Eiropas Savienības
Padome

PUBLIC

Briselē, 2023. gada 3. novembrī
(OR. en)

11670/23

LIMITE

COLAC 92
POLCOM 160
SERVICES 37
FDI 24

Starpiestāžu lieta:
2023/0257 (NLE)
2023/0260 (NLE)

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats:	Uzlabotais pamatnolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses

PUBLIC

UZLABOTAIS PAMATNOLĪGUMS
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES,
UN ČĪLES REPUBLIKU, NO OTRAS PUSES

PREAMBULA

PUBLIC

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību līgumslēdzējas puses, turpmāk "dalībvalstis",

un

PUBLIC

EIROPAS SAVIENĪBA,

no vienas puses,

un

ČĪLES REPUBLIKA, turpmāk "Čīle",

no otras puses,

turpmāk kopā "Puses",

ŅEMOT VĒRĀ ciešās kultūras, politiskās, ekonomiskās un sadarbības saites, kas tās vieno,

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT savu apņemšanos, kas ir pamats to partnerībai un sadarbībai: īstenot demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, tiesiskumu un labu pārvaldību, kā arī panākt ilgtspējīgu attīstību un cīnīties pret klimata pārmaiņām,

PIEKRĪTOT viedoklim, ka masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem veidojumiem ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajam mieram un drošībai,

PATUROT PRĀTĀ nozīmīgo ieguldījumu to saišu stiprināšanā, kuras izveidotas ar 2002. gada 18. novembrī Briselē parakstīto Asociācijas nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses ("Asociācijas nolīgums"),

UZSVEROT Pušu attiecību visaptverošo raksturu un to, cik svarīgi ir nodrošināt saskaņotu satvaru to turpmākai veicināšanai,

ŅEMOT VĒRĀ apņemšanos modernizēt spēkā esošo Asociācijas nolīgumu, lai atspoguļotu jauno politisko un ekonomisko realitāti un progresu, kas panākts Pušu partnerībā,

APLIECINOT to, cik svarīga ir stipra un efektīva, starptautiskajās tiesībās balstīta daudzpusēja sistēma miera saglabāšanā, konfliktu novēršanā un starptautiskās drošības stiprināšanā un kopīgu problēmu risināšanā,

APSTIPRINOT apņemšanos stiprināt sadarbību abpusēji svarīgos divpusējos, reģionālos un globālos jautājumos un izmantot visus pieejamos rīkus, lai veicinātu darbības, kuru mērķis ir attīstīt aktīvu un savstarpēju starptautisko sadarbību,

ATZINĪGI VĒRTĒJOT un aicinot īstenot Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, kas pieņemta trešajā ANO Pasaules konferencē Sendai 2015. gada 18. martā, trešās starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu Adisabebas rīcības programmu, kas pieņemta Adisabebā 2015. gada 13. līdz 16. jūlijā, Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas ("ANO Ģenerālā asambleja") 2015. gada 25. septembrī pieņemto Rezolūciju 70/1, kurā ietverts noslēguma dokuments "Pārveidosim mūsu pasauli: Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi" ("Programma 2030. gadam"), Parīzes nolīgumu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, kas noslēgts Parīzē 2015. gada 12. decembrī ("Parīzes nolīgums"), Jauno pilsētattīstības programmu, kas pieņemta ANO konferencē par mājokļiem un ilgtspējīgu pilsētattīstību (*Habitat III*) Kito 2016. gada 20. oktobrī ("Jaunā pilsētattīstības programma"), un Pasaules humānās palīdzības samita saistības, kas pieņemtas Pasaules humānās palīdzības samitā Stambulā 2016. gada 23. un 24. maijā, un aicinot tos īstenot,

PUBLIC

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT savu apņemšanos veicināt ilgtspējīgu attīstību tās ekonomikas, sociālajā un vides dimensijā, apņemšanos attīstīt starptautisko tirdzniecību tā, lai sekmētu ilgtspējīgu attīstību minētajās trīs dimensijās, kas ir atzītas par cieši saistītām un savstarpēji pastiprinošām, un apņemšanos veicināt Ilgtspējīgas attīstības Programmas 2030. gadam mērķu sasniegšanu,

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT savu apņemšanos paplašināt un dažādot Pušu tirdzniecības attiecības saskaņā ar Marrākešas Līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu, kas parakstīts Marrākešā 1994. gada 15. aprīlī, un minētā līguma III daļā izklāstītajiem konkrētajiem mērķiem un noteikumiem,

VĒLOTIES stiprināt Pušu ekonomiskās attiecības, jo īpaši tirdzniecības un ieguldījumu attiecības, stiprinot un uzlabojot piekļuvi tirgum un veicinot ekonomikas izaugsmi, vienlaikus paturot prātā nepieciešamību palielināt informētību par videi nodarītā kaitējuma, neilgtspējīgu ražošanas un patēriņa modeļu ekonomisko un sociālo ietekmi un ar to saistīto ietekmi uz cilvēku labbūtību,

PĀRLIECĪBĀ, ka šis nolīgums radīs labvēlīgu vidi ilgtspējīgu ekonomisko attiecību izaugsmei starp Pusēm, jo īpaši tirdzniecības un ieguldījumu jomās, kas ir būtiskas ekonomiskās un sociālās attīstības, tehnoloģiskās inovācijas un modernizācijas īstenošanai,

PUBLIC

ATZĪSTOT, ka šā nolīguma noteikumi aizsargā ieguldījumus un ieguldītājus un ka minēto noteikumu nolūks ir veicināt savstarpēji izdevīgu uzņēmējdarbību, nemazinot Pušu tiesības attiecībā uz reglamentēšanu savās teritorijās sabiedrības interesēs,

ATZĪSTOT ciešo saikni starp inovāciju un tirdzniecību, kā arī inovācijas nozīmi ekonomikas izaugsmē un sociālajā attīstībā, kā arī apstiprinot savu ieinteresētību veicināt augstāku sadarbības līmeni inovācijas, pētniecības, zinātnes, tehnoloģijas, transporta un citās saistītās jomās, kā arī veicināt publiskā un privātā sektora līdzdalību,

APSTIPRINOT savu apņemšanos pastiprināt sadarbību tiesiskuma, brīvības un drošības jomā,

ATZĪSTOT abpusējo izdevīgumu, ko sniedz ciešāka sadarbība izglītības, vides jautājumu, kultūras, pētniecības un inovācijas, nodarbinātības un sociālo jautājumu, veselības un citās kopīgu interešu jomās,

PAUŽOT apņēmību turpināt stiprināt savas attiecības, izmantojot jaunus sadarbības nolīgumus, kā arī apņemšanos šādu sadarbību īstenot trešo valstu labā, kā paredzēts saprašanās memorandā par starptautisko sadarbību, ko Puses parakstīja 2015. gadā, un Čīles nepārtrauktu dalību Eiropas Savienības reģionālajās programmās,

PUBLIC

ATGĀDINOT, cik svarīgi ir dažādie Eiropas Savienības un Čīles parakstītie nolīgumi, kas ir veicinājuši politisko dialogu un sadarbību nozaru jomās attiecībās starp Pusēm un ir palielinājuši tirdzniecību un ieguldījumus,

ATZĪMĒJOT, ka gadījumā, ja Puses šā nolīguma satvarā nolemj noslēgt konkrētus nolīgumus attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurus Eiropas Savienība var noslēgt, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") Trešās daļas V sadaļu, šādu turpmāku konkrētu nolīgumu noteikumi nebūtu saistoši Īrijai, ja vien Eiropas Savienība vienlaikus ar Īriju saistībā ar to attiecīgajām līdzšinējām divpusējām attiecībām nepaziņo Čīlei, ka Īrijai šādi turpmāki konkrēti nolīgumi ir kļuvuši saistoši kā Eiropas Savienības daļai saskaņā ar Protokolu Nr. 21 par Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību ("LES") un LESD. Tāpat jebkādi turpmāki Eiropas Savienības iekšējie pasākumi, kas nolīguma īstenošanai varētu tikt pieņemti atbilstīgi LESD Trešās daļas V sadaļai, nebūtu saistoši Īrijai, izņemot, ja tā ir paziņojusi savu vēlmi piedalīties šādos pasākumos vai tos pieņemt saskaņā ar Protokolu Nr. 21. Tāpat atzīmējot arī to, ka uz šādiem turpmākiem konkrētiem nolīgumiem vai turpmākiem Eiropas Savienības iekšējiem pasākumiem attiektos Protokols Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD,

IR VIENOJUŠĀS ŠĀDI.

PUBLIC

I DAĻA

VISPĀRĪGIE PRINCIPI UN MĒRĶI

1. NODAĻA

MĒRĶI, VISPĀRĪGIE PRINCIPI UN DEFINĪCIJAS

1.1. PANTS

Šā nolīguma mērķi

Šā nolīguma mērķi ir šādi:

a) atkārtoti apstiprināt Pušu asociāciju, kuras pamatā ir pastiprināta partnerība, pastiprināts politiskais dialogs un ciešāka sadarbība abpusēju interešu jautājumos, tostarp inovācija visās piemērojamajās jomās;

b) sekmēt pieaugošu tirdzniecību un ieguldījumus starp Pusēm, paplašinot un dažādojot to tirdzniecības attiecības, kam būtu jāveicina lielāka ekonomikas izaugsme un labāka dzīves kvalitāte; un

PUBLIC

c) stiprināt esošās sadarbības attiecības starp Pusēm, tostarp starptautisko sadarbību ilgtspējīgai attīstībai, un veicināt kopīgu darbu ar mērķi sekmēt Programmas 2030. gadam īstenošanu.

PUBLIC

1.2. PANTS

Vispārīgie principi

1. Puses apstiprina savu stingro atbalstu Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem.

2. Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēmusi 1948. gada 10. decembrī, un citos attiecīgos starptautiskos cilvēktiesību dokumentos, kuru dalībnieces ir Puses, noteiktā demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību, kā arī tiesiskuma principa un labas pārvaldības, kas ir abu Pušu iekšpolitikas un starptautiskās politikas pamatā, ievērošana ir šā nolīguma būtisks elements.

3. Pusēm ir kopīgs viedoklis par to, ka masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem dalībniekiem ir galvenais drauds starptautiskajam mieram un drošībai.

4. Puses atkārtoti apstiprina savu apņemšanos arī turpmāk sekmēt ilgtspējīgu attīstību visās tās dimensijās, veicinot starptautiski saskaņotu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, tostarp sadarboties, lai risinātu globālas vides problēmas.

5. Puses apstiprina savu apņemšanos iekļaut dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm.

6. Puses atkārtoti apstiprina atbalstu 2007. gada 13. septembrī pieņemtajai Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijai par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām un savas saistības respektēt kultūras daudzveidību un aizsargāt pirmiedzīvotāju tautu tiesības.

7. Puses īsteno šo nolīgumu, pamatojoties uz kopīgām vērtībām, tostarp dialoga principiem, savstarpēju cieņu, vienlīdzīgu partnerību, daudzpusējām attiecībām, vienprātību un starptautisko tiesību ievērošanu.

PUBLIC

1.3. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā:

a) "Asociācijas nolīgums" ir Nolīgums, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses, kas parakstīts Briselē 2002. gada 18. novembrī;

b) "Pagaidu tirdzniecības nolīgums" ir Pagaidu nolīgums par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku, kas jānoslēdz;

c) “trešā valsts” ir valsts vai teritorija ārpus šā nolīguma teritoriālās piemērošanas jomas, kas noteikta 41.2. pantā; un

d) “Vīnes Konvencija par starptautisko līgumu tiesībām” ir Vīnes Konvencija par starptautisko līgumu tiesībām, kas noslēgta Vīnē 1969. gada 23. maijā.

PUBLIC

II DAĻA

POLITISKAIS DIALOGS UN SADARBĪBA

2. NODAĻA

POLITISKAIS DIALOGS, ĀRPOLITIKA, STARPTAUTISKAIS MIERS UN DROŠĪBA, PĀRVALDĪBA UN CILVĒKTIESĪBAS

2.1. PANTS

Politiskais dialogs

1. Puses stiprina politisko dialogu un sadarbību visos līmeņos, izmantojot apmaiņu un apspriedes par divpusējiem, reģionāliem, starptautiskiem un daudzpusējiem jautājumiem ar mērķi konsolidēt savu pastiprināto partnerību.

2. Politiskā dialoga mērķis ir:

a) veicināt divpusējo attiecību attīstību un stiprināt Pušu partnerību;

b) stiprināt sadarbību reģionālo un starptautisko problēmu un jautājumu risināšanā;

c) stiprināt Pušu institucionālās spējas, tostarp modernizējot valsti, īstenojot decentralizāciju un veicinot iestāžu sadarbību.

3. Pušu politiskais dialogs pēc savstarpējas vienošanās var notikt šādos veidos:

a) apspriešanās, sanāksmes un vizītes samitu līmenī;

b) apspriešanās, sanāksmes un vizītes ministru līmenī;

c) regulāras augstāko amatpersonu sanāksmes, tostarp augsta līmeņa politiskais dialogs;

d) nozaru dialogi, tostarp apmainoties ar misijām un ekspertiem kopīgu interešu jautājumu jomā;

e) delegāciju apmaiņas un cita veida sakari starp Čīles Kongresu un Eiropas Parlamentu.

PUBLIC

2.2. PANTS

Cīņa pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu

1. Puses uzskata, ka masu iznīcināšanas ieroču ("MII") un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem veidojumiem ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajai stabilitātei un drošībai. Tādēļ Puses vienojas sadarboties un sniegt savu ieguldījumu cīņā pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, pilnībā ievērojot un valsts līmenī īstenojot saistības, kuras tās uzņēmušās starptautiskos atbruņošanās un ieroču neizplatīšanas līgumos un nolīgumos, kā arī citas starptautiskās saistības šajā jautājumā. Puses vienojas, ka šis punkts ir būtisks šā nolīguma elements.

2. Puses arī vienojas sadarboties cīņā pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu un sniegt savu ieguldījumu šādā veidā:

a) veicot pasākumus, lai attiecīgi parakstītu vai ratificētu visus citus atbilstīgos starptautiskos instrumentus šajā sakarā vai lai tiem pievienotos un tos pilnībā īstenotu;

b) ieviešot efektīvu valsts eksporta kontroles sistēmu, kontrolējot gan ar MII saistītu produktu eksportu, gan tranzītu, tostarp kontroli pār divējāda lietojuma tehnoloģiju galīgo izmantošanu, un nosakot iedarbīgas sankcijas par eksporta kontroles pārkāpumiem.

PUBLIC

2.3. PANTS

Cilvēktiesības, tiesiskums un laba pārvaldība

1. Puses veicina regulāru, jēgpilnu un plašu dialogu par cilvēktiesībām.

2. Puses sadarbojas cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā, tostarp attiecībā uz starptautisko cilvēktiesību instrumentu ratifikāciju un īstenošanu, un demokrātijas principu un tiesiskuma stiprināšanā, dzimumu līdztiesības veicināšanā un visu veidu un jebkāda pamata diskriminācijas apkarošanā.

3. Šāda sadarbība var ietvert šādas darbības:

a) atbalstīt rīcības plānu cilvēktiesību jomā izstrādi un īstenošanu;

b) sekmēt cilvēktiesības, tostarp ar izglītošanu un mediju starpniecību;

c) stiprināt valsts un reģionālās iestādes, kas saistītas ar cilvēktiesībām, tiesiskumu un labu pārvaldību;

d) pastiprināt sadarbību ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību līguma struktūrām un Cilvēktiesību padomes īpašās procedūras saskaņā ar starptautisko cilvēktiesību vispārīgajiem principiem;

PUBLIC

e) pastiprināt saskaņošanu un sadarbību ANO institūcijās, kas saistītas ar cilvēktiesībām, un attiecīgos reģionālos un daudzpusējos forumos;

f) stiprināt valsts, reģionālās un decentralizētās spējas piemērot demokrātijas principus un praksi, tostarp veicināt vēlēšanu procesus, kas atbilst starptautiskajiem demokrātijas standartiem;

g) stiprināt labu, neatkarīgu un pārredzamu pārvaldību vietējā, valsts, reģionālā un globālā līmenī, veicināt iestāžu pārskatatbildību un pārredzamību un atbalstīt iedzīvotāju līdzdalību un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu;

h) attiecīgā gadījumā sadarboties un koordinēt, tostarp trešās valstīs, lai stiprinātu demokrātijas principus, cilvēktiesības un tiesiskumu, kas ietver neatkarīgas tiesu sistēmas pastāvēšanu, vienlīdzību likuma priekšā, cilvēku piekļuvi efektīvam likumīgam valsts atbalstam un tiesības uz taisnīgu tiesu, pienācīgu procesu un tiesu iestāžu pieejamību;

i) veicināt starptautisko cilvēktiesību līgumu vispārēju piemērošanu un mudināt trešās personas īstenot savas saistības šajā jomā;

j) strādāt pie tā, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības par cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem un nodrošinātu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību šādos pārkāpumos un aizskārumos cietušajiem.

PUBLIC

2.4. PANTS

Dzimumu līdztiesība un iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm

1. Puses sekmē dzimumu līdztiesību, iespēju visām sievietēm un meitenēm pilnībā izmantot visas cilvēktiesības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu visām sievietēm. Puses atzīst, ka dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana visām sievietēm un meitenēm ir patstāvīgs mērķis, kā arī demokrātijas, ilgtspējīgas un iekļaujošas attīstības, miera un drošības virzītājspēks. Puses apmainās ar paraugpraksi un izpēta turpmākas sadarbības shēmas un iespējamās sinerģijas starp attiecīgajām iniciatīvām, piemēram, politiku un programmām, saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un saistībām, piemēram, Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*), ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1979. gada 18. decembrī, ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas vispārējiem ieteikumiem, Pekinas deklarāciju un rīcības platformu, kura pieņemta Ceturtajā pasaules sieviešu konferencē, kas notika 1995. gada 4.–15. septembrī Pekinā, Rīcības programmu, kura pieņemta Starptautiskajā konferencē par iedzīvotājiem un attīstību, kas notika Kairā 1994. gada 5. līdz 13. septembrī, kā arī to pārskatīšanas konferenču rezultātus, Programmu 2030. gadam, ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 (“ANO DPR 1325 (2000)”) un tās turpmākās rezolūcijas par sievietēm, mieru un drošību, un citus starptautiskus nolīgumus par dzimumu līdztiesību un sieviešu un meiteņu cilvēktiesībām, kuru dalībnieces ir Puses.

2. Šāda sadarbība var ietvert šādas darbības:

a) sadarboties, lai sasniegtu visus ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 5. mērķi un tā apakšmērķus;

b) veicināt, aizsargāt un īstenot visu sieviešu un meiteņu cilvēktiesības, novērst, apkarot un saukt pie atbildības par visu veidu vardarbību pret sievietēm un meitenēm, viņu diskrimināciju un uzmākšanos viņām gan publiskajā, gan privātajā sektorā un aktīvi veicināt sieviešu un meiteņu cilvēktiesības atbilstoši attiecīgajam starptautiskajam regulējumam;

c) aktīvi veicināt dzimumu līdztiesības aspekta sistemātisku iekļaušanu; stiprināt dialogu un sadarbību, lai sekmētu dzimumu līdztiesību un nediskrimināciju, sociālo dialogu, aizsardzību un iekļaušanu, programmu pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai un nodarbinātības politiku;

d) atbalstīt valsts rīcības plāna izstrādi un īstenošanu attiecībā uz ANO DP Rezolūciju 1325 (2000), kā arī īstenot Apvienoto Nāciju Organizācijas programmu "Sievietes, miers un drošība", kas sastāv no ANO DP Rezolūcijas 1325 (2000) un tās turpmākajām rezolūcijām;

e) veicināt sieviešu politisko līdzdalību un vadošo lomu, kā arī kvalitatīvas izglītības pieejamību, ekonomisko iespēju nodrošināšanu un līderību un viņu lielāku līdzdalību visās dzīves jomās, tostarp politiskajā, sociālajā, ekonomikas un kultūras jomā;

f) stiprināt valsts un reģionālās iestādes, izmantojot īpašus pasākumus, lai pievērstos tādiem jautājumiem un risinātu tos, kas saistīti ar vardarbību pret sievietēm un meitenēm, tostarp visu veidu seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības un aizskaršanas novēršanu un aizsardzību pret to, izmantojot izmeklēšanas un saukšanas pie atbildības mehānismus, nodrošinot cietušajām personām aprūpi un atbalstu un veicinot drošus apstākļus sievietēm un meitenēm;

PUBLIC

g) efektīvi nodrošināt, ka sieviešu un meiteņu cilvēktiesības tiek veicinātas, ievērotas un aizsargātas, apkarojot jebkāda veida diskrimināciju un vardarbību pret viņām, tostarp vardarbību, kas vērsta pret sievietēm cilvēktiesību aizstāvjiem, un nodrošinot tiesu iestāžu pieejamību un veicot nepieciešamos pasākumus nesodāmības izbeigšanai;

h) uzlabot sadarbību ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūrām un citām starptautiskām organizācijām;

i) aktīvi veicināt dzimumaspekta analīzi un dzimumu perspektīvas sistemātisku integrāciju visos jautājumos, kas saistīti ar mieru un drošību, vienlaikus nodrošinot sieviešu līderību un jēgpilnu dalību miera procesos, mediācijas centienos, konfliktu risināšanā un miera veidošanā, kā arī civilās un militārās misijās un operācijās.

2.5. PANTS

Starptautiskā drošība un kibertelpa

Puses pastiprinās sadarbību un viedokļu apmaiņu kiberdrošības jomā un attiecībā uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (“IKT”) izmantošanu starptautiskā miera un drošības kontekstā, tostarp par normām, valstu atbildīgas rīcības principiem, spēkā esošo starptautisko tiesību ievērošanu kibertelpā, uzticības veicināšanas pasākumu izstrādi un spēju veidošanu.

2.6. PANTS

Terorisma apkarošana

1. Puses atkārtoti apstiprina terorisma apkarošanas nozīmi un sadarbojas terorisma aktu novēršanā un apspiešanā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un Pušu attiecīgajiem tiesību aktiem un tiesiskumu. Tās jo īpaši sadarbojas:

a) pilnībā īstenojot ANO Drošības padomes rezolūcijas un ANO Ģenerālās asamblejas rezolūcijas, starptautiskās konvencijas un dokumentus;

b) veicinot sadarbību starp ANO dalībvalstīm, lai efektīvi īstenotu ANO Vispārējo terorisma apkarošanas stratēģiju, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēmusi 2006. gada 8. septembrī;

c) apmainoties ar paraugpraksi radikalizācijas, kas noved pie vardarbīga ekstrēmisma, novēršanā un terorisma apkarošanā;

d) saskaņā ar valsts un starptautiskajām tiesībām apmainoties ar informāciju par teroristu grupām un to atbalsta tīkliem un, ja iespējams, atbalstot reģionālās iniciatīvas tiesībaizsardzības sadarbībai cīņā pret terorismu, vienlaikus pilnībā ievērojot cilvēktiesības, tiesības uz privātumu un tiesiskumu.

PUBLIC

2.7. PANTS

Iedzīvotāju drošība

1. Puses sadarbojas iedzīvotāju drošības jomā. Tās atzīst, ka iedzīvotāju drošība pārsniedz valsts un reģionālās robežas un ka ir vajadzīgs plašāks dialogs un sadarbība gan ar reģionālo, gan abu reģionu dimensiju.

Puses atzīst organizētās noziedzības un narkotiku tirdzniecības apkarošanas nozīmi iedzīvotāju drošības uzlabošanā. Tās apņemas atbalstīt abu reģionu dialogus un sadarbību iedzīvotāju drošības jomā.

2. Puses var apmainīties ar pierādījumos balstītu pieredzi un paraugpraksi par tādas politikas izstrādi un īstenošanu, kas saistīta ar vardarbības un noziedzības novēršanu, kā arī par sistēmām vardarbības, noziedzības un nedrošības līmeņa mērīšanai un novērtēšanai.

Puses var apmainīties ar pierādījumos balstītu paraugpraksi attiecībā uz noziegumos cietušo aizsardzību iedzīvotāju drošības kontekstā.

3. Attiecībā uz novēršanu Puses var veicināt sabiedrisko politiku, kuras mērķis ir novērst vardarbību, īpašu uzmanību pievēršot jaunatnei un dzimumam.

4. Puses var apmainīties ar pieredzi un paraugpraksi tādās jomās kā tādas kultūras veicināšana, kas veicina mieru un nevardarbību, likumpaklausība, rehabilitācija, reintegrācija sabiedrībā, taisnīguma atjaunošana. Starptautiskie standarti un normas būtu jāatspoguļo Pušu tiesību aktos, kas reglamentē attiecīgās brīvības atņemšanas iestāžu sistēmas.

PUBLIC

2.8. PANTS

Kājnieku ieroči, vieglie ieroči un citi parastie ieroči

1. Puses atzīst, ka kājnieku ieroču un vieglo ieroču un citu parasto ieroču, kā arī to munīcijas nelikumīga ražošana, nodošana un aprite, kā arī šo ieroču un munīcijas pārmērīga uzkrāšana, slikta pārvaldība un nekontrolēta izplatīšana, ka arī neatbilstīgi nodrošinātas noliktavas joprojām nopietni apdraud mieru un starptautisko drošību.

2. Puses vienojas īstenot savas attiecīgās saistības, vēršoties pret kājnieku ieroču, vieglo ieroču un citu parasto ieroču, tostarp to munīcijas, nelikumīgu tirdzniecību, to darot saskaņā ar spēkā esošajiem starptautiskajiem nolīgumiem, ANO Protokolu par šaujamieroču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālas izgatavošanas un tirdzniecības apkarošanu, kas pieņemts ar ANO 2001. gada 31. maija Rezolūciju 55/255, un ANO Drošības padomes rezolūcijām, kā arī īstenot savas saistības saskaņā ar citiem starptautiskiem instrumentiem, kuri piemērojami šajā jomā, piemēram, 2001. gada 20. jūlijā pieņemto ANO Rīcības programmu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos tās aspektos.

3. Puses atzīst, ka iekšzemes kontroles sistēmas ir svarīgas, lai parasto ieroču nodošana noritētu saskaņā ar esošajiem starptautiskajiem standartiem un noteikumiem. Puses atzīst, ka šādu kontroli ir svarīgi atbildīgi piemērot, lai veicinātu mieru, drošību un stabilitāti starptautiskā un reģionālā mērogā, kā arī lai mazinātu cilvēku ciešanas un novērstu parasto ieroču novirzīšanu.

PUBLIC

4. Puses šajā sakarā apņemas pilnībā īstenot Ieroču tirdzniecības līgumu, kas pieņemts Ņujorkā 2013. gada 2. aprīlī, un savstarpēji sadarboties saistībā ar minēto līgumu, tostarp veicinot tā vispārēju atzīšanu un pilnīgu īstenošanu visās ANO dalībvalstīs.

5. Puses tādēļ apņemas sadarboties un nodrošināt savu centienu koordināciju, papildināmību un sinerģiju, lai regulētu starptautisko tirdzniecību ar parastajiem ieročiem vai uzlabotu šo regulējumu un lai novērstu, apkarotu un izskaustu ieroču nelikumīgu tirdzniecību.

PUBLIC

2.9. PANTS

Starptautiskā Krimināltiesa

1. Puses atzīst, ka vissmagākie noziegumi, kas skar starptautisko sabiedrību, nedrīkst palikt nesodīti, un tās cenšas nodrošināt, lai šos noziegumus efektīvi izmeklētu un sauktu pie atbildības par tiem, veicot pasākumus valsts līmenī un uzlabojot starptautisko sadarbību, tostarp ar Starptautisko Krimināltiesu ("SKT").

2. Puses veicina Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtu ("statūti") vispārēju ratifikāciju vai pievienošanos tiem un strādā pie tā, lai statūtu dalībvalstis statūtus iedarbīgi īstenotu iekšzemē. Puses attiecīgi apmainās ar paraugpraksi par savu tiesību aktu pieņemšanu un veic pasākumus, lai aizsargātu statūtu integritāti.

2.10. PANTS

Sadarbība starptautisku krīžu pārvarēšanā

1. Puses atkārtoti apstiprina savu apņemšanos sadarboties, lai veicinātu mieru un starptautisko drošību, tostarp sadarbību nolūkā attīstīt dzimumu aspektu starptautiskā miera un drošības jomā.

2. Puses koordinē krīžu pārvarēšanas darbības, tostarp sadarbību krīžu pārvarēšanas operācijās.

3. Puses strādā pie tā, lai īstenotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku, ar ko izveido sistēmu Čīles Republikas dalībai Eiropas Savienības krīzes pārvarēšanas operācijās, kurš parakstīts Briselē 2014. gada 30. janvārī.

PUBLIC

3. NODAĻA

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

PUBLIC

3.1. PANTS

Tiesu iestāžu sadarbība

1. Puses pastiprina esošo sadarbību savstarpējās tiesiskās palīdzības un personu izdošanas jomā, pamatojoties uz attiecīgiem starptautiskiem nolīgumiem. Puses stiprina esošos mehānismus un vajadzības gadījumā apsver iespēju izstrādāt jaunus mehānismus, lai atvieglotu starptautisko sadarbību šajā jomā. Šāda sadarbība vajadzības gadījumā ietver pievienošanos attiecīgajiem starptautiskajiem instrumentiem un to īstenošanu, kā arī ciešāku sadarbību ar citiem attiecīgajiem starptautiskajiem tiesiskās sadarbības tīkliem.

2. Puses attīsta tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komerclietās, jo īpaši attiecībā uz daudzpusējo konvenciju par tiesu iestāžu sadarbību civillietās apspriešanu, ratifikāciju un īstenošanu, tostarp Hāgas starptautisko privāttiesību konferences konvencijas starptautiskās tiesiskās sadarbības un tiesvedības, ka arī bērnu aizsardzības jomā.

3. Puses sadarbojas, lai tiesu iestāžu starptautiskās sadarbības nolūkā attiecīgi veicinātu elektronisko līdzekļu izmantošanu dokumentu nosūtīšanai, kā arī augstus personas datu aizsardzības standartus.

3.2. PANTS

Narkotiku problēma pasaulē

1. Puses sadarbojas, lai nodrošinātu integrētu, līdzsvarotu un pierādījumos balstītu pieeju narkomānijas jautājumiem nolūkā:

a) īstenot pieprasījuma samazināšanas iniciatīvas un saistītus pasākumus, tostarp profilaksi un ārstēšanu, un sociālo reintegrāciju, kā arī risināt citus ar veselību saistītus jautājumus;

b) nodrošināt, ka kontrolējamās vielas ir pieejamas un ka piekļuve tām ir iespējama tikai un vienīgi medicīnas un zinātniskos nolūkos, vienlaikus nepieļaujot to novirzīšanu;

c) īstenot piedāvājuma samazināšanas iniciatīvas un saistītus pasākumus, piemēram, efektīvu tiesībaizsardzību un reaģēšanu uz noziegumiem, kas saistīti ar narkotikām, apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nelegālu narkotiku tirdzniecību, tostarp narkotiku tirdzniecību internetā, un veicināt tiesu iestāžu sadarbību;

d) koncentrēties uz transversāliem jautājumiem kā, piemēram, narkotikas un cilvēktiesības, jaunieši, bērni, dzimums, sievietes un kopienas, tostarp izmantojot sadarbības un kopdarba pasākumus nolūkā veicināt izglītības un reintegrācijas programmu un darbību izstrādi, ļaujot samazināt pieprasījumu pēc narkotikām un psihotropām vielām;

e) apmainīties ar informāciju un paraugpraksi par mainīgo realitāti, tendencēm un esošajiem apstākļiem, jaunām un pastāvīgām problēmām un apdraudējumiem, tostarp jaunām psihoaktīvām vielām; tas var ietvert narkotiku pieprasījuma samazināšanu un materiālu, piemēram, konfiscēto narkotisko vielu prekursoru, kriminālistikas analīzi;

f) stiprināt starptautisko sadarbību, tostarp vērsties pret to narkotisko vielu prekursoru, ķīmisko pamatvielu un tās saturošu produktu vai preparātu novirzīšanu, ko izmanto narkotisko vielu, psihotropo vielu un jaunu psihoaktīvu vielu nelikumīgai ražošanai;

g) stiprināt alternatīvu attīstību, reģionālo, starpreģionālo un starptautisko sadarbību uz attīstību orientētas un līdzsvarotas narkotiku kontroles politikas jomā.

2. Puses sadarbojas, lai sasniegtu šos mērķus, tostarp, ja iespējams, mudinot trešās valstis, kuras to vēl nav izdarījušas, ratificēt un īstenot spēkā esošās starptautiskās narkotiku kontroles konvencijas un protokolus, kuru dalībnieces tās ir. Puses, lai izvērtētu, kā tiek īstenotas saistības kopīgi risināt un apkarot narkotiku problēmu pasaulē, savas darbības balsta uz saviem piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, vispārpieņemtiem principiem saskaņā ar attiecīgajām ANO narkotiku kontroles konvencijām un ieteikumiem, kas izklāstīti ANO Ģenerālās asamblejas 2016. gada īpašās sesijas par narkotisko vielu problēmu pasaulē noslēguma dokumentā "Mūsu kopīgā apņemšanās efektīvi risināt un apkarot narkotiku problēmu pasaulē", kurš ir jaunākais starptautiskais konsenss par politiku narkotiku jomā pasaulē.

PUBLIC

3.3. PANTS

Starptautiskā migrācija un patvērums

1. Puses sadarbojas un apmainās ar viedokļiem saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem, noteikumiem un kompetencēm tādās jomās kā migrācija, tostarp likumīga un neatbilstīga migrācija, cilvēku tirdzniecība un migrantu kontrabanda, migrācija un attīstība, patvērums un starptautiskā aizsardzība, atgriešana, atpakaļuzņemšana, integrācija, vīzas un robežu pārvaldība.

2. Puses sadarbojas, tostarp izmantojot iespējamu tehnisku sadarbību, apmainoties ar informāciju un labu praksi saistībā ar politiku, noteikumiem, iestādēm un pilsonisko sabiedrību, kā arī apmainoties ar datiem un statistiku par migrāciju.

3. Puses sadarbojas, lai novērstu neatbilstīgu migrāciju un apkarotu migrantu kontrabandu. Minētajā nolūkā:

a) Čīle pēc dalībvalsts pieprasījuma un, ja vien nav noteikts citādi konkrētā nolīgumā, bez papildu formalitātēm uzņem atpakaļ visus savus valstspiederīgos, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā;

b) katra dalībvalsts pēc Čīles pieprasījuma un, ja vien nav noteikts citādi konkrētā nolīgumā, bez papildu formalitātēm uzņem atpakaļ visus savus valstspiederīgos, kuri nelikumīgi uzturas Čīles teritorijā;

PUBLIC

c) dalībvalstis un Čīle saviem valstspiederīgajiem nodrošina atbilstīgus ceļošanas dokumentus a) un b) apakšpunktā minētajiem nolūkiem vai piekrīt Eiropas ceļošanas dokumentu personas atgriešanai izmantošanai;

d) Puses savstarpēji vienojas risināt sarunas par konkrētu nolīgumu, kurā noteikti pienākumi attiecībā uz atpakaļuzņemšanu, tostarp valstspiederības pierādīšanas veidi; minētajā olīgumā var iekļaut arī pienākumu saskaņā ar Pušu piemērojamajiem tiesību aktiem uzņemt atpakaļ personas, kas ir trešo valstu valstspiederīgie.

4. Puses apņemas uzlabot starptautisko sadarbību migrācijas jomā visās tās dimensijās, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijā, jo īpaši pievēršoties neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņiem, vienlaikus ievērojot valstu kompetenci.

3.4. PANTS

Konsulārā aizsardzība

Visu pārstāvēto dalībvalstu diplomātiskās un konsulārās iestādes nodrošina aizsardzību visiem to dalībvalstu valstspiederīgajiem, kurām Čīlē nav pastāvīgās pārstāvniecības, ja tās faktiski spētu sniegt konsulāro aizsardzību konkrētā gadījumā, ar tādiem pašiem nosacījumiem kā minētās pārstāvētās dalībvalsts valstspiederīgajiem.

PUBLIC

3.5. PANTS

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana

Puses sadarbojas ar mērķi novērst un apkarot to finanšu iestāžu un atsevišķu nefinanšu uzņēmumu un profesiju izmantošanu terorisma finansēšanai un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai. Šajā nolūkā tās apmainās ar informāciju saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem un sadarbojas, lai nodrošinātu Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) ieteikumu efektīvu un pilnīgu īstenošanu. Šāda sadarbība cita starpā var ietvert noziedzīgi iegūtu aktīvu vai līdzekļu atgūšanu, izņemšanu, konfiskāciju, izsekošanu, identificēšanu un atgriešanu.

3.6. PANTS

Tiesībaizsardzība un cīņa pret korupciju un pārrobežu organizēto noziedzību

1. Puses sadarbojas un apmainās viedokļiem par cīņu pret pārrobežu organizēto noziedzību, ekonomiskajiem un finanšu noziegumiem, narkotiku tirdzniecību un nelikumīgām narkotiskām vielām, cilvēku tirdzniecību un citiem ar to saistītiem ekspluatācijas veidiem, korupciju, viltošanu, kontrabandu un nelikumīgiem darījumiem, ievērojot Pušu savstarpējās starptautiskās saistības šajā jomā, tostarp attiecībā uz savstarpēju tiesisko palīdzību un efektīvu sadarbību tādu aktīvu vai līdzekļu atgūšanā, kas iegūti noziedzīgu darbību rezultātā.

2. Puses apmainīsies ar pierādījumos balstītu pieredzi un paraugpraksi par tādas politikas izstrādi un īstenošanu, kas saistīta ar cīņu pret korupciju un pārrobežu organizēto noziedzību.

3. Puses attīsta dialogu un sadarbību tiesībaizsardzības jomā, tostarp turpinot stratēģisko sadarbību ar Eiropolu, kā arī stratēģisku tiesu iestāžu sadarbību, tostarp ar *Eurojust* starpniecību.

4. Puses cenšas sadarboties starptautiskos forumos, lai attiecīgi veicinātu to, ka tiek ievērota un īstenota ANO Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību, kas pieņemta 2000. gada 15. novembrī ar ANO Rezolūciju 55/25, un tās protokoli.

5. Puses veicina ANO Pretkorupcijas konvencijas īstenošanu, kas pieņemta 2003. gada 31. oktobrī ar ANO Rezolūciju 58/4, un ANO Pretkorupcijas konvencijas īstenošanas pārskatīšanas mehānismu, kuru izveidoja ANO Pretkorupcijas konvencijas dalībvalstu konference Dohā 2009. gada 9.-13. novembrī ("pārskatīšanas mehānisms"), tostarp ievērojot pārredzamības principu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību pārskatīšanas mehānismā.

6. Puses atzīst to, cik svarīga ir cīņa pret korupciju starptautiskās tirdzniecības un ieguldījumu jomā, un minētajā nolūkā vienojas par sīkāk izstrādātiem noteikumiem, kas izklāstīti šā nolīguma Protokolā par korupcijas novēršanu un apkarošanu.

PUBLIC

7. Attiecībā uz cīņu pret korupciju Puses jo īpaši vienojas:

a) apmainīties ar attiecīgu informāciju un paraugpraksi tādos jautājumos kā integritāte, publiskā pārredzamība un korupcijas apkarošana;

b) apmainīties ar informāciju un paraugpraksi, tostarp par izpratnes veidošanas kampaņām un izglītības metodēm cīņai pret korupciju.

PUBLIC

3.7. PANTS

Kibernoziedzība

1. Puses atzīst, ka kibernoziedzība ir pasaules mēroga problēma, kurai ir vajadzīgi pasaules mēroga risinājumi.

2. Puses pastiprinās sadarbību, lai novērstu un apkarotu kibernoziedzību. Šajā nolūkā tās apmainīsies ar informāciju un paraugpraksi saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām, piemēram, Eiropas Padomes Konvenciju par kibernoziegumiem, kas noslēgta Budapeštā 2001. gada 23. novembrī ("Budapeštas konvencija"), pilnībā ievērojot cilvēktiesības un Pušu atbildības robežas.

3. Puses apmainīsies ar informāciju par izmeklētāju un citu speciālistu vai prokuroru, kas specializējušies ar datoriem saistītos noziegumos un digitālajā kriminālistikā, izglītību un apmācību, un var veikt kopīgus apmācības pasākumus abpusēja izdevīguma vai trešo personu izdevīguma nolūkos.

4. Puses attiecīgā gadījumā cenšas sadarboties, lai citām valstīm sniegtu palīdzību un atbalstu tādu attiecīgu tiesību aktu, politikas, prakses, izglītības un apmācības izstrādē atbilstošiBudapeštas konvencijai un atzīst to par starptautisku standartu kibernoziedzības novēršanā un apkarošanā.

PUBLIC

3.8. PANTS

Persondatu aizsardzība

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi aizsargāt pamattiesības uz privātumu un nodrošināt persondatu aizsardzību. Puses sadarbojas, lai nodrošinātu minēto pamattiesību ievērošanu, tostarp tiesībaizsardzības jomā un terorisma un citu smagu starptautisku noziegumu novēršanā un apkarošanā.

2. Puses sadarbojas, lai veicinātu persondatu augsta līmeņa aizsardzību. Sadarbība divpusējā un daudzpusējā līmenī var ietvert spēju veidošanu, tehnisko palīdzību, informācijas un speciālo zināšanu apmaiņu un sadarbību, izmantojot regulatīvos partnerus starptautiskās struktūrās pēc Pušu savstarpējas vienošanās.

4. NODAĻA

ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

PUBLIC

4.1. PANTS

Ilgtspējīga attīstība

1. Puses, pēc iespējas labāk izmantojot esošos un turpmākos instrumentus, veicina ilgtspējīgu attīstību tās trīs dimensijās, proti, sociālajā, ekonomikas un vides dimensijā iekļaujošā un līdzsvarotā veidā, izmantojot dialogu, kopīgu rīcību, paraugprakses apmaiņu, labu pārvaldību visos līmeņos, saskaņotas valstu atbildībā esošas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un finanšu resursu mobilizāciju.

2. Puses risina problēmas, kas saistītas ar Apvienoto Nāciju Organizacijas ilgtspējīgas attīstības mērķu ("IAM") sasniegšanu, prioritāti piešķirot katras Puses vajadzībām un valsts atbildībai, ņemot vērā reģionālo un vietējo kontekstu, un veidojot sinerģijas un partnerības ar attiecīgajām ieinteresētajām personām minētajā jomā, tostarp pilsonisko sabiedrību, vietējām pašvaldībām, privāto sektoru, bezpeļņas organizācijām un akadēmiskajām aprindām. Atzīstot valdību centrālo lomu attīstības veicināšanā, Puses sadarbosies arī, lai mudinātu privāto sektoru, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumus, savā praksē ņemt vērā ilgtspējīgu attīstību.

3. Puses atzīst, cik svarīgi ir īstenošanas līdzekļi, tostarp finansējums, tehnoloģiju nodošana, tehniskā sadarbība un spēju veidošana, lai īstenotu Programmu 2030. gadam un pēcpasākumus, izmantojot dažādas ieinteresētās personas, tostarp valdības, pilsonisko sabiedrību, privāto sektoru un citus dalībniekus. Minētajā sakarā tās apņemas turpināt strādāt pie tā, lai stiprinātu starptautisko sadarbību, tostarp veicinot inovatīvu rīku izmantošanu ar mērķi panākt ilgtspējīgu attīstību.

4. Puses sadarbojas, lai uzlabotu patēriņa un ražošanas modeļu ilgtspēju, un cenšas veikt darbības, kuru mērķis ir atsaistīt ekonomikas izaugsmi no vides degradācijas, tostarp izmantojot aprites ekonomiku, sabiedrisko politiku un uzņēmējdarbības stratēģijas.

5. Pusēm cenšas veicināt atbildīgu, ilgtspējīgu un efektīvu dabas resursu izmantošanu.

6. Puses, tostarp izmantojot zinātniski pamatotus pierādījumus, cenšas palielināt informētību par videi nodarītā kaitējuma ekonomiskajām un sociālajām izmaksām un ar to saistīto ietekmi uz cilvēku labbūtību.

7. Puses uztur regulāru strukturētu politikas dialogu par ilgtspējīgu attīstību un IAM sasniegšanu, lai uzlabotu politikas koordināciju kopīgu interešu jautājumos un minētās koordinācijas kvalitāti un efektivitāti.

8. Puses sadarbojas, lai iekļautu dzimumu līdztiesības apsvērumus visās politikas jomās un instrumentos.

PUBLIC

9. Attīstības sadarbību īsteno saskaņā ar attiecīgiem starptautiski atzītiem principiem un politiku, ko ievēro abas Puses.

PUBLIC

4.2. PANTS

Starptautiskā sadarbība

1. Puses atzīst starptautiskās sadarbības savstarpējo izdevīgumu un tās vērtību ilgtspējīgas attīstības procesu veicināšanā.

2. Puses veicinās trīspusēju sadarbību ar trešām valstīm kopīgu interešu jautājumos, pilnībā ievērojot labumguvēju stratēģijas un prioritātes. Tās veicina reģionālās integrācijas stiprināšanu Latīņamerikā un Karību jūras reģionā un atzīst iekļaujošas abu reģionu sadarbības stratēģisko nozīmi.

4.3. PANTS

Vide

1. Puses vienojas par nepieciešamību aizsargāt vidi un saglabāt, atjaunot un ilgtspējīgi pārvaldīt dabas resursus.

2. Puses jo īpaši sadarbosies tādos jautājumos kā piekļuves tiesības vides jautājumi, bioloģiskā daudzveidība un aizsargājamās teritorijas, zeme un augsne, ūdens, gaisa kvalitāte, vides monitorings, ietekmes uz vidi novērtējums, atkritumu apsaimniekošana, ražotāja paplašināta atbildība, reciklēšana un ķīmisko vielu pārvaldība, transporta ietekmes novērtējums un pārvaldība.

3. Puses atzīst, cik svarīga ir globāla vides pārvaldība, tostarp tādu daudzpusēju vides nolīgumu īstenošana, kuros tās ir dalībnieces, un attiecīgā gadījumā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides asamblejas un citu attiecīgu forumu rezolūciju īstenošana, lai risinātu kopīgas vides problēmas. Katra Puse atkārtoti apstiprina savu apņemšanos īstenot daudzpusējos vides nolīgumus, kuru dalībniece tā ir.

4. Puses stiprina sadarbību vides un cilvēku veselības aizsardzības jomā un attiecīgā gadījumā vides apsvērumu iekļaušanā visās sadarbības jomās, jo īpaši attiecībā uz šādām darbībām:

a) veicināt labu vides pārvaldību savstarpēji saskaņotās prioritārajās jomās;

b) sekmēt informācijas, tehnisko speciālo zināšanu un vides prakšu apmaiņu tādās jomās, kā:

i) zaļā un aprites ekonomika un labākie pieejamie tehniskie paņēmieni;

ii) bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas mērķi, tostarp ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un izvērtēšana, to novērtēšana un šo mērķu integrēšana citās attiecīgās politikas jomās;

iii) mežu aizsardzība un ilgtspējīga pārvaldība;

iv) cīņa pret savvaļas dzīvnieku, kā arī kokmateriālu un citu bioloģisko resursu, nelikumīgu tirdzniecību;

v) ķīmisko vielu un atkritumu pareiza apsaimniekošana;

vi) ūdens resursu, augsnes un zemes izmantošanas politika;

vii) gaisa piesārņojums un īslaicīgu piesārņojošo vielu samazināšana;

vii) piekrastes un jūras vides saglabāšana un pārvaldība;

ix) vides degradācijas sociālā un ekonomiskā ietekme;

x) saimnieciskās darbības ietekme uz vidi un uzņēmumu zaļināšanas iespējas;

xi) informācijas pieejamība, līdzdalība un tiesu iestāžu pieejamība vides jautājumos;

xii) kopīgi akadēmiski pētījumi vides jautājumos.

PUBLIC

4.4. PANTS

Klimata pārmaiņas

1. Puses atzīst, ka tūlītējie klimata pārmaiņu draudi prasa kolektīvu rīcību mazemisiju un pret klimata pārmaiņām noturīgai attīstībai.

2. Puses atzīst, cik svarīgi ir starptautiskie noteikumi un nolīgumi klimata pārmaiņu jomā, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām, kas parakstīta Ņujorkā 1992. gada 9. maijā ("UNFCCC"), Parīzes nolīgums un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokols, kas parakstīts Kioto 1997. gada 11. decembrī.

3. Puses sadarbojas, lai stiprinātu sadarbību *UNFCCC* ietvaros, īstenotu Parīzes nolīgumu un nacionāli noteiktos devumus saskaņā ar minēto nolīgumu.

4. Šāda sadarbība var ietvert šādas darbības:

a) sadarboties ar mērķi īstenot saistības un darbības laikposmam līdz 2020. gadam, lai veidotu savstarpēju uzticēšanos starp Pusēm;

b) sekmēt Pušu turpmāku rīcību, kuras pamatā ir Pušu valstu debates un politikas analīze;

c) atbalstīt ekonomikas ar zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju attīstību saskaņā ar Parīzes nolīgumu;

PUBLIC

d) atbalstīt visus konstruktīvos dialogus un saistības *UNFCCC* ietvaros, jo īpaši tās, kas izveidotas, lai novērtētu kolektīvo progresu virzībā uz Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu, piemēram, globālo izsvēršanu;

e) izvērst politikas dialogu un sadarbību, lai savstarpēji saskaņotās prioritārajās jomās īstenotu uzlaboto pārredzamības satvaru, kas izveidots ar Parīzes nolīgumu, tostarp uzlabojot valstu spējas, lai panāktu augstāku pārredzamības līmeni;

f) veicināt divpusējo dialogu un abpusēju interešu sadarbību, jo īpaši Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā un Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā, lai attiecīgā gadījumā atbalstītu daudzpusējus procesus, kas var būtiski ietekmēt starptautiskā jūras transporta un aviācijas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu;

g) veicināt iekšzemes klimata politiku un programmas, kas atbalsta Parīzes nolīguma mērķus mazināt klimata pārmaiņas, pielāgoties un saskaņot finanšu plūsmas, tostarp īstenojot Pušu nacionāli noteiktajos devumos ietvertos mērķus un darbības saskaņā ar minēto nolīgumu;

h) atbalstīt pasākumus, kuru mērķis ir saskaņot finanšu plūsmas ar virzību uz zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni un klimatnoturīgu attīstību, īpašu uzmanību pievēršot iekļaujošam klimata finansējumam, kas paredzēts vistrūcīgākajiem iedzīvotājiem un grupām, kuras ir īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi, piemēram, sievietēm un meitenēm;

PUBLIC

i) veicināt dialogu par pielāgošanās politikas un pasākumu stiprināšanu, tostarp jautājumos, kas saistīti ar pielāgošanās finansēšanu, rezultātu izvērtēšanu un noturības palielināšanu;

j) veicināt sinerģiju klimata pasākumu jomā visos līmeņos starp valsts pārvaldi, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un privātajiem uzņēmumiem un sekmēt privātā sektora līdzdalību nolūkā sasniegt zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju un klimatnoturīgu ekonomiku;

k) veicināt ekonomikas politikas instrumentus rīcībai klimata pārmaiņu jomā, piemēram, oglekļa cenas noteikšanu, tirgū balstītus instrumentus un oglekļa nodokļus, ja nepieciešams;

l) uzlabot komerciāli dzīvotspējīgu mazemisiju un citu klimatam draudzīgu tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu;

m) veicināt globālus centienus racionalizēt un pakāpeniski atcelt neefektīvas fosilā kurināmā subsīdijas, kas veicina izšķērdīgu patēriņu, pilnībā ņemot vērā jaunattīstības valstu īpašās vajadzības un apstākļus un līdz minimumam samazinot iespējamo negatīvo ietekmi uz to attīstību tādā veidā, kas aizsargā trūcīgos iedzīvotājus un skartās kopienas;

n) uzlabot divpusējo dialogu par citām klimata politikas jomām, kas var rasties, un veicināt to, ka tiek ņemtas vērā Parīzes nolīguma un Programmas 2030. gadam transversālās pieejas.

PUBLIC

4.5. PANTS

Ilgtspējīga enerģija

1. Puses atzīst to, cik svarīga ir enerģētikas nozare ekonomikas uzplaukumā un starptautiskā miera un stabilitātes nodrošināšanā, un uzsver, ka enerģētikas nozares pārveide ir būtiska, lai sasniegtu mērķus, kas noteikti Parīzes nolīgumā un Programmā 2030. gadam. Tās piekrīt, ka ir nepieciešams uzlabot un dažādot energoapgādi, veicināt inovāciju, palielināt energoefektivitāti, lai nodrošinātu piekļuvi drošai, ilgtspējīgai, videi nekaitīgai un cenas ziņā pieejamai enerģijai. Puses atzīst, ka enerģētikas pārkārtošanās reģionos būs saistīta ar izmaksām, un Puses atbalstīs taisnīgu pārkārtošanos. Puses strādā pie minēto mērķu sasniegšanas.

2. Puses uztur informācijas apmaiņu par enerģētiku un sadarbojas divpusēji, reģionāli un daudzpusēji, lai atbalstītu atvērtus un konkurētspējīgus tirgus, dalītos paraugpraksē, veicinātu zinātniski pamatotu un pārredzamu regulējumu un apspriestu sadarbības jomas enerģētikas jautājumos.

3. Pušu sadarbību saskaņā ar šo pantu īsteno, pienācīgi ņemot vērā 15.14. pantu, lai nodrošinātu sinerģiju.

PUBLIC

4.6. PANTS

Okeānu pārvaldība

1. Puses atzīst, cik svarīga ir okeānu un jūru ilgtspējīga pārvaldība, tostarp jūras vides, okeānu klimata saiknes aizsardzība un saglabāšana, zvejniecības, akvakultūras un citu ar jūru saistītu darbību saglabāšana, ilgtspējīga izmantošana un atbildīga pārvaldība un to ieguldījums vides, ekonomisko un sociālo iespēju nodrošināšanā šīm un nākamajām paaudzēm.

2. Minētajā nolūkā atbilstīgi Pušu saistībām, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijām, kas noslēgtas Montegobejā 1982. gada 10. decembrī, Puses apņemas:

a) veicināt to, ka valstis, kuras spēj to darīt, paraksta un ratificē, apstiprina vai akceptē Nolīgumu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju par jūras bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas, kurš pieņemts Ņujorkā 2023. gada 19. jūnijā;;

b) sadarboties, tostarp attiecīgās reģionālās un daudzpusējās struktūrās un procesos, ar mērķi sasniegt 14. IAM un citus saistītus IAM;

c) palīdzēt stiprināt starptautisko okeānu pārvaldību, tostarp novēršot regulējuma un īstenošanas nepilnības;

PUBLIC

d) veicināt labāku sadarbību un apspriešanos kompetentajās starptautiskajās organizācijās, instrumentos un struktūrās un nolūkā stiprināt okeānu pārvaldību un veicinātu efektīvu izpildi;

e) sekmēt un efektīvi īstenot uzraudzības, kontroles un pārraudzības pasākumus, piemēram, novērošanas programmas, kuģu novērošanas sistēmas, pārkraušanas kontroli, inspekcijas jūrā un ostas valsts kontroli un saistītās sankcijas saskaņā ar to attiecīgajiem normatīvajiem aktiem ar mērķi saglabāt zivju krājumus un novērst pārzveju;

f) saglabāt vai pieņemt darbības un sadarboties, lai apkarotu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu ("NNN") zveju, tostarp attiecīgā gadījumā apmainīties ar informāciju par NNN darbībām savos ūdeņos un īstenot politiku un pasākumus, lai izslēgtu NNN zvejas produktus no tirdzniecības plūsmām un zivkopības darbībām;

g) ar mērķi panākt labu pārvaldību sadarbojas ar tām reģionālām zvejniecības pārvaldības organizācijām un attiecīgā gadījumā to ietvaros, kurās abas Puses ir locekles, novērotāji vai sadarbības partneri, kas nav līgumslēdzējas puses;

h) mazināt spiedienu uz okeāniem, cīnoties pret jūras piesārņojumu un jūras piedrazojumu, tostarp no sauszemes avotiem, ar plastmasu un mikroplastmasu;

i) sadarboties ar mērķi aizsargāt un atjaunot piekrastes un jūras teritorijas un resursus, lai izstrādātu ekosistēmas un platībatkarīgus saglabāšanas pasākumus un pārvaldības rīkus, tostarp aizsargājamās jūras teritorijas, saskaņā ar katras Puses tiesību aktiem un starptautiskajām tiesībām un pamatojoties uz labāko pieejamo zinātnisko informāciju;

PUBLIC

j) mudināt stiprināt okeānu drošumu un drošību, apmainoties ar paraugpraksi attiecībā uz krasta apsardzes funkcijām un jūras uzraudzību, tostarp īstenojot ciešāku sadarbību starp attiecīgajām iestādēm;

k) veicināt platībatkarīgus rīkus, piemēram, ekosistēmai piesaistītu jūras telpisko plānošanu un integrētu piekrastes zonu pārvaldību, lai ilgtspējīgi pārvaldītu un attīstītu ar jūru saistītās darbības;

l) sadarboties, lai stiprinātu okeānu pētniecību un datu vākšanu;

m) atbalstīt jūras pētniecību un zinātniski pamatotus lēmumus par zvejniecības pārvaldību un citām jūras resursu izmantošanas darbībām;

n) sadarboties, lai līdz minimumam samazinātu klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi uz okeāniem, piekrasti un ekosistēmām, tostarp mazinot siltumnīcefekta gāzu, jo īpaši oglekļa dioksīda, emisiju, un sasniegtu efektīvas pielāgošanās darbības un atbalstītu attiecīgo starptautisko nolīgumu un starptautisko darbību īstenošanu;

o) veicināt ilgtspējīgas un atbildīgas akvakultūras attīstību, tostarp attiecībā uz to mērķu un principu īstenošanu, kas ietverti Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksā, kuru 1995. gada 31. oktobrī Romā, pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija;

p) apmainīties ar paraugpraksi par tādu atsevišķu jūrā veiktu saimniecisko darbību ilgtspējīgu attīstību, kuras interesē abas Puses.

PUBLIC

4.7. PANTS

Katastrofu riska mazināšana

1. Puses atzīst nepieciešamību pārvaldīt gan iekšzemes, gan pasaules mēroga dabas un cilvēku izraisītu katastrofu riskus.

2. Puses sadarbojas, lai uzlabotu novēršanas, seku mazināšanas, sagatavotības, reaģēšanas un atjaunošanas pasākumus ar mērķi samazināt katastrofu risku, veicināt novēršanas kultūru un palielināt savu sabiedrību, ekosistēmu un infrastruktūras noturību, un attiecīgā gadījumā strādā divpusējā, reģionālā un daudzpusējā politiskā līmenī, lai uzlabotu globālo katastrofu risku samazināšanu.

3. Puses apņemas veicināt informācijas un labas prakses apmaiņu par to, kā tiek īstenota un uzraudzīta Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, kas pieņemta trešajā ANO Pasaules konferencē Sendai (Japāna) 2015. gada 18. martā, izmantojot reģionālas un globālas sadarbības platformas, un jo īpaši attiecībā uz riska novērtējumu, katastrofu riska mazināšanas plānu īstenošanu visos līmeņos, un katastrofu statistikas un zaudējumu datu vākšanu un izmantošanu, tostarp katastrofu ekonomisko novērtējumu.

PUBLIC

4.8. PANTS

Pilsētvides politikas attīstība

1. Puses atzīst to, cik svarīga ir politika ilgtspējīgas pilsētattīstības veicināšanai kā līdzeklis tam, lai efektīvi sekmētu Programmas 2030. gadam un Jaunās pilsētattīstības programmas mērķu īstenošanu.

2. Puses veicina sadarbību un partnerību, iesaistot visus galvenos dalībniekus ilgtspējīgas pilsētattīstības jomā, jo īpaši attiecībā uz veidiem, kā integrēti un visaptveroši risināt pilsētu problēmas.

3. Puses, kad vien iespējams, rada konkrētas iespējas starppilsētu sadarbībai, meklējot ilgtspējīgus risinājumus pilsētu problēmām, lai uzlabotu spēju veidošanu, izmantojot pieredzes un prakses apmaiņu un savstarpēju mācīšanos.

PUBLIC

4.9. PANTS

Sadarbība lauksaimniecības un lauku attīstības jomā[1]

1. Puses sadarbojas lauksaimniecības un lauku attīstības jomā ar kopīgu mērķi uzlabot pārtikas ražošanas noturību un ilgtspēju, ilgtspējīgu lauksaimniecību un dabas resursu (piemēram, ūdens) pārvaldību, klimata politiku, aprites pārtikas sistēmas, tostarp pārtikas zudumu un izšķērdēšanas novēršanu un samazināšanu, ražotāju organizāciju, ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, pētniecības un inovācijas, lauku attīstības politikas un lauksaimniecības tirgus perspektīvas veicināšanu.

2. Puses atzīst centienus, kas veikti starptautiskos forumos, lai uzlabotu globālo nodrošinātību ar pārtiku un uzturu un ilgtspējīgu lauksaimniecību, un apņemas aktīvi iesaistīties sadarbībā minētajos forumos, lai līdz 2030. gadam palīdzētu izskaust badu un visu veidu nepilnvērtīgu uzturu.

3. Puses sadarbojas, lai palīdzētu sasniegt Programmas 2030. gadam mērķus lauksaimniecības pārtikas nozarē, jo īpaši 1., 2., 12., 15., 17. IAM un citus attiecīgos IAM.

[1] Ciktāl jautājumi, uz kuriem attiecas šis pants, ir ietverti arī 14. nodaļā, šajā pantā minēto sadarbību īstenos saskaņā ar minēto nodaļu.

4. Puses veicina un sekmē efektīvas publiskā, publiskā un privātā sektora un pilsoniskās sabiedrības partnerības, pamatojoties uz 17. IAM minēto partnerību pieredzi un resursu stratēģijām. Minētajā nolūkā Puses cenšas uzlabot divpusējo sadarbību un koordināciju saistībā ar lauksaimniecību un lauku attīstību, pamatojoties uz to savu attiecīgo ilgtermiņa ilgtspējas mērķu principu, kas minēti Eiropas Savienības zaļajā kursā, proti, Eiropas Savienības stratēģijā "No lauka līdz galdam" un Eiropas Savienības Biodaudzveidības stratēģijā, un Čīles lauksaimniecības pārtikas ilgtspējas iniciatīvās.

PUBLIC

5. NODAĻA

EKONOMISKĀ, SOCIĀLĀ UN KULTŪRAS PARTNERĪBA

5.1. PANTS

Uzņēmējdarbība un rūpniecība

1. Puses sadarbojas, lai veicinātu labvēlīgu vidi mazo un vidējo uzņēmumu ("MVU") attīstībai un konkurētspējas uzlabošanai un attiecīgā gadījumā sadarbību rūpniecības politikas jomā. Sadarbība ietver šādas darbības:

a) veicināt uzņēmēju savstarpējos kontaktus, atbalstīt kopīgus ieguldījumus un izveidot kopuzņēmumus un informācijas tīklus, izmantojot esošās horizontālās programmas;

b) apmainīties ar informāciju un pieredzi par pamatnosacījumu radīšanu MVU, lai uzlabotu to konkurētspēju, un par procedūrām saistībā ar MVU izveidi;

c) atvieglot Pušu MVU darbību;

d) veicināt korporatīvo sociālo atbildību un atbildīgu uzņēmējdarbības praksi, tostarp ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu.

2. Puses sadarbojas, lai sekmētu attiecīgos sadarbības pasākumus, ko īsteno privātais sektors.

PUBLIC

5.2. PANTS

Izejvielas

1. Puses atzīst, ka pārredzama, tirgū balstīta pieeja ir labākais veids, kā radīt labvēlīgu vidi ieguldījumiem izejvielu nozarē.

2. Pamatojoties uz abpusējām interesēm, Puses veicina sadarbību jautājumos, kas saistīti ar izejvielām, attiecīgos reģionālos vai daudzpusējos forumos vai divpusējā dialogā pēc vienas Puses pieprasījuma. Minētās sadarbības mērķis ir veicināt pārredzamību pasaules izejvielu tirgos un veicināt ilgtspējīgu attīstību.

3. Pušu sadarbību saskaņā ar šo pantu īsteno, pienācīgi ņemot vērā 15.14. pantu, lai nodrošinātu sinerģiju.

PUBLIC

5.3. PANTS

Atbildīga uzņēmējdarbība, uzņēmējdarbība un cilvēktiesības

1. Puses atbalsta valsts rīcības plānu uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā izstrādi un īstenošanu, nodrošinot, ka minētajos plānos tiek minēti un veicināti efektīvi pienācīgas rūpības noteikumi cilvēktiesību jomā.

2. Ņemot vērā to, ka valstīm ir pienākums to teritorijā aizsargāt cilvēktiesības saistībā ar uzņēmējdarbību, Puses veicina atbildīgu uzņēmējdarbību atbilstoši starptautiskajiem standartiem, ko Puses apstiprinājušas vai atbalstījušas saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) pamatnostādnēm daudznacionāliem uzņēmumiem un ESAO Vispārīgajām uzticamības pārbaužu vadlīnijām atbildīgai uzņēmējdarbībai, Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un Programmu 2030. gadam.

5.4. PANTS

Nodarbinātība un sociālie jautājumi

1. Puses saskaņā ar Programmu 2030. gadam atzīst, ka nabadzības, tostarp galējas nabadzības, izskaušana visos tās veidos un dimensijās ir lielākais izaicinājums, ar ko saskaras pasaule, un obligāta prasība, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību. Šajā sakarā Puses vienojas apmainīties ar informāciju par nabadzības līmeņa mērīšanas metodēm, lai atbalstītu pierādījumos balstītu politiku.

2. Puses atzīst, ka nodarbinātības un sociālās politikas centrā vajadzētu būt dzīves līmeņa uzlabošanai, kvalitatīvu darbvietu radīšanai, sociālās aizsardzības un pienācīgas kvalitātes nodarbinātības visiem – kā sievietēm, tā vīriešiem –, veicināšanai.

3. Puses ievēro, veicina un īsteno pamatprincipus un tiesības darbā, kas izklāstīti SDO Deklarācijā par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā, kura pieņemta Ženēvā 1998. gada 18. jūnijā, un tās izpildes pasākumos, SDO Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, kas pieņemta 2008. gada 10. jūnijā, un atbilstošajās SDO pamatkonvencijās.

4. Puses uzlabo sadarbību, tostarp starp sociālajiem partneriem nodarbinātības un sociālo lietu jomā, un veicina paraugprakses apmaiņu attiecībā uz nodarbinātību, veselības aizsardzību un darba drošību, darba inspekcijām, nedeklarētu darbu, sociālo dialogu un sociālo un darba aizsardzību, tostarp neoficiālās ekonomikas ietekmes novērtējumu, kā arī profesionālo pāreju pārvaldību.

PUBLIC

5. Puses vienojas izveidot regulāru dialogu, lai papildinātu un pārskatītu darba gaitu minētajās kopīgu interešu jomās un Pušu politikas struktūru un efektivitāti šajās jomās.

PUBLIC

5.5. PANTS

Vecāka gadagājuma cilvēki un personas ar invaliditāti

1. Puses apņemas strādāt, lai nodrošinātu labklājību, cieņas neaizskaršanu un efektīvu iekļaušanu savās sabiedrībās neaizsargātajām grupām, kā arī personām, kuras saskaras ar šķēršļiem vienlīdzīgai līdzdalībai sabiedrības dzīvē, jo īpaši vecāka gadagājuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti.

2. Puses atzīst, ka ir svarīgi visos dzīves gaitas posmos sekmēt pozitīvas vecumdienas un pieejamību. Puses arī atzīst, ka ir svarīgi ievērot pieejamības saistības saskaņā ar 2006. gada 13. decembrī pieņemto ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām.

3. Puses vienojas sadarboties ar mērķi:

a) veicināt un izstrādāt darbības, lai atbalstītu vai palielinātu darba tirgus iespējas vecāka gadagājuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti un viņu sociālo iekļaušanu;

b) nodrošināt iekļaujošu izglītību un mūžizglītību personām ar invaliditāti, jo īpaši bērniem un jauniešiem, kā arī vecāka gadagājuma cilvēkiem;

c) veicināt mērķtiecīgas darbības, galveno uzmanību pievēršot personu ar garīgiem un intelektuāliem traucējumiem un garīgās veselības problēmām iekļaušanai, kā arī viņu habilitācijai un rehabilitācijai;

d) apzināt paraugpraksi un apmaiņīties ar to attiecībā uz palīgierīcēm, tostarp tām, ko izmanto aprūpes sniegšanā, lai sekmētu neatkarīgu dzīvi, un kas ir izmantojamas gan vecāka gadagājuma cilvēkiem, gan personām ar invaliditāti, tostarp atkarības situācijās;

e) saskaņoti uzlabot produktu un pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu personām ar invaliditāti vai vecāka gadagājuma cilvēkiem vienlīdzīgu piekļuvi bez diskriminācijas.

5.6. PANTS

Jaunieši

1. Puses atzīst jauniešu kā izaugsmes un uzplaukuma virzītājspēka nozīmi. Minētajā sakarā Puses uzsvērs, cik svarīgi ir sekmēt jauniešu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes darbvietu izveidi jauniešiem, kā arī izstrādāt projektus, kuru mērķis ir palielināt viņu pilsonisko līdzdalību.

2. Puses sadarbojas, lai:

a) veicinātu jauniešu aktīvu līdzdalību pilsoniskajā sabiedrībā;

b) sekmētu apmaiņas pasākumus jauniešu politikas jomā un jauniešu un jaunatnes darbinieku neformālajā izglītībā;

c) veicinātu ilgtspējīgu un iekļaujošu attīstību, iesaistoties dialogā ar mērķi atbalstīt jauniešiem paredzētas izpratnes veidošanas kampaņas par cilvēktiesībām un nediskrimināciju.

3. Minētajā sakarā Puses veiks kopīgu darbu, lai apkarotu iebiedēšanu un vardarbību izglītības iestādēs.

5.7. PANTS

Kultūra

1. Puses sadarbojas attiecīgos starptautiskos forumos, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijā (*UNESCO*), lai īstenotu kopīgus mērķus un veicinātu kultūras daudzveidību, tostarp īstenojot *UNESCO* Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu, kas pieņemta Parīzē 2005. gada 20. oktobrī.

PUBLIC

2. Puses veicina ciešāku dialogu un sadarbību kultūras un radošajās nozarēs, tostarp attiecībā uz topošajām un jaunajām tehnoloģijām un audiovizuālajiem plašsaziņas līdzekļiem, paturot prātā esošos noslēgtos divpusējos nolīgumus starp Čīli un dalībvalstīm, lai cita starpā uzlabotu savstarpēju sapratni un zināšanas par Pušu attiecīgajām kultūrām un apmaiņu šajā jomā.

3. Puses cenšas veikt attiecīgus pasākumus, lai, izmantojot pieejamos sadarbības instrumentus un sistēmas, veicinātu kultūras apmaiņu un īstenotu kopīgas iniciatīvas dažādās kultūras jomās, tostarp kopražojumus plašsaziņas līdzekļu, filmu un televīzijas industriju jomā.

4. Puses veicina starpkultūru dialogu starp pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī starp Pušu privātpersonām.

5.8. PANTS

Pētniecība un inovācija

1. Puses sadarbojas zinātniskās pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas jomā, pamatojoties uz savstarpējām interesēm un abpusēju izdevīgumu un saskaņā ar saviem iekšējiem noteikumiem. Minētās sadarbības mērķis ir veicināt sociālo un ekonomisko attīstību, risināt globālas sabiedrības problēmas, sasniegt zinātnisko izcilību, uzlabot reģionālo konkurētspēju un stiprināt attiecības starp Pusēm, tādējādi veidojot ilgstošu partnerību. Puses sekmē politisko dialogu un savstarpēji papildinošā veidā izmanto savus dažādos instrumentus, piemēram, Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Čīles Republiku par zinātnisku un tehnoloģisku sadarbību, kas noslēgts Briselē 2002. gada 23. septembrī.

2. Puses cenšas:

a) uzlabot apstākļus pētnieku, zinātnieku, ekspertu, studentu un uzņēmēju mobilitātei un materiālu un aprīkojuma pārvietošanai pāri robežām;

b) veicināt savstarpēju piekļuvi otras Puses zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas programmām, pētniecības infrastruktūrām un iekārtām, publikācijām un zinātniskajiem datiem;

c) palielināt sadarbību pirmsnormatīvās pētniecības un standartizācijas jomā;

d) veicināt kopējus principus taisnīgai un vienlīdzīgai attieksmei pret intelektuālā īpašuma tiesībām pētniecības un inovācijas projektos;

e) veicināt tādu politikas dialogu par jauninājumiem, kas jo īpaši vērsts uz MVU, lai radītu jaunas preces un pakalpojumus un veicinātu tehnoloģisko inovāciju un uzņēmējdarbību;

f) palielināt tādu kopīgu lietišķās pētniecības un izstrādes uzņēmējdarbības projektu skaitu, kuru mērķis ir rast inovatīvus risinājumus kopīgām problēmām un uzdevumiem;

g) veicināt tīklus un saiknes starp pētniecības un inovācijas iestādēm, piemēram, universitātēm un pētniecības centriem un uzņēmumiem Pušu reģionos, lai attīstītu ar tirgu cieši saistītas darbības;

PUBLIC

h) atbalstīt sociālās un publiskās inovācijas programmas, kuru mērķis ir uzlabot reģionu sociālo attīstību un jo īpaši iedzīvotāju dzīves kvalitāti;

i) veicināt sadarbību un apmaiņu paraugprakses, politikas un stratēģiju, tostarp attiecībā uz globālām problēmām, jomā starp politikas veidotājiem, inovācijas aģentūrām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

3. Puses veicina turpmāk minētos pasākumus, kurās iesaista valdības organizācijas, publiskos un privātos pētniecības centrus, augstākās izglītības iestādes, inovācijas aģentūras un tīklus, kā arī citas ieinteresētās personas, tostarp MVU:

a) kopīgas iniciatīvas, ar ko palielina informētību par zinātni, tehnoloģiju, inovāciju un spēju veidošanas programmām un iespējām piedalīties otras Puses programmās;

b) kopīgas sanāksmes un darbsemināri, kuru mērķis ir apmainīties ar informāciju, paraugpraksi un apzināt kopīgas pētniecības jomas;

c) kopīgas un līdzfinansētas pētniecības un inovācijas darbības, tostarp tematiskie tīkli, kopīgu interešu jomās;

d) savstarpēji atzīts sadarbības zinātnes un inovāciju jomā izvērtējums un novērtējums, kā arī attiecīgo rezultātu izplatīšana.

PUBLIC

5.9. PANTS

Polārā sadarbība

Puses atzīst to, cik svarīgs ir dialogs un sadarbība divpusējā un daudzpusējā līmenī polārajos jautājumos. Šādu sadarbību virza, izmantojot ekspertu dialogu un paraugprakses apmaiņu, tostarp Antarktikas jūras dzīvo resursu saglabāšanas komisijā.

PUBLIC

5.10. PANTS

Digitālā politika

1. Puses atzīst, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģija ("IKT") veicina ekonomisko, izglītības un sociālo attīstību. Puses apmainās ar viedokļiem par savu attiecīgo politiku šajā jomā.

2. Puses sadarbojas IKT politikas jomā. Šāda sadarbība var ietvert šādas darbības:

a) apmainīties ar viedokļiem par dažādiem Eiropas Savienības digitālā vienotā tirgus stratēģijas aspektiem, jo īpaši par elektronisko sakaru politiku un regulējumu, tostarp par piekļuvi platjoslas pakalpojumiem, privātuma un persondatu aizsardzību, datu plūsmām, datu lokalizācijas prasībām, e-pārvaldi, atvērtu pārvaldību, atvērtajiem datiem, interneta drošību, e-veselību un regulatīvo iestāžu neatkarību;

b) apmainīties viedokļiem par tīkla neitralitāti kā principu, lai veicinātu brīvu un atvērtu internetu un tiešsaistes pakalpojumu un lietojumprogrammu izveidi un piekļuves tām nodrošināšana visiem iedzīvotājiem;

c) sekmēt IKT kā sociālās, kultūras un ekonomiskās attīstības, sociālās un digitālās iekļaušanas un kultūras daudzveidības līdzekļus, kā arī būtisku rīku savienojamības veicināšanai skolās un pētniecības un akadēmisko tīklu attīstīšanai;

d) attīstīt pētniecības tīklu, skaitļošanas un zinātnisko datu infrastruktūru un pakalpojumu savstarpējo savienojamību un sadarbspēju, veicinot šādu attīstību Pušu reģionālajā kontekstā;

e) sadarboties e-pārvaldes un uzticamības pakalpojumu jomā, piemēram, elektroniskā paraksta un elektroniskās identitātes jomā, galveno uzmanību pievēršot politikas principu, informācijas un paraugprakses apmaiņai par IKT izmantošanu, lai modernizētu valsts pārvaldi, veicinātu augstas kvalitātes sabiedriskos pakalpojumus un publisko resursu pārredzamu pārvaldību;

f) apmainīties ar informāciju par standartiem, atbilstības novērtēšanu un tipa apstiprināšanu, lai cita starpā atvieglotu tirdzniecību;

g) sekmēt speciālistu, jo īpaši jauno speciālistu un sieviešu, apmaiņu un mācības;

h) veicināt digitālās prasmes.

PUBLIC

5.11. PANTS

Izglītība un augstākā izglītība

1. Puses sadarbojas izglītības jomā ar mērķi atbalstīt cilvēkkapitāla attīstību, jo īpaši augstākās izglītības līmenī.

2. Lai atbalstītu augstākās izglītības sistēmu kvalitāti un modernizāciju, Puses:

a) veicina studentu, akadēmisko aprindu un administratīvā personāla mobilitāti, izmantojot esošas vai jaunas programmas;

b) uzlabo augstākās izglītības iestāžu spējas;

c) uzlabo mehānismus ārvalstu kvalifikāciju un studiju periodu atzīšanai saskaņā ar katras Puses tiesību aktiem.

5.12. PANTS

Civilā satelītnavigācija, Zemes novērošana un citas ar kosmosu saistītas darbības

1. Puses atzīst, ka ar kosmosu saistītām darbībām ir pozitīva ietekme uz ekonomisko, sociālo un ilgtspējīgu vides attīstību un rūpniecības konkurētspēju.

PUBLIC

2. Puses saskaņā ar starptautiskajām konvencijām un to attiecīgajiem tiesību aktiem sadarbojas kopīgu interešu jautājumos ar kosmosu saistītu civilo darbību jomā, piemēram:

a) kosmosa pētniecība, tostarp satelītnavigācija un Zemes novērošana, piedaloties pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa";

b) sadarbība globālās navigācijas satelītu sistēmu lietotņu un pakalpojumu jomā, tostarp jo īpaši tādās jomās kā zinātniskā pētniecība, rūpnieciskā sadarbība, tirdzniecība un tirgus attīstība, lietotņu standarti, sertifikācija un regulatīvie pasākumi;

c) satelītu signālu papildinošo korekcijas sistēmu izstrāde, jo īpaši gaisa transporta vai papildinājuma sistēmām, satelītu navigācijas sistēmu infrastruktūras savstarpēja aizsardzība, sadarbība sadarbspējas, savietojamības un spektra izmantošanas jomā;

d) zemes novērošana un Zemes zinātne, tostarp sadarbība daudzpusējos forumos un jo īpaši Zemes novērojumu grupā ("GEO") un Zemes novērošanas satelītu komitejā ("CEOS"), lai risinātu sabiedrības uzdevumus un veicinātu uzņēmējdarbības un inovācijas partnerības Zemes novērošanas jomā saistībā ar Savienības kosmosa programmas *Copernicus* komponentu, apzinot kopīgu interešu jomas;

e) satelītsakari.

PUBLIC

5.13. PANTS

Tūrisms

1. Puses sadarbojas tūrisma jomā ar mērķi uzlabot informācijas apmaiņu un izveidot paraugpraksi, lai nodrošinātu līdzsvarotu un ilgtspējīgu tūrisma attīstību un atbalstītu darbvietu radīšanu, ekonomikas attīstību un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

2. Puses jo īpaši pievērš uzmanību šādām darbībām:

a) aizsargāt un, cik vien iespējams, palielināt dabas un kultūras mantojuma potenciālu;

b) ievērot pašvaldību integritāti un intereses;

c) veicināt sadarbību starp Pušu reģioniem un kaimiņvalstu reģioniem un pašvaldībām;

d) sekmēt informācijas apmaiņu un sadarbību radošajās nozarēs un inovāciju tūrisma nozarē.

PUBLIC

5.14. PANTS

Statistika

1. Puses sadarbojas statistikas jomā.

2. Šāda sadarbība var ietvert šādas darbības:

a) sekmēt statistikas metodoloģiju saskaņošanu, lai uzlabotu datu salīdzināmību;

b) sagatavot un izplatīt oficiālo statistiku un izstrādāt rādītājus;

c) apmainīties ar zināšanām un labu praksi starp Čīles oficiālajām iestādēm, kas atbild par statistikas jautājumiem un procedūrām, un to partneriem Eiropas Savienībā.

5.15. PANTS

Transports

1. Puses sadarbojas attiecīgajās transporta politikas jomās, tostarp integrēta transporta politikā, lai izstrādātu un atbalstītu efektīvu, ilgtspējīgu, drošu, neapdraudētu un videi draudzīgu transporta sistēmu gan pasažieriem, gan precēm.

PUBLIC

2. Šādas sadarbības mērķis ir veicināt:

a) informācijas apmaiņu par Pušu attiecīgo transporta politiku, standartiem un paraugpraksi, kā arī citiem abpusēji interesējošiem jautājumiem;

b) tīklu savienojamību un sadarbspēju;

c) multimodālo pārvadājumu sistēmas pieeju;

d) ieguldījumiem labvēlīga vidi;

e) transporta sistēmu drošumu un drošību;

f) ar vidi saistītus transporta jautājumus;

g) mazoglekļa vai bezoglekļa transporta risinājumus, pētniecību un inovāciju, viedus un digitālus risinājumus;

h) ekspertu dialogu un sadarbību starptautiskos transporta forumos;

i) ilgtspējīgus transporta risinājumus, tostarp saistībā ar mobilitāti pilsētās; un

j) tirdzniecības atvieglošanu, palielinātu transporta un loģistikas darbību efektivitāti un optimizāciju, izmantojot digitalizāciju un ziņošanas prasību vienkāršošanu attiecībā uz visiem transporta veidiem.

PUBLIC

6. NODAĻA

CITAS JOMAS

PUBLIC

6.1. PANTS

Makroekonomikas politika

Puses sadarbojas un veicina informācijas un viedokļu apmaiņu par makroekonomikas politiku un tendencēm.

6.2. PANTS

Nodokļu jautājumi

Puses atzīst un apņemas īstenot labas pārvaldības principus nodokļu jomā, tostarp globālos standartus attiecībā uz pārredzamību, informācijas apmaiņu un minimālos standartus cīņai ar nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu (*BEPS*), kā arī kaitējošas nodokļu prakses izskaušanu. Puses veicinās vienlīdzīgus konkurences apstākļus un strādās pie tā, lai uzlabotu starptautisko sadarbību nodokļu jomā nolūkā novērst nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

6.3. PANTS

Patērētāju politika

Puses atzīst, ka ir svarīgi nodrošināt patērētāju aizsardzības augstu līmeni, un minētajā nolūkā cenšas sadarboties patērētāju politikas jomā. Puses vienojas, ka šāda sadarbība iespēju robežās ietver turpmāk minēto:

a) informācijas apmaiņu par Pušu attiecīgajiem patērētāju tiesību aizsardzības regulējumiem, tostarp par patērētāju tiesību aizsardzības tiesību aktiem, patēriņa preču drošumu, patērētāju tiesisko aizsardzību un tiesību aktu patērētāju tiesību aizsardzības jomā izpildi;

b) neatkarīgu pārtērētāju apvienību izveides un patērētāju interešu pārstāvju kontaktu veicināšanu.

PUBLIC

6.4. PANTS

Sabiedrības veselība

Puses vienojas sadarboties sabiedrības veselības jautājumos, jo īpaši attiecībā uz pārnēsājamu slimību profilaksi un kontroli, gatavību cīnīties pret īpaši patogēnu slimību uzliesmojumiem, Pasaules Veselības asamblejas 2005. gada 23. maijā pieņemto Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu izpildi un rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem apkarošanu.

PUBLIC

6.5. PANTS

Sadarbība sporta un fizisko aktivitāšu jomā

Puses sadarbosies sporta un fizisko aktivitāšu jomā, lai veicinātu aktīva un veselīga dzīvesveida attīstību, tostarp veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu visās vecuma grupās, veicinātu sporta sociālo lomu un izglītojošās vērtības un cīnītos pret draudiem sportam, piemēram, dopingu, sacensību rezultātu sarunāšanu, rasismu un vardarbību.

7. NODAĻA

VALSTS UN SABIEDRISKO PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA, DECENTRALIZĀCIJA, REĢIONĀLĀ POLIKA UN IESTĀŽU SADARBĪBA

PUBLIC

7.1. PANTS

Valsts modernizācija

Politiskā dialoga un sadarbības kontekstā Puses, lai panāktu labu pārvaldību, strādās, lai apmainītos ar pieredzi jautājumos, kas saistīti ar valsts un valsts pārvaldes modernizāciju un decentralizāciju, mācoties no Pušu paraugprakses globālās organizatoriskās efektivitātes jomā un no spēkā esošajiem tiesību aktiem un iestāžu sistēmas, tostarp šādos jautājumos:

a) augstāko revīzijas iestāžu autonomijas un lomas atzīšana labas pārvaldības veicināšanā visos līmeņos, nodrošinot efektivitāti, pārskatatbildību, lietderību un pārredzamību;

b) pārredzamības un pārskatatbildības veicināšana sabiedriskajā politikā un lēmumu pieņemšanā attiecībā uz Pušu iedzīvotājiem, kā arī pilsoniskās sabiedrības lomas stiprināšana šajā jomā;

c) integritātes un godīguma kultūru valsts dienestā, kas skar visu sabiedrību, veicināšana sadarbībā ar privāto sektoru un pilsonisko sabiedrību;

d) inovācijas sekmēšana, atbalstīšana un veicināšana publiskajā sektorā, sniedzot risinājumus problēmām un uzdevumiem dažādos līmeņos un darba jomās tā, lai tie radītu sabiedrisko vērtību inovācijas ekosistēmā un sabiedrībā.

PUBLIC

7.2. PANTS

Reģionālā politika un decentralizācija

1. Puses atzīst to, cik svarīga ir politika, kuras mērķis ir līdzsvarotas un ilgtspējīgas reģionālās un teritoriālās attīstības veicināšana. Puses atzīst reģionu un sadarbības ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām nozīmi un to, kā tas var sniegt svarīgas zināšanas par sabiedrisko politiku saskaņā ar Čīles turpmākās decentralizācijas prasībām.

2. Puses, kad vien iespējams, sadarbosies, lai uzlabotu pārvaldības sistēmas dažādos līmeņos, spēju veidošanu, izmantojot pieredzes un prakses apmaiņu un savstarpēju mācīšanos, lai rastu ilgtspējīgus risinājumus teritoriālās un reģionālās attīstības problēmām, lai veidotu politiku, kuras mērķis ir veicināt sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju, tostarp pārrobežu sadarbību, lai izveidotu un īstenotu reģionālo politiku un organizētu teritoriālās attīstības stratēģijas, un lai risinātu partnerības jautājumus, izstrādātu plānošanas un novērtēšanas procedūras un metodes, reģionālo inovāciju un pārdomātas specializācijas politiku.

3. Puses apņemas, kad vien iespējams, stiprināt un paplašināt Eiropas Savienības reģionu un Čīles reģionu sadarbības dinamiku un iespējas, izstrādājot un īstenojot kopīgas programmas un projektus, kuru mērķis cita starpā ir attīstīt reģionālo un teritoriālo attīstību.

4. Puses centīsies apmainīties ar pieredzi un labu praksi par decentralizācijas un reģionālās politikas īstenošanas savstarpējo saistību.

PUBLIC

7.3. PANTS

Iestāžu sadarbība

1. Puses apņemas veicināt un atvieglot ciešāku dialogu un sadarbību starp attiecīgajām iestādēm jebkurā no šajā nolīgumā iekļautajām jomām. Minētajā nolūkā Puses veicinās saziņu starp Čīles valdības iestādēm un valsts sektoru un citām attiecīgām Čīles iestādēm ar to partneriem Eiropas Savienībā, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku nozaru sadarbību, kas var ietvert šādas jomas:

a) korupcijas novēršana un apkarošana;

b) organizatoriskā apmācība un atbalsts;

c) tehniskā palīdzība Čīles iestādēm, kas atbild par sabiedriskās politikas izstrādi, īstenošanu un novērtēšanu un informācijas sniegšanu par šādu politiku, tostarp Eiropas Savienības iestāžu darbinieku sanāksmes ar partneriem no Čīles;

d) regulāra apmaiņa ar informāciju, ko uzskata par lietderīgu, tostarp izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, un informācijas tīklu attīstība, vienlaikus nodrošinot persondatu aizsardzību visās jomās, kurās ir nepieciešama datu apmaiņa;

e) informācijas un labas prakses apmaiņa attiecībā uz tādu valsts procedūru digitalizāciju, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem;

f) specializētu zināšanu nodošana;

g) iepriekšēji pētījumi un projektu kopīga īstenošana, kas ietver samērīgu finansiālo ieguldījumu;

h) rīcības plānu izstrāde, ietverot galvenos punktus, grafikus un novērtēšanas mehānismus;

i) pienesums spēju, kompetenču un prasmju veidošanā publiskās inovācijas jomā.

2. Puses, savstarpēji vienojoties, var 1. punktā minētajām jomām pievienot citas darbības jomas.

PUBLIC

III DAĻA

TIRDZNIECĪBA UN AR TIRDZNIECĪBU SAISTĪTI JAUTĀJUMI

PUBLIC

8. NODAĻA

VISPĀRĪGIE UN INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI

A IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

8.1. PANTS

Brīvās tirdzniecības zonas izveide

Atbilstīgi *GATT* 1994 XXIV pantam un *GATS* V pantam Puses ar šo izveido brīvās tirdzniecības zonu.

8.2. PANTS

Mērķi

PUBLIC

Šīs nolīguma daļas mērķi ir šādi:

a) paplašināt un dažādot preču tirdzniecību starp Pusēm saskaņā ar *GATT* 1994 XXIV pantu, samazinot vai likvidējot ar tarifiem saistītus un nesaistītus šķēršļus tirdzniecībā;

b) atvieglot preču tirdzniecību, jo īpaši izmantojot noteikumus par muitu un tirdzniecības atvieglošanu, standartus, tehniskos noteikumus, atbilstības novērtēšanas procedūras un sanitāros un fitosanitāros pasākumus, vienlaikus saglabājot katras Puses tiesības reglamentēt un sasniegt sabiedriskās kārtības mērķus;

c) liberalizēt pakalpojumu tirdzniecību saskaņā ar *GATS* V pantu;

d) radīt tādu vidi ekonomikai, kas sekmē lielākas ieguldījumu plūsmas, uzlabot iedibināšanas nosacījumus, pamatojoties uz nediskriminēšanas principu, vienlaikus saglabājot katras Puses tiesības pieņemt un īstenot pasākumus, kas nepieciešami leģitīmu politikas mērķu sasniegšanai;

e) atvieglot tirdzniecību un ieguldījumus starp Pusēm, tostarp ar kārtējo maksājumu brīvu veikšanu un kapitāla brīvu apriti;

f) radīt ieguldījumiem labvēlīgu vidi, nosakot pārredzamus, nemainīgus un paredzamus noteikumus, kas garantē taisnīgu attieksmi pret ieguldītājiem, un izveidot tiesu sistēmu, lai strīdus starp ieguldītājiem un valsti izšķirtu efektīvi, taisnīgi un paredzami;

g) faktiski un abpusēji atvērt Pušu publiskā iepirkuma tirgus;

h) veicināt inovācijas un jaunradi, nodrošinot intelektuālā īpašuma tiesību pienācīgu un efektīvu aizsardzību saskaņā ar starptautiskajiem pienākumiem, kas piemērojami starp Pusēm

i) veicināt apstākļus, kuri sekmē neizkropļotu konkurenci, jo īpaši attiecībā uz tirdzniecību un ieguldījumiem starp Pusēm;

j) attīstīt starptautisko tirdzniecību tādā veidā, kas veicina ilgtspējīgu attīstību tās ekonomiskajā, sociālajā un vides dimensijā; un

k) izveidot efektīvu, taisnīgu un paredzamu strīdu izšķiršanas mehānismu, lai izšķirtu strīdus par šīs nolīguma daļas interpretāciju un piemērošanu.

PUBLIC

8.3. PANTS

Vispārpiemērojamas definīcijas

Šajā nolīguma daļā 9., 10.-A līdz 10.-E, 13.-A līdz 13.-H, 15.-A, 15.-B, 16.-A, 16.-B, 16.-C, 17.-A līdz 17.-I, 19.-A, 19.-B, 19.-C, 21.-A, 21.-B, 25., 28.-A, 28.-B, 29., 32.-A, 32.-B, 32.-C, 38.-A un 38.-B un šā nolīguma protokoli:

a) "Nolīgums par lauksaimniecību" ir Nolīgums par lauksaimniecību, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

b) "Antidempinga nolīgums" ir Nolīgums par 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VI panta īstenošanu, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

c) "muitas nodoklis" ir jebkāds nodoklis vai jebkāda veida maksājums, ko uzliek precēm, tās importējot, vai saistībā ar preču importēšanu, un tas neietver nekādu:

   i) maksājumu, kas pielīdzināms iekšējam nodoklim, ko piemēro saskaņā ar šā nolīguma 9.4. pantu;

   ii) attiecīgi antidempinga, īpašu aizsardzības pasākumu, kompensācijas vai aizsardzības maksājumu, ko piemēro saskaņā ar *GATT* 1994, Antidempinga nolīgumu, Nolīgumu par lauksaimniecību, SKP nolīgumu vai Vienošanos par aizsardzības pasākumiem; un

   iii) maksu vai citu maksājumu attiecībā uz importu vai saistībā ar to, kas nepārsniedz sniegto pakalpojumu aptuvenās izmaksas;

PUBLIC

d) “CPC” ir Centrālā preču klasifikācija (Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas biroja Starptautisko Ekonomikas un sociālo lietu komitejas statistikas dokumentu M sērija, Nr. 77, Ņujorka, 1991. gads);

e) “dienas” ir kalendārās dienas, tostarp nedēļas nogales un brīvdienas;

f) “esošs” nozīmē spēkā esošs šā nolīguma spēkā stāšanās dienā;

g) “*GATS*” ir Vispārējā vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību, kas ietverta PTO līguma 1.B pielikumā;

h) “*GATT* 1994” ir 1994. gada Vispārējā vienošanās par tarifiem un tirdzniecību, kas ietverta PTO līguma 1.A pielikumā;

i) “Puses prece” ir iekšzemes prece *GATT* 1994 izpratnē un ietver preces, kuru izcelsme ir minētajā Pusē;

j) “harmonizētā sistēma” jeb “HS” ir preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētā sistēma, ieskaitot tās vispārīgos interpretācijas noteikumus, sadaļu piezīmes, nodaļu piezīmes un apakšpozīciju piezīmes un grozījumus, ko izstrādājusi Pasaules Tirdzniecības Organizācija;

k) “pozīcija” ir pirmie četri cipari harmonizētās sistēmas tarifa klasifikācijas numurā;

PUBLIC

l) “juridiska persona” ir jebkura juridiska vienība, kas noteiktajā kārtībā dibināta vai citādi organizēta saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem peļņas gūšanai vai citā nolūkā un kas pieder privātai vai publiskai personai, tostarp jebkāda korporācija, fonds, personālsabiedrība, kopuzņēmums, viena īpašnieka uzņēmums vai asociācija;

m) “pasākums” ir ikviens pasākums likuma, normas, noteikumu, procedūras, lēmuma, administratīva akta, prasības, prakses vai kādā citā formā;

n) “Puses pasākumi” ir visi pasākumi, kurus pieņēmušas vai saglabājušas[1]:

i) visu līmeņu valdības un iestādes;

ii) nevalstiskas struktūras, kas īsteno visu līmeņu valdību vai iestāžu deleģētās pilnvaras[2]; vai

[1] Lielākai noteiktībai – “pasākums” ietver Puses bezdarbību, neveicot pasākumus, kas ir nepieciešami tās saistību izpildei atbilstoši šim nolīgumam.

[2] Lielākai noteiktībai – Puses saistības atbilstoši šim nolīgumam attiecas uz valsts uzņēmumu vai citu personu, tai īstenojot jebkādas regulatīvas vai administratīvas pilnvaras vai citas valdības iestādes pilnvaras, ko minētā Puse tai deleģējusi, piemēram, tiesība atsavināt, izsniegt licences, apstiprināt komercdarījumus vai noteikt kvotas, nodevas vai citus maksājumus.

iii) jebkura struktūra, kas attiecībā uz pasākumiem faktiski rīkojas saskaņā ar kādas Puses norādījumiem vai tās vadībā vai kontrolē[1];

o) "fiziska persona" ir:

i) attiecībā uz ES Pusi – dalībvalsts pilsonis saskaņā ar tās tiesību aktiem[2]; un

ii) attiecībā uz Čīli — Čīles valstspiederīgais saskaņā ar tās tiesību aktiem;

p) "noteiktas izcelsmes prece" ir prece, kura atbilst 10. nodaļā noteiktajiem izcelsmes noteikumiem;

q) "persona" ir fiziska vai juridiska persona;

PUBLIC

---

1 Lielākai noteiktībai – ja kāda Puse apgalvo, ka kāda struktūra darbojas tā, kā minēts iii) apakšpunktā, minētajai Pusei ir pierādīšanas pienākums un tai vismaz jāsniedz pārliecinoši pierādījumi.

2 17. līdz 27. nodaļā definīcija "fiziska persona" ietver arī fizisku personu, kura pastāvīgi uzturas Latvijas Republikā, kura nav Latvijas Republikas pilsonis vai citas valsts pilsonis, bet kura saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir tiesīga saņemt nepilsoņa pasi.

r) “persondati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu;

s) “Vienošanās par aizsardzības pasākumiem” ir Vienošanās par aizsardzības pasākumiem, kas ietverta PTO līguma 1.A pielikumā;

t) “sanitārs vai fitosanitārs pasākums” ir ikviens SFS līguma A pielikuma 1. punktā minēts pasākums;

u) “SKP nolīgums” ir Vienošanās par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

v) “SFS līgums” ir Līgums par sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

w) “TBT nolīgums” ir Nolīgums par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā, kas ietverts PTO līguma 1. pielikumā;

x) “*TRIPS* līgums” ir Līgums par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem, kas ietverts PTO līguma 1.C pielikumā; un

y) “PTO līgums” ir Marrākešas Līgums par Pasaules tirdzniecības organizācijas izveidošanu, kas noslēgts Marrākešā 1994. gada 15. aprīlī.

PUBLIC

8.4. PANTS

Saistība ar PTO līgumu un citiem esošiem nolīgumiem,
kuri ir šīs nolīguma daļas darbības jomā

1. Puses apstiprina savas tiesības un pienākumus vienai pret otru atbilstoši PTO līgumam un visiem citiem esošiem nolīgumiem, kuri ir šīs nolīguma daļas darbības jomā un kuru dalībnieces tās ir.

2. Neko šajā nolīgumā neinterpretē kā prasību Pusēm rīkoties neatbilstoši to saistībām saskaņā ar PTO līgumu.

3. Ja ir neatbilstība starp šo nolīgumu un jebkuru citu esošu nolīgumu, kas nav PTO līgums un kā dalībnieces ir abas Puses un kas ir šīs nolīguma daļas darbības jomā, Puses nekavējoties savstarpēji apspriežas nolūkā rast abpusēji apmierinošu risinājumu.

PUBLIC

B IEDAĻA

INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI

PUBLIC

8.5. PANTS

Apvienotās padomes tirdzniecības lietu sastāvā konkrētie uzdevumi

1. Kad Apvienotā padome, kas izveidota saskaņā ar 40.1. pantu, izskata jautājumus saistībā ar šo nolīguma daļu[1], tā var:

a) pieņemt lēmumus grozīt:

i) tarifu sarakstus 9-1. un 9-2. papildinājumā, lai paātrinātu tarifu pakāpenisku atcelšanu;

ii) 10. nodaļu un 10.-A līdz 10.-E pielikumu;

iii) 13.-F un 13.-G pielikumu un 13-E-1. papildinājumu;

iv) 16.-A, 16.-D, 16.-E pielikumu un 16.-B pielikuma 1. punktu;

[1] Lielākai noteiktībai – Čīle īstenos visus Apvienotās padomes tirdzniecības lietu sastāvā lēmumus, izmantojot *acuerdos de ejecución* (izpildvienošanās) saskaņā ar Čīles tiesību aktiem.

v) 21.-B pielikumu;

vi) 29. pielikumu;

vii) "subsīdijas" definīciju 31.2. panta 1. punktā, ciktāl tas attiecas uz uzņēmumiem, kas sniedz pakalpojumus, ar mērķi iekļaut turpmāku sarunu PTO vai saistītos daudzpusējos forumos rezultātus attiecībā uz šo jautājumu;

viii) 32.-A pielikumu attiecībā uz atsaucēm uz Pušu teritorijā piemērojamajiem tiesību aktiem;

ix) 32.-B pielikumu attiecībā uz kritērijiem, ka iekļaujami iebildumu procedūrā;

x) 32.-B pielikumu attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm;

xi) 38.-A un 38.-B pielikumu; un

xii) jebkuru citu noteikumu, pielikumu, papildinājumu vai protokolu, kura grozīšana ir paredzēta šajā nolīguma daļā;

b) pieņemt lēmumus par šī nolīguma šīs daļas noteikumu interpretāciju, lēmumi ir saistoši Pusēm un visām struktūrām, kas izveidotas saskaņa ar šā nolīguma šo daļu un 33. un 38. nodaļā minētajām šķīrējtiesām;

PUBLIC

c) saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidot papildu apakškomitejas un citas struktūras, kas atbildīgas par jautājumiem šīs nolīguma daļas darbības jomā; un

d) Ja tā uzskata to par lietderīgu – izstrādāt to apakškomiteju un citu struktūru, kas izveidotas saskaņā ar 8.8. pantu un šā punkta c) apakšpunktu, reglamentu.

2. Apvienotās padomes tirdzniecības lietu sastāvā sanāksmes dienaskārtību sagatavo par šā nolīguma šo daļu atbildīgie koordinatori saskaņā ar 8.7. panta 2. punktu.

PUBLIC

8.6. PANTS

Apvienotās komitejas tirdzniecības lietu sastāvā konkrētie uzdevumi

1. Kad Apvienotā komiteja, kas izveidota saskaņā ar 40.2. pantu, izskata jautājumus saistībā ar šā nolīguma šo nodaļu[1], tā:

a) palīdz Apvienotajai padomei tās funkciju veikšanā attiecībā uz tirdzniecības un ieguldījumu jautājumiem;

[1] Lielākai noteiktībai – Čīle īstenos visus Apvienotās komitejas tirdzniecības lietu sastāvā lēmumus, izmantojot *acuerdos de ejecución* (izpildvienošanās) saskaņā ar Čīles tiesību aktiem.

b) atbild par šī nolīguma šīs daļas pareizu īstenošanu; šajā sakarā un neskarot 38. nodaļā noteiktās tiesības, Puse var iesniegt izskatīšanai Apvienotajā komitejā jebkuru jautājumu, kas saistīts ar šī nolīguma šīs daļas piemērošanu vai interpretāciju;

c) pārzina šī nolīguma šīs daļas noteikumu turpmāku papildināšanu pēc nepieciešamības un novērtē tās piemērošanā gūtos rezultātus;

d) meklē piemērotus paņēmienus, kā novērst un risināt problēmas, kas citādi varētu rasties jomās, uz kurām attiecas šī nolīguma šī daļa;

e) pārrauga darbu, kuru veic visas saskaņā ar 8.8. pantu izveidotās apakškomitejas un saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidotās apakškomitejas, kas veic konkrētus uzdevumus atbilstoši šai nolīguma šai daļai; un

f) pārbauda, kāda ir ietekme uz šā nolīguma šo daļu, jaunai dalībvalstij pievienojoties Eiropas Savienībai.

2. Apvienotā komiteja tirdzniecības lietu sastāvā var:

a) saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidot papildu apakškomitejas un citas struktūras, kas atbildīgas par jautājumiem šā nolīguma šīs daļas darbības jomā;

PUBLIC

b) starplaikā starp Apvienotās padomes sanāksmēm, kad Apvienotās padomes sanāksme nevar notikt vai ja šajā nolīgumā noteikts kā citādi – pieņemt lēmumus grozīt šo nolīguma šo daļu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un sniegt noteikumu interpretāciju, kas minēta 8.5. panta 1. punkta b) apakšpunktu; un

c) Ja tā uzskata par lietderīgu – izstrādāt to apakškomiteju un citu struktūru, kas izveidotas saskaņā ar 8.8. pantu un šā punkta a) apakšpunktu, reglamentu.

3. Apvienotās komitejas tirdzniecības lietu sastāvā sanāksmes dienaskārtību sagatavo par šā nolīguma šo daļu atbildīgie koordinatori saskaņā ar 8.7. panta 2. punktu.

PUBLIC

8.7. PANTS

Šī nolīguma šīs daļas koordinatori

1. Katra Puse 60 dienu laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā ieceļ šī nolīguma šīs daļas koordinatoru un paziņo otrai Pusei minētā koordinatora kontaktinformāciju.

2. Koordinatori kopīgi sagatavo darba kārtību un veic visus nepieciešamos pasākumus Apvienotās padomes, Apvienotās komitejas, apakškomiteju un citu struktūru, kas izveidotas saskaņā ar 8.8. pantu vai kas izveidotas saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu un veic konkrētus uzdevumus atbilstoši šai nolīguma šai daļai, sanāksmes sagatavošanai. Koordinatori seko Apvienotās padomes tirdzniecības lietu sastāvā un Apvienotās komitejas tirdzniecības lietu sastāvā lēmumu un apakškomiteju lēmumu izpildei gadījumos, kas noteikti attiecīgi 17.39. un 25.20. pantā.

8.8. PANTS

Apakškomitejas un citas konkrētas šī nolīguma šīs daļas struktūras

1. Puses ar šo izveido šādas apakškomitejas:

a) Korupcijas apkarošanas un tirdzniecības un ieguldījumu apakškomiteja;

b) Muitas, tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu apakškomiteja;

c) Finanšu pakalpojumu apakškomiteja;

d) Intelektuālā īpašuma apakškomiteja;

e) Publiskā iepirkuma apakškomiteja;

f) Sanitāro un fitosanitāro pasākumu komiteja;

g) Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja;

h) Ilgtspējīgu pārtikas sistēmu apakškomiteja;

i) Tehnisko šķēršļu tirdzniecībā apakškomiteja;

PUBLIC

j) Preču tirdzniecības apakškomiteja; un

k) Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomiteja.

2. Apakškomitejas un citu struktūru, kas atbildīgas par jautājumiem šī nolīguma šīs daļas darbības jomā, dienaskārtību sagatavo par šā nolīguma šo daļu atbildīgie koordinatori saskaņā ar 8.7. panta 2. punktu.

PUBLIC

9. NODAĻA

PREČU TIRDZNIECĪBA

9.1. PANTS

Mērķis

Puses pakāpeniski un abpusēji liberalizē preču tirdzniecību saskaņā ar šo nolīguma daļu.

9.2. PANTS

Piemērošanas joma

Ja vien šajā nolīgumā daļā nav noteikts citādi, šī nodaļa attiecas uz preču tirdzniecību starp Pusēm.

PUBLIC

9.3. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 9. pielikumā:

a) "Nolīgums par importa licencēšanas procedūrām" ir Nolīgums par importa licencēšanas procedūrām, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

b) "konsulārās formalitātes" ir procedūra, kurā no importētājas Puses konsula eksportētājas Puses teritorijā vai trešās valsts teritorijā saņem konsulāro rēķinu vai konsulāro vīzu komercrēķinam, izcelsmes sertifikātam, manifestam, nosūtītāja eksporta deklarācijai un citiem muitas dokumentiem saistībā ar preces importu;

c) "Līgums par muitas vērtības noteikšanu" ir Līgums par *GATT* 1994 VII panta īstenošanu, kas ietverts PTO līguma 1.A pielikumā;

d) “eksporta licencēšanas procedūra” ir administratīva procedūra, saskaņā ar kuru jāiesniedz attiecīgajai administratīvajai struktūrai vai struktūrām pieteikums vai citi dokumenti (kas nav muitošanai parasti nepieciešamie dokumenti) kā priekšnoteikums eksporta veikšanai no eksportētājas Puses teritorijas;

e) “importa licencēšanas procedūra” ir administratīva procedūra, saskaņā ar kuru jāiesniedz attiecīgajai administratīvajai struktūrai vai struktūrām pieteikums vai citi dokumenti (kas nav muitošanai parasti nepieciešamie dokumenti) kā priekšnoteikums importa veikšanai importētājas Puses teritorijā;

f) “pārražota prece” ir HS 84.–90. nodaļā vai 94.02. pozīcijā, klasificēta prece, izņemot HS 84.18., 85.09., 85.10., 85.16. un 87.03 pozīcijā vai HS 8414.51., 8450.11., 8450.12., 8508.1. un 8517.11. apakšpozīcijā klasificēta prece, kas:

i) pilnībā vai daļēji sastāv no detaļām, kuras iegūtas no precēm, kuras tikušas izmantotas;

ii) nodrošina līdzīgu veiktspēju un darbības nosacījumus kā līdzvērtīgā jaunā prece; un

iii) kam ir tāda pati garantija kā līdzvērtīgai jaunai precei;

PUBLIC

g) “remonts” nozīmē jebkādu apstrādes darbību, kas veikta precei, lai novērstu darbības defektus vai būtisku bojājumu, un iever preces atjaunošanu, lai tā pildītu savas sākotnējās funkcijas vai lai nodrošinātu tās atbilstību lietošanas tehniskajām prasībām, bez kā preci vairs nevarētu izmantot parastā veidā nolūkā, kam tā bijusi paredzēta; Preces remonts ietver atjaunošanu un apkopi, bet neietver darbību vai procesu, kas:

i) iznīcina preces pamatīpašības vai rada jaunu vai komerciāli atšķirīgu preci;

ii) pārveido nepabeigtu preci gatavā precē; vai

iii) tiek veikts, lai uzlabotu vai paaugstinātu preces tehnisko veiktspēju.

h) “posmu kategorija” ir muitas nodokļu atcelšanas termiņš no nulles līdz septiņiem gadiem, pēc kura prece ir atbrīvota no muitas nodokļiem, ja vien 9. pielikumā nav noteikts citādi.

PUBLIC

9.4. PANTS

Valsts režīms iekšējo nodokļu piemērošanas un regulējuma jomā

Katra Puse saskaņā ar *GATT* 1994 III pantu, tostarp tā piezīmēm un papildnoteikumiem, piemēro valsts režīmu otras Puses precēm. Šajā nolūkā *GATT* 1994 III pants un tā piezīmes un papildnoteikumi *mutatis mutandis* tiek iekļauti šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

PUBLIC

9.5. PANTS

Muitas nodokļu samazināšana vai atcelšana

1. Ja vien šajā nolīgumā nav noteikts citādi, katra Puse samazina vai atceļ savus muitas nodokļus otras Puses izcelsmes precēm saskaņā ar Puses grafiku 9. pielikumā.

2. Piemērojot 1. punktu, muitas nodokļu pamatlikme ir pamatlikme, kas katrai precei noteikta grafikos 9. pielikumā.

3. Ja Puse samazina tās piemērotu vislielākās labvēlības režīma muitas nodokļa likmi ("*MFN* likme"), samazinātajai likmei piemēro grafiku 9.-A pielikumā. Ja Puse attiecībā uz konkrētu tarifa pozīciju samazina tās piemērotu *MFN* likmi zem pamatlikmes, minētā Puse piemērojamo preferenciālo likmi, kuras rezultātā tiek samazināts tarifs attiecībā uz samazināto piemēroto *MFN* likmi, aprēķina, minētajai konkrētajai tarifa pozīcijai saglabājot relatīvo preferences robežu tik ilgi, kamēr piemērotā *MFN* likme ir zemāka par pamatlikmi. Relatīvā preferences robeža katrai konkrētajai tarifa pozīcijai katrā pārejas periodā atbilst starpībai starp pamatlikmi, kas noteikta minētās Puses grafikā 9. pielikumā, un piemēroto nodevas likmi konkrētajai tarifa pozīcijai saskaņā ar minēto grafiku, dalot ar minēto pamatlikmi un izsakot procentos.

4. Pēc vienas Puses pieprasījuma Puses savstarpēji apspriežas ar mērķi apsvērt paātrināti samazināt vai atcelt muitas nodokļus, kas izklāstīti grafikos 9. pielikumā. Ņemot vērā šādas apspriedes rezultātus, Apvienotā padome var pieņemt lēmumu grozīt 9. pielikumu, lai paātrināti samazinātu vai atceltu minēto tarifa samazinājumu.

9.6. PANTS

Stāvokļa saglabāšana

1. Ja vien šajā nolīgumā nav noteikts citādi, Puse nepaaugstina muitas nodokli, kas 9. pielikumā noteikts kā pamatlikme, vai nepieņem jebkādu jaunu muitas nodokli attiecībā uz otras Puses izcelsmes preci.

2. Lielākai noteiktībai – Puse var paaugstināt muitas nodokli līdz līmenim, kas noteikts 9. pielikumā, attiecīgajam pārejas periodam, kas seko vienpusējai samazināšanai.

PUBLIC

9.7. PANTS

Izvedmuitas nodokļi, citi nodokļi un maksājumi saistībā ar eksportu

1. Puse neievieš vai nesaglabā nekādus nodokļus vai citus jebkāda veida maksājumus, ko uzliek precēm, tās eksportējot uz otru Pusi vai saistībā ar to, ne arī kādu iekšējo nodokli vai citu maksājumu, kuru uzliek uz otru Pusi eksportētai precei un kurš pārsniedz nodokli vai maksājumu, ko piemērotu līdzīgām precēm, ja tās paredzētas iekšzemes patēriņam.

2. Nekas šajā pantā neliedz Pusei piemērot preces eksportam nodokļus vai maksas, kas atļautas saskaņā ar 9.8. pantu.

9.8. PANTS

Maksas un formalitātes

1. Nodevas un citi maksājumi, ko kāda Puse uzliek otras Puses preces importam vai eksportam vai saistībā ar to, nepārsniedz sniedzamo pakalpojumu aptuvenās izmaksas un nav paredzēti vietējo preču netiešai aizsardzībai vai ar fiskālām vajadzībām pamatotu nodokļu uzlikšanu importam vai eksportam.

2. Puse neiekasē nodevas vai citus maksājumus par importu vai eksportu vai saistībā ar to uz *ad valorem* pamata.

3. Katra Puse var noteikt maksājumus vai atgūt izmaksas tikai tad, ja tiek sniegti konkrēti pakalpojumi, tostarp šādi:

a) muitas personāla ierašanās pēc pieprasījuma ārpus oficiālā darba laika vai telpās, kas nav muitas telpas;

b) analīzes vai ekspertu ziņojumi par precēm un pasta izmaksas par preču atdošanu pieteikuma iesniedzējam, jo īpaši attiecībā uz lēmumiem par saistošu izziņu vai informācijas sniegšanu par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu;

c) preču pārbaude vai paraugu ņemšana pārbaudes nolūkā, vai preču iznīcināšana, ja rodas citas izmaksas, kas nav saistītas ar muitas personāla iesaistīšanu; vai

d) ārkārtas kontroles pasākumi, ja šādi pasākumi ir vajadzīgi sakarā ar preču veidu vai iespējamu risku.

4. Katra Puse nekavējoties publicē visas maksas un maksājumus, ko tā uzliek saistībā ar importu vai eksportu, tādā veidā, lai valdības, tirgotāji un citas ieinteresētās personas varētu ar tām iepazīties.

PUBLIC

5. Puse saistībā ar jebkādu otras Puses preču importu nepiemēro konsulārās formalitātes, tostarp ar tām saistītas maksas un maksājumus.

PUBLIC

9.9. PANTS

Remontētas preces

1. Puse nepiemēro muitas nodokli precei (neatkarīgi no tās izcelsmes), kas tiek ievesta atpakaļ Puses muitas teritorijā pēc tam, kad prece ir bijusi uz laiku izvesta no tās muitas teritorijas uz otras Puses muitas teritoriju remontam.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro tādām precēm, kas ievestas muitas noliktavās, brīvās tirdzniecības zonās vai ar līdzīgu statusu un ko pēc tam izved labošanai un neieved atpakaļ muitas noliktavās, brīvās tirdzniecības zonās vai ar līdzīgu statusu.

3. Puse nepiemēro muitas nodokli precei (neatkarīgi no tās izcelsmes), kas uz laiku ievesta no otras Puses muitas teritorijas remonta veikšanai[1].

[1] ES Pusē ievešanas pārstrādei procedūru, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.), izmanto šā punkta nolūkiem.

9.10. PANTS

Pārražotas preces

1. Ja vien šajā nolīgumā daļā nav noteikts citādi, Puse nepiešķir otras Puses pārražotām precēm mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu Puse piešķir līdzvērtīgām jaunām precēm.

2. Lielākai noteiktībai – 9.11. pants attiecas uz importa un eksporta aizliegumiem vai ierobežojumiem saistībā ar pārražotām precēm. Ja kāda Puse pieņem vai saglabā importa vai eksporta aizliegumus vai ierobežojumus attiecībā uz lietotām precēm, tā nepiemēro minētos pasākumus pārražotām precēm.

3. Puse var pieprasīt, lai pārražotas preces tiktu identificētas kā tādas izplatīšanai vai pārdošanai tās teritorijā un lai šādas preces atbilstu visām piemērojamajām tehniskajām prasībām, kas attiecas uz līdzvērtīgām jaunām precēm.

PUBLIC

9.11. PANTS

Importa un eksporta ierobežojumi

GATT 1994 XI pants un tā piezīmes un papildnoteikumi *mutatis mutandis* tiek iekļauti šajā nolīguma daļā un kļūst par tās daļu. Attiecīgi Puse nepieņem vai nesaglabā nekādus aizliegumus vai ierobežojumus, ko piemēro jebkādu otras Puses preču importam vai preču eksportam vai pārdošanai eksportam uz otras Puses teritoriju, izņemot saskaņā ar XI pantu *GATT* 1994 un tās skaidrojošajām piezīmēm un papildinošajiem noteikumiem.

PUBLIC

9.12. PANTS

Izcelsmes norādes

Ja Čīle piemēro obligātas prasības par izcelsmes valsts norādi attiecībā uz ES Puses precēm, Apvienotā komiteja var pieņemt lēmumu, ka preces ar marķējumu "Ražots ES" vai līdzīgu marķējumu vietējā valodā izpilda šādas prasības, tās importējot Čīlē. Šis pants neskar Pušu tiesības precizēt to produktu veidus, kuriem izcelsmes valsts norāde ir obligāta prasība. Uz šo pantu neattiecas 10. nodaļa.

9.13. PANTS

Importa licencēšanas procedūras

1. Katra Puse nodrošina, ka visas importa licencēšanas procedūras, kas piemērojamas preču tirdzniecībai starp Pusēm, tiek piemērotas neitrāli un pārvaldītas taisnīgi, godīgi, nediskriminējoši un pārredzami.

2. Puse pieņem vai saglabā importa licencēšanas procedūras kā nosacījumu importam tās teritorijā no otras Puses teritorijas vienīgi tad, ja kāda administratīva mērķa sasniegšanai nav reāli iespējama nekāda cita piemērota procedūra.

3. Puse nepieņem vai nesaglabā nekādas neautomātiskas importa licencēšanas procedūras kā nosacījumu importam tās teritorijā no otras Puses teritorijas, izņemot gadījumus, kas tas nepieciešams tāda pasākuma īstenošanai, kas atbilst šai nolīguma daļai. Puse, kas pieņem šādu neautomātisku importa licencēšanas procedūru, otrai Pusei skaidri norāda, kurš pasākums tiek īstenots ar minētās procedūras palīdzību.

4. Katra Puse pieņem un pārvalda visas importa licencēšanas procedūras saskaņā ar Līguma par importa licencēšanas procedūrām 1., 2. un 3. pantu. Minētajā nolūkā minētā nolīguma 1., 2. un 3. pants *mutatis mutandis* tiek iekļauts šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

PUBLIC

5. Puse, kas pieņem jaunas importa licencēšanas procedūras vai izmaiņas esošās importa licencēšanas procedūrās, par to paziņo otrai Pusei 60 dienu laikā pēc dienas, kad ir publicētas šādas jaunās importa licencēšanas procedūras vai izmaiņas esošās importa licencēšanas procedūrās. Paziņojumā ietver informāciju, kas norādīta šā panta 3. punktā un Importa licencēšanas līguma 5. panta 2. punktā. Uzskata, ka Puse ir izpildījusi šo noteikumu, ja tā attiecīgo jauno importa licencēšanas procedūru vai jebkādas izmaiņas esošā importa licencēšanas procedūrā ir paziņojusi Importa licencēšanas komitejai, kas izveidota saskaņā ar Importa licencēšanas līguma 4. pantu, tostarp minētā līguma 5. panta 2. punktā norādīto informāciju.

6. Pēc Puses pieprasījuma otra Puse nekavējoties sniedz visu attiecīgo informāciju, tostarp Importa licencēšanas līguma 5. panta 2. punktā norādīto informāciju, par visām importa licencēšanas procedūrām, ko tā plāno pieņemt vai ko tā saglabā, kā arī par visām izmaiņām esošās importa licencēšanas procedūrās.

9.14. PANTS

Eksporta licencēšanas procedūras

1. Katra Puse publicē visas jaunās eksporta licencēšanas procedūras vai jebkādas izmaiņas esošajā eksporta licencēšanas procedūrā tā, lai pārvaldes iestādes, tirgotāji un citas ieinteresētās personas varētu ar tām iepazīties. Ja iespējams, šādu publicēšanu veic 30 dienas pirms procedūras vai izmaiņu stāšanās spēkā un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā dienā, kad šāda procedūra vai izmaiņas stājas spēkā.

2. Katra Puse nodrošina, ka, publicējot eksporta licencēšanas procedūras, norāda šādu informāciju:

a) eksporta licencēšanas procedūru teksti vai jebkuri grozījumi, kas tiek izdarīti šajās procedūrās;

b) preces, uz kurām attiecas katra eksporta licencēšanas procedūra;

c) attiecībā uz katru eksporta licencēšanas procedūru – procesa apraksts, kā pieteikties eksporta licences saņemšanai, un visi kritēriji, kas jāizpilda pieteikuma iesniedzējam, lai tas būtu tiesīgs pieteikties eksporta licences saņemšanai, piemēram, darbības licence, ieguldījuma veikšana vai uzturēšana vai darbība, izmantojot konkrētu iedibinājuma formu vienas Puses teritorijā;

d) viens vai vairāki kontaktpunkti, kuros ieinteresētās personas var saņemt papildu informāciju par nosacījumiem eksporta licences saņemšanai;

e) administratīvā struktūra vai struktūras, kurās jāiesniedz pieteikums un citi attiecīgie dokumenti;

f) visu to pasākumu apraksts, kurus paredzēts īstenot ar eksporta licencēšanas procedūru;

g) laika posms, kurā katra eksporta licencēšanas procedūra būs spēkā, ja vien procedūra paliks spēkā līdz brīdim, kad tā tiks atsaukta vai pārskatīta jaunā publikācijā;

PUBLIC

h) ja Puse plāno izmantot eksporta licencēšanas procedūru eksporta kvotas administrēšanai – kopējais daudzums un attiecīgā gadījumā kvotas vērtība un kvotas sākuma un beigu datums; un

i) visi atbrīvojumi vai izņēmumi, kas aizstāj prasību saņemt eksporta licenci, informācija, kā pieprasīt vai izmantot šos atbrīvojumus vai izņēmumus, un to piešķiršanas kritēriji.

3. Katra Puse 30 dienu laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā paziņo otrai Pusei par tās esošajām eksporta licencēšanas procedūrām. Puse, kas pieņem jaunas eksporta licencēšanas procedūras vai izmaiņas esošās eksporta licencēšanas procedūrās, par to paziņo otrai Pusei 60 dienu laikā pēc dienas, kad ir publicētas šādas jaunās eksporta licencēšanas procedūras vai izmaiņas esošās eksporta licencēšanas procedūrās. Paziņojumā ietver atsauci uz avotu vai avotiem, kuros ir publicēta 2. punktā prasītā informācija, un attiecīgā gadījumā norāda attiecīgo valdības tīmekļa vietni vai vietnes.

4. Lielākai noteiktībai – neko šajā pantā neinterpretē kā prasību kādai Pusei piešķirt eksporta licenci vai neliedz Pusei īstenot savus pienākumus vai saistības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijām vai saskaņā ar daudzpusējiem ieroču neizplatīšanas režīmiem un importa kontroles pasākumiem.

9.15. PANTS

Muitas vērtības noteikšana

Katra Puse nosaka savā teritorijā importēto otras Puses preču muitas vērtību saskaņā ar *GATT* 1994 VII pantu un Nolīgumu par muitas vērtības noteikšanu. Minētajā nolūkā *GATT* 1994 VII pants un tā piezīmes un papildnoteikumi un 1.–17. pants Nolīgumā par muitas vērtības noteikšanu, ieskaitot tā skaidrojošās piezīmes, *mutatis mutandis* tiek iekļauti šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

PUBLIC

9.16. PANTS

Preferenču izmantošana

1. Lai uzraudzītu šīs nolīguma daļas darbību un aprēķinātu preferenču izmantošanas rādītājus, Puses katru gadu apmainās ar importa statistiku laikposmā, kas sākas vienu gadu pēc šā nolīguma stāšanās spēkā un beidzas, kad pagājuši 10 gadi pēc tarifu atcelšanas pabeigšanas attiecībā uz visām precēm saskaņā ar grafikiem 9. pielikumā. Ja vien Apvienotā komiteja nenolemj citādi, minēto laikposmu automātiski pagarina par pieciem gadiem. Apvienotā komiteja var lemt par turpmāku pagarinājumu.

2. Apmaiņa ar 1. punktā minēto importa statistiku aptver datus, kas attiecas uz pēdējo pieejamo gadu, tostarp vērtību un attiecīgā gadījumā apjomu tarifa pozīcijas līmenī attiecībā uz to otras Puses preču importu, kurām piemēro preferenciālu nodokļu režīmu saskaņā ar šo nolīguma daļu, un to preču importu, kurām piemēroja nepreferenciālu režīmu.

PUBLIC

9.17. PANTS

Īpaši pasākumi attiecībā uz preferenciāla režīma pārvaldību

1. Puses sadarbojas, lai novērstu, atklātu un apkarotu to tiesību aktu muitas jomā pārkāpumus, kuri saistīti ar preferenciālo režīmu, kas piešķirts atbilstoši šai nodaļai, saskaņā ar to pienākumiem atbilstoši 10. nodaļai un šā nolīguma Protokolam par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās.

2. Puse saskaņā ar 3. punktā noteikto procedūru var uz laiku apturēt konkrēto preferenciālo režīmu attiecīgajām precēm, ja minētā Puse, pamatojoties uz objektīvu, pārliecinošu un pārbaudāmu informāciju, ir konstatējusi, ka otra Puse ir pieļāvusi sistemātiskus un liela mēroga tiesību aktu muitas jomā pārkāpumus ar mērķi iegūt preferenciālu režīmu, ko piešķir atbilstoši šai nodaļai, un ir konstatējusi, ka:

a) otra Puse sistemātiski neveic vai nepareizi veic darbības, pārbaudot produktu noteiktas izcelsmes statusu un pildot citas prasības šā nolīguma Protokolā par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās, noskaidrojot vai cenšoties novērst izcelsmes noteikumu pārkāpšanu;

b) otra Puse sistemātiska atsakās veikt izcelsmes apliecinājuma turpmāku pārbaudi pēc Puses pieprasījuma vai savlaicīgi paziņot tās rezultātus, vai nepamatoti kavējas ar šādu pārbaužu veikšanu vai paziņošanu; vai

c) otra Puse sistemātiski atsakās vai nevēlas sadarboties vai palīdzēt atbilstoši tās pienākumiem saskaņā ar šā nolīguma Protokolu par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās attiecībā uz preferenciālo režīmu.

3. Puse, kas izdarījusi kādu 2. punktā minēto konstatējumu, bez liekas kavēšanās paziņo par to Apvienotajai komitejai un Apvienotajā komitejā ar otru Pusi iesaistās apspriedēs ar mērķi panākt abām Pusēm pieņemamu risinājumu.

Ja Puses trīs mēnešu laikā pēc paziņošanas dienas nevienojas par savstarpēji pieņemamu risinājumu, Puse, kas izdarījusi konstatējumu, var nolemt uz laiku apturēt attiecīgo preferenciālo režīmu attiecīgajām precēm. Minētā Puse par pagaidu apturēšanu tūlīt paziņo Apvienotajai komitejai.

Pagaidu apturēšanu piemēro tikai tik ilgi, cik tas nepieciešams attiecīgās Puses finanšu interešu aizsardzībai, un ne ilgāk par sešiem mēnešiem. Tomēr, ja apstākļi, kas bija sākotnējās apturēšanas pamatā, turpinās pēc sešu mēnešu laikposma beigām, attiecīgā Puse var nolemt atjaunot apturēšanu. Katru pagaidu apturēšanu periodiski apspriež Apvienotajā komitejā.

PUBLIC

4. Katra Puse saskaņā ar tās iekšējām procedūrām publisko informāciju importētājiem par visiem paziņojumiem vai lēmumiem attiecībā uz 3. punktā minēto pagaidu apturēšanu.

PUBLIC

9.18. PANTS

Preču tirdzniecības apakškomiteja

Preču tirdzniecības apakškomiteja, kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu:

a) pārrauga šīs nodaļas un 9. pielikuma īstenošanu un administrēšanu;

b) veicina preču tirdzniecību starp Pusēm, tostarp apspriežoties par to, kā uzlabot tirgus piekļuves tarifu režīmus saskaņā ar 9.5. panta 4. punktu un attiecīgā gadījumā par citiem jautājumiem;

c) nodrošina forumu visu ar šo nodaļu saistīto jautājumu apspriešanai un risināšanai;

d) nekavējoties novērš šķēršļus preču tirdzniecībā starp Pusēm, jo īpaši tos, kas saistīti ar netarifa pasākumu piemērošanu, un vajadzības gadījumā nodod šādus jautājumus izskatīšanai Apvienotajā komitejā;

e) iesaka Pusēm jebkādus šīs nodaļas grozījumus vai papildinājumus;

f) koordinē datu apmaiņu preferenču izmantošanai vai jebkādu citu informācijas apmaiņu par preču tirdzniecību starp Pusēm;

g) pārskata visus turpmākos harmonizētās sistēmas grozījumus, lai nodrošinātu, ka katras Puses pienākumi saskaņā ar šo nolīguma daļu netiek mainīti, un apspriežas, lai atrisinātu jebkādus saistītus konfliktus;

h) pilda 15.17. pantā noteiktās funkcijas.

PUBLIC

10. NODAĻA

IZCELSMES NOTEIKUMI UN IZCELSMES PROCEDŪRAS

PUBLIC

A IEDAĻA

IZCELSMES NOTEIKUMI

10.1. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 10.-A līdz 10.-E pielikumā:

a) "klasifikācija" ir ražojuma vai materiāla iekļaušana konkrētā harmonizētās sistēmas nodaļā, pozīcijā vai apakšpozīcijā;

b) "sūtījums" ir ražojumi, kurus vai nu viens eksportētājs vienlaicīgi nosūta vienam saņēmējam, vai uz kuriem attiecas vienots pārvadājuma dokuments par to nosūtīšanu no eksportētāja saņēmējam, vai, ja šāda dokumenta nav, viens rēķins;

c) "muitas dienests" ir:

i) Čīles gadījumā – Valsts muitas dienests; un

ii) ES Puses gadījumā – par muitas jautājumiem atbildīgie Eiropas Komisijas dienesti un muitas administrācijas un jebkuras citas dalībvalstu iestādes, kas atbildīgas par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu un izpildi;

d) "eksportētājs" ir persona, kuras atrašanās vieta ir kādā no Pusēm un kura saskaņā ar minētās Puses normatīvajiem aktiem eksportē vai ražo noteiktas izcelsmes ražojumus un sagatavo paziņojumu par izcelsmi;

e) "identiski ražojumi" ir ražojumi, kas visādā ziņā atbilst ražojumiem, kas aprakstīti produkta aprakstā; Ražojuma aprakstam tirdzniecības dokumentā, ko izmanto paziņojuma par izcelsmi sagatavošanai vairākiem sūtījumiem, jābūt pietiekami precīzam, lai skaidri identificētu minēto ražojumu un identiskus ražojumus, kurus importēs pēc tam, pamatojoties uz minēto paziņojumu;

f) "importētājs" ir persona, kas importē noteiktas izcelsmes ražojumu un prasa tam piemērot preferenciāla tarifa režīmu;

g) "materiāls" ir jebkāda viela, kas izmantota ražojuma ražošanā, tostarp jebkuras sastāvdaļas, izejvielas, detaļas vai daļas;

h) "ražojums" ir ražošanas rezultāts, pat ja to paredzēts vēlāk izmantot kā materiālu cita ražojuma ražošanā; un

i) "ražošana" ir jebkura apstrāde vai pārstrāde, ieskaitot montāžu.

PUBLIC

10.2. PANTS

Vispārīgas prasības

1. Lai kāda Puse saskaņā ar šo nolīguma daļu otras Puses noteiktas izcelsmes precei piemērotu preferenciāla tarifa režīmu, ar noteikumu, ka ražojums atbilst visām pārējām prasībām, kas noteiktas šajā nodaļā, par otras Puses izcelsmes ražojumiem uzskata šādus ražojumus:

a) ražojumi, kas ir pilnībā iegūti minētajā Pusē, kā noteikts 10.4. pantā;

b) ražojumi, kas izgatavoti tikai no materiāliem, kuru izcelsme ir minētajā Pusē; un

c) ražojumi, kas ražoti minētajā Pusē, izmantojot nenoteiktas izcelsmes materiālus, ja tie atbilst 10.-B pielikumā izklāstītajām prasībām.

2. Ja ražojums ir ieguvis noteiktas izcelsmes statusu saskaņā ar 1. punktu, nenoteiktas izcelsmes materiālus, kas izmantoti šā ražojuma ražošanā, neuzskata par nenoteiktas izcelsmes materiāliem, kad minētais ražojums kā materiāls tiek iekļauts kādā citā ražojumā.

3. Noteiktas izcelsmes statusa iegūšana Puses teritorijā notiek bez pārtraukuma.

PUBLIC

10.3. PANTS

Izcelsmes kumulācija

1. Vienas Puses noteiktas izcelsmes ražojumu uzskata par otras Puses noteiktas izcelsmes ražojumu, ja to izmanto par materiālu cita ražojuma ražošanai minētajā otrā Pusē, ar noteikumu, ka veiktā apstrāde vai pārstrāde pārsniedz vienu vai vairākas 10.6. pantā minētās darbības.

2. Materiālus, kuri klasificēti harmonizētās sistēmas 3. nodaļā, kuru izcelsme ir 4. punkta b) apakšpunktā minētajās valstīs un kurus izmanto tunzivju konservu, kas klasificēti harmonizētās sistēmas 1604.14. apakšpozīcijā, ražošanā, var uzskatīt par kādas Puses noteiktas izcelsmes materiāliem ar noteikumu, ka ir izpildīti 3. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētie nosacījumi un ka minētā Puse nosūta paziņojumu pārbaudei 10.31. pantā minētajai apakškomitejai.

3. Apvienotā komiteja, pamatojoties uz 10.31. pantā minētās apakškomitejas ieteikumu, var pieņemt lēmumu, ka konkrētus materiālus, kuru izcelsme ir trešās valstīs[1], kas minētas šā panta 4. punktā, var uzskatīt par kādas Puses noteiktas izcelsmes materiāliem, ja tie tiek izmantoti kāda ražojuma ražošanai minētajā Pusē, ar noteikumu, ka:

a) katrai Pusei ir spēkā tirdzniecības nolīgums, kas veido brīvās tirdzniecības zonu ar minēto trešo valsti *GATT* 1994 XXIV panta nozīmē;

[1] Atsaucei: "trešā valsts" ir definēta 1.3. panta c) punktā.

b) šajā punktā minēto materiālu izcelsme ir noteikta saskaņā ar izcelsmes noteikumiem, kurus piemēro atbilstoši:

i) ES Puses tirdzniecības nolīgumu, kas veido brīvās tirdzniecības zonu ar minēto trešo valsti, ja attiecīgais materiāls tiek izmantots kāda ražojuma ražošanai Čīlē; un

ii) Čīles tirdzniecības nolīgumu, kas veido brīvās tirdzniecības zonu ar minēto trešo valsti, ja attiecīgais materiāls tiek izmantots kāda ražojuma ražošanai ES Pusē;

c) starp Pusi un minēto trešo valsti ir spēkā režīms par atbilstošu administratīvo sadarbību, ar ko nodrošina pilnīgu šīs nodaļas īstenošanu, tostarp noteikumi par atbilstošu dokumentu par materiālu izcelsmi izmantošanu, un minētā Puse paziņo otrai Pusei par minēto režīmu;

d) minētajā Pusē veiktā materiālu apstrāde vai pārstrāde pārsniedz vienu vai vairākas 10.6. pantā minētās darbības; un

e) Puses vienojas par citiem piemērojamiem nosacījumiem.

4. Šā panta 3. punktā minētās trešās valstis ir:

a) Centrālamerikas valstis, proti, Kostarika, Salvadora, Gvatemala, Hondurasa, Nikaragva un Panama; un

b) Andu valstis, proti, Kolumbija, Ekvadora un Peru.

PUBLIC

10.4. PANTS

Pilnībā iegūti ražojumi

PUBLIC

1. Šādus ražojumus uzskata par pilnībā iegūtiem kādā no Pusēm:

a) tur audzēti vai novākti augi un augu valsts produkti;

b) tur dzimuši un audzēti dzīvnieki;

c) no tur audzētiem dzīviem dzīvniekiem iegūti produkti;

d) produkts, kas iegūts Pusē medījot, liekot slazdus, zvejojot, notverot vai sagūstot, taču nepārsniedzot minētās Puses teritoriālo ūdeņu ārējās robežas;

e) produkti, kas iegūti no nokautiem dzīvniekiem, kuri tur dzimuši un audzēti;

f) produkti, kas iegūti attiecīgās Puses akvakultūrā, ja ūdens organismi, tostarp zivis, gliemji, vēžveidīgie, citi ūdens bezmugurkaulnieki un ūdensaugi ir tur izšķīlušies vai audzēti no sēklas materiāla, piemēram, oliņām, ikriem, mazuļiem, nepieaugušām zivīm vai kāpuriem, iejaucoties audzēšanas vai augšanas procesos, lai veicinātu ražošanu, piemēram, veicot regulāru krājumu papildināšanu, barošanu vai aizsardzību pret plēsējiem;

g) minerāli vai citas dabā sastopamas vielas, kas nav minētas a) līdz f) apakšpunktā un ir izgūta vai iegūta tur;

h) jūras zvejas produkti un citi produkti, ko minētās Puses kuģis ir ieguvis no jūras ārpus teritoriālajiem ūdeņiem;

i) produkti, kas saražoti uz minētās Puses zivju pārstrādes kuģiem vienīgi no h) apakšpunktā minētajiem produktiem;

j) produkti, ko viena Puse vai minētās Puses persona ir ieguvusi no jūras dzīlēm vai gultnes ārpus teritoriālajiem ūdeņiem, ar noteikumu, ka tām ir ekskluzīvas tiesības izmantot minētās dzīles vai gultni;

k) atkritumi vai lūžņi, kas Pusē radušies ražošanas rezultātā vai no tajā savāktiem lietotiem ražojumiem, ar noteikumu, ka minētie ražojumi ir derīgi vienīgi izejvielu atgūšanai, un

l) ražojumi, ko Pusē ražo tikai no a) līdz k) apakšpunktā minētajiem produktiem.

2. Termini "Puses kuģis" un "Puses zivju pārstrādes kuģis" 1. punkta h) un i) apakšpunktā nozīmē attiecīgi kuģi vai zivju pārstrādes kuģi, kas:

a) ir reģistrēts kādā dalībvalstī vai Čīlē;

b) kuģo ar kādas dalībvalsts vai Čīles karogu; un

PUBLIC

c) atbilst vienam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) vairāk nekā 50 % no tā pieder kādas dalībvalsts vai Čīles fiziskām personām vai

ii) tas pieder juridiskai personai:

A) kuras galvenais birojs un galvenā uzņēmējdarbības vieta ir kādā dalībvalstī vai Čīlē; un

B) kurā vairāk nekā 50 % no tās pieder vienas no minēto Pušu personām.

PUBLIC

10.5. PANTS

Pielaides

1. Ja nenoteiktas izcelsmes materiāls, ko izmanto kāda ražojuma ražošanā, neatbilst 10.-B pielikumā noteiktajām prasībām, minēto ražojumu uzskata par kādas Puses noteiktas izcelsmes ražojumu ar noteikumu, ka:

a) visiem ražojumiem[1], izņemot harmonizētās sistēmas 50. līdz 63. nodaļā klasificētos ražojumus, nenoteiktas izcelsmes materiālu kopējā vērtība nepārsniedz 10 % no ražojuma ražotāja cenas;

[1] Harmonizētās sistēmas 1. līdz 24. nodaļa saskaņā ar 10.-A pielikuma 9. piezīmi.

b) ražojumiem, kas klasificēti harmonizētās sistēmas 50. līdz 63. nodaļā, piemēro pielaides, kā noteikts 10.-A pielikuma 6. līdz 8. piezīmē.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja ražojuma ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība vai svars pārsniedz kādu nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālās vērtības vai svara procentuālo daudzumu, kā noteikts 10.-B pielikumā izklāstītajās prasībās.

3. Šā panta 1. punktu nepiemēro ražojumiem, kas pilnīgi iegūti Puses teritorijā 10,4. panta nozīmē. Ja, ievērojot 10.-B pielikumu, noteikts, ka produkta ražošanā izmantotajiem materiāliem jābūt pilnīgi iegūtiem, piemēro šā panta 1. un 2. punktu.

PUBLIC

10.6. PANTS

Nepietiekama apstrāde vai pārstrāde

1. Neatkarīgi no 10.2. panta 1. punkta c) apakšpunkta, ražojumu neuzskata par kādas Puses noteiktas izcelsmes ražojumu, ja minētajā Pusē ar nenoteiktas izcelsmes materiāliem ir veikta tikai viena vai vairākas šādas darbības:

a) saglabāšanas darbības, piemēram, žāvēšana, saldēšana, turēšana sālījumā vai citas līdzīgas darbības, ja to vienīgais mērķis ir nodrošināt produktu uzturēšanu labā stāvoklī pārvadāšanas un uzglabāšanas laikā;

b) iepakojumu sadalīšana un salikšana;

c) mazgāšana, tīrīšana; putekļu, oksīdu, eļļas, krāsas vai citu pārklājumu notīrīšana;

d) tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu gludināšana vai presēšana;

e) vienkārša krāsošana un pulēšana;

f) rīsu atsēnalošana un daļēja vai pilnīga samalšana; labības un rīsu pulēšana un glazēšana;

g) darbības cukura iekrāsošanai vai aromatizēšanai vai cukurgraudiņu veidošanai, daļēja vai pilnīga cietā kristālcukura samalšana;

h) augļu, riekstu un dārzeņu mizošana, kauliņu izņemšana un lobīšana;

i) asināšana, vienkārša slīpēšana vai vienkārša sagriešana;

j) sijāšana, šķirošana, klasificēšana, grupēšana vai saskaņošana;

k) vienkārša iepildīšana pudelēs, skārdenēs, flakonos, maisos, kastēs, kārbās, piestiprināšana pie kartītēm vai plāksnēm un visas pārējās vienkāršās iepakošanas darbības;

l) marķējuma, etiķešu, logotipu un citu tamlīdzīgu atšķirības zīmju piestiprināšana vai uzdrukāšana uz izstrādājumiem vai to iepakojuma;

PUBLIC

m) vienkārša vienādu vai dažādu produktu sajaukšana, ieskaitot cukura sajaukšanu ar citu materiālu;

n) vienkārša sastāvdaļu salikšana, lai iegūtu gatavu priekšmetu, vai ražojumu sadale pa sastāvdaļām;

o) vienkārša ūdens pievienošana vai izstrādājumu atšķaidīšana, dehidratācija vai denaturācija; vai

p) dzīvnieku kaušana.

2. Šā panta 1. punkta nolūkos darbību uzskata par vienkāršu, ja tās veikšanai nav vajadzīgas īpašas prasmes vai mehānismi, vai iekārtas vai aprīkojums, kas īpaši izgatavots vai uzstādīts minētās darbības veikšanai.

10.7. PANTS

Kvalifikācijas vienība

1. Šajā nodaļā kvalifikācijas vienība ir konkrētais ražojums, ko uzskata par pamatvienību, klasificējot ražojumu harmonizētajā sistēmā.

PUBLIC

2. Ja vienā sūtījumā ir vairāki identiski ražojumi, kas harmonizētajā sistēmā klasificēti vienā pozīcijā, tad, piemērojot šo nodaļu, ņem vērā katru atsevišķo ražojumu.

PUBLIC

10.8. PANTS

Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīki

1. Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīkus, ko nosūta ar kādu iekārtas vienību, mašīnu, aparatūru vai transportlīdzekli un kas ietilpst parastajā aprīkojumā, un ir iekļauti cenā vai arī nav norādīti atsevišķā rēķinā, uzskata par saistītiem ar attiecīgo iekārtas vienību, mašīnu, aparatūru vai transportlīdzekli.

2. Šā panta 1. punktā minētās palīgierīces, rezerves daļas un darbarīkus neņem vērā, nosakot ražojuma izcelsmi, izņemot nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālās vērtības aprēķināšanas nolūkos, ja uz ražojumu attiecas nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālā vērtība, kas noteikta 10.-B pielikumā.

10.9. PANTS

Komplekti

Uzskata, ka komplekti, kas definēti harmonizētās sistēmas 3. vispārīgajā interpretācijas noteikumā, ir kādas Puses noteiktas izcelsmes komplekti, ja visas to sastāvdaļas ir noteiktas izcelsmes ražojumi. Ja komplekts ir veidots no noteiktas izcelsmes ražojumiem un nenoteiktas izcelsmes ražojumiem, tad uzskata, ka tas kopumā ir kādas Puses noteiktas izcelsmes komplekts, ar noteikumu, ka nenoteiktas izcelsmes ražojumu vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas.

PUBLIC

10.10. PANTS

Neitrālie elementi

Lai noteiktu to, vai ražojums ir kvalificējams kā vienas Puses noteiktas izcelsmes ražojums, nav nepieciešams noteikt izcelsmi šādiem elementiem, ko var izmantot ražojuma ražošanā:

a) degviela, enerģija, katalizatori un šķīdinātāji;

b) iekārtas, ierīces un piederumi, kurus izmanto, lai testētu vai pārbaudītu ražojumus;

c) mehānismi, darbarīki, veidnes un matrices;

d) rezerves daļas un materiāli, ko izmanto iekārtu un ēku uzturēšanai;

e) smērvielas, ziedes, jaukti materiāli un citi materiāli, ko izmanto ražošanā vai iekārtu un ēku izmantošanā,

f) cimdi, brilles, apavi, apģērbs, drošības aprīkojums un piederumi;

g) jebkāds cits ražojumā neiekļauts materiāls, par kura izmantošanu ražojuma ražošanā var pierādīt, ka tā ir daļa no ražojuma ražošanas.

PUBLIC

10.11. PANTS

Iepakojums un iepakojuma materiāli un tvertnes

1. Ja, ievērojot harmonizētās sistēmas 5. vispārīgo interpretācijas noteikumu, iepakojuma materiālus un taru, kurā ražojums ir iepakots pārdošanai mazumtirdzniecībā, klasificē kopā ar ražojumu, minētos iepakojuma materiālus un taru neņem vērā, nosakot ražojuma izcelsmi, izņemot nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālās vērtības aprēķināšanas nolūkos, ja uz ražojumu attiecas nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālā vērtība, kas noteikta 10.-B pielikumā.

2. Iepakojuma materiālus un taru, ko izmanto ražojuma aizsargāšanai transportēšanas laikā, neņem vērā, nosakot ražojumam ir kādas Puses noteiktas izcelsmes statuss.

PUBLIC

10.12. PANTS

Atvietojamu materiālu uzskaites nošķiršana

1. Noteiktas izcelsmes un nenoteiktas izcelsmes atvietojamus materiālus glabā, tos fiziski nošķirot, lai saglabātu to attiecīgi noteiktas izcelsmes vai nenoteiktas izcelsmes statusu. Minētos materiālus var izmantot ražojuma ražošanā, materiālu glabāšanas laikā tos fiziski nenošķirot, ar noteikumu, ka tiek izmantota uzskaites nošķiršanas metode.

2. Šā panta 1. punktā minēto uzskaites nošķiršanas metodi piemēro atbilstoši krājumu uzskaites metodei saskaņā ar Puses vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem. Uzskaites nošķiršanas metode nodrošina, ka jebkurā laikā to ražojumu skaits, kurus varētu uzskatīt par kādas Puses noteiktas izcelsmes ražojumiem, nepārsniedz skaitu, kas būtu iegūts, glabāšanas laikā fiziski nošķirot krājumus.

3. Šā panta 1. punktā "atvietojami materiāli" ir viena un tā paša veida un tirdznieciskās kvalitātes materiāli, kuru tehniskie un fizikālie raksturlielumi ir identiski un kurus savā starpā nevar atšķirt, kad tie ir iekļauti galaproduktā.

10.13. PANTS

Atpakaļnosūtīti ražojumi

Ja kādas Puses noteiktas izcelsmes ražojums no minētās Puses tiek eksportēts uz trešās valsts teritoriju un tiek nosūtīts atpakaļ minētajai Pusei, tad to uzskata par nenoteiktas izcelsmes ražojumu, ja vien minētās Puses muitas dienestiem nevar pierādīt, ka atpakaļ nosūtītais ražojums:

a) ir tas pats ražojums, kas ticis eksportēts; un

b) ar to nav veiktas nekādas darbības, izņemot darbības, kuras vajadzīgas, lai preci saglabātu labā stāvoklī, kamēr tā atrodas trešajā valstī vai kamēr to eksportē.

10.14. PANTS

Nepārveidošana

1. Noteiktas izcelsmes ražojums, kas deklarēts iekšzemes patēriņam importētājā Pusē, pēc izvešanas un pirms tā deklarēšanas iekšzemes patēriņam netiek mainīts, nekādā veidā pārveidots vai pakļauts kādām darbībām, izņemot darbības, kuras veic nolūkā to saglabāt labā stāvoklī vai pievienot vai piestiprināt marķējumu, etiķetes, zīmogus vai citu dokumentāciju, lai nodrošinātu atbilstību konkrētām importētājas Puses iekšzemes prasībām.

2. Ražojumu var glabāt vai izstādīt trešā valstī ar noteikumu, ka minētajā trešā valstī tas paliek muitas uzraudzībā.

3. Neskarot B iedaļu, sūtījumus var sadalīt trešās valsts teritorijā, ja to veic eksportētājs vai viņš ir par to atbildīgs un ar noteikumu, ka trešā valstī minētie sūtījumi paliek muitas uzraudzībā.

4. Ja rodas šaubas par to, vai 1.–3. punkta nosacījumi ir izpildīti, importētājas Puses muitas dienests var pieprasīt, lai importētājs iesniedz pierādījumus par atbilstību. Šādi pierādījumi var būt dažāda veida, tostarp līgumiski pārvadājumu dokumenti, piemēram, konosamenti, vai faktiski vai konkrēti pierādījumi, kuru pamatā ir iepakojumu marķējums vai numerācija, vai jebkāds ar pašu ražojumu saistīts pierādījums.

10.15. PANTS

Izstādes

1. Noteiktas izcelsmes ražojumiem, kuri nosūtīti izstādīšanai kādā trešā valstī un kuri pēc izstādes pārdoti importēšanai kādā Pusē, importējot piemēro šīs nolīguma daļas priekšrocības, ar noteikumu, ka muitas dienestiem var pietiekami pierādīt, ka:

a) eksportētājs bija nosūtījis minētos ražojumus no kādas Puses uz trešo valsti, kurā notika izstāde, un bija tos tur izstādījis;

b) minētais eksportētājs ražojumus ir pārdevis vai citādi tos atsavinājis kādai personai kādā Pusē;

c) ražojumi ir nosūtīti izstādes laikā vai tūlīt pēc tās tādā stāvoklī, kādā tie nosūtīti uz izstādi; un

d) ražojumi pēc to nosūtīšanas uz izstādi nav izmantoti citiem mērķiem, izņemot demonstrēšanu minētajā izstādē.

2. Saskaņā ar B iedaļas noteikumiem paziņojumu par izcelsmi sagatavo un iesniedz muitas dienestiem saskaņā ar importētājas Puses muitas procedūrām. Paziņojumā norāda izstādes nosaukumu un adresi.

3. Šā panta 1. punktu piemēro visām tirdzniecības, rūpniecības, lauksaimniecības vai amatniecības izstādēm, gadatirgiem vai līdzīgai publiskai izstādīšanai, ja šos pasākumus nerīko privātiem mērķiem veikalos vai uzņēmumu telpās nolūkā pārdot ārvalstu ražojumus un pasākumu laikā ražojumi paliek muitas uzraudzībā.

4. Importētājas Puses muitas dienesti var pieprasīt pierādījumus, ka ražojumi ir palikuši muitas kontrolē valstī, kurā notikusi izstāde, kā arī papildu dokumentārus pierādījumus par apstākļiem, kādos tie tikuši izstādīti.

PUBLIC

B IEDAĻA

IZCELSMES PROCEDŪRAS

PUBLIC

10.16. PANTS

Pieprasījums piemērot preferenciāla tarifa režīmu

1. Importētāja Puse piešķir preferenciāla tarifa režīmu otras Puses izcelsmes ražojumam šīs nodaļas nozīmē, pamatojoties uz importētāja pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu. Importētājs ir atbildīgs par to, ka pieprasījums piemērot preferenciāla tarifa režīmu ir pareizs un atbilst šajā nodaļā noteiktajām prasībām.

2. Pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir viens no turpmāk minētā:

a) paziņojums par izcelsmi, ko eksportētājs sagatavojis saskaņā ar 10.17. pantu;

b) importētāja informētība, ievērojot 10.19. panta nosacījumus.

3. Pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu un šāda pieprasījuma pamatojumu, kā minēts 2. punktā, iekļauj importa muitas deklarācijā saskaņā ar importētājas Puses normatīvajiem aktiem.

4. Importētājs, kas pieprasa piemērot preferenciāla tarifa režīmu, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu, saglabā paziņojumu par izcelsmi un, ja to pieprasa importētājas Puses muitas dienests, iesniedz tā kopiju minētajam muitas dienestam.

PUBLIC

10.17. PANTS

Paziņojums par izcelsmi

1. Ražojuma eksportētājs sagatavo paziņojumu par izcelsmi, pamatojoties uz informāciju, kas apliecina, ka tas ir noteiktas izcelsmes ražojums, norādot attiecīgā gadījumā informāciju par minētā ražojuma ražošanā izmantoto materiālu noteiktas izcelsmes statusu.

2. Eksportētājs ir atbildīgs par to, lai sagatavotais paziņojums par izcelsmi un saskaņā ar 1. punktu sniegtā informācija būtu pareiza. Ja eksportētājam ir iemesls uzskatīt, ka paziņojumā par izcelsmi ir ietverta vai tā pamatā ir kļūdaina informācija, eksportētājs nekavējoties rakstveidā paziņo importētājam par jebkādām izmaiņām, kas skar ražojuma noteiktas izcelsmes statusu. Minētajā gadījumā importētājs izlabo importa deklarāciju un samaksā visus piemērojamos, bet vēl nesamaksātos muitas nodokļus.

3. Eksportētājs sagatavo paziņojumu par izcelsmi, izmantojot kādu no 10.-C pielikumā ietvertajām valodu versijām, to norādot rēķinā vai jebkurā citā tirdzniecības dokumentā, kurā noteiktas izcelsmes ražojums ir pietiekami sīki aprakstīts, lai to varētu identificēt harmonizētajā sistēmā. Importētāja Puse nepieprasa, lai importētājs iesniedz paziņojuma par izcelsmi tulkojumu.

4. Paziņojums par izcelsmi ir derīgs vienu gadu no dienas, kurā tas ir sagatavots.

5. Paziņojums par izcelsmi var sagatavot attiecībā uz:

a) viena vai vairāku ražojumu sūtījumu ievešanu kādā no Pusēm; vai

b) vairākiem identisku ražojumu sūtījumiem, ko importē kādā no Pusēm laikposmā, kurš norādīts paziņojumā par izcelsmi un nepārsniedz 12 mēnešus.

6. Importētāja Puse pēc importētāja pieprasījuma un ievērojot visas prasības, ko izvirza importētāja Puse, atļauj izmantot vienu paziņojumu par izcelsmi attiecībā uz nesaliktiem vai izjauktiem ražojumiem harmonizētās sistēmas 2. vispārīgā noteikuma a) punkta nozīmē, kuri klasificēti harmonizētās sistēmas XV līdz XXI iedaļā, ja tos importē pa daļām.

10.18. PANTS

Nelielas neatbilstības un nelielas kļūdas

Importētājas Puses muitas dienests nenoraida pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu, ja ir nelielas neatbilstības starp paziņojumu par izcelsmi un muitas iestādei iesniegtajiem dokumentiem vai ja paziņojumā par izcelsmi ir nelielas kļūdas.

PUBLIC

10.19. PANTS

Importētāja informētība

1. Importētāja Puse savos normatīvajos aktos var ietvert nosacījumus, lai noteiktu, kuri importētāji var pieprasīt preferenciāla tarifa režīmu, pamatojoties uz importētāja informētību.

2. Neatkarīgi no 1. punkta importētāja informētības par to, ka ražojumam ir noteikta izcelsme, pamatā ir informācija, kas apliecina, ka ražojums patiesi kvalificējams kā noteiktas izcelsmes ražojums un atbilst šajā nodaļā noteiktajām prasībām noteiktas izcelsmes statusa iegūšanai.

10.20. PANTS

Dokumentēšanas prasības

1. Importētājs, kas pieprasa piemērot preferenciāla tarifa režīmu ražojumam, kas importēts kādā Pusē:

a) ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir paziņojums par izcelsmi, saglabā eksportētāja sagatavoto paziņojumu par izcelsmi vismaz trīs gadus no dienas, kad iesniegts pieprasījums piemērot preferenciāla tarifa režīmu ražojumam; un

b) ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir importētāja informētība – vismaz trīs gadus no pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu datuma saglabā informāciju, kas apliecina, ka ražojums atbilst šajā nodaļā noteiktajām prasībām noteiktas izcelsmes statusa iegūšanai.

2. Eksportētājs, kas ir sagatavojis paziņojumu par izcelsmi, vismaz četrus gadus pēc minētā paziņojuma par izcelsmi sagatavošanas saglabā paziņojuma par izcelsmi kopijas un visus citus dokumentus, kuri apliecina, ka produkts atbilst šajā nodaļā noteiktajām prasībām noteiktas izcelsmes statusa iegūšanai.

3. Saskaņā ar šo pantu uzglabājamos dokumentus var glabāt elektroniski attiecīgi atbilstoši importētājas Puses vai eksportētājas Puses normatīvajiem aktiem.

10.21. PANTS

Izņēmumi no prasībām attiecībā uz paziņojumu par izcelsmi

1. Ražojumus, kurus viena privātpersona otrai pārsūta kā sūtījumus vai kuri ietilpst ceļotāja personīgajā bagāžā, uzskata par noteiktas izcelsmes ražojumiem, un paziņojums par izcelsmi netiek prasīts, ja šādus ražojumus neimportē tirdzniecībai un ir deklarēts, ka tie atbilst šīs nodaļas prasībām, un ka nav šaubu par minētās deklarācijas ticamību.

PUBLIC

2. Importu, ko veic neregulāri un kas sastāv tikai no ražojumiem, kuri paredzēti saņēmēju vai ceļotāju vai viņu ģimenes locekļu personīgai lietošanai, neuzskata par komerciāla rakstura importu, ja no preču veida un daudzuma ir skaidrs, ka tās nav paredzētas komerciāliem nolūkiem, ar noteikumu, ka imports nav daļa no importa virknes, ko var pamatoti uzskatīt par atsevišķi veiktu nolūkā izvairīties no prasības iesniegt paziņojumu par izcelsmi.

3. Šā panta 1. punktā minēto ražojumu kopējā vērtība nepārsniedz 500 EUR vai līdzvērtīgu summu Puses valūtā attiecībā uz sūtījumiem vai 1200 EUR vai līdzvērtīgu summu Puses valūtā attiecībā uz ražojumiem, kas ir daļa no ceļotāja personīgās bagāžas.

PUBLIC

10.22. PANTS

Pārbaude

1. Importētājas Puses muitas dienests var pārbaudīt ražojuma noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildītas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības, pamatojoties uz riska novērtēšanas metodēm, kas var ietvert atlasi pēc nejaušības principa. Šādas pārbaudes nolūkiem importētājas Puses muitas dienests var nosūtīt informācijas pieprasījumu importētājam, kurš iesniedza pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu saskaņā ar 10.16. pantu.

2. Importētājas Puses muitas dienests, kas saskaņā ar 1. punktu nosūta pieprasījumu, saistībā ar ražojuma izcelsmi vienīgi šādu informāciju:

a) paziņojumu par izcelsmi, ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir paziņojums par izcelsmi, un

b) informāciju par izcelsmes kritēriju izpildi, kas attiecas uz šādiem elementiem:

   i) ja izcelsmes kritērijs ir "pilnībā iegūts" — piemērojamā kategorija (piemēram, ievākšana, ieguves rūpniecība, zveja) un ražošanas vieta;

   ii) ja izcelsmes kritērija pamatā ir tarifa klasifikācijas maiņa – visu nenoteiktas izcelsmes materiālu saraksts, tostarp to tarifa klasifikācija (2, 4 vai 6 ciparu formātā atkarībā no izcelsmes kritērija);

   iii) ja izcelsmes kritērija pamatā ir vērtības metode – gatavā ražojuma vērtība, kā arī visu ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes ražojumu vērtība;

   iv) ja izcelsmes kritērija pamatā ir svars – galaražojuma svars, kā arī galaražojumā izmantoto attiecīgo nenoteiktas izcelsmes materiālu svars; un

   v) ja izcelsmes kritērija pamatā ir konkrēts ražošanas process – minētā konkrētā procesa apraksts.

PUBLIC

3. Sniedzot pieprasīto informāciju, importētājs var pievienot jebkādu citu informāciju, ko tas uzskata par būtisku pārbaudes nolūkiem.

4. Ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir eksportētāja sagatavots paziņojums par izcelsmi saskaņā ar 10.16. panta 2. punkta a) apakšpunktu, importētājs iesniedz minēto paziņojumu par izcelsmi, taču var atbildēt importētājas Puses muitas dienestam norādot, ka nevar sniegt šā panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto informāciju.

5. Ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir importētāja informētība, kā minēts 10.16. panta 2. punkta b) apakšpunktā, pārbaudi veicošais importētājas Puses muitas dienests pēc tam, kad tas ir pieprasījis informāciju no importētāja saskaņā ar šā panta 1. punktu, var nosūtīt importētajam papildinformācijas pieprasījumu, ja minētais muitas dienests uzskata, ka minētā papildinformācija ir nepieciešama, lai pārbaudītu ražojuma noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildītas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības. Importētājas Puses muitas dienests vajadzības gadījumā var pieprasīt importētājam sniegt konkrētu dokumentāciju un informāciju.

6. Ja importētājas Puses muitas dienests nolemj apturēt preferenciāla tarifa režīma piešķiršanu attiecīgajiem ražojumiem līdz pārbaudes rezultātu saņemšanai, tas var piedāvāt importētājam iespēju izlaist ražojumus. Kā šādas izlaišanas nosacījumu importētāja Puse var pieprasīt garantiju vai citus atbilstošus piesardzības pasākumus. Preferenciāla tarifa režīma apturēšana tiek izbeigta iespējami drīz pēc tam, kad importētājas Puses muitas dienests ir pārliecinājies par attiecīgo ražojumu noteiktas izcelsmes statusu vai par to, ka ir izpildītas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības.

PUBLIC

10.23. PANTS

Administratīvā sadarbība

1. Lai nodrošinātu šīs nodaļas pareizu piemērošanu, Puses savstarpēji sadarbojas ar savu attiecīgo muitas dienestu starpniecību, lai pārbaudītu kāda ražojuma noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildītas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības.

2. Ja pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir paziņojums par izcelsmi saskaņā ar 10.16. panta 2. punkta a) apakšpunktu, pārbaudi veicošais importētājas Puses muitas dienests pēc tam, kad tas ir pieprasījis informāciju no importētāja saskaņā ar 10.22. panta 1. punktu, var nosūtīt informācijas pieprasījumu eksportētājas Puses muitas dienestam, to darot divu gadu laikā no pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu datuma, ja importētājas Puses muitas dienests uzskata, ka minētā papildinformācija ir nepieciešama, lai pārbaudītu ražojuma noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildītas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības. Importētājas Puses muitas dienests attiecīgā gadījumā var pieprasīt eksportētājas Puses muitas dienestam sniegt konkrētu dokumentāciju un informāciju.

3. Importētājas Puses muitas dienests 2. punktā minētajā pieprasījumā iekļauj šādu informāciju:

a) paziņojumu par izcelsmi vai tā kopiju;

PUBLIC

b) tā muitas dienesta identifikācijas datus, kas iesniedz pieprasījumu;

c) pārbaudāmā eksportētāja vārdu/nosaukumu;

d) pārbaudes objektu un tvērumu; un

e) attiecīgā gadījumā – jebkādus saistītus dokumentus.

4. Eksportētājas Puses muitas dienests var saskaņā ar minētās Puses normatīvajiem aktiem veikt savu pārbaudi, pieprasot dokumentus no eksportētāja un aicinot sniegt jebkādus pierādījumus vai apmeklējot eksportētāja telpas, i apskatītu dokumentus un iekārtas, ko izmanto ražojuma ražošanā.

5. Pēc 2. punktā minētā pieprasījuma eksportētājas Puses muitas dienests sniedz importētājas Puses muitas dienestam turpmāk minēto informāciju:

a) pieprasīto dokumentāciju, ja tā ir pieejama;

b) atzinumu par ražojuma noteiktas izcelsmes statusu;

c) pārbaudāmā ražojuma aprakstu un tarifa klasifikāciju, kas attiecas uz izcelsmes noteikuma piemērošanu;

PUBLIC

d) ražošanas procesa aprakstu un skaidrojumu, kas ir pietiekams, lai pamatotu ražojuma noteiktas izcelsmes statusu;

e) informāciju par veidu, kādā tika veikta ražojuma noteiktas izcelsmes statusa pārbaude saskaņa ar 4. punktu; un

f) attiecīgā gadījumā – apliecinošus dokumentus.

6. Eksportētājas Puses muitas dienests bez eksportētāja piekrišanas nesniedz importētājas Puses muitas dienestam 5. punkta a) vai f) apakšpunktā minēto informāciju.

7. Vēlams, ka Pušu muitas dienesti ar visu pieprasīto informāciju, tostarp visiem apliecinošajiem dokumentiem un visu pārējo ar pārbaudi saistīto informāciju, apmainās elektroniski.

8. Puses ar koordinatoru, kas izraudzīti saskaņā ar šo nolīguma nodaļu, sniedz vienai otrai savu attiecīgo muitas dienestu kontaktinformāciju un visas izmaiņas tajā 30 dienu laikā pēc izmaiņu veikšanas.

PUBLIC

10.24. PANTS

Savstarpēja palīdzība cīņā pret krāpšanu

Gadījumā, ja pastāv aizdomas par šīs nodaļas noteikumu pārkāpšanu, Puses viena otrai sniedz palīdzību saskaņa ar šā nolīguma Protokolu par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās.

PUBLIC

10.25. PANTS

Pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu noraidīšana

1. Ievērojot 3. līdz 5. punkta prasības, importētājas Puses muitas dienests var noraidīt pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu, ja:

a) trīs mēnešu laikā pēc informācijas pieprasījuma saskaņā ar 10.22. panta 1. punktu:

i) importētājs nav sniedzis atbildi;

ii) gadījumos, kad pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir paziņojums par izcelsmi saskaņā ar 10.16. panta 2. punkta a) apakšpunktu, nav iesniegts paziņojums par izcelsmi; vai

iii) gadījumos, kad pieprasījuma piemērot preferenciāla tarifa režīmu pamatā ir importētāja informētība, kā minēts 10.16. panta 2. punkta b) apakšpunktā, importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu ražojuma noteiktas izcelsmes statusu;

b) trīs mēnešu laikā pēc informācijas pieprasījuma saskaņā ar 10.22. panta 5. punktu:

i) importētājs nav sniedzis atbildi; vai

ii) importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka ražojums ir noteiktas izcelsmes ražojums;

c) desmit mēnešu laikā pēc informācijas pieprasījuma saskaņā ar 10.23. panta 2. punktu:

i) eksportētājas Puses muitas dienests nav sniedzis atbildi; vai

ii) eksportētājas Puses muitas dienesta sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu ražojuma noteiktas izcelsmes statusu.

2. Importētājas Puses muitas dienests var noraidīt pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu, ja minēto pieprasījumu iesniegušais importētājs nav izpildījis šajā nodaļā noteiktās prasības, kas nav saistītas ar ražojuma noteiktas izcelsmes statusu.

PUBLIC

3. Ja importētājas Puses muitas dienestam ir pietiekams pamatojums noraidīt pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu saskaņā ar šā panta 1. Punktu un ja eksportētājas Puses muitas dienests ir sniedzis atzinumu saskaņā ar 10,23. panta 5. punkta b) apakšpunktu, apliecinot ražojuma noteiktas izcelsmes statusu, importētājas Puses muitas dienests savu nodomu noraidīt pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu eksportētājas Puses muitas dienestam paziņo divu mēnešu laikā pēc minētā atzinuma saņemšanas dienas.

4. Ja ir sniegts 3. punktā minētais paziņojums, pēc vienas Puses pieprasījuma Puses apspriežas trīs mēnešu laikā no minētā paziņojuma dienas. Apspriešanās laikposmu var pagarināt, katru gadījumu izskatot atsevišķi, ja Pušu muitas dienesti par to savstarpēji vienojas. Apspriešanās var notikt vienlaicīgi ar 10.31. pantā minētās apakškomitejas noteikto procedūru.

5. Beidzoties apspriešanās laikposmam, importētājas Puses muitas dienests noraida pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu vienīgi tad, ja tas nevar apliecināt ražojuma noteiktas izcelsmes statusu un pēc tam, kad tas importētājam ir devis iespēju tikt uzklausītam.

PUBLIC

10.26. PANTS

Konfidencialitāte

1. Katra Puse saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem saglabā informācijas, ko otra Puse tai sniegusi saskaņā ar šo nodaļu, konfidencialitāti un aizsargā minēto informāciju pret izpaušanu.

2. Informāciju, ko saņēmuši importētājas Puses dienesti, var izmantot tikai minētie dienesti šīs nodaļas nolūkos.

3. Katra Puse nodrošina, ka konfidenciālā informācija, kas savākta saskaņā ar šo nodaļu, netiek izmantota citos nolūkos kā tikai to lēmumu un nolēmumu administrēšanai un izpildei, kuri attiecas uz ražojumu izcelsmi un muitas jautājumiem, izņemot ar tās personas vai Puses atļauju, kas sniegusi konfidenciālo informāciju.

4. Neatkarīgi no 3. punkta Puse var atļaut saskaņā ar šo nodaļu savākto informāciju izmantot jebkurā administratīvā, tiesas vai tiesvedībai pielīdzināmā procesā, kas uzsākts saistībā ar to normatīvo aktu muitas jomā neievērošanu, ar kuriem īsteno šo nodaļu. Par jebkādu šādu izmantošanu Puse iepriekš paziņo personai vai Pusei, kas sniegusi attiecīgo informāciju.

PUBLIC

10.27. PANTS

Atmaksāšana un pieprasījumi piemērot preferenciāla tarifa režīmu pēc importēšanas

1. Katra Puse nodrošina, ka importētājs pēc importēšanas var iesniegt pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu un pieprasījumu par visu pārmaksāto nodokļu atmaksu, ja:

a) importēšanas brīdī importētājs nav iesniedzis pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu;

b) pieprasījums ir iesniegts ne vēlāk kā divus gadus pēc importēšanas dienas; un

c) attiecīgais ražojums, kad to importēja Puses teritorijā, varēja pretendēt uz preferenciāla tarifa režīmu.

2. Kā nosacījumu preferenciāla tarifa režīma piešķiršanai, pamatojoties uz pieprasījumu, kas iesniegts saskaņā ar 1. Punktu, importētāja Puse var pieprasīt, lai importētājs:

a) iesniedz pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu saskaņā ar importētājas Puses normatīvajiem aktiem;

b) attiecīgi iesniedz paziņojumu par izcelsmi; un

c) izpilda visas pārējās šajā nodaļā noteiktās prasības tādā pašā veidā, it kā pieprasījums piemērot preferenciāla tarifa režīmu būtu bijis iesniegts importēšanas brīdī.

PUBLIC

10.28. PANTS

Administratīvie pasākumi un sankcijas

1. Puse saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem attiecīgā gadījumā piemēro administratīvus pasākumus un sankcijas personai, kura sagatavo dokumentu vai iniciē tāda dokumenta sagatavošanu, kurā ir ietverta nepareiza informācija nolūkā iegūt preferenciāla tarifa režīmu ražojumam, vai kura nepilda prasības, kas noteiktas:

a) 10.20. pantā;

b) 10.23. panta 4. punktā, nesniedzot pierādījumus vai atsakot apmeklējumu; vai

c) 10.17. panta 2. punktā, neizlabojot pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu, kas norādīts muitas deklarācijā, un samaksājot muitas nodokli, ja sākotnējā pieprasījuma pamatā bijusi nepareiza informācija.

2. Puse ņem vērā PTO Nolīguma par tirdzniecības atvieglošanu 6. panta 3.6. punktu 1A pielikumā gadījumos, kad importētājs pirms pārbaudes pieprasījuma saņemšanas brīvprātīgi labo pieprasījumu piemērot preferenciāla tarifa režīmu saskaņā ar minētās Puses normatīvajiem aktiem.

PUBLIC

C IEDAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

PUBLIC

10.29. PANTS

Seūta un Melilja

1. Šajā nodaļā attiecībā uz ES Pusi jēdziens "Puse" neietver Seūtu un Melilju.

2. Importējot Seūtā vai Meliljā Čīles izcelsmes produktus, tiem visos aspektos piešķir tādu pašu muitas režīmu saskaņā ar šo nolīguma daļu kā attiecībā uz Eiropas Savienības muitas teritorijas izcelsmes ražojumiem saskaņā ar Akta par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai 2. protokolu. Čīle šajā nolīguma daļā minēto ražojumu, kuru izcelsme ir Seūtā un Meliljā, importam piešķir tādu pašu muitas režīmu kā ražojumiem, kurus importē no ES Puses un kuriem ir ES Puses izcelsme.

3. Šīs nodaļas izcelsmes noteikumus un izcelsmes procedūras *mutatis mutandis* piemēro ražojumiem, ko eksportē no Čīles uz Seūtu un Melilju, un ražojumiem, kurus eksportē no Seūtas un Meliljas uz Čīli.

4. Seūtu un Melilju uzskata par vienotu teritoriju.

5. 10.3. Pantu piemēro ražojumu importam un eksportam starp ES Pusi, Čīli un Seūtu un Melilju.

6. Atkarībā no ražojuma izcelsmes eksportētājs 10.-C pielikuma paziņojuma par izcelsmi 3. laukā norāda "Čīle" vai "Seūta un Melilja".

7. Spānijas Karalistes muitas dienests ir atbildīgs par šā panta piemērošanu Seūtā un Meliljā.

PUBLIC

10.30. PANTS

Grozījumi

Apvienotā padome var pieņemt lēmumus grozīt šo nodaļu un 10.-A līdz 10.-E pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

10.31. PANTS

Muitas, tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu apakškomiteja

1. Muitas, tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu apakškomiteja (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, sastāv no abu Pušu pārstāvjiem, kas atbildīgi par muitas jautājumiem.

2. Apakškomiteja ir atbildīga par šīs nodaļas efektīvu īstenošanu un piemērošanu.

3. Šajā nodaļā apakškomitejai ir šādas funkcijas:

a) pārskatīt un, ja nepieciešams, sniegt atbilstīgus ieteikumus Apvienotajai komitejai par:

i) šīs nodaļas īstenošanu un piemērošanu; un

ii) visiem kādas Puses ierosinātiem šīs nodaļas un 10.-A līdz 10.-E pielikuma grozījumiem;

b) Sniegt ieteikumus Apvienotajai komitejai attiecībā uz skaidrojumu pieņemšanu, lai sekmētu šīs nodaļas īstenošanu; un

c) pēc Pušu vienošanās izskatīt jebkādus citus jautājumus saistībā ar šo nodaļu.

PUBLIC

10.32. PANTS

Ražojumi tranzītā vai glabāšanā

Puses šo nolīguma daļu var piemērot ražojumiem, kuri atbilst šīs nodaļas noteikumiem šā nolīguma spēkā stāšanās dienā, kuri atrodas tranzītā vai pagaidu glabāšanā muitas noliktavā vai brīvajās zonās ES Pusē vai Čīlē, ar nosacījumu, ka importētājas Puses muitas dienestiem ir iesniegt paziņojums par izcelsmi.

PUBLIC

10.33. PANTS

Skaidrojumi

Skaidrojumi par šīs nodaļas interpretāciju, piemērošanu un administrēšanu ir izklāstīti 10.-E pielikumā.

11. NODAĻA

MUITA UN TIRDZNIECĪBAS ATVIEGLOŠANA

PUBLIC

11.1. PANTS

Mērķi

1. Puses atzīst to, cik svarīga ir muitas un tirdzniecības atvieglošana mainīgajā globālās tirdzniecības vidē.

2. Puses atzīst, ka starptautiskie tirdzniecības un muitas instrumenti un standarti ir pamats importa, eksporta un tranzīta prasībām un procedūrām.

3. Puses atzīst, ka normatīvie akti muitas jomā ir nediskriminējoši un ka muitas procedūru pamatā ir modernu metožu un efektīvas kontroles izmantošana, lai apkarotu krāpšanu, aizsargātu patērētāju veselību un drošību un veicinātu likumīgu tirdzniecību. Katrai Pusei būtu periodiski jāpārskata savi muitas tiesību akti, noteikumi un procedūras. Puses arī atzīst, ka to muitas procedūras nerada lielākus administratīvus apgrūtinājumus vai tirdzniecības ierobežojumus, nekā tas nepieciešams likumīgu mērķu sasniegšanai, un ka tās piemēro prognozējamā, konsekventā un pārredzamā veidā.

4. Puses vienojas stiprināt savu sadarbību ar mērķi nodrošināt, ka attiecīgie muitas tiesību akti, noteikumi un procedūras, kā arī attiecīgo administrāciju administratīvās spējas sasniedz tirdzniecības atvieglošanas mērķi, vienlaikus nodrošinot efektīvu muitas kontroli.

PUBLIC

11.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā jēdziens "muitas dienests" ir:

a) Čīles gadījumā – *Servicio Nacional de Aduanas* (Valsts muitas dienests) vai tā tiesību pārņēmējs; un

b) ES Puses gadījumā – par muitas jautājumiem atbildīgie Eiropas Komisijas dienesti un muitas administrācijas un jebkuras citas dalībvalstu iestādes, kas atbildīgas par normatīvo aktu muitas jomā piemērošanu un izpildi;

11.3. PANTS

Sadarbība muitas jomā

1. Lai nodrošinātu 11.1. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanu, Puses sadarbojas muitas jautājumos ar to attiecīgo muitas dienestu starpniecību.

2. Puses attīsta sadarbību, tostarp šādi:

a) apmainoties ar informāciju par normatīvajiem aktiem muitas jomā un to īstenošanu, un muitas procedūrām, jo īpaši šādās jomās:

i) muitas procedūru vienkāršošana un modernizēšana;

ii) intelektuālā īpašuma tiesību piemērošana, ko veic muitas dienesti;

iii) tranzīta kustības un pārkraušanas darbību atvieglošana;

iv) attiecības ar darījumu veicējiem; un

v) piegādes ķēdes drošība un riska pārvaldība;

PUBLIC

b) sadarbojoties ar muitu saistītos starptautiskās tirdzniecības piegādes ķēžu nodrošināšanas un veicināšanas aspektos saskaņā ar Pasaules Muitas organizācijas (turpmāk "PMO") 2005. gada jūnijā pieņemto Pasaules tirdzniecības drošības un sekmēšanas *SAFE* standartu satvaru;

c) izskatīt iespējas izstrādāt kopīgas iniciatīvas saistībā ar importu, eksportu un citām muitas procedūrām, tostarp paraugprakses apmaiņu un tehnisko palīdzību, un nodrošinot efektīvu pakalpojumu sniegšanu uzņēmēju aprindām; šāda sadarbība var ietvert apmaiņu muitas laboratoriju jautājumos, muitas darbinieku apmācību un apmācības jaunu tehnoloģiju muitas kontrolei un procedūrām jomā;

d) pastiprināt Pušu sadarbību muitas jomā starptautiskās organizācijās, piemēram, PTO un PMO;

e) attiecīgos un piemērotos gadījumos savstarpēji atzīt atzīto uzņēmēju programmas, tostarp līdzvērtīgus tirdzniecības atvieglošanas pasākumu;

f) īstenot apmaiņu riska pārvaldības metožu, riska standartu un drošības kontroļu jomā ar mērķi izveidot, ciktāl praktiski iespējams, minimālos standartus riska pārvaldības metodēm un saistītām prasībām un programmām;

PUBLIC

g) censties saskaņot savas datu prasības importa, eksporta un citām muitas procedūrām, īstenojot kopīgus standartus un datu elementus saskaņā ar PMO datu modeli;

h) apmainīties ar Pušu attiecīgo pieredzi to vienloga sistēmu izstrādē un izvēršanā un attiecīgā gadījumā izstrādājot kopīgus datu elementu komplektus minētajām sistēmām;

i) uzturēt dialogu starp to attiecīgajiem politikas ekspertiem, lai veicinātu iepriekšēju nolēmumu lietderību, efektivitāti un piemērojamību muitas dienestiem un tirgotājiem; un

j) attiecīgos un piemērotos gadījumos, izmantojot strukturētu un regulāru saziņu starp Pušu muitas dienestiem, apmainīties ar konkrētām ar muitu saistītas informācijas kategorijām, to darot konkrētiem mērķiem, proti, uzlabot riska pārvaldību un muitas kontroles efektivitāti, pievērsties augsta riska precēm no ieņēmumu iekasēšanas viedokļa, vai drošībai un drošumam, un atvieglot likumīgu tirdzniecību; šāda apmaiņa neskar informācijas apmaiņu, kas var notikt starp Pusēm saskaņā ar šā nolīguma Protokolu par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās.

3. Uz jebkuru informācijas apmaiņu starp Pusēm saskaņā ar šo nodaļu *mutatis mutandis* attiecas informācijas konfidencialitātes un persondatu aizsardzības prasības, kas noteiktas šā nolīguma Protokola par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās 12. pantā, kā arī jebkādas konfidencialitātes un privātuma prasības, kuras noteiktas Pušu normatīvajos aktos.

PUBLIC

11.4. PANTS

Savstarpēja administratīvā palīdzība

Puses viena otrai sniedz savstarpēju administratīvo palīdzību muitas jomā saskaņā ar šā nolīguma Protokolu par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās.

PUBLIC

11.5. PANTS

Tiesību akti, noteikumi un procedūras muitas jomā

1. Katrai Puse nodrošina, ka tās tiesību akti, noteikumi un procedūras muitas jomā:

a) pamatojas uz starptautiskiem instrumentiem un standartiem muitas un tirdzniecības jomā, tostarp Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu, kas noslēgta Briselē 1983. gada 14. jūnijā, kā arī PMO Pasaules tirdzniecības drošības un sekmēšanas *SAFE* standartu satvaru un PMO datu modeli un attiecīgā gadījumā – uz būtiskajiem elementiem Pārskatītajā Kioto konvencijā par muitas procedūru vienkāršošanu un harmonizēšanu, kas noslēgta Kioto 1973. gada 18. maijā un pieņemta Pasaules Muitas organizācijas padomē 1999. gada jūnijā.

b) pamatojas uz likumīgas tirdzniecības aizsardzību un atvieglošanu, iedarbīgi īstenojot tiesību aktu prasības un nodrošinot atbilstību tām; un

c) ir samērīgi un nediskriminējoši, lai izvairītos no nevajadzīga sloga uzņēmējiem, nodrošinātu turpmākus atvieglojumus uzņēmējiem ar augstu atbilstības līmeni, tostarp labvēlīgu režīmu attiecībā uz muitas kontroli pirms preču izlaišanas, un nodrošinātu aizsardzības pasākumus pret krāpšanu un nelikumīgām vai kaitējošām darbībām.

2. Lai uzlabotu darba paņēmienus, kā arī nepieļautu diskrimināciju, nodrošinātu muitas darbību pārredzamību, efektivitāti, integritāti un pārskatatbildību, katra Puse:

a) ja iespējams, vienkāršo un pārskata prasības un formalitātes, lai panāktu preču ātru izlaišanu un muitošanu;

b) strādā pie muitas un citu aģentūru pieprasīto datu un dokumentācijas turpmākas vienkāršošanas un standartizācijas, lai samazinātu laika un izmaksu slogu uzņēmējiem, tostarp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; un

c) nodrošina integritātes augstāko standartu saglabāšanu, piemērojot pasākumus, kas atspoguļo attiecīgo starptautisko konvenciju un instrumentu šajā jomā principus.

PUBLIC

11.6. PANTS

Preču izlaišana

Katra Puse nodrošina, ka tās muitas dienesti, robežu aģentūras vai citas kompetentās iestādes:

a) nodrošina preču ātru izlaišanu laikposmā, kas nav ilgāks nekā nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību Puses muitas tiesību aktiem un citiem ar tirdzniecību saistītiem tiesību aktiem, noteikumiem un formalitātēm;

b) nodrošina, ka dokumentāciju un jebkuru citu nepieciešamo informāciju iesniedz un apstrādā elektroniski iepriekš pirms preču pienākšanas;

c) ļauj izlaist preces, pirms tiek galīgi noteikti muitas nodokļi, nodokļi, nodevas un maksājumi, uz ko attiecas garantijas sniegšana, ja to prasa Puses normatīvie akti, lai nodrošinātu to galīgo maksājumu; un

d) plānojot un veicot jebkādas iespējamās nepieciešamās pārbaudes, piešķir ātrbojīgām precēm attiecīgu prioritāti.

PUBLIC

11.7. PANTS

Vienkāršotas muitas procedūras

Katra Puse pieņem vai saglabā pasākumus, kas ļauj uzņēmējiem, kuri atbilst Puses normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, gūt labumu no muitas procedūru turpmākas vienkāršošanas. Šādi pasākumi var ietvert muitas deklarācijas, kurās prasīts mazāks datu vai pavaddokumentu kopums, vai periodiskas muitas deklarācijas, lai noteiktu un nomaksātu muitas nodokļus un maksājumus, kas attiecas uz vairākiem importiem noteiktā laikposmā pēc šo importēto preču izlaišanas, vai citas procedūras, kas paredz konkrētu sūtījumu paātrinātu izlaišanu.

PUBLIC

11.8. PANTS

Atzītie uzņēmēji

1. Katra Puse izveido vai uztur tirdzniecības atvieglošanas partnerības programmu uzņēmējiem, kuri atbilst noteiktiem kritērijiem (turpmāk "atzītie uzņēmēji").

2. Noteiktie kritēriji, kas jāizpilda, lai kvalificētos par atzīto uzņēmēju, ir saistīti ar atbilstību katras Puses tiesību aktos, noteikumos vai procedūrās noteiktajām prasībām vai neatbilstības risku. Noteiktos kritērijus publicē un tajos var iekļaut turpmāk minēto:

a) nav tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu nopietnu vai atkārtotu pārkāpumu, tostarp nav smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīti ar pieteikuma iesniedzēja saimniecisko darbību;

b) pieteikuma iesniedzējs ir demonstrējis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komerciālās un, attiecīgos gadījumos, transporta uzskaites pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;

c) finansiāla maksātspēja, ko uzskata par pierādītu tad, ja pieteikuma iesniedzējs ir labā finansiālā stāvoklī, kas tam ļauj pildīt saistības, pietiekami ņemot vērā attiecīgā uzņēmējdarbības veida raksturlielumus;

d) pierādīta kompetence vai profesionālā kvalifikācija, kas tieši saistīta ar veicamo darbību; un

e) atbilstoši drošības un drošuma standarti.

3. Noteiktos kritērijus, kas minēti 2. punktā, neizstrādā vai nepiemēro tā, ka, pastāvot vienādiem apstākļiem, pieļautu vai radītu patvaļīgu vai nepamatotu uzņēmēju diskrimināciju, un kritēriji nodrošina mazo un vidējo uzņēmumu dalību.

PUBLIC

4. Tirdzniecības atvieglošanas partnerības programmā, kas minēta 1. punktā, ietver šādas priekšrocības:

a) zemas dokumentu un datu prasības, ja piemērojams;

b) mazāka fizisko apskašu un pārbaužu proporcija, ja piemērojams;

c) vienkāršotas izlaišanas procedūras un īss izlaišanas laiks, ja piemērojams;

d) garantiju, tostarp attiecīgā gadījumā visaptverošu vai samazinātu garantiju, izmantošana; un

e) preču kontrole atzītā uzņēmēja telpās vai citā muitas dienestu atļautā vietā.

5. Tirdzniecības atvieglošanas partnerības programmā, kas minēta 1. punktā, var ietvert papildu priekšrocības, piemēram:

a) atlikti norēķini par nodevām, nodokļiem, maksām un maksājumiem;

b) vienota muitas deklarācija visiem importa un eksporta darījumiem noteiktā laikposmā; vai

c) tāda īpaša kontaktpunkta pieejamība, kas sniedz palīdzību muitas jautājumos.

PUBLIC

11.9. PANTS

Datu un dokumentācijas prasības

1. Katra Puse nodrošina, ka importa, eksporta un tranzīta formalitātes, prasības attiecībā uz datiem un dokumentiem:

a) pieņem un piemēro tā, lai preces ātri izlaistu, ar noteikumu, ka ir izpildīti izlaišanas nosacījumi;

b) pieņem un piemēro, cenšoties tirgotājiem vai uzņēmējiem samazināt atbilstības panākšanai nepieciešamo laiku un izmaksas;

c) ir alternatīva, kas vismazāk ierobežo tirdzniecību, ja attiecīgā politikas mērķa vai mērķu sasniegšanai pamatoti bija pieejamas divas vai vairākas alternatīvas; un

d) netiek saglabātas, pat ne daļēji, ja tās vairs nav nepieciešamas.

2. Katra Puse preču izlaišanai visā tās muitas teritorijā piemēro kopīgas muitas procedūras un izmanto vienotus muitas dokumentus.

PUBLIC

11.10. PANTS

Informācijas tehnoloģiju un elektronisko maksājumu izmantošana

1. Katra Puse izmanto informācijas tehnoloģijas, kas paātrina tās procedūras preču izlaišanai, lai sekmētu tirdzniecību starp Pusēm.

2. Katra Puse:

a) elektroniski dara pieejamu muitas deklarāciju, kas nepieciešama preču importam, eksportam un tranzītam;

b) ļauj iesniegt muitas deklarāciju elektroniski;

c) ievieš līdzekļus, ar kuriem nodrošina muitas informācijas elektronisku apmaiņu ar savu tirgotāju aprindām;

d) sekmē elektronisku datu apmaiņu starp uzņēmējiem un muitas dienestiem, kā arī pārējām attiecīgajām aģentūrām; un

e) izmanto elektroniskas riska pārvaldības sistēmas izvērtēšanai un mērķu nospraušanai, kas ļauj tās muitas dienestiem to inspekcijas koncentrēt uz augsta riska precēm un kas atvieglo zema riska preču izlaišanu un apriti.

PUBLIC

3. Katra Puse pieņem vai saglabā procedūras, kuras ļauj elektroniski samaksāt nodevas, nodokļus, maksas un maksājumus, ko iekasē muitas dienesti un kas rodas importēšanas un eksportēšanas laikā.

PUBLIC

11.11. PANTS

Riska pārvaldība

1. Katra Puse pieņem vai saglabā muitas kontroles riska pārvaldības sistēmu.

2. Katra Puse izstrādā un piemēro riska pārvaldību tā, lai novērstu patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju vai slēptus starptautiskās tirdzniecības ierobežojumus.

3. Katra Puse koncentrē muitas kontroli un citas attiecīgas robežkontroles uz augsta riska sūtījumiem un paātrina zema riska sūtījumu izlaišanu. Katra Puse savas riska pārvaldības ietvaros var arī izvēlēties sūtījumus minētajai kontrolei pēc nejaušības principa.

4. Katra Puse riska pārvaldībā pamatojas uz risku novērtēšanu, izmantojot piemērotus atlases kritērijus.

11.12. PANTS

Pēcmuitošanas pārbaude

1. Lai paātrinātu preču izlaišanu, katra Puse pieņem vai atstāj spēkā pēcmuitošanas pārbaudi, lai nodrošinātu atbilstību tās muitas tiesību aktiem un citiem ar tirdzniecību saistītiem normatīvajiem aktiem.

2. Katra Puse pēcmuitošanas auditu veic uz risku balstītā veidā.

3. Katra Puse pēcmuitošanas auditu veic pārredzami. Ja ir veikts audits un iegūti pārliecinoši rezultāti, Puse nekavējoties informē personu, kuras dokumenti tikuši auditēti, par rezultātiem, to iemesliem un minētās personas tiesībām un pienākumiem.

4. Puses apliecina, ka pēcmuitošanas auditā iegūto informāciju var izmantot turpmākā administratīvā procedūrā vai tiesvedībā.

5. Katra Puse pēcmuitošanas auditā gūtos rezultātus iespēju robežās izmanto riska pārvaldībā.

PUBLIC

11.13. PANTS

Pārredzamība

1. Puses atzīst to, cik svarīgi ir laikus apspriesties ar tirdzniecības pārstāvjiem par tiesību aktu priekšlikumiem un vispārīgām procedūrām, kas saistītas ar muitas un tirdzniecības jautājumiem. Šim nolūkam katra Puse paredz atbilstošas apspriešanās starp pārvaldi un uzņēmēju aprindām.

2. Katra Puse nodrošina, ka tās attiecīgajās muitas un ar muitu saistītajās prasībās un procedūrās turpina ņemt vērā darījumu veicēju vajadzības, ievērot paraugpraksi un saglabāt pēc iespējas mazāk ierobežojumus tirdzniecībai.

3. Katra Puse nodrošina, ka notiek regulāras apspriedes starp robežu aģentūrām un tirgotājiem un citām ieinteresētajām personām tās teritorijā.

4. Katra Puse jaunus normatīvos aktus saistībā ar muitas un tirdzniecības atvieglošanas jautājumiem publisko ātri un nediskriminējošā un pieejamā veidā, tostarp tiešsaistē, tas pats attiecas uz minēto normatīvo aktu grozījumiem un interpretāciju. Šādi normatīvie akti, kā arī to grozījumi un interpretācija ietver šādus aspektus:

a) imports, eksports un tranzīts, tostarp ostu, lidostu un citu ievešanas vietu procedūras un nepieciešamās veidlapas un dokumenti;

b) visu to maksājumu un nodokļu likmes, ko uzliek importam vai eksportam vai saistītiem darījumiem;

c) maksas vai maksājumi, ko pārvaldes aģentūras uzliek importam, eksportam vai tranzītam vai saistībā ar to;

d) noteikumi par preču klasificēšanu vai vērtēšanu muitas vajadzībām;

e) normatīvie akti un vispārēji piemērojami administratīvi nolēmumi saistībā ar preču izcelsmes noteikumiem;

f) importa, eksporta vai tranzīta ierobežojumi vai aizliegumi;

g) noteikumi par sodiem par importa, eksporta vai tranzīta formalitāšu pārkāpumiem;

h) ar importu, eksportu vai tranzītu saistīti nolīgumi (vai to daļas), kas noslēgti ar jebkuru valsti vai valstīm;

i) ar tarifu kvotu pārvaldību saistītas procedūras;

j) ostās un robežšķērsošanas vietās esošu muitas iestāžu darba laiki un darbības procedūras;

k) informācijas sniegšanas punkti; un

l) citi nozīmīgi administratīvi paziņojumi saistībā ar a) līdz k) apakšpunktu.

PUBLIC

5. Katra Puse nodrošina samērīgu laikposmu no jaunu vai grozītu tiesību aktu, procedūru un maksu vai maksājumu publicēšanas[1] līdz brīdim, kad tie stājas spēkā.

6. Katra Puse izveido vai saglabā vienu vai vairākus informācijas punktus, kas sniedz atbildes uz pamatotiem jautājumiem no valdībām, uzņēmējiem un citām ieinteresētajām personām par muitas un citiem ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem. Informācijas punkti sniedz atbildes uz jautājumiem katras Puses noteiktā samērīgā laikposmā, kas var atšķirties atkarībā no jautājuma rakstura vai sarežģītības. Puse nepieprasa maksu par atbildēm uz jautājumiem vai pieprasīto veidlapu un dokumentu sniegšanu.

PUBLIC

11.14. PANTS

Iepriekšēji nolēmumi

1. Šajā pantā "iepriekšējs nolēmums" ir rakstisks lēmums, ko sniedz pieteikuma iesniedzējam pirms pieteikumā iekļauto preču importēšanas un kas arī nosaka režīmu, kādu Pusei ir jāpiemēro attiecīgajām precēm importēšanas laikā attiecībā uz:

a) preces tarifa klasifikāciju;

b) preces izcelsmi; un

c) jebkuru citu jautājumu, par kuru Puses var vienoties.

[1] Lielākai noteiktībai – publicēšana nozīmē normatīvo aktu publiskošanu.

2. Katra Puse ar tās muitas dienestu starpniecību pieņem iepriekšēju nolēmumu. Minēto iepriekšējo nolēmumu samērīgā un ierobežotā laikā izsniedz pieteikuma iesniedzējam, kas iesniedzis rakstisku pieteikumu, tostarp elektroniskā formā, ietverot visu nepieciešamo informāciju saskaņā ar nolēmuma pieņēmējas Puses normatīvajiem aktiem.

3. Iepriekšējais nolēmums ir spēkā vismaz trīs gadus no dienas, kas tas stājas spēkā, izņemot gadījumu, kad ir mainījies tiesību akts, fakti vai apstākļi sākotnējā iepriekšējā nolēmuma pamatā.

4. Puse var atteikties sniegt iepriekšēju nolēmumu, ja iepriekšējā nolēmuma pamatā esošie fakti un apstākļi tiek izskatīti administratīvā procesā vai tiesā vai ja pieteikums nav saistīts ar iepriekšējā nolēmuma jebkādu paredzēto izmantošanu. Ja Puse atsakās izdot iepriekšēju nolēmumu, tā nekavējoties rakstiski informē pieteikuma iesniedzēju, norādot attiecīgos faktus un sava lēmuma pamatojumu.

5. Katra Puse publicē vismaz:

a) prasības iepriekšējā nolēmuma pieteikumam, tostarp iesniedzamo informāciju un tās formātu;

b) laiku, līdz kuram tā izdos iepriekšēju nolēmumu; un

c) laiku, cik ilgi iepriekšējais nolēmums ir derīgs.

PUBLIC

6. Ja Puse atsauc, groza vai atceļ iepriekšēju nolēmumu, tā pieteikuma iesniedzējam rakstiski par to paziņo, norādot attiecīgos faktus un sava lēmuma pamatojumu. Puse atsauc, groza vai atceļ iepriekšēju nolēmumu ar atpakaļejošu spēku tikai tad, ja nolēmuma pamatā ir bijusi nepilnīga, nepareiza, kļūdaina vai maldinoša informācija, ko sniedzis pieteikuma iesniedzējs.

7. Puses izdots iepriekšējs nolēmums ir saistošs konkrētajai Pusei attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju Iepriekšējs nolēmums ir saistošs arī pieteikuma iesniedzējam.

8. Katra Puse paredz, ka pēc pieteikuma iesniedzēja rakstiska lūguma iepriekšējs nolēmums tiek pārskatīts vai tiek pieņemts lēmums iepriekšēju nolēmumu atsaukt, grozīt vai atcelt.

9. Katra Puse, ievērojot tās normatīvajos aktos noteiktās konfidencialitātes prasības, publisko, tostarp tiešsaistē, iepriekšējā nolēmuma būtiskos elementus.

11.15. PANTS

Tranzīts un pārkraušana

1. Katra Puse savā teritorijā nodrošina tranzīta kustības un pārkraušanas darbību atvieglošanu un efektīvu kontroli.

2. Katra Puse veicina un īsteno reģionālā tranzīta pasākumus, kuru mērķis ir atvieglot tirdzniecību.

PUBLIC

3. Katra Puse nodrošina sadarbību visu tās attiecīgo iestāžu un aģentūru starpā un koordināciju, lai atvieglotu tranzīta satiksmi.

4. Ar noteikumu, ka ir ievērotas visas regulatīvās prasības, katra Puse atļauj importam paredzētās preces muitas kontrolē pārvietot tās teritorijā no ievešanas muitas iestādes uz citu muitas iestādi tās teritorijā, kur preces tiktu izlaistas vai muitotas.

PUBLIC

11.16. PANTS

Muitas brokeri

1. Puse neizvirza prasību obligāti izmantot muitas brokerus, lai uzņēmēji izpildītu savus pienākumus attiecībā uz preču importu, eksportu un tranzītu.

2. Katra Puse publicē savus pasākumus attiecībā uz muitas brokeru izmantošanu.

3. Licencējot muitas aģentus, Puses piemēro pārredzamus, nediskriminējošus un proporcionālus noteikumus.

11.17. PANTS

Pirmsnosūtīšanas inspekcijas

Puse neizvirza prasību izmantot pirmsnosūtīšanas inspekcijas, kā tās definētas Nolīgumā par pirmsnosūtīšanas inspekciju PTO nolīguma 1.A pielikumā, vai jebkādas citas inspekcijas, ko galamērķī pirms muitošanas veic privāti uzņēmumi.

PUBLIC

11.18. PANTS

Pārsūdzība

1. Katra Puse paredz efektīvas, ātras, nediskriminējošas un viegli pieejamas procedūras, kas garantē tiesības pārsūdzēt muitas vai citu kompetento iestāžu administratīvus aktus, nolēmumus un lēmumus, kuri ietekmē preču importu vai eksportu vai tranzīta preces.

2. Pārsūdzības procedūras saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem var ietvert to, ka uzraudzības iestāde veic administratīvu pārskatīšanu, un to, ka administratīvā līmenī pieņemti lēmumi tiek pārskatīti tiesā.

3. Pārsūdzības tiesības ir arī ikvienai personai, kura ir vērsusies muitas dienestos vai citās kompetentās iestādēs vai pieprasījusi lēmumu un pēc minētā pieteikuma iesniegšanas nav to saņēmusi noteiktajos attiecīgajos termiņos.

4. Katra Puse nodrošina, ka tās muitas dienesti vai citas kompetentās iestādes personām, attiecībā uz kurām ir pieņemti administratīvi lēmumi, sniedz minēto lēmumu iemeslus, lai nepieciešamības gadījumā atvieglotu pārsūdzības procedūru izmantošanu.

PUBLIC

11.19. PANTS

Sodi

1. Katra Puse nodrošina, ka tās normatīvie akti muitas jomā nosaka, ka visi sodi, ko piemēro par tās muitas tiesību aktu, noteikumu vai procedūras prasību pārkāpumiem, ir samērīgi un nediskriminējoši.

2. Katra Puse nodrošina, ka ikviens sods, ko piemēro par tās muitas jomas tiesību aktu, noteikumu vai procedūras prasību pārkāpumu, tiek piemērots tikai personai, kura ir juridiski atbildīga par pārkāpumu.

3. Katra Puse nodrošina, ka uzliktais sods ir pamatots ar lietas faktiem un apstākļiem un ir samērīgs ar pārkāpuma pakāpi un smagumu. Novērtējot un iekasējot sodu, katra Puse izvairās no stimuliem vai interešu konfliktiem.

4. Katra Puse, nosakot sodu, tiek mudināta kā iespējamu atbildību mīkstinošu apstākli apsvērt muitas dienestiem brīvprātīgi paustu informāciju par muitas jomas tiesību aktu, noteikumu vai procedūras prasību pārkāpumu.

5. Ja Puse uzliek sodu par muitas jomas tiesību aktu, noteikumu vai procedūras prasību pārkāpumu, personai, kurai sodu uzliek, tiek sniegts rakstisks skaidrojums par pārkāpuma būtību un piemērojamo tiesību aktu, noteikumu vai procedūru, kurā noteikts soda par pārkāpumu apmērs vai veids.

PUBLIC

11.20. PANTS

Muitas, tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu apakškomiteja

1. Muitas, tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu apakškomiteju ("apakškomiteja") izveido saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu.

2. Apakškomiteja nodrošina šīs daļas pareizu īstenošanu, intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu pie robežas, ko veic muitas dienesti, saskaņā ar šā nolīguma Protokolu par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās 32. nodaļas C iedaļas 2. apakšiedaļu un visiem papildu ar muitu saistītiem noteikumiem, par kuriem Puses vienojušās, un pārbauda visus jautājumus, kas izriet no noteikumu piemērošanas.

3. Apakškomitejai ir šādi uzdevumi:

a) pārraudzīt šīs nodaļas un 10. nodaļas īstenošanu un administrēšanu;

b) nodrošināt forumu, kurā apspriežas un diskutē par visiem jautājumiem, kuri attiecas uz muitu, jo īpaši par muitas procedūrām, muitas vērtību, tarifu režīmiem, muitas nomenklatūru, sadarbību muitas jomā un savstarpējo administratīvo palīdzību muitas jautājumos;

c) nodrošināt forumu, kurā apspriežas un diskutē par visiem jautājumiem, kuri attiecas izcelsmes noteikumiem un administratīvo sadarbību un pasākumiem uz robežas intelektuālā īpašuma tiesību jomā; un

d) uzlabot sadarbību muitas procedūru izstrādē, piemērošanā un īstenošanā, savstarpējo administratīvo palīdzību muitas jautājumos, izcelsmes noteikumu un administratīvās sadarbības jomā.

4. Apakškomiteja var sniegt ieteikumus 2. punktā minētajos jautājumos. Apvienotā padome un Apvienotā komiteja ir pilnvarotas pieņemt lēmumus par riska pārvaldības metožu, riska standartu, drošības kontroļu un partnerības programmu tirdzniecības atvieglošanai savstarpēju atzīšanu, tostarp attiecībā uz datu pārraides un savstarpēji saskaņotu priekšrocību aspektiem.

PUBLIC

11.21. PANTS

Pagaidu ievešana

1. Šajā pantā "pagaidu ievešana" nozīmē muitas procedūru, saskaņā ar kuru noteiktas preces, tai skaitā transportlīdzekļus, var ievest muitas teritorijā un tās ir ar zināmiem nosacījumiem atbrīvotas no ievedmuitas nodokļiem un maksājumiem, un tām nepiemēro importa aizliegumus vai ekonomiska rakstura ierobežojumus. Minētajām precēm jābūt importētām īpašā nolūkā un paredzētām reeksportam noteiktā laikā, un tajās nav veiktas nekādas izmaiņas, izņemot parastu nolietojumu šo preču lietošanas dēļ.

2. Katra Puse, kā paredzēts tās normatīvajos aktos, atļauj turpmāk minēto preču veidu pagaidu ievešanu ar pilnīgu atbrīvojumu ar konkrētiem nosacījumiem no ievedmuitas nodokļiem un maksājumiem, tām nepiemērojot importa ierobežojumus vai ekonomiska rakstura aizliegumus[1]:

a) preces, ko paredzēts izstādīt vai izmantot izstādēs, gadatirgos, sanāksmēs vai līdzīgos pasākumos – proti, preces, ko paredzēts izstādīt vai demonstrēt pasākumā; preces, ko paredzēts izmantot saistībā ar ārvalstu ražojumu izstādīšanu pasākumā, un aprīkojums, tostarp mutiskās tulkošanas aprīkojums, skaņas un attēla ierakstīšanas aparatūra un izglītojošas, zinātniskas vai kultūras filmas, ko paredzēts izmantot starptautiskās sanāksmēs, konferencēs vai kongresos; un preces, kas iegūtas šādos pasākumos no precēm, kurām piemēro pagaidu ievešanu; katra Puse var pieprasīt, ka pirms notikuma tiek sniegta valdības atļauja vai garantija vai depozīts;

[1] Lielākai noteiktībai – šā panta 1. un 2. punktā minēto preču, kas ievestas Čīlē no Eiropas Savienības, pagaidu ievešanai nepiemēro nodevu, kura noteikta 107. pantā Čīles Muitas dekrētā (*Ordenanza de Aduanas*) kas ietverts Finanšu ministrijas Dekrētā Nr. 30, Oficiālais Vēstnesis, 2005. gada 4. jūnijs, ("*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*").

b) preses, radio vai televīzijas iekārtas, kas vajadzīgas preses, radio vai televīzijas organizāciju pārstāvjiem, kuri apmeklē citas valsts teritoriju, lai veidotu reportāžas vai lai pārraidītu vai ierakstītu materiālu konkrētām programmām; kinematogrāfijas aprīkojums, kas vajadzīgs personai, kura apmeklē citas valsts teritoriju, lai izgatavotu konkrētu filmu vai filmas; jebkāds cits aprīkojums, kas vajadzīgs, lai persona, kura apmeklē citas valsts teritoriju, veiktu konkrētu uzdevumu saistībā ar savu aicinājumu, amatu vai profesiju, ciktāl šo aprīkojumu neizmanto preču rūpnieciskai ražošanai vai iepakošanai vai (izņemot rokas darbarīkus) dabas resursu izmantošanai, ēku būvniecībai, remontam vai apkopei vai zemes pārvietošanai un līdzīgiem projektiem; iepriekš minētā aprīkojuma palīgierīces un piederumi, un sastāvdaļas, ko importē uz laiku ievesta profesionāla aprīkojuma remontēšanai;

c) preces, kas importētas saistībā ar komercdarbību, ja to imports pats par sevi nav komercdarbība, piemēram: iepakojums, kas importēts piepildītu, lai reeksportētu iztukšotu vai piepildītu, vai ko ieved iztukšotu, lai reeksportētu piepildītu; konteineri, ar precēm vai bez tām, un uz laiku ievestu konteineru piederumi un aprīkojums, ko importē vai nu kopā ar konteineru, bet ko paredzēts reeksportēt atsevišķi vai ar citu konteineru, vai ko importē atsevišķi, lai reeksportētu ar konteineru, kā arī sastāvdaļas, kuras paredzētas to konteineru remontam, ko atļauts ievest uz laiku; paliktņi; paraugi; reklāmfilmas;

d) preces, kas importētas vienīgi izglītības, zinātnes vai kultūras mērķiem, piemēram, zinātniskais aprīkojums, pedagoģiskie materiāli, jūrnieku sadzīves priekšmeti un citas preces, ko ieved saistībā ar izglītības, zinātnes vai kultūras pasākumiem; rezerves daļas zinātniskajam aprīkojumam un pedagoģiskiem materiāliem, kam atļauta pagaidu ievešana; un darbarīki, kas īpaši paredzēti šāda aprīkojuma apkopei, pārbaudei, kalibrēšanai vai labošanai;

e) personiskas mantas, kas ir jauni vai lietoti priekšmeti, kuri ceļotājam, ņemot vērā ceļošanas apstākļus, ceļojuma laikā pamatoti vajadzīgi personiskai lietošanai, izņemot komerciālos nolūkos ievestas preces; un sportam importētas preces, piemēram, sporta inventārs un citi priekšmeti, ko ceļotāji izmanto pagaidu ievešanas teritorijā rīkotās sporta sacensībās, demonstrējumos vai treniņos;

f) tūrisma reklāmas materiāli, piemēram, preces, kuru ievešanas mērķis ir rosināt cilvēkus apmeklēt ārvalsti, jo īpaši nolūkā piedalīties tur rīkotos kultūras, reliģijas, tūrisma, sporta vai arodpasākumos vai skatēs, katra Puse šādām precēm var pieprasīt garantiju vai depozītu;

g) preces, kas importētas humāniem mērķiem, piemēram, medicīnas, ķirurģijas un laboratoriju aprīkojums un palīdzības sūtījumi, piemēram, satiksmes līdzekļi un citi transportlīdzekļi, segas, teltis, saliekamās mājas vai citas preces, pēc kurām ir vislielākā vajadzība un kuras nosūta kā palīdzību personām, kas cietušas dabas katastrofās un līdzīgās katastrofās; un

h) īpašiem mērķiem importēti dzīvnieki, piemēram, policijas suņi vai zirgi; meklētājsuņi, suņi, kas pavada neredzīgos, suņi, kas piedalās glābšanas operācijām, dzīvnieki dalībai izrādēs, izstādēs, konkursos, sacensībās vai demonstrācijās, dzīvnieki izklaidei, piemēram, dzīvnieki cirkum , dzīvnieki ceļošanai, tostarp ceļotāju lolojumdzīvnieki, dzīvnieku darba vai pārvadājumu veikšanai, vai medicīniskiem mērķiem, piemēram, čūsku indes iegūšanai.

3. Katra Puses saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem[1] akceptē 2. punktā minēto preču pagaidu ievešanu, kā arī – neatkarīgi no to izcelsmes –, ATA karnetes, kuras saskaņā ar Muitas konvencija par ATA karneti preču pagaidu ievešanai, kas noslēgta 1990. gada 26. jūnijā, izsniegtas un apstiprinātas otrā Pusē un kuras garantējusi asociācija, kas ir starptautiskās galvotāju ķēdes daļa, kuras apstiprinājušas kompetentās iestādes un kuras ir derīgas importētājas Puses teritorijā.

[1] Lielākai noteiktībai – attiecībā uz Čīli ATA karnetes akceptē, kā noteikts Ārlietu ministrijas 2004. gada Dekrētā Nr. 103 (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), ar kuru ievieš "Muitas konvenciju par ATA karneti preču pagaidu ievešanai" un tās A., B1., B2. un B3. pielikumus, ar skaidri noradītām atrunām un ņemot vērā turpmākos grozījumus.

11.22. PANTS

Remontētas preces

1. Šajā pantā "remonts" nozīmē jebkādu apstrādes darbību, kas veikta precei, lai novērstu darbības defektus vai būtisku kaitējumu, un iever preces atjaunošanu, lai tā pildītu savas sākotnējās funkcijas vai lai nodrošinātu tās atbilstību lietošanas tehniskajām prasībām, bez kā preci vairs nevarētu izmantot parastā veidā nolūkam, kādam tā bijusi paredzēta. Remonts ietver atjaunošanu un apkopi, bet neietver darbību vai procesu, kas:

a) iznīcina preces pamatīpašības vai rada jaunu vai komerciāli atšķirīgu preci;

b) pārveido nepabeigtu preci gatavā precē; vai

c) tiek veikts, lai uzlabotu vai paaugstinātu preces tehnisko veiktspēju.

2. Puse nepiemēro muitas nodokli precei (neatkarīgi no tās izcelsmes), kas tiek ievesta atpakaļ Puses muitas teritorijā pēc tam, kad prece ir bijusi uz laiku izvesta no tās muitas teritorijas uz otras Puses muitas teritoriju remontam.

PUBLIC

3. Šā panta 2. punktu nepiemēro tādām precēm, kas ievestas muitas noliktavās, brīvās tirdzniecības zonās vai ar līdzīgu statusu un ko pēc tam izved labošanai un neieved atpakaļ muitas noliktavās, brīvās tirdzniecības zonās vai ar līdzīgu statusu.

4. Puse nepiemēro muitas nodokli precei (neatkarīgi no tās izcelsmes), kas uz laiku ievesta no otras Puses muitas teritorijas remonta veikšanai.

PUBLIC

11.23. PANTS

Maksas un formalitātes

1. Nodevas un citi maksājumi, ko kāda Puse uzliek otras Puses preces importam vai eksportam vai saistībā ar to, nepārsniedz sniedzamo pakalpojumu aptuvenās izmaksas un nav paredzēti vietējo preču netiešai aizsardzībai vai ar fiskālām vajadzībām pamatotu nodokļu uzlikšanu importam vai eksportam.

2. Puse neiekasē nodevas vai citus maksājumus par otras Puses preces importu vai eksportu vai saistībā ar to uz *ad valorem* pamata.

3. Katra Puse var noteikt maksājumus vai atgūt izmaksas tikai tad, ja tiek sniegti konkrēti pakalpojumi, tostarp šādi:

a) muitas personāla ierašanās pēc pieprasījuma ārpus oficiālā darba laika vai telpās, kas nav muitas telpas;

b) analīzes vai ekspertu ziņojumi par precēm un pasta izmaksas par preču atdošanu pieteikuma iesniedzējam, jo īpaši attiecībā uz lēmumiem par saistošu izziņu vai informācijas sniegšanu par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu;

c) preču pārbaude vai paraugu ņemšana pārbaudes nolūkā, vai preču iznīcināšana, ja rodas citas izmaksas, kas nav saistītas ar muitas personāla iesaistīšanu; vai

d) ārkārtas kontroles pasākumi, ja šādi pasākumi ir vajadzīgi sakarā ar preču veidu vai iespējamu risku.

4. Katra Puse nekavējoties publicē visas maksas un maksājumus, ko tā varētu uzlikt saistībā ar importu vai eksportu, tādā veidā, lai valdības, tirgotāji un citas ieinteresētās personas varētu ar tām iepazīties.

5. Puse saistībā ar jebkādu otras Puses preču importu nepiemēro konsulārās formalitātes, tostarp ar tām saistītas maksas un maksājumus.

PUBLIC

12. NODAĻA

TIRDZNIECĪBAS AIZSARDZĪBAS INSTRUMENTI

A IEDAĻA

ANTIDEMPINGA UN KOMPENSĀCIJAS MAKSĀJUMI

12.1. PANTS

Vispārīgi noteikumi

1. Puses apstiprina savas tiesības un pienākumus saskaņā ar Antidempinga nolīgumu un SKP nolīgumu.

2. Šīs iedaļas nolūkiem nepiemēro preferenciālas izcelsmes noteikumus saskaņā ar 10. nodaļu.

PUBLIC

12.2. PANTS

Pārredzamība

1. Antidempinga un antisubsidēšanas izmeklēšanas un pasākumi būtu jāizmanto, pilnībā ievērojot attiecīgās PTO prasības, kas noteiktas Antidempinga nolīgumā un SKP nolīgumā, un to pamatā vajadzētu būt taisnīgai un pārredzamai sistēmai.

2. Katra Puse, tiklīdz tas praktiski iespējams, pēc katra pagaidu pasākumu piemērošanas un katrā ziņā pirms galīgā lēmuma pieņemšanas nodrošina pilnīgu visu to būtisko faktu un apsvērumu izpaušanu, uz kuru pamata pieņemts lēmums piemērot galīgos pasākumus. Šāda izpaušana neskar Antidempinga nolīguma 6.5. pantu un SKP nolīguma 12.4. pantu. Katra Puse izpauž šādus būtiskus faktus un apsvērumus rakstiski un atvēlē ieinteresētajām personām pietiekamu laiku piezīmju iesniegšanai.

3. Katrai ieinteresētajai personai dod iespēju izteikt savu viedokli antidempinga vai antisubsidēšanas izmeklēšanu laikā ar noteikumu, ka tas nevajadzīgi nekavē izmeklēšanu veikšanu.

PUBLIC

12.3. PANTS

Sabiedrības interešu ievērošana

Katra Puse ņem vērā stāvokli tās iekšzemes ražošanas nozarē, importētājus un to pārstāvības apvienības, reprezentatīvus lietotājus un patērētāju pārstāvības organizācijas, ciktāl tie attiecīgajā laikposmā ir snieguši attiecīgu informāciju izmeklēšanas iestādēm. Puse, pamatojoties uz šādu informāciju, var nolemt nepiemērot antidempinga vai kompensācijas pasākumus.

PUBLIC

12.4. PANTS

Mazākā maksājuma noteikums

Ja Puse nosaka antidempinga maksājumu otras Puses precēm, šāda maksājuma summa nepārsniedz dempinga starpību. Kad vien iespējams, antidempinga maksājumam vajadzētu būt mazākam par minēto starpību, ja šāds mazāks maksājums būtu atbilstošs, lai novērstu kaitējumu iekšzemes ražošanas nozarei.

12.5. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz šo iedaļu neattiecas 38. nodaļa.

B IEDAĻA

GLOBĀLIE AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

PUBLIC

12.6. PANTS

Vispārīgi noteikumi

Puses apstiprina savas tiesības un pienākumus saskaņā ar *GATT* 1994 XIX pantu, Vienošanos par aizsardzības pasākumiem un Nolīguma par lauksaimniecību 5. pantu.

12.7. PANTS

Pārredzamība un galīgo pasākumu piemērošanai

1. Neatkarīgi no 12.6. panta Puse, kura sāk globālu aizsardzības pasākumu izmeklēšanu vai plāno piemērot globālus aizsardzības pasākumus, nekavējoties sniedz, ja otra Puse to pieprasa un ja tai ir būtiska interese, rakstisku paziņojumu ar visu atbilstošo informāciju, kas bijusi globālo aizsardzības pasākumu izmeklēšanas sākšanas vai globālo aizsardzības pasākumu piemērošanas pamatā, tostarp attiecīgā gadījumā par pagaidu konstatējumiem. Šādi paziņojumi neskar Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 3.2. pantu.

2. Piemērojot galīgus globālus aizsardzības pasākumus, katra Puse cenšas to piemērot tā, lai vismazāk ietekmētu divpusējo tirdzniecību, ar noteikumu, ka pasākumu skartajai Pusei ir būtiska interese, kā definēts 4. punktā.

3. Šā panta 2. punkta nolūkos, ja Puse uzskata, ka ir izpildītas juridiskās prasības galīgu globālu aizsardzības pasākumu piemērošanai, un gatavojas piemērot šādus pasākumus, tā paziņo par to otrai Pusei un sniedz iespēju divpusēji apspriesties, ar noteikumu, ka otrai Pusei ir būtiska interese, kā definēts 4. punktā. Ja 15 dienu laikā pēc paziņojuma nav atrasts apmierinošs risinājums, importējošā Puse var pieņemt attiecīgos globālos aizsardzības pasākumus problēmas risināšanai.

4. Šajā pantā uzskata, ka Pusei ir būtiska interese, ja tā ir viena no pieciem lielākajiem importētās preces piegādātājiem pēdējo trīs gadu laikposmā, vērtējot pēc absolūtā apjoma vai vērtības.

12.8. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz šo iedaļu neattiecas 38. nodaļa.

PUBLIC

C IEDAĻA

DIVPUSĒJIE AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

PUBLIC

1. APAKŠSADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

12.9. PANTS

Definīcijas

Šajā iedaļā:

a) "iekšzemes ražošanas nozare" ir – attiecībā uz importētam precēm – līdzīgu vai tieši konkurējošu preču ražotāju kopums, kas darbojas vienas Puses teritorijā, vai ražotāji, kuru līdzīgu vai tieši konkurējošu preču kopējais saražotais apjoms veido lielāko daļu no minēto preču kopējā iekšzemes ražošanas apjoma;

b) "pārejas periods" ir:

i) septiņu gadu laikposms pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas; vai

ii) Ikvienai precei, attiecībā uz kuru tās Puses saraksts 9. pielikumā, kura piemēro divpusēju aizsardzības pasākumu, noteikts septiņu gadu tarifu atcelšanas posms – tarifu atcelšanas periods minētajai precei plus divi gadi.

PUBLIC

12.10. PANTS

Divpusēja aizsardzības pasākuma piemērošana

1. Neatkarīgi no B iedaļas ja pēc tam, kad atbilstīgi šai nolīguma daļai piemērotais muitas nodoklis ir samazināts vai atcelts, vienas Puses noteiktas izcelsmes prece tiek importēta otras Puses teritorijā tādā palielinātā apjomā, kuru nosaka absolūtā izteiksmē vai attiecībā pret iekšzemes ražošanu, un ar tādiem nosacījumiem, ka rodas nopietns kaitējums vai tā draudi iekšzemes ražošanas nozarei, kas ražo līdzīgas vai tieši konkurējošas preces, importētāja Puse var pieņemt attiecīgus divpusējus aizsardzības pasākumus, ievērojot šajā iedaļā izklāstītos nosacījumus un procedūras.

2. Ja ir izpildīti 1. punkta nosacījumi, importētāja Puse var noteikt vienu no turpmāk minētajiem divpusējiem aizsardzības pasākumiem:

a) šajā nolīguma daļā paredzētā, attiecīgajai precei piemērojamā muitas nodokļa likmes turpmākas pazemināšanas apturēšanu; vai

b) muitas nodokļa likmes palielināšana attiecīgajai precei līdz apmēram, kas nepārsniedz mazāko no šādiem lielumiem:

i) precei piemērojamo lielākās labvēlības režīma muitas nodokļa likmi, kas ir spēkā pasākuma piemērošanas laikā; vai

ii) precei piemērojamo lielākās labvēlības režīma muitas nodokļa likmi, kas ir spēkā dienā tieši pirms šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.

PUBLIC

12.11. PANTS

Divpusēju aizsardzības pasākumu standarti

1. Divpusēju aizsardzības pasākumu nepiemēro:

a) izņemot tādā mērā un uz tik ilgu laiku, cik varētu būt nepieciešams, lai novērstu vai labotu nopietnu kaitējumu vai tā draudus iekšzemes ražošanas nozarei;

b) laikposmā, kas pārsniedz divus gadus, laikposmu var pagarināt par vēl diviem gadiem, ja importētājas Puses kompetentās izmeklēšanas iestādes saskaņā ar šajā iedaļā noteiktajām procedūrām nosaka, ka pasākums joprojām ir nepieciešams, lai novērstu vai labotu nopietnu kaitējumu vai tā draudus iekšzemes ražošanas nozarei, ar noteikumu, ka kopējais divpusējā aizsardzības pasākuma piemērošanas laiks, ieskaitot sākotnējās piemērošanas periodu un ikvienu tā pagarinājumu, nepārsniedz četrus gadus; vai

c) Ja ir beidzies pārejas periods, kas definēts 12.9. panta b) punktā.

2. Ja Puse pārtrauc piemērot divpusēju aizsardzības pasākumu, muitas nodokļa likme ir likme, kas būtu bijusi spēkā attiecīgajai precei saskaņā ar Puses grafiku 9. pielikumā.

3. Lai atvieglotu attiecīgās nozares pielāgošanos situācijā, kad sagaidāms, ka divpusējs aizsardzības pasākums būs ilgāks par vienu gadu, Puse, kas piemēro pasākumu, to ar regulāriem starplaikiem pakāpeniski liberalizē visā piemērošanas laikā.

PUBLIC

12.12. PANTS

Pagaidu divpusēji aizsardzības pasākumi

1. Kritiskos apstākļos, kad kavēšanās varētu nodarīt kaitējumu tādā mērā, kas būtu grūti labojams, Puse, neievērojot 12.21. panta 1. punkta prasības, var provizoriski piemērot divpusēju aizsardzības pasākumu, ja ir sākotnēji konstatēts, ka pastāv skaidri pierādījumi tam, ka otras Puses noteiktas izcelsmes preces imports ir palielinājies, jo saskaņā ar šā nolīguma šo daļu samazināts vai atcelts muitas nodoklis, un ka šāds imports rada nopietnu kaitējumu vai tā draudus iekšzemes ražošanas nozarei.

2. Ikviena pagaidu divpusēja aizsardzības pasākuma ilgums nepārsniedz 200 dienas, kuru laikā Puse, kas piemēro pasākumu, ievēro attiecīgos procedūras noteikumus, kas paredzēti 2. apakšiedaļā. Puse, kas piemēro pagaidu divpusējo aizsardzības pasākumu, nekavējoties atmaksā tarifa palielinājumu, ja 2. apakšiedaļā minētajā izmeklēšanā netiek konstatēts, ka ir izpildītas 12.10. panta 1. punkta prasības. Pagaidu divpusēja aizsardzības pasākumu ilgumu ieskaita kā daļu no 12.11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā laikposma.

3. Puse, kas piemēro pagaidu divpusējo aizsardzības pasākumu, informē otru Pusi par šādu pagaidu pasākuma piemērošanu un, ja otra Puse to pieprasa, nekavējoties nodod jautājumu izskatīšanai Apvienotajā komitejā.

PUBLIC

12.13. PANTS

Kompensācija un koncesiju pārtraukšana

1. Puse, kas piemēro divpusēju aizsardzības pasākumu, apspriežas ar Pusi, kuras ražojumiem tiek piemērots pasākums, lai vienotos par atbilstīgu tirdzniecības liberalizācijas kompensāciju tādu koncesiju veidā, kuru ietekme uz tirdzniecību pēc būtības ir līdzvērtīga. Puse, kas piemēro divpusēju aizsardzības pasākumu, nodrošina iespēju veikt šādu apspriešanos ne vēlāk kā 30 dienas no divpusējā aizsardzības pasākuma piemērošanas.

2. Ja 1. punktā minētās apspriešanās rezultātā 30 dienu laikā pēc apspriešanās sākuma netiek panākta vienošanās par tirdzniecības liberalizācijas kompensāciju, Puse, kuras precēm tiek piemērots divpusējās aizsardzības pasākums, var apturēt tādu koncesiju piemērošanu, kuru ietekme uz otras Puses tirdzniecību pēc būtības ir līdzvērtīga.

3. Puse, kuras precēm tiek piemērots divpusējās aizsardzības pasākums, rakstiski informē otru Pusi vismaz 30 dienas pirms tā aptur koncesiju piemērošanu saskaņā ar 2. punktu.

PUBLIC

4. Pienākumu sniegt kompensāciju saskaņā ar 1. punktu un tiesības apturēt koncesiju piemērošanu saskaņā ar 2. punktu:

a) neīsteno divpusējā aizsardzības pasākuma pirmo 24 mēnešu spēkā esamības laikā, ar noteikumu, ka divpusējais aizsardzības pasākums tika piemērots importa absolūta palielinājuma rezultātā; un

b) beidzas divpusējā aizsardzības pasākuma izbeigšanās dienā.

PUBLIC

12.14. PANTS

Laikposms starp diviem divpusējiem aizsardzības pasākumiem un aizsardzības pasākumu nepiemērošana vienlaicīgi

1. Puse nepiemēro divpusēju aizsardzības pasākumu, kas minēts šajā iedaļā, tādas preces importam, kurai iepriekš ticis piemērots šāds pasākums, izņemot gadījumu, kad ir pagājusi puse no laikposma, kurā aizsardzības pasākums tika piemērots iepriekšējā laikposmā. Divpusēju aizsardzības pasākumu, kas vienai un tai pašai precei ticis piemērots vairāk nekā vienu reizi, nevar pagarināt vēl par diviem gadiem, kā paredzēts 12.11. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

2. Puse attiecībā uz vienu un to pašu preci un vienā un tajā pašā laikposmā nepiemēro:

a) divpusēju aizsardzības pasākumu vai pagaidu divpusēju aizsardzības pasākumu saskaņā ar šā nolīguma šo daļu; un

b) globālu aizsardzības pasākumu saskaņā ar *GATT* 1994 XIX pantu un Vienošanos par aizsardzības pasākumiem.

PUBLIC

12.15. PANTS

Eiropas Savienības tālākie reģioni[1]

1. Ja kādu Čīles izcelsmes preci importē viena vai vairāku Eiropas Savienības tālāko reģionu teritorijā tādos palielinātos daudzumos un ar tādiem nosacījumiem, kas raisa vai draud izraisīt nopietnu ekonomiskās situācijas pasliktināšanos attiecīgajā tālākajā reģionā, ES Puse pēc alternatīvu risinājumu izskatīšanas izņēmuma kārtā var piemērot divpusējus aizsardzības pasākumus, kuri attiecas tikai uz attiecīgā reģiona teritoriju.

[1] Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Eiropas Savienības tālākie reģioni ir: Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Reinjona, Majota, Senmartēna, Azoru salas, Madeira un Kanāriju salas. Arī valstij vai aizjūras teritorijai, kas ar Eiropadomes lēmumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. panta 6. punktā izklāstīto procedūru maina savu statusu un kļūst par tālāko reģionu, no minētā lēmuma pieņemšanas dienas piemēro šo pantu. Gadījumā, ja Eiropas Savienības tālāks reģions atbilstoši minētajai procedūrai zaudē tālākā reģiona statusu, šo pantu vairs nepiemēro minētajai valstij vai aizjūras no Eiropadomes lēmuma par minēto jautājumu datuma. ES Puse paziņo Čīlei visas izmaiņas attiecībā uz teritorijām, ko uzskata par Eiropas Savienības tālākajiem reģioniem.

2. Šā panta 1. punktā “nopietna pasliktināšanās” ir lielas grūtības ekonomikas nozarē, kas ražo līdzīgas vai tieši konkurējošas preces. Nopietnu pasliktināšanos konstatē, pamatojoties uz objektīviem faktoriem, tostarp šādiem:

a) importa apjoma palielinājums absolūtā vai relatīvā izteiksmē attiecībā pret iekšzemes ražošanu un importu no citiem avotiem; un

b) šā panta 1. punktā minētā importa ietekme uz attiecīgās ražošanas nozares vai attiecīgās tautsaimniecības nozares stāvokli, tai skaitā uz pārdošanas apjomu, ražošanu, finansiālo situāciju un nodarbinātību.

3. Neskarot 1. punktu, pārējie šīs iedaļas noteikumi, kas piemērojami divpusējiem aizsardzības pasākumiem, ir piemērojami arī visiem aizsardzības pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo pantu. Visas atsauces uz “nopietnu kaitējumu” citos šīs iedaļas noteikumos saprot kā “nopietnu pasliktināšanos”, ja tas attiecināts saistībā ar Eiropas Savienības tālākajiem reģioniem.

PUBLIC

APAKŠIEDAĻA

PROCEDŪRAS NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI DIVPUSĒJIEM AIZSARDZĪBAS PASĀKUMIEM

PUBLIC

12.16. PANTS

Piemērojamie tiesību akti

Lai piemērotu divpusējus aizsardzības pasākumus, katras Puses kompetentās izmeklēšanas iestādes ievēro šīs apakšiedaļas noteikumus. Gadījumos, kuri nav ietverti šajā apakšnodaļā, kompetentā izmeklēšanas iestāde piemēro noteikumus, kas pieņemti atbilstoši minētās iestādes Puses tiesību aktiem.

12.17. PANTS

Drošības procedūras sākšana

1. Puses kompetentā izmeklēšanas iestāde var sākt procedūru attiecībā uz divpusēju aizsardzības pasākumu ("drošības procedūra") pēc rakstiska pieteikuma[1], ko iesniegusi iekšzemes ražošanas nozare vai kas iesniegts tās vārdā, vai ārkārtas apstākļos pēc savas iniciatīvas.

[1] ES Puses gadījumā minēto pieteikumu iekšzemes ražošanas nozares vārdā var iesniegt viena vai vairākas dalībvalstis..

2. Uzskata, ka pieteikumu ir iesniegusi iekšzemes ražošanas nozare vai tas iesniegts tās vārdā, ja to atbalsta iekšzemes ražotāji, kuru kopējais izlaides apjoms veido vairāk nekā 50 % no līdzīgu vai tieši konkurējošu preču kopējās iekšzemes produkcijas, kas saražota tajā iekšzemes rūpniecības nozares daļā, kas vai nu atbalsta pieteikumu vai iebilst pret to. Tomēr kompetentā izmeklēšanas iestāde nesāk izmeklēšanu, ja to iekšzemes ražotāju daļa, kuri izteikuši atbalstu pieteikumam, atbilst mazāk nekā 25 % no līdzīgu vai tieši konkurējošu preču kopējās iekšzemes produkcijas, kas valstī saražota iekšzemes ražošanas nozarē.

3. Tiklīdz kompetentā izmeklēšanas iestāde ir uzsākusi izmeklēšanu, 1. punktā minēto rakstisko pieteikumu, izņemot tajā ietverto konfidenciālo informāciju, nekavējoties dara pieejamu visiem, uz kuriem tas var attiekties.

4. Uzsākot drošības procedūru, kompetentā izmeklēšanas iestāde publicē paziņojumu par drošības procedūras sākšanu Puses *Oficiālajā Vēstnesī*. Paziņojumā norāda:

a) attiecīgā gadījumā – struktūru, kas iesniegusi rakstisko pieteikumu;

b) importētās preces, uz kurām attiecas drošības procedūra;

c) apakšpozīciju un tarifa pozīciju, kurā klasificēta importētā prece;

PUBLIC

d) ierosinātā piemērojamā pasākuma veidu;

e) atklāto uzklausīšanu saskaņā ar 12.20. panta a) punktu vai laikposmu, kurā ieinteresētās personas var iesniegt pieprasījumu tikt uzklausītām saskaņā ar 12.20. panta b) punktu;

f) vietu, kurā var iepazīties ar rakstisko pieteikumu un jebkuriem citiem nekonfidenciāliem dokumentiem, kas iesniegti procedūras laikā; un

g) tās iestādes nosaukums, adrese un tālruņa numurs, kurā var pieprasīt papildu informāciju.

5. Attiecībā uz drošības procedūru, kas sākta saskaņā ar 1. punktu, pamatojoties uz rakstisku pieteikumu, kompetentā izmeklēšanas iestāde nepublicē paziņojumu par procedūras sākšanu, kā prasīts saskaņā ar 4. punktu, pirms tā iepriekš nav rūpīgi izvērtējusi, vai rakstiskais pieteikums atbilst tās iekšzemes tiesību aktu prasībām un 1. un 2. punkta prasībām, un ietver pamatotus pierādījumus tam, ka otras Puses noteiktas izcelsmes preces imports ir palielinājies, jo saskaņā ar šā nolīguma šo daļu samazināts vai atcelts muitas nodoklis, un ka minētais imports rada iespējamu nopietnu kaitējumu vai tā draudus.

PUBLIC

12.18. PANTS

Izmeklēšana

1. Puse piemēro divpusēju aizsardzības pasākumu tikai pēc tam, kad tās kompetentā izmeklēšanas iestāde ir veikusi izmeklēšanu saskaņā ar Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 3. panta 1. punktu un 4.2. panta c) punktu; minētajā nolūkā Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 3. panta 1. punkts un 4.2. panta c) apakšpunkts *mutatis mutandis* tiek iekļauts šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

2. Veicot 1. punktā minēto izmeklēšanu, Puse ievēro Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 4.2. panta a) apakšpunktā noteiktās prasības. Minētajā nolūkā Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 4.2. panta a) apakšpunkts *mutatis mutandis* tiek iekļauts šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

PUBLIC

3. Ja Puse sniedz paziņojumu saskaņā ar šā panta 1. punktu un Vienošanās par aizsardzības pasākumiem 3. panta 1. punktu, ka tā piemēro vai pagarina divpusēju aizsardzības pasākumu, minētajā paziņojumā norāda:

a) pierādījumus par nopietnu kaitējumu vai tā draudiem, ko izraisījis otras Puses noteiktas izcelsmes preces importa pieaugums, jo saskaņā ar šā nolīguma šo daļu samazināts vai atcelts muitas nodoklis; izmeklēšanā ar objektīviem pierādījumiem parāda, ka starp attiecīgās preces importa palielinātiem apjomiem un nopietno kaitējumu vai tā draudiem pastāv cēloņsakarība; tāpat jāpārbauda citi zināmi faktori, ne tikai importa pieaugums, lai nodrošinātu, ka nopietnais kaitējums vai tā draudi, ko izraisījuši šie citi faktori, netiek pamatots ar importa pieaugumu;

b) precīzu tās preces aprakstu, uz kuru attiecas divpusējais aizsardzības pasākums, tai skaitā tās HS koda pozīciju vai apakšpozīciju, kas ir 9. pielikuma pamatā;

c) precīzu divpusējā aizsardzības pasākuma aprakstu;

d) divpusējā aizsardzības pasākuma piemērošanas sākuma datumu, tā paredzamo ilgumu un attiecīgā gadījumā pasākuma pakāpeniskas liberalizācijas grafiku saskaņā ar 12.11. panta 3. punktu; un

PUBLIC

e) divpusējā aizsardzības pasākuma pagarināšanas gadījumā — pierādījumus, ka attiecīgā iekšzemes ražošanas nozare pielāgojas.

4. Pēc vienas Puses pieprasījuma Puse, kuras precei piemēro drošības procedūru atbilstoši šai iedaļai, Puse, kas īsteno minēto procedūru, iesaistās apspriedēs ar pieprasījumu iesniegušo Pusi, lai pārskatītu atbilstoši 1. punktam sniegtu paziņojumu vai publisku paziņojumu vai ziņojumu, kuru sniegusi kompetentā izmeklēšanas iestāde saistībā ar drošības procedūru.

5. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentā izmeklēšanas iestāde pabeidz ikvienu atbilstoši šim pantam veiktu izmeklēšanu 12 mēnešu laikā pēc tās sākšanas dienas.

12.19. PANTS

Konfidenciāla informācija

1. Pret jebkuru informāciju, kura pēc būtības ir konfidenciāla vai kura sniegta kā konfidenciāla, attiecīgi to pamatojot, kompetentā izmeklēšanas iestāde izturas kā pret konfidenciālu. Šāda informācija netiek izpausta bez to sniegušās ieinteresētās personas atļaujas.

PUBLIC

2. Ieinteresētās personas, kuras sniedz konfidenciālu informāciju, tiek lūgtas sagatavot tās nekonfidenciālu kopsavilkumu, vai, ja šādas personas norāda, ka šādu informāciju nav iespējams sagatavot kopsavilkumu, tās norāda iemeslus, kādēļ tas nav iespējams. Kopsavilkumiem jābūt pietiekami detalizētiem, lai varētu pienācīgi saprast sniegtās konfidenciālās informācijas būtību. Tomēr, ja kompetentā izmeklēšanas iestāde konstatē, ka lūgums nodrošināt informācijas konfidencialitāti nav pamatots, un ja attiecīgā ieinteresētā persona vai nu nevēlas publiskot informāciju, vai atļaut tās izpaušanu vispārinātā vai kopsavilkuma veidā, kompetentā izmeklēšanas iestāde var neņemt vērā šādu informāciju, izņemot gadījumu, kad minētajai iestādei par apmierinājumu no attiecīgiem avotiem var pierādīt, ka informācija ir patiesa.

PUBLIC

12.20. PANTS

Uzklausīšana

Katras drošības procedūras gaitā kompetentā izmeklēšanas iestāde:

a) pēc pamatota paziņojuma sniegšanas organizē atklātu uzklausīšanu, lai ļautu visām ieinteresētajām personām un ikvienai patērētājus pārstāvības organizācijai piedalīties personīgi vai ar pārstāvja starpniecību, lai iesniegtu pierādījumus dotu tai iespēju tikt uzklausītai saistībā ar iespējamo nopietno kaitējumu vai tā draudiem un atbilstošo aizsardzības līdzekli; vai

b) nodrošina iespēju visām ieinteresētajām personām tikt uzklausītām, ja tās termiņā, kas noteikts 12.17. panta 4. punktā minētajā paziņojumā par procedūras sākšanu, ir iesniegušas rakstisku pieteikumu, kurā norādīts, ka izmeklēšanas rezultāti tās varētu ietekmēt un ka pastāv īpaši iemesli to mutiskai uzklausīšanai.

PUBLIC

12.21. PANTS

Paziņojumi, pārbaude Apvienotajā komitejā un publiskošana

1. Ja Puse uzskata, ka pastāv kāds no 12.10. panta 1. punktā vai 12.15. panta 1. punktā minētajiem apstākļiem, tā nekavējoties nodod jautājumu izskatīšanai Apvienotajā komitejā. Apvienotā komiteja var sagatavot nepieciešamos ieteikumus radušos apstākļu novēršanai. Ja Apvienotā komiteja nav sagatavojusi ieteikumus ar mērķi novērst radušos apstākļus vai ja 30 dienās pēc tam, kad viena Puse ir iesniegusi jautājumu izskatīšanai Apvienotajā komitejā, nav panākts cits apmierinošs risinājums, importētāja Puse saskaņā ar šo iedaļu var pieņemt attiecīgos divpusējos aizsardzības pasākumus radušos apstākļu novēršanai.

2. Šā panta 1. punkta nolūkiem importētāja Puses eksportētājai Pusei sniedz visu būtisko informāciju, tostarp pierādījumus par nopietno kaitējumu vai tā draudiem iekšzemes ražotājiem, kas ražo līdzīgo un tieši konkurējošo preci, kuru izraisījis importa palielinājums, iesaistītās preces precīzu aprakstu, un ierosināto divpusējo aizsardzības pasākumu, ierosināto tā piemērošanas datumu un paredzamo ilgumu.

3. Puse, kas pieņem divpusējos aizsardzības pasākumus, attiecīgās Puses *Oficiālajā Vēstnesī* publicē savus konstatējumus un pamatotos secinājumus, kuri izdarīti par visiem attiecīgajiem faktiskajiem un tiesiskajiem jautājumiem, tostarp importētās preces aprakstu un situāciju, kura bijusi par pamatu pasākumu piemērošanai saskaņā ar 12.10. panta 1. punktu vai 12.15. panta 1. punktu, cēloņsakarību starp šādu situāciju un importa pieaugumu un pasākumu veidu, līmeni un ilgumu.

PUBLIC

12.22. PANTS

Dokumentu angļu valodā akceptēšana drošības procedūrās

Lai atvieglotu dokumentu iesniegšanu drošības procedūrās, Puses kompetentā izmeklēšanas iestāde, kura ir atbildīga par procedūru, pieņem ieinteresēto personu iesniegtos dokumentus angļu valodā ar noteikumu, ka minētās personas vēlāk, kompetentās iestādes noteiktā garākā termiņā, iesniedz dokumentu tulkojumu valodā, kurā īsteno drošības procedūru.

13. NODAĻA

SANITĀRIE UN FITOSANITĀRIE PASĀKUMI

PUBLIC

13.1. PANTS

Mērķi

Šīs nodaļas mērķi ir šādi.

a) Aizsargāt cilvēku, dzīvnieku un augu veselību Pušu teritorijās, vienlaikus atvieglinot starp Pusēm tirdzniecību ar dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem, augiem, augu produktiem, uz kuriem attiecas sanitārie un fitosanitārie ("SFS") pasākumi:

   i) uzlabojot pārredzamību, saziņu un sadarbību SFS pasākumu jomā starp Pusēm;

   ii) izveidojot mehānismus un procedūras tirdzniecības atvieglošanai; un

   iii) turpinot SFS līguma principu īstenošanu;

b) sadarboties daudzpusējos forumos un tādās jomās kā pārtikas nekaitīgums, dzīvnieku veselība un augu aizsardzības zinātne;

c) sadarboties citas sanitāro un fitosanitāro jautājumu jomās un citos forumos.

PUBLIC

13.2. PANTS

Daudzpusējie pienākumi

Puses atkārtoti apstiprina savas tiesības un pienākumus saskaņā ar PTO līgumu un jo īpaši SFS līgumu. Minētās tiesības un pienākumi ir to darbību pamatā, kuras Puses veic saskaņā ar šo nodaļu.

13.3. PANTS

Piemērošanas joma

Šo nodaļu piemēro:

a) visiem SFS pasākumiem, kā tie definēti SFS līguma A pielikumā, ciktāl tie ietekmē tirdzniecību starp Pusēm;

b) sadarbībai daudzpusējos forumos, kas atzīti SFS līguma ietvaros;

c) sadarbībai pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un augu aizsardzības zinātnes jomā; un

d) sadarbībai jebkurās citās sanitāro un fitosanitāro jautājumu jomās jebkurā citā forumā pēc Pušu vienošanās.

PUBLIC

13.4. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 13.-A līdz 13.-H pielikumā:

a) piemēro definīcijas SFS līguma A pielikumā, kā arī *Codex Alimentarius*, Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas un 1997. gada 17. novembrī Romā parakstītās Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas ietvarā, definīcijas; un

b) "aizsargājamā zona" attiecībā uz konkrētu reglamentētu kaitīgo organismu ir oficiāli definēta ģeogrāfiska daļa katras Puses teritorijā, par kuru nav zināms, ka minētais kaitīgais organisms tur būtu sastopams, neraugoties uz labvēlīgiem apstākļiem un tā esamību citās minētās Puses teritorijas daļās.

13.5. PANTS

Kompetentās iestādes

1. Pušu kompetentās iestādes ir iestādes, kas atbildīgas par šajā nodaļā minēto pasākumu īstenošanu, kā noteikts 13.-A pielikumā.

2. Saskaņā ar 13.12. pantu Puses informē viena otru par visām nozīmīgām izmaiņām to kompetento iestāžu struktūrā, organizācijā un kompetenču sadalē.

PUBLIC

13.6. PANTS

Statusa atzīšana attiecībā uz dzīvnieku slimībām un infekcijām un attiecībā uz kaitīgajiem organismiem

1. Uz dzīvnieku slimību un dzīvnieku infekciju, tostarp zoonožu, statusu attiecas turpmāk minētais:

a) importētāja Puse tirdzniecības nolūkos atzīst eksportētājas Puses vai tās reģionu, ko noteikusi eksportētāja Puse saskaņā ar šā nolīguma 13.-C pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu, dzīvnieku veselības statusu attiecībā uz 13.-B-1 papildinājumu norādītajām dzīvnieku slimībām;

b) Ja kāda Puse uzskata, ka tās teritorijai vai kādam no tās reģioniem ir īpašs statuss attiecībā uz konkrētu dzīvnieku slimību, kas nav kāda no 13.-B-1 papildinājuma norādītajām dzīvnieku slimībām, tā var pieprasīt minētā statusa atzīšanu saskaņā ar 13.-C pielikuma 3. punktā noteiktajiem kritērijiem; importētāja Puse var pieprasīt tādas garantijas attiecībā uz dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu importu, kas atbilstīgas attiecībā uz minētās Puses saskaņoto statusu;

c) Puses atzīst, ka Pušu teritoriju vai reģionu statuss vai stāvoklis nozarē vai apakšnozarē saistībā ar tādas dzīvnieku slimības izplatību un sastopamību, kas nav minēta 13.-B-1 papildinājumā, vai dzīvnieku infekciju vai attiecīgā gadījumā ar tām saistīto risku, kā to definējušas SFS līguma ietvaros atzītās starptautiskās standartu noteicējas organizācijas, ir tirdzniecības starp Pusēm pamatā; importētāja puse attiecīgā gadījumā var pieprasīt tādas garantijas attiecībā uz dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu importu, kas ir atbilstīgas attiecībā uz minētās Puses definēto statusu saskaņā ar atbilstošajiem standartu noteicēju organizāciju ieteikumiem; un

d) neskarot 13.9. un 13.15. pantu un, ja vien importētāja Puse neceļ tiešus iebildumus un nepieprasa paskaidrojošu vai papildu informāciju, konsultācijas vai pārbaudi saskaņā ar 13.11. un 13.14. pantu, katra Puse bez liekas kavēšanās veic likumdošanas un administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi, lai atļautu tirdzniecību, pamatojoties uz šā punkta a), b) un c) apakšpunktu.

PUBLIC

2. Attiecībā uz kaitīgiem organismiem attiecas turpmāk minētais:

a) tirdzniecības nolūkos Puses atzīst kaitīgo organismu statusu attiecībā uz 13.-B-2 papildinājumā norādītajiem kaitīgajiem organismiem; un

b) neskarot 13.9. un 13.15. pantu un, ja vien importētāja Puse neceļ tiešus iebildumus un nepieprasa paskaidrojošu vai papildu informāciju, konsultācijas vai pārbaudi saskaņā ar 13.11. un 13.14. pantu, katra Puse bez liekas kavēšanās veic likumdošanas un administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi, lai atļautu tirdzniecību, pamatojoties uz šā punkta a) apakšpunktu.

13.7. PANTS

Reģionalizācijas lēmumu attiecībā uz dzīvnieku slimībām, dzīvnieku infekcijām un kaitīgajiem organismiem atzīšana

1. Puses atzīst reģionalizācijas koncepciju un piemēro to savstarpējā tirdzniecībā.

2. Reģionalizācijas lēmumus attiecībā uz sauszemes dzīvnieku un ūdensdzīvnieku slimībām, kas uzskaitītas 13-B-1. papildinājumā un kaitīgajiem organismiem, kuri uzskaitīti 13-B-2. papildinājumā, pieņem saskaņā ar 13.-C pielikumu.

3. Attiecībā uz dzīvnieku slimībām un saskaņā ar 13.14. pantu eksportētāja Puse, kura vēlas, lai importētāja Puse atzītu reģionalizācijas lēmumu, paziņo savus pasākumus, ar ko tā īsteno reģionalizāciju, sniedzot pilnīgu paskaidrojumu un apliecinošus datus, kuri it tās konstatējumu un lēmumu pamatā.

4. Neskarot 13.15. pantu un, ja vien importētāja Puse 15 darba dienu laikā pēc reģionalizācijas lēmuma saņemšanas neceļ tiešus iebildumus un nepieprasa papildu informāciju, konsultācijas vai pārbaudi saskaņā ar 13.11. un 13.14. pantu, Puses uzskata, ka minētais lēmums ir akceptēts.

5. Šā panta 4. punktā minētās konsultācijas notiek saskaņā ar 13.14. panta 2. punktu. Importētāja Puse izvērtē papildu informāciju 15 darba dienās no papildu informācijas saņemšanas dienas. Šā panta 4. punktā minēto pārbaudi veic saskaņā ar 13.11. pantu un 25 darba dienu laikā no pieprasījuma veikt pārbaudi saņemšanas dienas.

PUBLIC

6. Attiecībā uz kaitīgajiem organismiem katra Puse nodrošina, ka tirdzniecībā ar augiem, augu produktiem un citiem produktiem ņem vērā otras Puses atzīto kaitīgo organismu statusu. Eksportētāja Puse, kas lūdz otru Pusi atzīt tās reģionalizācijas lēmumu, paziņo otrai Pusei savus pasākumus un lēmumus, kā aprakstīts Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas ("FAO") attiecīgajos Fitosanitāro pasākumu starptautiskajos standartos, tostarp ISPM 4 "Prasības no kaitīgajiem organismiem brīvu teritoriju noteikšanai", ISPM 8 "Kaitīgo organismu statusa noteikšana teritorijā" un citiem fitosanitāro pasākumu starptautiskajiem standartiem, kurus Puses uzskata par atbilstošiem. Neskarot 13.15. pantu un, ja vien kāda Puse trīs mēnešu laikā pēc reģionalizācijas lēmuma saņemšanas neceļ tiešus iebildumus un nepieprasa papildu informāciju, konsultācijas vai pārbaudi saskaņā ar 13.11. un 13.14. pantu, Puses uzskata, ka minētais lēmums ir akceptēts.

7. Šā panta 4. punktā minētās konsultācijas notiek saskaņā ar 13.14. panta 2. punktu. Importētāja Puse izvērtē visu papildu informāciju trīs mēnešu laikā no šādas papildu informācijas saņemšanas dienas. Katra Puse šā panta 4. punktā minēto pārbaudi veic saskaņā ar 13.11. pantu un 12 mēnešu laikā no pieprasījuma veikt pārbaudi saņemšanas dienas, ņemot vērā attiecīgā kaitīgā organisma un kultūrauga bioloģiju.

8. Pēc šā panta 2. līdz 7. punktā minēto procedūru pabeigšanas un neskarot šā nolīguma 13.15. pantu, katra Puse bez liekas kavēšanās veic nepieciešamos likumdošanas un administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi, lai atļautu tirdzniecību, pamatojoties uz iepriekš minēto.

13.8. PANTS

Līdzvērtības atzīšana

1. Puses var atzīt līdzvērtību attiecībā uz atsevišķu pasākumu, pasākumu grupu nozarei vai apakšnozarei piemērojamām sistēmām.

2. Līdzvērtības atzīšanas nolūkā Puses ievēro 3. pantā minēto konsultēšanās procesu. Minētajā procesā ietilpst eksportētājas Puses veikta atsevišķo pasākumu līdzvērtības objektīva pierādīšana un importētājas Puses veikta objektīva līdzvērtības novērtēšana līdzvērtības iespējamas atzīšanas nolūkā.

3. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad importētāja Puse ir saņēmusi eksportētājas Puses pieprasījumu atzīt tāda viena vai vairāku pasākumu līdzvērtīgumu, kas ietekmē vienu vai vairākas nozares vai apakšnozares, Puses sāk konsultēšanās procesu, īstenojot 13.-E pielikumā noteiktos posmus. Gadījumos, kad eksportētāja Puse iesniedz vairākus lūgumus, Puses pēc importētājas Puses lūguma 13.16. pantā minētajā apakškomitejā vienojas par grafiku, kādā tās uzsāks šajā punktā minēto procesu.

4. Ja vien Puses nav vienojušās citādi, importētāja Puse pabeidz līdzvērtības izvērtējumu, kā izklāstīts 13.-E pielikumā, ne vēlāk kā 180 dienas pēc tam, kad tā no eksportētājas Puse ir saņēmusi tās līdzvērtības pierādījumu, kā izklāstīts minētajā pielikumā. Kā izņēmumu attiecībā uz sezonālajiem kultūraugiem ir attaisnojama līdzvērtības izvērtējuma pabeigšana vēlāk, ja tas nepieciešams, lai varētu veikt fitosanitāro pasākumu verificēšanu kultūrauga augšanai piemērotā periodā.

PUBLIC

5. Katras Puses prioritārās nozares vai apakšnozares, par kurām var sākt šā panta 3. punktā minēto konsultēšanās procesu, attiecīgā gadījumā ir jānosaka, ievērojot 13-E-1. papildinājumā noteiktās prioritātes. Apakškomiteja, kas minēta 13.16. pantā, var ieteikt, ka Apvienotā padome groza šo sarakstu, tostarp attiecībā uz prioritātēm.

6. Importētāja Puse var atsaukt vai apturēt līdzvērtības atzīšanu, pamatojoties uz vienas Puses tādu grozījumu pasākumos, kas ietekmē attiecīgo līdzvērtību, ar noteikumu, ka tiek ievērotas turpmāk minētās procedūras:

a) Saskaņā ar 13.13. pantu eksportētāja Puse informē importētāju Pusi par ikvienu ierosinātu grozījumu eksportētājas Puses pasākumā, attiecībā uz kuru ir atzīta līdzvērtība un par to, kā ierosinātais grozījums varētu ietekmēt minēto līdzvērtību; importētāja Puse 30 darba dienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas paziņo eksportētājai Pusei, vai tā turpinās atzīt minēto līdzvērtību, pamatojoties uz ierosinātajiem pasākumiem; un

b) saskaņā ar 13.13. pantu importētāja Puse informē eksportētāju Pusi par ikvienu ierosinātu grozījumu importētājas Puses pasākumā, kas ir bijis par pamatu līdzvērtības atzīšanai, un par to, kā ierosinātais grozījums varētu ietekmēt minēto līdzvērtības atzīšanu; ja importētāja Puse pārtrauc minētās līdzvērtības atzīšanu, Puses var kopīgi vienoties par nosacījumiem šā panta 3. punktā minētā procesa atkārtotai uzsākšanai, pamatojoties uz ierosināto grozījumu.

PUBLIC

7. Neskarot 13.15. pantu, importētāja Puse neatsauc vai neaptur līdzvērtības atzīšanu, pirms stājas spēkā vienas Puses ierosinātais grozījums.

8. Līdzvērtības atzīšana vai tās atsaukšana vai apturēšana ir vienīgi importētājas Puses ziņā, kura rīkojas saskaņā ar savu administratīvo un juridisko sistēmu, tostarp attiecībā uz augiem, augu produktiem un pārējām precēm ietverot atbilstīgus paziņojumus saskaņā ar *FAO* Fitosanitāro pasākumu starptautiskajā standartā Nr. 13 "Nostādnes par neatbilstību un neatliekamas rīcības paziņošanu" un attiecīgā gadījumā – pārējiem starptautiskajiem fitosanitāro pasākumu standartiem. Importētāja Puse sniedz eksportētājai Pusei pilnīgu paskaidrojumu rakstveidā un apliecinošus datus attiecībā uz šā panta darbības jomā esošajiem konstatējumiem un lēmumiem. Līdzvērtības neatzīšanas vai līdzvērtības atzīšanas atsaukšanas vai apturēšanas gadījumā importētāja Puse informē eksportētāju Pusi par nosacījumiem 3. punktā minēta procesa atkārtotai uzsākšanai.

13.9. PANTS

Pārredzamība un tirdzniecības nosacījumi

1. Puses piemēro vispārīgos importa nosacījumus. Neskarot saskaņā ar 13.7. pantu pieņemtos lēmumus, importētājas Puses ievešanas nosacījumus piemēro eksportētājas Puses teritorijā. Saskaņā ar 13.13. pantu importētāja Puse informē eksportētāju Pusi par savām SFS importa prasībām. Minētā informācija attiecīgā gadījumā ietver importētājas Puses prasīto sertifikātu vai apliecību paraugus.

2. Katra Puse, lai paziņotu grozījumus vai ierosinātos grozījumus nosacījumos, kas minēti šā panta 1. punktā, ievēro SFS līguma 7. pantu un B pielikumu un turpmākos lēmumus, kurus pieņēmusi PTO Sanitāro un fitosanitāro pasākumu komiteja. Neskarot 13.15. pantu, importētāja Puse, nosakot visu grozījumu nosacījumos, kas minēti šā panta 1. punktā, spēkā stāšanās datumu, ņem vērā transportēšanai starp abu Pušu teritorijām nepieciešamo laiku.

3. Ja importētāja Puse neievēro 2. punktā minētās paziņošanas prasības, tā 30 dienu laikā pēc attiecīgā grozījuma stāšanās spēkā turpina akceptēt visus oficiālos sertifikātus vai apliecības, kas garantē importa nosacījumus, kuri bija piemērojami pirms minētā grozījuma.

4. Kad Čīle piešķir piekļuvi tirgum vienai vai vairākām ES Puses nozarēm vai apakšnozarēm saskaņā ar 1. punktā minētajiem nosacījumiem, Čīle apstiprina visus turpmākos eksporta pieprasījumus, ko dalībvalstis iesniegušas, pamatojoties uz visaptverošu informācijas kopumu Eiropas Komisijas rīcībā, kas pazīstams kā valsts profils, izņemot gadījumus, kad Čīle pieprasa papildu informāciju ierobežotos konkrētos apstākļos un ja to uzskata par lietderīgu.

PUBLIC

5. 90 dienu laikā pēc līdzvērtības atzīšanas saskaņā ar 13.8. pantu veic nepieciešamos likumdošanas un administratīvos pasākumus, kas nepieciešami minētās līdzvērtības atzīšanas īstenošanai ar mērķi atļaut tirdzniecību starp Pusēm nozarēs un apakšnozarēs, kurās importētāja Puse visus eksportētājas Puses SFS pasākumus atzīst par līdzvērtīgiem. Attiecībā uz dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem, augiem, augu produktiem un citiem produktiem, uz kuriem attiecas SFS pasākumi, oficiālā sertifikāta vai oficiālā dokumenta, ko pieprasa importētāja Puse, paraugu var aizstāt ar 13.-H pielikumā paredzēto sertifikātu.

6. Attiecībā uz 5.punktā minētajiem produktiem nozarēs vai apakšnozarēs, kurās par līdzvērtīgiem atzīts viens vai daži, bet ne visi pasākumi, Puses turpina savstarpēju tirdzniecību, pamatojoties uz to, ka tiek izpildīti 1. punktā minētie nosacījumi. Pēc eksportētājas Puses pieprasījuma piemēro 7. punktu.

7. Šajā nodaļā importētāja Puse attiecībā uz otras Puses produktu importu nepieprasa importa licences.

8. Attiecībā uz vispārīgajiem importa nosacījumiem, kas ietekmē tirdzniecību starp Pusēm, Puses pēc eksportētājas Puses pieprasījuma iesaistās apspriedēs saskaņā ar 13.14. pantu ar mērķi pieņemt importētājai Puses alternatīvus vai papildu importa nosacījumus. Puses attiecīgā gadījumā minēto alternatīvo vai papildu importa nosacījumu pamatā izmanto eksportētājas Puses pasākumus, kurus importētāja Puse ir atzinusi par līdzvērtīgiem. Ja Puses vienojas par alternatīviem vai papildu importa nosacījumiem, importētāja Puse 90 dienu laikā pēc to pieņemšanas veic likumdošanas vai administratīvus pasākumus, kas nepieciešami importa atļaušanai uz minēto nosacījumu pamata.

PUBLIC

9. Attiecībā uz dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, importētāja Puse pēc eksportētājas Puses pieprasījuma, tam pievienojot attiecīgās garantijas, bez iepriekšējas pārbaudes un saskaņā ar 13.-D pielikumu apstiprina uzņēmumus, kas atrodas eksportētājas Puses teritorijā. Ja vien eksportētāja Puse nepieprasa papildu informāciju, importētāja Puse 30 darba dienu laikā pēc apstiprinājuma pieprasījuma, kam pievienotas attiecīgās garantijas, saņemšanas veic likumdošanas vai administratīvus pasākumus, kas nepieciešami importa atļaušanai uz minēto nosacījumu pamata.

10. Puse sākotnējo uzņēmumu sarakstu apstiprina saskaņā ar 13.-D pielikumu.

11. Pēc vienas Puses pieprasījuma otra Puse sniedz pilnīgu paskaidrojumu un apliecinošus datus par šā panta darbības jomā esošajiem konstatējumiem un lēmumiem.

13.10. PANTS

Sertifikācijas procedūras

1. Sertifikācijas procedūru nolūkos Puses ievēro 13.-H pielikumā izklāstītos principus un kritērijus.

2. Puse izsniedz 13.9. panta 1., 5. un 6. punktā minētos sertifikātus vai oficiālus dokumentus, ka noteikts 13.-H pielikumā.

PUBLIC

3. Apakškomiteja, kas minēta 13.16. pantā, var ieteikt, ka Apvienotā komiteja vai Apvienotā padome pieņem lēmumu, ar ko ievieš noteikumus, kuri jāievēro elektroniskas sertifikācijas vai sertifikātu atsaukšanas vai aizstāšanas gadījumā.

PUBLIC

13.11. PANTS

Pārbaude

1. Lai efektīvi īstenotu šo nodaļu, katrai Pusei ir tiesības:

a) saskaņā ar 13.-F pielikumā izklāstītajām norādēm pārbaudīt otras Puses kompetento iestāžu kopējās kontroles programmas daļu vai programmu pilnībā; šādas pārbaudes izmaksas sedz Puse, kas pāraudi veic;

b) no Pušu noteiktas dienas pieprasīt otrai Pusei sniegt minētās Puses kopējās kontroles programmas daļu vai programmu pilnībā un ziņojumu par saskaņā ar minēto programmu veikto kontroļu rezultātiem; un

c) attiecībā uz laboratoriskām pārbaudēm saistībā ar dzīvnieku izcelsmes produktiem – pieprasīt otras Puses dalību periodiskā savstarpējas salīdzināšanas pārbaužu programmā konkrētām pārbaudēm, ko organizē pieprasījumu iesniegušās Puses references laboratorija; minētās dalības izmaksas sedz Puse, kura piedalās.

2. Katra Puse savu pārbaužu rezultātus un slēdzienus var darīt zināmus trešām valstīm, kā arī tos publiskot.

3. Apakškomiteja, kas minēta 13.16. pantā, var ieteikt Apvienotajai padomei grozīt 13.-F pielikumu, pienācīgi ņemot vērā starptautisko organizāciju attiecīgi paveikto darbu.

4. Šajā pantā minēto pārbaužu rezultāti var dot ieguldījumu Puses vai Pušu pasākumos, kas minēti 13.6. līdz 13.9. un 13.12. pantā.

PUBLIC

13.12. PANTS

Importa pārbaudes un pārbaudes maksa

1. Importa pārbaudēs, ko importētāja Puse veic attiecībā uz eksportētājas Puses sūtījumiem, ievēro 13.-G pielikumā noteiktos principus. Minēto pārbaužu rezultāti var dot ieguldījumu 13.11. pantā minētajā pārbaudes procesā.

2. Katras Puses piemēroto fizisko importa pārbaužu biežums ir noteikts 13.-G pielikumā. Apakškomiteja, kas minēta 13.16. pantā, var ieteikt Apvienotajai padomei grozīt 13.-G pielikumu.

3. Puse savas kompetences ietvaros un saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem var atkāpties no 13.-G pielikumā noteiktā pārbaužu biežuma, ņemot vērā progresu, kas gūts saskaņā ar 13.8. un 13.9. pantu, vai ņemot vērā pārbaudes, apspriedes vai citus pasākumus, kuri noteikti šajā nodaļā.

4. Pārbaudes maksa nepārsniedz izmaksas, kas kompetentajai iestādei radušās par pārbaužu veikšanu, un ir līdzvērtīgas maksai, ko prasa par līdzīgu iekšzemes produktu pārbaudi.

5. Importētāja Puse informē eksportētāju Pusi par visiem grozījumiem, tostarp par šāda grozījuma iemesliem, pasākumos, kas ietekmē importa pārbaudes un pārbaudes maksu, un par visām nozīmīgām izmaiņām minēto pārbaužu administratīvajā procedūrā.

6. Attiecībā uz 13.9. panta 5. punktā minētajiem produktiem Puses var vienoties par fizisko importa pārbaužu biežuma abpusēju samazināšanu.

7. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei nosacījumus, kas būtu piemērojami no konkrētas dienas, katras Puses importa pārbaužu apstiprināšanai nolūkā pielāgot to biežumu vai tās aizstāt. Minētos nosacījumus ar Apvienotās padomes lēmumu iekļauj 13.-G pielikumā. No minētās dienas Puses var apstiprināt otras Puses importa pārbaudes konkrētiem produktiem ar mērķi samazināt to biežumu vai tās aizstāt.

PUBLIC

13.13. PANTS

Informācijas apmaiņa

1. Ar šīs nodaļas īstenošanai būtisko informāciju Puses regulāri apmainās nolūkā izstrādāt standartus, sniegt garantijas, stiprināt savstarpēju uzticēšanos un apliecināt kontrolēto programmu efektivitāti. Ja tas ir lietderīgi, informācijas apmaiņa var ietvert ierēdņu apmaiņu.

2. Puses arī apmainās ar informāciju par citiem būtiskiem jautājumiem, tostarp:

a) nozīmīgiem pasākumiem saistībā ar produktiem, uz ko attiecas šis nolīgums, tostarp 13.8. un 13.9. pantā paredzēto informācijas apmaiņu;

b) 13.11. pantā paredzēto pārbaudes procedūru rezultātiem;

c) 13.12. pantā paredzēto ievedumu pārbaužu rezultātiem noraidītu vai neatbilstošu dzīvnieku vai dzīvnieku izcelsmes produktu sūtījumu gadījumā;

d) zinātniskiem atzinumiem, kas attiecas uz šo nodaļu un ir izstrādāti Puses pārziņā; un

e) ātro reaģēšanu attiecībā uz tirdzniecību šīs nodaļas darbības jomā.

PUBLIC

3. Puse zinātniskos darbus vai datus, kas pamato visas nostājas vai prasījumus, kuri pausti attiecībā uz jautājumu, kas izriet no šīs nodaļas, savlaicīgi iesniedz attiecīgajiem zinātniskajiem forumiem novērtēšanai. Minētā novērtējuma rezultātus dara publiski pieejamus Pusēm.

4. Kad Puse ir sniegusi šajā pantā minēto informāciju, paziņojot to PTO saskaņā ar SFS līguma 7. pantu un B pielikumu vai publiskojot Puses oficiālā, publiski pieejamā un bezmaksas tīmekļa vietnē, uzskata, ka ir notikusi šajā pantā noteiktā informācijas apmaiņa.

5. Par kaitīgajiem organismiem, kas rada zināmus un tūlītējus draudus kādai no Pusēm, minētajai Pusei nosūta tiešu paziņojumu pa pastu vai e-pastu. Puse seko norādījumiem, kas sniegti *FAO* Fitosanitāro pasākumu starptautiskajā standartā Nr. 17 "Ziņošana par kaitīgajiem organismiem".

6. Puses apmainās ar šajā pantā minēto informāciju pa e-pastu, faksu vai pastu.

PUBLIC

13.14. PANTS

Paziņošana un konsultācijas

1. Puse divu darba dienu laikā paziņo otrai Pusei par jebkādu nopietnu vai nozīmīgu cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības apdraudējumu, tostarp par ārkārtas situācijām attiecībā uz pārtikas produktu kontroli vai situācijām, kurās skaidri konstatēts nopietns veselības apdraudējumu saistībā ar dzīvnieku izcelsmes vai augu produktu patēriņu, un jo īpaši attiecībā uz:

a) pasākumiem, kas ietekmē 13.7. pantā minētos reģionalizācijas lēmumus;

b) 13.-B pielikumā minētas dzīvnieku slimības vai kaitīgā organisma klātbūtni vai izplatīšanos;

c) epidemioloģiski svarīgiem datiem vai nozīmīgu blakus risku attiecībā uz dzīvnieku slimībām vai kaitīgiem organismiem, kas nav iekļauti 13.-B pielikumā vai kas ir jaunas dzīvnieku slimības vai kaitīgie organismi; un

d) papildu pasākumiem, uz kuriem neattiecas Pušu attiecīgo pasākumu pamatprasības, lai kontrolētu vai izskaustu dzīvnieku slimības vai kaitīgos organismus vai aizsargātu sabiedrības veselību, kā arī visām izmaiņām profilakses politikā, tostarp vakcinācijas politikā.

PUBLIC

2. Ja kādai Pusei ir nopietnas bažas saistībā ar cilvēku, dzīvnieku vai augu veselībai radīto risku, minētā Puse var pieprasīt konsultācijas par situāciju ar otru Pusi. Minētās konsultācijas notiek iespējami drīz un jebkurā gadījumā 13 darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Minētajās konsultācijās katra Puse cenšas sniegt visu informāciju, kas vajadzīga, lai izvairītos no tirdzniecības traucējumiem un lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu atbilstīgi cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības aizsardzībai

3. Puses var pieprasīt šā panta 2. punktā minētās konsultācijas rīkot, izmantojot video vai audiokonferenču sistēmu. Pieprasījumu iesniegusī Puse sagatavo konsultāciju protokolu, kuru apstiprina abas Puses. Minētās apstiprināšanas nolūkā piemēro 13.13. panta 6. punktu.

13.15. PANTS

Drošības klauzula

1. Ja eksportētāja Puse pieņem iekšzemes pasākumus, lai kontrolētu kādu cēloni, kas varētu radīt nopietnu risku cilvēku, dzīvnieku vai augu veselībai, minētā Puse, neskarot 2. punktu, veic līdzvērtīgus pasākumus, lai novērstu riska pārnešanu importētājas Puses teritorijā.

PUBLIC

2. Importētāja Puses, pamatojoties uz nopietnu risku cilvēku, dzīvnieku vai augu veselībai, var veikt provizoriskus pasākumus, kas nepieciešami cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības aizsardzībai. Ja tiek piemērots šāds provizorisks pasākums, attiecībā uz sūtījumiem, kas tiek pārvadāti starp Pusēm, importētāja Puse apsver vispiemērotāko un samērīgāko risinājumu, lai izvairītos no nevajadzīgiem traucējumiem tirdzniecībai.

3. Puse, kas veic šajā pantā minētos pasākumus, par tiem paziņo otrai Pusei vienas darba dienas laikā no lēmuma par minēto pasākumu īstenošanu. Pēc vienas puses pieprasījuma un saskaņā ar 13.14. panta 2. punktu Puses apspriežas par situāciju 13 darba dienu laikā pēc paziņojuma. Puses pienācīgi ņem vērā visu informāciju, kas sniegta minētajās apspriedēs, un cenšas izvairītos no nevajadzīgiem traucējumiem tirdzniecībai, attiecīgā gadījumā ņemot vērā saskaņā ar 13.14. panta 2. punktu veiktās apspriešanās rezultātus.

13.16. PANTS

Sanitāro un fitosanitāro pasākumu apakškomiteja

1. Sanitāro un fitosanitāro pasākumu apakškomiteja (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, sastāv no abu Pušu pārstāvjiem, kas atbildīgi par SFS jautājumiem.

PUBLIC

2. Apakškomiteja:

a) pārrauga šīs nodaļas īstenošanu un izskata visus jautājumus saistībā ar šo nodaļu, un pārbauda visus jautājumus, kas var rasties saistībā tās īstenošanu; un

b) sniedz ieteikumus Apvienotajai padomei par grozījumu veikšanu pielikumos saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, jo īpaši ņemot vērā progresu, kas gūts šajā nodaļā paredzētajās apspriedēs un procedūrās.

3. Apakškomiteja vienojas par veicamajām darbībām šīs nodaļas mērķu sasniegšanai. Apakškomiteja nosaka mērķus un atskaites punktus minētajām darbībām. Apakškomiteja izvērtē minēto darbību rezultātus.

4. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei vai Apvienotajai komitejai saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidot tehniskas darba grupas, kas attiecīgā gadījumā sastāv no katras Puses ekspertu līmeņa pārstāvjiem un kas identificē un risina tehniskus un zinātniskus jautājumus, kas izriet no šīs nodaļas piemērošanas.

5. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei vai Apvienotajai komitejai pieņemt lēmumu par šīs apakškomitejas konkrētiem reglamenta noteikumiem, ņemot vērā SFS jautājumu specifiku.

PUBLIC

13.17. PANTS

Sadarbība daudzpusējos forumos

1. Puses veicina sadarbību daudzpusējos forumos, kas nodarbojas ar SFS jautājumiem, jo īpaši SFS līguma ietvaros atzītās starptautiskās standartu noteicējās organizācijās.

2. Saskaņā ar 13.16. pantu izveidotā apakškomiteja ir atbilstošais forums informācijas apmaiņai un sadarbībai jautājumos, kas minēti šā panta 1. punktā.

PUBLIC

13.18. PANTS

Sadarbība pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un augu aizsardzības zinātnes jomā;

1. Puses cenšas atvieglot zinātnisko sadarbību starp Pušu struktūrām, kuras ir atbildīgas par zinātnisko novērtēšanu tādās jomās kā pārtikas nekaitīgums, dzīvnieku veselība un augu aizsardzība.

2. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei vai Apvienotajai komitejai saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidot tehnisku darba grupu zinātniskai sadarbībai, kā minēts šā panta 1. punktā, ("darba grupa"), kas sastāv no šā panta 1. punktā minēto katras Puses zinātnisko organizāciju norīkotiem ekspertu līmeņa pārstāvjiem.

3. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja, kas izveido darba grupu, nosaka minētās darba grupas pilnvaras, darbības tvērumu un darba programmu.

4. Darba grupa var apmainīties ar informāciju, tostarp par šādiem jautājumiem:

a) zinātniskā un tehniskā informācija; un

b) datu vākšana.

5. Darba grupas paveiktais darbs neietekmē katras Puses valsts vai reģionālo aģentūru neatkarību.

6. Katra Puses nodrošina, ka saskaņā ar 2. punktu norīkotajiem pārstāvjiem nav interešu konflikta atbilstoši minētās Puses tiesību aktiem.

PUBLIC

13.19. PANTS

Teritoriālā piemērošana ES Puses gadījumā

1. Atkāpjoties no 41.2. panta, attiecībā uz ES Pusi šo nodaļu piemēro dalībvalstu teritorijās, kā noteikts I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/625[1], un attiecībā uz augiem, augu produktiem un citam precēm – kā noteikts 1. panta 3. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/2031[2].

PUBLIC

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

2. Puses saprot, ka attiecībā un Eiropas Savienības teritoriju ņem vērā tās specifiskumu un Eiropas Savienību atzīst par vienu veselumu.

PUBLIC

14. NODAĻA

SADARBĪBA ILGTSPĒJĪGU PĀRTIKAS SISTĒMU JOMĀ

14.1. PANTS

Mērķis

Šīs nodaļas mērķis ir izveidot ciešu sadarbību starp Pusēm, lai iesaistītos pārejā uz to attiecīgo pārtikas sistēmu ilgtspēju. Puses atzīst to, cik svarīgi ir stiprināt politiku un noteikt programmas, kas veicina ilgtspējīgu, iekļaujošu, veselīgu un noturīgu pārtikas sistēmu attīstību un tirdzniecības lomu minētā mērķa sasniegšanā.

14.2. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro Pušu sadarbībai nolūkā uzlabot to attiecīgo pārtikas sistēmu ilgtspēju.

2. Šajā nodaļā ir izklāstīti noteikumi par sadarbību ilgtspējīgu pārtikas sistēmu konkrētu aspektu jomā, tostarp šādu:

a) pārtikas ķēdes ilgtspēja un pārtikas zudumu un izšķērdēšanas samazināšana;

b) cīņa pret krāpšanu pārtikas jomā pārtikas ķēdē;

c) dzīvnieku labturība;

d) cīņa pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem; un

e) samazināt to mēslošanas līdzekļu un ķīmisko pesticīdu lietošanu, attiecībā uz kuriem riska novērtējums ir parādījis, ka tie rada nepieņemamus draudus veselībai vai videi.

3. Šo nodaļu piemēro arī Pušu sadarbībai daudzpusējos forumos.

4. Šo nodaļu piemēro, neskarot to citu nodaļu piemērošanu, kas saistītas ar pārtikas sistēmām vai ilgtspēju, jo īpaši 13., 16. un 33. nodaļu.

PUBLIC

14.3. PANTS

Definīcijas

1. Šajā nodaļā:

a) “pārtikas ķēde” ir visi posmi no primārās ražošanas līdz pārdošanai galapatērētājam, tostarp ražošanu, apstrādi, izgatavošanu, transportu, importu, glabāšanu, izplatīšanu un pārdošanu galapatērētājam;

b) “primārā ražošana” ir primāro produktu ražošana vai audzēšana, tostarp ražas novākšana, slaukšana un saimniecībā audzētu dzīvnieku ražošana pirms nokaušanas, kā arī medības, zveja ;un savvaļas produktu vākšana; un

c) “ilgtspējīgas pārtikas sistēmas” ir pārtikas sistēmas, kas nodrošina nekaitīgu, uzturvielām bagātu un pietiekamu pārtiku, neapdraudot ekonomikas, sociālo un vides pamatu, kurš nepieciešams nākamo paaudžu pārtikas nodrošinājumam un uzturam; piemēram, ilgtspējīga pārtikas sistēma:

i) ir ienesīga (ekonomiskā ilgtspēja);

ii) dod plašu labumu sabiedrībai (sociālā ilgtspēja); un

iii) rada pozitīvu vai neitrālu ietekmi uz dabisko vidi, tostarp klimata pārmaiņām (vidiskā ilgtspēja).

PUBLIC

14.4. PANTS

Pārtikas ķēdes ilgtspēja un pārtikas zudumu un izšķērdēšanas samazināšana

1. Puses atzīst, ka esošās pārtikas sistēmas un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas. Puses sadarbojas, lai mazinātu pārtikas sistēmu negatīvo ietekmi uz vidi un klimatu, kā arī lai stiprinātu to noturību.

2. Puses atzīst, ka pārtikas zudumiem un izšķērdēšanai ir negatīva ietekme uz pārtikas sistēmu sociālo, ekonomikas un vides dimensiju.

3. Puses sadarbojas jomās, kas var ietvert turpmāk minētos:

a) ilgtspējīga pārtikas ražošana, tostarp lauksaimniecība, dzīvnieku labturības uzlabošana, bioloģiskās lauksaimniecības veicināšana un to antimikrobiālo līdzekļu, mēslošanas līdzekļu un ķīmisko pesticīdu lietošanas samazināšana, attiecībā uz kuriem riska novērtējums parāda, ka tie rada nepieņemamus draudus veselībai vai videi;

b) pārtikas ķēdes, tostarp pārtikas ražošanas, apstrādes metožu un prakses ilgtspēja;

c) veselīgs un ilgtspējīgs uzturs, samazinot patēriņa oglekļa pēdu;

d) pārtikas sistēmu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, oglekļa piesaistītāju palielināšana un biodaudzveidības zuduma novēršana;

PUBLIC

e) inovācijas un tehnoloģijas, kas veicina pielāgošanos klimata pārmaiņu ietekmes sekām un noturību pret tām;

f) ārkārtas rīcības plānu izstrāde, ar ko nodrošina pārtikas piegādes drošību krīžu laikā; un

g) pārtikas zudumu un izšķērdēšanas samazināšana saskaņā ar 12. ilgtspējīgas attīstības mērķi, 12.3. mērķrādītāju, kā noteikts Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. 12

4. Sadarbība saskaņā ar šo pantu var ietvert informācijas, speciālo zināšanu un pieredzes apmaiņu, kā arī sadarbību pētniecības un inovācijas jomā.

PUBLIC

14.5. PANTS

Cīņa pret krāpšanu pārtikas jomā pārtikas ķēdē

1. Puses atzīst, ka krāpšanu var ietekmēt pārtikas ķēdes drošību, apdraudēt pārtikas sistēmu ilgtspēju un mazināt godīgu komercpraksi, patērētāju uzticību un pārtikas tirgu noturību.

2. Puses sadarbojas, lai atklātu un novērstu krāpšanu pārtikas ķēdē, veicot šādu pasākumus:

a) apmainoties ar informāciju un pieredzi, lai uzlabotu krāpšanas pārtikas ķēdē atklāšanu un vērstos pret to; un

b) Sniedzot palīdzību, kas nepieciešama pierādījumu vākšanai par praksi, kura neatbilst vai šķietami neatbilst Pušu noteikumiem vai kura rada cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības vai vides apdraudējumu, vai maldina patērētājus.

PUBLIC

14.6. PANTS

Dzīvnieku labturība

1. Puses atzīst, ka dzīvnieki ir justspējīgas būtnes un ka dzīvnieku izmantošana pārtikas ražošanas ķēdēs rada atbildību par viņu labjutību. Puses ievēro lauksaimniecības dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu tirdzniecības nosacījumus, kuru mērķis ir aizsargāt dzīvnieku labturību.

2. Pušu mērķis ir panākt vienotu izpratni par Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas ("*WOAH*") starptautiskajiem dzīvnieku labturības standartiem.

3. Puses saskaņā ar to tiesību aktiem sadarbojas dzīvnieku labturības standartu izstrādē un īstenošanā par izturēšanos pret dzīvniekiem fermā, pārvadāšanas laikā un kaušanas vai nonāvēšanas laikā.

4. Puses pastiprina sadarbību pētniecības sadarbībā dzīvnieku labturības jomā, lai turpinātu izstrādāt zinātnē balstītus dzīvnieku labturības standartus.

5. Apakškomiteja, kas minēta 14.8. pantā, var izskatīt citus jautājumus dzīvnieku labturības jomā.

6. Puses apmainās ar informāciju, zinātību un pieredzi dzīvnieku labturības jomā.

7. Puses sadarbojas *WOAH* un var sadarboties citos starptautiskos forumos ar mērķi veicināt dzīvnieku labturības standartu un paraugprakses turpmāku attīstību un tās īstenošanu.

8. Saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var izveidot tehnisku darba grupu, kas atbalsta 14.8. pantā minēto apakškomiteju šā panta īstenošanā.

PUBLIC

14.7. PANTS

Cīņa pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem

1. Puses atzīst, ka rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem ir nopietns drauds cilvēku un dzīvnieku veselībai un ka antimikrobiālo līdzekļu lietošana, jo īpaši nepareiza vai pārmērīga lietošana dzīvniekiem, sekmē rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem vispārējo attīstību un rada sabiedrības veselības apdraudējumu. Puses atzīst, ka draudu būtības dēļ ir vajadzīga transnacionāla pieeja.

2. Katra Puse pakāpeniski pārtrauc lietot antimikrobiālus līdzekļus par augšanas stimulatoriem.

3. Katra Puses saskaņā ar pieeju "Viena veselība":

a) ņem vērā esošās un turpmākās pamatnostādnes, standartus, ieteikumus un darbības, kas izstrādātas attiecīgajās starptautiskajās organizācijās, izstrādājot iniciatīvas un valstu plānus, kuru mērķis ir veicināt piesardzīgu un atbildīgu antimikrobiālo līdzekļu lietošanu dzīvnieku audzēšanā un veterinārmedicīniskajā praksē;

b) gadījumos, kad Puses tā kopīgi vienojas, veicina atbildīgu un piesardzīgu antimikrobiālo līdzekļu lietošanu, tostarp samazinot antimikrobiālo līdzekļu lietošanu dzīvnieku audzēšanā un pakāpeniski pārtrauc lietot antimikrobiālus līdzekļus par augšanas stimulatoriem dzīvnieku ražošanā; un

c) Atbalsta starptautisku rīcības plānu cīņai pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem izstrādi un īstenošanu, ja Puses to uzskata par atbilstošu.

4. Ievērojot 40.3. panta 3. punktu, Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var izveidot tehnisku darba grupu, kas atbalsta 14.8. pantā minēto apakškomiteju šā panta īstenošanā.

PUBLIC

14.8. PANTS

Ilgtspējīgu pārtikas sistēmu apakškomiteja

1. Ilgtspējīgu pārtikas sistēmu apakškomiteja (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, sastāv no abu Pušu pārstāvjiem, kas atbildīgi par ilgtspējīgām pārtikas sistēmām.

2. Apakškomiteja pārrauga šīs nodaļas īstenošanu un pārbauda visus jautājumus, kas var rasties saistībā tās īstenošanu.

3. Apakškomiteja vienojas par veicamajām darbībām šīs nodaļas mērķu sasniegšanai. Apakškomiteja nosaka mērķus un atskaites punktus minētajām darbībām un pārrauga Pušu gūto progresu ilgtspējīgu pārtikas sistēmu izveidē. Apakškomiteja katrā laikposmā izvērtē minēto darbību īstenošanas rezultātus.

4. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei vai Apvienotajai komitejai saskaņā ar 40.3. panta 3. punktu izveidot tehniskas darba grupas, kas sastāv no katras Puses ekspertu līmeņa pārstāvjiem, lai identificētu un risinātu tehniskus un zinātniskus jautājumus, kas izriet no šīs nodaļas piemērošanas.

5. Apakškomiteja iesaka Apvienotajai komitejai izstrādāt noteikumus, kuru uzdevums ir mazināt iespējamo interešu konfliktu apakškomitejas sanāksmju un ikvienas šajā nodaļā minētās tehniskās darba grupas dalībniekiem. Apvienotā komiteja minētos noteikumus pieņem ar lēmumu.

PUBLIC

14.9. PANTS

Sadarbība daudzpusējos forumos

1. Puses attiecīgi sadarbojas daudzpusējos forumos, lai sekmētu globālo pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām, kas veicina starptautiski saskaņotu mērķu vides, dabas un klimata aizsardzības jomā sasniegšanu.

2. Apakškomiteja ir forums informācijas apmaiņai un sadarbībai jautājumos, kas minēti šā panta 1. punktā.

14.10. PANTS

Papildu noteikumi

1. Apakškomitejas darbības neietekmē Pušu valsts vai reģionālo aģentūru neatkarību.

2. Nekas šajā nodaļā neskar katras Puses tiesības vai pienākumus aizsargāt konfidenciālu informāciju saskaņā ar katras Puses tiesību aktiem. Ja kāda Puse saskaņā ar šo nodaļu sniedz otrai Pusei informāciju, kura saskaņā ar tās tiesību aktiem tiek uzskatīta par konfidenciālu, minētā otra Puse šo informāciju uzskata par konfidenciālu, ja vien iesniedzēja Puse nepiekrīt citādai attieksmei.

3. Pilnībā ievērojot katras Puses tiesības reglamentēt, neko šajā nodaļā neinterpretē tā, ka tas uzliktu par pienākumu Pusei:

a) mainīt savas importa prasības;

b) atkāpties no reglamentējošo pasākumu sagatavošanas un pieņemšanas iekšzemes procedūrām;

c) veikt darbības, kuras apdraudētu vai kavētu reglamentējošo pasākumu, ar ko sasniedz tās sabiedriskās politikas mērķus, savlaicīgu pieņemšanu; vai

d) pieņemt jebkādu konkrētu reglamentējošu pasākumu.

15. NODAĻA

ENERĢIJA UN IZEJVIELAS

15.1. PANTS

Mērķis

Šīs nodaļas mērķis ir veicināt dialogu un sadarbību enerģijas un izejvielu nozarēs Pušu abpusējam labumam, sekmēt ilgtspējīgu un godīgu tirdzniecību un ieguldījumus, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus minētajās nozarēs, un stiprināt saistīto vērtības ķēžu, tostarp vērtības pievienošanas, konkurētspēju saskaņā ar šo nolīgumu.

15.2. PANTS

Principi

1. Katra Puse saglabā suverēnās tiesības noteikt, vai apgabali tās teritorijā, kā arī tās ekskluzīvajā ekonomikas zonā ir pieejami energoproduktu un izejvielu izpētei, ieguvei un transportēšanai.

PUBLIC

2. Saskaņā ar šo nodaļu Puses atkārtoti apstiprina savas tiesības reglamentēt to attiecīgajās teritorijās ar mērķi sasniegt leģitīmus politikas mērķus enerģijas un izejvielu jomā.

PUBLIC

15.3. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 15.-A un 15.-B pielikumā:

a) "atļauja" ir atļauja, licence, koncesija vai līdzīgs administratīvs vai līgumisks instruments, ar kuru Puses kompetentā iestāde pilnvaro kādu subjektu veikt konkrētu saimniecisko darbību tās teritorijā saskaņā ar atļaujā noteiktajām prasībām;

b) "balansēšana" ir visas darbības un procesi visos laikposmos, ar kuru palīdzību sistēmas operatori pastāvīgi nodrošina sistēmas frekvences uzturēšanu iepriekš noteiktā stabilitātes diapazonā un to, lai tiktu nodrošināts vajadzīgo rezervju apjoms attiecībā uz prasīto kvalitāti;

c) "energoprodukti" ir preces, no kurām iegūst enerģiju un kuras uzskaitītas ar attiecīgo HS kodu 15.-A pielikumā;

d) “ogļūdeņraži” ir 15-A. pielikumā ar attiecīgo HS kodu uzskaitītās preces.

e) “izejvielas” ir vielas, ko izmanto rūpniecības ražojumu ražošanā, tostarp rūdas, koncentrāti, izdedži, pelni un ķīmiskas vielas; neapstrādāti, apstrādāti un attīrīti materiāli; metāla atkritumi; metāllūžņi un pārlieti lūžņi, kuri ietverti atbilstošajās HS nodaļās 15.-A pielikumā ;

f) “atjaunīga enerģija” ir enerģija, ka iegūta no saules, vēja, hidroenerģija, ģeotermālā enerģija, no bioloģiskiem vai okeānu resursiem vai citiem atjaunīgiem apkārtesošiem avotiem;

g) “atjaunīgas degvielas” ir biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie, biomasas kurināmie/degvielas un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas, tostarp atjaunīgas sintētiskās degvielas un atjaunīgais ūdeņradis;

h) “standarti” ir standarti 16. nodaļas izpratnē;

i) “sistēmas operators” ir:

i) ES Puses gadījumā – persona, kas ir atbildīga par elektroenerģijas sadales vai pārvades sistēmu darbību, apkopes nodrošināšanu un attīstīšanu konkrētā teritorijā un par šādu sistēmu pieejamības ilgtermiņā nodrošināšanu; un

PUBLIC

ii) Čīles gadījumā – neatkarīga struktūra, kas ir atbildīga par savstarpēji savienotu elektroenerģijas sistēmu darbības koordinēšanu, kura nodrošina elektroenerģijas sistēmas efektīvu ekonomisko sniegumu un drošību un uzticamību, un kas nodrošina atvērtu piekļuvi pārvades sistēmai; un

j) "tehniskie noteikumi" ir tehniskie noteikumi 16. nodaļas izpratnē.

PUBLIC

15.4. PANTS

Importa un eksporta monopoli

Puse nenosaka vai nesaglabā noteiktu importa vai eksporta monopolu. Šajā pantā jēdziena "importa vai eksporta monopols" ir vienas Puses iestādes piešķirtas ekskluzīvas tiesības vai pilnvarojums kādai vienībai importēt energoproduktus vai izejvielas no otras Puses vai eksportēt to energoproduktus vai izejvielas uz otru Pusi[1].

[1] Lielākai noteiktībai — šis pants neskar 17., 18. un 29. nodaļu un 15.-A līdz 15.-C pielikumu sarakstus un neietver tiesības, kas izriet no intelektuālā īpašuma tiesību piešķiršanas.

15.5. PANTS

Eksporta cenas noteikšana[1]

1. Puse nenosaka augstāku cenu tās energoproduktu vai izejvielu eksportam uz otru Pusi nekā cena, ko iekasē par šādām precēm, ja tās paredzētas iekšzemes tirgum, izmantojot jebkādus pasākumus, tostarp licences vai minimālās cenas prasības.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta Čīle var ieviest vai saglabāt pasākumus ar mērķi sekmēt vērtības pievienošanu, piegādājot rūpniecības nozarēm izejvielas par preferenciālām cenām, lai nozares varētu attīstīties Čīlē, ar noteikumu, ka šādi pasākumi atbilst 15.-B pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.

15.6. PANTS

Iekšzemes regulētās cenas

1. Puses atzīst to, cik svarīgi ir konkurētspējīgi enerģijas tirgi, lai nodrošinātu plašu izvēli energoproduktu piegādē un uzlabotu patērētāju labklājību. Puses arī atzīst to, ka starp tirgiem var atšķirties regulatīvās vajadzības un pieejas.

2. Papildus 1. Punktam katra Puse saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem nodrošina, ka energoproduktu piegādes pamatā ir tirgus principi.

[1] Lielākai noteiktībai – šis pants neskar 29. pielikumu.

3. Puse var reglamentēt cenu, ko piemēro par energoproduktu piegādi, vienīgi nosakot sabiedrisko pakalpojumu saistības.

4. Ja kāda Puse nosaka sabiedrisko pakalpojumu saistības, tā nodrošina, ka šādas saistības ir skaidri definētas un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams sabiedrisko pakalpojumu saistību mērķa sasniegšanai.

PUBLIC

15.7. PANTS

Atļauja energoproduktu un izejvielu izpētei un ieguvei

1. Neskarot 20. nodaļu, ja Puse pieprasa atļauju energoproduktu un izejvielu izpētei un ieguvei, minētā Puse nodrošina, ka šādu atļauju piešķir publiskā un nediskriminējošā procedūrā[1].

2. Minētā Puse cita starpā publicē atļaujas veidu, attiecīgo apgabalu vai tā daļu un ierosināto atļaujas piešķiršanas datumu vai termiņu atļaujas piešķiršanai tā, lai potenciāli ieinteresētie pieteikuma iesniedzēji varētu iesniegt pieteikumus.

3. Puse var atkāpties no šā panta 2. punkta un 20.3. panta jebkurā no turpmāk minētajiem gadījumiem saistībā ar ogļūdeņražiem:

a) apgabals bijis iepriekšējas procedūras priekšmets, kuras rezultātā atļauja nav piešķirta;

[1] Lielākai noteiktībai – Ja pastāv neatbilstība starp šo pantu un 17. un 18. nodaļu un 17.-A, 17.-B un 17.-C pielikumu, tad, ciktāl pastāv neatbilstība, prevalē minētās nodaļas un pielikumi.

b) apgabals ir pastāvīgi pieejams energoproduktu un izejvielu izpētei vai ieguvei; vai

c) piešķirta atļauja ir atteikta pirms tās derīguma termiņa beigām.

4. Katra Puse var pieprasīt subjektam, kuram ir piešķirta atļauja, veikt finansiālu ieguldījumu vai ieguldījumu natūrā. Finansiālo ieguldījumu vai ieguldījumu natūrā nosaka tā, laitas netraucē šāda subjekta vadīšanai un lēmuma pieņemšanas procesam.

5. Katra Puse nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējam, ja tā pieteikums tiek noraidīts, tiek sniegts viņa pieteikuma noraidījums pamatojums, lai minētais pieteikuma iesniedzējs nepieciešamības gadījumā varētu izmantot pārsūdzības vai pārskatīšanas procedūras. Pārsūdzības vai pārskatīšanas procedūras iepriekš publisko.

15.8. PANTS

Ietekmes uz vidi novērtējums

1. Puse nodrošina, ka pirms atļaujas piešķiršanas tādam projektam vai darbībai saistībā ar enerģiju vai izejvielām, kam varētu būt būtiska ietekme uz iedzīvotājiem, cilvēku veselību, biodaudzveidību, zemi, augsni, ūdeni, gaisu vai klimatu, vai kultūras mantojumu vai ainavu, tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums[1]. Minētajā novērtējumā identificē un novērtē šādu būtisku ietekmi.

[1] Čīles gadījumā "ietekmes uz vidi novērtējums" ir pētījums par ietekmi uz vidi, kā tas definēts Likuma 19.300 1. sadaļas 2. panta i) punktā vai minētā akta pēctecī un kā tas reglamentēts tā paša likuma 11. pantā.

2. Katra Puse nodrošina, ka attiecīgā informācija ir pieejama sabiedrībai kā daļa no ietekmes uz vidi novērtējuma procesa, un paredz laiku un iespējas sabiedrībai piedalīties minētajā procesā un sniegt piezīmes.

3. Katra Puse pirms atļaujas piešķiršanas attiecīgajam projektam vai darbībai publisko un ņem vērā ietekmes uz vidi novērtējuma konstatējumus.

PUBLIC

15.9. PANTS

Trešo personu piekļuve enerģijas transporta infrastruktūrai

1. Katra Puse nodrošina, ka sistēmas operatori tās teritorijā ikvienam kādas Puses subjektam piešķir nediskriminējošu piekļuvi energoinfrastruktūrai elektroenerģijas transportēšanai. Piekļuvi infrastruktūrai elektroenerģijas transportēšanai pēc iespējas piešķir samērīgā laikposmā pēc dienas, kad minētais subjekts ir pieprasījis piekļuvi.

2. Puse saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem ļauj, piemērojot pamatotus un nediskriminējošus noteikumus, tostarp bez diskriminācijas atkarībā no elektroenerģijas avotiem, un izmaksas atspoguļojošus tarifus, kādas Puses subjektam piekļūt enerģijas transporta infrastruktūrai un izmantot to elektroenerģijas transportēšanai. Katra Puse publisko noteikumus attiecībā uz piekļuvi enerģijas transporta infrastruktūrai un tās izmantošanu.

3. Neatkarīgi no 1. punkta Puse var ieviest vai saglabāt savos normatīvajos aktos īpašas atkāpes no trešo personu tiesībām uz piekļuvi, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un ar noteikumu, ka atkāpes ir vajadzīgas leģitīma politikas mērķa sasniegšanai. Šādas atkāpes publisko pirms to piemērošanas sākuma.

4. Puses atzīst to, cik nozīmīgi ir 1., 2. un 3. punktā izklāstītie noteikumi arī gāzes infrastruktūrai. Puse, kas nepiemēro šādus noteikumus attiecībā uz gāzes infrastruktūru, cenšas to darīt jo īpaši attiecībā uz atjaunīgo degvielu transportēšanu, vienlaikus apliecinot atšķirības tirgus gatavībā un organizācijā.

PUBLIC

15.10. PANTS

No atjaunīgiem energoresursiem ražotas elektroenerģijas piegādātāju piekļuve infrastruktūrai

1. Neskarot 15.7., 15.9. un 15.11. pantu, katra Puse, piemērojot pamatotus un nediskriminējošus noteikumus, nodrošina, ka otras Puses atjaunīgas enerģijas piegādātajiem tiek piešķirta piekļuve energotīkliem uz atjaunīgas elektroenerģijas ražošanas ietaisēm, kas atrodas Puses teritorijā, un atļauts tos izmantot.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā katra Puse saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem nodrošina, ka tās pārvades uzņēmumi un sistēmas operatori attiecībā uz otras Puses elektroenerģijas piegādātājiem:

a) nodrošina savienojumu starp jaunām atjaunīgas elektroenerģijas ražošanas ietaisē un energotīkliem, nepiemērojot diskriminējošus noteikumus;

b) nodrošina energotīklu uzticamu izmantošanu;

c) sniedz balansēšanas pakalpojumus; un

d) nodrošina atbilstošus tīkla un tirgsaistītus darbības pasākumus, lai mazinātu no atjaunīgiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas izplatīšanas ierobežojumus.

3. Šā panta 2. punkts neskar katras Puses likumīgās tiesības, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, reglamentēt to attiecīgajās teritorijās ar mērķi sasniegt leģitīmus politikas mērķus, piemēram, nepieciešamību saglabāt elektroenerģijas sistēmas drošu darbību un stabilitāti.

PUBLIC

15.11. PANTS

Neatkarīga struktūra

1. Katra Puse saglabā vai izveido funkcionāli neatkarīgu struktūru vai struktūras, kas:

a) nosaka vai apstiprina noteikumus un tarifus piekļuvei energotīkliem un to izmantošanai; un

b) samērīgā laikposmā atrisina strīdus par atbilstīgiem noteikumiem un tarifiem attiecībā uz piekļuvi energotīkliem un to izmantošanai.

2. Pildot savus pienākumus un īstenojot savas pilnvaras, kas noteiktas 1. punktā, struktūra vai struktūras rīkojas pārredzami un objektīvi attiecībā uz energotīklu lietotājiem, īpašniekiem un sistēmas operatoriem.

15.12. PANTS

Sadarbība standartu jomā

1. Nolūkā novērst, identificēt un likvidēt nevajadzīgus tehniskus šķēršļus tirdzniecībā ar energoproduktiem un izejvielām, minētajiem energoproduktiem un izejvielām piemēro 16. nodaļu.

PUBLIC

2. Saskaņā ar 16.4. un 16.6. pantu Puses attiecīgi veicina sadarbību starp to attiecīgajām regulatīvajām un standartizācijas iestādēm tādās jomās kā energoefektivitāte, ilgtspējīga enerģija un izejvielas ar mērķi sekmēt tirdzniecību, ieguldījumus un ilgtspējīgu attīstību, cita starpā izmantojot:

a) Pušu attiecīgo esošo standartu konverģenci vai, ja iespējams, saskaņošanu, pamatojoties uz savstarpējām interesēm un savstarpīgumu un atbilstoši kārtībai, par ko jāvienojas regulatoriem un attiecīgajām standartizācijas iestādēm;

b) kopīgas analīzes, metodoloģijas un, ja iespējams, pieejas, lai sadarbībā ar to attiecīgajām standartizācijas iestādēm palīdzētu un atvieglotu attiecīgo testu un mērījumu standartu izstrādi;

c) kopīgu standartu izstrādi, ja iespējams, energoefektivitātes un atjaunīgās enerģijas jomā; un

d) standartu pilnveidošana izejvielu, atjaunīgās enerģijas ražošanas un energoefektivitātes iekārtu jomā, tostarp produktu izstrādi un marķēšanu, attiecīgā gadījumā izmantojot esošās starptautiskās sadarbības iniciatīvas.

3. Šīs nodaļas īstenošanas nolūkā Puses cenšas sekmēt atvērtu standartu izstrādi un izmantošanu un tīklu, sistēmu, ierīču, lietotņu vai komponentu sadarbspēju enerģijas un izejvielu nozarēs.

PUBLIC

15.13. PANTS

Pētniecība, izstrāde un inovācija

Puses atzīst, ka pētniecība, attīstība un inovācija ir pamatelementi tam, lai turpinātu efektivitāti, ilgtspēju un konkurētspēju enerģijas un izejvielu nozarēs. Puses attiecīgi sadarbojas, cita starpā šādās jomās:

a) veicināt pētniecību, attīstību, inovāciju un videi draudzīgas un rentablas tehnoloģiju, procesu un prakse izplatīšanu enerģijas un izejvielu jomās;

b) veicināt vērtības pievienošanu Pušu abpusējam labumam un ražošanas jaudas enerģijas un izejvielu jomā vairošanu; un

c) stiprināt spēju veidošanu pētniecības, attīstības un inovāciju iniciatīvu jomā.

PUBLIC

15.14. PANTS

Sadarbība enerģijas un izejvielu jomā

1. Puses attiecīgā gadījumā sadarbojas enerģijas un izejvielu jomā ar mērķi cita starpā:

a) samazināt vai likvidēt pasākumus, kas paši par sevi vai kopā ar citiem pasākumiem varētu izkropļot tirdzniecību un ieguldījumus, tostarp tehniska, regulatīva vai ekonomiska rakstura pasākumus, kuri ietekmē enerģijas vai izejvielu nozares;

b) kad vien iespējams, apspriest Pušu nostāju starptautisko forumos, kuros apspriež attiecīgus tirdzniecības un ieguldījumu jautājumus, un sekmēt starptautiskas programmas energoefektivitātes, atjaunīgas enerģijas un izejvielu jomā; un

c) veicināt atbildīgu uzņēmējdarbību saskaņā ar starptautiskiem standartiem, kurus Puses ir apstiprinājušas vai atbalsta, piemēram, ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem un jo īpaši to IX nodaļu par zinātni un tehnoloģijām.

PUBLIC

Tematiskā sadarbība enerģijas jomā

2. Puses atzīst nepieciešamību paātrināt atjaunīgu un mazoglekļa energoresursu izmantošanu, palielināt energoefektivitāti un veicināt inovāciju, un nodrošināt piekļuvi drošai, ilgtspējīgai un cenas ziņā pieejamai enerģijai. Puses sadarbojas visos attiecīgajos savstarpējas intereses jautājumos, piemēram:

a) atjaunīga enerģija, jo īpaši attiecībā uz tehnoloģijām, integrāciju elektroenerģijas sistēmās un piekļuvi tām, glabāšanu un fleksibilitāti, un visu atjaunīgā ūdeņraža piegādes ķēdi;

b) energoefektivitāte, tostarp regulējums, paraugprakse un efektīvas un ilgtspējīgas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas;

c) elektromobilitāte un uzlādes infrastruktūras izvēršana; un

d) atvērti un konkurētspējīgi enerģijas tirgi.

PUBLIC

Tematiskā sadarbība izejvielu jomā

3. Puses atzīst savu kopīgo apņemšanos īstenot atbildīgu sagādi un izejvielu ilgtspējīgu ieguvi un Pušu abpusēju ieinteresētību sekmēt izejvielu vērtību ķēžu integrāciju. Puses sadarbojas visos attiecīgajos savstarpējas intereses jautājumos, piemēram:

a) atbildīga prakse izejvielu ieguves jomā un izejvielu vērtību ķēžu ilgtspēja, tostarp izejvielu vērtību ķēžu pienesums ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā;

b) izejvielu vērtību ķēdes, tostarp vērtības pievienošanu; un

c) identificēt savstarpējas intereses jomas sadarbībai pētniecības, attīstības un inovāciju darbību jomā, kas aptver visu izejvielu vērtību ķēdi, tostarp progresīvas tehnoloģijas, progresīvo un digitālo kalnrūpniecību.

4. Izstrādājot sadarbības pasākumus, Puses ņem vērā pieejamos resursus. Pasākumus var īstenot personiski vai izmantojot jebkādus Pusēm pieejamos tehnoloģiskos līdzekļus.

5. Sadarbības pasākumus var izstrādāt un īstenot, piedaloties starptautiskām organizācijām, globāliem forumiem un pētniecības iestādēm pēc Pušu vienošanās.

PUBLIC

6. Puses, attiecīgi īstenojot šo pantu, sekmē pienācīgu koordināciju attiecībā uz 4.5. un 5.2. panta īstenošanu.

PUBLIC

15.15. PANTS

Enerģētikas pārkārtošana un atjaunīgas degvielas

1. Šīs nodaļas īstenošanas nolūkā Puses atzīst to, cik svarīgs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā ar mērķi novērst klimata pārmaiņas ir devums, ko sniedz atjaunīgas degvielas, cita starpā atjaunīgs ūdeņradis, tostarp tā atvasinājumi, un atjaunīgas sintētiskās degvielas.

2. Saskaņā ar 15.12. panta 2. punktu Puses attiecīgā gadījumā sadarbojas konverģences vai, ja iespējams, saskaņošanas jomā attiecībā uz atjaunīgo degvielu sertifikācijas shēmām, piemēram, shēmām attiecībā uz visa dzīves cikla emisijām un drošības standartiem.

3. Attiecībā uz atjaunīgām degvielām Puses sadarbojas ar mērķi:

a) attiecīgi identificēt, samazināt un likvidēt pasākumus, kas var izkropļot divpusējo tirdzniecību, tostarp tehniskus, regulatīvus un ekonomiskus pasākumus;

b) sekmēt iniciatīvas, kas atvieglo divpusējo tirdzniecību, lai veicinātu atjaunīgā ūdeņraža ražošanu; un

c) veicināt atjaunīgu degvielu izmantošanu, ņemot vērā to devumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā.

4. Puses attiecīgi mudina starptautisko standartu izstrādi un īstenošanu un regulatīvo sadarbību attiecībā uz atjaunīgām degvielām un sadarbojas attiecīgos starptautiskos forumos ar mērķi izstrādāt attiecīgas sertifikācijas shēmas, kas nepieļauj nepamatotu šķēršļu tirdzniecībā rašanos.

PUBLIC

15.16. PANTS

Izņēmumi attiecībā uz mazām un izolētām elektroenerģijas sistēmām

1. Šīs nodaļas īstenošanas nolūkā Puses atzīst, ka to normatīvajos aktos var noteikt īpašus režīmus mazām un izolētām elektroenerģijas sistēmām.

2. Saskaņā ar 1. punktu Puse var saglabāt, pieņemt vai īstenot tādus pasākumus attiecībā uz mazām un izolētām elektroenerģijas sistēmām, kas ir atkāpe no 15.6., 15.7., 15.9., 15.10. un 15.11. panta, ar noteikumu, ka šādi pasākumi nerada slēptus ierobežojumus tirdzniecībai vai ieguldījumiem starp Pusēm.

15.17. PANTS

Preču tirdzniecības apakškomiteja

1. Preču tirdzniecības apakškomiteja ("apakškomiteja"), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, ir atbildīga par šīs nodaļas un 15.-A un 15.-B pielikuma īstenošanu. Šai nodaļai *mutatis mutandis* piemēro funkcijas, kas noteiktas 9.18. panta a), c), d) un e) punktā.

2. Ievērojot 15.12., 15.13., 15.14. un 15.15. pantu, apakškomiteja var ieteikt Pusēm izveidot vai sekmēt citus līdzekļus sadarbībai starp Pusēm enerģētikas un izejvielu jomā.

3. Ja Puses ir savstarpēji vienojušās, apakškomiteja rīko sanāksmes, kas veltītas šīs nodaļas īstenošanai. Sagatavojot šādas sanāksmes, katra Puses var attiecīgi apsvērt attiecīgo ieinteresēto personu vai ekspertu informācijas izmantošanu.

4. Lai atvieglotu šīs nodaļas īstenošanu, tostarp nodrošinot Puses pārstāvju pienācīgu iesaisti, katra Puse norīko kontaktpunktu un paziņo tā kontaktinformāciju otrai Pusei un nekavējoties informē otru Pusi par jebkurām izmaiņām minētajā kontaktinformācijā. Čīles gadījumā kontaktpunktu norīko no Ārlietu ministrijas Ekonomisko attiecību apakšsekretariāta pārstāvja vai tā pēcteča.

PUBLIC

16. NODAĻA

TEHNISKIE ŠĶĒRŠĻI TIRDZNIECĪBĀ

PUBLIC

16.1. PANTS

Mērķis

Šīs nodaļas mērķis ir uzlabot un atvieglot preču tirdzniecību starp Pusēm, nepieļaujot, identificējot un likvidējot nevajadzīgus tehniskus šķēršļus tirdzniecībā un sekmējot plašāku regulatīvo sadarbību.

16.2. PANTS

Darbības joma

1. Šī nodaļa attiecas uz visu to *TBT* nolīguma 1. pielikumā paredzēto standartu, tehnisko noteikumu un atbilstības novērtēšanas procedūru sagatavošanu, pieņemšanu un piemērošanu, kas var ietekmēt preču tirdzniecību starp Pusēm.

2. Neatkarīgi no 1. punkta šī nodaļa neattiecas uz:

a) iepirkuma specifikācijām, ko izstrādā valdības struktūras to struktūru ražošanas vai patēriņa vajadzībām, uz kurām attiecas 28. nodaļa; vai

b) Sanitārajiem vai fitosanitārajiem pasākumiem, uz kuriem attiecas 13. nodaļa.

PUBLIC

16.3. PANTS

Konkrētu TBT nolīguma noteikumu iekļaušana

TBT nolīguma 2. līdz 9. pants un 1. un 3. pielikums *mutatis mutandis* tiek iekļauti šajā nolīgumā un kļūst par šā nolīguma daļu.

16.4. PANTS

Starptautiskie standarti

1. 16.-A pielikumā uzskaitīto organizāciju izstrādātos starptautiskos standartus uzskata par attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem TBT nolīguma 2. un 5. panta un 3. pielikuma nozīmē, ar noteikumu, ka šo standartu izstrādē minētās organizācijas ir ievērojušas principus un procedūras, kas izklāstītas PTO Tirdzniecības tehnisko šķēršļu komitejas lēmumā par principiem starptautisko standartu, rokasgrāmatu un ieteikumu izstrādei saistībā ar *TBT* nolīguma 2. un 5. pantu un 3. pielikumu[1].

2. Pēc vienas Puses ieteikuma Apvienotā padome var pieņemt lēmumu grozīt 16.-A pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

16.5. PANTS

Tehniskie noteikumi

1. Puses atzīst to, cik svarīgi ir veikt plānoto tehnisko noteikumu regulatīvās ietekmes novērtējumu saskaņā ar katras Puses attiecīgajiem noteikumiem un procedūrām.

[1] G/TBT/9, 2000. gada 13. novembris, 4. pielikums.

2. Katra Puse saskaņā ar TBT nolīguma 2.2. pantu novērtē pieejamās regulatīvās un citas alternatīvas, ar ko var izpildīt Puses likumīgos mērķus, ierosinātajiem tehniskajiem noteikumiem.

3. Katra Puse izmanto attiecīgos starptautiskos standartus par pamatu saviem tehniskajiem noteikumiem, izņemot gadījumus, kad Puse, kura izstrādā tehniskos noteikumus, var pierādīt, ka šādi starptautiskie standarti būtu neefektīvs vai nepiemērots līdzeklis izvirzīto likumīgo mērķu sasniegšanai.

4. Ja kāda Puse par pamatu tās tehniskajiem noteikumiem neizmanto starptautiskos standartus, tā pēc otras Puses pieprasījuma norāda jebkādas būtiskas novirzes no attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem un paskaidro iemeslus, kāpēc šādi standarti atzīti par nepiemērotiem vai neefektīviem izvirzītā mērķa sasniegšanai, un sniedz zinātniskos vai tehniskos pierādījumus, kas ir minētā novērtējuma pamatā.

5. Papildus katras Puses pienākumiem atbilstoši *TBT* nolīguma 2.3. pantam, katra Puse regulāri pārskata saskaņā ar tās attiecīgajiem noteikumiem savus tehnisko noteikumus nolūkā palielināt minēto tehnisko noteikumu konverģenci ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem. Puse cita starpā ņem vērā visas jaunās attiecīgo starptautisko standartu attīstības tendences un to, vai turpina pastāvēt apstākļi, kas radīja novirzes no visiem attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem.

PUBLIC

16.6. PANTS

Regulatīvā sadarbība

1. Puses atzīst, ka pastāv plašs regulatīvās sadarbības mehānismu klāsts, kas var palīdzēt novērst vai izvairīties no tehnisko šķēršļu radīšanas tirdzniecībā.

2. Puse var ierosināt otrai Pusei uz konkrētām nozarēm attiecināmas regulatīvās sadarbības darbības jomās, uz kurām attiecas šī nodaļa. Minētos priekšlikumus nosūta kontaktpunktam, kas minēt 16.13. pantā, un tos veido:

a) informācijas apmaiņa par regulatīvajām pieejām un praksi; vai

b) iniciatīvas, ar kurām tehniskos noteikumus un atbilstības novērtēšanas procedūras vēl vairāk saskaņo ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem.

Otra Puse uz priekšlikumu atbild samērīgā laikposmā.

3. 16.13. pantā minētais kontaktpunkts informē Apvienoto komiteju par sadarbības pasākumiem, kas īstenoti saskaņā ar šo pantu.

4. Puses nolūkā nevajadzīgus tehniskus šķēršļus tirdzniecībā cenšas apmainīties ar mehānismiem, kas atvieglo atbilstības novērtēšanas rezultātu akceptēšanu, un sadarboties šādu mehānismu jomā.

PUBLIC

5. Nolūkā risināt dažādus jautājumus, uz kuriem attiecas šī nodaļa, Puses veicina sadarbību starp to attiecīgajām organizācijām, kas atbildīgas par tehniskajiem noteikumiem, standartizāciju, atbilstības novērtēšanu, akreditāciju un metroloģiju, neatkarīgi no tā, vai tās ir publiskas vai privātas.

6. Neko šajā pantā neinterpretē kā prasību Pusei:

a) atkāpties no tās reglamentējošo pasākumu sagatavošanas un pieņemšanas procedūrām;

b) veikt darbības, kas apdraudētu vai kavētu regulatīvo pasākumu, ar kuru sasniedz tās sabiedriskās kārtības mērķus, savlaicīgu pieņemšanu; vai

c) sasniegt kādu konkrētu regulatīvu rezultātu.

7. Šā panta un 16.-A līdz 16.-E pielikumā paredzēto noteikumu par sadarbību nolūkā Eiropas Komisija rīkojas ES Puses vārdā.

16.7. PANTS

Sadarbība nepārtikas preču tirgus uzraudzības, atbilstības un drošuma jomā

1. Puses atzīst, cik svarīga ir sadarbība tirgus uzraudzības, atbilstības un nepārtikas produktu drošības jomā, lai atvieglotu tirdzniecību un aizsargātu patērētājus un citus lietotājus, kā arī to, cik svarīgi ir veidot savstarpēju uzticēšanos, kuras pamatā ir informācijas apmaiņa.

PUBLIC

2. Šajā pantā:

a) “Patēriņa preces” ir preces, kuras ir paredzētas patērētājiem vai kuras patērētāji varētu lietot, izņemot pārtiku, medicīniskās ierīces un zāles; un

b) “tirgus uzraudzība” ir darbības un pasākumi, ko veic publiskas iestādes, tostarp darbības un pasākumi, kuri veikti sadarbībā ar uzņēmējiem, pamatojoties uz Puses procedūrām, lai minētā Puse varētu uzraudzīt vai risināt jautājumu par ražojumu atbilstību tās normatīvajos aktos noteiktajām prasībām vai to drošumu.

3. Lai garantētu neatkarīgu un objektīvu tirgus uzraudzības darbību, katra Puse nodrošina:

a) tirgus uzraudzības funkciju nošķiršanu no atbilstības novērtēšanas funkcijām; un

b) to, ka nepastāv intereses, kas varētu ietekmēt tirgus uzraudzības iestāžu objektivitāti uzņēmēju kontroles vai uzraudzības veikšanā.

4. Puses var sadarboties un apmainīties ar informāciju nepārtikas preču drošuma un atbilstības jomā, jo īpaši attiecībā uz:

a) tirgus uzraudzību un izpildes darbībām un pasākumiem;

PUBLIC

b) riska novērtēšanas metodēm un ražojumu testēšanu;

c) saskaņotu ražojumu atsaukšanu vai citām līdzīgam darbībām;

d) zinātniskiem, tehniskiem un regulējuma jautājumiem ar mērķi uzlabot nepārtikas preču drošumu un atbilstību;

e) jauniem jautājumiem, kam ir būtiska nozīme veselības un drošuma jomā;

f) ar standartizāciju saistītām darbībām; un

g) ierēdņu apmaiņu.

5. ES Puse var sniegt Čīlei atlasītu informāciju no tās ātrās brīdināšanas sistēmas vai tās pēcteces attiecībā uz patēriņa precēm, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/95/EK[1], un Čīle var sniegt ES Pusei atlasītu informāciju par nepārtikas patēriņa preču drošumu un veiktajiem preventīvajiem, ierobežojošajiem un korektīvajiem pasākumiem attiecībā uz patēriņa precēm. Informācijas apmaiņa var notikt kā:

a) nesistemātiska apmaiņa pienācīgi pamatotos un īpašos gadījumos, neietverot persondatus; un

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību (OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.).

b) sistemātiska apmaiņa, pamatojoties uz vienošanos, kas nostiprināta ar Apvienotās padomes lēmumu, kurš jānosaka 16.-D pielikumā.

6. Apvienotā padome var pieņemt lēmumu, kurš jānosaka 16.-D pielikumā, nostiprināt vienošanos par regulāru informācijas apmaiņu, tostarp ar elektroniskiem līdzekļiem, par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz neatbilstošām nepārtikas precēm, kuras nav šā panta 5. punktā minētās preces.

7. Katra Puse izmanto informāciju, kas iegūta saskaņā ar 4., 5. un 6. punktu, vienīgi patērētāju, veselības, drošuma vai vides aizsardzības nolūkā.

8. Katra Puse informāciju, kas iegūta saskaņā ar 4., 5. un 6. punktu, uzskata par konfidenciālu.

9. Vienošanās, kas minēta 5. punkta b) apakšpunktā un 6. punktā, norāda tās informācijas veids, ar ko jāapmainās, informācijas apmaiņas kārtība un konfidencialitātes un persondatu aizsardzības noteikumu piemērošana.

10. Saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu Apvienotā padome ir pilnvarota pieņemt lēmumus, lai noteiktu vai grozītu 16.-D un 16.-E pielikumā noteikto kārtību.

PUBLIC

16.8. PANTS

Standarti

1. Lai pēc iespējas plašāk saskaņotu standartus, katra Puse mudina tās teritorijā izveidotās standartizācijas iestādes, kā arī reģionālās standartizācijas iestādes, kuru dalībniece ir Puse vai tās teritorijā izveidotās standartizācijas iestādes:

a) savu resursu robežās piedalīties to starptautisko standartu sagatavošanā, ko izstrādā attiecīgās starptautiskās standartizācijas iestādes;

b) izmantot attiecīgos starptautiskos standartus par pamatu standartiem, ko tās izstrādā, izņemot gadījumus, kad šādi starptautiski standarti būtu neefektīvi vai nepiemēroti, piemēram, nepietiekama aizsardzības līmeņa, fundamentālu klimata vai ģeogrāfisko faktoru vai fundamentālu tehnoloģisko problēmu dēļ;

c) izvairīties no dublēšanās vai pārklāšanās ar darbībām, ko veic starptautiskās standartizācijas iestādes;

d) regulāri pārskatīt valsts un starptautiskos standartus, kuru pamatā nav attiecīgie starptautiskie standarti, nolūkā palielināt to konverģenci ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem;

PUBLIC

e) sadarboties ar attiecīgajām otras Puses standartizācijas iestādēm starptautiskās standartizācijas darbībās, tostarp starptautiskās standartizācijas iestādē vai reģionālā līmenī; un

f) veicināt divpusēju sadarbību starp pašām iestādēm un ar otras Puses standartizācijas iestādēm.

2. Pusēm būtu jāapmainās ar informāciju par:

a) standartu izmantošanu tehnisko noteikumu atbalstam; un

b) saviem standartizācijas procesiem un apmēru, kādā starptautiskos, reģionālos vai apakšreģionālos standartus izmanto par pamatu Pušu valsts standartiem.

3. Ja standarti ir padarīti obligāti tehnisko noteikumu projektā vai atbilstības novērtēšanas procedūrā, tad piemēro pārredzamības pienākumus, kas noteikti šā nolīguma 16.10. pantā un *TBT* nolīguma 2. vai 5. pantā.

PUBLIC

16.9. PANTS

Atbilstības novērtēšana

1. 16.5. panta noteikumus attiecībā uz tehnisko noteikumu sagatavošanu, pieņemšanu un piemērošanu, *mutatis mutandis* piemēro arī atbilstības novērtēšanas procedūrām.

2. Ja Puse pieprasa atbilstības novērtēšanu kā pozitīvu apliecinājumu tam, ka ražojums atbilst kādam tehniskajam noteikumam, tā:

a) izvēlas atbilstības novērtēšanas procedūras, kas ir samērīgas ar iesaistītajiem riskiem;

b) ievērojot savus normatīvos aktus, apsver iespēju izmantot piegādātāja atbilstības deklarāciju kā vienu no iespējamajiem veidiem, kā apliecināt atbilstību kādam tehniskajam noteikumam; un,

c) ja otra Puse to pieprasa, sniedz informāciju par kritērijiem, kas izmantoti, lai izvēlētos atbilstības novērtēšanas procedūras konkrētiem ražojumiem.

3. Ja Puse pieprasa trešās personas veiktu atbilstības novērtēšanu kā pozitīvu apliecinājumu tam, ka ražojums atbilst tehniskajiem noteikumiem, un tā nav paredzējusi uzdot minēto uzdevumu kādai valdības iestādei, kā norādīts 4. punktā, tā:

a) atbilstības novērtēšanas struktūru kvalificēšanā dod priekšroku akreditācijas izmantošanai;

PUBLIC

b) dod priekšroku starptautisko akreditācijas un atbilstības novērtēšanas standartu, kā arī to starptautisko nolīgumu izmantošanai, kuros iesaistītas Pušu akreditācijas struktūras, piemēram, izmantojot tādus mehānismus kā Starptautiskā Laboratoriju akreditācijas sadarbība (turpmāk "*ILAC*") un Starptautiskais Akreditācijas forums (turpmāk "*IAF*");

c) pievienojas vai attiecīgā gadījumā mudina savas atbilstības novērtēšanas struktūras pievienoties visiem funkcionējošiem starptautiskiem nolīgumiem vai pasākumiem, lai saskaņotu vai atvieglotu atbilstības novērtēšanas rezultātu akceptēšanu;

d) nodrošina, ka tad, ja konkrētam ražojumam vai ražojumu kopumam ir norīkota vairāk nekā viena atbilstības novērtēšanas struktūra, ekonomikas dalībnieki var izvēlēties atbilstības novērtēšanas struktūru, kas veiks atbilstības novērtēšanas procedūru;

e) nodrošina, ka atbilstības novērtēšanas struktūras ir neatkarīgas no ražotājiem, importētājiem un uzņēmējiem kopumā un ka starp akreditācijas struktūrām un atbilstības novērtēšanas struktūrām nepastāv interešu konflikti;

f) ļauj atbilstības novērtēšanas struktūrām izmantot apakšuzņēmējus, lai veiktu testēšanu vai inspekcijas saistībā ar atbilstības novērtēšanu, tostarp apakšuzņēmējus, kas atrodas otras Puses teritorijā; neko šajā apakšpunktā neinterpretē tā, ka tas liedz Pusei pieprasīt apakšuzņēmējiem izpildīt tādas pašas prasības, kādas jāievēro atbilstības novērtēšanas struktūrai, ar kuru Puse ir noslēgusi līgumu, lai tā pati varētu veikt līgumā paredzētos testus vai inspekcijas; un,

PUBLIC

g) oficiālā tīmekļa vietnē publicē to struktūru sarakstu, kuras tā izraudzījusies šādas atbilstības novērtēšanas veikšanai, un attiecīgo informāciju par katras šādas struktūras norīkojuma tvērumu.

4. Nekas šajā pantā neliedz kādai Pusei pieprasīt, lai atbilstības novērtēšanu attiecībā uz konkrētiem ražojumiem veic tās norādītās valdības iestādes. Šādos gadījumos Puse:

a) ierobežo atbilstības novērtēšanas maksas līdz sniegto pakalpojumu aptuvenām izmaksām un pēc atbilstības novērtēšanas pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma paskaidro, kā jebkādas maksas, ko tā nosaka par šādu atbilstības novērtēšanu, nepārsniedz sniegto pakalpojumu aptuveno izmaksu summu; un,

b) publisko atbilstības novērtēšanas maksas vai atklāj tās pēc pieprasījuma.

5. Neskarot šā panta 2., 3. un 4. punktu, gadījumos, kad ES Puse akceptē piegādātāja atbilstības deklarāciju 16.-B pielikumā uzskaitītajās jomās, Čīle saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem nodrošina efektīvu un pārredzamu procedūru to sertifikātu un testa ziņojumu akceptēšanai, ko izdevušas atbilstības novērtēšanas struktūras, kuras atrodas ES Puses teritorijā un kuras akreditējusi akreditācijas iestāde, kas ir *ILAC* vai *IAF* vai to pēcteču starptautisko vienošanos par savstarpēju atzīšanu locekle – kas ir apliecinājums tam, ka ražojums atbilst Čīles tehnisko noteikumu prasībām.

PUBLIC

6. Šā panta nolūkos "piegādātāja atbilstības deklarācija" ir pirmās personas sniegts atbilstības apliecinājums, ko izsniedz ražotājs uz savu atbildību, pamatojoties uz atbilstoša tipa atbilstības novērtēšanas darbības rezultātiem un izslēdzot obligātu trešās personas veiktu novērtēšanu – kas ir apliecinājums tam, ka ražojums atbilst kādam tehniskajam noteikumam, kurā izklāstītas šādas atbilstības novērtēšanas procedūras.

7. Pēc vienas Puses pieprasījuma apakškomiteja, kas minēta 16.14. pantā pārskata jomu sarakstu 16.-B pielikuma 1. punktā. Apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei grozīt 16.-B pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

16.10. PANTS

Pārredzamība

1. Saskaņā ar saviem attiecīgajiem noteikumiem un procedūrām un neskarot 36. nodaļu, izstrādājot būtisku tehnisko noteikumu, kam var būt būtiska ietekme uz preču tirdzniecību, katra Puse nodrošina, ka pastāv pārredzamības procedūras, kuras ļauj Pušu personām sniegt informāciju sabiedriskas apspriešanas procesā, izņemot gadījumus, kad rodas vai draud rasties steidzami risināmas drošuma, veselības, vides aizsardzības vai valsts drošības problēmas.

2. Katra Puse atļauj otras Puses personām piedalīties 1. punktā minētajā apspriešanas procesā ar noteikumiem, kas nav mazāk labvēlīgi par tiem, kādus Puse attiecina uz savām personām, un publisko minētās apspriešanas rezultātus.

PUBLIC

3. Katra Puse atvēl vismaz 60 dienu laikposmu pēc tam, kad tā PTO centrālajam paziņojumu reģistram paziņojusi ierosinātos tehniskos noteikumus un atbilstības novērtēšanas procedūras, lai otra Puse varētu sniegt rakstiskas piezīmes, izņemot gadījumu, kad rodas vai draud rasties steidzami risināmas problēmas drošuma, veselības, vides aizsardzības vai valsts drošības jomā. Puse izskata ikvienu pamatotu otras Puses pieprasījumu pagarināt minēto piezīmju sniegšanas termiņu.

4. Ja paziņotais teksts nav vienā no PTO oficiālajām valodām, paziņotāja Puse sniedz ierosināto tehnisko noteikumu vai atbilstības novērtējuma procedūru satura detalizētu un visaptverošu aprakstu PTO paziņojuma formātā.

5. Ja Puse saņem 3. punktā minētās rakstiskas piezīmes, tā:

a) ja otra Puse to pieprasa, apspriež rakstiskās piezīmes ar savu kompetento regulatīvo iestādi laikā, kad tās var ņemt vērā; un

b) rakstiski atbild uz piezīmēm ne vēlāk kā tehnisko noteikumu vai atbilstības novērtēšanas procedūras publicēšanas dienā.

6. Katra Puse cenšas publicēt tīmekļa vietnē savas atbildes uz 3. punktā minētajām rakstiskajām piezīmēm, ko tā saņēmusi no otras Puses, ne vēlāk kā pieņemtā tehniskā noteikuma vai atbilstības novērtēšanas procedūras publicēšanas dienā.

PUBLIC

7. Puse, ja otra Puse to pieprasa, sniedz informāciju par mērķiem, juridisko pamatu un loģisko pamatojumu tehniskajam noteikumam vai atbilstības novērtēšanas procedūrai, ko Puse ir pieņēmusi vai ierosina pieņemt.

8. Katra Puse nodrošina, ka tās pieņemtie tehniskie noteikumi un atbilstības novērtēšanas procedūras ir bez maksas pieejamas oficiālās tīmekļa vietnēs vai tiešsaistes *Oficiālajā Vēstnesī*.

9. Katra Puse sniedz informāciju par tehniskā noteikuma vai atbilstības novērtēšanas procedūras pieņemšanu un stāšanos spēkā, kā arī par pieņemto galīgo tekstu, pievienojot papildinājumu sākotnējam paziņojumam PTO centrālajam paziņojumu reģistram.

10. Katra Puse atvēlē samērīgu laikposmu starp tehnisko noteikumu publicēšanu un to stāšanos spēkā, ievērojot *TBT* nolīguma 2.12. panta nosacījumus. Šajā pantā "samērīgs laikposms" nav mazāks par sešiem mēnešiem, izņemot gadījumus, kad šāds laikposms būtu neefektīvs izvirzīto likumīgo mērķu sasniegšanai.

11. Puse izskata ikvienu pamatotu otras Puses pieprasījumu, kas saņemts pirms 3. punktā noteiktā piezīmju iesniegšanas termiņa beigām, pagarināt laikposmu no tehniskā noteikuma publicēšanas līdz tā spēkā stāšanās dienai, izņemot gadījumus, kad kavēšanās būtu neefektīva izvirzīto likumīgo mērķu sasniegšanai.

PUBLIC

16.11. PANTS

Marķēšana un etiķetēšana

1. Puses apstiprina, ka to tehniskie noteikumi, kas ietver marķēšanu vai etiķetēšanu vai attiecas tikai uz tām, atbilst *TBT* nolīguma 2.2. panta principus.

2. Ja vien tas nav nepieciešams *TBT* nolīguma 2.2. pantā minēto likumīgo mērķu sasniegšanai, Puse, kas pieprasa ražojumu obligātu marķēšanu vai etiķetēšanu:

a) pieprasa tikai tādu informāciju, kas ir būtiska ražojuma patērētājiem vai lietotājiem vai kas norāda ražojuma atbilstību obligātajām tehniskajām prasībām;

b) nepieprasa produktu marķējumu vai etiķešu iepriekšēju apstiprināšanu, reģistrāciju vai sertificēšanu, vai arī maksājumu veikšanu kā priekšnoteikumu tādu ražojumu laišanai savā tirgū, kuri citādi atbilst tās obligātajām tehniskajām prasībām;

c) ja tā pieprasa, lai uzņēmēji izmantotu unikālu identifikācijas numuru, tā bez liekas kavēšanās un diskriminācijas piešķir šādu numuru otras Puses uzņēmējiem;

PUBLIC

d) ja vien turpmāk minētais nav maldinošs, pretrunīgs vai neskaidrs saistībā ar informāciju, kas tiek pieprasīta preču importētājā Pusē, atļauj norādīt:

i) informāciju citās valodās papildus valodai, kuru pieprasa preču importētāja Puse;

ii) starptautiski akceptētas nomenklatūras, piktogrammas, simbolus vai attēlus; un

iii) informāciju papildus tai, kas tiek prasīta preču importētājā Pusē;

e) pieņem, ka etiķetēšana, tostarp papildu etiķetēšana vai etiķešu labojumi, notiek muitas noliktavās vai citos noteiktos importa valsts apgabalos kā alternatīva etiķetēšanai izcelsmes valstī, ja vien šāda etiķetēšana nav jāveic apstiprinātām personām sabiedrības veselības vai drošuma apsvērumu dēļ; un

f) cenšas akceptēt etiķetes, kas nav pastāvīgas vai ir noņemamas, vai attiecīgas marķēšanas vai etiķetēšanas informācijas iekļaušanu pavaddokumentos, nevis etiķetēs, kas fiziski pievienotas ražojumam.

PUBLIC

16.12. PANTS

Tehniskas apspriedes un konsultācijas

1. Puse var pieprasīt otrai Pusei sniegt informāciju par jebkuru jautājumu, uz ko attiecas šī nodaļa. Otra Puse minēto informāciju sniedz samērīgā termiņā.

2. Ja kāda Puse uzskata, ka otras Puses tehnisko noteikumu projektam vai ierosinātajam tehniskajam noteikumam vai atbilstības novērtēšanas procedūrai varētu būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz tirdzniecību starp Pusēm, tā var pieprasīt tehniskas apspriedes par savām bažām attiecībā uz pasākumu. Pieprasījumu iesniedz rakstiski, un tajā norāda:

a) pasākumu;

b) šīs nodaļas noteikumus, uz kuriem attiecas pieprasījuma iesniedzējas Puses bažas; un

c) pieprasījuma iemeslus, tostarp pieprasījuma iesniedzējas Puses bažas saistībā ar pasākumu.

3. Puse pieprasījumu saskaņā ar šo pantu iesniedz otras Puses kontaktpunktam, kas izraudzīts saskaņā ar 16.13. pantu.

PUBLIC

4. Pēc vienas Puses pieprasījuma Puses tiekas, lai apspriestu 2. punktā minētajā pieprasījumā izteiktās bažas, 60 dienu laikā no pieprasījuma dienas tiekoties klātienē vai videokonferencē vai telefonkonferencē. Puses dara visu iespējamo, lai iespējami ātri panāktu abpusēji pieņemamu jautājuma risinājumu.

5. Ja pieprasījuma iesniedzēja Puse uzskata, ka jautājums ir steidzams, tā var pieprasīt otrai Pusei tikties īsākā laikposmā. Otra Puse izskata šo pieprasījumu.

6. Lielākai noteiktībai – šis pants neskar Pušu tiesības un pienākumus saskaņā ar 38. nodaļu.

PUBLIC

16.13. PANTS

Kontaktpunkti

1. Katra Puse izraugās kontaktpunktu, kas atvieglo sadarbību un saskaņošanu starp Pusēm atbilstoši šai nodaļai, un paziņo otrai Pusei tā kontaktinformāciju. Puse nekavējoties informē otru Pusi par visām izmaiņām minētajā kontaktinformācijā.

2. Kontaktpunkti kopīgi sadarbojas, lai veicinātu šīs nodaļas īstenošanu un sadarbību starp Pusēm visos jautājumos saistībā ar tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā. Kontaktpunkti:

a) organizē tehniskas apspriedes un konsultācijas, kas minētas 16.12. pantā;

b) ātri risina visus kādas Puses uzdotos jautājumus saistībā ar standartu, tehnisko noteikumu vai atbilstības novērtēšanas procedūru izstrādi, pieņemšanu, piemērošanu vai izpildi;

c) pēc Puses pieprasījuma rīko sarunas par jebkuru jautājumu, kas rodas saistībā ar šo nodaļu; un

d) nevalstiskos, reģionālos un daudzpusējos forumos apmainās ar informāciju par attīstības tendencēm saistībā ar standartiem, tehniskajiem noteikumiem un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

3. Kontaktpunkti savstarpēji sazinās, izmantojot saskaņotu metodi, kas ir piemērota viņu funkciju veikšanai.

16.14. PANTS

Tehnisko šķēršļu tirdzniecībā apakškomiteja

Tehnisko šķēršļu tirdzniecībā apakškomiteja (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu:

a) pārrauga šīs nodaļas īstenošanu un administrēšanu;

PUBLIC

b) sekmē sadarbību standartu, tehnisko noteikumu un atbilstības novērtēšanas procedūru izstrādes un uzlabošanas jomā;

c) nosaka savstarpējas intereses prioritārās jomas turpmākajam darbam saskaņā ar šo nodaļu un izskata jaunu iniciatīvu priekšlikumus;

d) pārrauga un apspriež attīstības tendences saskaņā ar *TBT* nolīgumu; un

e) veic visus citus pasākumus, kas Pušu ieskatā tām palīdzēs īstenot šo nodaļu un *TBT* nolīgumu.

PUBLIC

17. NODAĻA

IEGULDĪJUMI

A IEDAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

17.1. PANTS

Darbības joma

Šī nodaļa neattiecas uz pasākumiem, ko kāda Puse pieņēmusi vai saglabājusi saistībā ar otras Puses finanšu iestādēm, otras Puses ieguldītājiem vai šādu ieguldītāju ieguldījumiem finanšu iestādēs minētās Puses teritorijā, kā definēts 25.2. pantā.

PUBLIC

17.2. PANTS

Definīcijas

1. Šajā nodaļā un 17.-A, 17.-B un 17.-C pielikumā:

a) “darbības, ko veic, īstenojot valsts pilnvaras” ir veiktas darbības, tostarp sniegti pakalpojumi, kuras neveic ne uz komerciāla pamata, ne konkurējot ar vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem;

b) “gaisa kuģu remonta un ekspluatācijas pakalpojumi" ir tādi pasākumi, kas veikti gaisa kuģim vai tā daļai, kamēr tas neatrodas ekspluatācijā, un tie neietver tā saukto līnijas uzturēšanu;

c) “datoru rezervācijas sistēmas (*CRS*) pakalpojumi” ir pakalpojumi, ko sniedz datorizētās sistēmas, kuras satur informāciju par gaisa pārvadātāju grafikiem, pieejamību, braukšanas maksām un noteikumiem, kurus izmantojot var veikt rezervēšanu vai izsniegt biļetes;

d) “aptverts ieguldījums” ir ieguldījums, kas ir viena vai vairāku Puses ieguldītāju tiešā vai netiešā īpašumā vai kontrolē otras Puses teritorijā un kas veikts saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, un kas pastāv šā nolīguma spēkā stāšanās dienā vai tiek veikts pēc tam;

PUBLIC

e) “pakalpojumu pārrobežu sniegšana” ir pakalpojuma sniegšana:

i) no vienas Puses teritorijas otras Puses teritorijā; vai

ii) vienas Puses teritorijā otras Puses pakalpojuma patērētājam;

f) “saimnieciskās darbības” ir rūpnieciskas, komerciālas vai profesionālas darbības vai amatnieku darbības, tostarp pakalpojumu sniegšana, izņemot darbības, ko veic, īstenojot valsts pilnvaras;

g) “uzņēmums” ir juridiska persona, filiāle vai pārstāvniecība, kas izveidota uzņēmējdarbības ietvaros;

h) “iedibināšana” ir uzņēmuma izveide, tostarp uzņēmuma iegāde[1], ko kādas Puses ieguldītājs veic otras Puses teritorijā;

i) “brīvi konvertējama valūta” ir valūta, kuru var brīvi iemainīt pret valūtām, ar ko notiek plaša mēroga tirdzniecība starptautiskos ārvalstu valūtas tirgos un kas tiek plaši lietotas starptautiskos darījumos;

[1] Termins “iegāde” ietver kapitāla līdzdalību juridiskā personā ar mērķi izveidot vai uzturēt ilgstošas ekonomiskas saiknes.

j) “apkalpošana uz zemes” ir šādu pakalpojumu sniegšana par samaksu vai uz līguma pamata lidostā: aviosabiedrību pārstāvēšana; administrēšana un uzraudzība; pasažieru apkalpošana, bagāžas apstrāde; trapa pakalpojumi; gatavo ēdienu piegāde, izņemot pārtikas sagatavošanu; gaisa kravu un pasta apstrāde; gaisa kuģu uzpilde ar degvielu, gaisa kuģa apkalpošana un tīrīšana; virszemes transports; un lidojuma operācijas, apkalpju administrēšanu un lidojumu plānošana; apkalpošanā uz zemes neietilpst: pašpakalpojumi; drošība; līnijas tehniskā apkope; gaisa kuģu remonts un apkope; vai būtiskas centralizētas lidostas infrastruktūras, piemēram, atledošanas iekārtu, degvielas uzpildes sistēmu, bagāžas apstrādes sistēmu un noteiktas lidostas iekšējās transporta sistēmas pārvaldība vai darbība;

k) “ieguldījums” ir ikviens aktīvs, kas tieši vai netieši pieder ieguldītājam vai ko tas kontrolē, kam ir ieguldījuma īpašības, tostarp noteikts ilgums, saistības attiecībā uz kapitālu vai citiem līdzekļiem, ienākuma vai peļņas gaidas vai riska uzņemšanās; ieguldījumiem var būt šādi veidi:

i) uzņēmums;

ii) daļas, akcijas vai cita veida kapitāla līdzdalība uzņēmumā;

iii) uzņēmuma obligācijas, parādzīmes un citi parāda instrumenti;

iv) nākotnes līgumi, iespēju līgumi vai citi atvasinātie instrumenti;

v) koncesijas, licences, apstiprinājumi, atļaujas un līdzīgas tiesības, kas piešķirtas saskaņā ar iekšzemes tiesību aktiem[1];

vi) darbuzņēmuma, būvniecības, ražošanas vai ieņēmumu sadales līgumi un citi līdzīgi līgumi, tostarp līgumi, kuros paredzēta kāda ieguldītāja īpašuma klātbūtne vienas Puses teritorijā;

vii) intelektuālā īpašuma tiesības;

viii) citas kustams vai nekustams, materiāls vai nemateriāls īpašums un ar to saistītās īpašuma tiesības, piemēram, nomas, hipotēkas, apķīlāšanas un ķīlas tiesības;

lielākai noteiktībai:

i) ieguldītos pašu kapitāla ieņēmumus uzskata par ieguldījumu un jebkādas izmaiņas veidā, kādā aktīvi tiek ieguldīti vai reinvestēti, neietekmē tos kā ieguldījumus, ar noteikumu, ka ieguldījumu vai reinvestēto ieguldījumu veids joprojām atbilst ieguldījuma definīcijai;

ii) ieguldījums neietver rīkojumu vai spriedumu, kas pieņemts tiesas vai administratīvā lietā;

[1] Lielākai noteiktībai – tas, vai koncesijai, licencei, apstiprinājumam, atļaujai un līdzīgiem instrumentiem ir ieguldījuma īpašības cita starpā ir atkarīgs no tādiem faktoriem kā to tiesību būtība un apmērs, kādas to turētājam ir atbilstoši minētās Puses tiesību aktiem.

l) “Puses ieguldītājs” ir Puses fiziska vai juridiska persona, kas vēlas iedibināt, iedibina vai ir iedibinājusi uzņēmumu saskaņā ar h) apakšpunktu,

m) “Puses juridiska persona” ir[1]:

i) ES Puses gadījumā –

A) juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Eiropas Savienības vai vismaz vienas tās dalībvalsts tiesību aktiem un kas veic būtisku saimniecisko darbību[2] Eiropas Savienības teritorijā; un

B) kuģošanas sabiedrības, kas iedibinātas ārpus Eiropas Savienības un ko kontrolē dalībvalsts fiziskas personas, kuru kuģi ir reģistrēti dalībvalstī un kuģo ar tās karogu;

PUBLIC

[1] Lielākai noteiktībai – šajā definīcijtā minētās kuģošanas sabiedrības uzskata par Puses juridiskām personām tikai attiecībā uz to darbībām, kas saistītas ar jūras pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu.

[2] Atbilstīgi tās paziņojumam PTO par Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (WT/REG39/1) ES Puses izpratnē jēdziens “faktiska un pastāvīga saikne” ar kādas dalībvalsts ekonomiku, kas nostiprināts LESD 54. pantā, ir līdzvērtīgs jēdzienam “būtiska saimnieciskā darbība”.

ii) Čīles gadījumā –

A) juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Čīles tiesību aktiem un iesaistīta būtiskā saimnieciskā darbībā Čīles teritorijā; un

B) kuģošanas sabiedrības, kas izveidotas ārpus Čīles un ko kontrolē Čīles fiziskas personas, kuru kuģi ir reģistrēti Čīlē un kuģo ar tās karogu;

n) "darbība" ir uzņēmuma vadība, pārvaldība, uzturēšana, izmantošana, turēšana īpašumā, pārdošana vai cita veida atsavināšana, ko kādas Puses ieguldītājs veic otras Puses teritorijā;

o) "ienākumi" ir visas summas, kas iegūtas vai atvasinātas no ieguldījumiem vai atkārtotiem ieguldījumiem, ieskaitot peļņu, dividendes, kapitāla pieaugumu, autoratlīdzību, procentus, ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītus maksājumus, maksājumus natūrā un visus citus likumīgos ienākumus;

p) "gaisa pārvadājumu pakalpojumu pārdošana un tirgzinība" ir attiecīgā gaisa pārvadātāja iespējas pārdot un brīvi tirgot savus gaisa pārvadājumu pakalpojumus, tostarp visi tādi tirdzniecības aspekti kā tirgus izpēte, reklāma un izplatīšana; šīs darbības neietver ne gaisa pārvadājumu pakalpojumu cenu noteikšanu, ne arī piemērojamos nosacījumus;

q) "pakalpojums" ir jebkurš pakalpojums jebkurā nozarē, izņemot pakalpojumus, ko sniedz, īstenojot valsts pilnvaras; un

r) "Ieguldījumu tiesa" ir pirmās instances tiesa, kas izveidota saskaņā ar 17.34. pantu.

PUBLIC

17.3. PANTS

Tiesības reglamentēt

Puses apstiprina tiesības reglamentēt savā teritorijā, lai sasniegtu leģitīmus politikas mērķus tādās jomās kā sabiedrības veselības aizsardzība, sociālie pakalpojumi, izglītība, drošība, vide, tostarp klimata pārmaiņas, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju tiesību aizsardzība, privātums un datu aizsardzība vai arī kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība.

PUBLIC

17.4. PANTS

Saistība ar citām nodaļām

1. Ja pastāv neatbilstība starp šo nodaļu un 25. nodaļu, tad, ciktāl pastāv neatbilstība, prevalē 25. nodaļa.

2. Puses prasība, ka otras Puses pakalpojumu sniedzējiem jāsniedz galvojums vai cita veida finansiālais nodrošinājums kā nosacījums tam, lai sniegtu pārrobežu pakalpojumu tās teritorijā, pati par sevi nenozīmē, ka šī nodaļa ir attiecināma uz minētā pakalpojuma pārrobežu sniegšanu. Šī nodaļa attiecas uz pasākumiem, ko Puse pieņēmusi vai saglabājusi saistībā ar iesniegto galvojumu vai finansiālo nodrošinājumu, ja šāds galvojums vai finansiālais nodrošinājums veido aptvertu ieguldījumu.

17.5. PANTS

Priekšrocību liegšana

Puse var liegt šīs nodaļas priekšrocības otras Puses ieguldītājam vai aptvertam ieguldījumam, ja Puse, kas tās liedz, pieņem vai saglabā pasākumus, kuri saistīti ar starptautiskā miera un drošības uzturēšanu, ieskaitot cilvēktiesību aizsardzību, un kuri:

a) aizliedz darījumus ar minēto ieguldītāju vai aptverto ieguldījumu; vai

b) tiktu pārkāpti vai apieti, ja šīs nodaļas priekšrocības būtu piešķirtas minētajam ieguldītājam vai aptvertajam ieguldījumam, tostarp gadījumos, kad pasākumi aizliedz darījumus ar personu, kurai pieder ieguldītājs vai aptvertais ieguldījums vai kura tos kontrolē.

17.6. PANTS

Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja

Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteju (“apakškomiteja”) izveido saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu. Izskatot jautājumus saistība ar ieguldījumu, apakškomiteja uzrauga un nodrošina šīs nodaļas un 17.-A, 17.-B un 17.-C pielikuma pareizu īstenošanu.

PUBLIC

B IEDAĻA

IEGULDĪJUMU LIBERALIZĀCIJA UN NEDISKRIMINĒŠANA

PUBLIC

17.7. PANTS

Darbības joma

1. Šo iedaļu piemēro Puses pieņemtiem vai saglabātiem pasākumiem tās teritorijā, kas ietekmē otras Puses ieguldītāja uzņēmuma iedibināšanu vai aptverta ieguldījuma darbību visās saimnieciskās darbības jomās.

2. Šo iedaļu nepiemēro:

a) audiovizuāliem pakalpojumiem;

b) iekšzemes jūras kabotāžai[1]; vai

[1] Neskarot to pasākumu darbības jomu, kurus var uzskatīt par "kabotāžu" saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, iekšzemes jūras kabotāža saskaņā ar šo nodaļu ietver pasažieru vai preču pārvadājumus starp kādu Čīles vai dalībvalsts ostu vai punktu un citu ostu vai punktu Čīlē vai dalībvalstī, tostarp tās kontinentālā šelfa ietvaros, kā paredzēts ANO Jūras tiesību konvencijaā, un pārvadājumus, kas sākas un beidzas tajā pašā ostā vai punktā, kas atrodas Čīlē vai kādā ES dalībvalstī.

c) regulārus un neregulārus iekšzemes un starptautiskos gaisa pārvadājumu pakalpojumus vai saistītus pakalpojumus gaisa pārvadājumu pakalpojumu atbalstam[1] un pakalpojumus, kas tieši saistīti ar satiksmes tiesībām, kuri nav:

i) gaisa kuģu remonts un apkopes pakalpojumi, kuru laikā gaisa kuģi neizmanto;

ii) gaisa pārvadājumu pakalpojumu tirdzniecība un tirgvedība;

iii) datorizēto rezervēšanas sistēmu (*CRS*) pakalpojumi; un

iv) apkalpošana uz zemes.

3. 17.8., 17.9., 17.11., 17.12. un 17.13. pantu nepiemēro publiskajam iepirkumam.

4. Šīs iedaļas 17.8., 17.9., 17.11. un 17.13. pants neattiecas uz Puses piešķirtām subsīdijām vai dotācijām, tostarp valsts atbalstītiem aizdevumiem, garantijām un apdrošināšanu.

[1] Lielākai noteiktībai — gaisa pārvadājumu pakalpojumi vai saistītie pakalpojumi gaisa pārvadājumu pakalpojumu atbalstam ietver šādus pakalpojumus: gaisa transportu; pakalpojumus, kuros izmanto gaisa kuģi, kā galvenais mērķis nav preču vai pasažieru pārvadāšana, piemēram, mācību lidojumiem ugunsgrēka dzēšanai no gaisa, ievērojamu vietu apskatei no gaisa, apsmidzināšanai, mērniecībai, kartēšanai, fotografēšanai, lēkšanai ar izpletni, planiera vilkšanai, helikoptera izmantošanai mežizstrādes un celtniecības nozarē un citiem gaisā veiktiem pakalpojumiem lauksaimniecības, rūpniecības un inspicēšanas vajadzībām; gaisa kuģu ar apkalpi nomu un lidostu ekspluatācijas pakalpojumus.

17.8. PANTS

Piekļuve tirgum

Nozarēs vai apakšnozarēs, kurās ir notikusi piekļuves tirgum saistību uzņemšanās, attiecībā uz tirgus piekļuvi, kura rodas, iedibinoties vai darbojoties otras Puses ieguldītājiem vai uzņēmumiem, kas veido aptvertu ieguldījumu, Puse vai nu visā tās teritorijā vai atkarībā no teritoriāla apakšiedalījuma nepieņem vai nesaglabā pasākumu, kas:

a) skaitlisku kvotu, monopolu, ekskluzīvu tiesību vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasību veidā ierobežo to uzņēmumu skaitu, kas var veikt konkrētu saimniecisko darbību;

b) nosakot skaitliskas kvotas vai pieprasot ekonomisko vajadzību pārbaudi, ierobežo darījumu vai aktīvu kopējo vērtību;

c) nosakot kvotas vai pieprasot ekonomisko vajadzību pārbaudi, ierobežo darījumu kopskaitu vai kopējo izlaides apjomu, kas izteikti noteiktās skaitliskās vienībās[1];

d) ierobežo vai pieprasa konkrētus tiesību subjektu vai kopuzņēmumu veidus, ar kuru starpniecību otras Puses ieguldītājs var veikt saimniecisko darbību; vai

[1] Panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunkts neattiecas uz pasākumiem, kas veikti ar mērķi ierobežot kāda lauksaimniecības vai zivsaimniecības produkta ražošanu.

e) nosakot skaitliskas kvotas vai pieprasot ekonomisko vajadzību pārbaudi, ierobežo to fizisko personu kopskaitu, kuras var nodarbināt konkrētā nozarē vai kuras uzņēmums var nodarbināt un kuras ir nepieciešamas saimnieciskās darbības veikšanai un tieši saistītas ar to.

PUBLIC

17.9. PANTS

Valsts režīms

1. Katra Puse piešķir otras Puses ieguldītājiem un uzņēmumiem, kas veido aptvertu ieguldījumu, attiecībā uz to iedibināšanu ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās[1] piešķir saviem ieguldītājiem un to uzņēmumiem.

2. Katra Puse piešķir otras Puses ieguldītājiem un aptvertajiem ieguldījumiem attiecībā uz to darbību ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās[2] piešķir saviem ieguldītājiem un to ieguldījumiem.

[1] Lielākai noteiktībai – vai režīms ir piešķirts "līdzīgos apstākļos", ir jāvērtē katrā atsevišķā gadījumā, pamatojoties uz faktu analīzi un ir atkarīgs no situācijas kopumā.

[2] Lielākai noteiktībai – vai režīms ir piešķirts "līdzīgos apstākļos", ir jāvērtē katrā atsevišķā gadījumā, pamatojoties uz faktu analīzi un ir atkarīgs no situācijas kopumā.

3. Režīms, ko Puse piešķir saskaņā ar 1. un 2. punktu, nozīmē:

a) attiecībā uz reģionālo vai vietējo valdību Čīlē – ne mazāk labvēlīgu režīmu kā lielākās labvēlības režīmu, ko minētā līmeņa valdība līdzīgās situācijās piešķir Čīles ieguldītājiem un viņu ieguldījumiem Puses teritorijā;

b) attiecībā uz kādu dalībvalsts valdību vai valdību dalībvalstī – ne mazāk labvēlīgu režīmu kā lielākās labvēlības režīmu, ko minētā valdība līdzīgās situācijās piešķir minētās dalībvalsts ieguldītājiem un viņu ieguldījumiem Puses teritorijā[1].

PUBLIC

17.10. PANTS

Publiskais iepirkums

1. Katra Puse nodrošina, ka uzņēmumiem, kas veido aptvertu ieguldījumu, piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās p iešķir saviem uzņēmumiem attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, ko iepirkuma veicējs pērk valstiskām vajadzībām.

[1] Lielākai noteiktībai – režīms, ko piešķir kādas dalībvalsts valdība vai valdība kādā dalībvalstī, ietver attiecīgā gadījumā regionāl un vietēja līmeņa valdību.

2. Uz šajā pantā noteikto pienākumu piemērot valsts režīmu attiecas 28.3. pantā noteiktie drošības un vispārīgie izņēmumi.

PUBLIC

17.11. PANTS

Lielākās labvēlības režīms

1. Katra Puse piešķir otras Puses ieguldītājiem un uzņēmumiem, kas veido aptvertu ieguldījumu, attiecībā uz to iedibināšanu ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās[1] piešķir trešās valsts ieguldītājiem un to uzņēmumiem.

2. Katra Puse piešķir otras Puses ieguldītājiem un aptvertajiem ieguldījumiem attiecībā uz to darbību ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās[2] piešķir trešo valstu ieguldītājiem un to ieguldījumiem.

3. Šā panta 1. un 2. punktu neinterpretē kā pienākumu Pusei attiecināt uz otras Puses ieguldītājiem vai aptvertajiem ieguldījumiem jebkāda režīma priekšrocības, kas izriet no pasākumiem, kuri nosaka standartu atzīšanu, tostarp standartus vai kritērijus fiziskas personas vai uzņēmuma apstiprināšanai, licencēšanai vai sertificēšanai saimnieciskās darbības veikšanai, vai piesardzības pasākumus.

---

[1] Lielākai noteiktībai – vai režīms ir piešķirts "līdzīgos apstākļos", ir jāvērtē katrā atsevišķā gadījumā, pamatojoties uz faktu analīzi un ir atkarīgs no situācijas kopumā.

[2] Lielākai noteiktībai – vai režīms ir piešķirts "līdzīgos apstākļos", ir jāvērtē katrā atsevišķā gadījumā, pamatojoties uz faktu analīzi un ir atkarīgs no situācijas kopumā.

4. Lielākai noteiktībai — 1. un 2. punktā minētais "režīms" neietver ieguldījumu strīdu izšķiršanas procedūras vai mehānismus, kas paredzēti citos starptautiskajos ieguldījumu līgumos vai tirdzniecības nolīgumos. Citu starptautisko ieguldījumu līgumu vai tirdzniecības nolīgumu materiālo tiesību normas pašas par sevi nav režīms, kā minēts 1. un 2. punktā, un tādējādi nevar būt iemesls šā panta pārkāpumam, ja nav Puses pieņemtu vai saglabātu pasākumu. Pasākumi, ko Puse veikusi saskaņā ar šādām materiālo tiesību normām, var būt "režīms" saskaņā ar šo pantu un tādējādi iemesls šā panta pārkāpumam.

PUBLIC

17.12. PANTS

Snieguma prasības

1. Puse saistībā ar ikviena otras Puses vai trešās valsts uzņēmuma iedibināšanu vai ikviena ieguldījuma darbību pirmās Puses teritorijā neizvirza vai neīsteno nekādas prasības vai neizpilda nekādas saistības vai apņemšanās, lai:

a) eksportētu konkrētu preču vai pakalpojumu apjomu vai procentuālo daudzumu;

b) sasniegtu konkrētu vietējā satura apjomu vai procentuālo daudzumu;

c) pirktu vai izmantotu tās teritorijā ražotas preces vai sniegtus pakalpojumus vai piešķirtu tiem priekšrocību, vai lai pirktu preces vai pakalpojumus no fiziskām personām vai uzņēmumiem tās teritorijā;

d) jebkādā veidā saistīt importa apjomu vai vērtību ar eksporta apjomu vai vērtību vai ar ārvalstu valūtas plūsmu summu, kas saistītas ar šādu uzņēmumu,

e) ierobežotu to preču vai pakalpojumu pārdošanu savā teritorijā, ko saražo vai sniedz šāds uzņēmums, jebkādā veidā saistot minēto pārdošanu ar tās eksporta vai ārvalstu valūtas ieņēmumu apjomu vai vērtību;

f) nodotu tehnoloģijas, ražošanas procesu vai citas savas zināšanas fiziskai personai vai uzņēmumam tās teritorijā;

g) piegādātu tikai no minētās Puses teritorijas tās saražotas preces vai sniegtus pakalpojumus konkrētam reģionālam vai pasaules tirgum;

h) noteiktu, ka minētā ieguldītāja galvenajai mītnei konkrētā pasaules reģionā, kas ir plašāks nekā Puses teritorija vai pasaules tirgus tās teritorijā, jāatrodas Puses teritorijā;

i) pieņemtu darbā noteiktu skaitu vai procentuālo daļu Puses valstspiederīgo;

j) ierobežotu preču eksportu vai pārdošanu eksportam; vai

PUBLIC

k) attiecībā uz ikvienu licences līgumu, kas ir spēkā laikā, kad tiek izvirzīta vai izpildīta prasība vai izpildītas saistības vai apņemšanās, vai jebkādu turpmāku licences līgumu[1], kurš brīvi noslēgts starp ieguldītāju un fizisku vai juridisku personu vai citu vienību Puses teritorijā, ar noteikumu, ka prasību izvirza vai izpilda vai saistības vai apņemšanās izpilda veidā, kas rada tiešu iejaukšanos minētajā licences līgumā, kādai Pusei īstenojot ārpustiesas valsts pilnvaras, pieņemt:

i) saskaņā ar licences līgumu noteiktu likmi vai licences maksu, kas zemāka par noteiktu līmeni; vai

ii) konkrētu termiņu licences līguma darbībai.

2. Lielākai noteiktībai – 1. punkta k) apakšpunktu nepiemēro, ja licences līgums ir noslēgts starp ieguldītāju un vienu Pusi.

3. Puse nenosaka, ka priekšrocības saņemšanai un turpināšanai saistībā ar kādas Puses vai trešās valsts uzņēmuma iedibināšanu vai darbību Puses teritorijā ir jāatbilst kādai no šādām prasībām:

a) sasniegt konkrētu iekšzemes satura apjomu vai procentuālo daudzumu;

[1] Šajā apakšpunktā minētais "licences līgums" ir līgums par tehnoloģijas, ražošanas procesa vai citu aizsargātu zināšanu licencēšanu.

b) pirkt vai izmantot tās teritorijā ražotas preces vai sniegtus pakalpojumus vai piešķirt tiem priekšrocību, vai pirkt preces vai pakalpojumus no fiziskām personām vai uzņēmumiem tās teritorijā;

c) jebkādā veidā saistīt importa apjomu vai vērtību ar eksporta apjomu vai vērtību vai ar ārvalstu valūtas plūsmu summu, kas saistītas ar šādu uzņēmumu;

d) ierobežot to preču vai pakalpojumu pārdošanu savā teritorijā, ko saražo vai sniedz šāds uzņēmums, jebkādā veidā saistot minēto pārdošanu ar tās eksporta vai ārvalstu valūtas ieņēmumu apjomu vai vērtību; vai

e) ierobežot preču eksportu vai pārdošanu eksportam.

4. Panta 3. punktā minēto neinterpretē tā, ka Pusei tiek liegts noteikt, ka priekšrocības saņemšana vai turpināšana saistībā ar kādas Puses vai trešās valsts ieguldītāja uzņēmuma iedibināšanu vai darbību Puses teritorijā ir atkarīga no atbilstības prasībai par ražošanas izvietošanu, pakalpojuma sniegšanu, darbinieku mācībām vai nodarbināšanu, konkrētas infrastruktūras būvniecību vai paplašināšanu vai pētniecības un izstrādes veikšanu tās teritorijā.

PUBLIC

5. Panta 1. punkta f) un k) apakšpunktu nepiemēro, ja:

a) Puse atļauj izmantot intelektuālā īpašuma tiesības saskaņā ar *TRIPS* līguma 31. vai 31.a pantu, vai pasākumus, vai pieņem vai saglabā pasākumus, ar ko prasa izpaust datus vai ar autortiesībām aizsargātu informāciju, kas ietilpst *TRIPS* līguma 39. panta 3. punkta darbības jomā un atbilst tam; vai

b) prasību piemēro vai izpilda vai saistību vai apņemšanās izpildi panāk tiesa, administratīvā tiesa vai konkurences iestāde, lai labotu praksi, kas pēc tiesas vai administratīva procesa konstatēta kā Puses konkurences tiesību pārkāpums.

6. Panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu un 3. punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro precēm vai pakalpojumiem izvirzāmām kvalifikācijas prasībām attiecībā uz dalību eksporta veicināšanas un ārvalstu palīdzības programmās.

7. Panta 3. punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro prasībām, ko importētāja Puse izvirza attiecībā uz preču saturu, kas nepieciešams, lai kvalificētos preferenciāliem tarifiem vai preferenciālām kvotām.

PUBLIC

8. Lielākai noteiktībai – šo pantu neinterpretē tā, ka Pusei tiek prasīts, lai tā atļautu konkrētu pakalpojumu sniegšanu pārrobežu mērogā, ja minētā Puse attiecībā uz šādu pakalpojumu sniegšanu pieņem vai saglabā ierobežojumus vai aizliegumus, kas ir saderīgi ar atrunām, nosacījumiem vai kvalifikācijām, kuri norādīti attiecībā uz 17.-A, 17.-B un 17.-C. pielikumā uzskaitīto nozari, apakšnozari vai darbību.

9. Šis pants neskar Pušu saistības atbilstīgi PTO līgumam.

PUBLIC

17.13. PANTS

Augstākā vadība un direktoru padomes

Puse nepieprasa, lai minētās Puses uzņēmums, kas ir aptverts ieguldījums, ieceltu konkrētas valstspiederības fiziskas personas valdes locekļu vai augstākā līmeņa vadības, piemēram, vadītāja vai direktora amatos.

17.14. PANTS

Neatbilstīgi pasākumi

1. Šā nolīguma 17.9., 17.11., 17.12. un 17.13. pantu nepiemēro:

a) jebkuram spēkā esošam neatbilstīgam pasākumam, ko saglabā:

i) ES Puses gadījumā –

A) Eiropas Savienība, kā noteikts 17-A-1. papildinājumā;

B) dalībvalsts centrālā valdība, kā noteikts 17-A-1. papildinājumā;

C) dalībvalsts reģionāla līmeņa valdība, kā noteikts 17-A-1. papildinājumā; vai

D) vietēja līmeņa valdība; un

ii) Čīles gadījumā –

A) centrālā valdība, kā noteikts 17-A-2. papildinājumā;

PUBLIC

B) reģionāla līmeņa valdība, kā noteikts 17-A-2. papildinājumā; vai

C) vietēja līmeņa valdība;

b) šā punkta a) apakšpunktā norādīta jebkura neatbilstīga pasākuma turpināšanai vai tūlītējai atjaunošanai; vai

c) izmaiņām neatbilstīgā pasākumā, kas minēts šā punkta a) apakšpunktā, ciktāl izmaiņas nesamazina pasākuma atbilstību 17.9., 17.11., 17.12. vai 17.13. pantam, kāda tā bijusi tieši pirms izmaiņām.

2. Nolīguma 17.9., 17.11., 17.12. un 17.13. pantu nepiemēro Puses pasākumiem attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām, kas uzskaitītas tās sarakstā 17.-B pielikumā.

3. Puse ar jebkādu pasākumu, kas pieņemts pēc šā nolīguma stāšanās spēkā un uz ko attiecas tās 17.-B pielikumā uzskaitītās atrunas, nepieprasa otras Puses ieguldītājam tā valstspiederības dēļ pārdot vai citādā veidā atsavināt aptvertu ieguldījumu, kurš pastāv brīdī, kad stājas spēkā pasākums.

4. 17.8 pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam, kas atbilst 17.-C pielikumā izklāstītajām saistībām.

PUBLIC

5. Nolīguma 17.9. un 17.11. pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam, kas ir izņēmums vai atkāpe no *TRIPS* līguma 3. vai 4. panta, kā konkrēti noteikts minētā līguma 3., 4. un 5. pantā.

6. Lielākai noteiktībai – 17.9. un 17.11. pantu neinterpretē tā, ka Pusei tiek liegts noteikt informācijas prasības, tostarp statistikas vajadzībām, saistībā ar otras Puses ieguldītāju vai aptverta ieguldījumu iedibināšanu vai darbību, ar noteikumu, ka tas nav līdzeklis, lai apietu minētās Puses pienākumus, kas noteikti minētajos pantos.

PUBLIC

C IEDAĻA

IEGULDĪJUMU AIZSARDZĪBA

17.15. PANTS

Darbības joma

Šī iedaļa attiecas uz Puses pieņemtiem vai saglabātiem pasākumiem, kas ietekmē:

a) aptvertos ieguldījumus; un

b) Puses ieguldītājus saistībā ar aptverta ieguldījuma darbību.

PUBLIC

17.16. PANTS

Ieguldījumu un regulatīvie pasākumi

1. Nolīguma 17.3. pantu piemēro šai iedaļai saskaņā ar šo pantu.

2. Šo iedaļu neinterpretē kā Puses apņemšanos nemainīt tās teritorijā piemērojamo tiesisko regulējumu un regulatīvo satvaru, tostarp tādā veidā, kas var negatīvi ietekmēt aptverto ieguldījumu darbību vai ieguldītāja peļņas gaidas.

3. Lielākai noteiktībai – pats fakts, ka Puse nav piešķīrusi, atjaunojusi vai saglabājusi subsīdiju vai dotāciju vai mainījusi vai samazinājusi to, nav pienākumu pārkāpums saskaņā ar šo nodaļu, pat ja tā rezultātā aptvertajam ieguldījumam rodas zaudējumi vai tiek nodarīts kaitējums.

a) gadījumos, kad nav nekādu konkrētu saistību atbilstīgi tiesību aktiem vai līgumam attiecībā uz minētās subsīdijas vai dotācijas piešķiršanu, atjaunošanu vai saglabāšanu; vai

b) saskaņā ar jebkādiem noteikumiem vai nosacījumiem, kas saistīti ar minētās subsīdijas vai dotācijas piešķiršanu, atjaunošanu, saglabāšanu, mainīšanu vai samazināšanu.

4. Lielākai noteiktībai — neko šajā iedaļā neinterpretē tā, ka Pusei tiek liegts izbeigt subsīdijas[1] piešķiršanu vai pieprasīt tās atmaksāšanu, ja šādu darbību ir norīkojusi kāda no tā kompetentajām iestādēm[2], vai ka minētajai Pusei tiek prasīts kompensēt to ieguldītājam.

PUBLIC

17.17. PANTS

Attieksme pret ieguldītājiem un aptvertajiem ieguldījumiem

1. Katra Puse nodrošina tās teritorijā taisnīgu un objektīvu attieksmi pret otras Puses aptvertajiem ieguldījumiem un ieguldītājiem attiecībā uz to aptvertajiem ieguldījumiem, kā arī pilnīgu aizsardzību un drošību saskaņā ar 2. līdz 6. punktu.

---

[1] Attiecībā uz ES Pusi "subsīdija" ietver "valsts atbalstu", kā tas definēts Eiropas Savienības tiesību aktos.

[2] Attiecībā uz ES Pusi kompetentās iestādes, kas ir pilnvarotas norīkot veikt šajā punktā minētās darbības, ir Eiropas Komisija vai kādas dalībvalsts tiesa vai šķīrējtiesa, piemērojot Eiropas Savienības tiesību aktus par valsts atbalstu.

2. Puse pārkāpj taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes pienākumu, kas minēts 1. punktā, ja pasākums vai pasākumu kopums ir[1]:

a) tiesiskuma neievērošana attiecībā uz tiesvedību krimināllietā un civilo vai administratīvo tiesvedību;

b) tiesvedības un administratīvās tiesvedības būtisks pārkāpums;

c) nepārprotama patvaļa;

PUBLIC

[1] Lielākai noteiktībai — nosakot, vai pasākums vai pasākumu kopums ir taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes pienākuma pārkāpums, Ieguldījumu tiesa cita starpā ņem vērā:
i) attiecībā uz a) un b) apakšpunktu — vai pasākums vai pasākumu kopums ietver rupju pārkāpumu, kas pārkāpj tiesu varas kompetenci; pats fakts, ka ieguldītāja iebildumi pret apstrīdēto pasākumu iekšzemes tiesvedībā ir noraidīti vai nav atzīti vai lieta ir kā citādi izbeigta, pats par sevi nav uzskatāms par tiesiskuma liegšanu, kā minēts a) apakšpunktā;
ii) attiecībā uz c) un d) apakšpunktu — vai pasākums vai pasākumu kopums acīmredzami nav balstīts uz iemesliem vai faktiem vai ir nepārprotami balstīts uz nelikumīgiem iemesliem, piemēram, aizspriedumiem vai neobjektivitāti; politikas vai procedūras prettiesiskums vai tikai nekonsekventa vai apšaubāma piemērošana pati par sevi nav acīmredzama patvaļa, kas minēta c) apakšpunktā, savukārt pilnīga un nepamatota atteikšanās no likuma vai noteikuma vai pasākums bez iemesla, vai rīcība, kas īpaši vērsta uz ieguldītāju vai tā aptvertajiem ieguldījumiem ar mērķi radīt zaudējumus, var būt acīmredzama patvaļa vai diskriminācija, kā minēts c) un d) apakšpunktā;
iii) attiecībā uz e) apakšpunktu — vai Puse ir rīkojusies *ultra vires* un vai iespējamās piespiešanas vai aizskaršanas gadījumi ir atkārtoti un ilgstoši.

d) mērķtiecīga diskriminācija acīmredzami nepamatotu iemeslu, piemēram, dzimuma, rases vai reliģiskās pārliecības dēļ; vai

e) aizskaroša attieksme pret ieguldītājiem, piemēram, spaidi, piespiešana un aizskaršana.

3. Nosakot 2. punktā minēto pārkāpumu, Ieguldījumu tiesa var ņemt vērā to, vai Puse ir sniegusi konkrētus un nepārprotamus paziņojumus kādas Puses ieguldītājam, uz kuriem ieguldītājs ir pamatoti paļāvies, pieņemot lēmumu par aptvertā ieguldījuma veikšanu vai saglabāšanu, taču Puse pēc tam šo tiesisko paļāvību ir sagrāvusi.

4. 1. punktā minētā pilnīga aizsardzība un drošība attiecas uz Puses pienākumiem saistībā ar ieguldītāju un aptverto ieguldījumu fizisko drošību[1].

5. Lielākai noteiktībai — kāda cita šā nolīguma noteikuma pārkāpums vai jebkura cita starptautiska nolīguma pārkāpums nav šā panta pārkāpums.

6. Fakts, ka ar pasākumu tiek pārkāpti kādas Puses tiesību akti, pats par sevi neveido šā panta pārkāpumu. Lai noskaidrotu, vai pasākums ir šā panta pārkāpums, Ieguldījumu tiesa apsver, vai Puse ir rīkojusies neatbilstīgi 1. līdz 4. punktam.

[1] Lielākai noteiktībai — pilnīga aizsardzība un drošība attiecas uz Puses pienākumiem rīkoties, kā pamatoti var būt nepieciešams, lai aizsargātu ieguldītāju un aptverto ieguldījumu fizisko drošību.

17.18. PANTS

Rīcība nesaskaņu gadījumā

1. Kādas Puses ieguldītājs, kura aptvertajiem ieguldījumiem otras Puses teritorijā tiek nodarīti zaudējumi kara vai cita bruņota konflikta, revolūcijas vai citu nekārtību, kas vērstas pret sabiedrisko kārtību, vai ārkārtas situācijas valstī[1] rezultātā, minētā otra Puses piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā piešķir saviem ieguldītājiem vai trešo valstu ieguldītājiem attiecībā uz restitūciju, atlīdzinājumu, kompensāciju vai citādus noregulējumu veidu.

2. Neskarot 1. punktu, Puses ieguldītājiem, kas kādā no minētajā punktā minētajām situācijām cieš zaudējumus otras Puses teritorijā, minētā Puse nodrošina tūlītēju, atbilstīgu un efektīvu atlīdzināšanu vai kompensāciju, ja šādi zaudējumi rodas tāpēc, ka:

a) viņu aptvertos ieguldījumus vai to daļu ir rekvizējuši otras Puses bruņotie spēki vai iestādes; vai

b) viņu aptvertos ieguldījumus vai to daļu ir iznīcinājuši otras Puses bruņotie spēki vai iestādes, bet attiecīgajā situācijā tas nav bijis nepieciešams.

3. Šā panta 2. punktā minētās kompensācijas apmēru nosaka saskaņā ar 17.19. panta 2. punktu no rekvizēšanas vai iznīcināšanas dienas līdz faktiskā maksājuma dienai.

[1] Lielākai noteiktībai – tas vien, ka ir izsludināta ārkārtas situācijas valstī, pats par sevi nav šā noteikuma pārkāpums.

17.19. PANTS

Ekspropriācija[1]

1. Puse nenacionalizē vai neatsavina aptvertu ieguldījumu ne tieši, ne netieši, veicot pasākumus, kuru ietekme ir līdzvērtīga nacionalizācijai vai ekspropriācijai ("ekspropriācija"), izņemot, ja to dara:

a) sabiedriskam mērķim;

b) nediskriminējoši;

c) samaksājot tūlītēju, atbilstīgu un efektīvu kompensāciju; un

d) tiesību aktos paredzētajā kārtībā.

2. Kompensācija, kas minēta 1. punkta c) apakšpunktā:

a) tiek izmaksāta nekavējoties;

b) ir līdzvērtīga ekspropriētā ieguldījuma patiesajai tirgus vērtībai tieši pirms ekspropriācijas ("ekspropriācijas datums") vai kad kļuva zināms par notiekošo ekspropriāciju – atkarībā no tā, kurš datums ir agrāk;

[1] Lielākai noteiktībai — šo punktu interpretē saskaņā ar 17.-D pielikumu.

PUBLIC

c) ir pilnībā realizējama un brīvi konvertējama jebkurā brīvi konvertējamā valūtā; un

d) ietver procentus ar parastu komerciālu likmi no ekspropriācijas dienas līdz maksājuma dienai.

3. Skartajajam ieguldītājam saskaņā ar atsavinātājas Puses tiesību aktiem ir tiesības uz ātru viņa prasības izskatīšanu un viņa ieguldījuma novērtēšanu, ko veic minētās Puses tiesu vai cita neatkarīga iestāde saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem principiem.

4. Šo pantu nepiemēro tādu piespiedu licenču izdošanai, kas piešķirtas saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, vai šādu tiesību atsaukšanai, ierobežošanai vai radīšanai, ciktāl šāda izdošana, atsaukšana, ierobežošana vai radīšana atbilst *TRIPS* līgumam[1].

17.20. PANTS

Pārvedumi[2]

1. Katra Puse atļauj visus pārvedumus, kas saistīti ar aptvertiem ieguldījumiem, brīvi un bez vilcināšanās veikt brīvi konvertējamā valūtā un atbilstoši tirgus valūtas maiņas kursam, kurš ir spēkā pārveduma dienā. Šādi pārvedumi ietver:

a) iemaksas kapitālā;

---

[1] Lielākai noteiktībai – šajā punktā minēto intelektuālā īpašuma tiesību atsaukšana ietver šādu tiesību anulēšanu vai atcelšanu, un intelektuālā īpašuma tiesību ierobežošana ietver izņēmumus no šādām tiesībām.

[2] Lielākai noteiktībai – šis pants neskar 17.-E pielikumu.

b) peļņu, dividendes, kapitāla pieaugumu un citus ienākumus, ienākumus no visu ieguldījumu vai to daļas pārdošanas vai no daļējas vai pilnīgas aptvertā ieguldījumu likvidācijas;

c) procentus, autoratlīdzību, pārvaldības maksu, tehnisko palīdzību un citas maksas;

d) maksājumus, ko veic atbilstoši līgumam, kuru noslēdzis otras Puses ieguldītājs, vai aptvertajam ieguldījumam, tostarp maksājumus atbilstoši aizdevuma līgumam;

e) ienākumus vai citādu atlīdzību darbiniekiem ārzemēs, kuri strādā saistībā ar aptvertiem ieguldījumiem;

f) maksājumus, ko veic saskaņā ar 17.18. un 17.19. pantu; un

g) maksājumus, kas izriet no D iedaļas piemērošanas.

2. Puse nevar prasīt saviem ieguldītājiem pārvest ieņēmumus, ienākumus, peļņu vai citas summas, kas iegūtas no ieguldījumiem otras Puses teritorijā vai ir saistītas ar tiem, un nesoda savus ieguldītājus par to, ka minētās summas netiek pārvestas.

PUBLIC

17.21. PANTS

Subrogācija

Ja kāda Puse vai ikviena minētās Puses norīkota aģentūra veic maksājumu minētās Puses ieguldītājam saskaņā ar garantiju, apdrošināšanas līgumu vai citāda veida nodrošinājumu, par kuru tā ir uzņēmusies saistības attiecībā uz aptvertu ieguldījumu, tad otra Puse, kuras teritorijā tika veikts aptvertais ieguldījums, atzīst ikvienu tādu tiesību subrogāciju vai nodošanu, kas ieguldītājam būtu bijušas atbilstoši šai nodaļai attiecībā uz aptverto ieguldījumu, bet ne uz subrogāciju, un ieguldītājs neīsteno minētās tiesības subrogācijas apmērā.

17.22. PANTS

Nolīguma izbeigšana

1. Ja šo nolīgumu izbeidz saskaņā ar 41.14. pantu, šī iedaļa un D iedaļa attiecībā uz ieguldījumiem, kas veikti pirms šādas izbeigšanas dienas, paliek spēkā vēl piecus gadus no nolīguma izbeigšanas dienas.

2. Šā panta 1. punktā minēto laikposmu vienu reizi pagarina vēl par pieciem gadiem ar noteikumu, ka starp Pusēm nav spēkā neviens cits ieguldījumu aizsardzības nolīgums.

3. Šo pantu nepiemēro, ja tiek izbeigta šā nolīguma provizoriska piemērošana un šis nolīgums nestājas spēkā.

PUBLIC

17.23. PANTS

Saistība ar citiem nolīgumiem

1. Stājoties spēkā šim nolīgumam, 17.-F pielikumā uzskaitītie nolīgumi starp dalībvalstīm un Čīli, tostarp no tiem atvasinātās tiesības un pienākumi, vairs nav spēkā un tiek aizstāti ar šā nolīguma šodaļu.

2. Ja saskaņā ar 41.5. panta 2. punktu tiek provizoriski piemērota šīs nodaļas C un D iedaļa, 17.-F pielikumā uzskaitīto nolīgumu, tostarp no tiem atvasināto tiesību un pienākumu, piemērošana tiek apturēta no dienas, no kuras Puses provizoriski piemēro šīs nodaļas C un D iedaļu saskaņā ar 41.5. pantu. Ja tiek izbeigta minēto iedaļu provizoriska piemērošana un šis nolīgums nestājas spēkā, apturēšana vairs nav spēkā un 17.-F pielikumā uzskaitītie nolīgumi atkal ir spēkā.

3. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta prasību atbilstoši 17.-F pielikumā uzskaitītam nolīgumam var iesniegt saskaņā ar minētā nolīguma noteikumiem un procedūrām, ar noteikumu, ka:

a) prasība izriet no iespējama minētā nolīguma pārkāpuma, kas noticis pirms nolīguma apturēšanas dienas saskaņā ar 2. punktu, vai, ja nolīgums netiek apturēts saskaņā ar 2. punktu, – pirms šā nolīguma spēkā stāšanās dienas; un

b) ir pagājuši ne vairāk kā trīs gadi no nolīguma apturēšanas dienas saskaņā ar 2. punktu vai, ja minētais nolīgums netiek apturēts saskaņā ar 2. punktu, – no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas līdz prasības iesniegšanas dienai.

4. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta, ja šīs nodaļas C un D iedaļas provizoriska piemērošana tiek izbeigta un šis nolīgums nestājas spēkā, prasību saskaņā ar šo nolīgumu var iesniegt saskaņā ar šā nolīgum noteikumiem un procedūrām, ar noteikumu, ka:

a) prasība izriet no iespējama minētā nolīguma pārkāpuma, kas noticis šīs nodaļas C un D iedaļas provizoriskās piemērošanas laikā; un

b) no provizoriskās piemērošanas izbeigšanas dienas līdz prasības iesniegšanas dienai ir pagājuši ne vairāk kā trīs gadi.

PUBLIC

5. Šajā pantā nepiemēro definīciju "šā nolīguma stāšanās spēkā", kas noteikta 41.5. pantā.

PUBLIC

17.24. PANTS

Atbildīga uzņēmējdarbība

1. Neskarot 33. nodaļu, katra Puse mudina aptvertos ieguldījumus iekļaut to iekšējās politikas jomās starptautiski atzītos korporatīvās sociālās atbildības vai atbildīgas darījumdarbības prakses principus un vadlīnijas, piemēram, ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību vadošos principus.

2. Puses atkārtoti apstiprina to, cik svarīga ir ieguldītāju īstenota pienācīgas rūpības process, lai identificētu, novērstu, mazinātu un izskaidrotu viņu ieguldījumu radītos vides un sociālos riskus un ietekmi.

D IEDAĻA

IEGULDĪJUMU STRĪDU IZŠĶIRŠANA UN IEGULDĪJUMU TIESU SISTĒMA

PUBLIC

1. APAKŠIEDAĻA

DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

17.25. PANTS

Darbības joma un definīcijas

1. Šo iedaļu piemēro strīdiem starp vienas Puses prasītāju, un otru Pusi, kas radušies no iespējama pārkāpuma atbilstoši 17.9. panta 2. punktam vai 17.11. panta 2. punktam vai saskaņā ar C iedaļu, kas, iespējams, rada zaudējumus vai kaitējumu prasītājam vai tā uz vietas iedibinātam uzņēmumam.

2. Šo iedaļu piemēro arī pretprasībām saskaņā ar 17.31. pantu.

3. Par prasību attiecībā uz kādas Puses parāda pārstrukturēšanu lemj saskaņā ar 17.-G pielikumu.

4. Šajā iedaļā:

a) "Prasītājs" ir vienas Puses ieguldītājs, kas ir puse ieguldījumu strīdā ar otru Pusi un cenšas iesniegt vai ir iesniedzis prasību atbilstoši šai iedaļai, to darot:

i) savā vārdā; vai

ii) tāda uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā, kas viņam pieder vai ko viņš kontrolē; uz vietas iedibinātais uzņēmums bauda tādu pašu attieksmi kā citas konvencijas dalībnieces valsts valstspiederīgais *ICSID* konvencijas 25. panta 2. punkta b) apakšpunkta nolūkiem.

b) "strīdā iesaistītās puses" ir prasītājs un atbildētājs;

c) "*ICSID* papildu mehānisma noteikumi" ir Noteikumi, ar ko nosaka papildu mehānismu, lai pārvaldītu Ieguldījumu strīdu izšķiršanas starptautiskā centra sekretariāta tiesvedības;

d) "*ICSID* konvencija" ir Vašingtonā 1965. gada 18. martā parakstītā Konvencija par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem;

e) "uz vietas iedibināts uzņēmums" ir juridiska persona[1], kas iedibināta kādas Puses teritorijā un atrodas otras Puses ieguldītāja īpašumā vai kontrolē;

[1] Juridiska persona: a) pieder otras Puses personai, ja vairāk nekā 50 procenti tās kapitāla daļu faktiski pieder minētās Puses personai; b) tiek kontrolēta no otras Puses personas, ja šādai personai ir pilnvaras iecelt tās direktoru vairākumu vai citādi likumiski vadīt tās darbību;

f) "Ņujorkas konvencija" ir Ņujorkā 1958. gada 10. jūnijā parakstītā ANO Konvencija par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu;

g) "strīdā neiesaistītā puse" ir vai nu Čīle, ja atbildētājs ir ES Puse, vai ES Puse, ja atbildētājs ir Čīle;

h) "tiesvedība", ja nav norādīts citādi, ir tiesvedība Ieguldījumu tiesā vai Apelācijas tiesā atbilstoši šai iedaļai;

i) "atbildētājs" ir vai nu Čīle, vai ES Puses gadījumā — vai nu Eiropas Savienība, vai attiecīgā dalībvalsts, kā noteikts saskaņā ar 17.28. pantu;

j) "trešās personas finansējums" ir jebkāds finansējums, ko strīdā iesaistītai pusei sniedz persona, kas nav strīdā iesaistītā puse, lai finansētu tiesvedības izmaksu daļēju vai pilnīgu segšanu, pretī saņemot atlīdzību atkarībā no strīda iznākuma vai ziedojuma vai dotācijas veidā;[1]

k) "*UNCITRAL* šķīrējtiesas noteikumi" ir ANO Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas šķīrējtiesas noteikumi; un

l) "UNCITRAL pārredzamības noteikumi" ir *UNCITRAL* Noteikumi par pārredzamību ieguldījumu līgumā paredzētā šķīrējtiesas procesā starp ieguldītāju un valsti.

[1] Lielākai noteiktībai – šādu finansējumu var sniegt tieši vai netieši strīdā iesaistītajai pusei, tās filiālei vai pārstāvim.

2. APAKŠIEDAĻA

STRĪDU ALTERNATĪVA IZŠĶIRŠANA UN APSPRIEŠANĀS

17.26. PANTS

Mediācija

1. Strīdā iesaistītās puses jebkurā laikā var vienoties par mediācijas izmantošanu.

2. Mediācijas izmantošana ir brīvprātīga un neskar nevienas strīdā iesaistītās puses juridisko nostāju.

3. Mediācijas procedūras reglamentē 17.-H izklāstītie noteikumi un, ja pieejami, apakškomitejas pieņemti mediācijas noteikumi[1]. Apakškomiteja dara visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka mediācijas noteikumi tiek pieņemti ne vēlāk kā šā nolīguma provizoriskās piemērošanas vai spēkā stāšanās pirmajā dienā (atkarībā no situācijas) un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā divus gadus pēc šādas dienas.

4. Apakškomiteja no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas sagatavo sarakstu ar sešām personām, kurām ir augsta morāle un atzīta kompetence tiesību, komercdarbības, rūpniecības vai finanšu jomā un kurām var uzticēt neatkarīgu spriedumu pieņemšanu un kuras vēlas un spēj darboties kā mediatori.

[1] Ikvienu 17.-H pielikumā minēto termiņu var grozīt, strīdā iesaistītajām pusēm savstarpēji vienojoties.

5. Mediatoru ieceļ, strīdā iesaistītajām pusēm vienojoties. Strīdā iesaistītās puses kopīgi lūgt Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājam iecelt mediatoru no saraksta, kas sagatavots saskaņā ar šo pantu, vai, ja šāda saraksta nav – no katras Puses ierosināto personu loka. Mediatori *mutatis mutandis* ievēro 17.-I pielikumu.

6. Kad strīdā iesaistītās puses vienojas izmantot mediāciju, 17.27. panta 7. punktā, 17.27. panta 8. punktā, 17.54. panta 10. punktā un 17.55. panta 5. punktā noteiktos termiņus aptur no dienas, kad strīdā iesaistītās puses ir vienojušās izmantot mediāciju, līdz dienai, kad kāda no strīdā iesaistītajām pusēm nolemj pārtraukt mediāciju, iesniedzot rakstisku paziņojumu mediatoram un otrai strīdā iesaistītajai pusei. Pēc abu strīdā iesaistīto pušu lūguma Ieguldījumu tiesa vai Apelācijas tiesa aptur tiesvedību.

17.27. PANTS

Apspriešanās un izlīgums

1. Strīdu var un, ja vien iespējams, vajadzētu izšķirt ar izlīgumu sarunu ceļā, izmantojot vidutājus vai mediāciju, un, ja iespējams, pirms saskaņā ar šo pantu tiek iesniegts lūgums apspriesties. Par šādu izlīgumu var vienoties jebkurā laikā, tostarp tad, ja ir uzsākta tiesvedība, ievērojot 5. apakšiedaļu.

2. Saskaņā ar 1. punktu starp strīdā iesaistītajām pusēm panāktu savstarpēji saskaņotu risinājumu paziņo strīdā neiesaistītajai Pusei 15 dienu laikā pēc minētās vienošanās par savstarpēji saskaņoto risinājumu. Katra strīdā iesaistītā puse ievēro un izpilda ikvienu savstarpēji saskaņoto risinājumu, kas panākts saskaņā ar šo pantu vai 17.26. pantu. Apakškomiteja uzrauga šāda savstarpēji saskaņota risinājuma īstenošanu, un šāda savstarpēji saskaņota risinājuma Puse regulāri ziņo apakškomitejai par šāda risinājuma īstenošanu.

3. Ja strīdu nevar atrisināt, ievērojot šā panta 1. punktu, Puses prasītājs, kurš apgalvo, ka ir pārkāpti 17.25. panta 1. punktā minētie noteikumi, un grasās iesniegt prasību, iesniedz otrai Pusei lūgumu apspriesties.

4. Lūgumā norāda šādu informāciju:

a) prasītāja vārdu/nosaukumu un adresi un, ja šādu lūgumu iesniedz uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – uz vietas iedibinātā uzņēmuma nosaukumu, adresi un reģistrācijas vietu;

b) ieguldījuma aprakstu, aprakstu par īpašumtiesībām un faktisko kontroli tajā;

c) iedaļas 17.25. panta 1. punktā minētos noteikumus, par kuriem tiek apgalvots, ka tie ir pārkāpti;

d) prasības juridisko un faktisko pamatojumu, tostarp pasākumu, kas, iespējams, neatbilst 17.25. panta 1. punkta noteikumiem;

e) prasītās darbības un prasīto aplēsto zaudējumu atlīdzības summu; un

f) informāciju par prasītāja faktisko īpašnieku un korporatīvo struktūru un pierādījumus, kas apliecina, ka prasītājs ir otras Puses ieguldītājs un ka viņam pieder ieguldījums vai viņš to kontrolē, un, ja viņš rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – ka viņam pieder minētais uz vietas iedibinātais uzņēmums vai viņš to kontrolē.

5. Ja vien strīdā iesaistītās Puses nevienojas par ilgāku laikposmu, apspriešanos rīko 60 dienu laikā no lūguma apspriesties iesniegšanas dienas.

6. Ja vien strīdā iesaistītās puses nevienojas citādi, apspriešanās vieta ir:

a) Santjago, ja apspriešanās attiecas uz varbūtēju Čīles pārkāpumu;

b) Brisele, ja apspriešanās attiecas uz varbūtēju Eiropas Savienības pārkāpumu; vai

c) attiecīgās dalībvalsts galvaspilsēta, ja apspriešanās attiecas vienīgi uz varbūtēju minētās dalībvalsts pārkāpumu.

7. Strīdā iesaistītās puses var vienoties rīkot apspriešanos videokonferences veidā vai attiecīgā gadījumā izmantojot citus līdzekļus.

PUBLIC

8. Lūgumu apspriesties iesniedz:

a) trīs gadu laikā pēc dienas, kad prasītājs vai, ja viņš rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – dienā, kad uz vietas iedibinātais uzņēmums pirmo reizi uzzinājis vai kad tam būtu bijis jāuzzina par pasākumu, kas, iespējams, neatbilst 17.25. panta 1. punkta noteikumiem un par to, ka tādējādi, iespējams, ir radušies zaudējumi vai nodarīts kaitējums; vai

b) divu gadu laikā pēc dienas, kad prasītājs vai, ja viņš rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – dienā, kad uz vietas iedibinātais uzņēmums pārtrauc šādu tiesvedību iekšzemes šķīrējtiesā vai tiesā saskaņā ar kādas Puses tiesību aktiem; un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā piecus gadus pēc dienas, kad prasītājs vai, ja viņš rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – dienā, kad uz vietas iedibinātais uzņēmums pirmo reizi ir uzzinājis vai tam būtu bijis jāuzzina par pasākumu, kas, iespējams, neatbilst 17.25. panta 1. punkta noteikumiem un par to, ka tādējādi, iespējams, ir radušies zaudējumi vai nodarīts kaitējums.

9. Gadījumā, ja prasītājs nav iesniedzis prasību atbilstoši 17.30. pantam 18 mēnešu laikā no lūguma apspriesties iesniegšanas, uzskata, ka prasītājs ir atsaucis savu lūgumu apspriesties un attiecīgā gadījumā savu lūgumu noteikt atbildētāju saskaņā ar 17.28. pantu, un viņš var neiesniegt prasību atbilstoši šai iedaļai par tiem pašu varbūtējo pārkāpumu. Vienojoties strīdā iesaistītajām pusēm, kas apspriežas, minēto laikposmu var pagarināt.

10. Atkārtots pārkāpums neatjauno vai nepārtrauc 8. punktā noteikto laikposmus.

11. Ja lūgums apspriesties attiecas uz varbūtēju šī nolīguma pārkāpumu, ko izdarījusi ES Puse, lūgumu nosūta Eiropas Savienībai. Ja tiek saskaņā ar 17.28. punktu identificēts kādas dalībvalsts izdarīts šī nolīguma varbūtējs pārkāpums, lūgumu apspriesties nosūta arī attiecīgajai dalībvalstij.

PUBLIC

3. APAKŠIEDAĻA

PRASĪBAS IESNIEGŠANA UN PRIEKŠNOSACĪJUMI

17.28. PANTS

Lūgums noteikt atbildētāju

1. Ja strīdu nevar atrisināt 90 dienu laikā pēc lūguma apspriesties iesniegšanas, pieprasījums attiecas uz šā nolīguma iespējamu pārkāpumu, ko izdarījusi ES Puse, un ja prasītājs plāno celt prasību atbilstoši 17.30. pantam, prasītājs iesniedz Eiropas Savienībai paziņojumu, kurā lūgts noteikt atbildētāju.

2. Paziņojumā norāda pasākumus, attiecībā uz kuriem prasītājs plāno celt prasību. Ja tiek identificēts kādas dalībvalsts pasākums, šādu paziņojumu nosūta arī attiecīgajai dalībvalstij.

3. ES Puse pēc atbildētāja noteikšanas iespējami drīz un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc 1. punktā minētā paziņojuma saņemšanas informē prasītāju par to, vai atbildētājs ir Eiropas Savienība vai kāda dalībvalsts[1].

4. Ja prasītājs nav informēts par atbildētāja noteikšanu 60 dienu laikā pēc 3. punktā minētā paziņojuma nosūtīšanas, atbildētājs ir:

a) dalībvalsts, ja 1. punktā minētajā paziņojumā konstatētais pasākums vai pasākumi ir vienīgi kādas dalībvalsts pasākums; vai

b) Eiropas Savienība, ja 1. punktā minētajā paziņojumā konstatētais pasākums vai pasākumi ietver Eiropas Savienības pasākumus.

5. Ja prasītājs iesniedz prasību atbilstoši 17.30. pantam, to dara, pamatojoties uz paziņoto atbildētāja noteikšanu, kā minēts šā panta 3. punktā, un, ja šāda noteikšana nav paziņota prasītājam – pamatojoties uz šā panta 4. punktu.

PUBLIC

[1] Lielākai noteiktībai – ES Puse šādu konstatējumu izdara, pamatojoties vienīgi uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 912/2014 (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido sistēmu tādas finansiālās atbildības noregulējumam, kura saistīta ar ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanas šķīrējtiesām, kas izveidotas ar starptautiskiem nolīgumiem, kuros Eiropas Savienība ir puse (OVES L 257, 28.8.2014., 121. lpp.), piemērošanu.

6. Ja pēc atbilstoši 3. punktam veiktās noteikšanas atbildētājs ir vai nu Eiropas Savienība, vai kāda dalībvalsts, tad ne Eiropas Savienība, ne attiecīgā dalībvalsts nevar apgalvot, ka prasība ir nepieņemama, ka Ieguldījumu tiesai nav jurisdikcijas vai kā citādi apgalvot, ka prasība vai nolēmums ir nepamatots vai nederīgs, pamatojoties uz to, ka faktiski atbildētājam vajadzētu vai vajadzēja būt Eiropas Savienībai, nevis dalībvalstij, vai otrādi.

7. Ieguldījumu tiesai un Apelācijas tiesai ir saistoša atbilstoši 3. punktam veiktā atbildētāja noteikšana, vai, ja šāda noteikšana nav paziņota prasītājam – pamatojoties uz 4. punktu.

8. Nekas šajā nolīgumā vai piemērojamajos strīdu izšķiršanas noteikumos neliedz Eiropas Savienībai un attiecīgajai dalībvalstij apmainīties ar visu informāciju, kas attiecas uz strīdu.

17.29. PANTS

Noteikumi prasības iesniegšanai

1. Pirms prasības iesniegšanas prasītājs:

a) atsauc jebkuru iesniegtu prasību vai notiekošu tiesvedību kādā iekšzemes vai starptautiskā tiesā vai šķīrējtiesā saskaņā ar iekšzemes vai starptautiskajām tiesībām, kura attiecas uz jebkādu pasākumu, kas, iespējams, ir 17.25. panta 1. punktā minēto noteikumu pārkāpums;

b) sniedz rakstisku atteikumu, ka viņš nesniegs nekādu prasību vai nesāks tiesvedību kādā iekšzemes vai starptautiskā tiesā vai šķīrējtiesā saskaņā ar iekšzemes vai starptautiskajām tiesībām, kura attiecas uz jebkādu pasākumu, kas, iespējams, ir 17.25. panta 1. punktā minēto noteikumu pārkāpums;

c) sniedz apliecinājumu, ka viņš neizpildīs nekādus nolēmumus, kas izdoti saskaņā ar šo iedaļu, pirms šāds nolēmums nav kļuvis galīgs saskaņā ar 17.56. pantu, un ka viņš nemēģinās panākt pārsūdzēšanu, pārskatīšanu, atcelšanu, anulēšanu, revīziju vai sākt jebkādu citu līdzīgu procedūru kādā iekšzemes vai starptautiskā tiesā vai šķīrējtiesā attiecībā uz nolēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar šo iedaļu.

2. Ieguldījumu tiesa noraida tāda prasītāja iesniegtu prasību, kurš ir iesniedzis citu prasību Ieguldījumu tiesā vai kādā citā iekšzemes vai starptautiskā tiesā vai šķīrējtiesā par to pašu pasākumu, kas, iespējams, neatbilst 17.25. panta 1. punkta noteikumiem, izņemot gadījumus, kad prasītājs atsauc šādu iesniegtu prasību. Šo punktu nepiemēro, ja prasītājs iesniedz prasību kādā iekšzemes tiesā vai šķīrējtiesā lai panāktu pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļus vai paskaidrojošu spriedumu par pušu tiesībām.

PUBLIC

3. Šajā pantā prasītājs ir ieguldītājs un, ja ieguldītājs rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – uz vietas iedibinātais uzņēmums. Turklāt 1. punkta a) apakšpunkta un 2. punkta nolūkos prasītājs ietver arī šādas personas:

a) ja prasību iesniedz ieguldītājs, kas rīkojas savā vārdā – visas personas, kurām tieši vai netieši ir īpašumtiesības ieguldītajā vai kuras kontrolē ieguldītājs un kuras apgalvo, ka tām ir nodarīti tādi paši zaudējumi vai kaitējums[1] kā ieguldītājam; vai

b) ja prasību iesniedz ieguldītājs, kas rīkojas uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā – visas personas, kurām tieši vai netieši ir īpašumtiesības uz vietas iedibinātajā uzņēmumā vai kuras kontrolē uz vietas iedibinātais uzņēmums un kuras apgalvo, ka tām ir nodarīti tādi paši zaudējumi vai kaitējums[2] kā uz vietas iedibinātajam uzņēmumam;

[1] Lielākai noteiktībai — tādi paši zaudējumi vai kaitējums nozīmē no tā paša pasākuma izrietošus zaudējumus vai kaitējumu, kurus persona cenšas atgūt uz tā paša pamatā kā prasītājs (piemēram, ja prasītājs ceļ prasību kā akcionārs, šis noteikums attiektos uz saistītu personu, kura kā akcionārs cenšas atgūt zaudējumus).

[2] Lielākai noteiktībai — tādi paši zaudējumi vai kaitējums nozīmē no tā paša pasākuma izrietošus zaudējumus vai kaitējumu, kurus persona cenšas atgūt uz tā paša pamatā kā prasītājs (piemēram, ja prasītājs ceļ prasību kā akcionārs, šis noteikums attiektos uz saistītu personu, kura kā akcionārs cenšas atgūt zaudējumus).

PUBLIC

17.30. PANTS

Prasības iesniegšana

1. Ja strīdu nevar atrisināt sešu mēnešu laikā no lūguma apspriesties iesniegšanas un ja attiecīgā gadījumā ir pagājuši vismaz trīs mēneši no lūguma noteikt atbildētāju iesniegšanas saskaņā ar 17.28. pantu, prasītājs, ar noteikumu, ka ir izpildītas šajā pantā un 17.32. pantā noteiktās prasības, var iesniegt prasību Ieguldījumu tiesai.

2. Prasību var iesniegt Ieguldījumu tiesai saskaņā ar vienu no šādiem strīdu izšķiršanas noteikumu kopumiem:

a) *ICSID* konvencija, ar noteikumu, ka gan atbildētājs, gan prasītāja valsts ir *ICSID* konvencijas dalībnieces;

b) *ICSID* papildu mehānisma noteikumi, ar noteikumu, ka vai nu atbildētājs, vai prasītāja valsts ir *ICSID* konvencijas dalībnieces;

c) *UNCITRAL* šķīrējtiesas noteikumi; vai

d) jebkuri citi noteikumi, par kuriem strīdā iesaistītās puses ir vienojušās pēc prasītāja pieprasījuma.

PUBLIC

3. Šā panta 2. punktā minētos strīdu izšķiršanas noteikumus piemēro, ievērojot šajā iedaļā izklāstītos noteikumus, ko papildina visi apakškomitejas pieņemtie noteikumi.

4. Visu prasību, ko prasītājs norāda, iesniedzot prasību saskaņā ar šo pantu, pamatā ir informācija, kura norādīta viņa lūgumā apspriesties saskaņā ar 17.27. panta 4. punkta c) un d) apakšpunktu.

5. Nav pieņemamas prasības, kas iesniegtas kādas grupas vārdā, kuras sastāvā ir vairāki neidentificēti prasītāji, vai ko iesniedz pārstāvis, kurš plāno sākt tiesvedību, darbojoties vairāku tādu identificētu vai neidentificētu prasītāju interesēs, kas deleģējuši visu ar procesu saistītu lēmumu pieņemšanu to vārdā.

6. Lielākai noteiktībai – prasītājs nedrīkst sniegt prasību atbilstoši šai iedaļai, ja tā ieguldījums ir veikts, īstenojot krāpniecisku sagrozīšanu, slēpšanu, korupciju vai rīcību, kuras rezultātā notiek procesa ļaunprātīga izmantošana.

PUBLIC

17.31. PANTS

Pretprasības

1. Atbildētājs var iesniegt pretprasību, pamatojoties uz to, ka prasītājs nav izpildījis kādu starptautisku pienākumu, kas piemērojams abu Pušu teritorijā[1] un kas izriet saistībā ar prasības faktiskā pamatojuma[2].

2. Pretprasību iesniedz ne vēlāk kā atbildētāja pretargumentos vai aizstāvības paziņojumā vai vēlākā tiesvedības posmā, ja Ieguldījumu tiesa nolemj, ka konkrētajos apstākļos kavēšanās bija pamatota.

3. Lielākai noteiktībai – prasītāja 17.32. pantā minētā piekrišana šajā iedaļā minētajām procedūrām ietver to, ka atbildētājs iesniedz pretprasības.

[1] Lielākai noteiktībai – šajā punktā minēto pienākumu pamatā ir juridiskas saistības, kuras Puses ir uzņēmušās.

[2] Pēc kādas Puses pieprasījuma Apvienotā padome var atbilstoši 17.38. panta 6. punktam pieņemt saistošu interpretāciju, ar ko izskaidro šajā punktā minēto starptautisko saistību tvērumu.

17.32. PANTS

Piekrišana

1. Atbildētājs piekrīt saskaņā ar šo iedaļu iesniegtas prasības iesniegšanai.

2. Uzskatīta, ka piekrišana, uz kuru attiecas 1. punkts, un prasības iesniegšana saskaņā ar šo sadaļu atbilst nosacījumiem, kuri izstrādāti:

a) *ICSID* konvencijas 25. pantā un *ICSID* papildu mehānisma noteikumos saistībā ar strīdā iesaistīto pušu rakstveida piekrišanu; un

b) Ņujorkā 1958. gada 10. jūnijā parakstītās ANO Konvencijas par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu ("Ņujorkas konvencija") II pantā par rakstveida vienošanos.

3. Uzskata, ka prasītājs ir devis piekrišanu saskaņā ar šajā iedaļā minētajām procedūrām laikā, kad iesniedz prasību saskaņā ar 17.30. pantu.

PUBLIC

17.33. PANTS

Trešās personas finansējums

1. Ja kāda strīdā iesaistītā puse ir saņēmusi vai saņem trešās personas finansējumu vai ir panākusi vienošanos par trešās personas finansējumu, strīdā iesaistītā puse, kas saņem šādu finansējumu, izpauž otrai strīdā iesaistītajai pusei un Ieguldījumu tiesas sastāvam vai, ja Ieguldījumu tiesas sastāvs nav izveidots – Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājam, trešās personas-finansētāja vārdu/nosaukumu un adresi un attiecīgā gadījumā faktisko īpašnieku un korporatīvo struktūru.

2. Strīdā iesaistītā puse informāciju saskaņā ar 1. punktu izpauž prasības iesniegšanas brīdī vai, ja vienošanās par trešās personas finansējumu ir panākta pēc prasības iesniegšanas – nekavējoties, tiklīdz ir panākta vienošanās vai sniegta dotācija. Strīdā iesaistītā puse nekavējoties informē Ieguldījumu tiesu par visām izmaiņām izpaustajā informācijā.

3. Ieguldījumu tiesa, ja tā to uzskata par nepieciešamu, jebkurā tiesvedības posmā var norīkot tādas papildu informācijas izpaušanu, kas saistīta ar vienošanos par finansējumu un trešo personu-finansētāju.

PUBLIC

4. APAKŠIEDAĻA

IEGULDĪJUMU TIESU SISTĒMA

PUBLIC

17.34. PANTS

Pirmās instances tiesa

1. Ar šo tiek izveidota pirmās instances tiesa (“Ieguldījumu tiesa”), kas izskata prasības, kuras iesniegtas atbilstoši 17.30. pantam.

2. Apvienotā padome ar šā nolīguma stāšanos spēkā ieceļ deviņus Ieguldījumu tiesas tiesnešus. Trīs tiesneši ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie, trīs ir Čīles valstspiederīgie un trīs ir trešo valstu valstspiederīgie. Ieceļot tiesnešus, Apvienotā komiteja tiek mudināta apsvērt nepieciešamību nodrošināt daudzveidību un dzimumu taisnīgu pārstāvību.

3. Apvienotā komiteja var lemt palielināt vai samazināt tiesnešu skaitu uzreiz pa trim. Papildu locekļus ieceļ atbilstoši kritērijiem, kas noteikti 2. punktā.

4. Tiesnešiem ir to valstspiederības valstīs nepieciešamā kvalifikācija iecelšanai tiesneša amatā vai arī viņi ir juristi ar atzītu kompetenci. Viņi ir apliecinājuši speciālās zināšanas starptautiskajās publiskajās tiesībās. Vēlams, lai viņiem būtu speciālās zināšanas starptautiskajās ieguldījumu tiesībās, starptautiskajās tirdzniecības tiesībās un tādu strīdu izšķiršanā, kuri izriet no starptautiskiem ieguldījumu nolīgumiem vai starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem.

5. Tiesnešus ieceļ uz pieciem gadiem. Tomēr no deviņiem tiesnešiem, kurus ieceļ uzreiz pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, piecu tiesnešu, proti, divu dalībvalstu pilsoņu, divu Čīles pilsoņu un viena trešās valsts valstspiederīgā, ko nosaka izlozes kārtībā, pilnvaru termiņš ir pagarināts līdz astoņiem gadiem. Ja rodas vakances, tās uzreiz aizpilda. Tiesnesis, kas iecelts, lai aizstātu tiesnesi, kura pilnvaru termiņš nav beidzies, pilda šos pienākumus līdz priekšteča pilnvaru termiņa beigām. Tiesnesis, kas darbojas kādā tiesas sastāvā, kad beidzas šā tiesneša pilnvaru termiņš, var ar Ieguldījumu tiesas priekšsēdētāja atļauju turpināt darboties šajā sastāvā līdz tiesvedības beigām, un to turpina uzskatīt par Ieguldījumu tiesas tiesnesi vienīgi šajā nolūkā.

6. Ieguldījumu tiesai ir priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kas atbildīgs par organizatoriskiem jautājumiem, viņiem palīdz sekretariāts. Priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku izlozes kārtībā uz divu gadu laikposmu izraugās no to tiesnešu vidus, kas ir trešo valstu valstspiederīgie. Viņi pilda amata pienākumus rotācijas kārtībā, kā izlozē Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētāji. Priekšsēdētāja vietnieks aizstāj priekšsēdētāju laikā, kad viņš nav pieejams.

7. Ieguldījumu tiesa iztiesā lietas sastāvos, kuros ietilpst trīs tiesneši, no kuriem viens ir kādas dalībvalsts valstspiederīgais, viens – Čīles valstspiederīgais, un viens – kādas trešās valsts valstspiederīgais. Tiesas sastāvu vada tiesnesis, kas ir kādas trešās valsts valstspiederīgais.

8. Ja ir iesniegta prasība atbilstoši 17.30. pantam, Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs izveido to Ieguldījumu tiesas sastāvu, kas rotācijas kārtībā skatīs lietu, tādējādi nodrošinot, ka sastāvu salikums ir nejaušs un neprognozējams, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgas iespējas strādāt visiem tiesnešiem.

9. Neatkarīgi no šā panta 7. punkta strīdā iesaistītās puses var vienoties par to, ka lietu izskata viens tiesnesis, kas ir kādas trešās valsts valstspiederīgais – šo personu ieceļ Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs. Atbildētājs pretimnākoši izskata šādu prasītāja pieprasījumu, jo īpaši tad, ja prasītā kompensācija vai kaitējuma apmērs ir salīdzinoši neliels. Šādu pieprasījumu iesniedz laikā, kad iesniedz prasību saskaņā ar 17.30. pantu.

10. Ieguldījumu tiesa pēc apspriešanās ar Pusēm nosaka pati savas darba procedūras.

11. Tiesneši ir vienmēr un īsā laikā pieejami, un viņi pastāvīgi ir informēti par citām strīdu izšķiršanas darbībām atbilstoši šī nolīguma šai daļai.

12. Lai nodrošinātu tiesnešu pieejamību, viņiem tiek maksāts ikmēneša honorārs, ko nosaka ar Apvienotās komitejas lēmumu. Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs un attiecīgā gadījumā priekšsēdētāja vietnieks par katru dienu, kad viņi pilda tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo iedaļu, saņem maksu, kas ir līdzvērtīga atbilstīgi 17.35. panta 11. punktā noteiktajai maksai.

PUBLIC

13. Honorāru abas Puses, ņemot vērā to attiecīgo attīstības līmeni, iemaksā Ieguldījumu strīdu izšķiršanas starptautiskais centra ("*ICSID")* sekretariāta pārvaldītā kontā. Ja viena Puse nesamaksā honorāru, otra Puse var nolemt šo maksu samaksāt. Jebkuri šādi kavētie maksājumi ir nomaksājami, pieskaitot atbilstošos procentus. Apvienotā komiteja regulāri pārskata minēto maksu summu un sadali un var ieteikt attiecīgus pielāgojumus.

14. Ja vien Apvienotā komiteja nepieņem lēmumu saskaņā ar šā panta 15. punktu, Ieguldījumu tiesas sastāva tiesnešu pārējās izmaksas un izdevumi ir noteikti saskaņā ar noteikumu Nr. 14(1) *ICSID* konvencijas administratīvajiem un finanšu noteikumos, kuri ir spēkā prasības iesniegšanas dienā, un Ieguldījumu tiesa tos sadala starp strīdā iesaistītajām pusēm saskaņā ar 17.54. panta 5., 6. un 7. punktu.

15. Pēc Apvienotās komitejas lēmuma honorāru un citas izmaksas un izdevumus var neatgriezeniski pārveidot par regulāru atalgojumu. Minētajā gadījumā tiesneši strādā pilnu slodzi, un Apvienotā komiteja nosaka viņu atlīdzību un ar to saistītos organizatoriskos jautājumus. Tiesneši, kas saņem regulāru atalgojumu, nedrīkst veikt nekādu citu algotu vai nealgotu darbu, ja vien Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs to izņēmuma kārtā neatļauj.

16. *ICSID* sekretariāts ir Ieguldījumu tiesas sekretariāts un nodrošina tai pienācīgu atbalstu. Izdevumus par šo atbalstu Ieguldījumu tiesa sadala starp strīdā iesaistītajām pusēm saskaņā ar 17.54. panta 5., 6. un 7. punktu.

PUBLIC

17.35. PANTS

Apelācijas tiesa

1. Ar šo tiek izveidota pastāvīga Apelācijas tiesa apelāciju izskatīšanai par Ieguldījumu tiesas pieņemtajiem nolēmumiem.

2. Apvienotā komiteja ar šā nolīguma stāšanos spēkā ieceļ sešus Apelācijas tiesas locekļus. Divi locekļi ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie, divi ir Čīles valstspiederīgie un divi ir trešo valstu valstspiederīgie. Ieceļot Apelācijas tiesas locekļus, Apvienotā komiteja tiek mudināta apsvērt nepieciešamību nodrošināt daudzveidību un dzimumu taisnīgu pārstāvību.

3. Apvienotā komiteja var lemt palielināt vai samazināt Apelācijas tiesas locekļu skaitu uzreiz pa trim. Papildu locekļus ieceļ saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti 2. punktā.

4. Apelācijas tiesas locekļiem ir to valstspiederības valstīs nepieciešamā kvalifikācija iecelšanai tiesu augstāko amatpersonu amatā vai arī viņi ir juristi ar atzītu kompetenci. Viņi ir apliecinājuši speciālās zināšanas starptautiskajās publiskajās tiesībās. Vēlams, lai viņiem būtu speciālās zināšanas starptautiskajās ieguldījumu tiesībās, starptautiskajās tirdzniecības tiesībās un tādu strīdu izšķiršanā, kuri izriet no starptautiskiem ieguldījumu nolīgumiem vai starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem.

PUBLIC

5. Apelācijas tiesas locekļus ieceļ uz pieciem gadiem. Tomēr no sešiem locekļiem, kurus ieceļ uzreiz pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, trīs locekļi, ko nosaka izlozes kārtībā, pilnvaru termiņš ir pagarināts līdz astoņiem gadiem. Ja rodas vakances, tās uzreiz aizpilda. Loceklis, kas iecelts, lai aizstātu locekli, kura pilnvaru termiņš nav beidzies, pilda šos pienākumus līdz priekšteča pilnvaru termiņa beigām. Loceklis, kas darbojas kādā Apelācijas tiesas sastāvā, kad beidzas šā locekļa pilnvaru termiņš, var ar Apelācijas tiesas priekšsēdētāja atļauju turpināt darboties šajā sastāvā līdz tiesvedības beigām, un to turpina uzskatīt par Apelācijas tiesas locekli vienīgi šajā nolūkā.

6. Apelācijas tiesai ir priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kas atbildīgs par organizatoriskiem jautājumiem, viņiem palīdz sekretariāts. Priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku izlozes kārtībā uz divu gadu termiņu izraugās no to locekļu vidus, kas ir trešo valstu valstspiederīgie. Viņi pilda amata pienākumus rotācijas kārtībā, kā izlozē Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētāji. Priekšsēdētāja vietnieks aizstāj priekšsēdētāju laikā, kad viņš nav pieejams.

7. Apelācijas tiesa iztiesā lietas sastāvos, kuros ietilpst trīs locekļi, no kuriem viens ir kādas dalībvalsts valstspiederīgais, viens – Čīles valstspiederīgais, un viens – kādas trešās valsts valstspiederīgais. Sastāvu vada loceklis, kas ir kādas trešās valsts valstspiederīgais.

8. Apelācijas tiesas priekšsēdētājs izveido to tiesas sastāvu, kas rotācijas kārtībā skatīs katru apelāciju, tādējādi nodrošinot, ka katra sastāva salikums ir nejaušs un neprognozējams, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgas iespējas strādāt visiem locekļiem.

9. Apelācijas tiesa pēc apspriešanās ar Pusēm nosaka pati savas darba procedūras.

10. Apelācijas tiesas locekļi ir vienmēr un īsā laikā pieejami, un viņi pastāvīgi ir informēti par citām strīdu izšķiršanas darbībām atbilstoši šai nolīguma daļai.

11. Lai nodrošinātu locekļu pieejamību, Apelācijas tiesas locekļiem viņiem maksā ikmēneša honorāru un maksu par katru dienu, kad viņi pilda locekļa pienākumus; minētās summas nosaka ar Apvienotās komitejas lēmumu. Apelācijas tiesas priekšsēdētājs un attiecīgā gadījumā priekšsēdētāja vietnieks saņem maksu par katru dienu, kad viņi pilda Apelācijas tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo sadaļu.

12. Atlīdzību Apelācijas tiesas locekļiem abas Puses, ņemot vērā to attiecīgo attīstības līmeni, iemaksā *ICSID* sekretariāta pārvaldītā kontā. Ja viena Puse nesamaksā honorāru, otra Puse var nolemt šo maksu samaksāt. Jebkuri šādi kavētie maksājumi ir nomaksājami, pieskaitot atbilstošos procentus. Apvienotā komiteja regulāri pārskata minēto maksu summu un sadali un var ieteikt attiecīgus pielāgojumus.

13. Pēc Apvienotās komitejas lēmuma honorāru un maksu par nostrādātajām dienām var pārveidot par regulāru atalgojumu. Minētajā gadījumā Apelācijas tiesas locekļi strādā pilnu slodzi, un Apvienotā komiteja nosaka viņu atlīdzību un ar to saistītos organizatoriskos jautājumus. Apelācijas tiesas locekļi, kas saņem regulāru atalgojumu, nedrīkst veikt nekādu citu algotu vai nealgotu darbu, ja vien Apelācijas tiesas priekšsēdētājs to izņēmuma kārtā neatļauj.

PUBLIC

14. *ICSID* sekretariāts ir Apelācijas tiesas sekretariāts un nodrošina tai pienācīgu atbalstu. Izdevumus par šo atbalstu Apelācijas tiesa sadala starp strīdā iesaistītajām pusēm saskaņā ar 17.54. panta 5., 6. un 7. punktu.

PUBLIC

17.36. PANTS

Ētika

1. Ieguldījumu tiesas tiesnešus un Apelācijas tiesas locekļus izraugās no tādām personām, kuru neatkarība nav apšaubāma. Viņas nav saistītas ar kādu valdību.[1] Viņas nesaņem norādījumus no kādas valdības vai organizācijas jautājumos, kas attiecas uz strīdu. Viņas nedrīkst piedalīties nekādu strīdu izskatīšanā, kuros viņām varētu rasties tiešs vai netiešs interešu konflikts. Viņas atbilst 17.-I pielikumam. Pēc iecelšanas viņas neveic advokātu vai puses ieceltu ekspertu vai pieaicinātu liecinieku funkcijas jebkādā esošā vai jaunā ieguldījumu strīdā saskaņā ar šo vai kādu citu nolīgumu vai valsts tiesību sistēmu.

[1] Lielākai noteiktībai – tas, ka persona saņem ienākumus no valdības vai to ir iepriekš nodarbinājusi valdība, vai tai ir ģimenes saites ar kādu valdības ierēdni, nepadara šo personu par nepiemērotu.

2. Ja kādā strīdā iesaistītā puse uzskata, ka kāds Apelācijas tiesas tiesnesis vai sastāva loceklis neatbilst 1. punktā izklāstītajām prasībām, tā attiecīgi Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājam vai Apelācijas tiesas priekšsēdētājam nosūta paziņojumu par iebildumu pret minētā locekļa iecelšanu. Paziņojumu par iebildumu nosūta 15 dienu laikā no dienas, kad Ieguldījumu tiesas vai Apelācijas tiesas sastāvs ir paziņots strīdā iesaistītajai pusei, vai 15 dienu laikā no dienas, kurā tai kļuvuši zināmi attiecīgie fakti, ja tie pamatoti nevarēja būt zināmi sastāva izveides laikā. Paziņojumā par iebildumu norāda iebilduma pamatojumu.

3. Ja 15 dienu laikā no dienas, kad iesniegts paziņojums par iebildumu, apstrīdētais Apelācijas tiesas tiesnesis vai sastāva loceklis neatkāpjas no minētā sastāva, tad attiecīgi Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs vai Apelācijas tiesas priekšsēdētājs, uzklausījis strīdā iesaistītās puses un devis Apelācijas tiesas tiesnesim vai sastāva loceklim iespēju iesniegt apsvērumus, 45 dienu laikā no paziņojuma par iebildumu saņemšanas pieņem lēmumu un nekavējoties informē par to strīdā iesaistītās puses un attiecīgā gadījumā citus tiesnešu vai minētā sastāva locekļus.

4. Par paziņojumu par iebildumiem pret Ieguldījumu tiesas priekšsēdētāja iecelšanu lemj Apelācijas tiesas priekšsēdētājs, un otrādi.

PUBLIC

5. Pēc Apelācijas tiesas priekšsēdētāja argumentēta ieteikuma[1] Puses ar Apvienotās komitejas lēmumu var nolemt izslēgt no Ieguldījumu tiesas tiesnesi vai Apelācijas tiesas locekli, ja šīs personas uzvedība ir pretrunā ar šā panta 1. punktā noteiktajiem pienākumiem un nav savienojama ar darba turpināšanu Ieguldījumu tiesā vai Apelācijas tiesā. Ja tiek apgalvots, ka konkrēto uzvedību pieļāvis Apelācijas tiesas priekšsēdētājs, argumentēto ieteikumu iesniedz Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs. Lai aizpildītu vakances, kas var rasties saskaņā ar šo punktu, *mutatis mutandis* piemēro 17.34. panta 2. punktu un 17.35. panta 2. punktu.

PUBLIC

17.37. PANTS

Daudzpusēji strīdu izšķiršanas mehānismi

Puses cenšas sadarboties, lai izveidotu daudzpusēju ieguldījumu tiesu un apelācijas mehānismu ieguldījumu strīdu izšķiršanas vajadzībām. Stājoties spēkā tādam starptautiskam nolīgumam starp Pusēm, kurā paredzēts šāds daudzpusējs mehānisms, kas piemērojams strīdiem saskaņā ar šā nolīguma daļu, šīs iedaļas attiecīgās daļas vairs nepiemēro. Apvienotā komiteja var pieņemt lēmumu, nosakot visus vajadzīgos pārejas pasākumus.

[1] Šis ieteikums neskar Apvienotās komitejas spēju vērst Apelācijas tiesas priekšsēdētāja uzmanību uz kāda Ieguldījumu tiesas tiesneša vai Apelācijas tiesas locekļa uzvedību, kas ir pretrunā ar 1. punktā noteiktajiem pienākumiem un nav savienojama ar darba turpināšanu Ieguldījumu tiesā vai Apelācijas tiesā.

5. APAKŠIEDAĻA

TIESVEDĪBAS NORISE

17.38. PANTS

Piemērojamie tiesību akti un interpretācijas noteikumi

1. Ieguldījumu tiesa konstatē, vai pasākums, attiecībā uz kuru prasītājs ir iesniedzis prasību, neatbilst 17.25. panta 1. punkta noteikumiem.

2. Izdarot konstatējumu, Ieguldījumu tiesa piemēro šo nolīgumu un attiecīgā gadījumā citus starp Pusēm piemērojamos starptautisko tiesību noteikumus. Tā interpretē šo nolīgumu saskaņā ar parastajiem starptautisko publisko tiesību interpretācijas noteikumiem, kas kodificēti Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām.

3. Lielākai noteiktībai — konstatējot pasākuma atbilstību 17.25. panta 1. punktā minētajiem noteikumiem, Ieguldījumu tiesa attiecīgā gadījumā Puses tiesību aktus ņem vērā kā faktu. Rīkojoties šādi, Ieguldījumu tiesa ievēro prevalējošo interpretāciju, ko par šādiem tiesību aktiem sniegušas minētās Puses tiesas vai iestādes, un jebkāda tiesas sniegta šādu tiesību aktu interpretācija minētās Puses tiesām vai iestādēm nav saistoša.

PUBLIC

4. Lielākai noteiktībai — Ieguldījumu tiesai nav jurisdikcijas konstatēt tāda pasākuma likumību, kas, iespējams, ir 17.25. panta 1. punktā minēto noteikumu pārkāpums saskaņā ar strīdā iesaistītās puses iekšzemes tiesību aktiem.

5. Lielākai noteiktībai — ja kādas Puses ieguldītājs iesniedz prasību atbilstoši šai iedaļai, tostarp prasību ar apgalvojumu, ka kāda Puse ir pārkāpusi 17.17. pantu, ieguldītājam ir pierādīšanas pienākums attiecībā uz izvirzītajām prasībām atbilstoši strīdam piemērojamo starptautisko tiesību vispārējiem principiem.

6. Ja rodas nopietnas bažas attiecībā uz C[1] vai D iedaļas interpretācijas jautājumiem, Apvienotā padome var pieņemt lēmumus, interpretējot šo nolīgumu. Jebkāda šāda interpretācija ir saistoša Ieguldījumu tiesai un Apelācijas tiesai. Apvienotā padome var nolemt, ka interpretācija ir saistoša no konkrētas dienas.

17.39. PANTS

Pielikumu interpretācija

1. Pēc lūguma apspriesties atbilstoši 17.27. panta 3. punktam, atbildētājs var rakstiski lūgt apakškomitejai konstatēt, vai un kādā apmērā pasākums, par kuru iesniegt lūgums apspriesties, ietilpst neatbilstīga pasākuma tvērumā, kā izklāstīts 17.-A vai 17.-B pielikumā.

[1] Kā minēts 17.25. pantā.

2. Šo lūgumu apakškomitejai iesniedz cik drīz vien iespējams pēc tam, kad saņemts lūgums apspriesties. Pēc lūguma iesniegšanas apakškomitejai aptur laikposmus, kas minēti 17.27. panta 5. punktā, 17.27. panta 8. punktā, 17.54. panta 10. punktā un 17.55. panta 5. punktā.

3. Apakškomiteja godprātīgi cenšas sniegt pieprasīto konstatāciju. Visus šādas konstatēšanas rezultātus nekavējoties paziņo strīdā iesaistītajām pusēm.

4. Ja apakškomiteja nesniedz konstatāciju trīs mēnešu laikā pēc lūguma iesniegšanas par jautājumu, minēto laikposmu apturēšana izbeidzas.

PUBLIC

17.40. PANTS

Pārējās prasības

Ja ir celtas prasības gan atbilstoši šai iedaļai, gan 38. nodaļai vai citam starptautiskam nolīgumam par to pašu iespējamo noteikumu pārkāpumu, kas minēts 17.25. panta 1. punktā, un pastāv iespēja, ka kompensācijas varētu pārklāties, vai ja prasībai saskaņā ar citu starptautisko nolīgumu varētu būtiski ietekmēt tās prasības noregulējumu, kas celta saskaņā ar šo iedaļu, Ieguldījumu tiesa pēc strīdā iesaistīto pušu uzklausīšanas savā lēmumā, rīkojumā vai nolēmumā attiecīgā gadījumā ņem vērā procedūru, kas rit saskaņā ar 38. nodaļu vai citu starptautisku nolīgumu. Minētajā nolūkā tā var arī apturēt savu tiesvedību. Rīkojoties saskaņā ar šo pantu, Ieguldījumu tiesa ievēro 17.54. panta 10. punktu.

17.41. PANTS

Pretapiešanas pasākumi

Lielākai noteiktībai – Ieguldījumu tiesa atsakās no jurisdikcijas, ja strīds radies vai ja tā rašanās bija pamatoti paredzama laikā, kad prasītājs ieguva īpašumtiesības vai kontroli pār ieguldījumu, kas ir strīda priekšmets, vai iesaistījās korporatīvajā pārstrukturēšanā, ja tiesa, pamatojoties uz lietas faktiem, nosaka, ka prasītājs ir ieguvis īpašumtiesības vai kontroli pār ieguldījumu vai iesaistījies korporatīvajā pārstrukturēšanā galvenokārt tādēļ, lai iesniegtu prasību saskaņā ar šo iedaļu. Iespēja atteikties no jurisdikcijas šādos apstākļos neskar citus ar jurisdikciju saistītus iebildumus, kurus Ieguldījumu tiesa varētu izskatīt.

17.42. PANTS

Prasības bez acīmredzamas juridiskas būtības

1. Atbildētājs ne vēlāk kā 30 dienas pēc tiesas sastāva izveides saskaņā ar 17.34. panta 7. punktu un jebkurā gadījumā pirms tiesas sastāva pirmās sēdes vai ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc tam, kad atbildētājam kļuva zināmi fakti, kas ir iebilduma pamatā, var iesniegt iebildumu, ka prasība ir bez acīmredzamas juridiskas būtības.

2. Atbildētājs iespējami precīzi norāda iebilduma pamatojumu.

3. Pēc tam, kad Ieguldījumu tiesa ir devusi strīdā iesaistītajām pusēm iespēju iesniegt apsvērumus par šo iebildumu, tā konkrētā tiesas sastāva pirmajā sēdē vai tūlīt pēc tās izdod lēmumu vai pagaidu nolēmumu par iebildumu, norādot pamatojumu. Ja iebildums ir saņemts pēc konkrētā tiesas sastāva pirmās sēdes, Ieguldījumu tiesa šādu lēmumu vai pagaidu nolēmumu izdod pēc iespējas ātrāk, un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 120 dienu laikā pēc iebilduma iesniegšanas. Lemjot par iebildumu, Ieguldījumu tiesa pieņem prasītāja apgalvotos faktus par patiesiem un var arī ņemt vērā visus būtiskos faktus, kas nav apstrīdēti.

4. Ieguldījumu tiesas lēmums neskar strīdā iesaistītās puses tiesības saskaņā ar 17.43. pantu vai procesa gaitā iebilst pret prasības juridisko pamatu, neskarot Ieguldījumu tiesas pilnvaras vispirms izskatīt citas iebildumus.

17.43. PANTS

No likuma viedokļa nepamatotas prasības

1. Neskarot Ieguldījumu tiesas pilnvaras izskatīt citus iebildumus kā iepriekš izlemjamu jautājumu vai atbildētāja tiesības celt jebkādus šādus iebildumus jebkurā piemērotā laikā, Ieguldījumu tiesa kā iepriekš izlemjamu jautājumu izskata un izspriež visus tos iebildumus, kurus cēlis atbildētājs, kas uzskata, ka saskaņā ar šo iedaļu iesniegtā prasība vai tās daļa no likuma viedokļa nav prasība, par kuru varētu pieņemt prasītājam labvēlīgu nolēmumu saskaņā ar 17.54. pantu, pat ja nevarētu apstrīdēt to, ka iespējamie fakti, uz kuriem atsaucas prasītājs, ir patiesi. Ieguldījumu tiesa var arī izvērtēt visus attiecīgos faktus, kuri netiek apstrīdēti.

PUBLIC

2. Iebildumu saskaņā ar šā panta 1. punktu iesniedz tiesai pēc iespējas drīzāk, kolīdz ir izveidots tiesas sastāvs, un nekādā gadījumā ne vēlāk kā dienā, ko Ieguldījumu tiesa noteikusi atbildētājam viņa pretargumentu vai aizstāvības raksta iesniegšanai. Iebildumu saskaņā ar šā panta 1. punktu nevar iesniegt, kamēr nav pabeigta tiesvedība, uz kuru attiecas 17.42. pants, izņemot, ja Ieguldījumu tiesa, pienācīgi ņemot vērā lietas apstākļus, piešķir atļauju iesniegt iebildumu saskaņā ar šo pantu.

3. Saņēmusi 1. punktā minēto iebildumu, Ieguldījumu tiesa, ja vien tā neuzskata, ka iebildums ir acīmredzami nepamatots, aptur tiesvedību pēc būtības, iebilduma izskatīšanai sastāda grafiku, kas ir saderīgs ar grafiku, kuru tā sastādījusi visu citu iepriekš izlemjamo jautājumu izskatīšanai, un izdod lēmumu vai pagaidu nolēmumu par iebildumu, norādot pamatojumu.

17.44. PANTS

Pārredzamība

1. Šajā iedaļā minētajiem strīdiem *mutatis mutandis* piemēro *UNCITRAL* pārredzamības noteikumus, papildus turpmāk minētiem noteikumiem.

2. *UNCITRAL* pārredzamības noteikumu 3. panta 1. punktā minētajā dokumentu sarakstā iekļauj šādus dokumentus: šā nolīguma 17.26. pantā minēto vienošanos par mediācijas izmantošanu, šā nolīguma 17.27. pantā minēto lūgumu apspriesties, šā nolīguma 17.28. pantā minēto paziņojumu, kurā lūgts noteikt atbildētāju, un atbildētāja noteikšanu, šā nolīguma 17.36. pantā minēto paziņojumu par iebildumu un lēmumu par iebildumu un šā nolīguma 17.53. pantā minēto lietu apvienošanas lūgumu.

3. Lielākai noteiktībai – lietiskos pierādījumus var darīt pieejamus sabiedrībai saskaņā ar *UNCITRAL* pārredzamības noteikumu 3. panta 3. punktu.

4. Neraugoties uz *UNCITRAL* pārredzamības noteikumu 2. pantu, ES Puse vai attiecīgi Čīle savlaicīgi un pirms tiesas sastāva izveides publisko šā nolīguma 17.27. pantā minēto lūgumu apspriesties, šā nolīguma 17.28. pantā minēto paziņojumu, kurā lūgts noteikt atbildētāju, un atbildētāja noteikšanu, – ar nosacījumu, ka konfidenciālā vai aizsargātā informācija tiek aizklāta[1]. Šādus dokumentus var publiskot, sazinoties ar repozitoriju, kas minēts *UNCITRAL* pārredzamības noteikumos.

5. Jebkura strīdā iesaistītā puse, kas plāno Ieguldījumu tiesas sēdē izmantot informāciju, kas apzīmēta par konfidenciālu vai aizsargātu, par to informē tiesu.

[1] Lielākai noteiktībai – konfidenciālu vai aizsargātu informāciju saprot tā, kā tā definēta un noteikta saskaņā ar *UNCITRAL* pārredzamības noteikumu 7. pantu.

6. Jebkura strīdā iesaistītā puse, kas apgalvo, ka konkrēta informācija ir konfidenciāla vai aizsargāta informācija, skaidri apzīmē to par tādu, kad to iesniedz Ieguldījumu tiesai.

7. Lielākai noteiktībai – nekas šajā iedaļā neliek atbildētājam neizpaust publiski informāciju, kas jāizpauž saskaņā ar tā tiesību aktiem.

PUBLIC

17.45. PANTS

Pagaidu pasākumi

Ieguldījumu tiesa var norīkot pagaidu aizsardzības pasākumu, lai aizsargātu kādas strīdā iesaistītās puses tiesības vai lai nodrošinātu, ka Ieguldījumu tiesa pilnībā īsteno savu jurisdikciju, tostarp norīkojot tādu pierādījumu saglabāšanu, kas ir kādas domstarpībās iesaistītās puses rīcībā vai kontrolē, vai lai aizsargātu Ieguldījumu tiesas jurisdikciju. Ieguldījumu tiesa nevar nedz izdot rīkojumu konfiscēt līdzekļus, nedz kavēt tāda režīma piemērošanu, par kuru tiek apgalvots, ka tas rada pārkāpumu.

17.46. PANTS

Atteikšanās no prasības

Ja pēc prasības iesniegšanas atbilstoši šai iedaļai prasītājs neveic nekādus pasākumus tiesvedībā 180 secīgu dienu laikā pēc minētās iesniegšanas vai tādā laikposmā, par kādu strīdā iesaistītās puses var vienoties, tiek uzskatīts, ka prasītājs ir atsaucis savu prasību un pārtraucis tiesvedību. Ieguldījumu tiesa pēc atbildētāja pieprasījuma un pēc strīdā iesaistīto pušu informēšanas pieņem rīkojumu, kurā konstatē atteikšanos no prasības, un izdod nolēmumu par izdevumiem. Pēc šāda rīkojuma izdošanas Ieguldījumu tiesas pilnvaras beidzas. Prasītājs pēc tam nevar iesniegt prasību par to pašu jautājumu.

17.47. PANTS

Izdevumu segšanas garantija

1. Lielākai noteiktībai – ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka prasītājs, iespējams, nevarēs izpildīt nolēmumu par izdevumiem, kas tam nav labvēlīgs, Ieguldījumu tiesa pēc atbildētāja lūguma var norīkot prasītājam sniegt garantiju par visiem izdevumiem vai to daļu.

2. Ja izdevumu segšanas garantija netiek sniegta pilnā apmērā 30 dienu laikā pēc Ieguldījumu tiesas rīkojuma vai kādā citā Ieguldījumu tiesas noteiktā termiņā, Ieguldījumu tiesa par to informē strīdā iesaistītās puses un var norīkot tiesvedības apturēšanu vai izbeigšanu.

3. Ieguldījumu tiesa ņem vērā visus pierādījumus, kas sniegti saistībā ar 1. punktā minētajiem apstākļiem, tostarp trešo personu finansējuma esamību.

PUBLIC

17.48. PANTS

Strīdā neiesaistītā puse

1. Atbildētājs ne vēlāk kā 30 dienās pēc saņemšanas vai uzreiz pēc strīda par konfidenciālu vai aizsargātu informāciju izšķiršanas iesniedz strīdā neiesaistītajai pusei:

a) 17.27. pantā minēto lūgumu apspriesties, 17.28. pantā minēto paziņojumu, kurā lūgts noteikt atbildētāju, 17.30. pantā minēto prasību un visus citus dokumentus, kas pievienoti šādiem dokumentiem;

b) pēc strīdā neiesaistītās puses pieprasījuma:

   i) iesniegumus Ieguldījumu tiesai, apsvēruma rakstus, īsus lietas izklāstus, pieprasījumus un citus dokumentus, ko strīdā iesaistītā puse iesniegusi Ieguldījumu tiesā;

   ii) rakstiskus izklāstus, ko Ieguldījumu tiesai iesniegusi trešā persona;

iii) Ieguldījumu tiesas lietas iztiesāšanas protokolus vai pierakstus, ja tādi ir pieejami; un

iv) Ieguldījumu tiesas rīkojumus, nolēmumus un lēmumus; un

c) pēc pieprasījuma un uz strīdā neiesaistītās puses rēķina – visus pierādījumus vai daļu pierādījumu, kas iesniegti Ieguldījumu tiesā.

2. Strīdā neiesaistītajai pusei ir tiesības piedalīties tiesas sēdē, kas notiek atbilstoši šai iedaļai.

3. Ieguldījumu tiesa pieņem vai pēc apspriešanās ar strīdā iesaistītajām pusēm var aicināt iesniegt mutiskus apsvērumus vai rakstiskus izklāstus no strīdā neiesaistītās puses par šā nolīguma interpretāciju. Ieguldījumu tiesa arī nodrošina, ka strīdā iesaistītajām pusēm tiek dota samērīga iespēja sniegt savus apsvērumus par ikvienu strīdā neiesaistītās puses paziņojumu.

17.49. PANTS

Trešo personu iestāšanās lietā

1. Ieguldījumu tiesa ļauj ikvienai personai, kas var pierādīt tiešu un faktisku ieinteresētību konkrētajos strīda apstākļos (“iestājpersona”), iestāties lietā kā trešai personai. Iestāšanās lietā var izpausties tikai kā pilnīgs vai daļējs atbalsts kādas strīdā iesaistītās puses tiesiskajai pozīcijai.

PUBLIC

2. Pieteikums par iestāšanos lietā jāiesniedz 90 dienu laikā pēc prasības iesniegšanas publicēšanas saskaņā ar 17.30. pantu. Ieguldījumu tiesa lemj par pieteikumu 90 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas dienas, pēc tam, kad strīdā iesaistītajām pusēm ir dota iespēja iesniegt savus apsvērumus.

3. Ja pieteikums par iestāšanos lietā tiek apmierināts, iestājpersona saņem visu strīdā iesaistītajām pusēm izsniegto procesuālo rīkojumu kopijas, izņemot konfidenciālu vai aizsargātu informāciju, ja tāda ir. Iestājpersona var iesniegt iestāšanās rakstu Ieguldījumu tiesas noteiktajā termiņā pēc tam, kad ir paziņoti procesuālie rīkojumi. Strīdā iesaistītajām pusēm ir iespēja atbildēt uz iestāšanās rakstu. Iestājpersona drīkst piedalīties tiesas sēdēs, kas notiek saskaņā ar šo iedaļu, un sniegt mutisku paziņojumu.

4. Apelācijas gadījumā iestājpersonai ir tiesības iestāties lietā Apelācijas tiesā. *Mutatis mutandis* piemēro 3. punktu.

5. Ar šo pantu piešķirtās tiesības iestāties lietā neskar iespēju, ka Ieguldījumu tiesa var pieņemt *amicus curiae* īsus lietas izklāstus no trešām personām, kuras ir būtiski ieinteresētas tiesvedībā saskaņā ar *UNCITRAL* pārredzamības noteikumu 4. pantu.

6. Lielākai noteiktībai – fakts, ka persona ir prasītāja kreditors, pats par sevi nav uzskatāms par pietiekamu, lai konstatētu, ka minētajai personai ir tieša un faktiska ieinteresētība konkrētajos strīda apstākļos.

PUBLIC

17.50. PANTS

Ekspertu ziņojumi

Neskarot cita veida ekspertu iecelšanu, kad to atļauj 17.30. panta 2. punktā minētie piemērojamie noteikumi, Ieguldījumu tiesa pēc kādas strīdā iesaistītās puses lūguma vai pēc savas iniciatīvas, apspriedusies ar strīdā iesaistītajām pusēm, var iecelt vienu vai vairākus ekspertus, kas tai rakstiski ziņo par jebkuru faktoloģisku jautājumu, piemēram, par vidi, veselību vai drošību, vai citiem jautājumiem, ko tiesvedībā izvirzījusi kāda strīdā iesaistītā puse.

PUBLIC

17.51. PANTS

Atlīdzība vai cita kompensācija

Aizsardzības, pretprasības, kompensācijas vai līdzīgos nolūkos Ieguldījumu tiesa neatzīst par derīgu argumentu faktu, ka prasītājs vai uz vietas iedibināts uzņēmums ir saņēmis vai saņems atlīdzinājumu vai citu kompensāciju saskaņā ar apdrošināšanas vai garantijas līgumu attiecībā uz visu kompensāciju vai tās daļu, kas pieprasīta strīdu izšķiršanas procesā, kurš uzsākts saskaņā ar šo iedaļu.

17.52. PANTS

Pušu loma

1. Puse neceļ starptautisku prasību attiecībā uz strīdu, kas iesniegts izskatīšanai atbilstoši 17.30. pantam, izņemot gadījumu, kad otra Puse neievēro un nepilda par minēto strīdu pieņemto nolēmumu. Tas neizslēdz 38. nodaļā paredzēto strīdu izšķiršanas iespēju attiecībā uz vispārpiemērojamu pasākumu pat tad, ja ir aizdomas, ka minētais pasākums ir šā nolīguma pārkāpums attiecībā uz konkrētu ieguldījumu, saistībā ar ko strīds iesniegts atbilstoši 17.30. pantam. Šis punkts neskar 17.48. pantu.

2. Šā panta 1. punkts neliedz veikt neoficiālu informācijas apmaiņu tikai un vienīgi nolūkā sekmēt strīda izšķiršanu.

17.53. PANTS

Prasību apvienošana

1. Ja saskaņā ar šo iedaļu atsevišķi ir iesniegtas divas vai vairākas prasības, kurām ir kopīgs tiesību vai faktu jautājums un kuras attiecas uz vieniem un tiem pašiem notikumiem vai apstākļiem, tad atbildētājs var iesniegt Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājam lūgumu izskatīt šīs prasības vai kādu to daļu, izmantojot lietu apvienošanu. Lūgumā norāda:

a) strīdā iesaistīto pušu vārdus, uzvārdus / nosaukumus un adreses un prasības, kuras vēlas apvienot;

b) apjomu, kādā vēlama apvienošana; un

c) lūguma pamatojumu.

2. Atbildētājs iesniedz šo lūgumu arī katram prasītājam, kurš izvirzījis prasības, ko atbildētājs vēlas apvienot.

3. Ja par prasību apvienošanu vienojas visas strīdā iesaistītās puses, uz kurām attiecināmās prasības vēlas apvienot, minētās strīdā iesaistītās puses iesniedz Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājam kopīgu lūgumu saskaņā ar 1. punktu. Ja vien Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs nenolemj, ka lūgums ir acīmredzami nepamatots, Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs 30 dienu laikā pēc šāda lūguma saņemšanas izveido jaunu tiesas sastāvu ("apvienoto prasību sastāvs") saskaņā ar 17.34. pantu, kuras kompetencē ir pilnībā vai daļēji izskatīt dažas vai visas prasības, uz kurām attiecas minētais lūgums.

4. Ja šā panta 3. punktā minētās strīdā iesaistītās puses nav panākušas vienošanos par prasību apvienošanu 30 dienu laikā, kopš pēdējais prasītājs ir saņēmis šā panta 1. punktā minēto apvienošanas lūgumu, Ieguldījumu tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar 17.34. pantu izveido tiesas apvienoto prasību sastāvu. Apvienoto prasību sastāvs pilnībā vai daļēji uzņemas jurisdikciju attiecībā uz dažām vai visām prasībām, ja pēc strīdā iesaistīto pušu viedokļu izskatīšanas tas ir pārliecinājies, ka prasībām, kas iesniegtas saskaņā ar 17.30. pantu, ir kopīgs juridisks vai faktisks jautājums un ka tās radušās no vieniem un tiem pašiem notikumiem vai apstākļiem, un ka prasību apvienošana būtu vislabākais risinājums taisnīgai un efektīvai prasību noregulēšanai, tostarp nolēmumu konsekvences interesēs.

PUBLIC

5. Ja prasītāji 30 dienu laikā no dienas, kad pēdējais prasītājs ir saņēmis lūgumu prasības izskatīt apvienotā veidā, nav vienojušies, kurus strīdu izšķiršanas noteikumus, kas paredzēti 17.30. panta 2. punktā iekļautajā sarakstā, izmantot, apvienotās prasības iesniedz izskatīšanai apvienoto prasību sastāvam, piemērojot *UNCITRAL* šķīrējtiesas noteikumus un ievērojot šajā iedaļā izklāstītos noteikumus.

6. Ieguldījumu tiesas sastāvi, kas izveidoti saskaņā ar 17.34. pantu, nodod jurisdikciju attiecībā uz prasībām vai to daļām, pār kurām jurisdikciju ir pārņēmis apvienoto prasību sastāvs, un minēto sastāvu virzītā tiesvedība tiek apturēta. Ieguldījumu tiesas apvienoto prasību sastāva nolēmums attiecībā uz tām prasību daļām, kurās tas ir uzņēmies jurisdikciju, ir saistošs tiesas sastāviem, kuru jurisdikcijā ir atlikušās prasības, no dienas, kad nolēmums kļūst galīgs saskaņā ar 17.56. pantu.

7. Prasītājs, kura prasību nolemts apvienot ar citām, var atsaukt savu prasību vai tās daļu, uz kuru attiecas apvienošana, no strīdu izšķiršanas tiesvedības saskaņā ar šo pantu, un minētajā gadījumā šādu prasību vai tās daļu nevar iesniegt atkārtoti saskaņā ar 17.30. pantu.

8. Pēc atbildētāja pieprasījuma tiesas apvienoto prasību sastāvs uz tāda paša pamata un ar tādām pašām sekām, kā noteikts 3. līdz 6. punktā, var lemt, vai tam ir jurisdikcija pār visu prasību vai tās daļu, uz ko attiecas 1. punkta darbības joma un kas iesniegta pēc tam, kad sākta apvienošanas procedūra.

9. Pēc kāda prasītāja lūguma tiesas apvienoto prasību sastāvs var veikt pasākumus, lai saglabātu šā prasītāja konfidenciālās vai aizsargātās informācijas konfidencialitāti pret citiem prasītājiem. Šādi pasākumi var ietvert dokumentu versiju, kurās konfidenciālā vai aizsargātā informācija tiek aizklāta, iesniegšanu pārējiem prasītājiem vai sēdes daļu organizēšanu slēgtā kārtībā.

PUBLIC

17.54. PANTS

Pagaidu nolēmums

1. Ja Ieguldījumu tiesa secina, ka atbildētājs ir pārkāpis kādu no 17.25. panta 1. punktā minētajiem noteikumiem, uz ko norāda prasītājs, Ieguldījumu tiesa pēc prasītāja lūguma un pēc strīdā iesaistīto pušu uzklausīšanas var lemt tikai par šādiem elementiem:

a) kompensācija par finansiāliem zaudējumiem un visi piemērojamie procenti; un

b) īpašuma restitūcija, šādā gadījumā nolēmumā nosakot, ka atbildētājs restitūcijas vietā var maksāt kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem un visus piemērojamos procentus saskaņā ar 17.19. pantu.

Ja prasība iesniegta uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā, nolēmumā saskaņā ar šo punktu norāda, ka:

a) uz vietas iedibinātajam uzņēmumam izmaksā kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem un procentus;

b) ir jāveic jebkāda īpašuma restitūcija par labu uz vietas iedibinātajam uzņēmumam;

Lielākai noteiktībai – Ieguldījumu tiesa nevar piešķirt citus tiesiskās aizsardzības līdzekļus kā vien tos, kas minēti pirmajā daļā, kā arī nevar izdot rīkojumu atsaukt, izbeigt vai grozīt attiecīgo pasākumu.

2. Kompensācija par finansiāliem zaudējumiem nepārsniedz zaudējumus, kurus attiecīgo 17.25. panta 1. punkta noteikumu pārkāpuma dēļ cietis attiecīgi prasītājs vai, ja prasītājs rīkojies uz vietas iedibināta uzņēmuma vārdā, – uz vietas iedibinātais uzņēmums, un to samazina par summu, kas atbilst visām atlīdzībām vai kompensācijām, ko jau izmaksājusi attiecīgā puse. Ieguldījumu tiesa nosaka šādus finansiālus zaudējumus, pamatojoties uz strīdā iesaistīto pušu iesniegumiem, un attiecīgā gadījumā ņem vērā līdzvainību, kas radusies tīšas darbības vai nolaidības rezultātā, vai neiesaistīšanos zaudējumu mazināšanā.

3. Lielākai noteiktībai – ja Puses ieguldītājs iesniedz prasību atbilstoši 17.30. pantam, viņš var atgūt tikai tos zaudējumus vai atlīdzību par kaitējumu, kas tam radušies kā Puses ieguldītājam.

4. Ieguldījumu tiesa nevar piespriest zaudējumu atlīdzināšanu kā sodu.

PUBLIC

5. Ieguldījumu tiesa izdod rīkojumu, ka tiesvedības izmaksas sedz tiesvedībā zaudējusī strīdā iesaistītā puse. Izņēmuma kārtā Ieguldījumu tiesa var sadalīt šādus izdevumus starp strīdā iesaistītajām pusēm, ja tā konstatē, ka tas ir lietderīgi, ņemot vērā lietas apstākļus.

6. Noraidot prasību un nākot klajā ar nolēmumu saskaņā ar 17.42. vai 17.43. pantu, Ieguldījumu tiesa arī lemj par citām pamatotām izmaksām, tostarp samērīgām juridiskās pārstāvības un palīdzības izmaksām, kas jāsedz zaudējušajai strīdā iesaistītajai pusei. Citos apstākļos Ieguldījumu tiesa nosaka, kā starp strīdā iesaistītajām pusēm sadalāmas citas pamatotas izmaksas, tostarp samērīgas juridiskās pārstāvības un palīdzības izmaksas, ņemot vērā tiesvedības iznākumu un citus būtiskus apstākļus, piemēram, strīdā iesaistīto pušu rīcību.

7. Ja prasība apmierināta tikai daļēji, tad izmaksas koriģē proporcionāli prasības apmierināto daļu skaitam un apmēram.

8. Apelācijas tiesa nosaka un sadala izmaksas saskaņā ar šo pantu.

9. Ne vēlāk kā vienu gadu pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Apvienotā komiteja pieņem papildu noteikumus par maksām, lai noteiktu juridiskās pārstāvības un palīdzības izdevumu maksimālo summu, ko var segt konkrētu kategoriju zaudējušās strīdā iesaistītās puses, ņemot vērā to finanšu līdzekļus.

10. Ieguldījumu tiesa pieņem pagaidu nolēmumu 24 mēnešu laikā pēc prasības iesniegšanas. Ja minēto termiņu nevar ievērot, Ieguldījumu tiesa pieņem attiecīgu lēmumu, kurā strīdā iesaistītajām pusēm norāda šādas kavēšanās iemeslus un paredzamo pagaidu nolēmuma pieņemšanas datumu.

PUBLIC

17.55. PANTS

Apelācijas procedūra

1. Jebkura strīdā iesaistītā puse pagaidu nolēmumu 90 dienu laikā pēc tā pieņemšanas var pārsūdzēt Apelācijas tiesā. Apelācijas iemesli ir šādi:

a) Ieguldījumu tiesa ir pieļāvusi kļūdu piemērojamo tiesību aktu interpretēšanā vai piemērošanā;

b) Ieguldījumu tiesa ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu faktu novērtēšanā, tostarp attiecīgā gadījumā Puses tiesību aktu novērtēšanā; vai

c) *ICSID* konvencijas 52. pantā paredzētie iemesli, ciktāl tos neaptver šā panta a) vai b) apakšpunkts.

2. Apelācijas tiesa noraida apelāciju, ja tā konstatē, ka apelācija ir nepamatota. Tā var arī noraidīt apelāciju paātrinātā kārtā, ja ir skaidrs, ka apelācija ir acīmredzami nepamatota.

3. Ja Apelācijas tiesa konstatē, ka apelācija ir pamatota, ar Apelācijas tiesas lēmumu pilnībā vai daļēji groza vai atceļ juridiskos konstatējumus un secinājumus pagaidu nolēmumā. Šajā lēmumā precīzi norāda, kā Apelācijas tiesa ir grozījusi vai atcēlusi attiecīgos tiesas konstatējumus un secinājumus.

4. Ja tiesas konstatētie fakti to pieļauj, Apelācijas tiesa piemēro savus juridiskos konstatējumus un secinājumus attiecībā uz šādiem faktiem un pieņem galīgo lēmumu. Ja tas nav iespējams, Apelācijas tiesa nodod lietu atpakaļ tiesai.

5. Principā apelācijas izskatīšanas laiks nepārsniedz 180 dienas no brīža, kad oficiāli paziņots kādas strīdā iesaistītās puses lēmums iesniegt apelāciju, līdz Apelācijas tiesas lēmuma pieņemšanas dienai. Gadījumā, ja Apelācijas tiesa uzskata, ka tā nevar pieņemt lēmumu minētajā 180 dienu laikposmā, tā rakstiski informē strīdā iesaistītās puses par aizkavēšanās iemesliem un norāda plānoto termiņu, kurā tā pieņems lēmumu. Izskatīšana nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 270 dienas.

6. Strīdā iesaistītā puse, kas iesniedz apelāciju, sniedz nodrošinājumu apelācijas izmaksu segšanai.

7. Apelācijas procedūrai *mutatis mutandis* piemēro 17.33., 17.44., 17.45., 17.46., 17.48. pantu un attiecīgā gadījumā citus šīs iedaļas noteikumus.

PUBLIC

17.56. PANTS

Galīgais nolēmums

1. Pagaidu nolēmums, kas izdots saskaņā ar šo iedaļu, kļūst galīgs, ja neviena no strīdā iesaistītajām pusēm nav pārsūdzējusi pagaidu nolēmumu saskaņā ar 17.55. pantu.

2. Ja pagaidu nolēmums ir pārsūdzēts un Apelācijas tiesa ir noraidījusi pārsūdzību saskaņā ar 17.55. pantu, pagaidu nolēmums kļūst galīgs dienā, kad Apelācijas tiesa noraida pārsūdzību.

3. Ja pagaidu nolēmums ir pārsūdzēts un Apelācijas tiesa ir pieņēmusi galīgo lēmumu, pagaidu nolēmums, kā to ir grozījusi vai atcēlusi Apelācijas tiesa, kļūst galīgs Apelācijas tiesas galīgā lēmuma pieņemšanas dienā.

4. Ja pagaidu nolēmums ir pārsūdzēts un Apelācijas tiesa ir grozījusi vai atcēlusi pagaidu nolēmuma juridiskos konstatējumus un secinājumus un nodevusi lietu atpakaļ Ieguldījumu tiesai, Ieguldījumu tiesa, attiecīgā gadījumā uzklausot strīdā iesaistītās puses, pārskata savu pagaidu nolēmumu, lai atspoguļotu Apelācijas tiesas konstatējumus un secinājumus. Ieguldījumu tiesai Apelācijas tiesas konstatējumi ir saistoši. Ieguldījumu tiesa cenšas pieņemt pārskatīto nolēmumu 90 dienu laikā no Apelācijas tiesas lēmuma saņemšanas. Pārskatītais pagaidu nolēmums kļūst galīgs, kad pagājušas 90 dienas pēc tā izdošanas.

PUBLIC

5. Galīgajā nolēmumā iekļauj visus Apelācijas tiesas galīgos lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 17.55. pantu.

PUBLIC

17.57. PANTS

Nolēmumu izpilde

1. Nolēmums, kas izdots saskaņā ar šo iedaļu, nav izpildāms, iekams tas nav kļuvis galīgs saskaņā ar 17.56. pantu. Galīgie nolēmumi, ko pieņem saskaņā ar šo iedaļu, strīdā iesaistītajām pusēm ir saistoši, un tos nevar pārsūdzēt, pārskatīt, atlikt, anulēt vai uz tiem nevar attiecināt kādu citu tiesiskās aizsardzības līdzekli[1].

2. Katra Puse atzīst nolēmumu, kas sniegts atbilstoši šai iedaļai, par saistošu, un nodrošina finansiālo saistību izpildi savā teritorijā tā, it kā tas būtu galīgs minētās Puses iekšzemes tiesas spriedums.

3. Nolēmuma izpildi reglamentē normatīvie akti par spēkā esošu spriedumu vai nolēmumu izpildi, ja šāda izpilde ir nepieciešama.

4. Lielākai noteiktībai – 41.10. pants nekavē atbilstīgi šai iedaļai sniegto nolēmumu atzīšanu, izpildi un īstenošanu.

---

[1] Lielākai noteiktībai – tas neliedz strīdā iesaistītajai pusei lūgt Ieguldījumu tiesu pārskatīt vai interpretēt nolēmumu saskaņā ar piemērojamajiem strīdu izšķiršanas noteikumiem, ja šāda iespēja ir paredzēta piemērojamajos noteikumos.

5. Ņujorkas konvencijas I panta nolūkos galīgie nolēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šo iedaļu, ir šķīrējtiesas nolēmumi, kuri attiecas uz prasībām, kas uzskatāmas par tādām, kuras izriet no komercattiecībām vai komercdarījuma.

6. Lielākai noteiktībai un ievērojot šā panta 1. punktu – ja prasība ir iesniegta strīdu izšķiršanai atbilstoši šā nolīguma 17.30. panta 2. punkta a) apakšpunktam, galīgais nolēmums, kas pieņemts atbilstoši šai iedaļai, ir kvalificējams kā nolēmums atbilstīgi *ICSID* konvencijas 6. iedaļai.

PUBLIC

18. NODAĻA

PAKALPOJUMU PĀRROBEŽU TIRDZNIECĪBA

18.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro Puses pasākumiem, kas skar tādu pakalpojumu pārrobežu tirdzniecību, kurus sniedz otras Puses pakalpojumu sniedzēji. Minētie pasākumi ietver pasākumus, kas ietekmē:

a) pakalpojuma izveidi, izplatīšanu, tirdzniecību, pārdošanu un sniegšanu;

b) pakalpojuma pirkšanu, izmantošanu vai apmaksu;

c) tādu pakalpojumu pieejamību un izmantošanu saistībā ar pakalpojuma sniegšanu, kurus Puse pieprasa piedāvāt sabiedrībai kopumā, ieskaitot izplatīšanas, transporta un telesakaru tīklu pakalpojumus; un

d) obligāciju vai cita veida finansiālā nodrošinājuma sniegšanu kā nosacījumu pakalpojuma sniegšanai.

2. Šo nodaļu nepiemēro:

a) finanšu pakalpojumiem, kas definēti 25.2. pantā;

b) audiovizuāliem pakalpojumiem;

c) iekšzemes jūras kabotāžai[1];

[1] Neskarot to pasākumu apjomu, kurus var uzskatīt par kabotāžu saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem, iekšzemes jūras kabotāža saskaņā ar šo nodaļu ietver pasažieru vai preču pārvadājumus starp kādu ostu vai punktu, kas atrodas Čīlē vai dalībvalstī, un citu ostu vai punktu, kas atrodas Čīlē vai tajā pašā dalībvalstī, tostarp tās kontinentālajā šelfā, kā paredzēts ANO Konvencijā par jūras tiesībām, un pārvadājumus, kuri sākas un beidzas tajā pašā ostā vai punktā, kas atrodas Čīlē vai kādā dalībvalstī.

d) iekšzemes un starptautiskajiem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem vai saistītiem gaisa pārvadājumu atbalsta pakalpojumiem[1], kas var būt regulāri vai neregulāri, un pakalpojumiem, kas tieši saistīti ar satiksmes tiesību izmantošanu, izņemot šādus:

i) gaisa kuģu remonts un apkopes pakalpojumi, kuru laikā gaisa kuģi neizmanto;

ii) gaisa pārvadājumu pakalpojumu pārdošana un tirgvedība;

iii) datorizēto rezervēšanas sistēmu (*CRS*) pakalpojumi; un

iv) apkalpošana uz zemes;

e) publiskajam iepirkumam; un

f) Puses vai valsts uzņēmuma piešķirtām subsīdijām vai dotācijām, tostarp valdības atbalstītiem aizdevumiem, garantijām un apdrošināšanai.

PUBLIC

[1] Lielākai noteiktībai – gaisa pārvadājumu pakalpojumi vai saistīti gaisa pārvadājumu atbalsta pakalpojumi ietver šādus pakalpojumus: gaisa transportu; pakalpojumus, kuros izmanto gaisa kuģi, kā galvenais mērķis nav preču vai pasažieru pārvadāšana, piemēram, mācību lidojumiem ugunsgrēka dzēšanai no gaisa, ievērojamu vietu apskatei no gaisa, apsmidzināšanai, mērniecībai, kartēšanai, fotografēšanai, lēkšanai ar izpletni, planiera vilkšanai, helikoptera izmantošanai mežizstrādes un celtniecības nozarē un citiem gaisā veiktiem pakalpojumiem lauksaimniecības, rūpniecības un inspicēšanas vajadzībām; gaisa kuģu ar apkalpi nomu un lidostu ekspluatācijas pakalpojumus.

18.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 17.-A, 17.-B un 17.-C pielikumā:

a) "gaisa kuģu remonta un apkopes pakalpojumi" ir darbības, kas veiktas gaisa kuģim vai tā daļai, kamēr tas neatrodas ekspluatācijā, un tie neietver tā saukto līnijas uzturēšanu;

b) "datorizēto rezervēšanas sistēmu (*CRS*) pakalpojumi" ir pakalpojumi, kurus sniedz datorizētās sistēmas, kas satur informāciju par gaisa pārvadātāju grafikiem, pieejamību, braukšanas maksām un noteikumiem, kurus izmantojot var veikt rezervēšanu vai izsniegt biļetes;

c) "pakalpojumu pārrobežu tirdzniecība" vai "pakalpojumu pārrobežu sniegšana" ir pakalpojuma sniegšana:

   i) no vienas Puses teritorijas otras Puses teritorijā; vai

   ii) vienas Puses teritorijā otras Puses pakalpojuma patērētājam;

PUBLIC

d) “uzņēmums” ir juridiska persona, filiāle vai pārstāvniecība, kas izveidota iedibinot;

e) “apkalpošana uz zemes” ir šādu pakalpojumu sniegšana par samaksu vai uz līguma pamata lidostā: aviosabiedrību pārstāvēšana, administrēšana un uzraudzība, pasažieru apkalpošana, bagāžas apstrāde, trapa pakalpojumi, ēdināšanas pakalpojumi, izņemot pārtikas sagatavošanu, gaisa kravu un pasta apstrāde, gaisa kuģu uzpilde ar degvielu, gaisa kuģa apkalpošana un tīrīšana, virszemes transports un lidojuma operācijas, apkalpju administrēšanu un lidojumu plānošana; taču apkalpošanā uz zemes neietilpst: pašpakalpojumi, drošība, līnijas tehniskā apkope, gaisa kuģu remonts un apkope vai būtiskas centralizētas lidostas infrastruktūras, piemēram, atledošanas iekārtu, degvielas uzpildes sistēmu, bagāžas apstrādes sistēmu un stacionāras lidostas iekšējās transporta sistēmas pārvaldība vai darbība;

PUBLIC

f) “Puses juridiska persona” ir[1]:

i) ES Pusei:

A) juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Eiropas Savienības vai vismaz vienas tās dalībvalsts tiesību aktiem un kas veic būtisku uzņēmējdarbību[2] Eiropas Savienības teritorijā; un

B) kuģošanas sabiedrības, kuras iedibinātas ārpus Eiropas Savienības, kuras kontrolē dalībvalsts fiziskas personas un kuru kuģi ir reģistrēti dalībvalstī un kuģo ar tās karogu;

ii) Čīlei:

A) juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Čīles tiesību aktiem un iesaistīta būtiskā uzņēmējdarbībā Čīles teritorijā; un

B) kuģošanas sabiedrības, kuras iedibinātas ārpus Čīles, kuras kontrolē Čīles fiziskas personas un kuru kuģi ir reģistrēti Čīlē un kuģo ar tās karogu;

PUBLIC

[1] Lielākai noteiktībai – šajā definīcijā minētās kuģošanas sabiedrības uzskata par Puses juridiskajām personām tikai attiecībā uz to darbībām, kas saistītas ar jūras pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu.

[2] Atbilstīgi ES Puses paziņojumam PTO par Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (WT/REG39/1) minētās Puses izpratnē jēdziens “faktiska un pastāvīga saikne” ar kādas dalībvalsts ekonomiku, kas nostiprināts Līguma par Eiropas Savienības darbību 54. pantā, ir līdzvērtīgs jēdzienam “būtiska uzņēmējdarbība”.

g) “gaisa pārvadājumu pakalpojumu pārdošana un tirgvedība” ir attiecīgā gaisa pārvadātāja iespējas pārdot un brīvi tirgot savus gaisa pārvadājumu pakalpojumus, ieskaitot visus tirgvedības aspektus, tādus kā tirgus izpēte, reklāma un izplatīšana; šīs darbības neietver ne gaisa pārvadājumu pakalpojumu cenu noteikšanu, ne arī piemērojamos nosacījumus;

h) “pakalpojums” ir jebkurš pakalpojums jebkurā nozarē, izņemot pakalpojumus, ko sniedz, īstenojot valsts pilnvaras;

i) “pakalpojums, kas sniegts, realizējot valsts varas pilnvaras” ir jebkurš pakalpojums, kas netiek sniegts uz komerciāliem pamatiem vai konkurējot ar vienu vai vairākiem pakalpojumu sniedzējiem; un

j) “Puses pakalpojumu sniedzējs” ir jebkura Puses fiziska vai juridiska persona, kas vēlas sniegt vai sniedz pakalpojumu.

18.3. PANTS

Tiesības īstenot regulatīvo funkciju

Puses atkārtoti apstiprina tiesības īstenot regulatīvo funkciju savā teritorijā, lai sasniegtu leģitīmus politikas mērķus tādās jomās kā sabiedrības veselības aizsardzība, sociālie pakalpojumi, izglītība, drošība, vide, tai skaitā klimata pārmaiņu mazināšana, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju tiesību aizsardzība, privātums un datu aizsardzība vai arī kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība.

PUBLIC

18.4. PANTS

Valsts režīms

1. Katra Puse piešķir otras Puses pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās piešķir saviem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem.

2. Režīms, ko Puse piešķir saskaņā ar 1. punktu, nozīmē:

a) Čīles reģionālās vai vietējās valdības gadījumā – ne mazāk labvēlīgu par lielākās labvēlības režīmu, kādu līdzīgās situācijās minētā līmeņa valdība piešķir saviem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem;

b) dalībvalsts valdības gadījumā – ne mazāk labvēlīgu par lielākās labvēlības režīmu, kādu līdzīgās situācijās minētā valdība piešķir saviem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem.

3. Puse var nodrošināt atbilstību 1. punktā noteiktajai prasībai, attiecinot uz otras Puses pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem režīmu, kas ir formāli identisks režīmam, kuru tā piešķir saviem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem, vai kas ir formāli atšķirīgs no tā.

4. Formāli identisks vai formāli atšķirīgs režīms uzskatāms par mazāk labvēlīgu, ja tas maina konkurences nosacījumus par labu vienas Puses pakalpojumiem vai pakalpojumu sniedzējiem salīdzinājumā ar otras Puses pakalpojumu sniedzējiem.

PUBLIC

5. Neko šajā pantā neinterpretē tā, ka Pusei tiek prasīts kompensēt neizdevīgus konkurences nosacījumus, kas rodas attiecīgo pakalpojumu vai pakalpojumu sniedzēju ārvalsts statusa dēļ.

PUBLIC

18.5. PANTS

Lielākās labvēlības režīms

1. Katra Puse piešķir otras Puses pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu tā līdzīgās situācijās piešķir trešās valsts pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem.

2. Šā panta 1. punktu neinterpretē kā pienākumu Pusei attiecināt uz otras Puses pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem jebkāda režīma priekšrocības, kas izriet no pasākumiem, kuri nosaka standartu atzīšanu, tostarp standartu vai kritēriju fiziskas personas vai uzņēmuma apstiprināšanai, licencēšanai vai sertificēšanai saimnieciskās darbības veikšanai, vai piesardzības pasākumu atzīšanu.

3. Lielākai noteiktībai – 1. punktā minētais režīms neietver strīdu izšķiršanas procedūras vai mehānismus, kas noteikti citos starptautiskos nolīgumos vai tirdzniecības nolīgumos. Citu starptautisko nolīgumu vai tirdzniecības nolīgumu materiālās tiesību normas pašas par sevi nav "režīms", kā minēts 1. punktā, un tādējādi nevar būt iemesls šā panta pārkāpumam, ja nav Puses pieņemtu vai saglabātu pasākumu. Pasākumi, ko Puse piemērojusi saskaņā ar šādām materiālām tiesību normām, var būt "režīms" un tādējādi iemesls šā panta pārkāpumam.

18.6. PANTS

Klātbūtne uz vietas

Puse kā priekšnosacījumu pakalpojumu pārrobežu sniegšanai nepieprasa, lai otras Puses pakalpojumu sniedzējs pirmās Puses teritorijā iedibinātu vai uzturētu uzņēmumu vai būtu tās rezidents.

PUBLIC

18.7. PANTS

Piekļuve tirgum

Nozarēs vai apakšnozarēs, kurās ir uzņemtas saistības attiecībā uz piekļuvi tirgum, Puse vai nu visā tās teritorijā, vai uz teritoriāla apakšiedalījuma pamata nepieņem vai nesaglabā pasākumus, kuri:

a) nosaka ierobežojumus:

   i) pakalpojumu sniedzēju skaitu skaitlisko kvotu, monopolu, ekskluzīvu pakalpojumu sniedzēju vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasību veidā;

   ii) pakalpojumu darījumu vai aktīvu kopējai vērtībai skaitlisku kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasību veidā;

iii) pakalpojumu darījumu kopskaitam vai sniegto pakalpojumu kopējam daudzumam, kas izteikti noteiktās skaitliskās vienībās kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasību veidā[1]; vai

iv) to fizisko personu kopskaitam, ko drīkst nodarbināt noteiktā pakalpojumu sektorā vai ko drīkst nodarbināt pakalpojumu sniedzējs un kas ir nepieciešamas konkrēta pakalpojuma sniegšanai un tieši saistītas ar to, – skaitlisko kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības veidā; vai

b) ierobežo vai pieprasa īpašus juridiskās personas vai kopuzņēmumu veidus, kuru formā pakalpojumu sniedzējs var sniegt pakalpojumu.

PUBLIC

[1] Šis apakšpunkts neattiecas uz Puses pasākumiem, kas ierobežo pakalpojumu sniegšanas sākotnējo ielaidi.

18.8. PANTS

Neatbilstoši pasākumi

PUBLIC

1. Šā nolīguma 18.4., 18.5. un 18.6. pantu nepiemēro:

a) jebkuram spēkā esošam neatbilstošam pasākumam, ko saglabā:

i) ES Pusei:

A) Eiropas Savienība, kā izklāstīts 17.-A-1. papildinājumā;

B) dalībvalsts centrālā valdība, kā izklāstīts 17-A-1. papildinājumā;

C) dalībvalsts reģionālā līmeņa valdība, kā izklāstīts 17-A-1. papildinājumā; vai

D) vietējā līmeņa pārvalde; un

ii) Čīlei:

A) centrālā valdība, kā izklāstīts 17-A-2. papildinājumā;

B) reģionālā līmeņa valdība, kā izklāstīts 17-A-2. papildinājumā; vai

C) vietējā līmeņa pārvalde;

b) šā punkta a) apakšpunktā norādīta neatbilstoša pasākuma turpināšanai vai tūlītējai atjaunošanai; vai

c) šā punkta a) apakšpunktā norādīta neatbilstoša pasākuma grozīšanai, ciktāl grozījums nesamazina pasākuma atbilstību 18.4., 18.5. un 18.6. pantam, kāda tā bija tieši pirms grozījuma.

2. Nolīguma 18.4., 18.5. un 18.6. pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām, kas uzskaitītas to sarakstā 17.-B pielikumā.

3. Nolīguma 18.7. pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām, attiecībā uz kurām notikusi saistību uzņemšanās un kuras uzskaitītas 17.-C pielikumā.

PUBLIC

18.9. PANTS

Priekšrocību liegšana

Puse var liegt šīs nodaļas priekšrocības otras Puses pakalpojumu sniedzējam, ja Puse, kas tās liedz, pieņem vai saglabā pasākumus, kuri saistīti ar starptautiskā miera un drošības uzturēšanu, ieskaitot cilvēktiesību aizsardzību, un kuri:

a) aizliedz darījumus ar minēto pakalpojumu sniedzēju vai ar personu, kurai minētais pakalpojumu sniedzējs pieder vai kura to kontrolē; vai

b) tiktu pārkāpti vai apieti, ja šajā nodaļā paredzētās priekšrocības tiktu piešķirtas minētajam pakalpojumu sniedzējam.

18.10. PANTS

Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja

Ar šo tiek izveidota Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja (“apakškomiteja”) saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu. Risinot ar pakalpojumiem saistītus jautājumus, apakškomiteja uzrauga un nodrošina šīs nodaļas, 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. un 26. nodaļas, kā arī 17.-A līdz 17.-I, 19.-A, 19.-B, 19.-C, 21.-A un 21.-B pielikuma pienācīgu īstenošanu.

PUBLIC

PUBLIC

19. NODAĻA

FIZISKU PERSONU PAGAIDU KLĀTBŪTNE UZŅĒMĒJDARBĪBAS NOLŪKĀ

19.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro Puses pasākumiem, kuri attiecas uz saimniecisko darbību veikšanu, ko, ieceļojot un pagaidu kārtā uzturoties tās teritorijā, veic otras Puses fiziskās personas, kuras ir darījumapmeklētāji iedibināšanās nolūkos, ieguldītāji, uzņēmuma ietvaros pārcelti darbinieki, īstermiņa darījumapmeklētāji, līgumpakalpojumu sniedzēji un neatkarīgi speciālisti.

2. Šo nodaļu nepiemēro 18.1. panta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktā minētajām nozarēm.

3. Šī nodaļa neattiecas uz Puses pasākumiem, kas skar otras Puses fiziskas personas, kuras meklē piekļuvi pirmās Puses darba tirgum, vai uz pasākumiem, kas saistīti ar pilsonību, valstspiederību, pastāvīgu uzturēšanos vai nodarbinātību.

4. Nekas šajā nolīgumā neliedz Pusei piemērot pasākumus, ar kuriem reglamentē otras Puses fizisko personu ieceļošanu vai pagaidu uzturēšanos tās teritorijā, tostarp pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai aizsargātu robežu neaizskaramību un nodrošinātu to, ka fiziskās personas likumīgi šķērso robežas, ja vien šādus pasākumus nepiemēro tā, ka tie likvidē vai mazina ieguvumus, kuri otrai Pusei rodas saskaņā ar šo nolīguma daļu.

5. Izolētu faktu, ka kāda Puse pieprasa otras Puses personām saņemt vīzu, neuzskata par tādu, kas likvidē vai mazina ieguvumus, kas otrai Pusei rodas saskaņā ar šo nolīguma daļu.

6. Ciktāl nav uzņemtas šajā nodaļā paredzētās saistības, turpina piemērot visas Puses tiesību aktos ietvertās prasības attiecībā uz fizisku personu ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos, tai skaitā normatīvos aktus attiecībā uz uzturēšanās ilgumu.

7. Neatkarīgi no šīs nodaļas turpina piemērot visas prasības, kas paredzētas Puses tiesībās attiecībā uz nodarbinātību un sociālās nodrošināšanas pasākumiem, tostarp normatīvos aktus par minimālajām algām un darba koplīgumiem.

8. Šajā nodaļā ietvertās saistības attiecībā uz fizisku personu ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos uzņēmējdarbības nolūkā nepiemēro gadījumos, kad ieceļošanas un pagaidu uzturēšanās nolūks vai sekas ir iejaukties vai citādi ietekmēt jebkādu darbinieku vai vadības strīdu vai sarunas vai jebkuras minētajā strīdā iesaistītas fiziskas personas nodarbinātību.

19.2. PANTS

Definīcijas

1. Šajā nodaļā un 19-A, 19.-B un 19.-C pielikumā piemēro 17.2. un 18.2. pantā sniegtās definīcijas, izņemot Puses ieguldītāja definīciju, kas sniegta 17.2. panta 1. punkta l) apakšpunktā.

PUBLIC

2. Šajā nodaļā un 19.-A, 19.-B un 19.-C pielikumā:

a) "tirdzniecības pārstāvji" ir īstermiņa darījumapmeklētāji, kuri:

i) ir kādas Puses pakalpojumu sniedzēja vai preču piegādātāja pārstāvji, kas risina sarunas par pakalpojumu vai preču pārdošanu vai slēdz līgumus par minētā pakalpojumu sniedzēja vai preču piegādātāja pakalpojumu vai preču pārdošanu, tai skaitā piedalās sanāksmēs vai konferencēs, iesaistās apspriedēs ar kolēģiem; un pieņem pasūtījumus vai risina sarunas par līgumiem ar uzņēmumu, kas atrodas otras Puses teritorijā;

ii) nav iesaistīti pakalpojumu sniegšanā atbilstoši līgumam, kurš noslēgts starp uzņēmumu, kas nav komerciāli pārstāvēts tās Puses teritorijā, kurā īstermiņa darījumapmeklētāji uzturas pagaidu kārtā, un patērētāju minētajā teritorijā; un

iii) nav aģenti, kas saņem komisiju;

b) "darījumapmeklētāji iedibināšanas nolūkos" ir fiziskas personas, kuras kādas Puses juridiskā personā strādā vadošā amatā un kuras ir atbildīgas šādas juridiskas personas uzņēmuma iedibināšanu otras Puses teritorijā, ar nosacījumu, ka tās nepiedāvā un nesniedz pakalpojumus un neveic nekādu saimniecisku darbību, kas nav vajadzīga iedibināšanas nolūkā, un nesaņem atlīdzību no avota otrā Pusē;

PUBLIC

c) “līgumpakalpojumu sniedzēji” ir fiziskas personas, kuras nodarbina vienas Puses juridiska persona, kas pati nav iedibināta otras Puses teritorijā, nav darbā iekārtošanas un personāla nodrošināšanas pakalpojumu aģentūra un nedarbojas ar šādas aģentūras starpniecību, taču ir labā ticībā parakstījušas tādu līgumu ar galīgo patērētāju par pakalpojumu sniegšanu[1] otrā Pusē, kura izpildei ir vajadzīga tā darbinieku pagaidu klātbūtne minētajā otrā Pusē;

d) “neatkarīgi speciālisti” ir fiziskas personas, kuras nodarbojas ar pakalpojuma sniegšanu un ir iedibinātas kā pašnodarbinātas personas vienas Puses teritorijā, taču ne otras Puses teritorijā un kuras, neizmantojot darbā iekārtošanas un personāla nodrošināšanas pakalpojumu aģentūras starpniecību, ir labā ticībā parakstījušas ar galīgo patērētāju tādu līgumu par pakalpojumu sniegšanu otrā Pusē, kā izpildei ir vajadzīga šo personu pagaidu klātbūtne minētajā otrā Pusē[2];

e) “uzstādītāji un uzturētāji” ir īstermiņa darījumapmeklētāji, kuriem ir specializētas zināšanas, kas ir būtiskas pārdevēja vai iznomātāja līgumsaistībām, un kuri sniedz pakalpojumus vai māca darbiniekus sniegt pakalpojumus saskaņā ar garantiju vai citu pakalpojumu līgumu, kas saistīts ar tādu komerciālu vai rūpniecisku iekārtu vai mehānismu, tostarp datoru un līdzīgu pakalpojumu, pārdošanu vai iznomāšanu, kurus pērk vai nomā no uzņēmuma, kas atrodas ārpus tās Puses teritorijas, kurā tiek prasīta iebraukšana un pagaidu uzturēšanās, visā garantijas vai pakalpojumu līguma darbības laikā;

---

[1] Šajā punktā minētais pakalpojumu līgums atbilst tās Puses tiesību prasībām, kurā līgumu izpilda.

[2] Šajā punktā minētais pakalpojumu līgums atbilst tās Puses tiesību prasībām, kurā līgumu izpilda.

f) “uzņēmuma ietvaros pārcelti darbinieki” ir fiziskas personas, kuras vismaz vienu gadu ir bijušas nodarbinātas kādas Puses juridiskajā personā vai ir partneri šajā juridiskajā personā un kuras uz laiku tiek pārceltas uz minētās juridiskās personas uzņēmumu otras Puses teritorijā, un kuras pieder pie vienas no šādām kategorijām:

i) vadītāji;

ii) speciālisti;

iii) stažieri;

g) “ieguldītājs” ir fiziska persona, kas otras Puses teritorijā iedibina uzņēmumu, kurā minētā fiziskā persona vai juridiskā persona, kas nodarbina minēto fizisko personu, ir nodevusi ievērojamu kapitāla summu vai ir šīs nodošanas procesā un kas attīsta vai vada minētā uzņēmuma darbību uzraudzības vai izpildamatā;

h) “vadītāji” ir fiziskas personas, kuras strādā vadošā amatā kādas Puses juridiskā personā, kuras galvenokārt dod rīkojumus otras Puses teritorijā esoša uzņēmuma vadībai[1], kuru darbības vispārēju pārraudzību veic un norādījumus sniedz augstāka līmeņa vadošās amatpersonas, uzņēmuma direktoru padome vai akcionāri vai līdzvērtīgas struktūras un kuras pilda vismaz šādus pienākumus:

i) vada uzņēmumu vai tā departamentu vai apakšstruktūru;

[1] Lielākai noteiktībai – šī definīcija neizslēdz vadītājus, kuri, gan tieši neveikdami uzdevumus, kas saistīti ar faktisko pakalpojumu sniegšanu, šajā definīcijā aprakstīto pienākumu veikšanas gaitā pilda uzdevumus, kas nepieciešami pakalpojumu sniegšanai.

ii) uzrauga un kontrolē citu uzraudzības, profesionālo vai vadošo darbinieku darbu; un

iii) īsteno personiskas pilnvaras pieņemt darbā un atlaist vai ieteikt pieņemt darbā un atlaist darbiniekus, vai veikt citas ar personālu saistītas darbības;

i) "īstermiņa darījumapmeklētāji" ir fiziskas personas, kuras vēlas ieceļot un pagaidu kārtā uzturēties otras Puses teritorijā, kuras neiesaistās tiešā tirdzniecībā plašai sabiedrībai, kuras nesaņem atlīdzību no avota, kas atrodas uzņēmējā Pusē, un kuras pieder vienai no šādām kategorijām:

i) tirdzniecības pārstāvji;

ii) uzstādītāji un uzturētāji;

j) "speciālisti" ir fiziskas personas, kas strādā kādas Puses juridiskā personā un kam ir speciālas zināšanas, kuras ir būtiskas uzņēmuma darbības jomām, metodēm vai vadībai; novērtējot šādas zināšanas, ņem vērā ne tikai zināšanas, kas ir specifiskas uzņēmumam, bet arī to, vai personai ir augsts kvalifikācijas līmenis, tostarp atbilstīga profesionālā pieredze, attiecībā uz darba veidu vai darbību, kuras veikšanai ir vajadzīgas specifiskas tehniskas zināšanas, tostarp iespējama piederība akreditētai profesijai; un

PUBLIC

k) “stažieri” ir fiziskas personas, kurām ir akadēmiskais grāds un kuras ir pagaidu kārtā pārceltas karjeras attīstības mērķiem vai apmācībai darba metodēs vai paņēmienos[1].

PUBLIC

19.3. PANTS

Uzņēmuma ietvaros pārcelti darbinieki, darījumapmeklētāji iedibināšanās nolūkos un ieguldītāji

1. Ievērojot attiecīgos nosacījumus un kvalifikācijas, kas noteiktas 19.-A pielikumā, katra Puse:

a) atļauj otras Puses uzņēmuma ietvaros pārceltu darbinieku, darījumapmeklētāju iedibināšanās nolūkos un ieguldītāju ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos;

b) atļauj otras Puses uzņēmuma ietvaros pārceltu darbinieku nodarbināšanu savā teritorijā;

[1] Uzņemošajam uzņēmumam var uzlikt pienākumu iepriekšējai apstiprināšanai iesniegt apmācības programmu, kura aptver uzturēšanās laiku un kurā parādīts, ka uzturēšanās nolūks ir apmācība. AT, CZ, DE, FR, ES, HU un LT gadījumā – apmācībai jābūt saistītai ar iegūto akadēmisko grādu.

c) nepatur spēkā vai nepieņem ierobežojumus skaitlisku kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaužu veidā attiecībā uz to fizisko personu kopskaitu, kuras konkrētā nozarē drīkst ieceļot kā darījumapmeklētāji iedibināšanās nolūkos vai ieguldītāji vai kuras var nodarbināt kā uzņēmuma ietvaros pārceltus darbiniekus vai nu teritoriālajā apakšiedalījumā, vai visā tās teritorijā; un

d) otras Puses uzņēmuma ietvaros pārceltiem darbiniekiem un darījumapmeklētājiem iedibināšanās nolūkos un ieguldītājiem attiecībā uz viņu pagaidu uzturēšanos savā teritorijā piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās piešķir savām fiziskajām personām.

2. Pieļaujamais uzturēšanās ilgums ir:

a) attiecībā uz Čīli – līdz diviem gadiem, ko var pagarināt, neprasot pieteikties pastāvīgai uzturēšanās atļaujai, ar nosacījumu, ka paliek spēkā apstākļi, kas bija uzturēšanās pamatā; un

b) attiecībā uz ES Pusi – līdz trim gadiem vadītājiem un speciālistiem; līdz vienam gadam stažieriem un ieguldītājiem un līdz 90 dienām jebkurā sešu mēnešu laikposmā darījumapmeklētājiem iedibināšanās nolūkos.

PUBLIC

19.4. PANTS

Īstermiņa darījumapmeklētāji

1. Ievērojot 17.7. panta 2. punktā noteiktos tvēruma izņēmumus un ņemot vērā attiecīgos nosacījumus un kvalifikācijas, kas noteiktas 19.-A pielikumā, Puse atļauj ieceļot un pagaidu kārtā uzturēties īstermiņa darījumapmeklētājiem, neprasot darba atļauju, ekonomisko vajadzību pārbaudi vai citas iepriekšējas apstiprināšanas procedūras ar līdzīgu nolūku.

2. Ja Puses īstermiņa darījumapmeklētāji ir iesaistīti pakalpojuma sniegšanā patērētājam tās Puses teritorijā, kurā viņi uzturas pagaidu kārtā, minētā Puse attiecībā uz minētā pakalpojuma sniegšanu viņiem piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās piešķir saviem pakalpojumu sniedzējiem.

3. Atļautais uzturēšanās ilgums ir ne vairāk kā 90 dienas jebkurā 12 mēnešu laikposmā.

PUBLIC

19.5. PANTS

Līgumpakalpojumu sniedzēji un neatkarīgie speciālisti

1. Katra Puse atļauj savā teritorijā ieceļot un pagaidu kārtā uzturēties otras Puses līgumpakalpojumu sniedzējiem, kuru darbs saistīts ar 19.-B pielikumā noteiktajām nozarēm, apakšnozarēm un darbībām, ņemot vērā tajā minētos attiecīgos nosacījumus un kvalifikācijas, ar noteikumu, ka:

a) fiziskās personas ir iesaistītas pakalpojuma sniegšanā kā tās juridiskās personas darbinieki, kura ir ieguvusi pakalpojumu sniegšanas līgumu uz termiņu, kas nav ilgāks par 12 mēnešiem;

b) fiziskās personas, kas ieceļo otrā Pusē, ir pieņemtas darbā kā a) apakšpunktā minētās juridiskās personas darbinieki vismaz vienu gadu tieši pirms pieteikuma iesniegšanas ieceļošanai otrā Pusē un ieceļošanas pieteikuma iesniegšanas dienā tām ir vismaz trīs gadu profesionālā pieredze, kas iegūta pēc pilngadības sasniegšanas, veicot darbību, uz kuru attiecas līgums;

c) fiziskajām personām, kuras ieceļo otrā Pusē, ir:

   i) akadēmiskais grāds vai kvalifikācija, kas apliecina līdzvērtīgu zināšanu līmeni[1]; un

   ii) profesionālā kvalifikācija, ja tā ir vajadzīga darbības veikšanai saskaņā ar tās Puses normatīvajiem aktiem, kurā sniedz pakalpojumu;

[1] Ja grāds vai kvalifikācija nav iegūta Pusē, kur tiek sniegts pakalpojums, minētā Puse var izvērtēt, vai tas atbilst akadēmiskajam grādam, kas tiek prasīts tās teritorijā.

d) fiziskā persona nesaņem citu atlīdzību par pakalpojumu sniegšanu otras Puses teritorijā, kā vien to atlīdzību, ko maksā juridiskā persona, kas nodarbina šo fizisko personu; un

e) piekļuve, kuru piešķir saskaņā ar šo pantu, attiecas tikai uz pakalpojumu darbību, kas ir līguma priekšmets, un nedod tiesības izmantot tās Puses teritorijā pastāvošo profesionālo nosaukumu, kurā pakalpojums tiek sniegts.

2. Katra Puse atļauj savā teritorijā ieceļot un pagaidu kārtā uzturēties otras Puses neatkarīgiem speciālistiem, kuru darbs saistīts ar 19.-B pielikumā noteiktajām nozarēm, apakšnozarēm un darbībām, ņemot vērā tajā minētos attiecīgos nosacījumus un kvalifikācijas, ar noteikumu, ka:

a) noslēgtais līgums nepārsniedz 12 mēnešus;

b) dienā, kad fiziskās personas iesniedz pieteikumu par ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos, tām ir vismaz sešus gadus ilga darba pieredze nozarē, kura ir līguma priekšmets;

c) fiziskajām personām, kas ieceļo otras Puses teritorijā, ir:

i) akadēmiskais grāds vai kvalifikācija, kas apliecina līdzvērtīgu zināšanu līmeni[1]; un

[1] Ja grāds vai kvalifikācija nav iegūta Pusē, kur tiek sniegts pakalpojums, minētā Puse var izvērtēt, vai tas atbilst akadēmiskajam grādam, kas tiek prasīts tās teritorijā.

ii) profesionālā kvalifikācija, ja tāda ir vajadzīga darbības veikšanai saskaņā ar tās Puses normatīvajiem aktiem, kurā sniedz pakalpojumu;

d) piekļuve, ko piešķir saskaņā ar šo pantu, attiecas tikai uz pakalpojumu darbību, kura ir līguma priekšmets; tā nedod tiesības izmantot tās Puses teritorijā pastāvošo profesionālo nosaukumu, kurā pakalpojums tiek sniegts.

3. Puse nepieņem vai nesaglabā ierobežojumus attiecībā uz otras Puses līgumpakalpojumu sniedzēju vai neatkarīgo speciālistu kopskaitu, kam atļauts ieceļot un uzturēties pagaidu kārtā, skaitlisku kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības veidā.

4. Puse piešķir otras Puses līgumpakalpojumu sniedzējiem un neatkarīgajiem speciālistiem attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu tās teritorijā režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par režīmu, ko tā līdzīgās situācijās piešķir saviem pakalpojumu sniedzējiem.

5. Pieļaujamais uzturēšanās ilgums ir:

a) attiecībā uz ES Pusi – kopumā ne vairāk kā seši mēneši jebkurā 12 mēnešu periodā vai līguma darbības termiņā atkarībā no tā, kurš no šiem laikposmiem ir īsāks; un

b) attiecībā uz Čīli – laikposms līdz vienam gadam, ko var pagarināt par secīgiem laikposmiem, ar noteikumu, ka joprojām pastāv apstākļi, kas bija uzturēšanās pamatā.

PUBLIC

19.6. PANTS

Neatbilstoši pasākumi

Ciktāl attiecīgais pasākums ietekmē fizisku personu ieceļošanu vai pagaidu uzturēšanos uzņēmējdarbības nolūkā, 19.3. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu un 19.5. panta 3. un 4. punktu nepiemēro:

a) spēkā esošam neatbilstošam Puses pasākumam:

i) ES Pusei:

A) Eiropas Savienības līmenī, kā noteikts 17.-A-1. papildinājumā;

B) dalībvalsts centrālās valdības līmenī, kā noteikts 17-A-1. papildinājumā;

C) dalībvalsts reģionālās valdības līmenī, kā noteikts 17-A-1. papildinājumā; vai

D) vietējās valdības līmenī, kas nav minēta C) punktā; un

ii) Čīlei:

A) centrālās valdības līmenī, kā noteikts 17-A-2. papildinājumā;

PUBLIC

B) reģionālā valdības līmenī, kā noteikts 17-A-2. papildinājumā; vai

C) vietējās valdības līmenī;

b) šā punkta a) apakšpunktā norādīta neatbilstoša pasākuma turpināšanai vai tūlītējai atjaunošanai;

c) izmaiņām neatbilstošā pasākumā, kas minēts šā punkta a) un b) apakšpunktā, tādā apmērā, kurš nesamazina pasākuma atbilstību 19.3. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktam un 19.5. panta 3. un 4. punktam, kāda tā bijusi tieši pirms izmaiņām; vai

d) jebkādam Puses pasākumam, kas ir saderīgs ar 17.-B pielikumā norādīto nosacījumu vai kvalifikāciju.

19.7. PANTS

Pārredzamība

1. Puse dara publiski pieejamu informāciju, kas attiecas uz ieceļošanu un otras Puses fizisko personu pagaidu uzturēšanos, kā minēts 19.1. panta 1. punktā.

PUBLIC

2. Panta 1. punktā minētajā informācijā attiecīgā gadījumā iekļauj:

a) kategoriju, kāda ir vīzām, uzturēšanās atļaujām vai cita veida atļaujām, kas attiecas uz personas ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos;

b) nepieciešamo dokumentāciju un izpildāmos nosacījumus;

c) metodi pieteikuma aizpildīšanai un iespējas tā iesniegšanai, piemēram, konsulārajās iestādēs vai tiešsaistē;

d) maksu par pieteikuma iesniegšanu un indikatīvu pieteikuma apstrādes grafiku;

e) maksimālo uzturēšanās laikposmu katram atļaujas veidam, kas minēts šā punkta a) apakšpunktā;

f) iespējamas pagarināšanas vai atjaunošanas nosacījumus;

g) noteikumus attiecībā uz pavadošām apgādājamām personām;

h) pieejamās izskatīšanas vai pārsūdzēšanas procedūras; un

i) attiecīgos vispārpiemērojamos tiesību aktus, kas attiecas uz fizisko personu ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos.

PUBLIC

3. Attiecībā uz šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju katra Puse cenšas nekavējoties informēt otru Pusi par jaunām prasību vai procedūrām vai izmaiņām prasībās vai procedūrās, ko Puse ievieš un kas faktiski ietekmē ieceļošanas un pagaidu uzturēšanos un attiecīgā gadījumā – darba atļauju izsniegšanu pirmajā Pusē.

PUBLIC

19.8. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Nolīguma 38. nodaļu nepiemēro ieceļošanas un pagaidu uzturēšanās atteikumam, izņemot, ja tas liecina par nostabilizējušos praksi.

20. NODAĻA

IEKŠZEMES REGULĒJUMS

PUBLIC

20.1. PANTS

Piemērošanas joma un definīcijas

1. Šo nodaļu piemēro Pušu pasākumiem, kas saistīti ar licencēšanas prasībām un procedūrām, kvalifikācijas prasībām un procedūrām un tehniskajiem standartiem[1], kuri ietekmē:

a) pakalpojumu pārrobežu sniegšanu;

b) pakalpojuma sniegšanu vai citas saimnieciskās darbības veikšanu, iedibinot uzņēmumu vai veicot aptverto ieguldījumu; vai

c) pakalpojumu sniegšanu, kas saistīta ar tādu noteiktu Puses fizisku personu kategoriju pagaidu uzturēšanos otras Puses teritorijā, kuras noteiktas 19.1. pantā.

2. Šo nodaļu piemēro tikai nozarēm, attiecībā uz kurām Puse ir uzņēmusies īpašas saistības saskaņā ar 17., 18. un 19. nodaļu, un tiktāl, ciktāl piemēro minētās īpašās saistības.

[1] Lielākai noteiktībai – ciktāl pasākumi attiecas uz tehniskajiem standartiem, šo nodaļu piemēro tikai tādiem pasākumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību.

3. Neatkarīgi no 2. punkta šo nodaļu nepiemēro licencēšanas prasībām un procedūrām, kvalifikācijas prasībām un procedūrām un tehniskajiem standartiem, kas attiecas uz:

a) ķīmisko pamatvielu un citu ķīmisko produktu ražošanu;

b) gumijas izstrādājumu ražošanu;

c) plastmasas izstrādājumu ražošanu;

d) elektromotoru, elektroģeneratoru un elektrības transformatoru ražošanu;

e) akumulatoru, galvanisko elementu un galvanisko bateriju ražošanu; un

f) metāla un nemetāla atkritumu un lūžņu pārstrādi.

4. Neatkarīgi no 1. punkta šo nodaļu nepiemēro Puses pasākumiem, ciktāl tie ir ierobežojumi, uz kuriem attiecas saraksti saskaņā ar 17.5., 17.6. pantu, 17.11. panta 1. un 2. punktu, 18.4., 18.6., 18.7. pantu, 18.8. panta 1. un 2. punktu, 19.3. panta 1. punktu, 19.4. panta 2. punktu, 19.5. panta 1. punktu un 19.6. pantu.

5. Šajā nodaļā:

a) "atļauja" ir atļauja veikt jebkuru 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minēto darbību, kas izriet no procedūras, kura pieteikuma iesniedzējam jāievēro, lai pierādītu atbilstību licencēšanas prasībām, kvalifikācijas prasībām vai tehniskajiem standartiem;

PUBLIC

b) “kompetentā iestāde” ir centrālā, reģiona valdība vai vietējā valdība, vai iestāde, vai nevalstiska organizācija, kas īsteno pilnvaras, kuras tām deleģējusi centrālā, reģionālā vai vietējā valdība vai iestādes, un kas ir pilnvarota pieņemt lēmumu par atļauju sniegt pakalpojumu, arī iedibinot uzņēmumu, vai par atļauju veikt jebkādu citu saimniecisko darbību;

c) “licencēšanas procedūras” ir administratīvi vai procesuāli noteikumi, kas jāievēro fiziskai vai juridiskai personai, kura lūdz atļauju, tostarp atļaujas grozīšanu vai atjaunošanu, lai šī persona pierādītu atbilstību licencēšanas prasībām;

d) “licencēšanas prasības” ir pamatprasības, kas nav kvalifikācijas prasības un kas fiziskai vai juridiskai personai jāievēro, lai saņemtu, grozītu vai atjaunotu atļauju;

e) “kvalifikācijas procedūras” ir administratīvi vai procesuāli noteikumi, kas fiziskai personai jāievēro, lai demonstrētu atbilstošo kvalifikācijas prasību izpildi nolūkā iegūt atļauju; un

f) “kvalifikācijas prasības” ir pamatprasības, kas attiecas uz fiziskas personas kompetenci sniegt pakalpojumu un kas fiziskai personai ir jāievēro, lai saņemtu, grozītu vai atjaunotu atļauju.

6. Šajā nodaļā piemēro arī 17.2. un 18.2. pantā noteiktās definīcijas.

PUBLIC

20.2. PANTS

Licencēšanas un kvalifikācijas nosacījumi

1. Katra Puse nodrošina, ka pasākumi, kas attiecas uz licencēšanas prasībām un licencēšanas procedūrām, kvalifikācijas prasībām un kvalifikācijas procedūrām, ir balstīti uz kritērijiem, kas liedz kompetentajām iestādēm savas izvērtēšanas tiesības īstenot patvaļīgi[1].

2. Šā panta 1. punktā minētie kritēriji ir:

a) skaidri;

b) objektīvi un pārredzami; un

c) iepriekš pieejami sabiedrībai un ieinteresētajām personām.

3. Attiecībā uz tehnisko standartu pieņemšanu katra Puse mudina savas kompetentās iestādes pieņemt tādus tehniskos standartus, kas izstrādāti atklātos un pārredzamos procesos, un mudina visas struktūras, tai skaitā attiecīgās starptautiskās organizācijas[2], kuras izraudzītas izstrādāt tehniskos standartus, to darīt atklātos un pārredzamos procesos.

[1] Lielākai noteiktībai – šādi kritēriji cita starpā var ietvert kompetenci un spēju sniegt pakalpojumu vai veikt jebkādu citu saimniecisku darbību, tai skaitā darīt to veidā, kas atbilst Puses regulatīvajām prasībām, piemēram, veselības un vides prasībām. Kompetentās iestādes var novērtēt katra kritērija nozīmi.

[2] Jēdziens "attiecīgās starptautiskās organizācijas" attiecas uz starptautiskām struktūrām, kurās var piedalīties abu Pušu attiecīgās struktūras.

4. Atļauju atkarībā no pieejamības iespējām piešķir, tiklīdz atbilstīgā pārbaudē ir konstatēts, ka ir izpildīti atļaujas iegūšanas nosacījumi.

5. Ja konkrētai darbībai licenču skaits ir ierobežots pieejamo dabisko resursu vai tehnisko iespēju nepietiekamības dēļ, katra Puse potenciālajiem pretendentiem piemēro tādu atlases procedūru, kas pilnībā garantē objektivitāti un pārskatāmību, tostarp jo īpaši pienācīgu publicitāti par procedūras sākšanu, veikšanu un pabeigšanu.

6. Ievērojot 5. punktu, katra Puse, nosakot atlases procedūras noteikumus, var ņemt vērā leģitīmus politikas mērķus, tai skaitā apsvērumus par veselību, drošību, vides aizsardzību un kultūras mantojuma saglabāšanu.

20.3. PANTS

Licencēšanas un kvalifikācijas procedūras

1. Licencēšanas un kvalifikācijas procedūras un formalitātes ir skaidras, tiek iepriekš publiskotas un pašas par sevi nav ierobežojums pakalpojuma sniegšanai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai. Katra Puse cenšas panākt, lai šādas procedūras un formalitātes būtu pēc iespējas vienkāršākas un nepamatoti neapgrūtinātu pakalpojuma sniegšanu vai citas saimnieciskās darbības veikšanu.

2. Ja ir nepieciešama atļauja, katra Puse nekavējoties publicē vai citādi dara publiski pieejamu informāciju, kas pieteikuma iesniedzējam vajadzīga, lai izpildītu prasības un procedūras šādas atļaujas iegūšanai, saglabāšanai, grozīšanai un atjaunošanai. Šāda informācija ietver vismaz šādas ziņas, ciktāl tādas pastāv:

a) prasības un procedūras;

b) attiecīgo kompetento iestāžu kontaktinformācija;

c) maksa;

d) tehniskie standarti;

e) ar pieprasījumiem saistītu lēmumu pārsūdzēšanas vai izskatīšanas procedūras;

f) procedūras, lai pārraudzītu vai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par licencēm un kvalifikācijām;

g) iespējas iesaistīt sabiedrību, piemēram, izmantojot uzklausīšanas vai lūdzot iesniegt piezīmes; un

h) indikatīvi pieteikuma apstrādes termiņi.

PUBLIC

3. Jebkura atļaujas maksa[1], kas var būt jāmaksā pieteikuma iesniedzējiem, ir samērīga, pārredzama un pati par sevi neierobežo attiecīgā pakalpojuma sniegšanu vai attiecīgās saimnieciskās darbības veikšanu.

4. Katra Puse nodrošina, lai atļaujas piešķiršanas procesā kompetentās iestādes izmantotās procedūras un lēmumi ir taisnīgi pret visiem pieteikuma iesniedzējiem. Kompetentajai iestādei, pieņemot lēmumus, vajadzētu būt neatkarīgai, un tai nebūtu jāatskaitās nevienai personai, kas sniedz pakalpojumus vai veic citu saimniecisko darbību, kurai nepieciešama atļauja.

5. Ja ir noteikti konkrēti termiņi pieteikumu iesniegšanai, pieteikuma iesniedzējam tiek dots pietiekams laiks, lai iesniegtu pieteikumu. Ja iespējams, kompetentajai iestādei pieteikumi būtu jāpieņem elektroniskā formā ar tādiem pašiem autentiskuma nosacījumiem kā pieteikumi uz papīra.

6. Kompetentā iestāde sāk apstrādāt pieteikumu bez liekas kavēšanās, kolīdz tas ir iesniegts. Katra Puse cenšas noteikt orientējošu termiņu pieteikuma apstrādei un pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma bez liekas kavēšanās nodrošina, ka kompetentā iestāde sniedz informāciju par pieteikuma statusu. Katra Puse nodrošina, ka pieteikumu apstrāde, tostarp galīgā lēmuma pieņemšana, tiek pabeigta samērīgā laikposmā no pilnīga pieteikuma iesniegšanas brīža.

[1] Atļaujas maksa neietver maksu par dabas resursu izmantošanu, izsoles maksu, maksu par konkursa rīkošanu vai citām nediskriminējošām koncesiju piešķiršanas metodēm vai obligātus maksājumus par universālā pakalpojuma sniegšanu.

7. Ja kompetentā iestāde saņem pieteikumu, ko tā uzskata par nepilnīgu, tā samērīgā laikposmā informē pieteikuma iesniedzēju, ciktāl iespējams, norādot, kāda informācija nepieciešama, lai pieteikums būtu pilnīgs, un nodrošina pieteikuma iesniedzējam iespēju novērst nepilnības pieteikumā.

8. Kompetentā iestāde dokumentu oriģinālu vietā pieņem dokumentu kopijas, kas autentificētas saskaņā ar Puses tiesību aktiem, ja vien kompetentā iestāde nepieprasa iesniegt dokumentu oriģinālus, lai aizsargātu atļaujas piešķiršanas procesa integritāti.

9. Ja kompetentā iestāde pieteikumu noraida, pieteikuma iesniedzēju rakstiski un bez liekas kavēšanās informē vai nu pēc paša pieprasījuma, vai pēc kompetentās iestādes iniciatīvas. Parasti pieteikuma iesniedzēju informē par pieteikuma noraidīšanas iemesliem un par termiņu lēmuma pārsūdzēšanai. Pieteikuma iesniedzējam ļauj samērīgā laikposmā pieteikumu iesniegt atkārtoti.

10. Katra Puse nodrošina, ka atļauja pēc piešķiršanas stājas spēkā bez liekas kavēšanās saskaņā ar noteikumiem, kas tajā norādīti.

11. Ja atļaujas iegūšanai ir vajadzīgi pārbaudījumi, kompetentās iestādes nodrošina, ka šādi pārbaudījumi notiek ar samērīgiem intervāliem, un paredz samērīgu laikposmu, kurā pieteikuma iesniedzēji var pieteikties pārbaudījuma kārtošanai.

PUBLIC

20.4. PANTS

Pārskatīšana

Ja stājas spēkā ar *GATS* VI panta 4. punktu saistīto sarunu rezultāti, Puses šos rezultātus kopīgi pārskata. Ja kopīgajā pārskatīšanā tiek secināts, ka šādu rezultātu iekļaušana šajā nolīguma daļā uzlabotu tajā ietvertās disciplīnas, Puses kopīgi nosaka, vai šādus rezultātus iekļaut šajā nolīguma daļā.

PUBLIC

20.5. PANTS

Vispārpiemērojamu pasākumu administrēšana

Katra Puse nodrošina, ka visi vispārpiemērojamie pasākumi, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību, tiek administrēti samērīgā, objektīvā un taisnīgā veidā.

20.6. PANTS

Administratīvo lēmumu pārsūdzība

Katra Puse saglabā vai izveido tiesas, šķīrējtiesas vai administratīvās tiesas vai procedūras, kas ļauj pēc skartā ieguldītāja vai pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma nekavējoties izskatīt administratīvus lēmumus, kas skar iedibināšanu, pakalpojumu pārrobežu sniegšanu vai fizisku personu pagaidu klātbūtni uzņēmējdarbības nolūkos, un attiecīgos gadījumos nodrošināt atbilstīgos tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā uz tiem. Ja šādas procedūras nav neatkarīgas no iestādes, kurai uzticēts attiecīgais administratīvais lēmums, katra Puse nodrošina, ka procedūras ļauj izskatīt lietu objektīvi un taisnīgi.

21. NODAĻA

PROFESIONĀLO KVALIFIKĀCIJU SAVSTARPĒJA ATZĪŠANA

21.1. PANTS

Profesionālo kvalifikāciju savstarpēja atzīšana

1. Nekas šajā nodaļā neliedz kādai Pusei pieprasīt, lai fiziskām personām būtu nepieciešamā kvalifikācija un profesionālā pieredze, kas attiecīgās darbības nozarē noteikta teritorijā, kurā tiek veikta darbība.

2. Katra Puse mudina ar attiecīgo darbības nozari saistītās profesionālās struktūras vai iestādes tās teritorijā izstrādāt un sniegt 18.10. pantā minētajai Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomitejai kopīgus ieteikumus par profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu. Šādu kopīgu ieteikumu pamatā ir uz pierādījumiem balstīts novērtējums par:

a) paredzētā profesionālo kvalifikāciju savstarpējās atzīšanas mehānisma ("savstarpējās atzīšanas mehānisms") ekonomisko vērtību; un

b) attiecīgo režīmu saderību, t. i., ciktāl ir saderīgas prasības, ko katra Puse piemēro atļauju izsniegšanai, licencēšanai, darbībai un sertifikācijai.

3. Kad Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja ir saņēmusi kopīgo ieteikumu, tā samērīgā laikposmā izskata ieteikuma atbilstību šai nolīguma daļai. Pēc šādas izskatīšanas minētā apakškomiteja var izstrādāt un ieteikt Apvienotajai padomei saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu pieņemt lēmumu par savstarpējas atzīšanas mehānismu, lai noteiktu vai grozītu 21.-B pielikumā izklāstīto savstarpējās atzīšanas kārtību[1].

4. Šā panta 3. punktā minētais mehānisms paredz nosacījumus ES Pusē iegūtu profesionālo kvalifikāciju un Čīlē iegūtu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai saistībā ar darbību, uz ko attiecas 17.,18., 19. vai 26. nodaļa.

[1] Lielākai noteiktībai – savstarpējās atzīšanas mehānisms nenozīmē profesionālo kvalifikāciju automātisku atzīšanu, bet gan – abu Pušu savstarpējās interesēs – paredz nosacījumus kompetentajām iestādēm, kas atzīst šādas kvalifikācijas.

5. Nolīguma 21.-A pielikumā noteiktās vadlīnijas par profesionālo kvalifikāciju atzīšanas kārtību ņem vērā, izstrādājot šā panta 2. punktā minētos kopīgos ieteikumus, un Apvienotā padome tās ņem vērā, novērtējot, vai pieņemt 3. punktā minēto mehānismu.

PUBLIC

22. NODAĻA

PIEGĀDES PAKALPOJUMI

22.1. PANTS

Piemērošanas joma un definīcijas

1. Šajā nodaļā ir izklāstīti regulatīvā satvara principi, kas attiecas uz visiem piegādes pakalpojumiem.

2. Šajā nodaļā:

a) "piegādes pakalpojumi" ir pasta un kurjera vai eksprespasta pakalpojumi, kas ietver pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, transportēšanu un piegādi;

b) “eksprespiegādes pakalpojumi” ir paātrināta un uzticama pasta sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, un tie var ietvert tādus vērtību pievienojošus elementus kā savākšanu no izcelsmes vietas, personīgu piegādi adresātam, sūtījuma izsekošanu, iespēju mainīt galamērķi un adresātu, sūtījumam esot ceļā, vai saņemšanas apstiprinājumu;

c) “ekspresspasta pakalpojumi” ir starptautiski eksprespiegādes pakalpojumi, kurus sniedz ar *Express Mail Service Cooperative* starpniecību, kas ir izraudzītu pasta operatoru brīvprātīga apvienība Pasaules Pasta savienības satvarā;

d) “licence” ir atļauja, kuru atsevišķam piegādes pakalpojumu sniedzējam piešķīrusi kompetenta regulatīvā iestāde un kurā noteiktas procedūras, pienākumi un prasības, kas raksturīgas piegādes pakalpojumu nozarei;

e) “pasta sūtījums” ir sūtījums, kas nepārsniedz 31,5 kg galīgajā formā, kādā tas pārvadājams jebkuram publiskam vai privātam piegādes pakalpojumu sniedzējam, un tas var ietvert tādus sūtījumus kā vēstule, paka, laikraksts vai katalogs;

f) “pasta monopols” ir ekskluzīvas tiesības sniegt konkrētus piegādes pakalpojumus kādas Puses teritorijā, ievērojot minētās Puses tiesību aktus; un

g) “universālais pakalpojums” ir noteiktas kvalitātes pastāvīgo piegādes pakalpojumu sniegšana par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās kādas Puses teritorijā.

PUBLIC

22.2. PANTS

Universālais pakalpojums

1. Katrai Pusei ir tiesības noteikt tās universālā pakalpojuma saistības, kuras tā vēlas saglabāt. Katra Puse, kas saglabā universālā pakalpojuma saistības, tās pārvalda pārredzamā, nediskriminējošā un neitrālā veidā attiecībā uz visiem piegādes pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem attiecas šīs saistības.

2. Ja Puse pieprasa, lai ienākošie eksprespasta pakalpojumi tiktu sniegti kā universālais pakalpojums, tā nepiešķir minētajiem pakalpojumiem preferenciālu režīmu salīdzinājumā ar citiem starptautiskiem eksprespiegādes pakalpojumiem.

22.3. PANTS

Tirgu kropļojošas prakses novēršana

Katra Puse nodrošina, ka tādu piegādes pakalpojumu sniedzējs, uz kuriem attiecas universālā pakalpojuma saistības vai pasta monopols, neveic tirgu kropļojošas darbības, piemēram:

a) neizmanto ieņēmumus, kas gūti no tādu pakalpojumu sniegšanas, uz kuriem attiecas universālā pakalpojuma saistības vai pasta monopols, lai šķērssubsidētu eksprespasta piegādes pakalpojumus vai citus piegādes pakalpojumus, kuri nav universālais pakalpojums; vai

b) nepamatoti nenošķir klientus, piemēram, uzņēmumus, liela apjoma sūtītājus un konsolidētājus attiecībā uz tarifiem vai citiem noteikumiem tādu pakalpojumu sniegšanai, uz kuriem attiecas universālā pakalpojuma saistības vai pasta monopols.

PUBLIC

22.4. PANTS

Licences

1. Ja Puse pieprasa licenci piegādes pakalpojumu sniegšanai, tā publisko šādu informāciju:

a) visas licencēšanas prasības un laikposmu, kas parasti vajadzīgs, lai pieņemtu lēmumu par licences pieteikumu; un

b) šādas licences noteikumus.

2. Licences procedūras, saistības un prasības ir pārredzamas, nediskriminējošas, un to pamatā ir objektīvi kritēriji.

3. Ja kompetentā regulatīvā iestāde noraida licences pieteikumu, tā rakstiski informē pieteikuma iesniedzēju par noraidīšanas iemesliem. Katra Puse izveido vai uztur pārsūdzības procedūru ar tādas struktūras starpniecību, kas ir neatkarīga no licences pieteikuma procedūrā iesaistītajām pusēm. Minētā struktūra var būt tiesa.

PUBLIC

22.5. PANTS

Regulatīvo iestāžu neatkarība

1. Katra Puse nodrošina, ka iestāde, kas atbild par piegādes pakalpojumu regulēšanu, neatskaitās piegādes pakalpojumu sniedzējam un ka regulatīvās iestādes pieņemtie lēmumi un procedūras ir objektīvas, nediskriminējošas un pārredzamas attiecībā uz visiem tirgus dalībniekiem tās teritorijā.

2. Katra Puse nodrošina, ka iestāde, kas atbild par piegādes pakalpojumu regulēšanu, savus uzdevumus veic savlaicīgi un ka tai ir pietiekami finanšu resursi un cilvēkresursi.

23. NODAĻA

TELESAKARU PAKALPOJUMI

PUBLIC

23.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šajā nodaļā ir izklāstīti regulējuma principi attiecībā uz telesakaru tīklu un pakalpojumu nodrošināšanu, kas liberalizēti saskaņā ar 17. un 18. nodaļu.

2. Šo nodaļu nepiemēro pakalpojumiem, ar ko nodrošina vai veic redakcionālu kontroli pār saturu, kuru pārraida, izmantojot telesakaru tīklus un pakalpojumus.

23.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā:

a) “saistītās iekārtas” ir pakalpojumi, fiziskā infrastruktūra un citas iekārtas, kas saistītas ar telesakaru tīklu vai ar pakalpojumu un kas pieļauj vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu ar minēto tīklu vai pakalpojumu, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls, un tās var ietvert ēkas vai ievadus ēkās, ēku instalāciju, antenas, torņus un citas balsta konstrukcijas, kabeļkanālus, kabeļtuneļus, mastus, kabeļakas un kabeļu sadales skapjus;

b) “pamata iekārtas” ir publiskā telesakaru tīkla vai pakalpojumu iekārtas, kuras:

i) nodrošina tikai vai galvenokārt viens piegādātājs vai ierobežots skaits piegādātāju; un

ii) nav ekonomiski vai tehniski izdevīgi aizstāt, lai sniegtu pakalpojumu;

c) “starpsavienojums” ir tādu publisko telesakaru tīklu savienošana, ko izmanto viens un tas pats vai dažādi telesakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji, lai viena pakalpojumu sniedzēja lietotāji varētu sazināties ar tā paša vai cita pakalpojumu sniedzēja lietotājiem vai piekļūt cita pakalpojumu sniedzēja nodrošinātajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai minētos pakalpojumus sniedz iesaistītie pakalpojumu sniedzēji vai jebkurš cits pakalpojumu sniedzējs, kam ir piekļuve tīklam;

PUBLIC

d) “interneta piekļuves pakalpojumi” ir publiski telesakaru pakalpojumi, kas nodrošina piekļuvi internetam Puses teritorijā un tādējādi savienojamību ar praktiski visiem interneta galapunktiem neatkarīgi no izmantotās tīkla tehnoloģijas un galiekārtas;

e) “nomāti sakaru kanāli” ir telesakaru pakalpojumi vai iekārtas starp diviem vai vairākiem izraudzītiem punktiem, tai skaitā virtuāla rakstura pakalpojumi vai iekārtas, kas rezervē jaudu, lai to īpaši lietotu vai lai tā būtu pieejama lietotājam;

f) “nozīmīgs pakalpojumu sniedzējs” ir telesakaru tīklu nodrošinātājs vai pakalpojumu sniedzējs, kas, ņemot vērā cenu un piedāvājumu, spēj būtiski ietekmēt dalības nosacījumus attiecīgajā telesakaru tīklu vai pakalpojumu tirgū, jo kontrolē pamata iekārtas vai izmanto savu stāvokli minētajā tirgū;

g) “tīkla elementi” ir iekārta vai aprīkojums, ko izmanto publiska telesakaru pakalpojuma sniegšanai, t. sk. iezīmes, funkcijas un spējas, kuras nodrošina minētā iekārta vai aprīkojums;

h) “numuru pārnesamība” ir:

i) attiecībā uz ES Pusi – abonenta, kurš to pieprasa, spēja saglabāt esošo tālruņa numuru tajā pašā vietā (fiksētās līnijas abonentu gadījumā), tam pārejot pie tādas pašas kategorijas publisko telesakaru pakalpojumu sniedzējiem, nekaitējot kvalitātei, uzticamībai vai ērtībai; un

PUBLIC

ii) attiecībā uz Čīli – galalietotāja spēja pēc pieprasījuma saglabāt esošo tālruņa numuru, pārejot no viena publisko telesakaru pakalpojumu sniedzēja uz citu, nekaitējot kvalitātei, uzticamībai vai ērtībai;

i) "publiskais telesakaru tīkls" ir jebkurš telesakaru tīkls, ko pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai sniegtu publiskos telesakaru pakalpojumus starp tīkla pieslēgumpunktiem;

j) "publiskais telesakaru pakalpojums" ir jebkurš telesakaru pakalpojums, ko piedāvā sabiedrībai kopumā;

k) "abonents" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ir līguma puse līgumā, kas noslēgts ar publisko telesakaru pakalpojumu sniedzēju par šādu pakalpojumu sniegšanu;

l) "telesakari" ir signālu pārraide un saņemšana, ko veic ar jebkuriem elektromagnētiskiem līdzekļiem;

m) "telesakaru tīkls" ir pārraides sistēmas un attiecīgos gadījumos komutācijas vai maršrutizācijas ierīces un citi resursi, tai skaitā tīkla pasīvie elementi, kas nodrošina signālu pārraidi vai uztveršanu pa vadiem, pa radioviļņiem, ar optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem;

n) "telesakaru regulators" ir struktūra vai struktūras, kam kāda Puse ir uzdevusi regulēt telesakaru tīklus un pakalpojumus, kuriem piemēro šo nodaļu[1];

[1] Lielākai noteiktībai – par telesakaru regulatoru uzskata jebkuru iestādi, kurai Puse ir uzticējusi panākt šajā nodaļā noteikto pienākumu izpildi.

o) “telesakaru pakalpojums” ir pakalpojums, kas pilnībā vai galvenokārt sastāv no signālu, tostarp apraides signālu, pārraides un uztveršanas, izmantojot telesakaru tīklus, tostarp apraidei izmantotos tīklus;

p) “universālais pakalpojums” ir noteiktas kvalitātes minimālo pakalpojumu komplekts, kam jābūt pieejamam visiem lietotājiem kādas Puses teritorijā neatkarīgi no viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un par pieņemamām cenām; un

q) “lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto publisko telesakaru tīklu vai pakalpojumu.

PUBLIC

23.3. PANTS

Telesakaru regulators

1. Katra Puse nodrošina, ka tās telesakaru regulators ir juridiski nošķirts un funkcionāli neatkarīgs no jebkura telesakaru tīklu, pakalpojumu vai iekārtu nodrošinātāja un ka tās telesakaru regulatora pieņemtie lēmumi un izmantotās procedūras ir objektīvas attiecībā pret visiem tirgus dalībniekiem.

2. Puse, kas saglabā īpašumtiesības vai kontroli pār telesakaru tīklu vai iekārtu nodrošinātājiem vai telesakaru pakalpojumu sniedzējiem, nodrošina efektīvu strukturālo nošķīrumu starp regulatīvo funkciju un darbībām, kuras saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

3. Lai nodrošinātu telesakaru regulatoru neatkarību un objektivitāti, katra Puse nodrošina, ka tās telesakaru regulatoram nav finansiālas ieinteresētības vai ka tas neveic operatora vai vadības funkcijas nevienā telesakaru pakalpojumu sniedzējā vai telesakaru tīklu vai iekārtu nodrošinātājā.

4. Katra Puse nodrošina, ka telesakaru tīklu vai iekārtu nodrošinātāji vai telesakaru pakalpojumu sniedzēji neietekmē telesakaru regulatora lēmumus un procedūras.

5. Katra Puse nodrošina, ka tās telesakaru regulatoram ir regulatīvas un uzraudzības pilnvaras, kā arī pietiekami finanšu resursi un cilvēkresursi, lai veiktu uzdevumus, kas tam uzticēti šajā nodaļā noteikto pienākumu izpildes nolūkā. Šādas pilnvaras īsteno pārredzami un savlaicīgi. Minētos uzdevumus publisko viegli pieejamā un skaidrā veidā, jo īpaši tad, ja minētie uzdevumi ir uzticēti vairāk nekā vienai struktūrai.

6. Katra Puse savam telesakaru regulatoram piešķir pilnvaras, kuras nodrošina, ka telesakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji pēc pieprasījuma nekavējoties sniedz tam visu informāciju, tostarp finanšu informāciju, kas ir nepieciešama, lai telesakaru regulators varētu veikt savus uzdevumus saskaņā ar šo nodaļu. Sniegto informāciju apstrādā saskaņā ar konfidencialitātes prasībām.

PUBLIC

7. Katra Puse nodrošina, ka telesakaru tīklu vai pakalpojumu lietotājam vai sniedzējam, kuru ietekmē telesakaru regulatora lēmums, ir tiesības apstrīdēt minēto lēmumu pārsūdzības struktūrā, kas ir neatkarīga gan no telesakaru regulatora, gan citām lēmuma skartajām pusēm. Kamēr nav zināms pārsūdzības rezultāts, telesakaru regulatora izdotais lēmums paliek spēkā, ja vien saskaņā ar minētā regulatora Puses tiesību aktiem nav noteikti pagaidu pasākumi.

PUBLIC

23.4. PANTS

Atļauja nodrošināt telesakaru tīklus vai pakalpojumus

1. Ja Puse pieprasa atļauju telesakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, tā nosaka samērīgu laikposmu, kas telesakaru regulatoram parasti vajadzīgs, lai pieņemtu lēmumu par atļaujas pieprasījumu, atklātā veidā paziņo šo laikposmu pieteikuma iesniedzējam un paziņotajā laikposmā cenšas pieņemt lēmumu par pieprasījumu[1].

2. Visi atļauju piešķiršanas kritēriji un piemērojamās procedūras ir, cik vien iespējams, vienkārši, objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi. Visi pienākumi un nosacījumi, kas uzlikti vai saistīti ar atļauju, ir nediskriminējoši, pārredzami un samērīgi un saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem vai nodrošinātajiem tīkliem.

[1] Lielākai noteiktībai – šis pants neliedz Pusei atļaut nodrošināt telesakaru tīklus vai pakalpojumus pēc vienkārša paziņojuma, negaidot telesakaru regulatora lēmumu.

3. Katra Puse nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējs saņem rakstisku informāciju par katra atļaujas atteikuma vai atsaukšanas vai ar pakalpojumu sniedzēju saistītu konkrētu nosacījumu izvirzīšanas iemesliem. Šāda atteikuma, atsaukšanas vai izvirzīšanas gadījumā pieteikuma iesniedzējs var vērsties pārsūdzības struktūrā.

4. Nodrošinātājiem piemērotās administratīvās maksas, ja tādas paredzētas, ir objektīvas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas ar administratīvajām izmaksām, kas pamatoti radušās, pārvaldot, kontrolējot un izpildot šajā nodaļā noteiktos pienākumus[1].

PUBLIC

23.5. PANTS

Starpsavienojums

Neskarot 23.9. pantu, katra Puse nodrošina, ka publisko telesakaru tīklu nodrošinātājam vai pakalpojumu sniedzējam tās teritorijā ir tiesības un, ja to pieprasa cits publisko telesakaru tīklu nodrošinātājs vai pakalpojumu sniedzējs, pienākums risināt sarunas par starpsavienojumu, lai nodrošinātu publisko telesakaru tīklu vai pakalpojumus tās teritorijā.

[1] Administratīvās maksas neietver maksu par tiesībām izmantot ierobežotus resursus un obligātos maksājumus par universālā pakalpojuma sniegšanu.

23.6. PANTS

Piekļuve un izmantošana

1. Katra Puse nodrošina, ka jebkuram otras Puses pakalpojumu sniedzējam piešķir piekļuvi jebkuriem publiskajiem telesakaru tīkliem vai pakalpojumiem un iespēju tos izmantot ar noteikumiem, kas ir samērīgi un nediskriminējoši[1], cita starpā saskaņā ar 2. līdz 5. punktu.

2. Katra Puse nodrošina, ka jebkuram otras Puses pakalpojumu sniedzējam ir pieejami un tas var lietot jebkuru publisko telesakaru pakalpojumu, ko piedāvā pirmās Puses teritorijā vai pāri tās robežām, tostarp privātus nomātus sakaru kanālus, un tālab, pamatojoties uz 5. punktu, nodrošina, ka šādam pakalpojumu sniedzējam ir atļauts:

a) pirkt vai nomāt un pievienot termināli vai citas iekārtas, kuras ir pieslēgtas tīklam un kuras ir nepieciešamas, lai sniegtu tā pakalpojumus;

b) savstarpēji savienot privāti nomātus vai īpašumā esošus sakaru kanālus ar publiskajiem telesakaru tīkliem vai ar sakaru kanāliem, ko nomā cits telesakaru pakalpojumu sniedzējs vai kas atrodas tā īpašumā; un

c) jebkura pakalpojuma sniegšanā izmantot darbības protokolus pēc savas izvēles, kas nav tie protokoli, kuri nepieciešami, lai nodrošinātu sabiedrībai kopumā pieejamus telesakaru pakalpojumus.

[1] Šajā pantā "nediskriminējoši" nozīmē lielākās labvēlības režīmu un valsts režīmu, kas definēts 17.9., 17.11., 18.4. un 18.5. pantā, kā arī saskaņā ar noteikumiem, kas nav mazāk labvēlīgi par tiem, kādus līdzīgās situācijās piešķir jebkuram citam līdzīgu publisko telesakaru tīklu vai pakalpojumu lietotājam.

3. Katra Puse nodrošina, ka otras Puses pakalpojumu sniedzējs var izmantot publiskos telesakaru tīklus vai pakalpojumus, lai nodrošinātu informācijas apriti pirmās Puses teritorijā un pāri tās robežām, tai skaitā šāda pakalpojumu sniedzēja uzņēmumu iekšējos sakaros, un piekļuvi informācijai, kas atrodas datubāzēs vai mašīnlasāmā formā tiek citādi glabāta jebkuras Puses teritorijā.

4. Neatkarīgi no 3. punkta Puse var veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu sakaru drošību un konfidencialitāti, ievērojot prasību, ka minētos pasākumus nepiemēro veidā, kas varētu izraisīt patvarīgu vai nepamatotu diskrimināciju vai pakalpojumu tirdzniecības slēptu ierobežojumu.

5. Katra Puse nodrošina, ka tā neizvirza nekādus nosacījumus attiecībā uz piekļuvi publiskajiem telesakaru tīkliem vai pakalpojumiem un to izmantošanu savā teritorijā, izņemot tos, kas nepieciešami:

a) lai aizsargātu publisko telesakaru tīklu nodrošinātāju vai pakalpojumu sniedzēju sabiedrisko pakalpojuma pienākumus, īpaši to spēju nodrošināt pakalpojumu pieejamību sabiedrībai kopumā; vai

b) lai aizsargātu publisko telesakaru tīklu vai pakalpojumu tehnisko integritāti.

23.7. PANTS

Strīdu izšķiršana telesakaru jomā

1. Katra Puse nodrošina, ka strīda gadījumā starp telesakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem saistībā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šīs nodaļas, un pēc jebkuras strīdā iesaistītās puses pieprasījuma telesakaru regulators samērīgā laikposmā pieņem saistošu lēmumu strīda atrisināšanai.

2. Katra Puse nodrošina, ka telesakaru regulatora pieņemtais lēmums tiek publiskots, ievērojot uzņēmējdarbības konfidencialitātes prasības, kas paredzētas tās normatīvajos aktos. Telesakaru regulators sniedz strīdā iesaistītajām pusēm pilnīgu lēmuma pamatojumu. Strīdā iesaistītajām pusēm ir tiesības pārsūdzēt minēto lēmumu saskaņā ar 23.3. panta 7. punktu.

3. Katra Puse nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētā procedūra neliedz nevienai no strīdā iesaistītajām pusēm celt prasību tiesu iestādē saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem.

PUBLIC

23.8. PANTS

Nozīmīgiem pakalpojumu sniedzējiem piemērojamie aizsardzības pasākumi konkurences jomā

Katra Puse pieņem vai saglabā piemērotus pasākumus, kuru mērķis ir atturēt telesakaru tīklu nodrošinātājus vai telesakaru pakalpojumu sniedzējus, kas vieni paši vai kopā ir nozīmīgi pakalpojumu sniedzēji, no iesaistīšanās pret konkurenci vērstā praksē vai no šādas prakses turpināšanas, piemēram, no:

a) iesaistīšanās pret konkurenci vērstā šķērssubsidēšanā;

b) no konkurentiem iegūtas informācijas izmantošanas ar rezultātiem, kas vērsti pret konkurenci; un

c) tehniskas informācijas par pamata iekārtām un komerciāli svarīgas informācijas, kas citiem pakalpojumu sniedzējiem nepieciešama pakalpojumu sniegšanai, savlaicīgas nesniegšanas.

PUBLIC

23.9. PANTS

Starpsavienojums ar nozīmīgiem pakalpojumu sniedzējiem

1. Katra Puse nodrošina, ka nozīmīgi publisko telesakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji nodrošina starpsavienojumu jebkurā tehniski iespējamā tīkla punktā. Nozīmīgi pakalpojumu sniedzēji nodrošina starpsavienojumu:

a) saskaņā ar nediskriminējošiem noteikumiem, tai skaitā attiecībā uz tarifiem, tehniskajiem standartiem, specifikācijām, kvalitāti un uzturēšanu, un ne zemākā kvalitātē, kāda ir līdzīgiem pašu sniegtiem pakalpojumiem vai līdzīgiem savu meitasuzņēmumu vai citu saistītu struktūru pakalpojumiem;

b) laikus, ar tādiem noteikumiem, tai skaitā attiecībā uz tarifiem, tehniskajiem standartiem, specifikācijām, kvalitāti un uzturēšanu, kas ir pārredzami, samērīgi, ņemot vērā ekonomisko pamatojumu, un ir pietiekami atsaistīti, lai pakalpojumu sniedzējam nevajadzētu maksāt par tīkla komponentiem vai iekārtām, kuras viņam nav nepieciešamas attiecīgā pakalpojuma sniegšanai; un

c) pēc pieprasījuma – papildus vairākumam lietotāju piedāvātajiem tīkla pieslēgumpunktiem punktos par maksu, kas atspoguļo nepieciešamā papildaprīkojuma uzstādīšanas izmaksas.

2. Katra Puse publisko procedūras, ko piemēro starpsavienojuma izveidošanai ar nozīmīgu pakalpojumu sniedzēju.

3. Katra Puse nodrošina, ka nozīmīgie pakalpojumu sniedzēji publisko attiecīgi savus starpsavienojuma līgumus vai starpsavienojuma standartpiedāvājumus.

PUBLIC

23.10. PANTS

Piekļuve nozīmīgo pakalpojumu sniedzēju pamata iekārtām

Katra Puse piešķir savam telesakaru regulatoram pilnvaras pieprasīt, ka nozīmīgs pakalpojumu sniedzējs ar pamatotiem un nediskriminējošiem noteikumiem savā teritorijā dara pieejamas savas pamata iekārtas telesakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu telesakaru tīklu vai pakalpojumus, izņemot, ja tas, pamatojoties uz savāktajiem faktiem un telesakaru regulatora veikto tirgus novērtējumu, nav nepieciešams, lai panāktu efektīvu konkurenci. Nozīmīgā pakalpojumu sniedzēja pamata iekārtas var ietvert tīkla elementus, nomātu sakaru kanālu pakalpojumus un saistītās iekārtas.

23.11. PANTS

Ierobežoti resursi

1. Katra Puse nodrošina, ka ierobežotu resursu, t. sk. radiofrekvenču spektra, numuru un piekļuves tiesību, sadali un piešķiršanu veic atklāti, objektīvi, savlaicīgi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi un cenšoties sasniegt vispārējo interešu mērķus. Ar izmantošanas tiesībām saistīto procedūru, nosacījumu un pienākumu pamatā ir objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi kritēriji.

2. Katra Puse publisko datus par iedalīto frekvenču joslu pašreizējo izmantošanu, bet nav nepieciešams sīkāk norādīt datus par radiofrekvenču spektru, kas piešķirts īpašām valsts vajadzībām.

3. Puses spektra sadalīšanas un piešķiršanas un frekvenču pārvaldības pasākumi nav tādi, kas paši par sevi neatbilst 17.8. un 18.7. pantam. Līdz ar to katra Puse saglabā tiesības noteikt un piemērot spektra un frekvenču pārvaldības pasākumus, kas var ierobežot telesakaru pakalpojumu sniedzēju skaitu, ja tas tiek darīts saskaņā ar šā nolīguma šo daļu. Tas ietver spēju sadalīt frekvenču joslas, ņemot vērā pašreizējās un nākotnes vajadzības un spektra pieejamību.

PUBLIC

23.12. PANTS

Numuru pārnesamība

Katra Puse nodrošina, ka publisko telesakaru pakalpojumu sniedzēji tās teritorijā nodrošina numuru pārnesamību, ievērojot samērīgus noteikumus.

PUBLIC

23.13. PANTS

Universālais pakalpojums

1. Katrai Pusei ir tiesības noteikt tās universālā pakalpojuma saistības, kuras tā vēlas saglabāt, un lemt par to darbības jomu un īstenošanu.

2. Universālā pakalpojuma saistības neuzskata par tādām, kas pašas par sevi ir vērstas pret konkurenci, ja tās administrē samērīgi, pārredzami, objektīvi un bez diskriminācijas. Šādu saistību administrēšana attiecībā uz konkurenci ir neitrāla, un tās nav vairāk apgrūtinošas, nekā nepieciešams tāda veida universālā pakalpojuma nodrošināšanai, kādu to definējusi attiecīgā Puse.

3. Katra Puse nodrošina, ka universālā pakalpojuma sniedzēju izraudzīšanās procedūras ir pieejamas visiem publisko telesakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, un izraugās universālā pakalpojuma sniedzējus, izmantojot efektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu mehānismu.

4. Ja Puse nolemj universālā pakalpojuma sniedzējam finansēt šāda pakalpojuma sniegšanu, tā nodrošina, ka šāds finansējums nepārsniedz universālā pakalpojuma saistību radītās neto izmaksas.

PUBLIC

23.14. PANTS

Informācijas konfidencialitāte

1. Katra Puse nodrošina, ka telesakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji, kas iegūst konfidenciālu informāciju no cita telesakaru tīklu nodrošinātāja vai pakalpojumu sniedzēja, 23.5., 23.6., 23.9. un 23.10. pantā paredzētajā sarunu procesā izmanto šo informāciju tikai tiem mērķiem, kuriem tā sniegta, vienmēr ievērojot šādas informācijas konfidencialitāti.

2. Katra Puse nodrošina publisko telesakaru tīklu vai pakalpojumu izmantošanas gaitā pārraidītās telesakaru informācijas un ar to saistītās datu plūsmas datu konfidencialitāti, ja šajā nolūkā pieņemtos pasākumus nepiemēro tā, ka tiek radīta patvaļīga vai neattaisnojama diskriminācija vai pakalpojumu tirdzniecības slēpti ierobežojumi.

23.15. PANTS

Ārvalstu līdzdalība

Attiecībā uz telesakaru tīklu vai telesakaru pakalpojumu, izņemot radioapraidi, nodrošināšanu, kas notiek ar komerciālas klātbūtnes palīdzību, Puse neizvirza kopuzņēmuma veidošanas prasības vai neierobežo ārvalstu kapitāla līdzdalību, nosakot ārvalstu akciju daļas maksimālās procentuālās daļas limitus vai atsevišķu vai kopējo ārvalstu ieguldījumu kopējās vērtības limitus.

PUBLIC

23.16. PANTS

Atvērta un nediskriminējoša piekļuve internetam

1. Katra Puse pieņem vai saglabā pasākumus, lai nodrošinātu, ka interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji ļauj šo pakalpojumu lietotājiem piekļūt informācijai, saturam un pakalpojumiem pēc savas izvēles un tos izplatīt.

2. Šā panta 1. punkts neskar Puses normatīvos aktus, kas attiecas uz minētajā punktā norādītās informācijas, satura vai pakalpojumu likumību.

3. Neatkarīgi no 1. punkta interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji var īstenot nediskriminējošus[1], pamatotus, pārredzamus un samērīgus tīkla pārvaldības pasākumus, kas atbilst Puses normatīvajiem aktiem.

[1] Ievērojot Puses normatīvajos aktos paredzētos izņēmumus.

4. Katra Puse pieņem vai saglabā pasākumus, lai nodrošinātu, ka interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji ļauj minēto pakalpojumu lietotājiem izmantot pašu izvēlētas ierīces – ar nosacījumu, ka šādas ierīces nekaitē citu ierīču, tīkla vai tīklā sniegto pakalpojumu drošībai.

PUBLIC

23.17. PANTS

Starptautisko mobilo sakaru viesabonēšana

1. Puses cenšas sadarboties, lai veicinātu pārredzamus un samērīgus tarifus starptautiskajiem mobilo sakaru viesabonēšanas pakalpojumiem tādā veidā, kas var veicināt tirdzniecības apjoma palielināšanos starp Pusēm un paaugstināt patērētāju labklājības līmeni.

2. Katra Puse var veikt pasākumus, lai palielinātu pārredzamību un konkurenci attiecībā uz starptautisko mobilo sakaru viesabonēšanas tarifiem un tehnoloģiskajām viesabonēšanas pakalpojumu alternatīvām, piemēram:

a) nodrošinot to, ka informācija par mazumtirdzniecības tarifiem ir viegli pieejama sabiedrībai; un

b) samazinot šķēršļus, kas traucē izmantot viesabonēšanas tehnoloģiskas alternatīvas, ar kurām lietotāji no vienas Puses teritorijas, apmeklējot otras Puses teritoriju, var piekļūt telesakaru pakalpojumiem, izmantojot ierīci pēc savas izvēles.

PUBLIC

24. NODAĻA

STARPTAUTISKO JŪRAS PĀRVADĀJUMU PAKALPOJUMI

24.1. PANTS

Piemērošanas joma, definīcijas un principi

1. Šajā nodaļā ir noteikti principi, kas attiecas uz starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumu liberalizāciju atbilstoši 17., 18. un 19. nodaļai.

2. Šajā nodaļā un 17., 18. un 19. nodaļā, kā arī 17.-A, 17.-B un 17.-C pielikumā:

a) "konteineru izvietošanas un glabāšanas pakalpojumi" ir darbības, kas ietver konteineru glabāšanu ostas teritorijā vai iekšzemē ar mērķi tos piepildīt vai izkraut, labot un sagatavot pārvadāšanai;

b) "muitošanas pakalpojumi" jeb "muitas mākleru pakalpojumi" ir pasākumi, kas ietver muitas formalitāšu kārtošanu citas personas vārdā attiecībā uz importu, eksportu vai kravu pārvadājumiem, ja šis pakalpojums ir pakalpojumu sniedzēja pamatdarbības veids vai parasti papildina tā pamatdarbību;

c) “tiešie vai multimodālie pārvadājumi” ir kravas pārvadājumi ar vienotu pārvadājumu dokumentu, izmantojot vairāk nekā vienu pārvadājumu veidu, tai skaitā starptautisku jūras pārvadājumu;

d) “palīgdienestu pakalpojumi” ir starptautisku kravu, jo īpaši konteinerkravu, sagatavošana un transportēšana pa jūru, starp kādas Puses ostām ceļā uz galamērķi ārpus minētās Puses teritorijas;

e) “kravu nosūtīšanas pakalpojumi” ir darbības, kas ietver kravu pārvadājumu organizēšanu un uzraudzību nosūtītāju vārdā, veicot transporta un saistītu pakalpojumu iegādi, sagatavojot dokumentus un sniedzot ar uzņēmējdarbību saistītu informāciju;

f) “starptautiska krava” ir krava, ko pārvadā starp vienas Puses ostu un otras Puses vai trešās valsts ostu, vai starp vienas dalībvalsts ostu un citas dalībvalsts ostu;

g) “starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumi” ir pasažieru vai kravas pārvadāšana ar jūras kuģiem starp vienas Puses ostu un otras Puses vai trešās valsts ostu, un tie ietver tiešus līgumus ar citu pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem, lai veiktu tiešus vai multimodālus pārvadājumus ar vienotu transporta dokumentu, bet neietver tiesības sniegt citus šādus pārvadājumu pakalpojumus;

PUBLIC

h) “jūras aģentūru pakalpojumi” ir darbības, ko noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā veic aģenta statusā, pārstāvot vienas vai vairāku rēdereju vai kuģniecību uzņēmējdarbības intereses šādiem mērķiem:

i) jūras pārvadājumu un saistīto pakalpojumu mārketings un pārdošana, no kotēšanas līdz rēķina iesniegšanai, konosamentu sagatavošana minēto sabiedrību vārdā, nepieciešamo saistīto pakalpojumu iegāde un tālākpārdošana, dokumentu sagatavošana un uzņēmējdarbības informācijas sniegšana; vai

ii) rīkošanās uzņēmumu vārdā, organizējot kuģa iebraukšanu ostā vai kravu pārņemšanu, ja vajadzīgs;

i) “jūras pārvadājumu palīgpakalpojumi” ir jūras kravu apstrādes pakalpojumi, muitošanas pakalpojumi, konteineru izvietošanas un glabāšanas pakalpojumi, jūras aģentūru pakalpojumi un jūras kravu nosūtīšanas pakalpojumi; un

j) “jūras kravu apstrādes pakalpojumi” ir darbības, ko veic stividoru sabiedrības, tostarp termināļu apsaimniekotāji, bet neietver ostas strādnieku tiešās darbības, ja minētais darbaspēks tiek organizēts neatkarīgi no stividoru darbībām vai termināļa apsaimniekošanas uzņēmumiem; ietvertās darbības ir arī šādu darbību organizēšana un pārraudzība:

i) kravas iekraušana kuģī vai izkraušana no tā;

PUBLIC

ii) kravas piestiprināšana vai atsaitēšana; un

iii) kravas pieņemšana vai nodošana un uzglabāšana pirms nosūtīšanas vai pēc saņemšanas.

3. Ievērojot Pušu starpā panākto esošo liberalizācijas pakāpi attiecībā uz starptautiskajiem jūras pārvadājumiem:

a) Puses faktiski piemēro neierobežotas piekļuves principu starptautiskajiem jūrniecības tirgiem un satiksmei uz komerciāla pamata un bez diskriminācijas; un

b) katra Puse piešķir kuģiem, kuri kuģo ar otras Puses karogu vai kurus ekspluatē otras Puses pakalpojumu sniedzēji, tādu režīmu, kurš nav mazāk labvēlīgs par to, kādu Puse piešķir saviem kuģiem, tai skaitā attiecībā uz piekļuvi ostām, ostu infrastruktūras un pakalpojumu izmantošanu un jūras pārvadājumu palīgpakalpojumu izmantošanu, kā arī saistītām nodevām un maksām, muitas infrastruktūru un piestātņu un iekraušanas un izkraušanas iekārtu piešķiršanu.

4. Piemērojot 3. punktā minētos principus, katra Puse:

a) neievieš kravas dalīšanas režīmu turpmākos divpusējos nolīgumos ar trešām valstīm attiecībā uz jūras transporta pakalpojumiem, ieskaitot sauso un šķidro beztaras preču tirdzniecību un līnijpārvadājumus, un samērīgā laikposmā izbeidz šādu kravas dalīšanas režīmus, ja tie pastāvējuši iepriekšējos nolīgumos; un

PUBLIC

b) no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas atceļ un atturas ieviest vienpusējus pasākumus vai administratīvus, tehniskus vai citus šķēršļus, kas varētu veidot slēptus ierobežojumus vai diskriminmāciju pakalpojumu sniegšanai starptautisko jūras pārvadājumu jomā.

5. Katra Puse atļauj otras Puses starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem iedibināt uzņēmumu, kas darbojas tās teritorijā saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti tās īpašo saistību sarakstā17.-A, 17.-B un 17.-C pielikumā.

6. Katra Puse otras Puses starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem ar samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem dara pieejamus šādus ostu pakalpojumus: loča vadību, vilkšanas un velkoņu palīdzību, apgādi, degvielas un ūdens piegādi, atkritumu savākšanu un balasta atlikumu aizvākšanu, ostas kapteiņa pakalpojumus, navigācijas līdzekļus, krasta ekspluatācijas pakalpojumus, kas būtiski kuģu ekspluatācijai, tostarp sakarus, ūdens un elektrības piegādi, avārijas remonta iekārtas, enkurvietas, un piestātnes un pietauvošanu.

7. Katra Puse atļauj otras Puses starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem pārvietot savus vai nomātus tukšus konteinerus, kas netiek pārvadāti par samaksu kā krava, starp Čīles ostām vai starp kādas dalībvalsts ostām.

PUBLIC

25. NODAĻA

FINANŠU PAKALPOJUMI

25.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro pasākumam, ko Puse pieņēmusi vai saglabājusi attiecībā uz:

a) otras Puses finanšu iestādēm;

b) otras Puses ieguldītājiem un šādu ieguldītāju ieguldījumiem finanšu iestādēs Puses teritorijā; vai

c) finanšu pakalpojumu pārrobežu tirdzniecībai.

2. Lielākai noteiktībai – 17. nodaļu piemēro pasākumam, kas:

a) attiecas uz Puses ieguldītāju un minētā ieguldītāja ieguldījumu finanšu pakalpojumu sniedzējā, kas nav finanšu iestāde; un

PUBLIC

b) nav pasākums, kurš attiecas uz finanšu pakalpojumu sniegšanu, uz Puses ieguldītāju vai minētā ieguldītāja ieguldījumu finanšu iestādē otras Puses teritorijā.

3. Šā nolīguma 17. un 18. nodaļas noteikumus piemēro šīs nodaļas jomā ietilpstošajiem pasākumiem tikai tiktāl, ciktāl minētie noteikumi ir iekļauti šajā nodaļā un kļūst par tās daļu.

4. Ar šo 17.5., 17.16. līdz 17.23. un 18.9. pants tiek iekļauts šajā nodaļā un kļūst par tās daļu.

5. Ar šo 17. nodaļas D iedaļa tiek iekļauta šajā nodaļā un kļūst par tās daļu tikai attiecībā uz prasībām, ka Puse ir pārkāpusi 17.16., 17.17., 17.18., 17.19., 17.20., 17.21. pantu, 25.3. panta 2. punktu vai 25.5. panta 2. punktu.

6. Šo nodaļu nepiemēro pasākumam, ko Puse pieņēmusi vai saglabājusi attiecībā uz:

a) centrālās bankas vai monetārās iestādes vai jebkuras citas publiskas iestādes veiktām darbībām saskaņā ar monetāro vai valūtas maiņas kursa politiku;

b) darbībām vai pakalpojumiem, kas ir daļa no valsts pensiju plāna vai tiesību aktos noteiktas sociālās nodrošinājuma sistēmas; vai

c) darbībām vai pakalpojumiem, ko veic uz Puses rēķina, izmantojot garantiju vai Puses, tostarp tās publisko iestāžu, finanšu resursus,

7. Neraugoties uz 6. punktu, šo nodaļu piemēro tiktāl, ciktāl Puse atļauj 6. punkta b) vai c) apakšpunktā norādītās darbības vai pakalpojumus veikt tās finanšu iestādēm, konkurējot ar publisku iestādi vai finanšu iestādi.

8. Attiecībā uz publisko iepirkumu nepiemēro 25.3. pantu un 25.5. līdz 25.9. pantu.

9. Nolīguma 25.3. un 25.5. līdz 25.8. pantu nepiemēro Puses piešķirtām subsīdijām, tostarp valsts atbalstītiem aizdevumiem, garantijām un apdrošināšanai.

PUBLIC

25.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 25. pielikumā:

a) Puses pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzējs ir Puses persona, kas ir iesaistījusies finanšu pakalpojumu sniegšanas darījumos šīs Puses teritorijā un kas vēlas sniegt vai sniedz finanšu pakalpojumu, sniedzot šādu pakalpojumu pāri robežām;

b) “finanšu pakalpojumu pārrobežu sniegšana” vai “finanšu pakalpojumu pārrobežu tirdzniecība” ir finanšu pakalpojuma sniegšana:

i) no vienas Puses teritorijas otras Puses teritorijā; vai

ii) Puses teritorijā, ko veic attiecīgās Puses persona pakalpojumu patērētājam no otras Puses;

c) “finanšu iestāde” ir viena vai vairāku finanšu pakalpojumu sniedzējs, kura darbība attiecībā uz minēto pakalpojumu sniegšanu tiek regulēta vai pārraudzīta kā finanšu iestādei saskaņā ar tās Puses tiesību aktiem, kuras teritorijā tas atrodas, tostarp tā var būt minētā finanšu pakalpojumu sniedzēja filiāle Puses teritorijā, kuras galvenais birojs atrodas otras Puses teritorijā;

d) “finanšu pakalpojums” ir finansiāla rakstura pakalpojums, tostarp apdrošināšana un ar apdrošināšanu saistītie pakalpojumi, banku un citi finanšu pakalpojumi (izņemot apdrošināšanu). Finanšu pakalpojumi ietver šādas darbības:

i) apdrošināšana un ar to saistītie pakalpojumi:

A) tiešā apdrošināšana (arī līdzapdrošināšana):

1) dzīvības apdrošināšana; un

2) nedzīvības apdrošināšana;

PUBLIC

B) pārapdrošināšana un retrocesija;

C) apdrošināšanas starpniecība, piemēram, mākleru un aģentūru pakalpojumi; un

D) apdrošināšanas palīgpakalpojumi, piemēram, konsultācijas, aktuāra pakalpojumi, riska novērtēšana un pretenziju izskatīšanas pakalpojumi; un

ii) banku un citi finanšu pakalpojumi (izņemot apdrošināšanu):

A) noguldījumu un citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšana no plašas sabiedrības;

B) visa veida kreditēšana, tostarp patēriņa kredīti, hipotekārie kredīti, faktorings un komercdarījumu finansēšana;

C) finanšu noma;

D) visi maksājumu un naudas pārskaitījumu pakalpojumi, ieskaitot kredītkartes, maksājumu kartes un debetkartes, ceļotāju čekus un bankas pārvedu vekseļus;

E) garantijas un saistības;

PUBLIC

F) turpmāk minēto objektu tirdzniecība savā vai klientu vārdā biržā vai ārpusbiržas tirgū, vai citādi:

1) valūtas tirgus instrumenti (tostarp čeki, vekseļi, noguldījumu sertifikāti);

2) ārvalstu valūta;

3) atvasinātie instrumenti, tai skaitā standartizēti nākotnes līgumi un iespēju līgumi;

4) valūtas maiņas un procentu likmes instrumenti, ieskaitot tādus produktus kā mijmaiņas darījumu līgumi un regulētā tirgū netirgoti valūtas maiņas kursa nākotnes līgumi;

5) pārvedami vērtspapīri; vai

6) citi apgrozāmi instrumenti un finanšu aktīvi, tostarp dārgmetāli;

G) dalība visu veidu vērtspapīru emisijā, tostarp riska parakstīšana un izvietošana, darbojoties kā aģentam (publiski vai privāti), un pakalpojumu sniegšana saistībā ar šādu emisiju;

H) starpniecība naudas darījumos;

PUBLIC

I) aktīvu pārvaldība, tostarp skaidras naudas vai vērtspapīru portfeļa pārvaldība, visu veidu kolektīvo ieguldījumu pārvaldība, pensiju fondu pārvaldība, turēšanas, noguldījumu un trasta pakalpojumi;

J) finanšu aktīvu, tostarp vērtspapīru, atvasināto finanšu instrumentu un citu maksāšanas līdzekļu, norēķinu un mijieskaita pakalpojumi;

K) finanšu informācijas sniegšana un nosūtīšana un finanšu datu apstrāde un ar to saistītā programmatūra; un

L) konsultatīvi, starpniecības un citi finanšu palīgpakalpojumi saistībā ar visām darbībām, kas uzskaitītas A) līdz K) apakšpunktā, ieskaitot kredītu datu bāzi un kredītu analīzi, ieguldījumu un portfeļu analīzi un konsultācijas, konsultācijas iegādi, uzņēmumu pārstrukturēšanu un stratēģiju;

e) "Puses finanšu pakalpojumu sniedzējs" ir Puses fiziska vai juridiska persona, kas vēlas sniegt vai sniedz finanšu pakalpojumu, bet nav publiska iestāde;

f) "ieguldījums" nozīmē ieguldījumu, kā definēts 17.2. panta k) apakšpunktā, izņemot to, ka šīs nodaļas un 25. pielikuma nolūkos attiecībā uz "aizdevumiem" un "parāda instrumentiem":

i) finanšu iestādes izsniegts aizdevums vai parāda instruments ir ieguldījums tikai tad, ja to uzskata par tās Puses pamatkapitālu, kuras teritorijā finanšu iestāde atrodas; un

PUBLIC

ii) finanšu iestādes piešķirts aizdevums vai finanšu iestādes parāda instruments, izņemot aizdevumu finanšu iestādei vai finanšu iestādes izdotu parāda instrumentu, kā norādīts i) apakšpunktā, nav ieguldījums;

lielākai noteiktībai – pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzēja piešķirts aizdevums vai pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzēja parāda instruments, izņemot finanšu iestādei izsniegtu aizdevumu vai finanšu iestādes izsniegtu parāda instrumentu, ir ieguldījums 17. nodaļas izpratnē, ja minētais aizdevums vai parāda instruments atbilst "ieguldījuma" kritērijiem, kas norādīti 17.2. panta k) punktā;

g) "Puses ieguldītājs" ir Puses fiziska vai juridiska persona, kas vēlas veikt, veic vai ir veikusi ieguldījumu otras Puses teritorijā esošā finanšu iestādē;

h) "Puses juridiska persona" ir:

i) attiecībā uz ES Pusi: juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Eiropas Savienības vai vismaz vienas tās dalībvalsts tiesību aktiem un kas veic būtisku uzņēmējdarbību[1] Eiropas Savienības teritorijā; un

ii) attiecībā uz Čīli: juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Čīles tiesību aktiem un iesaistīta būtiskā uzņēmējdarbībā Čīles teritorijā;

[1] Atbilstīgi tās paziņojumam PTO par Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (WT/REG39/1) ES Puses izpratnē jēdziens "faktiska un pastāvīga saikne" ar kādas dalībvalsts ekonomiku, kas nostiprināts LESD 54. pantā, ir līdzvērtīgs jēdzienam "būtiska uzņēmējdarbība".

i) “jauns finanšu pakalpojums” ir finansiāla rakstura pakalpojums (tostarp pakalpojumi, kas attiecas uz esošiem un jauniem produktiem vai produkta sniegšanas veidu), kuru nesniedz neviens finanšu pakalpojumu sniedzējs Puses teritorijā, bet kuru sniedz otras Puses teritorijā;

j) “publiska iestāde” ir:

i) Puses valdības iestāde, centrālā banka vai monetārā iestāde, vai Puses īpašumā vai kontrolē esoša struktūra, kas galvenokārt veic valstiskas funkcijas vai darbības valstiskiem mērķiem, izņemot struktūras, kuras galvenokārt nodarbojas ar finanšu pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar komerciāliem noteikumiem; vai

ii) privāta struktūra, kas veic funkcijas, kuras parasti veic centrālā banka vai monetārā iestāde, – kad tā izpilda šīs funkcijas; un

k) “pašregulējuma organizācija” ir nevalstiska struktūra, tai skaitā vērtspapīru vai standartizētu nākotnes līgumu birža vai tirgus, klīringa aģentūra vai kāda cita organizācija vai apvienība, kas saskaņā ar tiesību aktiem vai, attiecīgā gadījumā, deleģējumu no centrālās, reģionālās vai vietējās valdības īsteno regulēšanas vai uzraudzības pilnvaras pār finanšu pakalpojumu sniedzējiem vai finanšu iestādēm.

PUBLIC

25.3. PANTS

Valsts režīms

1. Attiecībā uz iedibināšanu katra Puse piešķir ieguldītājiem otras Puses finanšu iestādēs un uzņēmumiem, kas ir ieguldījumi finanšu iestādēs, ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās[1] piešķir saviem ieguldītājiem finanšu iestādēs un to uzņēmumiem, kas ir finanšu iestādes.

2. Attiecībā uz darbību katra Puse piešķir ieguldītājiem otras Puses finanšu iestādēs un to ieguldījumiem finanšu iestādēs ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās[2] piešķir saviem ieguldītājiem finanšu iestādēs un to ieguldījumiem finanšu iestādēs.

3. Režīms, ko Puse piešķir saskaņā ar 1. un 2. punktu, nozīmē:

a) Čīles reģionālās vai vietējā līmeņa valdības gadījumā – ne mazāk labvēlīgu režīmu par lielākās labvēlības režīmu, kādu līdzīgās situācijās minētā līmeņa valdība piešķir ieguldītājiem Čīles finanšu iestādēs un to ieguldījumiem finanšu iestādēs tās teritorijā;

[1] Lielākai noteiktībai – lai izvērtētu, vai režīms tiek piemērots "līdzīgās situācijās", katrs gadījums ir jāanalizē atsevišķi, pamatojoties uz faktiem un ņemot vērā situāciju kopumā.

[2] Lielākai noteiktībai – lai izvērtētu, vai režīms tiek piemērots "līdzīgās situācijās", katrs gadījums ir jāanalizē atsevišķi, pamatojoties uz faktiem un ņemot vērā situāciju kopumā.

b) attiecībā uz kāda līmeņa valdību dalībvalstī – ne mazāk labvēlīgu režīmu par lielākās labvēlības režīmu, ko līdzīgās situācijās minētā valdība piešķir ieguldītājiem minētās dalībvalsts finanšu iestādēs un viņu ieguldījumiem finanšu iestādēs tās teritorijā[1].

PUBLIC

25.4. PANTS

Publiskais iepirkums

1. Katra Puse nodrošina, ka otras Puses finanšu iestādēm, kas iedibinātas tās teritorijā, piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko līdzīgās situācijās piešķir Puses pašas finanšu iestādēm attiecībā uz jebkuru pasākumu, kas skar preču vai pakalpojumu iegādi valstiskiem mērķiem, kuru veic iepirkuma veicējs.

2. Šajā pantā paredzētais pienākums piemērot valsts režīmu ir atkarīgs no drošības un vispārējiem izņēmumiem, kas izklāstīti 28.3. pantā.

[1] Lielākai noteiktībai – režīms, ko piemēro kāda līmeņa valdību dalībvalstī, attiecīgā gadījumā ietver reģionālo un vietējo valdības līmeni.

25.5. PANTS

Lielākās labvēlības režīms

1. Attiecībā uz iedibināšanu katra Puse piešķir ieguldītājiem otras Puses finanšu iestādēs un uzņēmumiem, kas ir ieguldījumi finanšu iestādēs, ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās[1] piešķir ieguldītājiem trešās valsts finanšu iestādēs un to uzņēmumiem, kas ir finanšu iestādes.

2. Attiecībā uz darbību katra Puse piešķir ieguldītājiem otras Puses finanšu iestādēs un to ieguldījumiem finanšu iestādēs, ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā līdzīgās situācijās[2] piešķir ieguldītājiem trešās valsts finanšu iestādēs un to ieguldījumiem finanšu iestādēs.

3. Šā panta 1. un 2. punktu neinterpretē kā pienākumu Pusei attiecināt uz ieguldītājiem otras Puses finanšu iestādēs vai to ieguldījumiem finanšu iestādēs jebkāda režīma priekšrocības, kas izriet no pasākumiem, kuri nosaka standartu atzīšanu, tostarp standartu vai kritēriju fiziskas personas vai uzņēmuma apstiprināšanai, licencēšanai vai sertificēšanai saimnieciskās darbības veikšanai, vai piesardzības pasākumu atzīšanu.

[1] Lielākai noteiktībai – lai izvērtētu, vai režīms tiek piemērots "līdzīgās situācijās", katrs gadījums ir jāanalizē atsevišķi, pamatojoties uz faktiem un ņemot vērā situāciju kopumā.

[2] Lielākai noteiktībai – lai izvērtētu, vai režīms tiek piemērots "līdzīgās situācijās", katrs gadījums ir jāanalizē atsevišķi, pamatojoties uz faktiem un ņemot vērā situāciju kopumā.

4. Lielākai noteiktībai – 1. un 2. punktā minētais režīms neietver ieguldījumu strīdu izšķiršanas procedūras vai mehānismus, kas noteikti citos starptautiskos ieguldījumu nolīgumos vai tirdzniecības nolīgumos. Citu starptautisko ieguldījumu nolīgumu vai tirdzniecības nolīgumu materiālās tiesību normas pašas par sevi nav 1. un 2. punktā minētais "režīms" un tādējādi nevar būt iemesls šā panta pārkāpumam, ja nav Puses pieņemtu vai saglabātu pasākumu. Pasākumi, ko Puse piemērojusi saskaņā ar šādām materiālām tiesību normām, var būt "režīms" un tādējādi iemesls šā panta pārkāpumam.

PUBLIC

25.6. PANTS

Piekļuve tirgum

1. Nozarēs vai apakšnozarēs, kuras ir uzskaitītas 25.-1. un 25.-2. papildinājuma B iedaļā un kurās ir notikusi tirgus piekļuves saistību uzņemšanās, attiecībā uz tirgus piekļuvi, kura rodas, otras Puses ieguldītājiem iedibinot finanšu iestādes vai šīm iestādēm darbojoties, Puse vai nu visā tās teritorijā, vai atkarībā no teritoriāla apakšiedalījuma nepieņem vai nesaglabā pasākumu, kas:

a) ierobežo finanšu iestāžu skaitu skaitlisku kvotu, monopolu, ekskluzīvu pakalpojumu sniedzēju vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības veidā;

b) ierobežo finanšu pakalpojumu darījumu vai aktīvu kopējo vērtību, paredzot skaitliskas kvotas vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības;

c) ierobežo finanšu pakalpojumu operāciju kopskaitu vai sniegto finanšu pakalpojumu kopējo daudzumu, kas izteikti noteiktās skaitliskās vienībās, kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības veidā;

d) ierobežo to fizisko personu kopskaitu, ko drīkst nodarbināt konkrētā finanšu pakalpojumu sektorā vai ko drīkst nodarbināt finanšu iestāde, un kas ir nepieciešamas konkrēta finanšu pakalpojuma sniegšanai un tieši saistītas ar to, skaitlisku kvotu vai ekonomisko vajadzību pārbaudes prasības veidā; vai

e) ierobežo vai pieprasa īpašus juridiskās personas vai kopuzņēmumu veidus, kuru formā finanšu iestāde var sniegt pakalpojumu.

2. Lielākai noteiktībai – šis pants neliedz Pusei pieprasīt, lai finanšu iestāde sniegtu konkrētus finanšu pakalpojumus, izmantojot atsevišķus tiesību subjektus, ja saskaņā ar minētās Puses tiesību aktiem finanšu iestādes sniegto finanšu pakalpojumu klāstu nevar sniegt viens tiesību subjekts.

25.7. PANTS

Finanšu pakalpojumu pārrobežu sniegšana

1. Šā nolīguma 18.4., 18.5., 18.6. un 18.7. pants ir iekļauts šajā nodaļā un kļūst par tās daļu, un tos piemēro pasākumiem, kas skar pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzējus, kuri sniedz 25.-1. un 25.-2. papildinājuma A iedaļā noteiktos finanšu pakalpojumus.

PUBLIC

2. Katra Puse atļauj personām, kas atrodas tās teritorijā, un savām fiziskajām personām neatkarīgi no to atrašanās vietas pirkt finanšu pakalpojumu no otras Puses pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzēja, kas atrodas otras Puses teritorijā. Šis pienākums neliek Pusei atļaut minētajiem pakalpojumu sniedzējiem veikt uzņēmējdarbību vai piedāvāt pakalpojumus tās teritorijā. Puse šā pienākuma vajadzībām var definēt jēdzienus "veikt uzņēmējdarbību" un "piedāvāt pakalpojumus" - ar noteikumu, ka minētās definīcijas nav pretrunā šā panta 1. punktam.

3. Neskarot citus finanšu pakalpojumu pārrobežu tirdzniecības piesardzīgas uzraudzības līdzekļus, Puse var pieprasīt, ka otras Puses pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzējiem un finanšu instrumentiem nepieciešama reģistrācija vai atļauja.

25.8. PANTS

Augstākā vadība un direktoru padomes

Puse nepieprasa, lai otras Puses finanšu iestāde, kas iedibināta tās teritorijā, par valdes locekļiem vai augstākā līmeņa vadības amatos, piemēram, par izpilddirektoriem vai vadītājiem, ieceļ noteiktas valstspiederības fiziskas personas.

25.9. PANTS

Veiktspējas prasības

1. Puse saistībā ar Puses vai trešās valsts finanšu iestādes iedibināšanu vai darbību savā teritorijā neizvirza vai neīsteno nekādas prasības vai neizpilda nekādas saistības vai apņemšanās, lai:

a) eksportētu konkrētu preču vai pakalpojumu apjomu vai procentuālo daudzumu;

b) sasniegtu konkrētu vietējā satura apjomu vai procentuālo daudzumu;

c) pirktu vai izmantotu tās teritorijā ražotas preces vai sniegtus pakalpojumus vai piešķirtu tiem priekšrocību, vai lai pirktu preces vai pakalpojumus no fiziskām personām vai uzņēmumiem tās teritorijā;

d) jebkādā veidā saistītu importa apjomu vai vērtību ar eksporta apjomu vai vērtību vai ar ārvalstu valūtas plūsmu summu, kas saistītas ar šādu finanšu iestādi;

e) ierobežotu to preču vai pakalpojumu pārdošanu savā teritorijā, ko saražo vai sniedz šāda finanšu iestāde, jebkādā veidā saistot minēto pārdošanu ar tās eksporta vai ārvalstu valūtas ieņēmumu apjomu vai vērtību;

f) nodotu tehnoloģijas, ražošanas procesu vai citas savas zināšanas kādai fiziskai personai vai uzņēmumam tās teritorijā;

PUBLIC

g) tikai no Puses teritorijas piegādātu tās saražotas preces vai sniegtus pakalpojumus konkrētam reģionālam vai pasaules tirgum;

h) noteiktu, ka minētajai finanšu iestādei, kuras darbība aptver noteiktu, par Puses teritoriju plašāku pasaules reģionu vai pasaules tirgu, galvenās mītnes vietai jābūt tās teritorijā;

i) pieņemtu darbā noteiktu skaitu vai procentuālo daļu savu valstspiederīgo; vai

j) ierobežotu eksportu vai pārdošanu eksportam.

2. Puse nenosaka, ka priekšrocības saņemšanai un turpināšanai saistībā ar Puses vai trešās valsts finanšu iestādes iedibināšanu vai darbību Puses teritorijā ir jāatbilst kādai no šādām prasībām:

a) sasniegt konkrētu iekšzemes satura apjomu vai procentuālo daudzumu;

b) pirkt vai izmantot tās teritorijā ražotas preces vai sniegtus pakalpojumus vai dot tiem priekšroku, vai pirkt preces vai pakalpojumus no fiziskām personām vai uzņēmumiem tās teritorijā;

c) jebkādā veidā saistīt importa apjomu vai vērtību ar eksporta apjomu vai vērtību vai ar ārvalstu valūtas plūsmu summu, kas saistītas ar šādu finanšu iestādi;

PUBLIC

d) ierobežot to preču vai pakalpojumu pārdošanu savā teritorijā, ko saražo vai sniedz šāda finanšu iestāde, jebkādā veidā saistot minēto pārdošanu ar tās eksporta vai ārvalstu valūtas ieņēmumu apjomu vai vērtību; vai

e) ierobežot eksportu vai pārdošanu eksportam.

3. Panta 2. punktu neinterpretē tā, ka tas Pusei liedz noteikt, ka priekšrocības saņemšana vai turpināšana saistībā ar Puses vai trešās valsts ieguldītāja finanšu iestādes iedibināšanu vai darbību Puses teritorijā ir atkarīga no atbilstības prasībai par ražošanas izvietošanu, pakalpojuma sniegšanu, darbinieku mācībām vai nodarbināšanu, konkrētas infrastruktūras būvniecību vai paplašināšanu vai pētniecības un izstrādes veikšanu tās teritorijā.

4. Panta 1. punkta f) apakšpunktu nepiemēro, ja:

a) Puse atļauj izmantot intelektuālā īpašuma tiesības saskaņā ar *TRIPS* līguma 31. vai 31.a pantu, vai pasākumus, vai pieņem vai saglabā pasākumus, ar ko prasa izpaust datus vai ar autortiesībām aizsargātu informāciju, kas ietilpst *TRIPS* līguma 39. panta 3. punkta darbības jomā un atbilst tam; vai

b) prasību piemēro vai saistību vai apņemšanās izpildi panāk tiesa, administratīvā tiesa vai konkurences iestāde, lai labotu praksi, kas pēc tiesas vai administratīva procesa konstatēta kā Puses konkurences tiesību pārkāpums.

PUBLIC

5. Panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu un 2. punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro precēm vai pakalpojumiem izvirzāmām kvalificēšanās prasībām attiecībā uz dalību eksporta veicināšanas un ārvalstu palīdzības programmās.

6. Panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro prasībām, ko importētāja Puse izvirza attiecībā uz preču saturu, kas nepieciešams, lai kvalificētos preferenciāliem tarifiem vai preferenciālām kvotām.

7. Lielākai noteiktībai – šo pantu neinterpretē tā, ka Pusei tiek prasīts, lai tā atļautu konkrētu pakalpojumu sniegšanu pārrobežu mērogā, ja minētā Puse attiecībā uz šādu pakalpojumu sniegšanu pieņem vai saglabā ierobežojumus vai aizliegumus, kas ir saderīgi ar atrunām, nosacījumiem vai kvalifikācijām, kuri norādīti attiecībā uz 25. pielikumā uzskaitīto nozari, apakšnozari vai darbību.

8. Šis pants neskar Puses saistības atbilstīgi PTO līgumam.

PUBLIC

25.10. PANTS

Neatbilstoši pasākumi

1. Šā nolīguma 25.3, 25.5, 25.7, 25.8. un 25.9. pantu nepiemēro:

a) jebkuram spēkā esošam neatbilstošam pasākumam, ko saglabā:

i) attiecībā uz ES Pusi:

A) Eiropas Savienība, kā noteikts 25.-1. papildinājuma C iedaļā;

B) dalībvalsts centrālā valdība, kā noteikts 25.-1. papildinājuma C iedaļā;

C) dalībvalsts reģionālā valdība, kā noteikts 25.-1. papildinājuma C iedaļā; vai

D) vietējā līmeņa valdība; un

ii) attiecībā uz Čīli:

A) centrālā valdība, kā noteikts 25.-2. papildinājuma C iedaļā;

PUBLIC

B) reģionālā līmeņa valdība, kā noteikts 25.-2. papildinājuma C iedaļā; vai

C) vietējā līmeņa valdība;

b) šā punkta a) apakšpunktā norādīta neatbilstoša pasākuma turpināšanai vai tūlītējai atjaunošanai; vai

c) izmaiņām jebkurā neatbilstošā pasākumā, kas minēts šā punkta a) apakšpunktā, ciktāl tās nesamazina pasākuma atbilstību, kāda tā bijusi tieši pirms izmaiņām, 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. vai 25.9. pantam.

2. Nolīguma 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. un 25.9. pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām, ko minētā Puse noteikusi attiecīgi 25.-1. un 25.-2. papildinājuma D iedaļā.

3. Puse ar pasākumu, kas pieņemts pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas un uz ko attiecas 25.-1. vai 25.-2. papildinājuma D iedaļa, nepieprasa otras Puses ieguldītājam tā valstspiederības dēļ pārdot vai citādā veidā atsavināt finanšu iestādi, kura pastāv brīdī, kad stājas spēkā pasākums.

4. Nolīguma 25.6. pantu nepiemēro nevienam Puses pasākumam attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām, ko minētā Puse noteikusi 25.-1. vai 25.-2. papildinājuma B iedaļā.

PUBLIC

5. Ja Puse 17.-A vai 17.-B pielikumā ir formulējusi atrunu attiecībā uz 17.9., 17.11., 17.12., 17.13., 18.4. vai 18.5. pantu, šī atruna ir atruna arī attiecībā uz 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. vai 25.9. pantu, ciktāl atrunā izklāstīto pasākumu, nozari, apakšnozari vai darbību aptver šī nodaļa.

PUBLIC

25.11. PANTS

Piesardzības atkāpe

1. Nekas šajā nolīgumā neliedz kādai Pusei pieņemt vai saglabāt pasākumus piesardzības apsvērumu dēļ, piemēram:

a) ieguldītāju, noguldītāju, apdrošinājuma ņēmēju vai tādu personu aizsardzībai, pret kurām finanšu pakalpojuma sniedzējam ir fiduciāri pienākumi; vai

b) nolūkā nodrošināt Puses finanšu sistēmas integritāti un stabilitāti.

2. Ja šādi pasākumi neatbilst citiem šā nolīguma šīs daļas noteikumiem, tos neizmanto kā līdzekli, lai apietu šā nolīguma šajā daļā paredzētās Puses saistības vai pienākumus.

25.12. PANTS

Informācijas apstrāde

Neko šā nolīguma šajā daļā neinterpretē tā, ka Pusei būtu pienākums izpaust informāciju, kas attiecas uz atsevišķu klientu darījumiem un kontiem, vai jebkādu konfidenciālu vai ar autortiesībām aizsargātu informāciju, kas ir publisko iestāžu rīcībā.

PUBLIC

25.13. PANTS

Iekšzemes regulējums un pārredzamība

1. Nolīguma 20. nodaļu, izņemot 20.1. panta 5. punkta c) līdz f) apakšpunktu, un 36. nodaļu nepiemēro Puses pasākumiem, kas ietilpst šīs nodaļas tvērumā.

2. Katra Puse, ciktāl tas ir praktiski iespējams un atbilst tās tiesību sistēmai attiecībā uz pasākumu pieņemšanu:

a) iepriekš publicē:

i) vispārpiemērojamos normatīvos aktus, ko tā ierosina pieņemt par jautājumiem, uz kuriem attiecas šī nodaļa; vai

ii) dokumentus, kuros sniegta pietiekami detalizēta informācija par šādiem iespējamiem jauniem normatīvajiem aktiem, lai ieinteresētās personas un otra Puse varētu novērtēt, vai un kā varētu tikt būtiski ietekmētas to intereses;

b) nodrošina ieinteresētajām personām un otrai Pusei pienācīgu iespēju iesniegt piezīmes par ierosinātajiem normatīvajiem aktiem vai saskaņā ar a) apakšpunktu publicētajiem dokumentiem;

c) izskata piezīmes, kas iesniegtas saskaņā ar b) apakšpunktu; un

d) atvēl samērīgu laikposmu no jebkādu normatīvo aktu publicēšanas saskaņā ar a) apakšpunkta i) punktu līdz dienai, kad finanšu pakalpojumu sniedzējiem tie ir jāievēro.

3. Šo pantu piemēro Puses pasākumiem, kas attiecas uz licencēšanas prasībām un procedūrām, un kvalifikācijas prasībām un procedūrām, un to piemēro tikai nozarēs, attiecībā uz kurām Puse ir uzņēmusies īpašas saistības saskaņā ar šo nodaļu, un tiktāl, ciktāl piemēro minētās īpašās saistības.

4. Ja Puse pieņem vai saglabā pasākumus, kas attiecas uz atļauju sniegt finanšu pakalpojumu, Puse nodrošina, ka:

a) šādu pasākumu pamatā ir objektīvi un pārredzami kritēriji[1];

b) atļaujas iegūšanas procedūras ir objektīvas un ir piemērotas, lai pieprasījuma iesniedzēji varētu pierādīt, ka viņi atbilst prasībām, ja šādas prasības pastāv; un

[1] Šādi kritēriji cita starpā var ietvert kompetenci un spēju sniegt pakalpojumu, tostarp spēju to darīt atbilstoši Puses regulatīvajām prasībām. Kompetentās iestādes var izvērtēt katra kritērija nozīmi.

c) atļaujas iegūšanas procedūras pašas par sevi nepamatoti nekavē prasību izpildi.

5. Ja Puse pieprasa, ka finanšu pakalpojuma sniegšanai nepieciešama atļauja[1], tā nekavējoties publicē vai citādi publisko informāciju, kas pieteikuma iesniedzējam vajadzīga, lai izpildītu prasības un procedūras šādas atļaujas iegūšanai, saglabāšanai, grozīšanai un atjaunošanai. Šāda informācija attiecīgā gadījumā cita starpā ietver:

a) prasības un procedūras šādas atļaujas saņemšanai, saglabāšanai, grozīšanai un atjaunošanai;

b) attiecīgo kompetento iestāžu kontaktinformāciju;

c) ar pieprasījumiem saistītu lēmumu pārsūdzēšanas vai izskatīšanas procedūras;

d) procedūras, lai pārraudzītu vai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par licencēm un kvalifikācijām; un

e) iespējas iesaistīt sabiedrību, piemēram, izmantojot uzklausīšanu vai aicinot iesniegt piezīmes.

PUBLIC

[1] Šajā nodaļā "atļauja" ir atļauja sniegt finanšu pakalpojumu, kuru piešķir procedūrā, kas pieprasījuma iesniedzējam jāievēro, lai pierādītu atbilstību licencēšanas prasībām vai kvalifikācijas prasībām.

6. Ja Puse pieprasa iegūt atļauju finanšu pakalpojuma sniegšanai, šīs Puses kompetentās iestādes:

a) ciktāl praktiski iespējams, ļauj pieteikuma iesniedzējam iesniegt pieteikumu jebkurā laikā visa gada garumā[1];

b) paredz samērīgu termiņu pieteikuma iesniegšanai, ja pieteikumu iesniegšanai ir noteikti konkrēti termiņi;

c) sāk pieteikuma apstrādi bez liekas kavēšanās;

d) cenšas pieteikumus pieņemt elektroniskā formā, atzīstot tos par tikpat autentiskiem kā pieteikumus uz papīra; un

e) dokumentu oriģinālu vietā pieņem dokumentu kopijas, kas autentificētas saskaņā ar Puses tiesību aktiem, izņemot gadījumu, ja dokumentu oriģināli tiek pieprasīti tālab, lai aizsargātu atļaujas piešķiršanas procesa integritāti.

7. Katra Puse cenšas panākt, lai šādas atļauju iegūšanas procedūras un formalitātes būtu pēc iespējas vienkāršākas un nepamatoti neapgrūtinātu vai nekavētu finanšu pakalpojuma sniegšanu.

8. Katra Puse cenšas noteikt orientējošu termiņu pieteikuma apstrādei un pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma bez liekas kavēšanās nodrošina informāciju par pieteikuma statusu.

[1] Lielākai noteiktībai – kompetentajām iestādēm nav pienākuma pieprasījumu izskatīšanu sākt ārpus to oficiālā darba laika un darba dienām.

9. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka pieteikums ir nepilnīgs un ka tāpēc to nevar izskatīt saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem, tā samērīgā laikposmā un ciktāl tas ir praktiski iespējams:

a) informē pieteikuma iesniedzēju, ka pieteikums ir nepilnīgs;

b) pēc pieprasījuma iesniedzēja lūguma norāda, kāda papildu informācija vajadzīga, lai pieprasījums būtu pilnīgs, vai kā citādi sniedz skaidrojumu par to, kāpēc pieprasījums nav uzskatāms par pilnīgu; un

c) dod pieteikuma iesniedzējam iespēju[1] iesniegt papildu informāciju, kas vajadzīga, lai pieteikums būtu pilnīgs.

10. Ja neviena no 9. punkta a), b) vai c) apakšpunktā minētajām darbībām nav praktiski iespējama, kompetentās iestādes situācijā, kad pieteikums tiek noraidīts nepilnīguma dēļ, tomēr nodrošina, ka par to samērīgā laikposmā informē pieteikuma iesniedzēju.

11. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes attiecībā uz atļaujas maksu[2], ko tās iekasē, sniedz pieteikumu iesniedzējiem cenrādi vai sniedz informāciju par to, kā tiek noteiktas maksu summas, un neizmanto maksu kā līdzekli, lai izvairītos no Puses saistībām vai pienākumiem.

PUBLIC

---

1 Šādas iespējas došana neliek kompetentajai iestādei pagarināt termiņus.

2 Atļaujas maksa neietver maksu par dabas resursu izmantošanu, izsoles maksu, maksu par konkursa rīkošanu vai citām nediskriminējošām koncesiju piešķiršanas metodēm vai obligātus maksājumus par universālā pakalpojuma sniegšanu.

12. Kompetentā iestāde lēmuma pieņemšanā ir neatkarīga un neatskaitās nevienai personai, kas sniedz pakalpojumus, kuriem nepieciešama licence vai atļauja.

13. Katra Puse nodrošina, ka pieteikuma apstrāde, kas ietver galīgā lēmuma pieņemšanu, tiek pabeigta samērīgā laikposmā pēc dienas, kad ir saņemts pilnīgs pieteikums, un ka pieteikuma iesniedzējs tiek informēts par lēmumu attiecībā uz pieteikumu – ciktāl iespējams, rakstiski.

12. Ja kompetentā iestāde pieteikumu noraida, pieteikuma iesniedzēju rakstiski un bez liekas kavēšanās informē vai nu pēc paša pieprasījuma, vai pēc kompetentās iestādes iniciatīvas. Ja tas ir praktiski iespējams, pieteikuma iesniedzēju informē par iemesliem, kāpēc nolemts pieteikumu noraidīt, un par termiņu lēmuma pārsūdzēšanai. Būtu jāļauj pieteikuma iesniedzējam samērīgā termiņā pieteikumu iesniegt atkārtoti.

15. Ja atļaujas iegūšanai ir vajadzīgi pārbaudījumi, kompetentās iestādes nodrošina, ka šādi pārbaudījumi notiek ar samērīgiem intervāliem, un paredz samērīgu laikposmu, kurā pieteikuma iesniedzēji var pieteikties pārbaudījuma kārtošanai.

16. Katra Puse nodrošina, ka atļauja pēc piešķiršanas stājas spēkā bez liekas kavēšanās saskaņā ar noteikumiem, kas tajā norādīti.

PUBLIC

25.14. PANTS

Jauni finanšu pakalpojumi Puses teritorijā

1. Katra Puse ļauj otras Puses finanšu iestādei, kas nav filiāle, sniegt jebkādu jaunu finanšu pakalpojumu, ko pirmā Puse līdzīgās situācijās ļautu sniegt savām finanšu iestādēm saskaņā ar saviem tiesību aktiem, ar noteikumu, ka, ieviešot jaunu finanšu pakalpojumu, nav jāpieņem jauni vai jāgroza spēkā esošie normatīvie akti.

2. Puse var noteikt institucionālo un juridisko formu, kas vajadzīga attiecīgā jaunā finanšu pakalpojuma sniegšanai, un prasīt, lai pakalpojuma sniegšanai tiktu iegūta atļauja. Ja tiek pieprasīta šāda atļauja, lēmumu pieņem samērīgā laikposmā, un atļauju var atteikt tikai piesardzības apsvērumu dēļ.

3. Šis pants neliedz vienas Puses finanšu iestādei ar pieteikumu vērsties pie otras Puses, pieprasot tai apsvērt iespēju atļaut tāda finanšu pakalpojuma sniegšanu, ko nesniedz nevienas Puses teritorijā. Uz šo pieteikumu attiecas tās Puses tiesību akti, kas saņem pieteikumu, un neattiecas šajā pantā noteiktās saistības.

PUBLIC

25.15. PANTS

Pašregulējuma organizācija

Ja Puse pieprasa, ka otras Puses finanšu iestādei vai pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzējam jābūt pašregulējuma organizācijas biedram vai dalībniekam vai ka tam vajadzīga piekļuve pašregulējuma organizācijai, lai sniegtu finanšu pakalpojumu pirmās Puses teritorijā vai vērstu to uz šo Pusi, pirmā Puse nodrošina, ka pašregulējuma organizācija ievēro 17.9., 17.11., 18.4. un 18.5. pantā noteiktos pienākumus.

PUBLIC

25.16. PANTS

Maksājumu un norēķinu sistēmas

Saskaņā ar noteikumiem, kas atbilst attiecīgās valsts režīmam, katra Puse otras Puses finanšu iestādēm, kuras ir iedibinātas tās teritorijā, piešķir piekļuvi publisko iestāžu pārvaldītām maksājumu un klīringa sistēmām un oficiālām finansēšanas un refinansēšanas iespējām, kas pieejamas, veicot parastu uzņēmējdarbību. Šis pants nenodrošina piekļuvi Puses pēdējās instances aizdevēja iespējām.

25.17. PANTS

Finanšu pakalpojumu apakškomiteja

1. Finanšu pakalpojumu apakškomitejas (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, sastāvā ir par finanšu pakalpojumiem atbildīgie Pušu pārstāvji.

2. Apakškomiteja:

a) uzrauga šīs nodaļas īstenošanu;

b) izskata Puses nodotos jautājumus par finanšu pakalpojumiem;

c) īsteno dialogu par finanšu pakalpojumu nozares regulējumu, lai uzlabotu savstarpējo informētību par Pušu attiecīgajām regulatīvajām sistēmām un sadarbotos starptautisko standartu izstrādē; un

d) piedalās strīdu izšķiršanas procedūrās saskaņā ar 25.20. pantu.

PUBLIC

25.18. PANTS

Tehniskas apspriedes un konsultācijas

1. Puse var rakstiski pieprasīt tehniskās diskusijas un apspriešanos ar otru Pusi ikvienā jautājumā, kas izriet no šā nolīguma šīs daļas un skar finanšu pakalpojumus. Otra Puse atsaucīgi izskata minēto pieprasījumu. Puses paziņo savu diskusiju un apspriešanās rezultātus apakškomitejai.

2. Katra Puse nodrošina, ka minētajās tehniskajās diskusijās un apspriešanās tās delegācijā ir iekļautas amatpersonas ar attiecīgām zināšanām finanšu pakalpojumu jomā.

3. Lielākai noteiktībai – neko šajā pantā neinterpretē kā prasību Pusei:

a) atkāpties no saviem attiecīgajiem normatīvajiem aktiem par informācijas apmaiņu starp finanšu regulatoriem vai no prasībām, kas paredzētas nolīgumā vai vienošanās starp Pušu finanšu iestādēm; vai

b) pieprasīt regulatīvajām iestādēm veikt jebkādas darbības, kas traucētu konkrētiem regulatīviem, uzraudzības, administratīviem vai izpildes nodrošināšanas jautājumiem.

PUBLIC

4. Neko šajā pantā neinterpretē kā šķērsli, kas kādai Pusei, kura uzraudzības nolūkos pieprasa informāciju par otras Puses teritorijā esošu finanšu iestādi vai otras Puses pārrobežu finanšu pakalpojumu sniedzēju, liedz vērsties otras Puses kompetentajā regulatīvajā iestādē, lai iegūtu informāciju.

5. Lielākai noteiktībai – šis pants neskar nevienas Puses tiesības un pienākumus saskaņā ar 38. nodaļu.

PUBLIC

25.19. PANTS

Strīdu izšķiršana

1. Strīdu izšķiršanā par šīs nodaļas noteikumu piemērošanu un interpretāciju piemēro 38. nodaļu, tai skaitā 38.-A un 38.-B pielikumu, atbilstoši izmaiņām, kas ieviestas ar šo pantu.

2. Papildus 38.9. pantā noteiktajām prasībām šķīrējtiesnešiem ir lietpratība vai pieredze finanšu pakalpojumu tiesībās vai praksē, kas var ietvert finanšu iestāžu regulējumu, ja vien Puses nevienojas citādi.

3. Apakškomiteja iesaka Apvienotajai komitejai izveidot sarakstu, kurā ietvertas vismaz 15 personas, kas atbilst 2. punkta prasībām, vēlas un ir spējīgas darboties kā šķīrējtiesneši. Apvienotā komiteja šādu sarakstu izveido ne vēlāk kā vienu gadu pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Sarakstu veido šādi trīs apakšsaraksti:

a) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz ES Puses priekšlikumiem;

b) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz Čīles priekšlikumiem; un

c) viens tādu kandidātu apakšsaraksts, kuri nav nevienas Puses valstspiederīgie un būs šķīrējtiesas priekšsēdētāji.

4. Katrā apakšsarakstā ir vismaz piecas personas. Apvienotā komiteja nodrošina, ka sarakstā vienmēr ir iekļauts minētais minimālais personu skaits.

5. Šīs nodaļas vajadzībām panta 3. punktā minētais saraksts pēc izveidošanas aizstāj sarakstu, kas izveidots saskaņā ar 38.8. panta 1. punktu.

PUBLIC

25.20. PANTS

Ar finanšu pakalpojumiem saistītu ieguldījumu strīdu izšķiršana

1. Nolīguma 17. nodaļas D iedaļu atbilstoši ar šo pantu ieviestajiem grozījumiem piemēro:

a) ieguldījumu strīdiem par Puses pieņemtiem vai saglabātiem pasākumiem, kas attiecas uz ieguldītājiem un viņu ieguldījumiem finanšu iestādēs, kurām piemēro šo nolīguma daļu, ieguldītājam šādos strīdos apgalvojot, ka Puse ir pārkāpusi 25.3. panta 2. punktu, 25.5. panta 2. punktu, 17.17., 17.18., 17.19. vai 17.20. pantu; vai

b) ieguldījumu strīdiem, kuri sākti saskaņā ar 17. nodaļu un kuros atsaucas uz 25.11. pantu.

2. Rodoties ieguldījumu strīdam saskaņā ar šā panta 1. punkta a) apakšpunktu vai atbildētājam atbilstoši 1. punkta b) apakšpunktam atsaucoties uz 25.11. pantu 60 dienu laikā kopš prasības iesniegšanas Ieguldījumu tiesā saskaņā ar 17.30. pantu, lietu izskatošais Ieguldījumu tiesas sastāvs pēc apspriešanās ar strīdā iesaistītajām pusēm, ievērojot 17.50. pantu, ieceļ vienu vai vairākus ekspertus no saskaņā ar 25.19. pantu pieņemtā saraksta, kuri tai ziņo par jebkuru faktisku ar finanšu pakalpojumiem saistītu jautājumu, ko izvirzījusi kāda no tiesvedībā iesaistītajām strīda pusēm.

PUBLIC

3. Ņemot vērā to, cik svarīgas ir Puses tiesības pieņemt vai saglabāt pasākumus piesardzības apsvērumu dēļ, kad šādi pasākumi ietilpst 25.11. panta darbības jomā, minēto pantu izmanto kā derīgu argumentu, aizstāvoties pret prasību, kas celta uz jebkura citu šā nolīguma daļas noteikumu, tostarp 17.17. panta, pamata. Pēc lūguma apspriesties saskaņā ar 17.27. pantu atbildētājs var rakstiski vērsties pie apakškomitejas ar lūgumu, lai tā nosaka, vai un kādā mērā pasākums, uz kuru attiecas minētais apspriešanās pieprasījums, ir pamatots saskaņā ar 25.11. pantu. Šāds lūgums jāizsaka iespējami drīz pēc apspriešanās pieprasījuma saņemšanas. Pēc šāda lūguma 17.27., 17.28. un 17.30. pantā minētos termiņus aptur.

4. Pēc 3. punktā minētā lūguma saņemšanas apakškomiteja labticīgi cenšas izdarīt konstatējumu. Jebkuru šādu konstatējumu nekavējoties nosūta strīdā iesaistītajām pusēm.

5. Ja apakškomiteja konstatē, ka pasākums ir pamatots saskaņā ar 25.11. pantu, Ieguldījumu tiesā nevar iesniegt nekādu prasību saskaņā ar 17.30. pantu.

6. Ja apakškomiteja nav izdarījusi konstatējumu trīs mēnešu laikā pēc šā panta 3. punktā minētā lūguma iesniegšanas, minētajā punktā norādīto termiņu apturēšanu beidz piemērot.

7. Ja atbildētājs neiesniedz šādu lūgumu saskaņā ar šā panta 3. punktu, tas neskar atbildētāja tiesības atsaukties uz 25.11. pantu vēlākā tiesvedības posmā. Ieguldījumu tiesa neizdara negatīvus secinājumus no tā, ka apakškomiteja nav vienojusies par konstatējumu.

PUBLIC

26. NODAĻA

DIGITĀLĀ TIRDZNIECĪBA

PUBLIC

A IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

26.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro ar elektroniskiem līdzekļiem nodrošinātai tirdzniecībai.

2. Šī nodaļa neattiecas uz audiovizuālajiem pakalpojumiem.

26.2. PANTS

Definīcijas

1. Šajā nodaļā piemēro 17.2. un 18.2. panta definīcijas.

2. Šajā nodaļā:

a) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona vai – ja tā paredzēts Puses normatīvajos aktos – juridiska persona, kas izmanto vai pieprasa publisku telesakaru pakalpojumu nolūkos, kas nav saistīti ar komercdarbību, uzņēmējdarbību vai profesiju;

b) “tiešās tirgvedības paziņojums” ir jebkāda veida komercreklāma, ar kuras palīdzību fiziska vai juridiska persona tieši paziņo tirgvedības ziņojumus galalietotājam, izmantojot publisko telesakaru pakalpojumu, un kura aptver vismaz elektronisko pastu un teksta un multivides ziņojumus;

c) “elektroniskā autentifikācija” ir pakalpojums, kas ļauj apstiprināt:

   i) fiziskas vai juridiskas personas elektronisko identifikāciju; vai

   ii) elektronisko datu izcelsmi un integritāti;

d) “elektroniskais zīmogs” ir elektroniski dati, ko izmanto juridiska persona un kas pievienoti citiem elektroniskajiem datiem vai loģiski saistīti ar tiem, lai nodrošinātu minēto citu datu izcelsmi un integritāti;

PUBLIC

e) “elektroniskais paraksts” ir elektroniski dati, kas pievienoti citiem elektroniskajiem datiem vai ir loģiski saistīti ar tiem un kas atbilst šādām prasībām:

i) to izmanto fiziska persona, lai piekristu elektroniskajiem datiem, uz kuriem tas attiecas; un

ii) tas ir saistīts ar elektroniskajiem datiem, uz kuriem tas attiecas, tā, lai būtu iespējams atklāt jebkādas turpmākas datu modifikācijas elektroniskā formā;

f) “elektroniskais uzticamības pakalpojums” ir elektronisks pakalpojums, kas ietver elektronisko parakstu, elektronisko zīmogu, elektronisko laika zīmogu izveidošanu, verifikāciju un validēšanu, elektroniski reģistrētu piegādi, tīmekļa vietņu autentifikāciju un ar minēto pakalpojumu saistītus sertifikātus;

g) “galalietotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas izmanto vai pieprasa publiskos telesakaru pakalpojumus vai nu kā patērētājs, vai, ja to paredz Puses normatīvie akti, tirdzniecības, uzņēmējdarbības vai profesionāliem mērķiem;

h) “persondati” ir persondati, kā definēts 8.3. panta r) punktā; un

i) “publisks telesakaru pakalpojums” ir publisks telesakaru pakalpojums, kā definēts 23.2. panta j) punktā.

PUBLIC

26.3. PANTS

Tiesības īstenot regulatīvo funkciju

Puses atkārtoti apstiprina tiesības īstenot regulatīvo funkciju savā teritorijā, lai sasniegtu leģitīmus politikas mērķus tādās jomās kā sabiedrības veselības aizsardzība, sociālie pakalpojumi, izglītība, drošība, vide, tai skaitā klimata pārmaiņu mazināšana, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju tiesību aizsardzība, privātums un datu aizsardzība vai arī kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība.

PUBLIC

26.4. PANTS

Izņēmumi

Nekas šajā nodaļā neliedz Pusēm pieņemt vai saglabāt pasākumus saskaņā ar 25.11., 39.1. un 39.2. pantu tajos izklāstīto sabiedrības interešu dēļ.

B IEDAĻA

DATU PLŪSMAS UN PERSONDATU AIZSARDZĪBA

PUBLIC

26.5. PANTS

Datu pārrobežu plūsmas

Puses apņemas nodrošināt datu pārrobežu plūsmas, lai atvieglotu digitālo tirdzniecību. Šajā nolūkā Puse neierobežo pārrobežu datu plūsmas starp Pusēm:

a) pieprasot datu apstrādei izmantot datošanas iekārtas vai tīkla elementus minētās Puses teritorijā, tai skaitā uzliekot par pienākumu izmantot datošanas iekārtas vai tīkla elementus, kas ir sertificēti vai apstiprināti minētās Puses teritorijā;

b) pieprasot datu teritoriālu ierobežošanu minētās Puses teritorijā, lai tos tur uzglabātu vai apstrādātu;

c) aizliedzot uzglabāšanu vai apstrādi otras Puses teritorijā; vai

d) datu pārrobežu nosūtīšanu padarot atkarīgu no tā, ka izmanto datošanas iekārtas vai tīkla elementus minētās Puses teritorijā vai ievēro teritoriālas ierobežošanas prasības minētās Puses teritorijā.

26.6. PANTS

Persondatu un privātuma aizsardzība

1. Katra Puse atzīst, ka persondatu un privātuma aizsardzība ir viena no pamattiesībām un ka minētajā ziņā augsti standarti veicina uzticēšanos digitālajai ekonomikai un tirdzniecības attīstību.

2. Katra Puse var pieņemt vai saglabāt pasākumus, ko tā uzskata par piemērotiem, lai nodrošinātu persondatu un privātuma aizsardzību, tai skaitā pieņemot un piemērojot noteikumus par persondatu pārrobežu nosūtīšanu. Nekas šajā nolīgumā neietekmē persondatu un privātās dzīves aizsardzību, ko nodrošina kādas Puses pasākumi.

C IEDAĻA

ĪPAŠIE NOTEIKUMI

26.7. PANTS

Muitas nodokļi par elektroniskiem sūtījumiem

Puse neuzliek muitas nodokļus elektroniskiem sūtījumiem no vienas Puses personas otras Puses personai.

26.8. PANTS

Iepriekšējas atļaujas nepieprasīšana

1. Puse neizvirza prasību, ka iepriekšēja atļauja ir nepieciešama tikai tāpēc, ka pakalpojums tiek sniegts tiešsaistē[1], un nepieņem vai nesaglabā nekādas citas prasības ar līdzvērtīgu iedarbību.

2. Panta 1. punktu nepiemēro telesakaru pakalpojumiem, apraides pakalpojumiem, azartspēļu pakalpojumiem, juridiskās pārstāvības pakalpojumiem vai notāru vai līdzvērtīgu profesiju pārstāvju pakalpojumiem, ciktāl tas ietver tiešu un konkrētu dalību valsts varas īstenošanā.

26.9. PANTS

Līgumu noslēgšana, izmantojot elektroniskos līdzekļus

1. Katra Puse nodrošina, ka tās normatīvie akti ļauj noslēgt līgumus ar elektroniskiem līdzekļiem un ka uz līgumslēgšanas procedūrām attiecinātās juridiskās prasības nerada šķēršļus tādu līgumu izmantošanai, kas noslēgti, izmantojot elektroniskos līdzekļus, un nerada situāciju, ka līgumi zaudē juridisko spēku un derīgumu tāpēc, ka tie noslēgti, izmantojot elektroniskos līdzekļus.

[1] Pakalpojumu sniedz tiešsaistē, ja to nodrošina elektroniski un bez vienlaicīgas personu klātbūtnes.

2. Panta 1. punktu nepiemēro:

a) apraides pakalpojumiem, azartspēļu pakalpojumiem un juridiskās pārstāvības pakalpojumiem;

b) notāru vai līdzvērtīgu profesiju pārstāvju pakalpojumiem, kas ietver tiešu un konkrētu saikni ar valsts varas īstenošanu; un

c) līgumiem, ar kuriem iedibina vai nodod tiesības uz nekustamo īpašumu, līgumiem, kuros saskaņā ar tiesību aktiem ir jāiesaista tiesas, valsts iestādes vai profesijas, kas īsteno valsts varu, līgumiem galvojuma saņemšanai vai nodrošinājumiem, ko sniedz personas, kuras darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar viņu komercdarbību, saimniecisko darbību vai profesiju, un līgumiem, kurus reglamentē ģimenes tiesības vai mantošanas tiesības.

26.10. PANTS

Elektroniskie uzticamības pakalpojumi un elektroniskā autentifikācija

1. Tiesvedībā vai administratīvajā procesā neviena Puse nenoliedz no elektroniskās uzticamības pakalpojumiem vai elektroniskās autentifikācijas iegūtu pierādījumu tiesiskās sekas vai pieņemamību tikai tāpēc, ka tie ir elektroniskā formā.

PUBLIC

2. Puse nepieņem vai nesaglabā pasākumus, kuri:

a) aizliedz elektroniska darījuma pusēm savstarpēji noteikt saviem darījumiem piemērotu elektroniskās autentifikācijas metodi; vai

b) liedz elektroniska darījuma pusēm iespēju tiesā vai administratīvās iestādēs pierādīt, ka minēto pušu elektroniskajā darījumā ir ievērotas juridiskās prasības attiecībā uz elektroniskajiem uzticamības pakalpojumiem vai elektronisko autentifikāciju.

3. Neatkarīgi no 2. punkta Puse var pieprasīt, lai attiecībā uz konkrētu elektronisko darījumu kategoriju elektroniskās autentifikācijas vai elektroniskā uzticamības pakalpojuma metode:

a) ir sertificēta iestādē, kas akreditēta saskaņā ar šīs Puses tiesību aktiem; vai

b) atbilst konkrētiem darbības standartiem, kas ir objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši un attiecas tikai uz attiecīgo elektronisko darījumu kategorijas specifiskajām iezīmēm.

PUBLIC

26.11. PANTS

Patērētāju uzticēšanās tiešsaistē

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi palielināt patērētāju uzticēšanos digitālajai tirdzniecībai. Katra Puse pieņem vai saglabā pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu to patērētāju tiesību efektīvu aizsardzību, kuri iesaistās elektroniskās komercijas darījumos, tai skaitā pasākumus, ar ko:

a) aizliedz krāpniecisku un maldinošu komercpraksi;

b) pieprasa, lai preču piegādātāji un pakalpojumu sniedzēji rīkotos labticīgi un ievērotu godīgu komercpraksi, tai skaitā aizliedzot iekasēt maksu no patērētājiem par nepasūtītām precēm un pakalpojumiem;

c) pieprasa, lai preču piegādātāji vai pakalpojumu sniedzēji sniegtu patērētājiem skaidru un pilnīgu informāciju par savu identitāti un kontaktinformāciju[1], kā arī par precēm vai pakalpojumiem, darījumu un piemērojamām patērētāju tiesībām; un

d) nodrošina patērētājiem piekļuvi tiesiskajai aizsardzībai, kas ļauj panākt viņu tiesību ievērošanu, tai skaitā tiesību uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem gadījumos, kad par precēm vai pakalpojumiem ir samaksāts, bet preces nav piegādātas vai pakalpojumi nav sniegti saskaņā ar vienošanos.

[1] Starpniecības pakalpojumu sniedzējiem identitāte un kontaktinformācija ietver arī ziņas par faktiskā preces vai pakalpojuma piegādātāja identitāti un kontaktinformāciju.

2. Puses atzīst, ka ir svarīga sadarbība starp to attiecīgajām valsts patērētāju aizsardzības iestādēm vai citām atbilstošām struktūrām attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar elektronisko komerciju, sadarbību veicot nolūkā veicināt patērētāju aizsardzību.

PUBLIC

26.12. PANTS

Nepieprasīti tiešās tirgvedības paziņojumi

1. Katra Puse nodrošina, ka galalietotāji tiek efektīvi aizsargāti pret nepieprasītiem tiešās tirgvedības paziņojumiem.

2. Katra Puse pieņem vai saglabā efektīvus pasākumus attiecībā uz nepieprasītiem tiešās tirgvedības paziņojumiem, kas:

a) liek nepieprasītu tiešās tirgvedības paziņojumu sniedzējiem nodrošināt, ka saņēmēji spēj novērst pastāvīgu šo paziņojumu saņemšanu; vai

b) pieprasa, kā noteikts Puses normatīvajos aktos, saņēmēju piekrišanu tiešās tirgvedības paziņojumu saņemšanai.

3. Katra Puse nodrošina, ka tiešās tirgvedības paziņojumi ir skaidri identificējami, tajos skaidri norādīts, kā vārdā tie sūtīti, un norādīta informācija, kas vajadzīga, lai galalietotāji varētu pieprasīt bez maksas un jebkurā laikā pārtraukt to sūtīšanu.

26.13. PANTS

Aizliegums pieprasīt obligātu pirmkoda nodošanu vai piekļuvi tam

1. Puse nepieprasa otras Puses fiziskai vai juridiskai personai piederošas programmatūras pirmkoda nodošanu vai piekļuvi tam. Šis punkts neattiecas uz brīvprātīgu programmatūras pirmkoda nodošanu vai piekļuves pirmkodam piešķiršanu uz komerciāliem pamatiem, ko veic otras Puses persona, piemēram, saistībā ar publiskā iepirkuma darījumu vai sarunu rezultātā noslēgtu līgumu. Nekas šajā punktā neliedz Puses personai licencēt savu programmatūru uz brīvi pieejama atvērtā pirmkoda pamata.

2. Lielākai noteiktībai – 25.11., 39.1. un 39.2. pantu var piemērot Puses pasākumiem, kas pieņemti vai saglabāti sertifikācijas procedūras kontekstā.

3. Nekas šajā pantā neskar:

a) tiesas, administratīvās tiesas vai konkurences iestādes prasības labot konkurences tiesību pārkāpumu;

b) intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un īstenošanu; vai

c) Puses tiesības veikt pasākumus saskaņā ar 28.3. pantu.

PUBLIC

26.14. PANTS

Sadarbība regulējuma jautājumos attiecībā uz digitālo tirdzniecību

1. Puses sadarbojas, apmainoties ar informāciju par saviem attiecīgajiem tiesību aktiem, kā arī par minēto tiesību aktu īstenošanu saistībā ar tādiem regulatīviem jautājumiem, kas izriet no digitālās tirdzniecības, piemēram:

a) sadarbspējīgu elektronisko uzticamības un elektroniskās autentifikācijas pārrobežu pakalpojumu atzīšana un veicināšana;

b) rīcība ar tiešās tirgvedības paziņojumiem;

c) patērētāju tiesību aizsardzība tiešsaistē; un

d) citi nozīmīgi jautājumi saistībā ar digitālās tirdzniecības attīstību.

2. Puses uztur dialogu, kura pamatā ir 1. punktā minētā informācijas apmaiņa.

3. Šo pantu nepiemēro Puses noteikumiem un pasākumiem attiecībā uz persondatu un privātuma aizsardzību, tostarp attiecībā uz persondatu pārrobežu nosūtīšanu.

PUBLIC

26.15. PANTS

Pārskatīšana

Pēc jebkuras Puses pieprasījuma 18.10. pantā minētā Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja pārskata šīs nodaļas īstenošanu, jo īpaši ņemot vērā attiecīgās izmaiņas, kas ietekmē digitālo tirdzniecību un var izrietēt no jauniem uzņēmējdarbības modeļiem vai tehnoloģijām. Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja ziņo par saviem konstatējumiem Apvienotajai komitejai un var sniegt tai ieteikumus, kādi vien var būt nepieciešami.

PUBLIC

27. NODAĻA

KAPITĀLA APRITE, MAKSĀJUMI UN PĀRVEDUMI
UN PAGAIDU AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

27.1. PANTS

Mērķis un tvērums

Šīs nodaļas mērķis ir nodrošināt kapitāla brīvu apriti un maksājumus darījumos, kuri liberalizēti šā nolīguma šīs daļas ietvaros.[1]

[1] Lielākai noteiktībai – uz šo nodaļu attiecas 17.-E pielikums.

27.2. PANTS

Norēķinu konts

Neskarot citus šīs nolīguma daļas noteikumus, katra Puse ļauj saskaņā ar 1944. gada 22. jūlijā Bretonvudsā, Ņūhampšīrā, pieņemto Starptautiskā Valūtas fonda Vienošanās līgumu brīvi konvertējamā valūtā veikt jebkādus maksājumus un pārvedumus attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances norēķinu kontā, kas ietilpst šīs nolīguma daļas darbības jomā.

PUBLIC

27.3. PANTS

Kapitāla aprite

Neskarot citus šā nolīguma šīs daļas noteikumus, katra Puse attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances kapitāla un finanšu kontā atļauj brīvu kapitāla apriti nolūkā liberalizēt ieguldījumus un citus darījumus, kā noteikts 17.. 18. un 25. nodaļā.

27.4. PANTS

Normatīvo aktu piemērošana attiecībā uz kapitāla apriti, maksājumiem vai pārvedumiem

1. Nolīguma 17.20., 27.2. un 27.3. pantu neinterpretē tā, ka tie liedz Pusei piemērot savus normatīvos aktus, kas attiecas uz:

a) bankrotu, maksātnespēju vai kreditoru tiesību aizsardzību;

b) finanšu instrumentu, piemēram, vērtspapīru, regulētā tirgū tirgotu nākotnes līgumu vai atvasināto instrumentu, emisiju, tirdzniecību vai darījumiem ar tiem;

c) finanšu pārskatu iesniegšanu vai darījumu uzskaiti par kapitāla apriti, maksājumiem vai pārvedumiem, ja tas nepieciešams, lai sniegtu palīdzību tiesībaizsardzības iestādēm vai finanšu regulatoriem;

d) noziedzīgiem nodarījumiem vai krimināpārkāpumiem, krāpniecisku vai maldinošu praksi;

e) atbilstības nodrošināšanu rīkojumiem vai spriedumiem, kas pieņemti tiesas vai administratīvos procesos; vai

f) sociālo nodrošinājumu, valsts pensiju vai obligāto uzkrājumu shēmām.

2. Šā panta 1. punktā minētos normatīvos aktus piemēro taisnīgi un nediskriminējoši, nevis veidā, kas radītu slēptus ierobežojumus kapitāla apritei, maksājumiem vai pārvedumiem.

PUBLIC

27.5. PANTS

Pagaidu aizsardzības pasākumi

Ārkārtējos apstākļos, ja pastāv nopietnas grūtības Eiropas Savienības ekonomiskās un monetārās savienības darbībai vai šādu grūtību draudi, ES Puse var pieņemt vai saglabāt aizsardzības pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti, maksājumiem vai pārvedumiem uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Minētos pasākumus ierobežo līdz apmēram, ciktāl tādi ir absolūti nepieciešami.

PUBLIC

27.6. PANTS

Ierobežojumi maksājumu bilances un ārēju finansiālo grūtību gadījumā

1. Ja Pusei ir vai var rasties nopietnas maksājumu bilances un ārējas finansiālās grūtības vai to draudi, tā var pieņemt vai saglabāt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti, maksājumiem vai pārvedumiem[1].

[1] Lielākai noteiktībai – nopietnas maksājumu bilances vai ārējas finansiālas grūtības vai to draudi var rasties cita starpā no nopietnām grūtībām, kas saistītas ar monetāro vai valūtas kursa politiku, vai šādu grūtību draudiem.

2. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi:

a) attiecīgā gadījumā atbilst Starptautiskā Valūtas fonda Vienošanās līgumam;

b) nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai risinātu šā panta 1. punktā minēto situāciju;

c) ir pagaidu rakstura un tiek pakāpeniski izbeigti līdz ar 1. punktā minētās situācijas uzlabošanos;

d) nerada nevajadzīgu kaitējumu otras Puses komerciālajām, ekonomiskajām un finanšu interesēm; un

e) nav diskriminējoši, salīdzinot ar trešām valstīm līdzīgās situācijās.

3. Katra Puse var pieņemt vai uzturēt spēkā ierobežojošus pasākumus attiecībā uz preču tirdzniecību, lai aizsargātu savu ārējo finanšu pozīciju vai maksājumu bilanci. Šādi pasākumi atbilst nosacījumiem, ko paredz *GATT* 1994 un 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību Vienošanās par maksājumu bilances noteikumiem.

4. Attiecībā uz pakalpojumu tirdzniecību katra Puse var pieņemt vai saglabāt ierobežojošus pasākumus, lai aizsargātu savu ārējo finanšu pozīciju vai maksājumu bilanci. Šādi pasākumi ir saskaņā ar *GATS* XII pantu.

5. Puse, kas pieņem vai saglabā 1. un 2. punktā minētos pasākumus, nekavējoties paziņo par tiem otrai Pusei.

PUBLIC

6. Pieņemot vai saglabājot ierobežojošus pasākumus atbilstoši šim pantam, Puses nekavējoties apspriežas Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomitejā, ja vien šādas apspriešanās nenotiek citos starptautiskos forumos, kuros abas Puses ir dalībnieces. Apspriešanās gaitā novērtē maksājumu bilances vai ārējās finansiālās grūtības, kas izraisījušas attiecīgos pasākumus, cita starpā ņemot vērā tādus faktorus kā:

a) grūtību raksturs un apmērs;

b) ārējā ekonomikas un tirdzniecības vide; un

c) alternatīvi korektīvie pasākumi, kas varētu būt pieejami.

7. Šā panta 6. punktā minētās apspriešanās gaitā izskata ikviena ierobežojošā pasākuma atbilstību 1. un 2. punktam. Apspriešanās balstās uz visiem Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) sniegtajiem attiecīgajiem statistikas vai faktu konstatējumiem, ja tādi ir, un secinājumos ņem vērā SVF novērtējumu par konkrētās Puses maksājumu bilanci un ārējo finansiālo stāvokli.

PUBLIC

28. NODAĻA

PUBLISKAIS IEPIRKUMS

PUBLIC

28.1. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 28.-A un 28.-B pielikumā:

a) "komerciālas preces vai pakalpojumi" ir tāda veida preces vai pakalpojumi, ko parasti pārdod vai piedāvā pārdošanai komerctirgū un ko parasti pērk nevalstiskas personas nevalstiskiem mērķiem;

b) "būvniecības pakalpojums" ir pakalpojums, kura mērķis ir inženiertehnisko būvdarbu vai būvdarbu izpilde, izmantojot jebkādus līdzekļus, pamatojoties uz CPK 51. nodaļu;

c) "elektroniska izsole" ir iteratīvs process, kas saistīts ar elektronisku līdzekļu izmantošanu tam, lai piegādātāji varētu iesniegt jaunas cenas, vai jaunas vērtības skaitliski izsakāmiem ar cenu nesaistītiem iepirkuma elementiem, kuri saistīti ar vērtēšanas kritērijiem, kā rezultātā tiek klasificēti vai pārklasificēti konkursa piedāvājumi;

d) “rakstveida” vai “rakstisks” nozīmē informācijas izteikšanu vārdos vai skaitļos, kuru var nolasīt, reproducēt un pēc tam paziņot tālāk; tas var ietvert elektroniski pārraidītu un saglabātu informāciju;

e) “ierobežota iepirkuma procedūra” ir iepirkuma metode, saskaņā ar kuru iepirkuma veicējs pēc savas izvēles sazinās ar vienu vai vairākiem piegādātājiem;

f) “pasākums” ir tiesību akts, noteikumi, procedūra, administratīva norāde vai prakse vai darbība, ko veic iepirkuma veicējs saistībā ar aptverto iepirkumu;

g) “daudzkārt lietojams saraksts” ir to piegādātāju saraksts, kurus iepirkuma veicējs atzinis par atbilstošiem iekļaušanai minētajā sarakstā, ko iepirkuma veicējs plāno izmantot vairāk nekā vienu reizi;

h) “paziņojums par paredzēto iepirkumu” ir iepirkuma veicēja publicēts paziņojums, kurā ieinteresētie piegādātāji tiek aicināti iesniegt dalības pieteikumu, piedāvājumu vai abus;

i) “kompensācija” ir nosacījums vai apņemšanās, kas veicina vietējo attīstību vai uzlabo puses maksājumu bilances kontus, piemēram, iekšzemes satura izmantošana, tehnoloģijas licencēšana, ieguldījumi, prečmaiņa un tamlīdzīga darbība vai prasība;

j) “atklāta iepirkuma procedūra” ir iepirkuma metode, saskaņā ar kuru piedāvājumu var iesniegt visi ieinteresētie piegādātāji;

PUBLIC

k) “iepirkuma veicējs” ir subjekts, uz kuru attiecas 28.-A vai 28.-B pielikuma A, B vai C iedaļa;

l) “kvalificēts piegādātājs” ir piegādātājs, kuru iepirkuma veicējs atzīst par tādu, kas atbilst dalības nosacījumiem;

m) “selektīva iepirkuma procedūra” ir iepirkuma metode, saskaņā ar kuru iepirkuma veicējs uzaicina iesniegt piedāvājumu tikai kvalificētos piegādātājus;

n) “pakalpojumi”, ja vien nav norādīts citādi, ietver būvniecības pakalpojumus;

o) “standarts” ir dokuments, kuru apstiprinājusi atzīta struktūra un kurā vispārējai un atkārtotai izmantošanai sniegti noteikumi, norādījumi vai preču vai pakalpojumu vai ar tiem saistīto procesu un ražošanas metožu raksturojumi, kuru ievērošana nav obligāta; tajā var iekļaut vai arī tas var attiekties vienīgi uz terminoloģiju, simboliem, iepakojumu, marķēšanas vai etiķetēšanas prasībām, kas attiecas uz preci, pakalpojumu, procesu vai ražošanas metodi;

p) “piegādātājs” ir persona vai personu grupa, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus vai arī varētu to darīt; un

PUBLIC

q) “tehniskā specifikācija” ir iepirkuma procedūras prasība, kas:

i) nosaka raksturlielumus attiecībā uz:

A) iepērkamajām precēm, tai skaitā to kvalitāti, veiktspēju, drošumu un izmēriem, vai to ražošanas procesiem un metodēm; vai

B) iepērkamajiem pakalpojumiem, tai skaitā to kvalitāti, veiktspēju un drošumu, vai to sniegšanas procesiem un metodēm; vai

ii) nosaka prasības attiecībā uz terminoloģiju, simboliem, iepakojumu, marķēšanu un etiķetēšanu atkarībā no konkrētās preces vai pakalpojuma.

PUBLIC

28.2. PANTS

Piemērošanas joma un tvērums

1. Šī nodaļa attiecas uz ikvienu pasākumu, kas saistīts ar aptverto iepirkumu, neatkarīgi no tā, vai tas pilnībā vai daļēji tiek veikts elektroniski.

2. Šajā nodaļā “aptvertais iepirkums” ir iepirkums valstiskiem mērķiem:

a) kurš attiecas uz preci, pakalpojumu vai jebkādu to apvienojumu:

i) kā norādīts 28.-A vai 28.-B pielikumā; un

ii) iepirkumu neveicot komerciālas pārdošanas vai tālākpārdošanas nolūkā vai nolūkā izmantot komerciālai pārdošanai vai tālākpārdošanai paredzētas preces ražošanā vai pakalpojuma sniegšanā;

b) kuru veic, izmantojot jebkādus līgumiskus līdzekļus, ietverot pirkšanu, nomu, īri un īres tiesību pirkšanu ar izpirkuma tiesībām vai bez tām;

c) kura vērtība, kas aplēsta saskaņā ar šā panta 6. līdz 8. punktu, laikā, kad saskaņā ar 28.6. pantu publisko paziņojumu, ir ne mazāka par attiecīgo slieksni, kurš precizēts 28.-A vai 28.-B pielikumā;

d) kuru veic iepirkuma veicējs; un

e) kurš nav citādi izslēgts no tvēruma saskaņā ar šā panta 3. punktu vai 28.-A vai 28.-B pielikumu.

PUBLIC

3. Ja vien 28.-A līdz 28.-B pielikumā nav paredzēts citādi, šī nodaļa neattiecas uz:

a) zemes, esošo ēku vai cita nekustama īpašuma vai ar to saistīto tiesību iegādi vai nomu;

b) ārpuslīgumiskiem vienošanās aktiem vai jebkāda veida palīdzību, ko sniedz Puse, tostarp sadarbības nolīgumiem, dotācijām, aizdevumiem, subsīdijām, kapitāla ieguldījumiem, garantijām un fiskāliem stimuliem;

c) finanšu aģentūru vai depozitāru pakalpojumu, likvidācijas un vadības pakalpojumu regulētām finanšu iestādēm un pakalpojumu, kas attiecas uz valsts parāda pārdošanu, izpirkšanu un izplatīšanu, tostarp aizņēmumu un obligāciju, parādzīmju un citu vērtspapīru, iepirkumu vai iegādi;

d) valsts nodarbinātības līgumiem;

e) iepirkumiem, kurus veic:

i) ar īpašu nolūku sniegt starptautisku palīdzību, tostarp palīdzību attīstībai;

PUBLIC

ii) saskaņā ar īpašu procedūru vai nosacījumu starptautiskā nolīgumā, kas attiecas uz bruņoto spēku izvietošanu vai uz projekta kopīgu īstenošanu, ko veic tā parakstītājvalstis; vai

iii) atbilstīgi īpašai starptautiskas organizācijas procedūrai vai nosacījumam vai finansējot no starptautiskām dotācijām, aizdevumiem vai citāda atbalsta, ja piemērojamā procedūra vai nosacījums būtu pretrunā šai nodaļai; vai

f) finanšu pakalpojumiem.

4. Šī nodaļa attiecas uz visiem iepirkumiem, uz ko attiecas 28.-A vai 28.-B pielikums, kurā katras Puses saistības ir izklāstītas šādi:

a) 28.-A un 28.-B pielikuma A iedaļā – centrālās valdības struktūras, uz kuru iepirkumu attiecas šī nodaļa;

b) 28.-A un 28.-B pielikuma B iedaļā – subcentrālā līmeņa valdības struktūras, uz kuru iepirkumu attiecas šī nodaļa;

c) 28.-A un 28.-B pielikuma C iedaļā – visas pārējās struktūras, uz kuru iepirkumu attiecas šī nodaļa;

d) 28.-A un 28.-B pielikuma D iedaļā – preces, uz kurām attiecas šī nodaļa;

PUBLIC

e) 28.-A un 28.-B pielikuma E iedaļā – pakalpojumi, izņemot būvniecības pakalpojumus, uz kuriem attiecas šī nodaļa;

f) 28.-A un 28.-B pielikuma F iedaļā – būvniecības pakalpojumi, uz kuriem attiecas šī nodaļa;

g) 28.-A un 28.-B pielikuma G iedaļā – publiskas būvdarbu koncesijas, uz kurām attiecas šī nodaļa;

h) 28.-A un 28.-B pielikuma H iedaļā – visas vispārīgās piezīmes;

i) 28.-A un 28.-B pielikuma I iedaļā – plašsaziņas līdzekļi, kuros Puse publicē paziņojumus par iepirkumu, paziņojumus par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un citu informāciju, kas saistīta ar attiecīgās Puses publiskā iepirkuma sistēmu, kā noteikts šajā nodaļā;

j) 28.-B pielikuma J iedaļā – konvertācijas koeficients, kas jāizmanto robežvērtībām.

5. Ja iepirkuma veicējs saistībā ar aptverto iepirkumu pieprasa, lai personas, kuras nav iekļautas 28.-A vai 28.-B pielikumā, veic iepirkumu atbilstīgi īpašām prasībām, šādām prasībām *mutatis mutandis* piemēro 28.4. pantu.

6. Aplēšot iepirkuma vērtību ar mērķi noskaidrot, vai tas ir aptvertais iepirkums, iepirkuma veicējs:

a) iepirkuma vērtības aplēšanai nedala iepirkumu atsevišķos iepirkumos un neizvēlas un neizmanto vērtēšanas metodi, kuras nolūks ir pilnībā vai daļēji izslēgt iepirkumu no šīs nodaļas piemērošanas; un

PUBLIC

b) iekļauj aplēsto iepirkuma maksimālo kopējo vērtību visā iepirkuma laikā neatkarīgi no tā, vai tas piešķirts vienam vai vairākiem piegādātājiem, ņemot vērā visus atlīdzības veidus, tai skaitā:

i) prēmijas, honorārus, komisijas maksu, procentus; un

ii) ja iepirkums paredz variantus – kopējo šādu variantu vērtību.

7. Ja atsevišķas iepirkuma prasības rezultātā tiek piešķirtas tiesības slēgt vairāk nekā vienu līgumu vai tiesības slēgt līgumu atsevišķās daļās (“atkārtoti līgumi”), aplēsto maksimālo kopējo vērtību aprēķina, pamatojoties uz:

a) atkārtotu līgumu vērtību, kuri noslēgti par viena veida precēm vai pakalpojumiem un piešķirti iepriekšējos 12 mēnešos vai iepirkuma veicēja iepriekšējā fiskālajā gadā, un iespēju robežās pielāgoti, lai ņemtu vērā plānotās pārmaiņas nākamo 12 mēnešu laikā nodrošināmo preču vai pakalpojumu daudzumos vai vērtībā; vai

b) atkārtotu līgumu aplēsto vērtību, kuri noslēgti par viena veida precēm vai pakalpojumiem un kuru slēgšanas tiesības jāpiešķir 12 mēnešos pēc sākotnējā līguma piešķiršanas vai iepirkuma veicēja fiskālajā gadā.

PUBLIC

8. Ja preču vai pakalpojumu iepirkumu veic, izmantojot nomāšanu un īrēšanu vai izpirkumnomu, vai ja nav precizēta iepirkuma kopējā cena, novērtējuma pamatā ir:

a) uz noteiktu laiku noslēgta līguma gadījumā:

i) attiecībā uz līgumu, kura termiņš ir 12 mēneši vai mazāk, – kopējā aplēstā maksimālā vērtība par visu līguma darbības laiku;

ii) attiecībā uz līgumu, kura termiņš pārsniedz 12 mēnešus, – kopējā aplēstā maksimālā vērtība, tostarp aplēstā atlikusī vērtība;

b) uz nenoteiktu laiku noslēgta līguma gadījumā – aplēstā mēneša iemaksa, kas reizināta ar 48;

c) tāda līguma gadījumā, par kuru nav skaidrs, vai tas būs uz noteiktu laiku, piemēro b) apakšpunktu.

28.3. PANTS

Drošība un vispārīgi izņēmumi

1. Neko šajā nodaļā neinterpretē tā, ka tas liegtu kādai Pusei veikt darbības vai neizpaust informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu tai būtisku drošības interešu aizsardzībai saistībā ar ieroču, munīcijas vai militārā inventāra iepirkumiem vai ar iepirkumiem, kuri nepieciešami valsts drošībai vai valsts aizsardzībai.

PUBLIC

2. Ievērojot prasību, ka šādus pasākumus nepiemēro veidā, kas, pastāvot tādiem pašiem apstākļiem, radītu patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju starp Pusēm vai slēptu starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu, neko šajā nodaļā neinterpretē tā, ka tā liedz Pusei pieņemt vai veikt pasākumus, kas ir:

a) nepieciešami sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai drošības aizsardzībai;

b) nepieciešami cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības vai veselības aizsardzībai;

c) nepieciešami intelektuālā īpašuma aizsardzībai; vai

d) attiecas uz precēm, ko ražo, vai pakalpojumiem, ko sniedz personas ar invaliditāti, filantropiskas institūcijas vai ieslodzījuma vietas.

3. Puses saprot, ka 2. punkta b) apakšpunkts ietver vides pasākumus, kas nepieciešami cilvēku, dzīvnieku dzīvības vai veselības vai augu aizsardzībai.

PUBLIC

28.4. PANTS

Vispārīgi principi

Nediskriminēšana

1. Attiecībā uz jebkuru pasākumu saistībā ar aptvertu iepirkumu katra Puse, ieskaitot tās iepirkuma veicējus, nekavējoties un bez nosacījumiem otras Puses precēm un pakalpojumiem un otras Puses piegādātājiem, kas piedāvā jebkuras Puses preces vai pakalpojumus, pieškir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, kādu šī Puse, tai skaitā tās iepirkuma veicēji, piemēro pašmāju precēm, pakalpojumiem un piegādātājiem.

2. Attiecībā uz jebkuru pasākumu saistībā ar aptverto iepirkumu Puse, tostarp tās iepirkuma veicēji:

a) nepiemēro valsts teritorijā iedibinātam piegādātājam mazāk labvēlīgu režīmu nekā kādam citam valsts teritorijā iedibinātam piegādātājam, pamatojoties uz ārvalsts piederības vai īpašumtiesību līmeni; vai

b) nediskriminē valsts teritorijā iedibinātu piegādātāju tāpēc, ka šis piegādātājs konkrētajā iepirkumā piedāvā otras Puses preces vai pakalpojumus.

Elektronisko līdzekļu izmantošana

3. Puses nodrošina, ka visa saziņa un informācijas apmaiņa par aptverto iepirkumu, tostarp iepirkuma informācijas, paziņojumu un iepirkuma procedūras dokumentācijas publicēšana un piedāvājumu saņemšana, notiek, izmantojot elektroniskos līdzekļus,. Ja aptvertā iepirkuma veikšanā izmanto elektroniskos līdzekļus, iepirkuma veicējs:

a) nodrošina, ka iepirkums tiek veikts, izmantojot informācijas tehnoloģiju un programmatūru, tai skaitā ar informācijas autentifikāciju un šifrēšanu saistītas sistēmas, kas ir vispārpieejamas un sadarbspējīgas ar citām vispārpieejamām informācijas tehnoloģijas sistēmām un programmatūru;

b) izveido un uztur mehānismus, kas nodrošina dalības pieteikumu un konkursa piedāvājumu integritāti, tostarp ļauj konstatēt to saņemšanas laiku un novērš nesankcionētu piekļuvi tiem; un

c) izmanto elektroniskos informācijas un saziņas līdzekļus paziņojumu un iepirkuma procedūras dokumentācijas publicēšanai iepirkuma procedūrās un, ciktāl tas praktiski iespējams, piedāvājumu iesniegšanai.

PUBLIC

Iepirkuma norise

4. Iepirkuma veicējs veic aptverto iepirkumu pārredzamā un objektīvā veidā, kas:

a) ir saderīgs ar šo nodaļu, izmantojot tādas metodes kā atklātu iepirkuma procedūru, selektīvu iepirkuma procedūru un ierobežotu iepirkuma procedūru; un

b) novērš interešu konfliktus un korumpētu praksi saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem.

Izcelsmes noteikumi

5. Attiecībā uz šīs nodaļas aptverto publisko iepirkumu Puse no otras Puses importētām precēm nepiemēro izcelsmes noteikumus, kas atšķiras no izcelsmes noteikumiem, kurus minētā Puse piemēro to pašu preču importam parastajā tirdzniecības apritē.

Kompensācija

6. Attiecībā uz aptverto iepirkumu Puse, ieskaitot tās iepirkuma veicējus, nevienā iepirkuma posmā necenšas noteikt, neņem vērā, nenosaka un neizmaksā kompensācijas.

PUBLIC

Ar iepirkumu nesaistīti pasākumi

7. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro muitas nodokļiem un visu veidu maksājumiem attiecībā uz vai saistībā ar importu; šādu nodokļu un maksājumu iekasēšanas metodei citiem importa noteikumiem vai formalitātēm un pasākumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību, izņemot pasākumus, kuri attiecas uz aptverto iepirkumu.

Pretkorupcijas pasākumi

8. Katra Puse nodrošina, ka tā ir ieviesusi pienācīgus pasākumus, lai savā publiskajā iepirkumā novērstu korupciju un vērstos pret tās radītajām problēmām. Šādi pasākumi var ietvert procedūras, kuru mērķis ir vai nu uz nenoteiktu laiku, vai uz noteiktu laikposmu liegt tiesības piedalīties Puses iepirkumos piegādātājiem, attiecībā uz kuriem minētās Puses tiesu iestādes ar galīgo lēmumu ir konstatējušas, ka šie piegādātāji ir iesaistījušies kukuļošanā, krāpšanā vai citās nelikumīgās darbībās saistībā ar publisko iepirkumu minētās Puses teritorijā. Katra Puse arī nodrošina, ka tā ir ieviesusi politiku un procedūras, lai pēc iespējas novērstu vai tiktu galā ar visiem potenciālajiem interešu konfliktiem saistībā ar personām, kuras iesaistītas iepirkumā vai ietekmē to.

PUBLIC

28.5. PANTS

Informācija par iepirkuma sistēmu

1. Katra Puse:

a) valsts līmenī oficiāli izraudzītos atbilstošos elektroniskos vai iespiestos plašsaziņas līdzekļos, kuri tiek plaši izplatīti un ir viegli pieejami sabiedrībai, nekavējoties publisko visus tiesību aktus, noteikumus, tiesas nolēmumus, vispārēji piemērojamus administratīvus nolēmumus, līgumu standarta klauzulas, kas paredzētas tiesību aktos vai noteikumos un kas ar atsauces palīdzību ir iekļautas paziņojumos vai iepirkuma procedūras dokumentācijā, un visas procedūras attiecībā uz aptverto iepirkumu, kā arī to izmaiņas; un

b) pēc lūguma sniedz otrai Pusei to skaidrojumu.

2. Šā nolīguma 28.-A vai attiecīgi 28.-B pielikuma I iedaļā uzskaita:

a) elektroniskus vai iespiestus plašsaziņas līdzekļus, kuros attiecīgā Puse publisko 1. punktā noteikto informāciju;

b) elektroniskos vai iespiestos plašsaziņas līdzekļus, kuros attiecīgā Puse publicē paziņojumus, kas noteikti 28.6. pantā, 28.8. panta 9. punktā un 28.17. panta 2. punktā; un

PUBLIC

c) tīmekļa vietnes adresi vai adreses, kuros attiecīgā Puse publicē:

i) savu iepirkuma statistiku saskaņā ar 28.17. panta 4. punktu; vai

ii) savus paziņojumus par piešķirtajām līguma slēgšanas tiesībām saskaņā ar 28.17. panta 5. punktu.

3. Katra Puse nekavējoties paziņo 28.21. pantā minētajai apakškomitejai par jebkādām izmaiņām Puses sniegtajā informācijā, kas norādīta 28.-A un 28.-B pielikuma I iedaļā.

PUBLIC

28.6. PANTS

Paziņojumi

Paziņojums par paredzēto iepirkumu

1. Katra aptvertā iepirkuma gadījumā iepirkuma veicējs publicē paziņojumu par paredzēto iepirkumu, izņemot 28.14. pantā noteiktajos apstākļos.

2. Ja vien šajā nodaļā nav paredzēts citādi, katrā paziņojumā par paredzēto iepirkumu iekļauj šādas ziņas:

a) iepirkuma veicēja nosaukums, adrese un citas ziņas, kas nepieciešamas, lai sazinātos ar iepirkuma veicēju un iegūtu visus attiecīgos dokumentus par iepirkumu, uzzinātu to izmaksas un samaksas noteikumus, ja tādi paredzēti;

b) iepirkuma apraksts, ieskaitot iepērkamo preču vai pakalpojumu veidu un daudzumu vai paredzamo daudzumu gadījumā, ja daudzums nav zināms;

c) attiecībā uz atkārtotiem līgumiem – ja iespējams, nākamo paziņojumu par paredzēto iepirkumu aptuvens laiks;

d) iespējamo variantu apraksts;

e) preču vai pakalpojumu piegādes termiņš vai līguma darbības ilgums;

f) iepirkuma metode, kas tiks izmantota, un informācija par to, vai ir paredzams sarunu vai elektroniskas izsoles mehānisms;

g) attiecīgā gadījumā – adrese un galīgais termiņš dalības pieteikumu iesniegšanai iepirkumā;

h) piedāvājumu iesniegšanas adrese un galīgais termiņš;

i) valoda vai valodas, kurās var iesniegt piedāvājumus vai dalības pieteikumus, ja tos var iesniegt kādā valodā, kas nav iepirkuma veicējas Puses oficiālā valoda;

PUBLIC

j) piegādātāju dalības nosacījumu saraksts un īss apraksts, ieskaitot visas prasības attiecībā uz konkrētiem dokumentiem vai apliecinājumiem, kas piegādātājiem iesniedzami šajā sakarā, ja vien šādas prasības nav jau iekļautas iepirkuma procedūras dokumentācijā, kura ir darīta pieejama visiem ieinteresētajiem piegādātājiem vienlaikus ar paziņojumu par paredzēto iepirkumu;

k) ja, ievērojot 28.8. panta5. punktu, iepirkuma veicējs plāno izraudzīties ierobežotu skaitu kvalificētu piegādātāju, kurus uzaicinās iesniegt piedāvājumu, jebkādi ierobežojumi attiecībā uz piegādātāju skaitu, kuriem būs atļauts piedalīties konkursā; un

l) norāde, ka uz iepirkumu attiecas šī nodaļa.

Kopsavilkuma paziņojums

3. Attiecībā uz katru paredzēto iepirkumu iepirkuma veicējs vienlaikus ar paziņojumu par paredzēto iepirkumu un vienā no PTO oficiālajām valodām[1] publisko kopsavilkuma paziņojumu, kas ir viegli pieejams. Kopsavilkuma paziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) iepirkuma priekšmets;

[1] Lielākai noteiktībai – PTO oficiālās valodas ir angļu, spāņu un franču valoda.

b) konkursa piedāvājumu iesniegšanas galīgais termiņš vai, attiecīgā gadījumā, galīgais termiņš pieteikumu iesniegšanai dalībai iepirkumā vai iekļaušanai daudzkārt lietojamā sarakstā; un

c) adrese, kurā var pieprasīt dokumentus saistībā ar iepirkumu.

Paziņojums par plānoto iepirkumu

4. Iepirkuma veicēji tiek mudināti katrā fiskālajā gadā pēc iespējas agrāk publicēt paziņojumu par turpmākajiem iepirkuma plāniem ("paziņojums par plānoto iepirkumu"). Paziņojumā par plānoto iepirkumu būtu jāiekļauj ziņas par iepirkuma priekšmetu un paziņojuma par paredzamo iepirkumu plānoto publicēšanas datumu.

5. Iepirkuma iestāde, kas minēta 28.-A vai 28.-B pielikuma B vai C iedaļā, var izmantot paziņojumu par plānoto iepirkumu kā paziņojumu par paredzēto iepirkumu, ja tā iekļauj tik daudz 2. punktā minētās informācijas, cik vien tai ir pieejama, un paziņojumu par to, ka ieinteresētajiem piegādātājiem sava interese par iepirkumu būtu jāizsaka iepirkuma veicējam.

PUBLIC

Kopīgi noteikumi paziņojumiem

6. Paziņojums par paredzēto iepirkumu, kopsavilkuma paziņojums un paziņojums par plānoto iepirkumu ir tieši un bez maksas pieejami elektroniskā veidā internetā ar vienota piekļuves punkta starpniecību. Turklāt paziņojumus var arī publicēt piemērotos iespiestos plašsaziņas līdzekļos, kuri tiek plaši izplatīti, un vismaz līdz paziņojumā norādītā termiņa beigām šie paziņojumi ir viegli pieejami sabiedrībai.

Katra Puse 28.-A un attiecīgi 28-B. pielikuma I iedaļā norāda attiecīgo drukāto un elektronisko plašsaziņas līdzekli.

7. Neatkarīgi no 6. punktā noteiktajām prasībām attiecībā uz piekļuvi paziņojumiem par paredzēto iepirkumu, kopsavilkuma paziņojumiem un paziņojumiem par plānoto iepirkumu, kas publicējami bez maksas vienotā piekļuves punktā, izmantojot elektroniskos līdzekļus, Čīle no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas trīs gadu ilgā pārejas periodā līdz brīdim, kad vienotais piekļuves punkts sāk pilnībā darboties, kā pagaidu alternatīvu vienotajam piekļuves punktam izveido vārtejas vietni, kurai vajadzētu būt pieejamai bez maksas un kurā būtu jāsniedz saites uz platformām vai tīmekļa vietnēm, kur paziņojumi ir publicēti. Vārtejā ir saites uz ne vairāk kā četrām tīmekļa vietnēm, proti:

a) *Mercado público*;

b) *Ministerio de Administraciones Públicas* (Valsts pārvaldes ministrija);

c) *Dirección General de Concesiones* (Koncesiju ģenerāldirektorāts); un

d) *Diario Oficial*.

8. Puses paredz šā panta 7. punkta periodisku pārskatīšanu, tostarp apspriedes 28.21. pantā minētajā apakškomitejā, jo īpaši par vienotā piekļuves punkta īstenošanas statusu.

PUBLIC

28.7. PANTS

Līdzdalības nosacījumi

1. Iepirkuma veicējs aprobežojas vienīgi ar tiem nosacījumiem dalībai iepirkuma procedūrā, kuri ir būtiski, lai nodrošinātu to, ka piegādātājam ir tiesībspēja un rīcībspēja un finansiālās, komerciālās un tehniskās spējas nodrošināt attiecīgo iepirkumu.

2. Nosakot dalības nosacījumus, iepirkuma veicējs:

a) neizvirza nosacījumu, ka iepirkumā var piedalīties tikai piegādātājs, kuram vienas Puses iepirkuma veicējs iepriekš ir piešķīris viena vai vairāku līgumu slēgšanas tiesības;

b) var pieprasīt attiecīgu iepriekšēju pieredzi, ja tā ir svarīga iepirkuma prasību izpildei; un

c) neprasa iepriekšēju pieredzi Puses teritorijā kā nosacījumu dalībai iepirkumā.

3. Izvērtējot, vai piegādātājs atbilst dalības nosacījumiem, iepirkuma veicējs:

a) pamatojoties uz piegādātāja uzņēmējdarbību gan iepirkuma veicēja Puses teritorijā, gan ārpus tās, izvērtē piegādātāja finansiālās, komerciālās un tehniskās spējas; un

b) balsta savu izvērtējumu uz nosacījumiem, ko iepirkuma veicējs iepriekš precizējis paziņojumos vai iepirkuma procedūras dokumentācijā.

4. Ja ir apstiprinoši pierādījumi un ja šā punkta piemērošana nerada patvaļīgu vai neattaisnojamu diskrimināciju starp Pusēm, Puse, tostarp tās iepirkuma veicēji, var izslēgt piegādātāju, pamatojoties uz šādiem iemesliem:

a) bankrots;

b) nepatiesas deklarācijas;

c) būtiski vai pastāvīgi trūkumi to pamatprasību vai pienākumu izpildē, uz kuriem attiecies iepriekšējs līgums vai līgumi;

PUBLIC

d) galīgi spriedumi, kas attiecas uz nopietniem noziegumiem vai citiem nopietniem pārkāpumiem;

e) profesionālās darbības pārkāpums vai darbības vai bezdarbības, kas negatīvi ietekmē piegādātāja komerciālo integritāti; vai

f) nodokļu nemaksāšana.

PUBLIC

28.8. PANTS

Piegādātāju kvalificēšana

Reģistrācijas sistēmas un kvalifikācijas procedūras

1. Puse, ieskaitot tās iepirkuma veicējus, var uzturēt piegādātāju reģistrācijas sistēmu, kurā ieinteresētajiem piegādātājiem ir jāreģistrējas un jāsniedz konkrēta informācija. Minētajā gadījumā Puse nodrošina, ka ieinteresētajiem piegādātājiem ar elektronisku līdzekļu starpniecību ir pieejama informācija par reģistrācijas sistēmu un ka tie jebkurā laikā var pieprasīt reģistrāciju. Kompetentā iestāde samērīgā laikposmā informē piegādātājus par lēmumu apstiprināt vai noraidīt pieprasījumu. Ja pieprasījums tiek noraidīts, lēmumu pienācīgi pamato.

2. Katra Puse nodrošina, ka:

a) tās iepirkuma veicēji cenšas līdz minimumam samazināt savu kvalifikācijas procedūru atšķirības; un

b) ja tās iepirkuma veicēji uztur reģistrācijas sistēmas, tie cenšas līdz minimumam samazināt minēto sistēmu atšķirības.

3. Puse, ieskaitot tās iepirkuma veicējus, nepieņem un nepiemēro reģistrācijas sistēmas vai kvalificēšanas procedūru, kuru mērķis vai ietekme ir tāda, ka tiek radīti nevajadzīgi šķēršļi otras Puses piegādātāju dalībai pirmās minētās Puses iepirkumā.

Selektīva iepirkuma procedūra

4. Ja iepirkuma veicējs ir paredzējis izmantot selektīvu iepirkuma procedūru, tad tas:

a) paziņojumā par paredzēto iepirkumu iekļauj vismaz informāciju, kas noteikta 28.6. panta 2. punkta a), b), f), g), j), k) un l) apakšpunktā, un uzaicina piegādātājus iesniegt dalības pieteikumu; un

b) sākoties piedāvājumu iesniegšanas periodam, sniedz vismaz 28.6. panta 2. punkta c), d), e), h) un i) apakšpunktā minēto informāciju kvalificētajiem piegādātājiem, kurus tas informē atbilstīgi 28.12. panta 3. punkta b) apakšpunktam.

PUBLIC

5. Iepirkuma veicējs ļauj visiem kvalificētajiem piegādātājiem piedalīties konkrētā iepirkumā, izņemot, ja iepirkuma veicējs paziņojumā par paredzēto iepirkumu ir norādījis to piegādātāju skaita ierobežojumus, kuriem tiks ļauts iesniegt piedāvājumus, un kritērijus vai pamatojumu ierobežota piegādātāju skaita atlasei. Uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu adresē vairākiem piegādātājiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu konkurenci.

6. Ja iepirkuma procedūras dokumentācija nav publiski pieejama no 4. punktā minētā paziņojuma publicēšanas dienas, iepirkuma veicējs nodrošina, lai minētie dokumenti vienā un tajā pašā laikā būtu pieejami visiem kvalificētajiem piegādātājiem, kas atlasīti saskaņā ar 5. punktu.

Daudzkārt lietojami saraksti

7. Iepirkuma veicējs var uzturēt piegādātāju daudzkārt lietojamu sarakstu ar nosacījumu, ka paziņojums ar uzaicinājumu ieinteresētajiem piegādātājiem pieteikties uz iekļaušanu sarakstā:

a) tiek publicēts katru gadu; un

b) ja tas ir publiskots ar elektroniskiem līdzekļiem, ir nepārtraukti pieejams vienā no atbilstošajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas uzskaitīti 28.-A un 28.-B pielikuma I iedaļā.

PUBLIC

8. Paziņojumā, kas paredzēts 7. punktā, tiek ietverts:

a) to preču, pakalpojumu vai to kategoriju apraksts, attiecībā uz ko sarakstu var izmantot;

b) dalības nosacījumi, kas piegādātājiem jāizpilda, lai tiktu iekļauts sarakstā, un metodes, kuras iepirkuma veicējs izmantos, lai pārbaudītu piegādātāja atbilstību nosacījumiem;

c) iepirkuma veicēja nosaukums un adrese un cita informācija, kura nepieciešama, lai sazinātos ar iepirkuma veicēju un iegūtu visus attiecīgos dokumentus, kas attiecas uz sarakstu;

d) saraksta derīguma termiņš un tā pagarināšanas vai izbeigšanas līdzekļi vai, ja derīguma termiņš nav paredzēts, norāde par metodi, kā tiks paziņots par saraksta izmantošanas izbeigšanu; un

e) norāde, ka sarakstu var izmantot iepirkumam, uz kuru attiecas šī nodaļa.

9. Neskarot 7. punktu – ja daudzkārt lietojams saraksts ir derīgs ne ilgāk kā trīs gadus, iepirkuma veicējs var publiskot 7. punktā minēto paziņojumu tikai vienreiz, saraksta derīguma termiņa sākumā, ar noteikumu, ka paziņojums:

a) ietver norādi par tā derīguma termiņu un informāciju, ka turpmāki paziņojumi publicēti netiks; un

PUBLIC

b) tiek publicēts elektroniski un sava derīguma termiņa laikā ir nepārtraukti pieejams.

10. Iepirkuma veicējs ļauj piegādātājiem pieteikties jebkurā laikā, lai tos iekļautu daudzkārt lietojamā sarakstā, un piemēroti īsā termiņā iekļauj attiecīgajā sarakstā visus kvalificētos piegādātājus.

11. Ja piegādātājs, kurš nav ietverts daudzkārt lietojamā sarakstā, iesniedz pieteikumu dalībai iepirkuma procedūrā, kas balstīta uz daudzkārt lietojamu sarakstu, un visus pieprasītos dokumentus 28.12. panta 2. punktā noteiktajā termiņā, iepirkuma veicējs izskata šādu pieprasījumu. Iepirkuma veicējs neizslēdz attiecīgo piegādātāju no dalības iepirkumā, pamatojoties uz to, ka iepirkuma veicējam nepietiek laika, lai pieteikumu izskatītu, ja vien ārkārtas gadījumos iepirkuma procedūras sarežģītības dēļ iepirkuma veicējs nespēj pabeigt pieteikuma izskatīšanu termiņā, kas atvēlēts piedāvājumu iesniegšanai.

PUBLIC

Iepirkuma veicēji, kas minēti 28.-A vai 28.-B pielikuma B un C iedaļā

12. Iepirkuma veicējs, uz kuru attiecas 28.-A vai 28.-B pielikuma B vai C iedaļa, paziņojumu, ar kuru uzaicina piegādātājus pieteikties iekļaušanai daudzkārt lietojamā sarakstā, var izmantot kā paziņojumu par paredzētu iepirkumu, ja:

a) paziņojums tiek publicēts saskaņā ar šā panta 7. punktu un ietver šā panta 8. punktā prasīto informāciju, 28.6. panta 2. punktā prasīto informāciju tādā apmērā, kāds ir pieejams, un paziņojumu, ka tas ir paziņojums par paredzēto iepirkumu vai ka tālākus paziņojumus par iepirkumu, uz ko attiecas daudzkārt lietojams saraksts, saņems tikai piegādātāji, kuri ir iekļauti daudzkārt lietojamā sarakstā; un

b) iepirkuma veicējs piegādātājiem, kuri tam darījuši zināmu savu interesi par konkrētu iepirkumu, nekavējoties sniedz pietiekamu informāciju, lai tie varētu izvērtēt savu interesi par dalību iepirkumā, tostarp visu pārējo informāciju, ko prasa 28.6. panta 2. punkts, ciktāl minētā informācija ir pieejama.

13. Iepirkuma veicējs, uz kuru attiecas 28.-A vai 28.-B pielikuma B vai C iedaļa, var atļaut piegādātājam, kas ir pieteicies iekļaušanai daudzkārt lietojamā sarakstā saskaņā ar šā panta 10. punktu, piedalīties konkursā par attiecīgo iepirkumu, ja ir pietiekami daudz laika, lai iepirkuma veicējs varētu pārbaudīt, vai piegādātājs atbilst dalības nosacījumiem.

PUBLIC

Informācija par iepirkuma veicēja lēmumiem

14. Iepirkuma veicējs nekavējoties informē katru piegādātāju, kas iesniedzis pieteikumu dalībai iepirkumā vai pieteikumu iekļaušanai daudzkārt lietojamā sarakstā, par iepirkuma veicēja lēmumu attiecībā uz jebkuru no šādiem pieteikumiem.

15. Ja iepirkuma veicējs noraida piegādātāja pieteikumu dalībai iepirkumā vai pieteikumu iekļaušanai daudzkārt lietojamā sarakstā, vairs neatzīst piegādātāju par atbilstošu vai svītro to no daudzkārt lietojamā saraksta, iepirkuma veicējs nekavējoties informē piegādātāju un pēc tā pieprasījuma nekavējoties sniedz piegādātājam rakstisku skaidrojumu par sava lēmuma iemesliem.

28.9. PANTS

Tehniskās specifikācijas

1. Iepirkuma veicējs nesagatavo, nepieņem vai neizmanto tehniskās specifikācijas vai neparedz atbilstības novērtēšanas procedūru ar mērķi radīt nevajadzīgus šķēršļus starptautiskajai tirdzniecībai.

PUBLIC

2. Paredzot tehniskās specifikācijas iepērkamajām precēm vai pakalpojumiem, iepirkuma veicējs attiecīgos gadījumos:

a) izklāsta tehnisko specifikāciju veiktspējas un funkcionālās prasības, nevis konstrukcijas vai aprakstošos parametrus; un

b) balsta tehnisko specifikāciju uz starptautiskiem standartiem, ja tādi ir, vai– uz valsts tehniskajiem normatīviem, atzītiem valsts standartiem vai būvnormatīviem, ja šādu starptautisko standartu nav.

3. Ja tehniskajās specifikācijās tiek izmantoti konstrukcijas vai aprakstošie parametri, tad iepirkuma veicējam, attiecīgā gadījumā iekļaujot iepirkuma procedūras dokumentācijā tādus vārdus kā "vai līdzvērtīgs", būtu jānorāda, ka tas izskatīs piedāvājumus līdzvērtīgu preču vai pakalpojumu piegādei, kuri acīmredzami atbilst iepirkuma prasībām.

4. Iepirkuma veicējs tehniskajās specifikācijās neparedz prasības par konkrētu preču zīmi vai tirdzniecības nosaukumu, patentu, autortiesībām, dizainparaugu, tipu, konkrētu izcelsmi, ražotāju vai piegādātāju un neatsaucas uz tiem, ja vien citādi nav iespējams pietiekami precīzi vai saprotami raksturot iepirkuma prasības, ar noteikumu, ka tādos gadījumos iepirkuma veicējs iepirkuma procedūras dokumentācijā iekļauj tādus vārdus kā "vai līdzvērtīgs".

PUBLIC

5. Iepirkuma veicējs no personas, kurai var būt komerciāla interese par iepirkumu, nepieprasa un nepieņem tādus ieteikumus, kas var izslēgt konkurenci un ko var izmantot, gatavojot vai pieņemot tehniskās specifikācijas konkrētam iepirkumam.

6. Lielākai noteiktībai – Puse, ieskaitot tās iepirkuma veicējus, var saskaņā ar šo pantu sagatavot, pieņemt vai piemērot tehniskās specifikācijas, lai veicinātu dabas resursu saglabāšanu vai aizsargātu vidi.

PUBLIC

28.10. PANTS

Iepirkuma procedūras dokumentācija

1. Iepirkuma veicējs piegādātājiem dara pieejamu iepirkuma procedūras dokumentāciju, kurā ietverta visa informācija, kas vajadzīga, lai piegādātāji varētu sagatavot un iesniegt atbilstošus piedāvājumus. Ja vien paziņojumā par paredzēto iepirkumu nav paredzēts citādi, šādā dokumentācijā pilnībā apraksta:

a) iepirkumu, ietverot iepērkamo preču vai pakalpojumu veidu un daudzumu vai, ja to daudzums nav zināms, aplēsto daudzumu un prasības, kas jāizpilda, tostarp visas tehniskās specifikācijas, atbilstības novērtēšanas sertifikātus, plānus, rasējumus vai instrukcijas;

b) visus piegādātāju dalības nosacījumus, ietverot informācijas un to dokumentu sarakstu, kas piegādātājiem jāiesniedz saistībā ar dalības nosacījumiem;

c) visus vērtēšanas kritērijus, ko iepirkuma veicējs piemēros, piešķirot līguma slēgšanas tiesības, un minēto kritēriju relatīvo nozīmīgumu, izņemot gadījumus, kad vienīgais kritērijs ir cena;

d) visas autentifikācijas un šifrēšanas prasības vai citas prasības, kas saistītas ar informācijas iesniegšanu elektroniskā veidā, ja iepirkuma veicējs rīkos iepirkumu, izmantojot elektroniskos līdzekļus;

e) ja iepirkuma veicējs rīkos elektronisku izsoli – noteikumus, ar kādiem tiks veikta izsole, identificējot tos iepirkuma procedūras elementus, kas saistīti ar vērtēšanas kritērijiem;

f) ja piedāvājumi tiks atvērti publiski – atvēršanas datumu, laiku un vietu un attiecīgā gadījumā personas, kurām atļauts tajā piedalīties;

g) visus citus noteikumus vai nosacījumus, ieskaitot samaksas noteikumus un ierobežojumus attiecībā uz līdzekļiem, ar kādiem var iesniegt konkursa piedāvājumus, piemēram, vai tie iesniedzami uz papīra vai elektroniski; un

h) visus preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas termiņus.

PUBLIC

2. Nosakot iepērkamo preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas datumu, iepirkuma veicējs ņem vērā tādus faktorus kā iepirkuma sarežģītība, paredzamo apakšuzņēmumu līgumu apjoms un laiks, kas reāli vajadzīgs pakalpojumu sniegšanai vai preču saražošanai, preču krājumu izņemšanai un transportēšanai no piegādes vietas.

3. Vērtēšanas kritērijos, kas izklāstīti paziņojumā par paredzēto iepirkumu vai iepirkuma procedūras dokumentācijā, cita starpā var iekļaut šādus kritērijus: cena un citi izmaksu faktori, kvalitāte, tehniskā vērtība, vides raksturlielumi un piegādes noteikumi.

4. Iepirkuma veicējs nekavējoties:

a) dara pieejamu iepirkuma procedūras dokumentāciju, lai ieinteresētajiem piegādātājiem būtu pietiekami daudz laika iesniegt atbilstošus piedāvājumus;

b) pēc pieprasījuma sniedz iepirkuma procedūras dokumentāciju ikvienam ieinteresētajam piegādātājam; un

c) atbild uz pamatotiem informācijas pieprasījumiem, kurus katras Puses tiesību aktos noteiktajā termiņā iesniedzis ieinteresētais piegādātājs vai piegādātājs, kas piedalās konkursā, ar noteikumu, ka šāda informācija konkrētajam piegādātājam nedod priekšrocības salīdzinājumā ar citiem piegādātājiem.

PUBLIC

Izmaiņas

5. Ja iepirkuma veicējs maina kritērijus vai prasības, kas noteiktas paziņojumā par paredzēto iepirkumu vai iepirkuma procedūras dokumentācijā, kura izsniegta piegādātājiem, kas piedalās iepirkumā, vai arī groza vai atkārtoti publicē paziņojumu vai iepirkuma procedūras dokumentāciju, tas rakstiski iesniedz visas šādas izmaiņas vai grozīto vai atkārtoti izdoto paziņojumu, vai iepirkuma procedūras dokumentāciju:

a) visiem piegādātājiem, kuri piedalās iepirkumā laikā, kad tiek mainīta, grozīta vai atkārtoti publicēta informācija, ja tie ir iepirkuma veicējam zināmi, un visos pārējos gadījumos – tādā pašā veidā, kādā tika sniegta sākotnējā informācija; un

b) ņemot vērā iepirkuma raksturu un sarežģītību, pietiekamā laikā, lai minētie piegādātāji attiecīgā gadījumā varētu izmainīt un no jauna iesniegt grozītos piedāvājumus.

28.11. PANTS

Vides un sociālie apsvērumi

1. Puse visā iepirkuma procedūras laikā var atļaut saviem iepirkuma veicējiem izmantot vides un sociālos apsvērumus, ja tie nav diskriminējoši, atbilst 28.4. panta 6. punktā noteiktajam kompensāciju aizliegumam un ir saistīti ar līguma priekšmetu.

PUBLIC

2. Lielākai noteiktībai – vides un sociālie apsvērumi netiek sagatavoti, pieņemti un piemēroti tādā veidā, ka tas rada patvaļīgu vai neattaisnojamu diskrimināciju starp Pusēm vai slēptus ierobežojumus tirdzniecībā starp Pusēm.

PUBLIC

28.12. PANTS

Laikposmi

1. Iepirkuma veicējs atbilstīgi savām pamatotajām vajadzībām nodrošina piegādātājiem pietiekamu laiku, kurā sagatavot un iesniegt dalības pieteikumus un pieņemamus piedāvājumus, ņemot vērā tādus faktorus kā:

a) iepirkuma būtība un sarežģītība;

b) gaidāmo apakšlīgumu apjoms; un

c) laiks, kas nepieciešams, lai nosūtītu konkursa piedāvājumus ar neelektroniskiem līdzekļiem no ārzemēm, kā arī no vietām iekšzemē, kur elektroniskie līdzekļi netiek lietoti.

Šādi termiņi, tostarp to pagarinājumi, ir vienādi visiem piegādātājiem, kas ir ieinteresēti vai piedalās.

2. Iepirkuma veicējs, kas izmanto selektīvu iepirkuma procedūru, nosaka dalības pieteikumu iesniegšanas beigu termiņu, kas principā nav agrāks par 25 dienām no dienas, kad publicēts paziņojums par paredzēto iepirkumu.. Ja steidzamības dēļ, ko iepirkuma veicējs pienācīgi pamato, šis laikposms praktiski nav piemērojams, to var samazināt līdz laikposmam, kurš nav īsāks par 10 dienām.

3. Izņemot 4., 5., 7. un 8. punktā paredzētos gadījumus, iepirkuma veicējs nosaka piedāvājumu iesniegšanas galīgo termiņu, kas nav agrāks par 40 dienām no pēcdienas, kad:

a) atklātā iepirkuma procedūrā ir publicēts paziņojums par paredzēto iepirkumu; vai

b) selektīvā iepirkuma procedūrā – iepirkuma veicējs ir paziņojis piegādātājiem, ka tie tiks uzaicināti iesniegt piedāvājumus neatkarīgi no tā, vai tas izmanto daudzkārt lietojamu sarakstu.

4. Iepirkuma veicējs var saīsināt 3. punktā noteikto piedāvājumu iesniegšanas termiņu līdz mazākais 10 dienām šādos gadījumos:

a) ja iepirkuma veicējs ir publicējis paziņojumu par plānoto iepirkumu, kas noteikts 28.6. panta 4. punktā, vismaz 40 dienas, bet ne vairāk kā 12 mēnešus pirms paziņojuma par paredzēto iepirkumu publicēšanas, paziņojumā par plānoto iepirkumu ietverot šādu informāciju:

   i) iepirkuma apraksts;

PUBLIC

ii) aptuvenie beigu termiņi, kuros jāiesniedz piedāvājumi vai dalības pieteikumi;

iii) apliecinājums, ka ieinteresētajiem piegādātājiem ir jāpauž iepirkuma veicējam interese piedalīties iepirkumā;

iv) adrese, kurā var saņemt dokumentus, kas attiecas uz iepirkumu; un

v) visa pieejamā informācija, kas ir vajadzīga paziņojumam par paredzēto iepirkumu saskaņā ar 28.6. panta 2. punktu;

b) attiecībā uz atkārtotiem līgumiem – ja iepirkuma veicējs sākotnējā paziņojumā par paredzēto iepirkumu norāda, ka turpmākajos paziņojumos tiks noteikti piedāvājumu iesniegšanas laikposmi, pamatojoties uz šo punktu; vai

c) ja steidzamības dēļ, ko iepirkuma veicējs pienācīgi pamato, nav praktiski piemērojams piedāvājumu iesniegšanas termiņš, kas noteikts saskaņā ar 3. punktu.

5. Iepirkuma veicējs var saīsināt 3. punktā noteikto piedāvājumu iesniegšanas termiņu par piecām dienām katrā no turpmāk minētajiem gadījumiem:

a) paziņojums par paredzēto iepirkumu ir publicēts, izmantojot elektroniskos līdzekļus;

PUBLIC

b) visa iepirkuma procedūras dokumentācija ir pieejama elektroniski no dienas, kad publiskots paziņojums par paredzēto iepirkumu; un

c) iepirkuma veicējs pieņem piedāvājumus elektroniski.

6. Piemērojot 5. punktu saistībā ar 4. punktu, piedāvājumu iesniegšanas termiņš, kas noteikts saskaņā ar 3. punktu, nekādā gadījumā netiek saīsināts līdz mazāk par 10 dienām no dienas, kurā tika publicēts paziņojums par paredzēto iepirkumu.

7. Neskarot citus šajā pantā minētos noteikumus, ja iepirkuma veicējs iegādājas komerciālas preces vai pakalpojumus vai to apvienojumu, tas var saīsināt 3. punktā minēto piedāvājumu iesniegšanas termiņu mazākais līdz 13 dienām ar noteikumu, ka iepirkuma veicējs, izmantojot elektroniskus saziņas līdzekļus, tajā pašā laikā publicē gan paziņojumu par paredzēto iepirkumu, gan attiecīgo iepirkuma procedūras dokumentāciju. Turklāt, ja iepirkuma veicējs pieņem komerciālu preču vai pakalpojumu piedāvājumus, izmantojot elektroniskus saziņas līdzekļus, tas var saīsināt saskaņā ar 3. punktu noteikto termiņu līdz mazākais 10 dienām.

8. Ja iepirkuma veicējs, uz kuru attiecas 28.-A vai 28.-B pielikuma B vai C iedaļa, ir atlasījis visus vai ierobežotu skaitu kvalificētu piegādātāju, tad piedāvājumu iesniegšanas termiņu var noteikt, iepirkuma veicējam un atlasītajiem piegādātājiem savstarpēji vienojoties. Ja vienošanās nav, minētais termiņš nav īsāks par 10 dienām.

PUBLIC

28.13. PANTS

Sarunas

1. Puse var paredzēt, ka tās iepirkuma veicēji risina sarunas ar piegādātājiem par aptverto iepirkumu:

a) ja attiecīgais iepirkuma veicējs ir norādījis uz savu nodomu risināt sarunas paziņojumā par paredzēto iepirkumu, kas nepieciešams saskaņā ar 28.6. panta 2. punktu; vai

b) ja, izvērtējot piedāvājumus atbilstīgi paziņojumā par paredzēto iepirkumu vai iepirkuma procedūras dokumentācijā noteiktajiem konkrētajiem izvērtēšanas kritērijiem, kļūst skaidrs, ka neviens piedāvājums nav acīmredzami visizdevīgākais.

2. Iepirkuma veicējs:

a) nodrošina, ka piegādātāju, kas piedalās sarunās, izslēgšana notiek saskaņā ar izvērtēšanas kritērijiem, kuri izklāstīti paziņojumā par paredzēto iepirkumu vai iepirkuma procedūras dokumentācijā; un

b) ja sarunas tiek pabeigtas, nosaka vienotu termiņu pārējiem piegādātājiem, kuri piedalās iepirkumā, jaunu vai pārskatītu piedāvājumu iesniegšanai.

PUBLIC

28.14. PANTS

Ierobežota iepirkuma procedūra

1. Ar noteikumu, ka iepirkuma veicējs neizmanto šo normu, lai izvairītos no konkurences starp piegādātājiem vai tādā veidā, ka tiek diskriminēti otras Puses piegādātāji vai aizsargāti iekšzemes piegādātāji, iepirkuma veicējs var izmantot ierobežotu iepirkuma procedūru un var izvēlēties nepiemērot 28.6., 28.7, 28.8., 28.10. pantu un 28.12., 28.13., 28.15. un 28.16. pantu jebkuros no šiem apstākļiem:

a) ja:

i) piedāvājumi nav iesniegti vai piegādātāji nav iesnieguši dalības pieteikumus;

ii) neviens iesniegtais konkursa piedāvājums neatbilst iepirkuma procedūras dokumentācijas būtiskajām prasībām;

iii) neviens piegādātājs neatbilst dalības nosacījumiem; vai

iv) kompetentā iestāde ir atzinusi, ka piedāvājumi ir iesniegti saskaņā ar slepenu vienošanos, ar nosacījumu, ka iepirkuma procedūras dokumentācijas prasības nav būtiski grozītas;

PUBLIC

b) ja preces vai pakalpojumus var piegādāt vienīgi konkrēts piegādātājs un nav pieņemamu alternatīvu vai aizstājošu preču vai pakalpojumu šādu iemeslu dēļ:

i) prasība attiecas uz mākslas darbu;

ii) patentu, autortiesību vai citu ekskluzīvu tiesību aizsardzība; vai

iii) konkurences nav tehnisku iemeslu dēļ;

c) ja sākotnējais preču vai pakalpojumu piegādātājs iepērk papildu piegādes, kuras nebija iekļautas sākotnējā iepirkumā, ja piegādātāja maiņa šādu papildu preču vai pakalpojumu piegādei:

i) nav iespējama tādu ekonomisku vai tehnisku iemeslu dēļ kā prasības par savstarpēju aizstājamību vai sadarbspēju ar esošajām iekārtām, programmatūru, pakalpojumiem vai instalācijām, kas iepirktas sākotnējā iepirkumā; un

ii) radītu iepirkuma veicējam ievērojamas neērtības vai izmaksu būtisku pieaugumu;

d) ja preces vai pakalpojumus nevar iegūt laikā, izmantojot atklāto vai selektīvo iepirkuma procedūru, un ciktāl tas noteikti vajadzīgs ārkārtējas steidzamības apstākļos, ko izraisījuši iepirkuma veicēja neparedzēti notikumi;

PUBLIC

e) attiecībā uz precēm, ko iegādājas izejvielu tirgū;

f) ja iepirkuma veicējs iepērk prototipu vai pirmo preci vai pakalpojumu, kas izstrādāts pēc tā pieprasījuma saistībā ar konkrētu līgumu par pētniecību, izmēģinājumu, pētījumu vai oriģināla izstrādi un minētā līguma vajadzībām; prototipa vai pirmās preces vai pakalpojuma oriģināla izstrāde var ietvert ierobežotu daudzumu ražošanu vai piegādi ar mērķi iekļaut praktisko izmēģinājumu rezultātus un parādīt, ka prece vai pakalpojums ir piemērots ražošanai vai piegādei zināmā daudzumā atbilstīgi pieņemamiem kvalitātes standartiem, bet neietver ražošanu lielos apjomos vai piegādi, kas nodrošina ekonomisku dzīvotspēju vai sedz izpētes un izstrādes izmaksas;

g) ja pirkumi tiek veikti ar īpaši izdevīgiem nosacījumiem, kuri rodas vienīgi ļoti īsā termiņā īpašas realizācijas gadījumā, piemēram, likvidācijas, maksātnespējas administrēšanas vai bankrota dēļ, bet ne attiecībā uz regulāriem pirkumiem no pastāvīgiem piegādātājiem; vai

h) līgumu piešķir metu konkursa uzvarētājam ar nosacījumu, ka:

   i) konkurss tika organizēts tā, ka tas ir saderīgs ar šīs nodaļas principiem, jo īpaši attiecībā uz paziņojuma par paredzēto iepirkumu publicēšanu; un

   ii) dalībniekus vērtē neatkarīga žūrija ar mērķi līguma slēgšanas tiesības piešķirt metu konkursa uzvarētājam.

2. Iepirkuma veicējs sagatavo rakstveida ziņojumu par katru līgumu, kura slēgšanas tiesības piešķirtas saskaņā ar 1. punktu. Ziņojumā norāda iepirkuma veicēja nosaukumu, iepērkamo preču vai pakalpojumu vērtību un veidu un 1. punktā izklāstītos apstākļus un nosacījumus, kuru dēļ tika izmantota ierobežota iepirkuma procedūra.

PUBLIC

28.15. PANTS

Elektroniskās izsoles

Ja iepirkuma veicējs paredzējis veikt aptvertu iepirkumu, izmantojot elektronisku izsoli, tas pirms elektroniskās izsoles sākšanas katram dalībniekam dara zināmu:

a) automātiskās izvērtēšanas metodi, ieskaitot matemātisko formulu, kas balstīta uz izvērtēšanas kritērijiem, kuri izklāstīti iepirkuma procedūras dokumentācijā un izsoles laikā tiks izmantoti automātiskā klasificēšanā vai pārklasificēšanā;

b) dalībnieka piedāvājuma elementu sākotnējās izvērtēšanas rezultātus, ja līgumu piešķir visizdevīgākajam piedāvājumam; un

c) jebkuru citu attiecīgo informāciju, kas saistīta ar izsoles norisi.

28.16. PANTS

Piedāvājumu izskatīšana un līguma slēgšanas tiesību piešķiršana

Piedāvājumu izskatīšana

1. Iepirkuma veicējs saņem, atver un izskata visus piedāvājumus saskaņā ar procedūrām, kuras garantē iepirkuma procesa godīgumu un objektivitāti un piedāvājumu konfidencialitāti.

2. Iepirkuma veicējs nesoda piegādātājus, kuru piedāvājums saņemts pēc noteiktā piedāvājumu saņemšanas termiņa, ja kavēšanās notikusi vienīgi iepirkuma veicēja nepareizas rīcības dēļ.

3. Ja laikposmā no piedāvājumu atvēršanas līdz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai iepirkuma veicējs dod iespēju piegādātājam labot neapzinātas formas kļūdas, iepirkuma iestāde tādu pašu iespēju nodrošina visiem piegādātājiem, kuri piedalās iepirkuma procedūrā.

Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana

4. Lai varētu apsvērt iespēju piešķirt līguma slēgšanas tiesības, piedāvājumu iesniedz rakstveidā un atvēršanas brīdī tas atbilst būtiskajām prasībām, kas izklāstītas paziņojumos un iepirkuma procedūras dokumentācijā, un to ir iesniedzis piegādātājs, kurš atbilst dalības nosacījumiem.

PUBLIC

5. Izņemot gadījumu, kad iepirkuma veicējs nolemj sabiedrības interesēs līguma slēgšanas tiesības nepiešķirt, tas piešķir līguma slēgšanas tiesības piegādātājam, kuru atzinis par spējīgu izpildīt līguma noteikumus un kurš, pamatojoties vienīgi uz tiem novērtēšanas kritērijiem, kas noteikti paziņojumos un iepirkuma procedūras dokumentācijā, ir iesniedzis:

a) visizdevīgāko piedāvājumu; vai

b) zemāko cenu, ja cena ir vienīgais kritērijs.

6. Ja iepirkuma veicējs saņem piedāvājumu, kurā cena ir nesamērīgi zema salīdzinājumā ar citos iesniegtajos piedāvājumos norādīto cenu, tas var konsultēties ar piegādātāju, lai pārliecinātos, ka piegādātājs atbilst dalības nosacījumiem un spēj izpildīt līguma noteikumus.

7. Iepirkuma veicējs neizmanto alternatīvas iespējas, neatceļ iepirkumu un negroza piešķirtos līgumus tādā veidā, ka tiek apieti šajā nodaļā paredzētie pienākumi.

8. Katra Puse dara visu iespējamo, lai atbilstoši vispārīgajam principam noteiktu nogaidīšanas periodu starp lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un līguma noslēgšanu, kas dod pietiekami daudz laika konkursā neuzvarējušajiem pretendentiem pārskatīt un apstrīdēt piešķiršanas lēmumu.

PUBLIC

28.17. PANTS

Iepirkuma informācijas pārredzamība

Piegādātājiem sniegtā informācija

1. Iepirkuma veicējs nekavējoties informē piegādātājus, kuri piedalās iepirkumā, par iepirkuma veicēja lēmumiem, kas attiecas uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, un pēc piegādātāja pieprasījuma dara to rakstiski. Ievērojot 28.18. panta 2. un 3. punktu, iepirkuma veicējs neizraudzītajam piegādātājam pēc tā pieprasījuma sniedz paskaidrojumu par iemesliem, kuru dēļ nav izraudzīts tā piedāvājums, un par izraudzītā piegādātāja piedāvājuma salīdzinošajām priekšrocībām.

Informācijas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu publicēšana

2. Ne vēlāk kā 72 dienas pēc katra tāda līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, uz ko attiecas šī nodaļa, iepirkuma veicējs publicē paziņojumu attiecīgajā drukātajā vai elektroniskajā plašsaziņas līdzeklī, kas uzskaitīts 28.-A un 28.-B pielikuma I iedaļā. Ja iepirkuma veicējs publicē paziņojumu tikai elektroniskā plašsaziņas līdzeklī, informācija ir viegli pieejama samērīgu laikposmu. Paziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) iepērkamo preču vai pakalpojumu apraksts;

b) iepirkuma veicēja nosaukums un adrese;

c) izraudzītā piegādātāja nosaukums un adrese;

d) izraudzītā piedāvājuma vērtība vai dārgākais un lētākais piedāvājums, kas ņemts vērā, piešķirot līgumu;

e) līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas diena; un

f) izmantotā iepirkuma metode un – gadījumos, kad izmantota ierobežota iepirkuma procedūra saskaņā ar 28.14. pantu, – to apstākļu apraksts, kuri pamato ierobežotas iepirkuma procedūras izmantošanu.

Dokumentācijas un ziņojumu glabāšana un elektroniskā izsekojamība

3. Katrs iepirkuma veicējs vismaz trīs gadus no dienas, kad piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, saglabā:

a) iepirkuma procedūru un līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, kas attiecas uz aptverto iepirkumu, dokumentāciju un ziņojumus, ieskaitot ziņojumus, kuri prasīti 28.14. pantā; un

b) datus, kas nodrošina aptvertā iepirkuma norises pienācīgu izsekojamību ar elektroniskiem līdzekļiem.

PUBLIC

Apmaiņa ar statistikas datiem

4. Katra Puse, rīkojoties pēc otras Puses pieprasījuma un ņemot vērā apspriešanos 28.21. pantā minētajā apakškomitejā, otrai Pusei dara pieejamus statistikas datus par preču, pakalpojumu un būvniecības pakalpojumu aptverto iepirkumu, tostarp, ciktāl iespējams, statistikas datus par būvdarbu koncesijām. Saskaņā ar 28.23. pantu Puses sadarbojas, lai labāk izprastu otras Puses publiskā iepirkuma statistikas datus.

5. Ja Puse pieprasa, ka paziņojumi par piešķirtajām līguma slēgšanas tiesībām saskaņā ar šā panta 2. punktu jāpublicē elektroniski, un ja šādi paziņojumi ir publiski pieejami vienotā datubāzē veidā, kas ļauj veikt aptverto līgumu analīzi, Puse var nevis sniegt paziņojumu 28.21. pantā minētajai apakškomitejai, bet norādīt tīmekļa vietnes adresi, pievienojot norādes par piekļuvi šādiem datiem un to lietošanu.

PUBLIC

28.18. PANTS

Informācijas izpaušana

Informācijas sniegšana Pusēm

1. Puse pēc otras Puses pieprasījuma nekavējoties sniedz visu informāciju, kas ir vajadzīga, lai noteiktu, vai iepirkuma procedūra veikta taisnīgi, objektīvi un saskaņā ar šo nodaļu, tostarp informāciju par izraudzītā piedāvājuma parametriem un tā salīdzinošajām priekšrocībām. Ja šīs informācijas izpaušana varētu kaitēt konkurencei turpmākos iepirkumos, Puse, kura saņem minēto informāciju, neizpauž to piegādātājiem, iepriekš neapspriežoties ar informāciju sniegušo Pusi un nesaņemot tās piekrišanu.

Informācijas neizpaušana

2. Neraugoties uz citiem šīs nodaļas noteikumiem Puse, tostarp tās iepirkuma veicēji, neizpauž informāciju, kas kaitētu konkrēta piegādātāja likumīgajām komerciālajām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp piegādātājiem, izņemot gadījumus, kad šāda izpaušana paredzēta tiesību aktos vai ar tā piegādātāja rakstisku atļauju, kurš sniedzis informāciju.

PUBLIC

3. Nekas šajā nodaļā nav interpretējams tā, ka tas liktu Pusei, tostarp tās iepirkuma veicējiem, iestādēm un pārskatīšanas struktūrām, izpaust konfidenciālu informāciju, ja šāda izpaušana:

a) kavētu tiesībaizsardzību;

b) varētu kaitēt godīgai konkurencei starp piegādātājiem;

c) kaitētu konkrētu personu likumīgajām komerciālajām interesēm, tostarp intelektuālā īpašuma aizsardzībai; vai

d) kā citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm.

PUBLIC

28.19. PANTS

Iekšzemes pārskatīšanas procedūras

1. Katra Puse nodrošina laicīgu, efektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu administratīvās izskatīšanas procedūru vai izskatīšanu tiesā, kurā piegādātājs saistībā ar tādu aptverto iepirkumu, kurā tam ir vai ir bijusi ieinteresētība, var apstrīdēt šādus aspektus:

a) šīs nodaļas noteikumu pārkāpumu; vai

b) Puses pasākumu, ar kuriem īsteno šo nodaļu, neievērošanu, ja piegādātājam nav tiesību tieši apstrīdēt šīs nodaļas pārkāpumu saskaņā ar Puses tiesību aktiem.

Visi apstrīdēšanas procedūras noteikumi ir izklāstīti rakstveidā un ir vispārēji pieejami.

2. Ja piegādātājs saistībā ar aptverto iepirkumu, kurā piegādātājs ir vai ir bijis ieinteresēts, iesniedz sūdzību par 1. punktā minēto pārkāpumu vai īstenošanas pasākumu neievērošanu, iepirkuma veicēja Puse mudina savu iepirkuma veicēju un piegādātāju šo jautājumu risināt, savstarpēji apspriežoties. Iepirkuma veicējs objektīvi un laikus izskata jebkuru šādu sūdzību, neskarot piegādātāja dalību pašreizējā vai turpmākā iepirkumā vai tā tiesības pieprasīt korektīvus pasākumus, izmantojot administratīvās izskatīšanas procedūru vai izskatīšanu tiesā.

3. Katram piegādātājam tiek dots pietiekams laiks sagatavot un iesniegt apstrīdēšanas prasību, un šis laikposms nekādā gadījumā nav īsāks par 10 dienām, skaitot no dienas, kad apstrīdēšanas pamats kļuvis zināms piegādātājam vai kad tam vajadzētu būt kļuvušam zināmam.

4. Katra Puse izveido vai norīko vismaz vienu neitrālu, no tās iepirkuma veicējiem neatkarīgu administratīvu vai tiesas iestādi, kas pieņemtu un izskatītu piegādātāju sūdzības, kuras radušās saistībā ar aptverto iepirkumu.

PUBLIC

5. Ja sākotnēji sūdzību izskata institūcija, kas nav 4. punktā minētā iestāde, Puse nodrošina, ka piegādātājam ir tiesības pārsūdzēt sākotnējo lēmumu neitrālā administratīvā vai tiesu iestādē, kas ir neatkarīga no iepirkuma veicēja, uz kura iepirkumu sūdzība attiecas.

6. Katra Puse nodrošina, ka pārskatīšanas struktūras, kas nav tiesa, lēmumus var pārskatīt tiesā, vai ka pārskatīšanas iestādei ir procedūras, kas paredz, ka:

a) iepirkuma veicējs rakstiski atbild uz sūdzību un sniedz visus attiecīgos dokumentus pārskatīšanas struktūrai;

b) tiesvedības dalībniekiem (turpmāk "dalībniekiem") ir tiesības tikt uzklausītiem, pirms pārskatīšanas struktūra pieņem lēmumu par sūdzību;

c) dalībniekiem ir tiesības uz pārstāvību un pavadību;

d) dalībnieki var piedalīties visos procesos;

e) dalībniekiem ir tiesības pieprasīt, lai process būtu publisks un lai tajā varētu piedalīties liecinieki; un

f) pārskatīšanas struktūra laikus rakstveidā pieņem lēmumus vai sagatavo ieteikumus un ietver paskaidrojumu, ar ko pamato katru lēmumu vai ieteikumu.

PUBLIC

7. Katra Puse pieņem vai patur spēkā procedūras, kurās paredz:

a) tūlītējus pagaidu pasākumus, kas saglabā piegādātājam iespēju piedalīties iepirkumā; šādu pagaidu pasākumu rezultātā iepirkuma process var tikt apturēts; procedūrās var paredzēt, ka, pieņemot lēmumu par to, vai šādi pasākumi būtu jāpiemēro, var ņemt vērā sevišķi svarīgas nelabvēlīgas sekas, kas ietekmēs attiecīgās intereses, tai skaitā sabiedrības intereses; pamatojumu pasākumu nepiemērošanai sniedz rakstiski; un

b) korektīvus pasākumus vai kompensāciju par zaudējumiem vai nodarīto kaitējumu, kuri var aprobežoties ar piedāvājuma sagatavošanas izmaksām vai apstrīdēšanas radītajām izmaksām, vai arī abu veidu izmaksām, ja pārskatīšanas struktūra ir konstatējusi, ka ir noticis pārkāpums vai nav ievēroti pasākumi, kā minēts 1. punktā.

28.20. PANTS

Aptvēruma izmaiņas un labojumi

1. ES Puse var ieviest izmaiņas vai labojumus 28.-A pielikumā, un Čīle var ieviest izmaiņas vai labojumus 28.-B pielikumā.

PUBLIC

Izmaiņas

2. Ja Puse plāno ieviest izmaiņas savā pielikumā, kā minēts 1. punktā, šī Puse:

a) rakstiski informē otru Pusi; un

b) iekļauj paziņojumā priekšlikumu par atbilstīgiem kompensējošiem pielāgojumiem otrai Pusei, lai saglabātu piemērošanas jomu līmenī, kas pielīdzināms tam, kāds tas bijis pirms izmaiņām.

3. Neatkarīgi no šā panta 2. punkta b) apakšpunkta Pusei nav jāparedz kompensējoši pielāgojumi, ja izmaiņas attiecas uz iepirkuma veicēju, attiecībā uz kuru Puse faktiski ir atcēlusi savu kontroli vai ietekmi. Uzskata, ka valdības kontrole vai ietekme pār aptverto iepirkumu, ko īsteno 28.-A vai 28.-B pielikuma A, B vai C iedaļā uzskaitītās iestādes, ir faktiski atcelta, ciktāl tas attiecas uz iepirkuma veicēja iepirkumu, ja iepirkuma veicējs ir pakļauts konkurencei tirgos, kuriem piekļuve nav ierobežota.

4. Ja Puse saskaņā ar 2. punktu paziņo otrai Pusei par plānotajām izmaiņām savā pielikumā, otra Puse rakstiski iebilst, ja tā apstrīd, ka:

a) saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu ierosinātais pielāgojums ir pietiekams, lai saglabātu savstarpēji saskaņota aptvēruma salīdzināmu līmeni; vai

b) izmaiņas attiecas uz iepirkuma veicēju, pār kuru Puses kontrole vai ietekme ir faktiski beigusies, kā norādīts 3. punktā.

PUBLIC

Otra Puse iesniedz šajā punktā paredzēto rakstisko iebildumu 45 dienu laikā no šā panta 2. punkta a) apakšpunktā norādītā paziņojuma saņemšanas. Ja minētā Puse neiesniedz nekādu rakstisku iebildumu, uzskata, ka Puse ir piekritusi pielāgojumam vai izmaiņām, tostarp 38. nodaļas nolūkos.

Labojumi

5. Puses uzskata turpmāk minētās izmaiņas 28.-A vai 28.-B pielikumā par tīri formālu labojumu ar noteikumu, ka tās neietekmē šajā nodaļā paredzēto savstarpēji saskaņoto aptvērumu:

a) izmaiņas subjekta nosaukumā;

b) divu vai vairāku 28.-A vai 28.-B pielikuma A, B vai C iedaļā uzskaitīto subjektu apvienošana;

c) viena attiecīgi 28.-A vai 28.-B pielikuma A, B vai C iedaļā uzskaitītā subjekta sadalīšana divos vai vairākos subjektos, ja visi jaunie subjekti tiek pievienoti tajā pašā 28.-A vai 28.-B pielikuma iedaļā uzskaitītajiem subjektiem.

6. Ja Puse ierosina labot attiecīgi 28.-A vai 28.-B pielikumu, šī Puse reizi divos gados pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas par to paziņo otrai Pusei.

PUBLIC

7. Puse var paziņot otrai Pusei par iebildumiem pret ierosinātajiem labojumiem 45 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas. Ja Puse iesniedz iebildumu, tā izklāsta pamatojumu, kādēļ tā uzskata, ka ierosinātais labojums nav izmaiņa, kas paredzēta 5. punktā, un raksturo ierosinātā labojuma ietekmi uz šajā nodaļā abpusēji saskaņoto aptvērumu. Ja 45 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas dienas šādi iebildumi netiek iesniegti rakstiski, uzskata, ka Puse ir piekritusi ierosinātajiem labojumiem.

Apspriešanās un strīdu izšķiršana

8. Ja otra Puse iebilst pret ierosinātajām izmaiņām vai labojumiem 45 dienu laikā, Puses pēc paziņojuma saņemšanas cenšas atrisināt šo jautājumu apspriežoties. Ja Puses nepanāk vienošanos 60 dienu laikā pēc iebilduma saņemšanas, Puse, kas vēlas mainīt vai labot savu pielikumu, var par jautājumu sākt strīdu izšķiršanas procedūru saskaņā ar šā nolīguma šo daļu. Ierosinātās izmaiņas vai labojumi stājas spēkā tikai tad, kad abas Puses ir vienojušās, vai, pamatojoties uz galīgo lēmumu saskaņā ar 38. nodaļā paredzēto procedūru.

9. Nespēja panākt vienošanos apspriešanās procedūrā saskaņā ar šā panta 8. punktu neatbrīvo Puses no pienākuma veikt apspriešanos saskaņā ar 38. nodaļu.

PUBLIC

28.21. PANTS

Publiskā iepirkuma apakškomiteja

Pēc kādas Puses pieprasījuma Publiskā iepirkuma apakškomiteja (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, tiekas, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu un darbību, tostarp šādus jautājumus:

a) ar publisko iepirkumu saistīti jautājumi, kurus tai iesniegusi kāda Puse;

b) saskaņā ar 28.23. pantu veikto Pušu sadarbības pasākumu uzraudzība;

c) mazo un vidējo uzņēmumu dalības veicināšana aptvertajā iepirkumā, kā paredzēts 28.22. pantā; un

d) apspriešanās par vienotā piekļuves punkta īstenošanas statusu saskaņā ar 28.6. panta 7. punktu.

PUBLIC

28.22. PANTS

Mazo un vidējo uzņēmumu dalības veicināšana

1. Puses atzīst mazo un vidējo uzņēmumu (turpmāk "MVU") nozīmīgo ieguldījumu ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā un to, cik svarīgi ir atvieglot MVU dalību publiskajā iepirkumā.

2. Puses atzīst, ka elektroniskajam iepirkumam ir liela nozīme, lai veicinātu MVU dalību iepirkuma procedūrās, jo tas nodrošina pārredzamību.

3. Puses arī atzīst, cik svarīgas ir uzņēmējdarbības alianses starp katras Puses piegādātājiem un jo īpaši starp MVU, tostarp kopīga dalība konkursa procedūrās.

4. Puses var:

a) sniegt informāciju par pasākumiem, ko tās izmanto, lai sekmētu, veicinātu, rosinātu vai atvieglotu MVU dalību publiskajā iepirkumā;

b) sadarboties tādu mehānismu izstrādē, ar kuriem MVU tiek sniegta informācija par līdzekļiem dalībai aptvertajos iepirkumos saskaņā ar šo nodaļu.

PUBLIC

5. Lai veicinātu MVU dalību aptvertajā iepirkumā, katra Puse iespēju robežās:

a) sniedz MVU definīciju elektroniskā portālā;

b) cenšas visu iepirkuma procedūras dokumentāciju darīt pieejamu bez maksas;

c) veic jebkādus citus pasākumus, kas paredzēti, lai atvieglotu MVU dalību publiskajā iepirkumā, uz ko attiecas šī nodaļa, ar noteikumu, ka šādi pasākumi nav diskriminējoši pret otras Puses uzņēmumiem.

PUBLIC

28.23. PANTS

Sadarbība

1. Puses dara visu iespējamo, lai attīstītu sadarbību nolūkā panākt labāku izpratni par to attiecīgajām publiskā iepirkuma sistēmām, kā arī labāku piekļuvi to attiecīgajiem tirgiem tādos jautājumos kā:

a) pieredzes un informācijas apmaiņa, piemēram, tiesiskā regulējuma, paraugprakses un statistikas jomā;

b) piegādātāju dalības veicināšana aptvertajā iepirkumā, jo īpaši attiecībā uz MVU;

c) plašāka un pilnvērtīgāka elektronisko līdzekļu izmantošana publiskā iepirkuma sistēmās ;

d) spēju veidošana, veicinot valdības amatpersonu un iepirkuma veicēju darbinieku savstarpēju mācīšanos, lai izpildītu šīs nodaļas noteikumus.

2. Puses informē 28.21. pantā minēto apakškomiteju par jebkuru šādu darbību.

PUBLIC

28.24. PANTS

Turpmākas sarunas

Publiskā iepirkuma apakškomiteja, kas minēta 28.21. pantā, pārskata šīs nodaļas darbību un ne vēlāk kā četrus gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā var ierosināt Apvienotajai komitejai ieteikt Pusēm rīkot turpmākas sarunas, lai panāktu tirgus piekļuves papildu atvēršanu.

29. NODAĻA

VALSTS UZŅĒMUMI, UZŅĒMUMI, KAM PIEŠĶIRTAS ĪPAŠAS TIESĪBAS VAI PRIVILĒĢIJAS, UN IZRAUDZĪTI MONOPOLI

PUBLIC

29.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Puses apstiprina savas tiesības un saistības saskaņā ar *GATT* 1994 XVII panta 1.–3. punktu, Vienošanos par *GATT* 1994 XVII panta interpretāciju, kā arī *GATS* VIII panta 1., 2. un 5. punktu.

2. Šī nodaļa attiecas uz valsts uzņēmumu, uzņēmumu, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītu monopolu ("uzņēmums"), kas ir iesaistīts komercdarbībā. Ja uzņēmums iesaistās gan komercdarbībā, gan nekomerciālā darbībā[1], šī nodaļa attiecas tikai uz komercdarbību.

3. Šo nodaļu piemēro valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītiem monopoliem visos pārvaldes līmeņos.

[1] Nekomerciāla darbība var ietvert sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas leģitīmu uzdevumu vai jebkuru darbību, kas ir tieši saistīta ar valsts aizsardzības vai sabiedriskās kārtības nodrošināšanu.

4. Šo nodaļu nepiemēro Puses preču vai pakalpojumu iepirkumam, kas veikts valstiskiem mērķiem, nevis komerciālai tālākpārdošanai vai arī tādu preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai, kas paredzēti komerciālai pārdošanai, neatkarīgi no tā, vai šis iepirkums ir "aptvertais iepirkums", kā definēts 28.2. pantā.

5. Šī nodaļa neattiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz, īstenojot valsts pilnvaras.

6. Šo nodaļu nepiemēro valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītiem monopoliem, ja kādā no trim iepriekšējiem secīgiem finanšu gadiem gada ieņēmumi, kurus attiecīgais uzņēmums guvis no komercdarbības, ir bijuši mazāki par 100 miljoniem speciālo aizņēmuma tiesību (SDR).[1]

7. Šā nolīguma 29.4. pantu nepiemēro pakalpojumu nozarēm, kas neietilpst šā nolīguma darbības jomā.

8. Šā nolīguma 29.4. pantu nepiemēro, ciktāl Puses valsts uzņēmums, uzņēmums, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, vai izraudzīts monopols iepērk un pārdod preces vai pakalpojumus saskaņā ar:

a) jebkuru esošu neatbilstīgu pasākumu, ko Puse patur spēkā, turpina, atjauno vai groza saskaņā ar 17.14., 18.8. vai 25.10. pantu, kā izklāstīts Puses sarakstā 17.-A pielikumā; vai

[1] Pirmajos piecos gados, skaitot no šā nolīguma spēkā stāšanās, minētā robežvērtība ir mazāk par 200 miljoniem SDR.

b) jebkuru neatbilstošu pasākumu, ko Puse pieņem vai saglabā attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm vai darbībām saskaņā ar 17.14., 18.8. vai 25.10. pantu, kā noteikts Puses sarakstā 17.-B pielikumā.

PUBLIC

29.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 29. pielikumā:

a) "komercdarbība" ir darbības, kuras veic kāds uzņēmums un kuras rezultāts ir tādas preces ražošana vai pakalpojuma sniegšana, ko pārdos attiecīgajā tirgū uzņēmuma noteiktā daudzumā un par uzņēmuma noteiktām cenām, un šīs darbības veicot nolūkā gūt peļņu[1];

b) "komerciāli apsvērumi" ir cena, kvalitāte, pieejamība, pārdošanas iespējamība, transportēšana un citi pirkšanas vai pārdošanas noteikumi vai citi faktori, kas parasti būtu jāņem vērā komerciālu lēmumu pieņemšanā privātā uzņēmumā, kurš attiecīgajā uzņēmējdarbības jomā vai rūpniecības nozarē darbojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principiem;

[1] Lielākai noteiktībai – "komercdarbība" neietver darbības, ko veic uzņēmums, kurš darbojas pēc bezpeļņas vai izmaksu segšanas principa.

c) “izraudzīt” nozīmē izveidot vai atļaut monopolu vai paplašināt monopola tvērumu, ietverot papildu preci vai pakalpojumu;

d) “izraudzīts monopols” ir uzņēmums, tai skaitā uzņēmumu grupa vai valsts aģentūra, kas vienas Puses teritorijā konkrētajā tirgū ir izraudzīts kā vienīgais preču vai pakalpojumu piegādātājs vai pircējs, bet neietver uzņēmumu, kuram ir piešķirtas ekskluzīvas intelektuālā īpašuma tiesības, tikai pamatojoties uz šādu piešķīrumu;

e) “uzņēmums, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas”[1] ir jebkurš publisks vai privāts uzņēmums, kam kāda Puse juridiski vai faktiski ir piešķīrusi īpašas tiesības vai privilēģijas; īpašas tiesības vai privilēģijas tiek piešķirtas, ja Puse nosaka vai līdz diviem vai vairāk uzņēmumiem ierobežo to uzņēmumu skaitu, kuriem ir atļauts piedāvāt preci vai sniegt pakalpojumu, to darīdama saskaņā ar kritērijiem, kas nav objektīvi, samērīgi un nediskriminējoši, tādējādi būtiski ietekmējot jebkura cita uzņēmuma spēju piedāvāt to pašu preci vai sniegt to pašu pakalpojumu tajā pašā ģeogrāfiskajā apgabalā būtībā līdzvērtīgos apstākļos;

f) “pakalpojums, ko sniedz, realizējot valsts varas pilnvaras” ir pakalpojums, ko sniedz, realizējot valsts varas pilnvaras, kā tas definēts *GATS* I panta 3. punkta c) apakšpunktā, kā arī attiecīgā gadījumā *GATS* pielikumā par finanšu pakalpojumiem, ja tas ir piemērojams; un

g) “valsts uzņēmums” ir uzņēmums, kas ir Puses īpašumā vai ko kontrolē Puse[2].

---

[1] Lielākai noteiktībai – licences piešķiršana nelielam uzņēmumu skaitam ierobežotu resursu sadales apstākļos, izmantojot objektīvus, samērīgus un nediskriminējošus kritērijus, pati par sevi nav uzskatāma par ekskluzīvu vai īpašu privilēģiju.

[2] Lai konstatētu īpašumtiesības vai kontroli, katrā atsevišķā gadījumā ņem vērā visus attiecīgos juridiskos un faktiskos apstākļus.

29.3. PANTS

Vispārēji noteikumi

Neskarot Puses tiesības un pienākumus saskaņā ar šo nodaļu, nekas šajā nodaļā neliedz Pusei izveidot vai saglabāt valsts uzņēmumus, izraudzīt vai saglabāt monopolus vai piešķirt uzņēmumiem īpašas tiesības vai privilēģijas.

PUBLIC

29.4. PANTS

Nediskriminējoša attieksme un komerciāli apsvērumi

1. Puse nodrošina, ka tās valsts uzņēmumi, uzņēmumi, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītie monopoli, iesaistoties komercdarbībā:

a) darbojas saskaņā ar komerciāliem apsvērumiem, kad iepērk vai pārdod preces vai pakalpojumus, izņemot, ja tas notiek, lai izpildītu jebkādus sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas uzdevumus, kuri nav pretrunā šā punkta b) vai c) apakšpunktam;

b) pērkot preces vai pakalpojumus:

i) otras Puses uzņēmuma piegādātām precēm vai sniegtiem pakalpojumiem piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par to, kādu tā piešķir attiecīgās Puses pašas uzņēmumu piegādātām līdzīgām precēm vai sniegtiem līdzīgiem pakalpojumiem; un

ii) precēm vai pakalpojumiem, ko minētās Puses teritorijā piegādā uzņēmums, kurš ir aptverts ieguldījums saskaņā ar 17.2. panta 1. punkta d) apakšpunktā sniegto definīciju, piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par to, kādu tā piešķir līdzīgām precēm vai līdzīgiem pakalpojumiem, ko attiecīgās Puses teritorijā attiecīgajā tirgū sniedz uzņēmumi, kuri ir minētās Puses ieguldītāju ieguldījumi; un

c) pārdodot preces vai pakalpojumus:

i) otras Puses uzņēmumam piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par to, kādu tā piešķir attiecīgās Puses pašas uzņēmumiem; un

ii) uzņēmumam, kurš attiecīgās Puses teritorijā ir aptverts ieguldījums saskaņā ar 17.2. panta 1. punkta d) apakšpunktā sniegto definīciju, piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par to, kādu tā attiecīgās Puses teritorijā attiecīgajā tirgū piešķir uzņēmumiem, kuri ir minētās Puses ieguldītāju ieguldījumi.

PUBLIC

2. Šā panta 1. punkts neliedz valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, vai izraudzītiem monopoliem:

a) pirkt vai piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus ar atšķirīgiem nosacījumiem, tostarp nosacījumiem attiecībā uz cenu, ja šādi atšķirīgi nosacījumi ir noteikti saskaņā ar komerciāliem apsvērumiem; vai

b) atteikties pirkt preces vai sniegt pakalpojumus, ja šāds atteikums ir balstīts uz komerciāliem apsvērumiem.

PUBLIC

29.5. PANTS

Tiesiskais regulējums

1. Puses pēc iespējas labāk izmanto piemērojamos starptautiskos standartus, tostarp attiecīgā gadījumā ESAO Pamatnostādnes par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.

2. Katra Puse nodrošina, ka jebkura regulatīvā iestāde vai cita struktūra ar regulatīvām funkcijām, kuru Puse izveido vai uztur:

a) ir neatkarīga no uzņēmumiem, kurus tā reglamentē, un neatskaitās tiem, tādējādi nodrošinot regulatīvo funkciju efektivitāti; un

b) līdzīgos apstākļos rīkojas objektīvi[1] attiecībā uz visiem minētās iestādes reglamentētajiem uzņēmumiem, tostarp valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītajiem monopoliem.[2]

3. Katra Puse valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītiem monopoliem savus normatīvos aktus piemēro konsekventi un nediskriminējoši.

PUBLIC

29.6. PANTS

Pārredzamība

1. Puse ("pieprasījuma iesniedzēja Puse"), kurai ir iemesls uzskatīt, ka tās intereses saskaņā ar šo nodaļu nelabvēlīgi ietekmē kāda otras Puses valsts uzņēmuma, uzņēmuma, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, vai izraudzītā monopola komercdarbība, var pieprasīt otrai Pusei ("pieprasījuma saņēmēja Puse") rakstiski sniegt informāciju par minētā subjekta komercdarbību saistībā ar šīs nodaļas īstenošanu.

2. Pieprasījuma iesniedzēja Puse saskaņā ar 1. punktu iesniegtajā pieprasījumā iekļauj paskaidrojumu par to, kāpēc subjekta darbības, pēc minētās Puses domām, var nelabvēlīgi ietekmēt minētās Puses intereses saskaņā ar šo nodaļu, un norāda, kuru no 3. punktā uzskaitītajiem informācijas veidiem tā vēlas saņemt.

---

[1] Lielākai noteiktībai – objektivitāti, ar kādu regulatīvā iestāde īsteno savas regulatīvās funkcijas, novērtē, salīdzinot ar minētās regulatīvās iestādes parasto darbības modeli vai praksi.

[2] Lielākai noteiktībai – ja Puses citās šā nolīguma nodaļās noteiktās nozarēs ir vienojušās par konkrētām saistībām attiecībā uz regulatīvo iestādi, prevalē minēto citu nodaļu attiecīgie noteikumi.

3. Pieprasījuma saņēmēja Puse sniedz šādu informāciju, kā noteikts 1. un 2. punktā:

a) uzņēmuma īpašnieki un balsošanas struktūras, norādot akciju procentuālo daļu, kura kumulatīvi pieder Pusei, tās valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītiem monopoliem, kā arī norādot balsstiesību procentuālo daļu, kuru tie kumulatīvi tur uzņēmumā;

b) apraksts par jebkādām īpašām akcijām vai īpašām balsstiesībām vai citām tiesībām, kuru turētājs ir Puse, tās valsts uzņēmumi, uzņēmumi, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītie monopoli, ja šādas tiesības atšķiras no tiesībām, kuras nodrošina uzņēmuma vispārējās parastās akcijas;

c) uzņēmuma organizatoriskā struktūra un tā direktoru padomes vai citas līdzvērtīgas vadības struktūras sastāvs;

d) apraksts par to, kuras valdības struktūrvienības vai publiskās struktūras regulē vai uzrauga uzņēmuma darbu; apraksts par ziņošanas prasībām, kuras tam izvirzījušas minētās valdības struktūrvienības vai publiskās struktūras, un šo valdības struktūrvienību vai publisko struktūru tiesības un prakse attiecībā uz augstākā līmeņa izpilddirektoru un direktoru padomes vai jebkuras citas līdzvērtīgas vadības struktūras locekļu iecelšanu, atlaišanu vai atalgojumu;

PUBLIC

e) uzņēmuma gada ieņēmumi un kopējie aktīvi pēdējā trīs gadu laikposmā, par kuru ir pieejama informācija;

f) visi izņēmumi, atbrīvojumi un saistītie pasākumi, no kuriem uzņēmums gūst labumu saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas Puses normatīvajiem aktiem; un

g) jebkāda publiski pieejama papildu informācija par uzņēmumu, tostarp gada finanšu pārskati un trešo personu veiktu revīziju atzinumi.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punkts neliek nevienai Pusei izpaust konfidenciālu informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā tās normatīvajiem aktiem, traucētu tiesībaizsardzību vai kā citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm vai kaitētu konkrētu uzņēmumu likumīgajām komercinteresēm.

5. Ja pieprasījuma saņēmējai Pusei nav pieejama pieprasītā informācija, tad minētā Puse rakstiski paziņo pieprasījuma iesniedzējai Pusei par iemesliem.

PUBLIC

29.7. PANTS

Pielikums par konkrēto Pusi

1. Nolīguma 29.4. pantu nepiemēro attiecībā uz neatbilstošām darbībām, ko veic valsts uzņēmumi vai izraudzītie monopoli, kurus Puse iekļāvusi savā 29. pielikuma sarakstā saskaņā ar Puses saraksta noteikumiem.

2. Pēc jebkuras Puses pieprasījuma Apvienotā padome var pieņemt lēmumu grozīt 29. pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un jebkurā gadījumā izskata 29. pielikuma grozījumus piecu gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.

30. NODAĻA

KONKURENCES POLITIKA

30.1. PANTS

Principi

Puses atzīst to, cik liela nozīme tirdzniecībā un ieguldījumos ir brīvai un neizkropļotai konkurencei. Puses apliecina to, ka pret konkurenci vērsta prakse potenciāli var izkropļot tirgu pareizu darbību un kopumā mazina ieguvumus, ko sniedz tirdzniecības liberalizācija.

30.2. PANTS

Tiesiskais regulējums

1. Katra Puse saglabā vai pieņem konkurences tiesību aktus, kas attiecas uz visām ekonomikas nozarēm[1] un efektīvi novērš šādu praksi:

a) nolīgumi starp uzņēmumiem, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kuru mērķis ir novērst, ierobežot vai izkropļot konkurenci;

b) viena vai vairāku uzņēmumu dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana; un

c) uzņēmumu apvienošanās, kas būtiski kavē efektīvu konkurenci, jo īpaši, radot vai nostiprinot dominējošu stāvokli.

2. Katra Puse nodrošina, ka visiem privātiem un publiskiem uzņēmumiem piemēro konkurences tiesību aktus, kas minēti 1. punktā.

3. Konkurences tiesību aktu piemērošanai katrā Pusē nebūtu jārada juridiski vai faktiski šķēršļi, kas attiecīgos uzņēmumus kavē veikt tiem uzticētos konkrētos sabiedriskas nozīmes uzdevumus. Atbrīvojumiem no kādas Puses konkurences tiesību aktu piemērošanas vajadzētu būt pārredzamiem un aprobežoties tikai ar sabiedriskas nozīmes uzdevumiem, nepārsniedzot to, kas noteikti nepieciešams vēlamā sabiedriskās politikas mērķa sasniegšanai.

[1] Lielākai noteiktībai – Eiropas Savienības konkurences tiesību akti uz lauksaimniecības nozari attiecas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

30.3. PANTS

Īstenošana

1. Katra Puse uztur funkcionāli neatkarīgu iestādi, kura ir atbildīga par 30.2. pantā minēto konkurences tiesību aktu pilnīgu piemērošanu un efektīvu īstenošanu un kurai ir pienācīgas pilnvaras un resursi, kas nepieciešami šim nolūkam.

2. Katra Puse piemēro savas konkurences tiesības pārredzamā un nediskriminējošā veidā, ievērojot procesuālā taisnīguma principus un attiecīgo uzņēmumu tiesības uz aizstāvību neatkarīgi no to valstspiederības vai īpašumtiesību statusa.

30.4. PANTS

Sadarbība

1. Puses atzīst, ka to kopējās interesēs ir veicināt sadarbību jautājumos, kas saistīti ar to konkurences politiku un tās izpildi.

2. Lai veicinātu sadarbību, Pušu konkurences iestādes var apmainīties ar informāciju, ievērojot attiecīgajos normatīvajos aktos paredzētos konfidencialitātes noteikumus.

PUBLIC

3. Pušu konkurences iestādes cenšas, cik vien iespējams un ciktāl lietderīgi, koordinēt savas izpildes darbības attiecībā uz līdzīgu vai saistītu rīcību vai lietām.

PUBLIC

30.5. PANTS

Apspriešanās

1. Lai veicinātu Pušu savstarpējo saprašanos vai risinātu konkrētus jautājumus par šīs nodaļas interpretāciju vai piemērošanu, Puses pēc jebkuras Puses pieprasījuma uzreiz sāk apspriešanos par jebkuru jautājumu, kas skar šīs nodaļas interpretāciju vai piemērošanu[1]. Puse, kas pieprasa apspriešanos, attiecīgā gadījumā norāda, kā jautājums ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus starp Pusēm.

2. Lai veicinātu 1. punktā minēto apspriešanos, katra Puse cenšas otrai Pusei sniegt būtisku informāciju, kas nav konfidenciāla.

30.6. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz šo nodaļu neattiecas 38. nodaļa.

[1] Attiecībā uz ES Pusi sarunu partneris ir Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāts.

31. NODAĻA

SUBSĪDIJAS

PUBLIC

31.1. PANTS

Principi

Puses atzīst, ka subsīdijas var piešķirt, ja tās ir vajadzīgas, lai sasniegtu sabiedriskās politikas mērķus. Puses tomēr atzīst, ka konkrētas subsīdijas var kropļot tirgu pareizu darbību un mazināt ieguvumus, ko sniedz tirdzniecības liberalizācija un konkurence. Tāpēc principā Puse nepiešķir subsīdijas, ja tās negatīvi ietekmē vai var negatīvi ietekmēt tirdzniecību vai konkurenci starp Pusēm.

31.2. PANTS

Definīcija un piemērošanas joma

1. Šajā nodaļā "subsīdija" ir pasākums, kurš atbilst SKP nolīguma 1.1. pantā izklāstītajiem nosacījumiem neatkarīgi no tā, vai subsīdiju piešķir uzņēmumam, kas piegādā preces, vai uzņēmumam, kurš sniedz pakalpojumus.[1]

[1] Lielākai noteiktībai – šis pants neskar turpmāku PTO vai saistītos daudzpusējos forumos risinātu sarunu rezultātus attiecībā uz subsīdiju definēšanu pakalpojumu jomā.

2. Šī nodaļa attiecas uz subsīdijām, kas ir īpašas saskaņā ar SKP nolīguma 2. pantu.

3. Šī nodaļa attiecas uz subsīdijām jebkuram uzņēmumam, tai skaitā privātiem un publiskiem uzņēmumiem.

4. Katra Puse nodrošina, ka, piešķirot subsīdijas uzņēmumiem, kuriem uzticēta vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšana, piemēro šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, ciktāl minēto noteikumu piemērošana juridiski vai faktiski netraucē veikt šiem uzņēmumiem uzticētos īpašos uzdevumus. Uzticētie uzdevumi ir pārredzami, un jebkādi ierobežojumi vai atkāpes no šajā nodaļā izklāstīto noteikumu piemērošanas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams uzticēto uzdevumu veikšanai.

5. Šā nolīguma 31.5. pantu nepiemēro subsīdijām, kas saistītas ar to preču tirdzniecību, uz kurām attiecas Nolīguma par lauksaimniecību 1. pielikums.

6. Šā nolīguma 31.5. un 31.6. pantu nepiemēro audiovizuālajai nozarei.

7. Šā nolīguma 31.5. un 31.6. pantu nepiemēro subsīdijām, ko piešķir, lai palīdzētu pirmiedzīvotājiem un viņu kopienām veicināt ekonomisko attīstību[1]. Šādas subsīdijas ir mērķtiecīgas, samērīgas un pārredzamas.

8. Šā nolīguma 31.5. un 31.6. pantu nepiemēro subsīdijām, kuras piešķir, lai kompensētu kaitējumu, kas nodarīts dabas katastrofu vai citu ārkārtēju notikumu rezultātā.

[1] Šajā punktā pirmiedzīvotāji un viņu kopienas atbilst definējumam katras Puses tiesību aktos. Attiecībā uz ES Pusi tās tiesību akti ietver gan Eiropas Savienības, gan katras tās dalībvalsts tiesību aktus.

9. Šā nolīguma 31.5. pantu nepiemēro subsīdijām, ko piešķir uz laiku, lai reaģētu uz ārkārtas situāciju ekonomikā[1]. Šādas subsīdijas ir samērīgas un ievirzītas tā, lai novērstu minēto ārkārtas ekonomisko situāciju.

10. Apvienotā padome var pieņemt lēmumu, ar ko groza šā panta 1. punktā sniegto "subsīdijas" definīciju, ciktāl tā attiecas uz uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus, lai definīcijā iestrādātu rezultātus, kas šajā jautājumā saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu gūti turpmākās diskusijās PTO vai saistītos daudzpusējos forumos.

PUBLIC

31.3. PANTS

Saistība ar PTO līgumu

Šī nodaļa neskar nevienas Puses tiesības un saistības saskaņā ar *GATS* XV pantu, 1994. gada *GATT* XVI pantu, SKP nolīgumu un Nolīgumu par lauksaimniecību.

[1] "Ārkārtas situācija ekonomikā" ir ekonomisks notikums, kas rada nopietnus traucējumus kādas Puses tautsaimniecībā. Attiecībā uz ES Pusi ar "Puses tautsaimniecību" saprot Eiropas Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu tautsaimniecību.

31.4. PANTS

Pārredzamība

PUBLIC

1. Katra Puse attiecībā uz visām subsīdijām, kas piešķirtas vai saglabātas tās teritorijā, publisko šādu informāciju:

a) subsīdijas juridiskais pamats un mērķis;

b) subsīdijas veids;

c) subsīdijas summa vai budžetā paredzētā subsīdijas summa; un

d) ja iespējams – subsīdijas saņēmēja vārds/nosaukums.

2. Katra Puse izpilda šā panta 1. punktā noteiktās prasības:

a) sniedzot paziņojumu saskaņā ar SKP nolīguma 25. pantu, ja paziņojums ietver visu šā panta 1. punktā minēto informāciju un ja to sniedz vismaz reizi divos gados;

b) sniedzot paziņojumu saskaņā ar Nolīguma par lauksaimniecību 18. pantu; vai

c) Pusei pašai vai tās vārdā publicējot informāciju publiski pieejamā tīmekļa vietnē līdz tā kalendārā gada 31. decembrim, kas seko gadam, kurā subsīdija tika piešķirta vai saglabāta.

PUBLIC

31.5. PANTS

Apspriešanās

1. Ja kāda Puse uzskata, ka otras Puses piešķirtai subsīdijai ir vai varētu būt negatīva ietekme uz tās tirdzniecības interesēm vai konkurenci, minētā Puse ("pieprasījuma iesniedzēja Puse") savas bažas var rakstiski paust otrai Pusei ("atbildētāja Puse") un pieprasīt apspriešanos par šo jautājumu. Šādā pieprasījumā iekļauj paskaidrojumu, kāpēc subsīdijai ir vai varētu būt negatīva ietekme uz pieprasījuma iesniedzējas Puses tirdzniecības interesēm vai konkurenci.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā pieprasījuma iesniedzēja Puse var pieprasīt atbildētājai Pusei šādu informāciju par subsīdiju:

a) juridisko pamatu un politikas vai subsīdijas mērķi;

b) subsīdijas veidu;

c) subsīdijas ilgumu, datumiem un visiem pārējiem ar to saistītajiem termiņiem;

d) atbilstības nosacījumiem attiecībā uz subsīdiju;

e) kopējo summu vai gada summu, kas subsīdijai ir paredzēta budžetā;

f) ja iespējams – subsīdijas saņēmēja vārdu/nosaukumu; un

g) jebkuru citu informāciju, uz kuras pamata ir iespējams novērtēt subsīdijas negatīvo ietekmi.

3. Atbildētāja Puse rakstiski sniedz saskaņā ar 2. punktu pieprasīto informāciju ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas.

4. Ja atbildētāja Puse pilnībā vai daļēji nesniedz saskaņā ar 2. un 3. punktu pieprasīto informāciju, atbildētāja Puse rakstiski paskaidro iemeslus.

5. Ja pieprasījuma iesniedzēja Puse pēc pieprasītās informācijas saņemšanas un pēc apspriešanās uzskata, ka attiecīgajai subsīdijai ir vai var būt būtiska negatīva ietekme uz tās tirdzniecības interesēm vai konkurenci, atbildētāja Puse dara visu iespējamo, lai novērstu vai mazinātu minēto ietekmi.

PUBLIC

31.6. PANTS

Nosacījumiem pakļautas subsīdijas

1. Piešķirot šādas subsīdijas, katra Puse piemēro turpmāk minētos nosacījumus:

a) attiecībā uz subsīdijām, ar ko valdība tieši vai netieši uzņemas atbildību par konkrētu uzņēmumu parādu vai saistību garantēšanu, tiek nodrošināts, ka šo parādu vai saistību seguma summa nav neierobežota vai ka valdības atbildības ilgums nav neierobežots; un

b) attiecībā uz subsīdijām maksātnespējīgiem vai grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, piemēram, aizdevumiem un garantijām, naudas dotācijām, kapitāla iepludināšanu, aktīvu nodrošināšanu par cenu, kas zemāka par tirgus cenām, un nodokļu atbrīvojumiem, uz laiku, kas pārsniedz vienu gadu, ir sagatavots ticams pārstrukturēšanas plāns, kura pamatā ir reālistiski pieņēmumi par to, kā saprātīgā termiņā nodrošināt maksātnespējīgā vai grūtībās nonākušā uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanos, un ka uzņēmums, izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, pats piedalās pārstrukturēšanas izmaksu segšanā.

2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktu nepiemēro subsīdijām, kas piešķirtas uzņēmumiem kā pagaidu likviditātes atbalsts aizdevumu garantiju vai līdz tādai summai ierobežotu aizdevumu veidā, kura nepieciešama vienīgi tam, lai grūtībās nonākušu uzņēmējsabiedrību noturētu apritē uz laiku, kas nepieciešams pārstrukturēšanas vai likvidācijas plāna pieņemšanai.

PUBLIC

3. Šis pants attiecas tikai uz subsīdijām, kas negatīvi ietekmē vai, iespējams, ietekmēs otras Puses tirdzniecību un konkurenci.

4. Šo nodaļu nepiemēro subsīdijām:

a) kas piešķirtas, lai nodrošinātu uzņēmējsabiedrības sakārtotu iziešanu no tirgus; vai

b) kuru kumulatīvā summa vai budžets ir mazāks par 170 000 SDR vienam uzņēmumam trīs gadus pēc kārtas.

PUBLIC

31.7. PANTS

Subsīdiju izmantošana

Katra Puse nodrošina, ka uzņēmumi izmanto subsīdijas tikai tam konkrēti noteiktajam politikas mērķim, kuram minētās subsīdijas tika piešķirtas[1].

[1] Lielākai noteiktībai – gadījumos, kad Puse šim nolūkam ir izveidojusi piemērotus tiesiskos regulējumus un administratīvās procedūras, šo pienākumu uzskata par izpildītu.

31.8. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz 31.5. panta 5. punktu neattiecas 38. nodaļa.

PUBLIC

31.9. PANTS

Konfidencialitāte

1. Apmainoties ar informāciju saskaņā ar šo nodaļu, Puses ņem vērā ierobežojumus, kas noteikti to attiecīgajos tiesību aktos par profesionālo noslēpumu un komercnoslēpumu, un nodrošina komercnoslēpumu un citas konfidenciālas informācijas aizsardzību.

2. Ja Puse sniedz šajā nodaļā paredzēto informāciju, saņēmēja Puse nodrošina minētās informācijas konfidencialitāti.

32. NODAĻA

INTELEKTUĀLAIS ĪPAŠUMS

A IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

32.1. PANTS

Mērķi

1. Šīs nodaļas mērķi ir:

a) atvieglot radošu un inovatīvu preču ražošanu un komercializāciju un pakalpojumu sniegšanu starp Pusēm, veicinot ilgtspējīgāku un iekļaujošāku Pušu ekonomiku;

b) atvieglot un pārvaldīt tirdzniecību starp Pusēm, kā arī samazināt šādas tirdzniecības izkropļojumus un šķēršļus; un

c) panākt pienācīgu un efektīvu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un piemērošanu.

PUBLIC

2. Uz šo nodaļu *mutatis mutandis* attiecas *TRIPS* līguma 7. pantā izklāstītie mērķi.

PUBLIC

32.2. PANTS

Piemērošanas joma

1. Katra Puse ievēro savas saistības, kas noteiktas starptautiskajos līgumos intelektuālā īpašuma jomā, kuru līgumslēdzēja puse tā ir, tostarp *TRIPS* līgumā.

2. Šī nodaļa papildina un sīkāk precizē katras Puses tiesības un saistības saskaņā ar *TRIPS* līgumu un citiem starptautiskiem līgumiem intelektuālā īpašuma jomā.

3. Nekas šajā nodaļā neliedz Pusei piemērot savas tiesību normas, ar kurām ievieš augstākus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un īstenošanas standartus, ja tās ir saderīgas ar šo nodaļu. Katra Puse var brīvi izraudzīties piemērotu metodi šīs nodaļas īstenošanai savā tiesību sistēmā un praksē.

32.3. PANTS

Principi

1. Uz šo nodaļu *mutatis mutandis* attiecas *TRIPS* līguma 8. pantā izklāstītie principi.

2. Ņemot vērā iekšzemes sistēmu pamatā esošos sabiedriskās politikas mērķus, Puses atzīst, ka, izmantojot savas attiecīgās intelektuālā īpašuma sistēmas, vienlaikus ievērojot pārredzamības principus un ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp tiesību turētāju, lietotāju un plašas sabiedrības intereses, ir jārīkojas šādi:

a) veicināt inovācijas un radošumu; un

b) sekmēt informācijas, zināšanu, tehnoloģiju, kultūras un mākslas izplatīšanu.

PUBLIC

32.4. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 32.-A, 32.-B un 32.-C pielikumā:

a) “Bernes konvencija” ir Bernes Konvencija par literāro un mākslas darbu aizsardzību, kas pieņemta Bernē 1886. gada 9. septembrī un grozīta 1979. gada 28. septembrī;

b) “intelektuālais īpašums” ir visas intelektuālā īpašuma tiesību kategorijas, uz kurām attiecas šīs nodaļas B iedaļas 1. līdz 7. apakšiedaļa vai *TRIPS* līguma II daļas 1. līdz 7. iedaļa; intelektuālā īpašuma aizsardzība ietver aizsardzību pret negodīgu konkurenci saskaņā ar Parīzes konvencijas 10.a pantu;

c) “Parīzes konvencija” ir 1883. gada 20. marta Parīzes Konvencija par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, kas pēdējoreiz pārskatīta Stokholmā 1967. gada 14. jūlijā un grozīta 1979. gada 28. septembrī;

d) “Romas konvencija” ir 1961. gada 26. oktobrī Romā noslēgtā Starptautiskā konvencija par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību; un

e) “*WIPO*” ir Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācija.

PUBLIC

32.5. PANTS

Valsts režīms

1. Attiecībā uz visām intelektuālā īpašuma tiesību kategorijām, kuras aptver šī nodaļa, katra Puses otras Puses valstspiederīgajiem piešķir ne mazāk labvēlīgu režīmu par to, ko tā piešķir saviem valstspiederīgajiem attiecībā uz intelektuālā īpašuma aizsardzību[1], ievērojot izņēmumus, kuri jau noteikti attiecīgi Parīzes konvencijā, Bernes konvencijā, Romas konvencijā un Līgumā par intelektuālo īpašumu attiecībā uz integrālajām shēmām, kas pieņemts Vašingtonā 1989. gada 26. maijā, un *WIPO* līgumā par izpildījumu un fonogrammām ("*WPPT*"), kas noslēgts Ženēvā 1996. gada 20. decembrī. Attiecībā uz izpildītājiem, fonogrammu producentiem un raidorganizācijām šis pienākums attiecas vienīgi uz tiesībām, kas noteiktas šajā nodaļā.

2. Puse attiecībā uz tās tiesas un administratīvajām procedūrām var izmantot saskaņā ar 1. punktu atļautos izņēmumus, tai skaitā pieprasīt otras Puses valstspiederīgajam norādīt adresi dokumentu izsniegšanai tās teritorijā vai iecelt pārstāvi tās teritorijā, ar noteikumu, ka šāds izņēmums:

a) ir vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstību tiem attiecīgās Puses tiesību aktiem vai noteikumiem, kuri nav pretrunā šīs nodaļas noteikumiem; un

[1] Šajā punktā jēdziens "aizsardzība" ietver jautājumus, kuri skar intelektuālā īpašuma tiesību pieejamību, iegūšanu, tvērumu, saglabāšanu un piemērošanu, kā arī tos jautājumus, kas ietekmē šajā nodaļā konkrēti aplūkoto intelektuālā īpašuma tiesību izmantošanu. Turklāt šajā punktā jēdziens "aizsardzība" ietver arī pasākumus, kuru nolūks ir novērst, ka tiek apieti efektīvi tehnoloģiski pasākumi, kā arī pasākumi attiecībā uz informāciju par tiesību pārvaldību.

b) netiek piemērots tādā veidā, kas būtu slēpts tirdzniecības ierobežojums.

3. Šā panta 1. punkts nav piemērojams procedūrām, kas paredzētas *WIPO* aizgādībā noslēgtajos daudzpusējos nolīgumos par intelektuālā īpašuma tiesību iegūšanu vai saglabāšanu.

PUBLIC

32.6. PANTS

Intelektuālais īpašums un sabiedrības veselība

1. Puses atzīst PTO ministru konferencē 2001. gada 14. novembrī Dohā pieņemtās Deklarācijas par *TRIPS* līgumu un sabiedrības veselību ("Dohas deklarācija") nozīmi. Interpretējot un īstenojot tiesības un pienākumus saskaņā ar šo nodaļu, Puses nodrošina saskanību ar Dohas deklarāciju.

2. Katra Puse īsteno *TRIPS* līguma 31.a pantu, kā arī tā pielikumu un minētā pielikuma papildinājumu, kas stājās spēkā 2017. gada 23. janvārī.

32.7. PANTS

Tiesību izsmelšana

Nekas šajā nolīguma daļā neliedz Pusei noteikt, vai un ar kādiem nosacījumiem intelektuālā īpašuma tiesību izsmelšana ir piemērojama saskaņā ar tās tiesību sistēmu.

PUBLIC

B IEDAĻA

INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBU STANDARTI

1. APAKŠIEDAĻA

AUTORTIESĪBAS UN BLAKUSTIESĪBAS

32.8. PANTS

Starptautiski nolīgumi

1. Katra Puse atkārtoti apstiprina savas saistības un ievēro:

a) Bernes konvenciju;

b) Romas konvenciju;

c) *WIPO* līgumu par autortiesībām ("*WCT*"), kas pieņemts Ženēvā 1996. gada 20. decembrī;

d) *WPPT*; un

e) Marrākešas līgumu, kas atvieglo piekļuvi iespieddarbiem personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai drukas lasītnespēju citu iemeslu dēļ, un kas noslēgts Marrākešā 2013. gada 27. jūnijā.

2. Katra Puse dara visu iespējamo, lai ratificētu Pekinas līgumu par audiovizuālo izpildījumu, kas pieņemts Pekinā 2012. gada 24. jūnijā, vai tam pievienotos.

32.9. PANTS

Autori

Katra Puse nodrošina autoriem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt:

a) viņu darbu tiešu vai netiešu pagaidu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji;

PUBLIC

b) viņu darbu oriģinālu vai kopiju publisku izplatīšanu jebkādā veidā, tos pārdodot vai kā citādi;

c) viņu darbu publiskošanu pa vadiem vai ar bezvadu līdzekļiem, arī darot tos pieejamus sabiedrībai tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā; un

d) viņu datorprogrammu vai kinematogrāfisko darbu oriģinālu vai kopiju komerciālu nomu sabiedrībai.

PUBLIC

32.10. PANTS

Izpildītāji

Katra Puse nodrošina izpildītājiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt:

a) viņu sniegtā izpildījuma fiksāciju[1];

b) viņu sniegtā izpildījuma fiksāciju tiešu vai netiešu pagaidu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kopumā vai daļēji;

c) viņu sniegtā izpildījuma fiksāciju izplatīšanu sabiedrībai, pārdodot vai kā citādi;

[1] "Fiksācija" ir skaņu izpausme vai atveidojums, ko var uztvert, reproducēt vai pārraidīt ar ierīces palīdzību.

d) viņu sniegtā izpildījuma fiksāciju pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai pa vadiem vai ar bezvadu līdzekļiem tā, lai sabiedrības locekļi tam var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā; un

e) viņu sniegtā izpildījuma raidīšanu bezvadu sistēmā un publiskošanu, izņemot gadījumus, kad izpildījums jau ir pārraidīts vai arī tas tiek veikts no fiksācijas.

PUBLIC

32.11. PANTS

Fonogrammu producenti

Katra Puse nodrošina fonogrammu producentiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt:

a) savu fonogrammu tiešu vai netiešu pagaidu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kopumā vai daļēji;

b) savu fonogrammu, arī to kopiju, publisku izplatīšanu, tās pārdodot vai kā citādi nododot īpašumtiesības;

c) savu fonogrammu pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai pa vadiem vai ar bezvadu līdzekļiem tā, lai sabiedrības locekļi tām var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā; un

d) savu fonogrammu komerciālu nomu sabiedrībai.

PUBLIC

32.12. PANTS

Raidorganizācijas

Katra Puse nodrošina raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt:

a) ar bezvadu līdzekļiem pārraidīto savu raidījumu fiksāciju;

b) ar bezvadu līdzekļiem pārraidīto savu raidījumu fiksāciju tiešu vai netiešu, pagaidu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kopumā vai daļēji; un

c) savu raidījumu retranslāciju ar bezvadu līdzekļiem, kā arī to publiskošanu[1], ja šāda publiskošana notiek vietās, kas pieejamas publikai par ieejas maksu.

[1] Lielākai noteiktībai – nekas šajā punktā neliedz Pusei paredzēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs tiesības var izmantot saskaņā ar Romas konvencijas 13. panta d) punktu.

32.13. PANTS

Komerciālos nolūkos publicētu
fonogrammu raidīšana un publiskošana[1]

1. Katra Puse paredz tiesības, kas nodrošina to, ka lietotājs maksā izpildītājiem un fonogrammu producentiem vienreizēju taisnīgu atlīdzību, ja komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai šādas fonogrammas reprodukciju izmanto raidīšanai vai publiskošanai.[2]

2. Katra Puse nodrošina, ka 1. punktā minēto vienreizējo taisnīgo atlīdzību sadala starp attiecīgajiem izpildītājiem un fonogrammu producentiem. Katra Puse var pieņemt tiesību aktus, kas gadījumā, ja starp izpildītājiem un fonogrammu producentiem nav līguma, paredz noteikumus, kā izpildītāji un fonogrammu producenti savstarpēji sadala vienreizējo taisnīgo atlīdzību.

PUBLIC

[1] Katra Puse izpildītājiem un fonogrammu producentiem var piešķirt plašākas tiesības attiecībā uz komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu raidīšanu un publiskošanu.

[2] Šā panta nolūkos "publiskošana" neietver fonogrammas pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai pa vadiem vai ar bezvadu līdzekļiem tā, lai sabiedrības locekļi tai var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

32.14. PANTS

Aizsardzības termiņš

1. Autora tiesības uz darbu ir spēkā visu autora mūžu un ne mazāk kā 70 gadus pēc autora nāves neatkarīgi no datuma, kad darbs ir likumīgi darīts pieejams sabiedrībai[1].

2. Ja darbam ir vairāki līdzautori, 1. punktā paredzēto aizsardzības termiņu aprēķina no pēdējā dzīvā līdzautora nāves dienas.

PUBLIC

[1] Ja Puse paredz īpašu aizsardzības termiņu gadījumos, kad tiesību turētājs ir juridiska persona, aizsardzības termiņš ilgst ne mazāk kā 70 gadus pēc tam, kad darbs ir likumīgi publiskots.

3. Ja darbs ir anonīms vai laists klajā ar pseidonīmu, aizsardzības termiņš ilgst ne mazāk kā 70 gadus pēc tam, kad darbs likumīgi darīts pieejams sabiedrībai. Tomēr, ja autora pieņemtais pseidonīms neļauj šaubīties par autora identitāti vai ja autors šajā punktā minētajā laikposmā atklāj savu identitāti, piemēro 1. punktā paredzēto aizsardzības termiņu.

4. Kinematogrāfisko vai audiovizuālo darbu aizsardzības termiņš beidzas ne agrāk kā pēc 70 gadiem pēc pēdējā pārdzīvojušā autora nāves dienas. Personas, kas uzskatāmas par kinematogrāfiska vai audiovizuāla darba autoriem, nosaka pēc Pušu normatīvajiem aktiem.

5. Raidorganizāciju tiesības beidzas pēc 50 gadiem no raidījuma pirmās pārraides dienas.

PUBLIC

6. Izpildītāju tiesības beidzas ne agrāk kā pēc 50 gadiem no attiecīgā izpildījuma fiksācijas dienas, taču:

a) ja izpildījuma fiksācija ir likumīgi publicēta vai, ja Puse to paredz, likumīgi publiskota šajā punktā minētajā 50 gadu laikposmā, aizsardzības termiņu aprēķina, skaitot no pirmās šādas publikācijas dienas vai, ja Puse to paredz, no pirmās šādas publiskošanas dienas. Ja Puse paredz abas iespējas, aizsardzības termiņu aprēķina atkarībā no tā, kurš notikums iestājas agrāk; un

b) ja izpildījuma fiksācija fonogrammā ir likumīgi publicēta vai, ja Puse to paredz, likumīgi publiskota šajā punktā minētajā 50 gadu laikposmā, aizsardzības termiņš beidzas ne agrāk kā pēc 70 gadiem, skaitot no pirmās šādas publikācijas dienas vai, ja Puse to paredz, no pirmās šādas publiskošanas dienas. Ja Puse paredz abas iespējas, aizsardzības termiņu skaita atkarībā no tā, kurš notikums iestājas agrāk.

PUBLIC

7. Fonogrammu producentu tiesības izbeidzas ne mazāk kā pēc 50 gadiem no brīža, kad izdarīta fiksācija. Tomēr, ja fonogramma ir likumīgi publicēta vai, ja Puse to paredz, likumīgi publiskota minētajā laikposmā, šādas tiesības beidz darboties ne agrāk kā pēc 70 gadiem, skaitot no pirmās šādas publikācijas dienas, vai, ja Puse to paredz, no pirmās šādas publiskošanas dienas. Puses var pieņemt vai saglabāt iedarbīgus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka peļņa, kas gūta to 20 aizsardzības gadu laikā, kuri sākas pēc 50 gadiem, tiek taisnīgi sadalīta starp izpildītājiem un fonogrammu producentiem.

PUBLIC

32.15. PANTS

Tālākpārdošanas tiesības

1. Katra Puse par labu grafiskās vai plastiskās mākslas oriģināldarba autoram paredz "tālākpārdošanas tiesības" – kas definētas kā neatsavināmas tiesības un no kā nevar atteikties pat iepriekš – saņemt autoratlīdzību, kuras pamatā ir pārdošanas cena, kas iegūta no darba turpmākas pārdošanas pēc tam, kad autors šo darbu pirmo reizi nodevis tālāk[1].

2. Tālākpārdošanas tiesības, kas minētas 1. punktā, attiecas uz visām tālākpārdošanas darbībām, kurās kā pārdevējus, pircējus vai starpniekus iesaista profesionālus mākslas tirgus speciālistus, kuras veic izsoļu nami, mākslas galerijas un kopumā visa veida mākslas darbu tirgotāji.

[1] Neatkarīgi no šā panta Čīle attiecībā uz autoratlīdzību aprēķināšanu var turpināt piemērot 36. panta pirmo daļu 1970. gada 28. augusta likumā Nr. 17.366, kas grozīts ar 2017. gada 13. oktobra likumu Nr. 21.045.

3. Katra Puse var noteikt, ka 1. punktā minētās tālākpārdošanas tiesības neattiecas uz tādām tālākpārdošanas darbībām, kad pārdevējs ir ieguvis attiecīgo darbu tieši no paša autora mazāk nekā trīs gadus pirms minētās tālākpārdošanas un ja tālākpārdošanas cena nepārsniedz noteiktu minimālo summu.

PUBLIC

32.16. PANTS

Tiesību kolektīvā pārvaldība

1. Puses veicina sadarbību starp to attiecīgajām mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, lai veicinātu darbu un citu aizsargātu tiesību objektu pieejamību Pušu teritorijās un sekmētu no tiesībām uz šādu darbu vai citu aizsargātu tiesību objektu izmantošanu gūto ienākumu nodošanu starp attiecīgajām mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām.

2. Puses veicina mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju pārredzamību, jo īpaši attiecībā uz to iekasētajiem no tiesībām gūtajiem ienākumiem, atskaitījumiem, ko tās piemēro iekasētajiem no tiesībām gūtajiem ienākumiem, iekasēto no tiesībām gūto ienākumu izmantošanu, izplatīšanas politiku un repertuāru.

3. Katra Puse nodrošina to, ka gadījumos, kad mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas, kas iedibinātas vienas Puses teritorijā, uz pārstāvības nolīguma pamata pārstāv citu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, kura iedibināta otras Puses teritorijā, pārstāvošā mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija tiek mudināta precīzi, regulāri un rūpīgi samaksāt summas, kas pienākas pārstāvētajai mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, kā arī sniegt pārstāvētajai mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai informāciju par summu, kura tās vārdā ir iekasēta kā no tiesībām gūti ienākumi, un par jebkādiem atskaitījumiem no minētajiem ienākumiem.

32.17. PANTS

Ierobežojumi un izņēmumi

Katra Puse nosaka, ka 32.9. līdz 32.13. pantā paredzēto tiesību ierobežojumus vai izņēmumus attiecina tikai uz dažiem īpašiem gadījumiem, kas nav pretrunā darba vai cita tiesību objekta parastai izmantošanai un nepamatoti neskar tiesību turētāju likumīgās intereses.

PUBLIC

32.18. PANTS

Tehnoloģisko pasākumu aizsardzība

1. Katra Puse nodrošina pienācīgu tiesisko aizsardzību pret jebkuru efektīvu tehnoloģisko pasākumu apiešanu, ko attiecīgā persona veic, apzinoties savu rīcību, vai, ja tai ir pietiekams pamats apzināties savu rīcību.

2. Katra Puse nodrošina pienācīgu tiesisko aizsardzību pret tādu ierīču, ražojumu vai komponentu izgatavošanu, importu, izplatīšanu, pārdošanu, nomu, pārdošanas vai nomas reklāmu vai turēšanu īpašumā komerciālā nolūkā vai tādu pakalpojumu sniegšanu:

a) kuri tiek veicināti, reklamēti vai pārdoti ar mērķi apiet jebkādus efektīvus tehnoloģiskos pasākumus;

b) kuru komerciāli nozīmīgais mērķis vai izmantošana, izņemot jebkādu efektīvu tehnoloģisko pasākumu apiešanu, ir ļoti ierobežota; vai

c) kuri galvenokārt ir projektēti, ražoti, pielāgoti vai izpildīti, lai dotu iespēju veikt vai atvieglotu jebkādu efektīvu tehnoloģisko pasākumu apiešanu.

3. Šajā apakšiedaļā "tehnoloģisks pasākums" nozīmē jebkuru tehnoloģiju, ierīci vai komponentu, kuru parasti izmanto, lai nepieļautu vai ierobežotu tādas darbības attiecībā uz darbiem vai citiem tiesību objektiem[1], ko nav atļāvis autortiesību vai blakustiesību turētājs, kā noteikts Puses tiesību aktos. Tehnoloģiskus pasākumus uzskata par efektīviem, ja tiesību turētāji kontrolē aizsargātā darba vai cita tiesību objektu izmantošanu ar piekļuves kontroli vai aizsardzības procesu, piemēram, kodēšanu, trokšņu radīšanu vai citu darba vai cita tiesību objekta pārveidošanu, vai ar kopiju kontroles mehānismu, ar ko sasniedz aizsardzības mērķi.

4. Neatkarīgi no 1. punktā paredzētās tiesiskās aizsardzības – ja tiesību subjekti neveic brīvprātīgus pasākumus, katra Puse vajadzības gadījumā var veikt pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka šajā pantā paredzētā pienācīgā tiesiskā aizsardzība pret efektīvu tehnoloģisku pasākumu apiešanu neliedz izmantot 32.17. pantā paredzētos izņēmumus vai ierobežojumus personām, uz kurām tie attiecas.

[1] Lielākai noteiktībai – "darbi vai citi tiesību objekti" neattiecas uz tiem darbiem vai citiem tiesību objektiem, kuriem beidzies aizsardzības termiņš.

32.19. PANTS

Pienākumi, kas attiecas uz informāciju par tiesību pārvaldību

1. Katra Puse nodrošina pienācīgu tiesisko aizsardzību pret visām personām, kas bez atļaujas apzināti veic kādu no turpmāk minētajām darbībām, ja attiecīgā persona zina vai tai ir pietiekams pamats zināt, ka, šādi rīkojoties, tā izraisa, pieļauj, atvieglo vai slēpj jebkādu autortiesību vai blakustiesību pārkāpumu, kas paredzēts minētās Puses tiesību aktos:

a) elektroniskas informācijas par tiesību pārvaldību dzēšanu vai mainīšanu; un

b) saskaņā ar šo apakšiedaļu aizsargātu tādu darbu vai citu tiesību objektu izplatīšanu, importēšanu izplatīšanai, apraidi, publiskošanu vai padarīšanu par pieejamu publikai, kuros bez atļaujas ir izdzēsta vai mainīta elektroniskā informācija par tiesību pārvaldību.

2. Šajā pantā "informācija par tiesību pārvaldību" nozīmē visu informāciju, ko sniedz tiesību turētājs un kas identificē darbu vai citu tiesību objektu, kurš minēts šajā pantā, autoru vai citu tiesību turētāju, vai informāciju par darba vai citu tiesību objekta izmantošanas noteikumiem un visus numurus vai kodus, kas apzīmē minēto informāciju.

3. Šā panta 2. punktu piemēro, ja minētajā punktā norādītā informācija attiecas uz tāda darba vai cita tiesību objekta kopiju, kas minēts šajā pantā, vai ja minētā informācija parādās saistībā ar tā publiskošanu.

PUBLIC

2. APAKŠIEDAĻA

PREČU ZĪMES

PUBLIC

32.20. PANTS

Starptautiski nolīgumi

Katra Puse:

a) ievēro Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju protokolu, kas pieņemts Madridē 1989. gada 27. jūnijā un grozīts 2007. gada 12. novembrī;

b) ievēro Preču zīmju līgumu, kas pieņemts Ženēvā 1994. gada 27. oktobrī, un 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgumu par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām, kurš grozīts 1979. gada 28. septembrī; un

c) dara visu iespējamo, lai pievienotos Singapūras līgumam par preču zīmēm, kas parakstīts Singapūrā 2006. gada 27. martā.

32.21. PANTS

Tiesības, ko piešķir preču zīme

Katra Puse nodrošina, ka reģistrētas preču zīmes īpašniekam ir ekskluzīvas tiesības neļaut trešajām personām, kuras nav saņēmušas īpašnieka piekrišanu, tirdzniecības gaitā izmantot zīmi, kas ir identiska vai līdzinās reģistrētajai preču zīmei, ja izmantošanas rezultātā rastos sabiedrības maldināšanas iespēja. Ja identiskām precēm vai pakalpojumiem tiek izmantotas identiskas zīmes, tiek prezumēta sabiedrības maldināšanas iespēja.

PUBLIC

32.22. PANTS

Reģistrācijas procedūra

1. Katra Puse nodrošina preču zīmju reģistrācijas sistēmu, kurā katrs galīgais negatīvais lēmums, arī daļējs reģistrācijas atteikums, ko pieņēmusi attiecīgā preču zīmju administrācija, tiek pienācīgi pamatots un rakstiski paziņots attiecīgajai personai.

2. Katra Puse nodrošina iespēju trešām personām iebilst pret preču zīmju pieteikumiem vai, ja to attiecīgā gadījumā paredz tās tiesību akti, – pret preču zīmju reģistrāciju. Šāda iebildumu izskatīšana notiek, uzklausot abas Puses.

3. Katra Puse nodrošina preču zīmju pieteikumu un reģistrēto preču zīmju elektronisku datubāzi, kas ir pieejama atklātībai.

PUBLIC

32.23. PANTS

Plaši pazīstamas preču zīmes

Lai nodrošinātu plaši pazīstamu preču zīmju aizsardzību, kā noteikts Parīzes konvencijas 6.a pantā un *TRIPS* līguma 16. panta 2. un 3. punktā, Puses atzīst to, cik nozīmīga ir Vienotā rekomendācija par plaši pazīstamu preču zīmju aizsardzības noteikumiem, kuru Parīzes Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības savienības asambleja un *WIPO* Ģenerālā asambleja pieņēmusi *WIPO* dalībvalstu asambleju 34. sanāksmju kārtā 1999. gada 20. līdz 29. septembrī.

32.24. PANTS

Izņēmumi attiecībā uz preču zīmes piešķirtajām tiesībām

1. Katra Puse:

a) paredz, ka aprakstošu apzīmējumu godprātīga izmantošana ir ierobežots izņēmums no preču zīmju piešķirtajām tiesībām; un

b) var paredzēt citus ierobežotus izņēmumus.

2. Šā panta 1. punktu piemēro ar noteikumu, ka, paredzot izņēmumu, tiek ņemtas vērā preču zīmju īpašnieku un trešo personu tiesības.

3. Preču zīme nedod tās īpašniekam tiesības aizliegt trešai personai izmantot komercdarbībā:

a) tās vārdu/nosaukumu vai adresi;

b) norādes attiecībā uz preču vai sniegtā pakalpojuma veidu, kvalitāti, daudzumu, paredzēto nolūku, vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības; vai

c) preču zīmi, ja tā ir vajadzīga, lai norādītu nolūku, kādā paredzēts izmantot preci vai pakalpojumu, proti, kā piederumus vai rezerves daļas.

4. Šā panta 3. punktu piemēro gadījumos, ja izmantošana no trešās personas puses atbilst godīgai rūpnieciskai vai komercdarījumu praksei[1].

5. Puse var paredzēt, ka preču zīme nedod īpašniekam tiesības aizliegt trešai personai tirdzniecībā izmantot agrākas tiesības, kas ir spēkā tikai konkrētā apvidū, ja minētās tiesības ir atzītas minētās Puses tiesību aktos un tiek piemērotas teritorijā, kurā tās tiek atzītas.

[1] Alternatīvi Puse var noteikt, ka šāda izmantošana ir atļauta ar noteikumu, ka netiek maldināta vai mulsināta attiecīgā sabiedrības daļa.

32.25. PANTS

Pamats atcelšanai

1. Katra Puse paredz, ka preču zīme ir atceļama, ja nepārtrauktā piecu gadu laikposmā šī preču zīme attiecīgajā teritorijā nav faktiski tikusi lietota saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kuriem tā reģistrēta, lai gan nav pienācīgu iemeslu tās nelietošanai. Tomēr Puse var paredzēt, ka neviena persona nevar lūgt atcelt īpašnieka tiesības uz preču zīmi, ja laikā no obligātā piecu gadu laikposma izbeigšanās līdz atcelšanas pieteikuma iesniegšanai ir sākta vai atsākta preču zīmes faktiska izmantošana. Izmantošanas sākšanu vai atsākšanu triju mēnešu periodā pirms atcelšanas pieprasījuma iesniegšanas, kas sācies ne agrāk par nepārtrauktā piecu gadu neizmantošanas perioda beigām, tomēr neņem vērā, ja sagatavošanās šādai sākšanai vai atsākšanai notikusi tikai pēc tam, kad īpašnieks uzzinājis, ka varētu tikt iesniegts atcelšanas pieprasījums.

2. Preču zīme ir atceļama, ja pēc tās reģistrācijas dienas īpašnieka bezdarbības rezultātā tā kļuvusi par sugas vārdu tirdzniecībā ar preci vai pakalpojumu, attiecībā uz ko tā reģistrēta[1].

[1] Preču zīme ir atceļama, ja pēc tās reģistrācijas datuma preču zīmes īpašnieka lietošanas vai ar viņa piekrišanu notikušas lietošanas rezultātā attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kam tā reģistrēta, tā var maldināt sabiedrību, jo īpaši attiecībā uz minēto preču vai pakalpojumu īpašībām, kvalitāti vai ģeogrāfisko izcelsmi.

32.26. PANTS

Negodprātīgi pieteikumi

Preču zīmi var pasludināt par spēkā neesošu, ja preču zīmes reģistrācijas pieteikums iesniegts negodprātīgos nolūkos. Katra Puse var arī noteikt, ka šādu preču zīmi nereģistrē.

PUBLIC

3. APAKŠIEDAĻA

DIZAINPARAUGI[1]

32.27. PANTS

Starptautiskie nolīgumi

Katra Puse dara visu pamatoti iespējamo, lai pievienotos Hāgas Vienošanās par dizainparaugu starptautisko reģistrāciju Ženēvas aktam, kas pieņemts Ženēvā 1999. gada 2. jūlijā.

[1] Šajā nodaļā atsauces uz dizainparaugiem jālasa kā atsauces uz reģistrētiem rūpnieciskajiem dizainparaugiem.

32.28. PANTS

Reģistrētu dizainparaugu[1] aizsardzība

1. Katra Puse nodrošina aizsardzību patstāvīgi radītiem jauniem vai oriģināliem dizainparaugiem[2]. Aizsardzību nodrošina ar reģistrāciju, un tā dod reģistrācijas turētājam ekskluzīvas tiesības saskaņā ar šā panta noteikumiem.

2. Reģistrēta dizainparauga turētājam ir tiesības neļaut trešām personām bez turētāja piekrišanas vismaz izgatavot, piedāvāt pārdošanai, pārdot, importēt, eksportēt, glabāt vai izmantot ražojumu, uz kura ir aizsargātais dizainparaugs vai kurā tas ir iestrādāts, vai izmantot preces, uz kurām ir aizsargātais dizainparaugs vai kurā tas ir iestrādāts, ja šādas darbības tiek veiktas komerciālos nolūkos, nepamatoti kaitē dizainparauga parastai izmantošanai vai nav savienojamas ar godīgas tirdzniecības praksi.

3. Dizainparaugu, ko izmanto vai iekļauj ražojumā, kurš ir kompleksā ražojumā iekļauta sastāvdaļa, uzskata par jaunu un oriģinālu:

a) ja sastāvdaļa, kad tā ir iekļauta kompleksajā ražojumā, paliek redzama kompleksā ražojuma parastas izmantošanas laikā; un

[1] Savienība piešķir aizsardzību arī nereģistrētiem dizainparaugiem, ja tie atbilst Padomes Regulai (EK) Nr. 6/2002 (2001. gada 12. decembris) par Kopienas dizainparaugiem (OV ES L 3, 5.1.2002., 1. lpp.).

[2] Puse savos tiesību aktos var noteikt prasību, ka dizainparaugu raksturam jābūt individuālam. ES Puse uzskata, ka dizainparaugam ir individuāls raksturs, ja kopiespaids, ko tas rada informētam lietotājam, atšķiras no kopiespaida, ko šādam lietotājam rada jebkurš dizainparaugs, kurš ir darīts pieejams sabiedrībai.

b) ciktāl šīs a) apakšpunktā minētās sastāvdaļas redzamās iezīmes pašas par sevi atbilst novitātes un oriģinalitātes prasībai.

4. Šā panta 3. punkta a) apakšpunktā jēdziens "parasta izmantošana" ir galalietotāja veikta izmantošana, izņemot apkopi, apkalpošanu vai labošanu.

PUBLIC

32.29. PANTS

Aizsardzības ilgums

Pieejamās aizsardzības laiks ir vismaz 15 gadi, skaitot no pieteikuma iesniegšanas dienas.

32.30. PANTS

Izņēmumi un ierobežojumi

1. Katra Puse var noteikt ierobežotus izņēmumus dizainparaugu aizsardzībai, ja šādi izņēmumi nav nepamatoti pretrunā ar aizsargāto dizainparaugu parastu izmantošanu un nepamatoti neierobežo aizsargātā dizainparauga turētāja likumīgās intereses, ņemot vērā trešo personu likumīgās intereses.

2. Dizainparaugu aizsardzība netiek attiecināta uz dizainparaugiem, kas izveidoti, vadoties no tehniskiem vai funkcionāliem apsvērumiem.

3. Dizainparauga tiesības neattiecas uz ražojuma izskata iezīmēm, kas ir noteikti jāreproducē to precīzā formā un izmēros, lai ražojumu, kurā dizainparaugs ir iekļauts vai kuram tas ir pielietots, mehāniski pievienotu vai ievietotu, novietotu ap to vai novietotu pretī citam ražojumam tā, lai katrs ražojums varētu funkcionēt.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, dizainparauga tiesības var tikt izbeigtas, ja dizainparauga nolūks ir vairākus savstarpēji aizvietojamus ražojumus ļaut samontēt vai savienot modulārā sistēmā.

32.31. PANTS

Saistība ar autortiesībām

Dizainparaugam nodrošina arī aizsardzību atbilstoši jebkuras Puses tiesību aktiem autortiesību jomā, sākot ar dienu, kurā dizainparaugs ir radīts vai fiksēts jebkādā veidā. Katra Puse nosaka, kādā mērā un ar kādiem nosacījumiem šāda aizsardzība tiek piešķirta, tai skaitā prasīto oriģinalitātes līmeni.

PUBLIC

4. APAKŠIEDAĻA

ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES NORĀDES

PUBLIC

32.32. PANTS

Definīcija un piemērošanas joma

1. Šajā nolīguma daļā "ģeogrāfiskās izcelsmes norāde" ir norāde, kas identificē preces izcelsmi Puses teritorijā vai šādas teritorijas reģionā vai apvidū, ja konkrēta preces īpatnība, tās reputācija vai citas tās īpašības ir galvenokārt saistāmas ar tās ģeogrāfisko izcelsmi.

2. Šī apakšiedaļa attiecas uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, ar kurām apzīmē 32.-C pielikumā uzskaitītos produktus.

3. Puses vienojas, ka pēc šā nolīguma stāšanās spēkā apsvērs iespēju paplašināt to ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu piemērošanas jomu, uz kurām attiecas šī apakšiedaļa, attiecinot to arī uz citiem ražojumu veidiem, kuriem ir ģeogrāfiskās izcelsmes norāde un kurus neaptver 2. punkts, jo īpaši uz amatniecību, ņemot vērā Pušu likumdošanas attīstību.

4. Puse aizsargā otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norādes saskaņā ar šo apakšiedaļu, ja minētās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes kā tādas ir aizsargātas izcelsmes valstī.

PUBLIC

32.33. PANTS

Sarakstā iekļautās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes

Katra Puse, izskatījusi gan otras Puses tiesību aktus, kas minēti 32.-A pielikumā, gan otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kas ietvertas 32.-C pielikumā, un veikusi pienācīgus publicitātes pasākumus saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi, atbilstoši šajā apakšiedaļā noteiktajam aizsardzības līmenim aizsargā otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kas iekļautas 32.-C pielikuma sarakstā.

32.34. PANTS

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu saraksta grozījums

1. Puses vienojas par iespēju grozīt 32.-C pielikumā minēto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu sarakstu saskaņā ar 32.40. panta 1. punktu. Neviens Puses papildinājums ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu sarakstam 32.-C pielikumā nepārsniedz 45 ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reizi trijos gados pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Puses, rīkojoties abām Pusēm pieņemamā veidā, pievieno jaunas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes pēc tam, kad ir pabeigta iebildumu procedūra saskaņā ar 32.-B pielikumā noteiktajiem kritērijiem un ir veikta ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu pārbaude, ja abas Puses ir gandarītas par iznākumu.

2. Ja grozījums ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu sarakstā 32.-C pielikuma sarakstā skar nelielas izmaiņas, kas saistītas ar uzskaitītās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes rakstību vai atsauci uz ģeogrāfiskā apgabala nosaukumu, uz kuru tā attiecināma, piemēro 32.40. panta 4. punktā minēto procedūru.

3. Jebkuru ģeogrāfiskās izcelsmes norādes pievienošanu vai maiņu atbilstoši 1. vai 2. punktam veic, Pusēm savstarpēji vienojoties.

PUBLIC

32.35. PANTS

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzības tvērums

1. Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kas iekļautas 32.-C pielikuma sarakstā, kā arī pievienotas saskaņā ar 32.34. pantu, tiek aizsargātas pret:

a) jebkādu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes komerciālu izmantošanu attiecībā uz tāda paša veida ražojumu, kura izcelsme:

   i) neatrodas 32.-C pielikumā šai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei minētajā izcelsmes vietā; vai

ii) atrodas 32.-C pielikumā šai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei minētajā izcelsmes vietā, bet kurš nav ražots vai izgatavots saskaņā ar aizsargātā nosaukuma produkta specifikāciju, pat ja nosaukumam ir pievienoti tādi apzīmējumi kā "veids", "tips", "stils", "imitācija", "aromāts" vai līdzīgi apzīmējumi;

b) jebkuru tādu līdzekļu izmantošanu produkta apzīmēšanā vai noformēšanā, kuri norāda vai uzvedina uz domām, ka attiecīgais produkts cēlies ģeogrāfiskajā teritorijā, kas nav tā patiesā izcelsmes vieta, tā ka pastāv riski, ka sabiedrība tiks maldināta par produkta ģeogrāfisko izcelsmi;

c) jebkādu izmantošanu, kas ir negodīgas konkurences darbība Parīzes konvencijas 10.a panta nozīmē, tostarp pret ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reputācijas vai jebkādas nepatiesas vai maldinošas norādes izmantošanu attiecībā uz produkta izcelsmi, cilmi, raksturu vai būtiskām īpašībām uz iekšējā vai ārējā iepakojuma, reklāmas materiāla vai dokumentiem, kas saistīti ar pašām precēm, un pret jebkādu praksi, kas var maldināt patērētāju attiecībā uz produkta patieso izcelsmi.

2. Aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes Pušu teritorijās nekļūst par sugas vārdiem.

3. Saskaņā ar šo apakšiedaļu nav pienākuma aizsargāt ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kas nav aizsargātas vai pārstājušas būt aizsargātas to izcelsmes teritorijā.

PUBLIC

4. Puse neizslēdz iespēju, ka kompetentās iestādes tās izcelsmes teritorijā var atcelt ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzību vai atzīšanu, pamatojoties uz to, ka aizsargātais vai atzītais apzīmējums vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tās izcelsmes teritorijā sākotnēji tika piešķirta aizsardzība vai atzīšana.

5. Ja beidzas kādas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzība tās izcelsmes teritorijā, katra Puse to paziņo otrai Pusei. Šādus paziņojumus iesniedz saskaņā ar 32.40. pantā minētajām procedūrām.

6. Nekas šajā apakšiedaļā neierobežo jebkuras personas tiesības tirdzniecības gaitā izmantot savu vai savu priekšgājēju vārdu uzņēmējdarbībā, izņemot gadījumus, ja šo vārdu izmanto tādā veidā, ka tiek maldināta sabiedrība.

7. Aizsardzība, kas paredzēta saskaņā ar šo apakšiedaļu, attiecas uz 32.-C pielikuma sarakstā iekļauto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu tulkojumu, ja šāda tulkojuma izmantošana rada risku, ka tiks maldināta sabiedrība.

8. Ja ģeogrāfiskās izcelsmes norādes tulkojums ir identisks parastam apzīmējumam ikdienas valodā vai satur sugas vārdus vai aprakstošus jēdzienus, tostarp lietvārdus un īpašības vārdus vai ikdienas valodai raksturīgus jēdzienus, kas atbilst ikdienas valodā ierastam apzīmējumam, ko Puses teritorijā lieto kā produkta vispārpieņemtu nosaukumu, vai ja ģeogrāfiskās izcelsmes norāde nav identiska šādam apzīmējumam, bet ietver sevī to, šīs apakšiedaļas noteikumi neierobežo nevienas personas tiesības izmantot šo apzīmējumu saistībā ar šo produktu.

PUBLIC

9. Šajā apakšiedaļā paredzētā aizsardzība neattiecas uz atsevišķu sastāvdaļu saliktā apzīmējumā, kas aizsargāts kā 32.-C-1. papildinājuma sarakstā iekļauta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, ja šī atsevišķā sastāvdaļa[1] ikdienas valodā atbilst saistītā produkta vispārpieņemtajam nosaukumam.

10. Nekas šajā apakšiedaļā neliedz Puses teritorijā attiecībā uz jebkuru produktu izmantot augu šķirnes vai dzīvnieku šķirnes nosaukumu.[2]

11. Attiecībā uz jaunām ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, ko Puse plāno pievienot saskaņā ar 32.34. pantu, Pusei nav pienākuma aizsargāt ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, kas ir identiska jēdzienam, kuru minētās Puses teritorijā ikdienas valodā ir ierasts izmantot par attiecīgā produkta vispārpieņemto nosaukumu.[3]

PUBLIC

---

1 Kā noteikts 32-C-1. papildinājumā, kurā ietverti apzīmējumi, kuru aizsardzība netiek prasīta.

2 32.-C pielikuma paskaidrojošajās piezīmēs ir definētas augu šķirnes un dzīvnieku šķirnes, kuru nosaukumus drīkst izmantot.

3 Kad Puses iestādes, izvērtējot jaunas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes pievienošanu, nosaka, vai jēdziens Puses teritorijā ikdienas valodā ir vispārpieņemtais attiecīgās preces nosaukums, šīm iestādēm ir tiesības ņemt vērā to, kā patērētāji tās teritorijā izprot šo jēdzienu. Patērētāju izpratni ietekmējoši faktori var būt, piemēram, šādi: a) vai jēdziens tiek lietots, lai apzīmētu attiecīgā produkta veidu, kā norādīts uzticamos avotos, piemēram, vārdnīcās, laikrakstos un attiecīgās tīmekļa vietnēs, vai b) kā produkts, uz kuru attiecas jēdziens, tiek tirgots un izmantots komercdarbībā attiecīgās Puses teritorijā.

32.36. PANTS

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu izmantošanas tiesības

1. Nosaukumu, kas saskaņā ar šo apakšiedaļu aizsargāts kā ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, var izmantot jebkurš uzņēmējs, kurš pārdod produktu, kas atbilst attiecīgajai produkta specifikācijai.

2. Nosaukumu, kas saskaņā ar šo apakšiedaļu tiek aizsargāts kā ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, lietotājiem nav nepieciešams reģistrēt, un par tā izmantošanu netiek prasīta papildu samaksa.

PUBLIC

32.37. PANTS

Saikne starp preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm

1. Puses atsakās reģistrēt preču zīmi, kuras izmantošana būtu pretrunā 32.35. pantam un kura attiecas uz tāda paša veida produktu kā ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, ar nosacījumu, ka pieteikums šādas preču zīmes reģistrācijai ir iesniegts pēc dienas, kad iesniegts pieteikums ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzībai attiecīgās Puses teritorijā.

2. Preču zīmes, kas reģistrētas, pārkāpjot 1. punktu, *ex officio* vai pēc ieinteresētās personas pieprasījuma atzīst par nederīgām saskaņā ar Pušu tiesību aktiem un praksi.

3. Attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, kas minētas 32.33. pantā, šā panta 1. un 2. punktā minētā pieteikuma par aizsardzību iesniegšanas diena ir 2022. gada 1. novembris.

4. Attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, kas pievienotas 32.-C pielikumam saskaņā ar 32.34. pantu, aizsardzības pieteikuma iesniegšanas diena ir diena, kad otrai Pusei nosūtīts pieprasījums nodrošināt ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzību, ar nosacījumu, ka sekmīgi pabeigts process, kura mērķis ir grozīt 32.34. pantā minēto aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu sarakstu.

5. Puses aizsargā ģeogrāfiskās izcelsmes norādes arī tad, ja pastāv iepriekšēja preču zīme. Iepriekšējas labticīgi reģistrētas preču zīmes var atjaunot, un uz tām var attiecināt izmaiņas, kuru dēļ ir jāiesniedz jauni preču zīmju pieteikumi, ar noteikumu, ka šīs izmaiņas neapdraud ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un ka nav pamata preču zīmi atzīt par nederīgu saskaņā ar Pušu tiesību aktiem.

6. Šā panta 5. punkta izpratnē "iepriekšēja preču zīme" ir preču zīme, kuras izmantošana ir pretrunā 32.35. pantam un kura ir labticīgi pieteikta reģistrācijai vai nodibināta lietošanas ceļā – ja tāda iespēja ir paredzēta attiecīgajos tiesību aktos –Puses teritorijā pirms dienas, kad otra Puse saskaņā ar šo nolīgumu daļu ir iesniegusi pieteikumu par ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzību.

PUBLIC

32.38. PANTS

Aizsardzības īstenošana

Katra Puse īsteno 32.35., 32.36. un 32.37. pantā paredzēto aizsardzību ar administratīvu rīcību pēc ieinteresētās personas pieprasījuma. Katra Puse saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi paredz papildu administratīvus un tiesiskus pasākumus, lai novērstu vai apturētu aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu nelikumīgu izmantošanu.

PUBLIC

32.39. PANTS

Vispārīgi noteikumi

1. Pusei nav pienākuma aizsargāt nosaukumu kā ģeogrāfiskās izcelsmes norādi saskaņā ar šo apakšiedaļu, ja šis nosaukums ir pretrunā kādas augu vai dzīvnieku šķirnes nosaukumam un tādējādi var maldināt patērētāju par produkta patieso izcelsmi.

2. Ja Pušu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir homonīmas, otra Puse katrai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei piešķir aizsardzību ar noteikumu, ka praksē nosaukumu izmantošanas un noformējuma nosacījumi ir pietiekami atšķirīgi, lai nemaldinātu patērētāju.

3. Ja viena Puse divpusējās sarunās ar trešo valsti ierosina aizsargāt minētās trešās valsts ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, kuras attiecīgais nosaukums ir otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norādes homonīms, tā par to informē otru Pusi, kurai tiek dota iespēja izteikt piezīmes pirms aizsardzības piešķiršanas minētajai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei.

4. Tādu produktu importu, eksportu un tirdzniecību, kas atbilst 32.-C pielikumā uzskaitītajām ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, veic atbilstīgi normatīvajiem aktiem, kuri piemērojami tās Puses teritorijā, kur produktus laiž tirgū.

5. Visus jautājumus, kas izriet no aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu produktu specifikācijām, izskata 32.40. pantā minētā apakškomiteja.

6. Saskaņā ar šo apakšiedaļu aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes var atsaukt tikai tā Puse, kuras teritorijā ir produkta izcelsme. Puse paziņo otrai Pusei par to, ka tās teritorijā ir beigusies kādas 32.-C pielikumā minētās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzība. Pēc šāda paziņojuma 32.-C pielikumu groza saskaņā ar 32.40. panta 3. punktu.

7. Šajā apakšiedaļā minētā produkta specifikācija ir tā, kuru, tostarp arī tās grozījumus, apstiprinājušas Puses iestādes produkta izcelsmes teritorijā.

PUBLIC

32.40. PANTS

Apakškomiteja, sadarbība un pārredzamība

1. Šīs apakšiedaļas vajadzībām 32.66. pantā minētā apakškomiteja var ieteikt Apvienotajai padomei saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu grozīt:

a) 32.-A pielikumu attiecībā uz atsaucēm uz Pusēs piemērojamajiem tiesību aktiem;

b) 32-B pielikumu attiecībā uz kritērijiem, kas iekļaujami iebildumu procedūrā; un

c) 32.-C pielikumu attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

2. Šīs apakšiedaļas vajadzībām 32.66. pantā minētā apakškomiteja ir atbildīga par informācijas apmaiņu:

a) par likumdošanas un politikas attīstību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā;

b) par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, lai apsvērtu to aizsardzību saskaņā ar šo apakšiedaļu; un

c) par jebkuru citu savstarpēji interesējošu jautājumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā.

PUBLIC

3. Pēc 32.39. panta 6. punktā minētā paziņojuma apakškomiteja iesaka Apvienotajai padomei grozīt 32.-C pielikumu saskaņā ar šā panta 1. punkta c) apakšpunktu, lai izbeigtu šajā nolīguma daļā paredzēto aizsardzību.

4. Ja izmaiņas ir nelielas un saistītas ar sarakstā iekļautās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes rakstību vai atsauci uz tā ģeogrāfiskā apgabala nosaukumu, uz kuru tā attiecināma, Puse par šādām izmaiņām paziņo otrai Pusei apakškomitejā, pievienojot par to paskaidrojumu. Apakškomiteja iesaka Apvienotajai padomei grozīt 32.-C pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 6. punkta a) apakšpunktu, ieviešot šādas nelielas izmaiņas.

5. Puses tieši vai ar apakškomitejas starpniecību uztur kontaktus visos jautājumos, kas saistīti ar šīs apakšiedaļas īstenošanu un darbību. Jo īpaši viena Puse var pieprasīt otrai Pusei informāciju par produktu specifikācijām un to grozījumiem, kā arī par kontaktpunktiem administratīvās izpildes jautājumos.

6. Puses publisko produktu specifikācijas vai to kopsavilkumu un informāciju par kontaktpunktiem administratīvās izpildes jautājumos attiecībā uz otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, kas aizsargātas saskaņā ar šo apakšiedaļu.

PUBLIC

32.41. PANTS

Cita aizsardzība

1. Šo apakšiedaļu piemēro, neskarot Pušu tiesības un pienākumus saskaņā ar PTO līgumu vai jebkuru citu daudzpusēju nolīgumu par intelektuālā īpašuma tiesībām, kurā ES Puse un Čīle ir līgumslēdzējas puses.

2. Šī apakšiedaļa neskar tiesības lūgt atzīt un aizsargāt ģeogrāfiskās izcelsmes norādi atbilstoši Puses attiecīgajiem tiesību aktiem.

PUBLIC

5. APAKŠIEDAĻA

PATENTI

32.42. PANTS

Starptautiskie nolīgumi

Katra Puse[1] ievēro Nolīgumu par sadarbību patentu jomā, kurš noslēgts Vašingtonā 1970. gada 19. jūnijā un grozīts 1979. gada 28. septembrī un kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2001. gada 3. oktobrī.

[1] Attiecībā uz ES Pusi šajā pantā noteikto pienākumu izpilda dalībvalstis.

32.43. PANTS

Papildu aizsardzība gadījumā, ja zāļu, tostarp biozāļu, tirdzniecības atļauja kavējas

1. Puses atzīst, ka zālēm, ko to attiecīgajā teritorijā aizsargā patents, pirms laišanas tirgū var piemērot administratīvu tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas piešķiršanas procedūru.

2. Puses nodrošina piemērotu un efektīvu mehānismu, kas nodrošina papildu aizsardzības periodu, lai patenta īpašniekam kompensētu patenta reālā aizsardzības termiņa samazinājumu, kuru izraisījušas nepamatotas kavēšanās[1] saistībā ar pirmreizējo tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas piešķiršanu Puses teritorijā. Šāds papildu aizsardzības periods nepārsniedz piecus gadus.

[1] Šajā pantā nepamatota kavēšanās ietver kavēšanos vairāk nekā divu gadu garumā, līdz pieteikuma iesniedzējam pirmo reizi tiek sniegta saturīga atbilde, skaitot no tirdzniecības apstiprinājuma vai sanitārās atļaujas pieteikuma iesniegšanas dienas. Nosakot šādu kavēšanos, neņem vērā visas kavēšanās, kas tirdzniecības apstiprinājuma vai sanitārās atļaujas piešķiršanas procesā rodas pieteikuma iesniedzēja vainas dēļ, vai visus laikposmus ārpus tirdzniecības apstiprinātājas vai sanitārās atļaujas piešķīrējas iestādes kontroles.

3. Neraugoties uz 2. punktu, Puse saskaņā ar saviem normatīvajiem aktiem var nodrošināt turpmāku aizsardzību zālēm, kas ir aizsargātas ar patentu un kam ir piemērota tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas piešķiršanas procedūra, kuras nolūks ir kompensēt patenta īpašniekam patenta faktiskās aizsardzības perioda samazinājumu. Šādas papildu aizsardzības ilgums nepārsniedz piecus gadus.[1]

4. Lielākai noteiktībai – īstenojot šajā pantā noteiktos pienākumus, katra Puse var paredzēt nosacījumus un ierobežojumus, ja vien Pusē turpina īstenot šo pantu.

5. Katra Puse dara visu iespējamo, lai efektīvi un savlaicīgi apstrādātu zāļu tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas pieteikumus, tādējādi tiecoties izvairīties no nepamatotiem vai nevajadzīgiem kavējumiem. Lai izvairītos no nepamatotiem kavējumiem, Puse var pieņemt vai saglabāt procedūras, kas paātrina tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas pieteikuma apstrādi.

[1] Šis maksimālais ilgums neskar iespēju papildus pagarināt aizsardzības periodu zālēm, par ko ir veikti pediatriski pētījumi, kuru rezultāti ir iekļauti zāļu informācijas lapā.

6. APAKŠIEDAĻA

NEIZPAUSTAS INFORMĀCIJAS AIZSARDZĪBA

PUBLIC

32.44. PANTS

Komercnoslēpumu aizsardzības tvērums

1. Izpildot savu pienākumu ievērot *TRIPS* līgumu, jo īpaši 39. panta 1. un 2. punktu, katra Puse nodrošina piemērotas civiltiesiskās procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai komercnoslēpuma turētājs varētu novērst komercnoslēpuma iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu, kad tas notiek veidā, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei, un panākt savu tiesību aizsardzību.

2. Šajā apakšiedaļā:

a) "komercnoslēpums" ir informācija:

i) kura ir slepena tajā nozīmē, ka tā nav (kā veselums vai precīzs tās komponentu izvietojums un salikums) vispārzināma vai pieejama gatavā veidā tādu aprindu personām, kas parasti izmanto šāda veida informāciju;

ii) kurai ir komerciāla vērtība tāpēc, ka tā ir slepena; un

iii) kura attiecīgajos apstākļos ir bijusi pakļauta samērīgiem slepenības uzturēšanas pasākumiem, kurus veic persona, kas likumīgi kontrolē informāciju;

b) "komercnoslēpuma turētājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas likumīgi kontrolē komercnoslēpumu.

3. Šajā apakšiedaļā vismaz šāda veida rīcība ir uzskatāma par tādu, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei:

a) komercnoslēpuma iegūšana bez komercnoslēpuma turētāja piekrišanas, ja tas notiek, neatļauti piekļūstot, piesavinoties vai kopējot dokumentus, objektus, materiālus, vielas vai elektroniskas datnes, kas ir komercnoslēpuma turētāja likumīgā kontrolē un satur komercnoslēpumu vai no kā šo komercnoslēpumu var izsecināt;

b) komercnoslēpuma izmantošana vai izpaušana, ja to bez komercnoslēpuma turētāja piekrišanas izdarījusi persona, par kuru konstatēts, ka tā atbilst kādam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) tā ir ieguvusi komercnoslēpumu kādā no a) apakšpunktā minētajiem veidiem;

ii) tā ir pārkāpusi konfidencialitātes līgumu vai citu pienākumu neizpaust komercnoslēpumu; vai

iii) tā ir pārkāpusi līgumisku pienākumu vai citu pienākumu ierobežot komercnoslēpuma izmantošanu;

PUBLIC

c) komercnoslēpuma iegūšana, izmantošana vai izpaušana gadījumos, kad persona šādas iegūšanas, izmantošanas vai izpaušanas laikā zinājusi vai attiecīgajos apstākļos tai būtu vajadzējis zināt, ka komercnoslēpums ir ticis tieši vai netieši iegūts no citas personas, kas komercnoslēpumu izmantojusi vai izpaudusi nelikumīgi b) apakšpunkta nozīmē.

4. Nekas šajā apakšiedaļā nav interpretējams tā, ka tas liktu kādai no Pusēm uzskatīt turpmāk minēto rīcību par tādu, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei:

a) ja persona attiecīgo informāciju atklāj vai rada neatkarīgi;

b) ja persona, kurai produkts likumīgi pieder un kurai nav juridiski saistoša pienākuma ierobežot attiecīgās informācijas iegūšanu, veic produkta reverso inženieriju;

c) ja informācija ir iegūta, izmantota vai izpausta, ievērojot to, ko prasa vai atļauj kādas Puses tiesību akti; vai

d) ja darbinieki izmanto pieredzi un prasmes, ko tie godīgā veidā ieguvuši, veicot savus parastos darba pienākumus.

5. Nekas šajā apakšiedaļā nav interpretējams tā, ka tas ierobežo vārda un informācijas brīvību, tai skaitā mediju brīvību, kā tā aizsargāta katrā Pusē.

PUBLIC

32.45. PANTS

Civiltiesiskas procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas saistīti ar komercnoslēpumu

1. Katra Puse nodrošina, ka personām, kas piedalās 32.44. pantā minētajās civiltiesiskajās procedūrās vai kam ir piekļuve dokumentiem, kuri veido daļu no minētās tiesvedības, nav atļauts izmantot vai izpaust nevienu komercnoslēpumu vai iespējamu komercnoslēpumu, par ko kompetentās tiesu iestādes, atbildot uz pienācīgi pamatotu ieinteresētas personas pieprasījumu, norādījušas, ka tas ir konfidenciāls, un kas šīm personām ir kļuvis zināms pēc šādas piedalīšanās vai piekļuves.

2. Civiltiesiskajās procedūrās, kas minētas 32.44. pantā, katra Puse nodrošina, ka tās tiesu iestādes ir pilnvarotas vismaz:

a) saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem dot rīkojumu par pagaidu pasākumiem, lai novērstu komercnoslēpuma iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu kādā veidā, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei;

b) dot rīkojumu par pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, lai novērstu komercnoslēpuma iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu kādā veidā, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei;

c) dot rīkojumu personām, kuras zināja vai kurām būtu vajadzējis zināt, ka tās ieguva, izmantoja vai izpauda komercnoslēpumu veidā, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei, maksāt komercnoslēpuma turētājam zaudējumu atlīdzību, kura atbilst šādas iegūšanas, izmantošanas vai izpaušanas rezultātā nodarītajam kaitējumam;

d) veikt īpašus pasākumus, lai saglabātu tāda komercnoslēpuma vai iespējama komercnoslēpuma konfidencialitāti, kurš noteikts civilprocesā saistībā ar komercnoslēpuma iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu veidā, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei; šādi īpaši pasākumi saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem var ietvert iespēju:

i) ierobežot piekļuvi konkrētiem dokumentiem vai to daļām;

ii) ierobežot piekļuvi tiesas sēdēm un to attiecīgajiem ierakstiem vai protokoliem;

iii) darīt pieejamu tiesas lēmuma nekonfidenciālu versiju, kurā komercnoslēpumu saturošās daļas ir svītrotas vai aizklātas;

e) noteikt sankcijas tiesvedības pusēm vai jebkurām citām tajā iesaistītajām personām, kuras nepilda vai atsakās izpildīt kompetento tiesas iestāžu rīkojumus par komercnoslēpuma vai varbūtējā komercnoslēpuma aizsardzību.

PUBLIC

3. Katra Puse nodrošina, ka tās tiesu iestādēm nav jāpiemēro 32.44. pantā minētās tiesiskās procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ja rīcība, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei, tiek veikta saskaņā ar tās tiesību aktiem nolūkā atklāt pārkāpumus, ļaundarību vai nelikumīgu darbību vai aizsargāt minētās Puses tiesību aktos atzītas likumīgas intereses.

PUBLIC

32.46. PANTS

Ar zālēm saistītu neizpaužamu datu aizsardzība

1. Ja Puse kā nosacījumu tādu zāļu tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas piešķiršanai, kurās izmanto jaunas ķīmiskās vienības, kas agrāk nav bijušas apstiprinātas, izvirza prasību iesniegt vēl neizpaustus testu rezultātus vai citus datus, kuri nepieciešami, lai noteiktu, vai zāļu izmantošana ir droša un efektīva, minētā Puse aizsargā šādus datus pret izpaušanu trešām personām, ja šādu datu radīšana ir saistīta ar ievērojamām pūlēm, izņemot gadījumu, ja izpaušana ir nepieciešama sevišķi svarīgu sabiedrības interešu dēļ vai ja ir veikti pasākumi, lai nodrošinātu datu aizsargāšanu pret negodīgu komerciālu izmantošanu.

2. Katra Puse nodrošina, ka vismaz piecus gadus no dienas, kad attiecīgajā Pusē izsniegta pirmā tirdzniecības atļauja vai pirmā sanitārā atļauja, zāles, kam atļauja piešķirta vēlāk, pamatojoties uz pirmsklīnisko testu un klīnisko pētījumu rezultātiem, kuri iesniegti pirmās tirdzniecības apstiprinājuma vai pirmās sanitārās atļaujas pieteikumā, nelaiž tirgū bez pirmās tirdzniecības atļaujas vai sanitārās atļaujas turētāja nepārprotamas piekrišanas.

3. Nevienai Pusei nav ierobežojumu ieviest saīsinātas atļauju izsniegšanas procedūras šādām zālēm, pamatojoties uz bioekvivalenci un biopieejamības pētījumiem.

4. Īstenojot šajā pantā noteiktos pienākumus, katra Puse var paredzēt nosacījumus un ierobežojumus, ja vien Pusē turpina īstenot šo pantu.

PUBLIC

32.47. PANTS

Ar agroķīmiskajiem preparātiem saistītu datu aizsardzība

1. Ja kāda Puse kā nosacījumu tirdzniecības atļaujas piešķiršanai agroķīmiskam preparātam, kurā izmantota jauna ķīmiska vienība, izvirza prasību iesniegt tādu testu rezultātus vai pētījumu ziņojumus, kuros pārbaudīts preparāta drošums un iedarbīgums, minētā Puse vismaz desmit gadus pēc agroķīmiskā preparāta tirdzniecības atļaujas pirmās piešķiršanas nepiešķir atļauju citam agroķīmiskam preparātam, pamatojoties uz tiem pašiem testu vai pētījumu ziņojumiem, ja nav saņemta tās personas piekrišanas, kura tos iepriekš iesniegusi.

2. Puse var ierobežot saskaņā ar šo pantu nodrošināto aizsardzību, attiecinot to tikai uz testiem vai pētījumu ziņojumiem, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

a) tie vajadzīgi atļaujas piešķiršanai vai atļaujas grozīšanai, lai atļautu agroķīmisku preparātu izmantot citiem kultūraugiem; un

b) ir apstiprināts, ka tie atbilst labas laboratoriju prakses vai labas pētījumu prakses principiem.

3. Katra Puse var pieņemt noteikumus, kuru nolūks ir izvairīties no dubultiem izmēģinājumiem ar mugurkaulniekiem.

4. Īstenojot šajā pantā noteiktos pienākumus, katra Puse var paredzēt nosacījumus un ierobežojumus, ja vien Puse turpina īstenot šo pantu.

PUBLIC

7. APAKŠIEDAĻA

AUGU ŠĶIRNES

32.48. PANTS

Augu šķirņu aizsardzības tiesību aizsardzība

Katra Puse aizsargā augu šķirņu aizsardzības tiesības saskaņā ar Starptautisko jaunu augu šķirņu aizsardzības konvenciju, kas parakstīta 1961. gada 2. decembrī un kurā pēdējie grozījumi ieviesti Ženēvā 1991. gada 19. martā ("*UPOV* konvencija"), tostarp ievērojot *UPOV* konvencijas 15. pantā minētos izņēmumus attiecībā uz selekcionāru tiesībām, un sadarbojas, lai veicinātu minētās tiesības un nodrošinātu to ievērošanu.

C IEDAĻA

INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBU PIEMĒROŠANA

PUBLIC

1. APAKŠIEDAĻA

CIVILTIESISKĀ UN ADMINISTRATĪVĀ PIEMĒROŠANA

32.49. PANTS

Vispārīgi pienākumi

1. Katra Puse atkārtoti apstiprina savas saistības saskaņā ar *TRIPS* līgumu un nodrošina intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu saskaņā ar saviem tiesību aktiem un praksi. Puses nodrošina pasākumus, procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas paredzēti šajā apakšiedaļā.

2. Šo iedaļu nepiemēro tiesībām, uz kurām attiecas B iedaļas 6. apakšiedaļa.

3. Puse nodrošina pasākumus, procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas ir taisnīgi un godīgi un nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi, vai īstenojami nepiemērotos termiņos vai ar nepamatotu kavēšanos.

4. Pasākumi, procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas minēti 3. punktā, ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.

5. Nekas šajā iedaļā nevienai Pusei nerada pienākumus:

a) ieviest juridisku sistēmu tādai intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanai, kas atšķirtos no vispārējās tiesību piemērošanas; vai

b) attiecībā uz resursu sadalījumu starp intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu un vispārējo tiesību piemērošanu.

PUBLIC

32.50. PANTS

Personas, kas ir tiesīgas prasīt minēto pasākumu, procedūru un aizsardzības līdzekļu piemērošanu

Katra Puse atzīst, ka tiesības prasīt šajā iedaļā un *TRIPS* līguma III daļā minēto pasākumu, procedūru un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, ir šādām personām:

a) intelektuālā īpašuma tiesību turētājiem saskaņā ar katras Puses tiesību aktiem;

b) visām citām personām, kas ir pilnvarotas izmantot minētās tiesības, jo īpaši licenciātiem, ciktāl to atļauj katras Puses tiesību akti un saskaņā ar tiem;

c) intelektuālā īpašuma kolektīvajām tiesību pārvaldības organizācijām, ko parasti atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību turētājus, ciktāl to atļauj katras Puses tiesību aktu noteikumi, un saskaņā ar tiem;

d) subjektiem[1], ko parasti atzīst par tādiem, kuri ir tiesīgi pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību turētājus, ciktāl to atļauj katras Puses tiesību aktu noteikumi, un saskaņā ar tiem.

PUBLIC

32.51. PANTS

Pierādījumi

1. Katra Puse nodrošina, ka pat pirms tiesvedības uzsākšanas kādā lietā kompetentās tiesu iestādes, saņemot iesniegumu no puses, kas ir sniegusi pamatoti pieejamus pierādījumus, lai pamatotu apgalvojumu, kas tās intelektuālā īpašuma tiesības ir pārkāptas vai drīzumā tiks pārkāptas, var noteikt ātrus un efektīvus pagaidu pasākumus, lai saglabātu attiecīgos pierādījumus attiecībā uz iespējamo pārkāpumu, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzības prasības saskaņā ar minētās Puses tiesību aktiem. Nosakot pagaidu pasākumus, tiesu iestādes ņem vērā iespējamā pārkāpēja likumīgās intereses.

[1] Attiecībā uz Čīli jēdziens "subjekti" nozīmē "federācijas un apvienības". Attiecībā uz ES Pusi jēdziens "subjekti" nozīmē "profesionālās aizstāvības iestādes".

2. Pagaidu pasākumi, kas minēti 1. punktā, var ietvert iespējamo pārkāpuma preču un attiecīgā gadījumā materiālu un darbarīku, kas galvenokārt izmantoti minēto preču ražošanai vai izplatīšanai, un ar to saistīto dokumentu sīku aprakstīšanu, ņemot vai neņemot paraugus, vai arestu.

3. Gadījumos, kad intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums izdarīts komerciālā mērogā, katra Puse veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai kompetentās tiesu iestādes pēc puses iesnieguma attiecīgā gadījumā varētu izdot rīkojumu par pretējās puses kontrolē esošu bankas, finanšu vai tirdzniecības dokumentu paziņošanu, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzību.

PUBLIC

32.52. PANTS

Tiesības uz informāciju

1. Katra Puse nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes civilajā tiesvedībā par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, atbildot uz pamatotu un samērīgu prasītāja pieprasījumu, var dot rīkojumu, lai pārkāpējs vai jebkura cita persona sniedz informāciju par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ar ko pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības.

2. Šā panta 1. punktā "jebkura cita persona" ir persona:

a) par kuru vismaz konstatēts, ka tās valdījumā ir pārkāpuma preces komerciālā mērogā;

b) par kuru vismaz konstatēts, ka tā izmanto pārkāpuma pakalpojumus komerciālā mērogā;

c) par kuru vismaz konstatēts, ka tā komerciālā mērogā sniedz pakalpojumus, ko izmanto pārkāpuma darbībās, vai

d) kuru šajā punktā minētā persona ir norādījusi kā personu, kas iesaistīta pārkāpuma preču izgatavošanā, ražošanā vai izplatīšanā vai pārkāpuma pakalpojumu sniegšanā.

3. Šā panta 1. punktā minētā informācija attiecīgi ietver:

a) attiecīgo preču vai pakalpojumu izgatavotāju, ražotāju, izplatītāju, piegādātāju un citu iepriekšējo preču vai pakalpojumu turētāju, kā arī paredzēto vairumtirgotāju un mazumtirgotāju vārdus vai nosaukumus un adreses un

b) informāciju par izgatavotajiem, ražotajiem, piegādātajiem, saņemtajiem vai pasūtītajiem daudzumiem, kā arī cenu, kas maksāta par attiecīgajām precēm vai pakalpojumiem.

PUBLIC

4. Šo pantu piemēro, neskarot Puses tiesību aktus, kas:

a) dod tiesību turētājam tiesības saņemt plašāku informāciju;

b) reglamentē saskaņā ar šo pantu sniegtās informācijas izmantošanu civilajā tiesvedībā;

c) reglamentē atbildību par tiesību uz informāciju ļaunprātīgu izmantošanu;

d) paredz iespēju atteikties sniegt tādu informāciju, kas piespiestu 1. punktā minēto personu atzīt, ka tā vai tās tuvi radinieki ir piedalījušies intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumā; vai

e) reglamentē informācijas avotu vai persondatu apstrādes konfidencialitātes aizsardzību.

PUBLIC

32.53. PANTS

Pagaidu un piesardzības pasākumi

1. Katra Puse nodrošina, ka tās tiesu iestādes pēc prasītāja lūguma attiecībā uz iespējamo pārkāpēju var izdot rīkojumu par iepriekšēju izpildrakstu, kura mērķis ir novērst iespējamu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu vai uz laiku aizliegt iespējamo tiesību pārkāpumu turpināšanu, attiecīgā gadījumā iekasējot regulāru kavējuma naudu, ja tas paredzēts minētās Puses tiesību aktos, vai lai šādas rīcības turpināšanu pieļautu tikai tad, ja ir dota garantija, kuras mērķis ir nodrošināt kompensāciju tiesību turētājam. Iepriekšēju izpildrakstu var arī izdot – attiecīgos gadījumos ar tādiem pašiem nosacījumiem – pret trešo personu[1], kura ir attiecīgās tiesu iestādes jurisdikcijā un kuras pakalpojumus izmanto intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpšanā.

2. Katra Puse nodrošina, ka tās tiesu iestādes pēc prasītāja lūguma var dot rīkojumu arestēt vai nogādāt atpakaļ[2] preces, ar kurām, iespējams, tiek pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības, – tādējādi novēršot to nokļūšanu vai apriti tirdzniecības kanālos.

[1] Piemērojot šo pantu, Puse var noteikt, ka jēdziens "trešā persona" ietver starpniekus.

[2] Lai īstenotu šo punktu, Puse var izvēlēties starp preču arestēšanu un nogādāšanu atpakaļ.

3. Ja iespējams pārkāpums ir izdarīts komerciālā mērogā, katra Puse nodrošina, ka tad, ja prasītājs norāda uz apstākļiem, kas var traucēt kaitējuma atlīdzinājuma piedziņu, tiesu iestādes var dot rīkojumu kā piesardzības pasākumu piemērot iespējamā pārkāpēja kustamā un nekustamā īpašuma arestu, arī viņa bankas kontu un citu aktīvu bloķēšanu. Minētajā nolūkā kompetentās iestādes var pieprasīt bankas, finanšu vai tirdzniecības dokumentus vai atbilstošu pieeju vajadzīgajai informācijai.

PUBLIC

32.54. PANTS

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Katra Puse nodrošina, ka tiesu iestādes pēc prasītāja lūguma, neskarot tiesību turētājam pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu un neparedzot nekādu kompensāciju, var dot rīkojumu iznīcināt vai vismaz galīgi izņemt no tirdzniecības kanāliem preces, par kurām konstatēts, ka ar tām tiek pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības. Attiecīgos gadījumos tiesu iestādes var arī dot rīkojumu iznīcināt materiālus un darbarīkus, ko galvenokārt izmanto šo preču radīšanā vai ražošanā.

2. Katras Puses tiesu iestādēm ir pilnvaras dot rīkojumu veikt minētos pasākumus uz pārkāpēja rēķina, ja vien nav īpašu iemeslu tā nedarīt.

3. Izskatot tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieprasījumu, ņem vērā nepieciešamību samērot pārkāpuma smagumu un noteiktos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kā arī trešo personu intereses.

PUBLIC

32.55. PANTS

Izpildraksti

Katra Puse nodrošina, ka tad, ja ir pieņemts tiesas nolēmums, kurā konstatēts intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums, tiesu iestādes var attiecībā uz pārkāpēju vai attiecīgā gadījumā uz trešo personu[1], kura ir pakļauta attiecīgās tiesu iestādes jurisdikcijai un kuras pakalpojumi tiek izmantoti, lai pārkāptu intelektuālā īpašuma tiesības, izdot izpildrakstu nolūkā aizliegt pārkāpuma turpināšanu.

[1] Piemērojot šo pantu, Puse var noteikt, ka jēdziens "trešā persona" ietver starpnieku.

32.56. PANTS

Alternatīvi pasākumi

Katra Puse var noteikt, ka attiecīgos gadījumos un pēc tās personas pieprasījuma, uz kuru attiecas 32.54. vai 32.55. pantā paredzētie pasākumi, tiesu iestādes 32.54. vai 32.55. pantā paredzēto pasākumu piemērošanas vietā var likt izmaksāt naudas kompensāciju cietušajai personai, ja vainīgā persona ir rīkojusies neapzināti un bez nolaidības, ja attiecīgo pasākumu veikšana minētajai personai radītu nesamērīgu kaitējumu un ja naudas kompensācija cietušajai personai šķiet pieņemama.

PUBLIC

32.57. PANTS

Zaudējumu atlīdzināšana

1. Katra Puse nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, dod rīkojumu pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies pārkāpuma darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir pārkāpuma darbība, maksāt tiesību turētājam zaudējumu atlīdzību, kas atbilst tiesību turētājam pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram.

2. Nosakot zaudējumu atlīdzības apmēru saskaņā ar 1. punktu, katras Puses tiesu iestādes ir pilnvarotas cita starpā apsvērt jebkuru leģitīmu vērtības mēru, ko tiesību turētājs iesniedz un kas var ietvert negūto peļņu, pārkāpuma preču vai pakalpojumu vērtību, kuru mēra pēc tirgus cenas, vai ieteikto mazumtirdzniecības cenu[1]. Vismaz tajos gadījumos, kad pārkāptas autortiesības vai blakustiesības vai viltota preču zīme, katra Puse nodrošina, lai civilajā tiesvedībā tās tiesu iestādes būtu pilnvarotas dot rīkojumu pārkāpējam samaksāt tiesību turētājam daļu no savas gūtās peļņas, kas attiecināma uz pārkāpumu, vai nu kā alternatīvu zaudējumu atlīdzībai, vai papildus tai, vai kā daļu no tās.

3. Alternatīvi 2. punktam katra Puse var paredzēt, ka tās tiesu iestādes ir pilnvarotas attiecīgos gadījumos zaudējumu atlīdzību noteikt vienreizēja maksājuma veidā, ņemot vērā vismaz tādus elementus kā honorāra vai maksas summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības.

4. Neviens šā panta noteikums neliedz nevienai Pusei paredzēt, ka tad, ja pārkāpējs pārkāpuma veikšanā nav iesaistījies apzināti vai tam nav bijis pamats apzināties, tās tiesu iestādes var dot rīkojumu par labu cietušajai pusei atgūt peļņu vai samaksāt zaudējumu atlīdzību, kuras apjoms var būt iepriekš noteikts.

[1] Attiecībā uz ES Pusi tas pēc vajadzības ietver ne vien ekonomiskus faktorus, bet arī tādus elementus kā morālais kaitējums, kas tiesību turētājam nodarīts ar pārkāpumu.

32.58. PANTS

Tiesāšanās izdevumi

Katra Puse paredz, ka tās tiesu iestādes attiecīgos gadījumos pēc tam, kad pabeigta civilā tiesvedība attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu, ir pilnvarotas dot rīkojumu, ka zaudētājai pusei jāmaksā uzvarētājai pusei tās tiesas izdevumi vai citas izmaksas, kā paredzēts attiecīgās Puses tiesību aktos.

PUBLIC

32.59. PANTS

Tiesas nolēmumu publiskošana

Katra Puse nodrošina, ka tiesvedībā par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu tiesu iestādes pēc prasītāja lūguma un par pārkāpēja līdzekļiem var piemērot attiecīgus pasākumus informācijas izplatīšanai par tiesas nolēmumu, tai skaitā nolēmuma paziņošanai un tā publicēšanai pilnībā vai daļēji.

32.60. PANTS

Pieņēmums par autortiesībām vai īpašuma tiesībām

Puses atzīst, ka šajā iedaļā paredzēto pasākumu, procedūru un tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanas nolūkos:

a) lai literāra vai mākslas darba autoru, ja nav pierādījumu par pretējo, uzskatītu par autoru, kas tādējādi ir tiesīgs sākt tiesvedību, ir pietiekami, ka autora vārds ierastā veidā tiek minēts uz darba; un

b) šā panta a) apakšpunktu *mutatis mutandis* piemēro blakustiesību turētājiem attiecībā uz to aizsargāto tiesību objektu.

32.61. PANTS

Administratīvās procedūras

Ciktāl administratīvo procedūru lēmumu rezultātā var tikt noteikts jebkurš civiltiesiskās aizsardzības līdzeklis, šādas procedūras atbilst principiem, kas pēc būtības ir līdzvērtīgi tiem, kuri paredzēti attiecīgajos šīs apakšiedaļas noteikumos.

PUBLIC

2. APAKŠIEDAĻA

IZPILDE UZ ROBEŽAS

PUBLIC

32.62. PANTS

Pasākumi uz robežas

1. Attiecībā uz muitas kontrolē esošām precēm katra Puse pieņem vai saglabā procedūras, kā tiesību turētājs var iesniegt pieprasījumus kompetentajai iestādei atlikt aizdomīgu preču izlaišanu vai tās aizturēt. Šajā apakšiedaļā "aizdomīgas preces" ir preces, par kurām ir aizdomas, ka ar tām tiek pārkāptas tiesības saistībā ar preču zīmēm, autortiesībām un blakustiesībām, ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, patentiem, funkcionāliem modeļiem, rūpnieciskajiem dizainparaugiem vai integrālshēmu konfigurācijas shēmām.

2. Katrai Pusei ir elektroniskas sistēmas, ar kurām kompetentās iestādes var pārvaldīt apstiprinātos vai reģistrētos pieprasījumus.

3. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes neiekasē maksu, kura segtu administratīvās izmaksas, kas rodas no pieprasījuma apstrādes vai reģistrēšanas.

4. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes samērīgā laikposmā pieņem lēmumu par pieprasījumu apstiprināšanu vai reģistrēšanu.

5. Katra Puse nodrošina, ka apstiprinātos vai reģistrētos pieprasījumus attiecina uz vairākiem sūtījumiem.

6. Attiecībā uz muitas kontrolē esošām precēm katra Puse nodrošina, ka tās muitas dienesti pēc savas iniciatīvas var atlikt preču, attiecībā uz kurām pastāv aizdomas par tirdzniecības zīmju vai autortiesību pārkāpšanu, izlaišanu vai tās aizturēt.

7. Muitas dienesti izmanto riska analīzi, lai identificētu preces, attiecībā uz kurām pastāv aizdomas. Katra Puse īsteno šo punktu saskaņā ar saviem tiesību aktiem.

8. Katrā Pusē var darboties procedūras, kas ļauj iznīcināt preces, attiecībā uz kurām pastāv aizdomas, bez nepieciešamības iepriekšējā administratīvā procedūrā vai tiesvedībā oficiāli konstatēt pārkāpumus, ja attiecīgās personas piekrīt vai neiebilst pret iznīcināšanu. Ja šādas preces netiek iznīcinātas, katra Puse nodrošina, ka, izņemot ārkārtas gadījumus, no šādām precēm atbrīvojas ārpus tirdzniecības aprites tā, lai izvairītos no kaitējuma tiesību turētājam.

9. Katra Puse var ieviest procedūras, kas ļauj ātri iznīcināt viltotu preču zīmju preces un pirātiskas preces, kuras nosūtītas pasta vai kurjerpasta sūtījumos.

10. Puse var nolemt šo pantu nepiemērot tādu preču importam, ko tiesību turētāji laiduši tirgū trešā valstī vai kas laistas tirgū citā valstī ar tiesību turētāju piekrišanu. Puse arī nolemt šo pantu nepiemērot nekomerciālām precēm, kas atrodas ceļotāju personīgajā bagāžā.

PUBLIC

11. Pušu muitas dienesti uztur regulāru dialogu un veicina sadarbību ar ieinteresētajām personām un citām iestādēm, kas iesaistītas šajā pantā minēto intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā.

12. Puses sadarbojas aizdomīgu preču starptautiskās tirdzniecības jautājumā. Konkrētāk, Puses, ciktāl iespējams, apmainās ar svarīgu informāciju par aizdomīgu preču tirdzniecību, kas nelabvēlīgi ietekmē otru Pusi.

13. Neskarot citas sadarbības formas, šā nolīguma Protokolu par savstarpēju administratīvo palīdzību muitas lietās piemēro tādu intelektuālā īpašuma tiesību aktu pārkāpumiem, kuru piemērošana saskaņā ar šo pantu ir Puses muitas dienestu kompetencē.

PUBLIC

32.63. PANTS

Saskanība ar *GATT* un *TRIPS* līgumu

Katra Puse, tās muitas dienestiem veicot pasākumus uz robežas nolūkā nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu, neatkarīgi no tā, vai tie ir ietverti šajā apakšiedaļā, nodrošina, ka pasākumi atbilst to saistībām atbilstoši *GATT* 1994 un *TRIPS* līgumam, jo īpaši *GATT* 1994 V pantam un *TRIPS* līguma III daļas 41. pantam un 4. iedaļai.

D IEDAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

PUBLIC

32.64. PANTS

Sadarbība

1. Puses sadarbojas ar mērķi atbalstīt to saistību un pienākumu izpildi, ko tās uzņēmušās, ievērojot šo nodaļu.

2. Sadarbība intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un piemērošanas jautājumos vajadzības gadījumā var ietvert šādas darbības:

a) informācijas apmaiņa par intelektuālā īpašuma tiesību tiesisko regulējumu un attiecīgajiem tiesību aizsardzības un piemērošanas noteikumiem;

b) pieredzes apmaiņa starp Pusēm par likumdošanas progresu;

c) pieredzes un informācijas apmaiņa starp Pusēm par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu;

d) pieredzes starp Pusēm apmaiņa par tiesību piemērošanu muitas dienestu, policijas, administratīvo un tiesu iestāžu centrālajā līmenī un līmenī, kas zemāks par centrālo līmeni;

e) koordinēšanas darbs, tostarp sadarbība ar trešām valstīm, ar mērķi novērst viltotu preču eksportu;

f) tehniskā palīdzība, spēju veidošana; un personāla apmaiņa un mācības;

g) intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība un aizstāvēšana un informācijas izplatīšana šajā sakarā, arī uzņēmēju aprindās un pilsoniskajā sabiedrībā;

h) patērētāju un tiesību turētāju informētības vairošana, kā arī iestāžu sadarbības uzlabošana, jo īpaši starp intelektuālā īpašuma birojiem;

i) aktīva plašas sabiedrības informēšana un izglītošana par intelektuālā īpašuma tiesību politiku;

j) publiskā un privātā sektora sadarbība, iesaistot MVU, tostarp uz MVU orientētos pasākumos vai sanāksmēs, attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un piemērošanu un to pārkāpumu skaita samazināšanu; un

k) iedarbīgu stratēģiju izstrāde ar mērķi apzināt mērķauditoriju un informēšanas programmas, kas palīdzētu vairot patērētāju un mediju informētību par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu ietekmi, arī par draudiem veselībai un drošībai un par saistību ar organizēto noziedzību.

PUBLIC

3. Katra Puse publisko produkta specifikācijas vai minēto specifikāciju kopsavilkumu un ziņas par attiecīgajiem kontaktpunktiem, kas nodarbojas ar to otras Puses ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu kontroli vai pārvaldību, kuras ir aizsargātas saskaņā ar B iedaļas 4. apakšiedaļu.

4. Puses tieši vai ar 32.66. pantā minētās apakškomitejas starpniecību uztur kontaktus visos jautājumos, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu un darbību.

PUBLIC

32.65. PANTS

Brīvprātīgas ieinteresēto personu iniciatīvas

Katra Puse cenšas veicināt ieinteresēto personu brīvprātīgas iniciatīvas, kuru nolūks ir samazināt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumus, arī tiešsaistē un citās tirdzniecības vietās, koncentrējoties uz konkrētām problēmām un meklējot praktiskus risinājumus, kas ir reālistiski, līdzsvaroti, samērīgi un taisnīgi visām iesaistītajām personām, tai skaitā šādos veidos:

a) katra Puse cenšas savā teritorijā sapulcināt ieinteresētās personas nolūkā veicināt brīvprātīgas iniciatīvas, kuru mērķis ir rast risinājumus un atrisināt domstarpības intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un piemērošanas jomā un samazināt pārkāpumu skaitu;

b) katra Puse cenšas ar otru Pusi apmainīties ar informāciju par centieniem savā teritorijā veicināt ieinteresēto personu brīvprātīgas iniciatīvas; un

c) Puses cenšas veicināt atklātu dialogu un sadarbību starp Pušu ieinteresētajām personām un mudināt Pušu ieinteresētās personas kopīgi rast risinājumus un atrisināt domstarpības par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un piemērošanu un to pārkāpumu skaita samazināšanu.

PUBLIC

32.66. PANTS

Intelektuālā īpašuma apakškomiteja

Intelektuālā īpašuma apakškomiteja ("apakškomiteja"), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, uzrauga un nodrošina šīs nodaļas un 32.-A, 32.-B un 32.-C pielikuma pienācīgu īstenošanu un darbību. Apakškomiteja veic arī konkrētus uzdevumus, kas tai uzticēti saskaņā ar šo nodaļu, tostarp 32.40. pantu.

33. NODAĻA

TIRDZNIECĪBA UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

PUBLIC

A IEDAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

33.1. PANTS

Mērķi

1. Puses atgādina par rīcības plānu *Agenda 21* vides un attīstības jomā, kas pieņemts ANO konferencē par vidi un attīstību, kura notika Riodežaneiro 1992. gada 3. līdz 14. jūnijā, 2002. gada Johannesburgas plānu pasaules samita par ilgtspējīgu attīstību lēmumu īstenošanai, Starptautiskās Darba organizācijas ("SDO") Deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, ko pieņēma Starptautiskās Darba konferences 97. sesijā Ženēvā 2008. gada 10. jūnijā ("SDO deklarācija par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai"), ANO 2012. gada konferences par ilgtspējīgu attīstību noslēguma dokumentu "Nākotne, kādu vēlamies" un Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, kā arī tās ilgtspējīgas attīstības mērķus.

2. Puses atzīst, ka ilgtspējīga attīstība ietver ekonomikas attīstību, sociālo attīstību un vides aizsardzību, visas trīs jomas ir savstarpēji atkarīgas un pastiprina cita citu, sekmēdamas šīs paaudzes un nākamo paaudžu labklājību.

3. Ņemot vērā iepriekš minēto, šīs nodaļas mērķis ir uzlabot tirdzniecības un ieguldījumu attiecības starp Pusēm tādā veidā, kas veicina ilgtspējīgu attīstību, jo īpaši tās darba[1] un vides dimensiju, kas ir būtiska tirdzniecībai un ieguldījumiem.

4. Šajā nodaļā ir iestrādāta uz sadarbību balstīta pieeja, kuras pamatā ir kopīgas vērtības un intereses.

PUBLIC

33.2. PANTS

Tiesības īstenot regulatīvo funkciju un aizsardzības līmeņi

1. Puses atzīst katras Puses tiesības noteikt savu ilgtspējīgas attīstības politiku un prioritātes, jo īpaši to, kādā līmenī tā paredz iekšzemes darba un vides aizsardzību un nosaka savas darba un vides jautājumu prioritātes, un tiesības attiecīgi pieņemt vai grozīt savus tiesību aktus un politiku darba un vides jomā.

2. Šā panta 1. punktā minētais aizsardzības līmenis, tiesību akti un politika atbilst katras Puses saistībām attiecībā uz daudzpusējiem vides nolīgumiem ("*MEA*") un daudzpusējiem darba standartiem un nolīgumiem, kā minēts šajā nodaļā un kuros tā ir līgumslēdzēja puse.

---

[1] Šajā nodaļā jēdziens "darbs" nozīmē SDO stratēģiskos mērķus programmā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai, kas ir izklāstīti SDO deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai.

3. Katra Puse cenšas nodrošināt, ka tās vides un darba normatīvie akti un politika nosaka un veicina augstu vides un darba aizsardzības līmeni, un cenšas uzlabot šo vides un darba aizsardzības līmeni savos tiesību aktos un politikā.

4. Puse nevājina vai nesamazina savos vides un darba normatīvajos aktos paredzēto aizsardzības līmeni, lai sekmētu tirdzniecību vai ieguldījumus.

5. Puse tirdzniecības un ieguldījumu veicināšanas nolūkā neatsakās vai citādi neatkāpjas no saviem vides un darba tiesību normatīvajiem aktiem, nedz arī piedāvā atteikties vai citādi atkāpties no tiem tādā veidā, kas vājina vai samazina minētajos normatīvajos aktos paredzēto aizsardzības līmeni.

6. Puse nepieļauj to, ka ilglaicīgu vai atkārtotu darbību vai bezdarbības rezultātā netiek efektīvi īstenoti tās vides un darba normatīvie akti, tā ka tas nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus.

7. Katra Puse patur tiesības izmantot saprātīgu rīcības brīvību un pieņemt labticīgus lēmumus par izpildes resursu piešķiršanu saskaņā ar prioritātēm, ko tā attiecina uz savu vides un darba normatīvo aktu izpildi.

8. Puse nepiemēro savas vides un darba normatīvos aktus tādā veidā, ka tas radītu slēptus tirdzniecības vai ieguldījumu ierobežojumus.

PUBLIC

33.3. PANTS

Tirdzniecība un atbildīga uzņēmējdarbība un piegādes ķēžu pārvaldība

1. Puses atzīst piegādes ķēžu atbildīgas pārvaldības nozīmi, izmantojot atbildīgas uzņēmējdarbības vai korporatīvas sociālas atbildības praksi, un tirdzniecības nozīmi minētā mērķa sasniegšanā.

2. Ņemot vērā 1. punktu, katra Puse:

a) veicina atbildīgu uzņēmējdarbību vai korporatīvo sociālo atbildību, mudinot uzņēmumus ieviest attiecīgu praksi, kas atbilst starptautiski atzītiem principiem, standartiem un pamatnostādnēm, tostarp nozaru pamatnostādnēm par pienācīgu rūpību, ko minētā Puse ir apstiprinājusi vai atbalsta; un

b) atbalsta to, ka tiek izplatīti un izmantoti attiecīgie starptautiskie instrumenti, ko minētā Puse ir apstiprinājusi vai atbalsta, piemēram, ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku, kura pieņemta Ženēvā 1977. gada novembrī ("SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku"), ANO Globālais līgums un ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, kurus ANO Cilvēktiesību padome apstiprinājusi ar 2011. gada 16. jūnija Rezolūciju 17/4.

PUBLIC

3. Puses atzīst, cik lietderīgas korporatīvas sociālas atbildības un atbildīgas uzņēmējdarbības jomā ir katras nozares specifikai atbilstošas starptautiskas pamatnostādnes, un sekmē kopīgu darbu minētajā jomā. Puses arī īsteno pasākumus, lai veicinātu ESAO Pienācīgas pārbaudes pamatnostādņu ievērošanu.

4. Puses atzīst, ka ir svarīgi veicināt tirdzniecību ar precēm, kas veicina labākus sociālos apstākļus un videi nekaitīgu praksi, piemēram, ar vides precēm un pakalpojumiem, kas palīdz veidot resursu ziņā efektīvu mazoglekļa ekonomiku, precēm, kuru ražošana nav saistīta ar atmežošanu, un precēm, uz kurām attiecas brīvprātīgas ilgtspējas nodrošināšanas shēmas un mehānismi.

5. Puses apmainās ar informāciju, kā arī paraugpraksi un vajadzības gadījumā sadarbojas divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos saistībā ar jautājumiem, uz kuriem attiecas šis pants.

33.4. PANTS

Zinātniskā un tehniskā informācija

1. Pieņemot vai īstenojot pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt vidi vai darba apstākļus un kuri var ietekmēt tirdzniecību vai ieguldījumus starp Pusēm, katra Puse ņem vērā pieejamās zinātnes un tehniskas atziņas, vēlams, no atzītām tehniskajam un zinātniskajām struktūrām, kā arī attiecīgos starptautiskos standartus, pamatnostādnes vai ieteikumus, ja tādi ir.

2. Ja zinātnes atziņas vai informācija ir nepietiekamas vai nepārliecinošas un Puses teritorijā pastāv nopietns vides degradācijas vai arodveselības un drošības apdraudējuma risks, Puse var pieņemt pasākumus, pamatojoties uz piesardzības principu. Šādus pasākumus pārskata, ja kļūst pieejama jauna vai papildu zinātniskā informācija.

3. Ja pasākumam, kas pieņemts saskaņā ar 2. punktu, ir ietekme uz tirdzniecību vai ieguldījumiem starp Pusēm, Puse var pieprasīt, lai pasākuma īstenotāja Puse sniedz informāciju, kurā norādīts, ka pasākums atbilst tās aizsardzības līmenim, un var pieprasīt šā jautājuma apspriešanu Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomitejā.

4. Šādus pasākumus nepiemēro tādā veidā, kas radītu patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju vai slēptus tirdzniecības vai ieguldījumu ierobežojumus.

33.5. PANTS

Pārredzamība un laba regulatīvā prakse

Puses atzīst, cik svarīgi ir piemērot noteikumus par pārredzamību un labu regulatīvo praksi saskaņā ar 35. un 36. nodaļu, jo īpaši noteikumus, kas ieinteresētajām personām nodrošina iespējas iesniegt viedokļus par:

a) pasākumiem, kuru mērķis ir aizsargāt vidi un darba apstākļus un kuri var nelabvēlīgi ietekmēt tirdzniecību vai ieguldījumus; un

PUBLIC

b) tirdzniecības vai ieguldījumu pasākumiem, kas var ietekmēt vides aizsardzību vai darba apstākļus.

PUBLIC

33.6. PANTS

Sabiedrības informētība, informācija, līdzdalība un procesuālās garantijas

1. Katra Puse veicina sabiedrības informētību par saviem darba un vides normatīvajiem aktiem, tostarp nodrošinot, ka tās darba un vides normatīvie akti, kā arī tās izpildes un atbilstības procedūras ir publiski pieejamas.

2. Katra Puse cenšas apmierināt jebkuras personas informācijas pieprasījumus par to, kā Puse īsteno šo nodaļu.

3. Katra Puse izmanto 40.5., 40.6. un 40.7. pantā minētos mehānismus, lai uzzinātu viedokļus par jautājumiem, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu.

4. Katra Puse saskaņā ar savām iekšzemes procedūrām nodrošina, ka šīs Puses persona var rakstiska izklāsta veidā iesniegt paziņojumus un viedokļus par jautājumiem, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu, un Puse pienācīgi tos ņem vērā. Puse rakstiski un savlaicīgi atbild uz šādiem izklāstiem. Tā var paziņot šādus paziņojumus un viedokļus savai vietējai konsultantu grupai, kas izveidota saskaņā ar 40.6. pantu, un otras Puses kontaktpunktam, kas izraudzīts saskaņā ar 33.19. panta 6. punktu.

5. Katra Puse saskaņā ar saviem tiesību aktiem nodrošina, ka personām, kurām ir likumīgi atzīta ieinteresētība konkrētā jautājumā vai kuras apgalvo, ka ir pārkāptas to tiesības, ir pieejamas administratīvas vai tiesas procedūras, lai varētu iesniegt prasību pret vides vai darba tiesību aktu pārkāpumiem, tostarp piemēroti tiesiskās aizsardzības līdzekļi par šādu tiesību aktu pārkāpumiem.

6. Katra Puse saskaņā ar saviem tiesību aktiem nodrošina, ka 5. punkta b) apakšpunktā norādītās procedūras atbilst taisnīga tiesas procesa prasībām, nav pārmērīgi dārgas, neparedz nesamērīgus termiņus vai nepamatotas kavēšanās, attiecīgā gadījumā nodrošina iespēju noteikt pagaidu noregulējumu un ir taisnīgas, objektīvas un pārredzamas.

PUBLIC

33.7. PANTS

Sadarbības pasākumi

1. Puses atzīst, ka sadarbības pasākumi spēj ievērojami ietekmēt ar tirdzniecību saistītos vides un darba politikas aspektus, lai sasniegtu šā nolīguma mērķus un īstenotu šo nodaļu.

2. Sadarbības pasākumus var izstrādāt un īstenot, paredzot starptautisku un reģionālu organizāciju, kā arī trešo valstu, uzņēmumu, darba devēju un darba ņēmēju organizāciju, izglītības un pētniecības organizāciju un citu nevalstisku organizāciju piedalīšanos.

3. Sadarbības pasākumus īsteno par jautājumiem un tematiem, par kuriem Puses vienojušās, lai risinātu kopīgu interešu jautājumus.

4. Puses var sadarboties jautājumos, kā paredzēts šajā nodaļā, kā arī cita starpā šādos jautājumos:

a) par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības darba un vides aspektiem starptautiskos forumos, tostarp jo īpaši PTO, ANO Augsta līmeņa politiskajā forumā ilgstpējīgas attīstības jautājumos, ANO Vides programmā ("*UNEP*"), SDO un *MEA*;

b) par darba un vides tiesību un standartu ietekmi uz tirdzniecību un ieguldījumiem;

c) par tirdzniecības un ieguldījumu tiesību ietekmi uz darbu un vidi; un

PUBLIC

d) par šādu iniciatīvu ar tirdzniecību saistītajiem aspektiem:

i) iniciatīvas, kas attiecas uz ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, tai skaitā iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt aprites ekonomiku, zaļo izaugsmi un piesārņojuma mazināšanu; un

ii) iniciatīvas, kas veicina vides preču un pakalpojumu izplatību, tostarp novēršot saistītos tarifu un netarifu šķēršļus.

5. Puses kopīgi nosaka sadarbības pasākumu prioritātes, pamatojoties uz abpusēju interešu jomām un pieejamajiem resursiem.

6. Puses var veikt pasākumus šajā nodaļā noteiktajās sadarbības jomās klātienē, piedaloties klātienē vai ar jebkuriem tehnoloģiskiem līdzekļiem, kas pieejami Pusēm.

PUBLIC

B IEDAĻA

VIDE UN TIRDZNIECĪBA

PUBLIC

33.8. PANTS

Mērķi

1. Puses tiecas veicināt savstarpēji atbalstošu tirdzniecības un vides politiku, augstu vides aizsardzības līmeni saskaņā ar *MEA*, kuros tās ir līgumslēdzējas puses, un savu attiecīgo vides normatīvo aktu efektīvu izpildi un uzlabot savu spēju risināt ar tirdzniecību saistītus vides jautājumus, tostarp sadarbības ceļā.

2. Puses atzīst, ka ciešāka sadarbība, lai aizsargātu un saglabātu vidi un ilgtspējīgi apsaimniekotu to dabas resursus, sniedz ieguvumus, kas var veicināt ilgtspējīgu attīstību, stiprināt to vides pārvaldību un papildināt šā nolīguma mērķus.

3. Puses atzīst, ka savstarpēji atbalstošai tirdzniecības un vides politikai un praksei ir liela nozīme vides aizsardzības uzlabošanā un ka tādējādi tiek veicināta ilgtspējīga attīstība.

33.9. PANTS

Daudzpusēja vides pārvaldība un nolīgumi

1. Puses atzīst ANO *UNEP* Vides asamblejas nozīmi. Puses atzīst *MEA* izšķirošo lomu globālu, reģionālu un iekšzemes vides problēmu risināšanā. Puses arī atzīst to, ka tirdzniecības politikai un vides politikai jāspēj labāk atbalstīt vienai otru. Attiecīgi katra Puse efektīvi īsteno *MEA* un protokolus, tostarp to protokolus, kuros tā ir līgumslēdzēja puse.

2. Puses apstiprina katras Puses tiesības pieņemt vai saglabāt pasākumus, lai veicinātu to *MEA* mērķu sasniegšanu, kuros tā ir līgumslēdzēja puse.

3. Puses iesaistās dialogā un attiecīgā gadījumā sadarbojas tirdzniecības un vides jautājumos, kas interesē abas Puses, jo īpaši attiecībā uz *MEA*. Tas ietver regulāru informācijas apmaiņu par katras Puses iniciatīvām attiecībā uz *MEA*, tostarp to protokoliem un grozījumu, ratifikāciju.

PUBLIC

33.10. PANTS

Tirdzniecība un klimata pārmaiņas

1. Puses atzīst *MEA* nozīmi klimata pārmaiņu jomā, jo īpaši nepieciešamību sasniegt *UNFCCC* mērķi un Parīzes nolīguma mērķus, lai vērstos pret steidzamajiem klimata pārmaiņu draudiem. Attiecīgi Puses atzīst, ka tirdzniecības nozīmi ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanā un klimata pārmaiņu iegrožošanā, kā arī individuālo un kolektīvo centienu nozīmi klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanā, veicot pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās darbības.

2. Ņemot vērā 1. punktu, katra Puse:

a) efektīvi īsteno *UNFCCC* un Parīzes nolīgumu, tostarp savas saistības attiecībā uz nacionāli noteiktajiem devumiem;

b) veicina tirdzniecības pozitīvo ieguldījumu pārejā uz zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju un aprites ekonomiku un klimatnoturīgā attīstībā, tostarp darbībās, kas vērstas uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; un

c) atvieglināt un veicināt tādu preču un pakalpojumu tirdzniecību un ieguldījumus tajos, kas ir īpaši svarīgi, lai mazinātu klimata pārmaiņas un tām pielāgotos, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atjaunīgu enerģijai un energoefektivitāti, to darot atbilstoši citiem šā nolīguma noteikumiem.

PUBLIC

3. Pusēm saskaņā ar 33.7. pantu attiecīgi būtu jāsadarbojas ar tirdzniecību saistītos klimata pārmaiņu jautājumos divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos, tostarp *UNFCCC*, PTO un Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, kas noslēgts Monreālā 1987. gada 16. septembrī ("Monreālas protokols"). Turklāt Puses var vajadzības gadījumā sadarboties šajos jautājumos arī Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā.

4. Saskaņā ar 1. punktu Puses sadarbojas šādās jomās:

a) zināšanu un pieredzes apmaiņa attiecībā uz Parīzes nolīguma, kā arī tādu iniciatīvu īstenošanu, kas veicina noturību pret klimata pārmaiņām, atjaunīgo enerģiju, mazoglekļa tehnoloģijas, energoefektivitāti, oglekļa cenas noteikšanu, ilgtspējīgu transportu, ilgtspējīgas un klimatnoturīgas infrastruktūras attīstību, emisiju monitoringu un dabā rodamus risinājumus, kā arī sadarbības iespēju izpēte tādās jomās kā īslaicīgi klimata piesārņotāji un oglekļa sekvestrēšana augsnē; un

b) zināšanu un pieredzes apmaiņa attiecībā uz vērienīgu pakāpenisku atteikšanos no ozona slāni noārdošām vielām un fluorogļūdeņražu izmantošanas pakāpeniskai samazināšanai saskaņā ar Monreālas protokolu, veicot pasākumus, lai kontrolētu to ražošanu, patēriņu un tirdzniecību, attiecīgi ieviešot videi draudzīgas to alternatīvas minētajām ozona slāni noārdošajām vielām un fluorogļūdeņradim, atjauninot drošības un citus attiecīgus standartus un apkarojot Monreālas protokolā reglamentēto vielu nelikumīgu tirdzniecību.

PUBLIC

33.11. PANTS

Tirdzniecība un meži

1. Puses atzīst, cik svarīga ir ilgtspējīga mežu apsaimniekošana un cik liela ir tirdzniecības nozīme šā mērķa sasniegšanā.

2. Ņemot vērā 1. punktu, katra Puse:

a) īsteno pasākumus, lai apkarotu nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistītu tirdzniecību, attiecīgā gadījumā arī sadarbojoties ar trešām valstīm;

b) veicina mežu saglabāšanu un ilgtspējīgu apsaimniekošanu;

c) veicina tādu kokmateriālu un koka izstrādājumu tirdzniecību un patēriņu, kas likumīgi iegūti no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem; un

d) apmainās ar informāciju un attiecīgā gadījumā sadarbojas ar otru Pusi ar tirdzniecību saistītu iniciatīvu jomā, kuras attiecas uz nelikumīgas mežizstrādes apkarošanu, ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, atmežošanu un mežu degradāciju, mežu pārvaldību un meža seguma saglabāšanu, lai maksimāli palielinātu attiecīgo savstarpēji interesējošo politiku ietekmi un savstarpēju atbalstu.

PUBLIC

3. Atzīstot, ka mežiem un to ilgtspējīgai apsaimniekošanai ir būtiska nozīme cīņā pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, katra Puse veicina iniciatīvas, kas vērstas uz atmežošanu, tostarp izmantojot neatmežojošas piegādes ķēdes. Turklāt Puses attiecīgā gadījumā un saskaņā ar 33.7. pantu sadarbojas divpusēji, reģionāli un attiecīgos starptautiskos forumos, lai līdz minimumam samazinātu atmežošanu un mežu degradāciju visā pasaulē.

PUBLIC

33.12. PANTS

Tirdzniecība un savvaļas augi un dzīvnieki

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi nodrošināt, lai starptautiskā tirdzniecība ar savvaļas augiem un dzīvniekiem neapdraudētu to izdzīvošanu, kā noteikts Konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, kas parakstīta Vašingtonā 1973. gada 3. martā ("*CITES*").

2. Ņemot vērā 1. punktu, katra Puse:

a) īsteno iedarbīgus pasākumus, lai apkarotu savvaļas augu un dzīvnieku nelikumīgu tirdzniecību, attiecīgā gadījumā arī sadarbojoties ar trešām valstīm; un

b) veicina *CITES* pielikumos uzskaitīto sugu ilgtermiņa saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, tostarp sadarbojoties ar attiecīgajām *CITES* struktūrām, lai atjauninātu *CITES* pielikumus, un veicinot to sugu iekļaušanu, kuras tiek uzskatītas par apdraudētām starptautiskās tirdzniecības un citu saskaņā ar *CITES* noteiktu kritēriju dēļ.

3. Saskaņā ar 33.7. pantu Puses attiecīgā gadījumā var divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos sadarboties vai apmainīties ar informāciju par savstarpēji interesējošiem jautājumiem, kas saistīti ar savvaļas augu un dzīvnieku nelikumīgas tirdzniecības apkarošanu, tostarp palielinot informētību, lai samazinātu pieprasījumu pēc nelikumīgiem savvaļas dzīvnieku un augu produktiem, un veicot iniciatīvas, lai uzlabotu sadarbību informācijas apmaiņas un izpildes jomā.

33.13. PANTS

Tirdzniecība un bioloģiskā daudzveidība

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi saglabāt un ilgtspējīgi izmantot bioloģisko daudzveidību un ka tirdzniecībai ir sava loma šo mērķu sasniegšanā, saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kas parakstīta Riodežaneiro 1992. gada 5. jūnijā ("KBD"), citiem attiecīgiem *MEA*, kuriem tās ir pievienojušās, un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar tiem.

2. Saskaņā ar 1. punktu katra Puse veic bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumus, ja tā ir pakļauta spiedienam saistībā ar tirdzniecību un ieguldījumiem, tostarp, apmainoties ar informāciju un pieredzi, un pasākumus, lai novērstu invazīvu svešzemju sugu izplatīšanos, atzīstot, ka sauszemes un ūdens invazīvu svešzemju sugu pārvietošana pāri robežām, izmantojot ar tirdzniecību saistītus kanālus, var nelabvēlīgi ietekmēt vidi, saimniecisko darbību un attīstību, kā arī cilvēku veselību.

3. Puses atzīst, cik svarīgi ir respektēt, saglabāt un uzturēt zināšanas un praksi, ko izkopuši pamatiedzīvotāji un vietējās kopienas, kuras pārstāv tradicionālo dzīvesveidu, kas veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, un atzīst tirdzniecības lomu šo centienu atbalstīšanā.

4. Puses atzīst, cik svarīgi ir atvieglot piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un sekmēt ģenētisko resursu izmantošanā gūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali saskaņā ar Pušu attiecīgajiem iekšzemes pasākumiem un katras Puses starptautiskajām saistībām.

5. Puses arī atzīst, ka, izstrādājot un īstenojot pasākumus, kas attiecas uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, svarīga ir sabiedrības līdzdalība un apspriešanās saskaņā ar to attiecīgajiem tiesību aktiem vai politiku.

PUBLIC

6. Puses saskaņā ar 33.7. pantu attiecīgā gadījumā var divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos veicināt, sadarboties vai apmainīties ar informāciju par bioloģiskās daudzveidības politikas aspektiem, kas saistīti ar tirdzniecību, un abpusēji interesējošiem pasākumiem, piemēram, par:

a) iniciatīvām un labu praksi attiecībā uz tirdzniecību ar dabas resursu produktiem, kuri iegūti, ilgtspējīgi izmantojot bioloģiskos resursus, un kuri veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;

b) bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī ekosistēmu un to pakalpojumu, un saistīto ekonomikas instrumentu aizsardzību, atjaunošanu un novērtēšanu; un

c) piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un godīgu un vienlīdzīgu to ieguvumu sadali, ko gūst no šo resursu izmantošanas.

33.14. PANTS

Tirdzniecība un ilgtspējīga zvejniecības un akvakultūru pārvaldība

1. Puses atzīst, cik svarīga ir jūras bioloģisko resursu un ekosistēmu saglabāšana un ilgtspējīga pārvaldīšana, un atzīst tirdzniecības lomu šo mērķu sasniegšanā.

2. Izstrādājot un īstenojot saglabāšanas pasākumus, Puses ņem vērā sociālos, tirdzniecības, attīstības un vides apsvērumus, kā arī nerūpnieciskās vai mazapjoma zvejas nozīmi vietējo zvejnieku kopienu iztikā.

PUBLIC

3. Puses atzīst, ka nelegālai, nereģistrētai un neregulētai (NNN) zvejai[1] var būt ievērojama negatīva ietekme uz zivju krājumiem, zivsaimniecības produktu tirdzniecības ilgtspēju, attīstību un vidi, un apstiprina, ka ir jārīkojas, lai risinātu zvejas resursu pārzvejas un neilgtspējīgas izmantošanas problēmas.

4. Ņemot vērā šā panta 1., 2. un 3. punktu, katra Puse:

a) īsteno un ievēro saskaņā ar principiem, kas ietverti 1982. gada 10. decembrī Montegobejā parakstītajā ANO Jūras tiesību konvencijā, ANO Nolīgumā par ANO 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvencijas noteikumu īstenošanu attiecībā uz mainīgas dislokācijas un tālu migrējošo zivju sugu krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu, kas pieņemts Ņujorkā 1995. gada 4. augustā, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas ("*FAO*") Nolīgumā par zvejas kuģu atbilstības veicināšanu starptautiskajiem saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem atklātā jūrā, kas pieņemts Romā 1993. gada 24. novembrī, *FAO* Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksā, kas pieņemts 1995. gada 31. oktobrī ar Rezolūciju 4/95, un *FAO* Nolīgumā par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, kurš pieņemts parakstīts Romā 2009. gada 22. novembrī;

[1] Termins "nelegāla, nereģistrēta un neregulēta zveja" ir jāsaprot tādā pašā nozīmē, kā noteikts 3. punktā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas 2001. gada Starptautiskajā nelegālās, nereģistrētās un neregulētās zvejas aizkavēšanas, novēršanas un izskaušanas rīcības plānā ("2001. gada NNN zvejas rīcības plāns").

b) piedalīties *FAO* iniciatīvā par Globālo zvejas kuģu, transporta saldētājkuģu un apgādes kuģu reģistru;

c) cenšas izmantot zvejniecības pārvaldības sistēmu, kura ir balstīta uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem un starptautiski atzītu zvejniecības pārvaldības un saglabāšanas paraugpraksi, kura ir atspoguļota attiecīgajos starptautisko instrumentu[1] noteikumos, kuru mērķis ir nodrošināt jūras sugu ilgtspējīgu izmantošanu un saglabāšanu, un kuras nolūks cita starpā ir:

i) novērst pārzveju un pārmērīgu zvejas kapacitāti;

ii) samazināt nemērķa sugu piezveju;

iii) veicināt pārzvejoto krājumu atjaunošanu visiem jūras zvejas resursiem; un

iv) veicināt zvejniecības pārvaldību, izmantojot ekosistēmas pieeju, tostarp ar Pušu sadarbību;

[1] Šie instrumenti cita starpā ietver ANO Jūras tiesību konvenciju, ANO Nolīgumu par Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada decembra Jūras tiesību konvencijas noteikumu īstenošanu attiecībā uz mainīgas dislokācijas un tālu migrējošo zivju sugu krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu, *FAO* Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksu, *FAO* Nolīgumu par zvejas kuģu atbilstības veicināšanu starptautiskajiem saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem atklātā jūrā, 2001. gada NNN zvejas rīcības plānu un *FAO* Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju.

d) lai atbalstītu centienus apkarot NNN zvejas praksi un palīdzētu novērst tirdzniecību ar šādā praksē iegūtu sugu produktiem:

i) īsteno efektīvus pasākumus NNN zvejas apkarošanai;

ii) nodrošina uzraudzības, kontroles, pārraudzības, atbilstības un izpildes sistēmu izmantošanu, lai:

A) saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām un saviem tiesību aktiem neļauj kuģiem, kas peld ar tās karogu, un fiziskas personām iesaistīties NNN zvejas darbībās un attur viņus no tām; un

B) risina jautājumu par zivju vai zivju produktu pārkraušanu jūrā, lai aizkavētu un novērstu NNN zvejas darbības;

iii) īsteno ostas valsts pasākumus; un

iv) īsteno pasākumus, lai novērstu NNN zveju un tajā iegūtu zivju produktu iekļūšanu katras Puses piegādes ķēdēs, un sadarbojas minētajā nolūkā, tostarp veicinot informācijas apmaiņu;

PUBLIC

e) konstruktīvi piedalās to reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju (“RZPO”) darbā, kurās tās ir locekles, novērotājas vai sadarbības partneres, kas nav līgumslēdzējas puses, ar nolūku panāktu labu zvejniecības pārvaldību un ilgtspējīgu zivsaimniecību, piemēram, veicinot zinātnisko pētniecību un pieņemot saglabāšanas pasākumus, kuru pamatā ir labākie pieejamie zinātniskie dati, stiprinot atbilstības mehānismus, veicot periodisku darbības pārskatīšanu un īstenojot RZPO pārvaldības pasākumu efektīvu kontroli, uzraudzību un izpildi, kā arī attiecīgā gadījumā pieņemot un īstenojot nozvejas dokumentāciju un sertifikācijas shēmas un ostas valsts pasākumus;

f) lai neapdraudētu būtiskos saglabāšanas un pārvaldības pasākumus, ko pieņēmušas RZPO, kurās tā nav locekle, cenšas rīkoties saskaņā ar minētajiem pasākumiem, kā arī cenšas nekaitēt to nozvejas vai tirdzniecības dokumentēšanas sistēmu darbībai, ko izmanto RZPO, kurās tā nav locekle; un

g) veicina ilgtspējīgas un atbildīgas akvakultūras attīstību, ņemot vērā tās ekonomiskos, sociālos, kultūras un vides aspektus, tai skaitā attiecībā uz *FAO* Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksā ietverto mērķu un principu īstenošanu.

5. Puses attiecīgā gadījumā un saskaņā ar 33.7. pantu sadarbojas divpusēji un RZPO ietvaros, lai veicinātu ilgtspējīgu zvejas praksi un tirdzniecību ar ilgtspējīgi pārvaldītā zvejniecībā iegūtu zivju produktu tirdzniecību. Turklāt Puses var sadarboties, lai apmainītos ar zināšanām un labu praksi nolūkā atbalstīt šā panta īstenošanu.

PUBLIC

C IEDAĻA

DARBS UN TIRDZNIECĪBA

PUBLIC

33.15. PANTS

Mērķi

1. Puses atzīst, ka tirdzniecība un ieguldījumi sniedz iespējas radīt darbvietas un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, tai skaitā jauniešiem, piedāvājot nodarbinātības noteikumus, kas atbilst principiem, kuri noteikti SDO Deklarācijā par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā, kas pieņemta Starptautiskajā Darba konferencē 1998. gada 18. jūnijā Ženēvā un grozīta 2022. gadā ("SDO Deklarācija par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā"), un SDO Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, kas pieņemta 2008. gada 10. jūnijā un kas grozīta 2022. gadā ("SDO Deklarācija par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai").

2. Pušu mērķis ir nodrošināt augstu darba aizsardzības līmeni saskaņā ar starptautiskajiem darba standartiem, ko tās ievēro, un veicināt savstarpēji atbalstošu tirdzniecības un darba politiku, lai uzlabotu darbinieku darba apstākļus un darba dzīves kvalitāti. Tās centīsies uzlabot cilvēkkapitāla pilnveidošanu un pārvaldību, lai uzlabotu nodarbināmību, ekonomisko izcilību un lielāku ražīgumu, kas ir izdevīgi gan darba ņēmējiem, gan uzņēmumiem. Attiecīgi Puses cenšas nodrošināt jauniešiem iespējas attīstīt prasmes, kas vajadzīgas, lai sekmīgi iekļautos un paliktu darba tirgū.

3. Pušu mērķis ir sadarboties abpusēji interesējošos ar tirdzniecību saistītos darba jautājumos, lai stiprinātu plašākas attiecības starp Pusēm.

PUBLIC

33.16. PANTS

Daudzpusēji darba standarti un nolīgumi

1. Puses apstiprina savu apņemšanos veicināt starptautiskās tirdzniecības attīstību tādā veidā, kas sekmē pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, jo īpaši sievietēm, jauniešiem un personām ar invaliditāti, atbilstoši Pušu attiecīgajiem pienākumiem saskaņā ar SDO, tostarp tiem, kas noteikti SDO Deklarācijā par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā un SDO Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai.

2. Atgādinot SDO Deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, Puses atzīmē, ka uz pamatprincipu un pamattiesību pārkāpumiem darbā nevar atsaukties un tos citādi izmantot, lai gūtu likumīgu salīdzinošo priekšrocību, un ka darba standartus nevajadzētu izmantot tirdzniecības protekcionisma nolūkos.

3. Katra Puse efektīvi īsteno SDO konvencijas, ko ratificējusi attiecīgi dalībvalstis un Čīle.

4. Saskaņā ar SDO konstitūciju, kas pieņemta kā 1919. gada 28. jūnijā parakstītā Versaļas līguma XIII daļa, un SDO Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā, katra Puse ievēro, veicina un efektīvi īsteno starptautiski atzītos darba pamatstandartus, kā noteikts SDO pamatkonvencijās, proti:

a) biedrošanās brīvību un tiesību uz koplīguma slēgšanu faktiska atzīšanu;

b) visu piespiedu un obligātā darba formu izskaušanu;

c) bērnu darba faktiska atcelšanu, tostarp bērnu darba ļaunāko formu aizliegumu;

d) diskriminācijas izskaušanu nodarbinātībā un profesijā; un

e) drošu un veselīgu darba vidi.

5. Puses regulāri apmainās ar informāciju par to, kā tām sokas ar to SDO konvenciju vai protokolu ratificēšanu, kurus SDO atzinusi par aktuāliem un kuriem tās vēl nav pievienojušās.

PUBLIC

6. Katra Puse veicina SDO programmu pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai, kas izklāstīta SDO Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, jo īpaši attiecībā uz:

a) pienācīgas kvalitātes darba apstākļiem visiem, tostarp attiecībā uz algām un izpeļņu, darba laiku, citiem darba apstākļiem un sociālo aizsardzību; un

b) sociālo dialogu darba jautājumos starp darba ņēmējiem un darba devējiem un to attiecīgajām organizācijām, kā arī ar attiecīgajām valdības iestādēm.

7. Katra Puse saskaņā ar saistībām, ko tā uzņēmusies SDO:

a) pieņem un īsteno pasākumus un politiku darba drošības un veselības aizsardzības jomā; un

b) uztur darba inspekciju sistēmu saskaņā ar attiecīgajiem SDO darba inspekcijas standartiem.

33.17. PANTS

Piespiedu vai obligāts darbs

1. Atgādinot, ka piespiedu darba izskaušana ir viens no Programmā 2030. gadam minētajiem mērķiem, Puses uzsver, cik svarīgi ir ratificēt un efektīvi īstenot 1930. gada Piespiedu darba konvencijas 2014. gada protokolu, kas pieņemts Ženēvā 2014. gada 11. jūnijā.

PUBLIC

2. Puses atzīst mērķi izskaust visu veidu piespiedu vai obligāto darbu, tostarp piespiedu vai obligātu bērnu darbu.

3. Līdz ar to Puses apzina sadarbības, informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņas iespējas saistībā ar visu veidu piespiedu vai obligātā darba izskaušanu.

PUBLIC

33.18. PANTS

Sadarbība tirdzniecības un nodarbinātības jautājumos

Saskaņā ar 33.7. punktu Puses pēc vajadzības divpusēji vai SDO ietvaros apspriežas un sadarbojas ar tirdzniecību saistītos darba jautājumos, kas ietilpst abu Pušu savstarpējo interešu jomā, tostarp, bet ne tikai attiecībā uz:

a) darbvietu radīšanu un produktīvas, augstas kvalitātes nodarbinātības veicināšanu, tostarp politiku, kuras mērķis ir radīt izaugsmi ar daudzām jaunām darbvietām un veicināt ilgtspējīgus uzņēmumus un uzņēmējdarbību;

b) uzņēmējdarbības un darba ražīguma uzlabošanu, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos;

c) cilvēkkapitāla attīstību, piekļuvi darba tirgum un jo īpaši jauniešu nodarbināmības uzlabošanu, tostarp izmantojot mūžizglītību un profesionālo apmācību, tālākizglītību, apmācību un prasmju pilnveidošanu un uzlabošanu, tostarp jaunajās un vides nozarēs;

d) darba un privātās dzīves līdzsvaru un inovatīvu praksi darbavietā, lai uzlabotu darba ņēmēju labklājību;

e) SDO programmā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai iekļauto ar tirdzniecību saistīto aspektu veicināšanu, tostarp saikni starp tirdzniecību un pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, darba tirgus pielāgošanos, darba pamatstandartiem, pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs, sociālo aizsardzību un sociālo iekļaušanu, sociālo dialogu un dzimumu līdztiesību;

f) pienācīgas kvalitātes darbvietu veicināšanu ar tirdzniecības palīdzību, tostarp darba drošību un veselības aizsardzību strādājošām grūtniecēm un darba ņēmējām, kas strādā pēcdzemdību periodā;

g) darba aizsardzību un darba inspekciju, piemēram, atbilstības nodrošināšanas un izpildes mehānismu uzlabošanu;

h) tādu problēmu risināšanu un iespēju apzināšanu, ko rada daudzpaaudžu darbaspēks, tostarp:

i) veicinot vienlīdzību un diskriminācijas izskaušanu nodarbinātībā un profesijā; un

ii) nodrošinot mazāk aizsargātu darba ņēmēju aizsardzību;

i) darba attiecību uzlabošanu, piemēram, alternatīvu strīdu izšķiršanas paraugpraksi un trīspusēju apspriešanos;

j) pamatkonvenciju, prioritāru un citu aktuālo SDO konvenciju īstenošanu, kā arī SDO Trīspusējās deklarācijas par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un ANO Vadošo principu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām īstenošanu; un

k) darbaspēka statistiku.

PUBLIC

D IEDAĻA

INSTITUCIONĀLĀ KĀRTĪBA

33.19. PANTS

Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomiteja un kontaktpunkti

1. Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomitejā (“apakškomiteja”), kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, Čīles pārstāvji ir amatpersonas no iestādēm, kas ir atbildīgas par tirdzniecības, darba, vides un dzimumu līdztiesības jautājumiem.

2. Apakškomiteja rīko īpašas sanāksmes par attiecīgi vides un darba jautājumiem[1], kā arī par caurviju jautājumiem, kas saistīti ar tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību.

3. Apakškomitejai ir šādi uzdevumi:

a) veicināt, uzraudzīt un pārskatīt šīs nodaļas īstenošanu;

b) noteikt, organizēt, pārraudzīt un novērtēt šajā nodaļā paredzētos sadarbības pasākumus, tostarp informācijas un pieredzes apmaiņu savstarpējo interešu jomās;

c) ziņot Apvienotajai komitejai un sniegt tai ieteikumus par visiem jautājumiem, kas saistīti ar šo nodaļu, tostarp par tematiem, kurus apspriež, izmantojot 40.5. pantā minētos pilsoniskās sabiedrības mehānismus;

d) veikt 33.21. un 33.22. pantā minētos uzdevumus;

e) attiecīgā gadījumā koordinēt darbību ar citām apakškomitejām, kas izveidotas saskaņā ar šo nolīguma daļu, tostarp attiecībā uz centieniem savā darbā integrēt ar dzimumu saistītus jautājumus, apsvērumus un darbības, kā minēts 34.4. panta 8. punktā; un

f) veikt jebkādas citas funkcijas, par kurām Puses var vienoties.

[1] Vides un darba jautājumus var apspriest atsevišķās sanāksmēs vai secīgās sanāksmēs.

4. Par jautājumiem, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu, apakškomiteja pēc savstarpējas vienošanās var apspriesties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām vai ekspertiem vai lūgt to padomu.

5. Apakškomiteja pēc vienprātības principa sagatavo ziņojumu par katru sanāksmi un pēc sanāksmes to publicē.

6. Katra Puse savā administrācijā izraugās kontaktpunktu, lai veicinātu saziņu un koordināciju starp Pusēm visos jautājumos, kas saistīti ar šīs nodaļas īstenošanu. Čīlei īpašie kontaktpunkti darba, vides un dzimumu līdztiesības jautājumos ir Ārlietu ministrijas Starptautisko ekonomisko attiecību apakšsekretariāta vai tā pēcteča pārstāvis. Katra Puse nekavējoties informē otru Pusi par saviem kontaktpunktiem un sniedz to kontaktinformāciju.

7. Kontaktpunkti:

a) veicina regulāru saziņu un koordināciju starp Pusēm;

b) neskarot 8.7. panta 2. punktu, palīdz apakškomitejai, tostarp izstrādā darba kārtību un veic visus citus apakškomitejas sanāksmēm nepieciešamos sagatavošanās darbus;

PUBLIC

c) attiecīgā gadījumā komunicē ar savas valsts pilsonisko sabiedrību; un

d) savstarpēji sadarbojas, tostarp ar citām attiecīgajām to pārvaldes struktūrām, lai izstrādātu un īstenotu sadarbības pasākumus.

PUBLIC

33.20. PANTS

Strīdu izšķiršana

1. Puses, izmantojot dialogu, informācijas apmaiņu un sadarbību, dara visu iespējamo, lai risinātu jebkādas domstarpības starp Pusēm par šīs nodaļas interpretāciju vai piemērošanu.

2. Ja Pusēm rodas domstarpības par šīs nodaļas interpretāciju vai piemērošanu, Puses izmanto vienīgi 33.21. un 33.22. pantā minētās strīdu izšķiršanas procedūras.

33.21. PANTS

Apspriešanās

1. Puse (“pieprasījuma iesniedzēja Puse”) jebkurā laikā var pieprasīt apspriešanos ar otru Pusi (“atbildētāja Puse”) par jebkuru jautājumu saistībā ar šīs nodaļas interpretāciju vai piemērošanu, iesniedzot rakstisku pieprasījumu atbildētājas Puses kontaktpunktam. Pieprasījumā izklāsta apspriešanās pieprasīšanas iemeslus, iekļaujot pietiekami konkrētu attiecīgā jautājuma aprakstu un šīs nodaļas noteikumus, ko tā uzskata par piemērojamiem.

2. Atbildētāja Puse rakstiski sniedz pieprasīto informāciju ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas, izņemot, ja tā ar pieprasījuma iesniedzēju Pusi ir vienojusies citādi.

3. Puses sāk apspriešanos ne vēlāk kā 30 dienas pēc dienas, kad atbildētāja Puse ir saņēmusi pieprasījumu, izņemot, ja Puses vienojas citādi.

4. Apspriešanās var notikt klātienē vai, izmantojot visus Pusēm pieejamos tehnoloģiskos līdzekļus. Ja apspriešanās notiek klātienē, tās notiek atbildētājas Puses teritorijā, izņemot, ja Puses vienojas citādi.

5. Apspriešanās gaitā Puses:

a) sniedz pietiekamu informāciju, kas ļauj pilnībā izsvērt izskatāmo jautājumu; un

PUBLIC

b) ievēro konfidencialitāti attiecībā uz visu informāciju, ar kuru apspriešanās gaitā notikusi apmaiņa.

6. Puses apspriežas, lai panāktu savstarpēji apmierinošu jautājuma risinājumu, ņemot vērā ar izskatāmo jautājumu saistītās sadarbības iespējas. Jautājumos, kas saistīti ar šajā nodaļā minētajiem daudzpusējiem nolīgumiem, Puses ņem vērā informāciju no SDO vai attiecīgajām struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar minētajiem nolīgumiem. Attiecīgā gadījumā Puses var vienoties lūgt padomu šādām organizācijām vai struktūrām vai jebkuram citam ekspertam vai struktūrai, ko tās uzskata par piemērotu, lai palīdzētu tām apspriedēs.

7. Ja Puses nespēj atrisināt jautājumu 60 dienu laikā pēc rakstiskā apspriešanās pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 1. punktu, jebkura Puse, iesniedzot rakstisku pieprasījumu otras Puses kontaktpunktam, var pieprasīt sasaukt apakškomitejas sanāksmi jautājuma izskatīšanai. Apakškomitejas sanāksme notiek nekavējoties, un tajā cenšas vienoties par jautājuma risinājumu.

8. Katra Puse vai apakškomiteja, kuras sanāksme sasaukta saskaņā ar šā panta 7. punktu, vajadzības gadījumā var lūgt 40.6. pantā minēto vietējo konsultantu grupu viedokli vai citu ekspertu padomu.

9. Ja Puses jautājumu spēj atrisināt, tās dokumentē iznākumu, attiecīgā gadījumā norādot konkrētus pasākumus un termiņus, par kuriem panākta vienošanās. Puses iznākumu publisko, ja vien nav vienojušās par ko citu.

PUBLIC

33.22. PANTS

Ekspertu grupa

1. Ja Puses nespēj atrisināt jautājumu 60 dienu laikā pēc tam, kad iesniegts rakstisks pieprasījums sasaukt apakškomitejas sanāksmi, kā minēts 33.21. panta 7. punktā, vai ja šāds pieprasījums nav izteikts 120 dienu laikā pēc rakstiska apspriešanās pieprasījuma iesniegšanas saskaņā ar 33.21. panta 1. punktu, pieprasījuma iesniedzēja Puse var pieprasīt izveidot ekspertu grupu jautājuma izskatīšanai.

Jebkuru šādu pieprasījumu iesniedz rakstiski atbildētājas Puses kontaktpunktam. Pieprasījumā norāda iemeslus, kāpēc pieprasīts izveidot ekspertu grupu, tostarp pietiekami konkrēti apraksta attiecīgo jautājumu un paskaidro, kādā ziņā minētais jautājums pārkāpj konkrētus šīs nodaļas noteikumus.

2. Ja vien šajā pantā nav paredzēts citādi, *mutatis mutandis* piemēro 38.6., 38.10., 38.13. pantu, 38.14. panta 1. punktu, 38.15., 38.19. pantu, 38.20. panta 2. punktu, 38.21., 38.22., 38.24., 38.32., 38.33., 38.34. un 38.35. pantu, kā arī 38.-A pielikuma reglamentu un 38.-B pielikumā sniegto Rīcības kodeksu.

3. Apakškomiteja savā pirmajā sanāksmē Apvienotajai komitejai iesaka vismaz 15 kandidātus, kuri vēlas un spēj kā eksperti darboties ekspertu grupā. Pamatojoties uz šo ieteikumu, Apvienotā komiteja ne vēlāk kā vienu gadu pēc šā nolīguma stāšanās spēkā izveido šādu kandidātu sarakstu. Sarakstam ir šādi trīs apakšsaraksti:

a) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz ES Puses priekšlikumiem;

b) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz Čīles priekšlikumiem; un

c) viens tādu kandidātu apakšsaraksts, kuri nav nevienas Puses valstspiederīgie un būs ekspertu grupas priekšsēdētāji.

4. Katrā apakšsarakstā ir vismaz piecas personas. Apvienotā komiteja nodrošina, ka saraksts ir aktuāls un ka tajā vienmēr ir iekļauts minimālais personu skaits.

5. Šā panta 3. punktā minētajām personām ir speciālas zināšanas vai pieredze darba vai vides tiesību jomā, šīs nodaļas jautājumu jomā vai tādu strīdu izšķiršanas jomā, kas rodas saistībā ar starptautiskiem nolīgumiem. Tās ir neatkarīgas, darbojas privātpersonas statusā un attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar domstarpībām, nepilda nevienas organizācijas vai valdības norādījumus, nav saistītas ar Pušu valdībām un atbilst šā nolīguma 38.-B pielikumā sniegtā Rīcības kodeksa noteikumiem.

6. Izveidojot ekspertu grupu saskaņā ar 38.6. panta 3., 4. un 6. punktā izklāstītajām procedūrām, ekspertus izraugās no attiecīgajiem šā panta 3. punktā minētajiem apakšsarakstiem.

PUBLIC

7. Ja vien Puses piecu dienu laikā no ekspertu grupas izveidošanas dienas nevienojas citādi, tās pilnvaras ir:

“ņemot vērā 33. nodaļas attiecīgos noteikumus Uzlabotajā pamatnolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses, izskatīt jautājumu, kas minēts pieprasījumā par ekspertu grupas izveidi, un saskaņā ar minētā nolīguma 33.23. pantu sniegt ziņojumu ar saviem konstatējumiem un ieteikumiem jautājuma atrisināšanai”.

8. Par jautājumiem, kas saistīti ar šajā nodaļā minētajiem daudzpusējiem nolīgumiem, ekspertu grupai būtu jālūdz informācija no SDO vai attiecīgajām struktūrām, kuras izveidotas saskaņā ar šiem nolīgumiem, tostarp visi attiecīgie pieejamie interpretējošie norādījumi, konstatējumi vai lēmumi, kurus pieņēmusi SDO un minētās struktūras. Šādu informāciju sniedz abām Pusēm piezīmju sniegšanai.

9. Ekspertu grupa interpretē šīs nodaļas noteikumus saskaņā ar parastajiem starptautisko publisko tiesību interpretācijas noteikumiem, tostarp tiem, kas kodificēti Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām.

10. Ekspertu grupa iesniedz Pusēm starpposma ziņojumu un galīgo ziņojumu, kurā izklāsta konstatētos faktus, piemērojamos noteikumus un loģiskos apsvērumus, uz kuru pamata tā formulējusi savus konstatējumus, secinājumus un ieteikumus.

PUBLIC

11. Ekspertu grupa sniedz Pusēm starpposma ziņojumu 100 dienu laikā pēc ekspertu grupas izveides dienas. Ja ekspertu grupa uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, ekspertu grupas priekšsēdētājs par to rakstveidā paziņo Pusēm, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad ekspertu grupa plāno iesniegt starpposma ziņojumu. Ikvienu šajā punktā noteikto termiņu var pagarināt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

12. Katra Puse 25 dienu laikā pēc starpposma ziņojuma iesniegšanas var iesniegt ekspertu grupai pamatotu pieprasījumu pārskatīt konkrētus starpposma ziņojuma aspektus. Puse var sniegt piezīmes par otras Puses pieprasījumu 15 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas.

13. Pēc pieprasījuma un piezīmju izskatīšanas ekspertu grupa sagatavo galīgo ziņojumu. Ja 12. punktā minētajā laikposmā nav iesniegts pieprasījums pārskatīt konkrētus starpposma ziņojuma aspektus, tad starpposma ziņojums kļūst par ekspertu grupas galīgo ziņojumu.

14. Ekspertu grupa sniedz Pusēm savu galīgo ziņojumu 175 dienu laikā no ekspertu grupas izveides dienas. Ja ekspertu grupa uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, ekspertu grupas priekšsēdētājs par to rakstveidā paziņo Pusēm, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad ekspertu grupa plāno iesniegt galīgo ziņojumu. Ikvienu šajā punktā noteikto termiņu var pagarināt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

15. Galīgais ziņojums ietver jebkura Pušu rakstiska pieprasījuma par starpposma ziņojumu apspriešanu un skaidri iztirzā Pušu piezīmes.

PUBLIC

16. Puses publisko galīgo ziņojumu 15 dienu laikā pēc tam, kad ekspertu grupa to iesniegusi.

17. Ja ekspertu grupa galīgajā ziņojumā konstatē, ka Puse nav izpildījusi savas saistības saskaņā ar šo nodaļu, Puses apspriež piemērotus pasākumus, kas jāīsteno, ņemot vērā ekspertu grupas ziņojumu un ieteikumus. Atbildētāja Puse ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc ziņojuma publiskošanas informē savu vietējo konsultantu grupu, kas minēta 40.6. punktā, un otru Pusi par saviem lēmumiem attiecībā uz visām veicamajām darbībām vai pasākumiem.

18. Apakškomiteja pārrauga turpmākos pasākumus pēc ekspertu grupas galīgā ziņojuma un ieteikumiem. Vietējās konsultantu grupas, kas minētas 40.6. pantā, minētajā sakarā var iesniegt apsvērumus apakškomitejai.

33.23. PANTS

Pārskatīšana

1. Lai veicinātu šīs nodaļas mērķu sasniegšanu, Puses apakškomitejas sanāksmēs apspriež, kā to efektīvāk īstenot, cita starpā ņemot vērā svarīgākās politikas norises katrā Pusē un izmaiņas starptautiskajos nolīgumos.

PUBLIC

2. Ņemot vērā šādu apspriežu rezultātus, Puse var pieprasīt šīs nodaļas pārskatīšanu jebkurā laikā pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Šajā nolūkā apakškomiteja var ieteikt Pusēm grozīt attiecīgos šīs nodaļas noteikumus saskaņā ar 41.6. panta 1. punktā noteikto grozījumu procedūru.

PUBLIC

34. NODAĻA

TIRDZNIECĪBA UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBA

34.1. PANTS

Konteksts un mērķi

1. Puses uzsver, ka ir svarīgi iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu iekļaujošas ekonomikas izaugsmes veicināšanā un ka minētajā ziņā būtiska nozīme var būt dzimumvērīgai politikai. Tas ietver šķēršļu likvidēšanu, kuri kavē sieviešu līdzdalībai ekonomikā un starptautiskajā tirdzniecībā, tostarp vienlīdzīgāku iespēju nodrošināšanu attiecībā uz vīriešu un sieviešu piekļuvi konkrētiem amatiem un nozarēm darba tirgū.

2. Puses atzīst, ka starptautiskā tirdzniecība un ieguldījumi ir ekonomikas izaugsmes dzinējspēks, un atzīst arī sieviešu nozīmīgo ieguldījumu ekonomikas izaugsmē, piedaloties saimnieciskajā darbībā, tostarp uzņēmējdarbībā un starptautiskajā tirdzniecībā.

3. Puses atzīst, ka sieviešu līdzdalība starptautiskajā tirdzniecībā var veicināt viņu ekonomisko iespēju palielināšanu un ekonomisko neatkarību. Turklāt sievietēm pieejami un piederoši saimnieciskie resursi veicina ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi, labklājību, konkurētspēju un sabiedrības labklājību. Attiecīgi Puses uzsver savu nodomu īstenot šo nolīguma daļu tādā veidā, kas veicina un stiprina vīriešu un sieviešu līdztiesību.

4. Puses atgādina Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un IAM, kas attiecas uz tirdzniecību un dzimumu līdztiesību, jo īpaši 5. mērķi: panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt pilnvērtīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm.

5. Puses atgādina par mērķiem, kas tika noteikti kopīgajā deklarācijā par tirdzniecību un sieviešu ekonomisko iespēju veicināšanu, ko pieņēma PTO Ministru konferencē Buenosairesā 2017. gada decembrī.

6. Puses atgādina par savām saistībām integrēt dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm, kā arī ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, un citos attiecīgajos starptautiskajos cilvēktiesību instrumentos, kuri saistīti ar dzimumu līdztiesību un kuros tās ir puses.

PUBLIC

7. Puses atkārtoti apstiprina savas saistības saskaņā ar Pekinas deklarāciju un Rīcības platformu, kas pieņemta ceturtajā Pasaules Sieviešu konferencē, kura notika 1995. gada 4. līdz 15. septembrī Pekinā, jo īpaši uzsverot mērķus un noteikumus, kas saistīti ar sieviešu vienlīdzīgu piekļuvi resursiem, nodarbinātībai, tirgiem un tirdzniecībai.

8. Puses atkārtoti apstiprina, cik svarīga ir iekļaujoša tirdzniecības politika, kas palīdz veicināt vienlīdzīgas tiesības, attieksmi un iespējas vīriešiem un sievietēm, kā arī izskaust jebkādu diskrimināciju pret sievietēm.

9. Puses uzsver privātā sektora nozīmi dzimumu līdztiesības veicināšanā, kad korporatīvajās darbībās tiek piemērota nediskriminācijas un daudzveidības politiku saskaņā ar Pušu apstiprinātajām vai atbalstītajām starptautiskajām pamatnostādnēm un standartiem.

10. Pušu mērķis ir:

a) uzlabot savas tirdzniecības attiecības, sadarbību un dialogu tādā veidā, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret sievietēm un vīriešiem kā darba ņēmējiem, ražotājiem, tirgotājiem vai patērētājiem saskaņā ar Pušu starptautiskajām saistībām;

b) veicināt sadarbību un dialogu ar mērķi uzlabot sieviešu spējas, nosacījumus un piekļuvi tirdzniecības radītajām iespējām;

c) turpināt uzlabot to spējas risināt ar tirdzniecību saistītus dzimumu līdztiesības jautājumus, tostarp apmainoties ar informāciju un paraugpraksi.

PUBLIC

34.2. PANTS

Daudzpusēji nolīgumi

1. Katra Puse efektīvi īsteno savas saistības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1979. gada 18. decembrī pieņemto Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu, jo īpaši ņemot vērā tās noteikumus par sieviešu diskriminācijas izskaušanu ekonomiskajā dzīvē un nodarbinātības jomā.

2. Puses atgādina par saviem attiecīgajiem pienākumiem saskaņā ar šīs nolīguma daļas 33.16. pantu attiecībā uz SDO konvencijām, kas saistītas ar dzimumu līdztiesību un diskriminācijas izskaušanu attiecībā uz nodarbinātību un profesijām un ko ratificējušas dalībvalstis un Čīle.

3. Katra Puse atkārtoti apstiprina savu apņemšanos efektīvi īstenot savas saistības saskaņā ar citiem daudzpusējiem nolīgumiem, kuros tā ir līgumslēdzēja puse, kas pievēršas dzimumu līdztiesībai vai sieviešu tiesībām.

34.3. PANTS

Vispārēji noteikumi

1. Puses atzīst katras Puses tiesības noteikt savu darbības jomu un vienlīdzīgu iespēju garantijas vīriešiem un sievietēm un attiecīgi pieņemt vai grozīt savus attiecīgos tiesību aktus un politiku, ievērojot tās saistības saskaņā ar starptautiskajiem nolīgumiem, kas minēti 34.2. pantā.

2. Katra Puse cenšas nodrošināt, ka tās attiecīgie tiesību akti un politika paredz un veicina vienlīdzīgas tiesības, attieksmi un iespējas vīriešiem un sievietēm saskaņā ar tās starptautiskajām saistībām. Katra Puse cenšas uzlabot šādus tiesību aktus un politiku.

3. Katra Puse cenšas vākt pēc dzimuma sadalītus datus, kas saistīti ar tirdzniecību un dzimumu, lai labāk izprastu tirdzniecības politikas instrumentu atšķirīgo ietekmi uz sievietēm un vīriešiem darba ņēmēju, ražotāju, tirgotāju vai patērētāju statusā.

4. Katra Puse savā teritorijā veicina sabiedrības informētību un pārredzamību attiecībā uz saviem tiesību aktiem un politiku dzimumu līdztiesības jomā, tai skaitā izpratni par to ietekmi un nozīmīgumu saistībā ar iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un tirdzniecības politiku.

5. Katra Puse, formulējot, īstenojot un pārskatot pasākumus jomās, uz kurām attiecas šī nolīguma daļa, attiecīgā gadījumā ņem vērā vīriešu un sieviešu līdztiesības mērķi.

6. Katra Puse veicina tirdzniecību un ieguldījumus, veicinot vienlīdzīgas iespējas un sieviešu un vīriešu līdzdalību ekonomikā un starptautiskajā tirdzniecībā. Tas cita starpā ietver pasākumus, kuru mērķis ir: pakāpeniski izskaust jebkādu diskrimināciju dzimuma dēļ; veicināt principu, ka par vienādi vērtīgu darbu saņemama vienāda darba samaksa, lai novērstu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, un veicināt to, ka sievietes netiek diskriminētas nodarbinātības un profesiju jomā, tostarp grūtniecības un maternitātes dēļ.

PUBLIC

7. Puse tirdzniecības vai ieguldījumu veicināšanas nolūkā nevājina vai nesamazina aizsardzību, kas piešķirta saskaņā ar tās attiecīgajiem tiesību aktiem, kuru mērķis ir nodrošināt dzimumu līdztiesību vai vienlīdzīgas iespējas sievietēm un vīriešiem.

8. Puse tirdzniecības vai ieguldījumu veicināšanas nolūkā neatsakās vai citādi neatkāpjas no saviem attiecīgajiem tiesību aktiem, kuru mērķis ir nodrošināt dzimumu līdztiesību vai vienlīdzīgas iespējas sievietēm un vīriešiem, nedz arī piedāvā atteikties vai citādi atkāpties no tiem tādā veidā, kas vājina vai samazina minētajos tiesību aktos paredzēto aizsardzības līmeni.

9. Puse nepieļauj to, ka tirdzniecības vai ieguldījumu veicināšanas nolūkā ar ilglaicīgām vai atkārtotām darbībām vai bezdarbību netiek efektīvi īstenoti tās attiecīgie tiesību akti, kuru mērķis ir nodrošināt dzimumu līdztiesību vai vienlīdzīgas iespējas sievietēm un vīriešiem.

34.4. PANTS

Sadarbības pasākumi

1. Puses atzīst ieguvumus, ko sniedz to attiecīgās pieredzes apmaiņa, izstrādājot, īstenojot, pārraugot un nostiprinot dzimumu līdztiesības pasākumu ar tirdzniecību saistīto aspektus.

2. Puses, ievērojot 1. punktu, veic sadarbības pasākumus, kas paredzēti, lai uzlabotu sieviešu, tostarp darba ņēmēju, darījumu aprindu pārstāvju un uzņēmēju, spējas un apstākļus, lai viņām būtu pieejamas iespējas, ko sniedz šī nolīguma daļa, un viņas varētu tās pilnībā izmantot.

3. Notiek sadarbības pasākumi par Pušu noteiktiem jautājumiem un tematiem.

4. Sadarbības pasākumus var izstrādāt un īstenot, attiecīgā gadījumā paredzot ANO, PTO, SDO, ESAO un citu starptautisku un reģionālu organizāciju, kā arī trešo valstu, uzņēmumu, darba devēju un darba ņēmēju organizāciju, izglītības un pētniecības organizāciju un citu nevalstisku organizāciju piedalīšanos.

5. Sadarbības jomas var ietvert pieredzes un paraugprakses apmaiņu saistībā ar politiku un programmām, lai veicinātu izteiktāku sieviešu līdzdalību starptautiskajā tirdzniecībā, kā arī par aspektiem, kas saistīti ar tirdzniecību, šādās ierosmēs:

a) sieviešu finansiālās iekļautības un izglītības, kā arī piekļuves finansējumam un finansiālai palīdzībai veicināšana;

b) sieviešu līderības veicināšana un sieviešu tīklu attīstīšana;

c) sieviešu pilnīgas līdzdalības veicināšana ekonomikā, sekmējot viņu līdzdalību, līderību un izglītību, jo īpaši jomās, kurās viņas ir nepietiekami pārstāvētas, piemēram, zinātnē, tehnoloģijā, inženierzinātnēs, matemātikā (*STEM*), kā arī inovācijā un uzņēmējdarbībā;

d) dzimumu līdztiesības veicināšana uzņēmumos;

e) sieviešu līdzdalība ar lēmumu pieņemšanu saistītos amatos publiskajā un privātajā sektorā;

PUBLIC

f) publiskas un privātas iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt sieviešu uzņēmējdarbību, tostarp sieviešu integrāciju formālajā ekonomikas sektorā, tādējādi uzlabojot sieviešu vadītu uzņēmumu konkurētspēju, lai ļautu viņām piedalīties un konkurēt vietējās, reģionālās un globālās vērtības ķēdēs, un darbības, lai veicinātu sieviešu vadītu mazo un vidējo uzņēmumu internacionalizāciju;

g) politika un programmas, kuru mērķis ir uzlabot sieviešu digitālās prasmes un piekļuvi tiešsaistes uzņēmējdarbības rīkiem un e-komercijas platformām;

h) aprūpes politikas un programmu, kā arī darba un privātās dzīves līdzsvara pasākumu ar dzimumu perspektīvu veicināšana;

i) saiknes izpēte starp izteiktāku sieviešu līdzdalību starptautiskajā tirdzniecībā un vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību samazināšanu;

j) uz dzimumu balstītas tirdzniecības politikas analīze, tostarp tās izstrāde, īstenošana un uzraudzība;

k) pa dzimumiem sadalītu datu apkopošana, rādītāju izmantošana, uzraudzības un novērtēšanas metodika un ar tirdzniecību saistītas statistikas analīze no dzimumu perspektīvas;

l) saikņu izpētīšana starp sieviešu līdzdalību starptautiskajā tirdzniecībā un tādām jomām kā pienācīgas kvalitātes nodarbinātība, profesiju segregācija un sieviešu darba apstākļi, tostarp strādājošu grūtnieču un pēcdzemdību periodā strādājošu sieviešu darba drošība un veselības aizsardzība saskaņā ar 33.18. panta f) punktu;

PUBLIC

m) politika un programmas, lai novērstu, mazinātu un reaģētu uz krīžu un ārkārtas situāciju atšķirīgo ekonomisko ietekmi uz sievietēm un vīriešiem; un

n) visi pārējie izskatīšana, par ko Puses vienojušās.

6. Puses kopīgi nosaka sadarbības pasākumu prioritātes, pamatojoties uz abpusēju interešu jomām un pieejamajiem resursiem.

7. Sadarbība, tostarp 5. punktā noteiktajās jomās, var noritēt klātienē vai ar jebkuriem tehnoloģiskajiem līdzekļiem, kas pieejami Pusēm, izmantojot tādus pasākumus kā: darbsemināri, semināri, konferences, sadarbības programmas un projekti; pieredzes apmaiņa un paraugprakses apmaiņa par politiku un procedūrām un ekspertu apmaiņa.

8. Puses, darbodamās Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomitejā, kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, veicina šajā nolīguma daļā izveidoto struktūru centienus integrēt savā darbā ar dzimumu saistītus jautājumus, apsvērumus un darbības.

9. Puses, ja nepieciešams, veicina sieviešu iekļaujošu līdzdalību, kad īsteno saskaņā ar šo pantu izveidotos sadarbības pasākumus.

PUBLIC

34.5. PANTS

Institucionālā kārtība

1. Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības apakškomiteja, kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, ir atbildīga par šīs nodaļas īstenošanu. Šai nodaļai *mutatis mutandis* piemēro 33.19. pantu[1].

2. Mijiedarbojoties ar pilsonisko sabiedrību vietējās konsultantu grupās, kas izveidotas vai izraudzītas saskaņā ar 40.6. pantu, un Pilsoniskās sabiedrības forumā, kas organizēts saskaņā ar 40.7. pantu, Puses mudina šajā procesā iesaistīties organizācijas, kas veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību.

34.6. PANTS

Strīdu izšķiršana

Šai nodaļai *mutatis mutandis* piemēro 33.20., 33.21. un 33.22. pantu[2].

[1] Lielākai noteiktībai – visas atsauces uz 33. nodaļu vai uz vides un darba jautājumiem minētajā pantā saprot kā atsauces uz šo nodaļu vai attiecīgi uz dzimumu līdztiesības jautājumiem.

[2] Lielākai noteiktībai – visas atsauces uz 33. nodaļu vai uz vides un darba jautājumiem vai tiesībām minētajos pantos saprot kā atsauces uz šo nodaļu vai attiecīgi uz dzimumu līdztiesības jautājumiem vai tiesībām, kas saistītas ar šiem jautājumiem.

34.7. PANTS

Pārskatīšana

1. Puses vienojas par to, ka svarīgi ir kopīgi vai atsevišķi uzraudzīt un novērtēt šīs nolīguma daļas īstenošanas ietekmi uz vīriešu un sieviešu līdztiesību un sieviešu iespējām, kas paveras saistībā ar tirdzniecību, šā darba veikšanā ņemot talkā Pušu attiecīgos procesus un institūcijas, kā arī saskaņā ar šo nolīguma daļu izveidotos procesus un institūcijas.

2. Puses var pārskatīt šo nodaļu, ņemot vērā tās īstenošanas gaitā gūto pieredzi, un vajadzības gadījumā ieteikt, kā nostiprināt tās noteikumus.

35. NODAĻA

PĀRREDZAMĪBA

35.1. PANTS

Mērķis

1. Puses, atzīstot ietekmi, kāda to attiecīgajai regulatīvajai videi var būt uz savstarpējo tirdzniecību un ieguldījumiem, cenšas nodrošināt uzņēmējiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, paredzamu regulatīvo vidi un efektīvas procedūras.

PUBLIC

2. Puses atkārtoti apstiprina savas attiecīgās saistības, kas paredzētas PTO līgumā, un šajā nodaļā balstās uz minētajām saistībām un nosaka turpmākus pārredzamības pasākumus.

PUBLIC

35.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā:

a) "administratīvs lēmums" ir lēmums vai darbība ar juridiskām sekām, ko piemēro konkrētai personai, precei vai pakalpojumam konkrētā gadījumā, un ietver arī administratīva lēmuma nepieņemšanu, ja tas paredzēts kādas Puses tiesībās; un

b) "vispārēji piemērojams administratīvs nolēmums" ir administratīvs nolēmums vai interpretācija, kas attiecas uz visām personām un faktiskām situācijām, uz kurām parasti attiecas minētais administratīvais nolēmums vai interpretācija, un ar ko nosaka rīcības normu, bet kas neietver:

   i) administratīvā vai tiesvedībai pielīdzināmā procesā pieņemtu atzinumu vai nolēmumu, ko piemēro konkrētai otras Puses personai, precei vai pakalpojumam konkrētā lietā; vai

   ii) nolēmumu par konkrētu rīcību vai praksi.

35.3. PANTS

Publicēšana

1. Katra Puse nodrošina, ka tās tiesību akti, noteikumi, procedūras, vispārēji piemērojami administratīvie nolēmumi un tiesas nolēmumi attiecībā uz jebkuru šā nolīguma šajā daļā ietvertu jautājumu tiek nekavējoties publicēti oficiāli izraudzītā plašsaziņas līdzeklī un, ja iespējams, elektroniskā veidā vai citādi darīti pieejami tā, lai jebkura persona varētu ar tiem iepazīties.

2. Katra Puse paskaidro, kāds mērķis un loģiskais pamatojums ir tās normatīvajiem aktiem, procedūrām, vispārēji piemērojamiem administratīvajiem nolēmumiem un tiesas nolēmumiem, kuri pieņemti par jebkuru šā nolīguma šajā daļā ietvertu jautājumu.

3. Katra Puse nosaka samērīgu laikposmu, kas paiet no normatīvo aktu, kuri pieņemti par jebkuru šajā nolīguma daļā ietvertu jautājumu, publicēšanas dienas līdz to spēkā stāšanās dienai, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams steidzamības dēļ. Šis punkts neattiecas uz vispārēji piemērojamiem administratīviem nolēmumiem un tiesas nolēmumiem.

PUBLIC

35.4. PANTS

Informācijas pieprasīšana un sniegšana

1. Katra Puse izveido vai uztur piemērotus mehānismus, lai atbildētu uz jebkuras personas informācijas pieprasījumiem par normatīvajiem aktiem attiecībā uz jebkuru šā nolīguma šajā daļā ietvertu jautājumu.

2. Pēc Puses pieprasījuma otra Puse nekavējoties sniedz informāciju un atbild uz informācijas pieprasījumiem par spēkā esošiem vai plānotiem normatīvajiem aktiem attiecībā uz jebkuru šā nolīguma šajā daļā ietvertu jautājumu, ja vien saskaņā ar citu šī nolīguma šīs daļas nodaļu nav izveidots īpašs mehānisms.

35.5. PANTS

Administratīvās procedūras

1. Katra Puse objektīvi, neatkarīgi un samērīgi administrē visus tiesību aktus, noteikumus, procedūras un vispārēji piemērojamos administratīvos nolēmumus par jebkuru šajā nolīguma daļā ietvertu jautājumu.

PUBLIC

2. Ja attiecībā uz konkrētām otras Puses personām, precēm vai pakalpojumiem tiek uzsākta administratīva procedūra saistībā ar 1. punktā minēto tiesību aktu, noteikumu, procedūru un vispārēji piemērojamo administratīvo nolēmumu piemērošanu, katra Puse:

a) cenšas personām, ko tieši skar administratīvās procedūras, saskaņā ar saviem normatīvajiem aktiem laicīgi paziņot par procedūru sākšanu, tostarp sniegt procedūru būtības aprakstu, tiesisko pamatojumu, saskaņā ar kuru procedūras tiek uzsāktas, un – vajadzības gadījumā – problemātisko jautājumu vispārīgu aprakstu; un

b) pirms galīgā administratīvā lēmuma nodrošina šīm personām pienācīgu iespēju iesniegt faktus un argumentus, kas pamato tās nostāju, ja to pieļauj termiņš, procedūras veids un sabiedrības intereses.

35.6. PANTS

Pārskatīšana un pārsūdzēšana

1. Katra Puse izveido vai saglabā tiesas, šķīrējtiesas vai administratīvās tiesas vai procedūras, lai nekavējoties pārskatītu un vajadzības gadījumā labotu administratīvos lēmumus saistībā ar jebkuru šajā nolīguma daļā ietvertu jautājumu.

PUBLIC

2. Katra Puse nodrošina, ka tās tiesas, šķīrējtiesas vai administratīvās tiesas īsteno pārsūdzības vai pārskatīšanas procedūras nediskriminējošā un objektīvā veidā. Šādas tiesas ir objektīvas un neatkarīgas no iestādes, kurai uzticēta administratīvās izpildes pilnvaras, un tās nav ieinteresētas lietas iznākumā.

3. Attiecībā uz 1. punktā minētajām tiesām vai procedūrām katra Puse nodrošina, ka tiesvedības pusēm šādās tiesās vai tiesvedībās:

a) ir nodrošināta pienācīga iespēja pamatot vai aizstāvēt savu nostāju; un

b) tiek izsniegts lēmums, kura pamatā ir pierādījumi un izklāsti vai, ja to prasa Puses tiesību akti, – dokumenti, kurus apkopojusi attiecīgā iestāde.

4. Katra Puse nodrošina, ka 3. punkta b) apakšpunktā minēto lēmumu īsteno iestāde, kurai piešķirtas administratīvās izpildes pilnvaras, un ka to var pārsūdzēt vai pārskatīt, kā paredzēts normatīvajos aktos.

35.7. PANTS

Saistība ar citām nodaļām

Šajā nodaļā izklāstītos noteikumus piemēro papildus īpašajiem noteikumiem, kas izklāstīti citās šīs nolīguma daļas nodaļās.

PUBLIC

PUBLIC

36. NODAĻA

LABA REGULATĪVĀ PRAKSE

36.1. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nodaļu piemēro regulatīviem pasākumiem, ko pieņēmušas vai sākušas regulatīvas iestādes attiecībā uz jebkuru jautājumu, kurš ir ietverts šajā nolīguma daļā.

2. Šī nodaļa neattiecas uz dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un regulatīvajiem pasākumiem, praksi vai pieejām.

36.2. PANTS

Vispārīgi principi

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi:

a) regulatīvo pasākumu plānošanas, izstrādes, izdošanas, īstenošanas, izvērtēšanas un pārskatīšanas procesā izmantot labu regulatīvo praksi nolūkā sasniegt iekšpolitikas mērķus; un

b) saglabāt un vairot šā nolīguma šīs daļas sniegtās priekšrocības, lai atvieglotu preču un pakalpojumu tirdzniecību un palielinātu ieguldījumus starp Pusēm.

2. Katra Puse var brīvi noteikt savu pieeju labai regulatīvajai praksei saskaņā ar šo daļu tādā veidā, kas atbilst tās tiesiskajam regulējumam, praksei un pamatprincipiem, kuri ir tās regulatīvās sistēmas pamatā, tai skaitā piesardzības principam.

3. Neko šajā nodaļā neinterpretē kā prasību Pusei:

a) atkāpties no regulatīvo pasākumu sagatavošanas un pieņemšanas iekšzemes procedūrām;

b) veikt darbības, kas apdraudētu vai kavētu regulatīvo pasākumu, ar kuriem sasniedz attiecīgās Puses sabiedriskās politikas mērķus, savlaicīgu pieņemšanu; vai

c) sasniegt kādu konkrētu regulatīvu rezultātu.

PUBLIC

36.3. PANTS

Definīcijas

PUBLIC

Šajā nodaļā:

a) "regulatīva iestāde" ir:

i) ES Pusei – Eiropas Komisija; un

ii) Čīlei – jebkura izpildvaras regulatīvā iestāde; un

b) "regulatīvie pasākumi" ir:

i) ES Pusei –

A) regulas un direktīvas, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 288. pantā; un

B) īstenošanas un deleģētie akti, kā attiecīgi paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantā; un

ii) Čīlei – vispārēji piemērojami likumi un dekrēti, kurus pieņem regulatīvās iestādes, kuru ievērošana ir obligāta[1].

[1] Saskaņā ar II.1. punktu 2019. gada prezidenta norādījumos Nr. 3 un to grozījumiem.

36.4. PANTS

Regulējuma izstrādes iekšējā koordinācija

Katra Puse uztur iekšējās koordinācijas vai pārskatīšanas procesus vai mehānismus regulatīvo pasākumu sagatavošanai, novērtēšanai un pārskatīšanai. Šādiem procesiem vai mehānismiem cita starpā būtu jācenšas:

a) sekmēt labu regulatīvo praksi, tostarp to, kas izklāstīta šajā nodaļā;

b) identificēt un novērst nevajadzīgu dublēšanos un prasību nekonsekvenci Puses regulatīvajos pasākumos;

c) nodrošināt atbilstību Puses starptautiskās tirdzniecības saistībām; un

d) veicināt to, lai tiktu ņemta vērā sagatavošanā esošo regulatīvo pasākumu ietekme, tostarp uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

PUBLIC

36.5. PANTS

Regulatīvo procesu un mehānismu pārredzamība

Katra Puse saskaņā ar saviem attiecīgajiem noteikumiem un procedūrām publisko to procesu un mehānismu aprakstus, kurus tās regulatīvā iestāde izmanto, lai sagatavotu, novērtētu vai pārskatītu regulatīvos pasākumus. Minētajos aprakstos izmanto attiecīgās pamatnostādnes, noteikumus vai procedūras, tostarp tās, kuras ļauj sabiedrībai iesniegt piezīmes.

PUBLIC

36.6. PANTS

Sākotnējā informāciju par plānotu regulatīvo pasākumu

1. Katra Puse saskaņā ar saviem attiecīgajiem noteikumiem un procedūrām cenšas katru gadu publicēt informāciju par plānotajiem būtiskajiem[1] regulatīvajiem pasākumiem.

2. Katrai Pusei attiecībā uz katru būtisko regulatīvo pasākumu, kas iekļauts 1. punktā minētajā sarakstā, pēc iespējas ātrāk jādara publiski pieejams arī:

a) īss tā piemērošanas jomas un mērķu apraksts; un

b) ja tas ir zināms, paredzamais tā pieņemšanas laiks, kā arī attiecīgā gadījumā sabiedriskās apspriešanas iespējas.

[1] Izpildot savas saistības saskaņā ar šo nodaļu, katras Puses regulatīvā iestāde var noteikt, kas ir "būtisks" regulatīvs pasākums.

36.7. PANTS

Sabiedriskā apspriešana

1. Izstrādājot būtisku regulatīvu pasākumu, katra Puse saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūrām:

a) publicē regulatīvā pasākuma projektu vai apspriešanas dokumentus, kuros ir pietiekama informācija par šo izstrādājamo regulatīvo pasākumu, lai ikviena persona[1] varētu novērtēt, vai un kā pasākums var būtiski ietekmēt minētās personas intereses;

b) nediskriminējošā veidā piedāvā pienācīgas iespējas ikvienai personai izteikt piezīmes; un

c) izskata saņemtās piezīmes.

2. Katras Puses regulatīvā iestāde izmanto elektroniskos saziņas līdzekļus un cenšas uzturēt šim mērķim paredzētu elektronisku tīmekļa portālu, lai sniegtu informāciju un saņemtu piezīmes saistībā ar sabiedriskajām apspriešanām.

3. Katras Puses regulatīvā iestāde cenšas publiskot apspriešanu rezultātu kopsavilkumu vai jebkādas saņemtās piezīmes, izņemot, ciktāl tas nepieciešams, lai aizsargātu konfidenciālu informāciju vai neiekļautu persondatus vai nepiemērotu saturu.

[1] Lielākai noteiktībai – šis punkts neliedz Pusei uzsākt mērķorientētas apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar tās noteikumos un procedūrās paredzētajiem nosacījumiem.

36.8. PANTS

Ietekmes novērtējums

1. Katra Puse veicina to, ka tās regulatīvā iestāde saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem un procedūrām veic ietekmes novērtējumu par būtiskiem regulatīviem pasākumiem, kad tos izstrādā.

2. Veicot ietekmes novērtējumu, katras Puses regulatīvā iestāde veicina procesus un mehānismus, kas ļauj apzināt un apsvērt šādus faktorus:

a) regulatīvā pasākuma nepieciešamība, tostarp tā jautājuma būtība un nozīme, ko paredzēts risināt ar regulatīvo pasākumu;

b) realizējamās un piemērotās regulatīvās un neregulatīvās alternatīvas, ja tādas ir, ar ko būtu iespējams sasniegt Puses sabiedriskās politikas mērķi, tai skaitā iespēja neregulēt;

c) tiktāl, ciktāl tas ir iespējams un vajadzīgs, šādu alternatīvu iespējamā sociālā ietekme un ietekme uz ekonomiku un vidi, tai skaitā uz starptautisko tirdzniecību un maziem un vidējiem uzņēmumiem; un

d) kā apskatītie risinājumi ir saistīti ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem, ja tādi ir, attiecīgajā gadījumā norādot arī visu atšķirību pamatojumu.

PUBLIC

3. Regulatīvajai iestādei veicot regulatīvā pasākuma ietekmes novērtējumu, minētā regulatīvā iestāde sagatavo galīgo ziņojumu, kurā sīki izklāstīti faktori, ko tā ņēmusi vērā savā novērtējumā, un tās attiecīgie konstatējumi. Šādu ziņojumu publisko reizē ar regulatīvā pasākuma publiskošanu.

PUBLIC

36.9. PANTS

Retrospektīvs izvērtējums

Puses atzīst pozitīvo ieguldījumu, ko sniedz periodiski retrospektīvi izvērtējumi par spēkā esošajiem regulatīvajiem pasākumiem, kuri ir spēkā, lai samazinātu nevajadzīgu regulatīvo slogu, tostarp maziem un vidējiem uzņēmumiem, un lai efektīvāk sasniegtu sabiedriskās politikas mērķus. Puses cenšas veicināt periodisku retrospektīvu novērtējumu izmantošanu to regulatīvajās sistēmās.

36.10. PANTS

Regulatīvais reģistrs

Katra Puse nodrošina, ka spēkā esošie regulatīvie pasākumi tiek publicēti izraudzītā reģistrā, kurā tiek norādīti regulatīvie pasākumi pa tematiem un kurš ir bez maksas publiski pieejams vienotā tīmekļa vietnē. Minētajā tīmekļa vietnē vajadzētu būt iespējamai meklēšanai pēc regulatīvā pasākuma citāta vai vārdiem. Katra Puse periodiski atjaunina savu reģistru.

36.11. PANTS

Sadarbība un informācijas apmaiņa

Puses sadarbojas, lai atvieglotu šīs nodaļas īstenošanu. Minētā sadarbība var ietvert jebkādu attiecīgu darbību organizēšanu, lai stiprinātu sadarbību starp Pušu regulatīvajām iestādēm un informācijas apmaiņu par šajā nodaļā izklāstīto regulatīvo praksi.

PUBLIC

36.12. PANTS

Kontaktpunkti

Katra Puse viena mēneša laikā pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas izraugās kontaktpunktu, lai atvieglotu informācijas apmaiņu starp Pusēm.

36.13. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz šo nodaļu neattiecas 38. nodaļa.

37. NODAĻA

MAZIE UN VIDĒJIE UZŅĒMUMI

37.1. PANTS

Mērķi

Puses atzīst mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) nozīmi Pušu divpusējās tirdzniecības un ieguldījumu attiecībās un apstiprina savu apņemšanos stiprināt MVU spēju gūt labumu no šīs nolīguma daļas.

37.2. PANTS

Informācijas apmaiņa

1. Katra Puse izveido vai uztur savu tīmekļa vietni, kura ir publiski pieejama, paredzēta MVU un kurā sniegta informācija par šo nolīguma daļu, tai skaitā:

a) šīs nolīguma daļas kopsavilkums un

PUBLIC

b) MVU paredzēta informācija, kas ietver:

i) šīs nolīguma daļas noteikumu aprakstu, kurus katra Puse uzskata par būtiskiem abu Pušu MVU; un

ii) jebkādu papildu informāciju, ko Puse uzskata par lietderīgu MVU, kurus interesē šīs nolīguma daļas sniegto iespēju izmantošana.

2. Katra Puse 1. punktā minētajā tīmekļa vietnē iekļauj saiti uz:

a) šīs nolīguma daļas tekstu, tai skaitā visiem tās pielikumiem un papildinājumiem, jo īpaši tarifu sarakstiem un konkrētiem produktiem piemērojamiem izcelsmes noteikumiem;

b) analoģisko otras Puses tīmekļa vietni; un

c) to savu iestāžu tīmekļa vietnēm, kuras sniedz informāciju, ko Puse uzskata par lietderīgu personām, kuras interesējas par tirdzniecību un uzņēmējdarbību minētās Puses teritorijā.

3. Katra Puse 1. punktā minētajā tīmekļa vietnē iekļauj saiti uz savu iestāžu tīmekļa vietnēm, kurās ir informācija par turpmāk minēto:

a) muitas noteikumi un importa, eksporta un tranzīta procedūras, kā arī attiecīgās veidlapas, dokumenti un cita vajadzīgā informācija;

PUBLIC

b) noteikumi un procedūras attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām, tai skaitā ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm;

c) tehniskie noteikumi, tai skaitā vajadzības gadījumā atbilstības novērtēšanas obligātās procedūras un saites uz atbilstības novērtējuma struktūru sarakstiem gadījumos, kad trešās personas veikta atbilstības novērtēšana ir obligāta, kā paredzēts 16. nodaļā;

d) sanitārie un fitosanitārie pasākumi saistībā ar importu un eksportu, kā paredzēts 13. nodaļā;

e) noteikumi par publisko iepirkumu un datubāze, kurā ir publiskā iepirkuma paziņojumi un būtiska informācija saskaņā ar 28. nodaļu;

f) uzņēmumu reģistrācijas procedūras; un

g) cita informācija, ko Puse uzskata par noderīgu MVU.

4. Katra Puse 1. punktā minētajā tīmekļa vietnē iekļauj saiti uz datubāzi, kurā meklēšanu veic elektroniski pēc harmonizētās sistēmas koda un kurā ir šāda informācija attiecībā uz piekļuvi tās tirgum:

a) muitas nodokļu un kvotu likmes, tai skaitā lielākā labvēlības režīma muitas nodokļu likmes attiecībā uz valstīm, kam nav piešķirts lielākās labvēlības režīms, un preferenciālās likmes un tarifa likmes kvotas;

PUBLIC

b) akcīzes nodokļi;

c) nodokļi (piemēram, pievienotās vērtības nodoklis);

d) muitas vai citas maksas, tai skaitā konkrētiem produktiem piemērojamas nodevas;

e) izcelsmes noteikumi, kas paredzēti 10. nodaļā;

f) nodokļu atmaksa, atlikšana vai cita veida atbalsts, kura rezultātā samazina vai atmaksā muitas nodokļus vai atbrīvo no tiem;

g) kritēriji, ko izmanto preces muitas vērtības noteikšanai;

h) citi tarifa pasākumi;

i) importa procedūrām nepieciešamā informācija; un

j) ar netarifa pasākumiem vai noteikumiem saistītā informācija.

5. Katra Puse regulāri vai pēc otras Puses lūguma atjaunina 1. līdz 4. punktā minēto informāciju un saites savā tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu, ka šāda informācija un saites ir aktuālas un precīzas.

6. Katra Puse nodrošina, ka šajā pantā minētā informācija tiek piedāvāta MVU izmantošanai piemērotā veidā. Katra Puse cenšas nodrošināt, ka informācija ir pieejama angļu valodā.

PUBLIC

7. Puse nevienai Puses personai nepiemēro maksu par piekļuvi informācijai, kas sniegta saskaņā ar 1. līdz 4. punktu.

PUBLIC

37.3. PANTS

MVU kontaktpunkti

1. Katra Puse paziņo otrai Pusei savu MVU kontaktpunktu, kas veiks šajā pantā uzskaitītās funkcijas. Katra Puse nekavējoties informē otru Pusi par jebkurām izmaiņām kontaktpunkta kontaktinformācijā.

2. MVU kontaktpunkti:

a) nodrošina, ka šīs nolīguma daļas īstenošanā tiek ņemtas vērā MVU vajadzības, lai abu Pušu MVU varētu izmantot šīs nolīguma daļas sniegtās priekšrocības;

b) nodrošina, ka 37.2. pantā minētā informācija ir aktuāla un nozīmīga MVU; jebkura Puse ar MVU kontaktpunkta starpniecību var ierosināt papildu informāciju, ko otra Puse var iekļaut informācijā, kura sniedzama saskaņā ar 37.2. pantu;

c) pārbauda ikvienu MVU nozīmīgu jautājumu saistībā ar šīs nolīguma daļas īstenošanu, tai skaitā:

i) apmainās ar informāciju, lai palīdzētu Apvienotajai komitejai veikt tās uzdevumus – pārraudzīt un īstenot tos šīs nolīguma daļas aspektus, kas saistīti ar MVU;

ii) palīdz apakškomitejām un kontaktpunktiem, kas izveidoti ar šā nolīguma daļu, izskatīt jautājumus, kas attiecas uz MVU;

d) periodiski ziņo Apvienotajai komitejai par savām darbībām, kas īstenotas kopīgi vai atsevišķi, lai minētā komiteja tās ņemtu vērā; un

e) pēc Pušu vienošanās izskata ikvienu citu jautājumu, kas izriet no šīs nolīguma daļas un skar MVU.

3. MVU kontaktpunkti tiekas pēc nepieciešamības un veic savu darbu, izmantojot saziņas kanālus, par kuriem Puses ir vienojušās un kuri var ietvert elektronisko pastu, videokonferenci vai citus līdzekļus.

4. MVU kontaktpunkti, veicot savu darbu, attiecīgā gadījumā var sadarboties ar ekspertiem un ārējām organizācijām.

PUBLIC

37.4. PANTS

Strīdu izšķiršanas nepiemērošana

Uz šo nodaļu neattiecas 38. nodaļa.

PUBLIC

38. NODAĻA

STRĪDU IZŠĶIRŠANA

A IEDAĻA

MĒRĶIS UN DARBĪBAS JOMA

38.1. PANTS

Mērķis

Šīs nodaļas mērķis ir izveidot efektīvu un lietderīgu mehānismu, lai novērstu un atrisinātu jebkuru strīdu starp Pusēm par to, kā interpretēt un piemērot šo nolīguma daļu, ar nolūku rast savstarpēji saskaņotu risinājumu.

38.2. PANTS

Piemērošanas joma

Šo nodaļu piemēro visiem Pušu strīdiem par šī nolīguma šīs daļas noteikumu (turpmāk "aptvertie noteikumi") interpretāciju vai piemērošanu, ja vien šā nolīguma šajā daļā nav noteikts citādi.

PUBLIC

38.3. PANTS

Definīcijas

Šajā nodaļā un 38.-A un 38.-B pielikumā:

a) "prasītāja Puse" ir Puse, kas pieprasa izveidot šķīrējtiesu saskaņā ar 38.5. pantu;

b) "mediators" ir persona, kas izraudzīta par mediatoru saskaņā ar 38.27. pantu;

c) "šķīrējtiesa" ir šķīrējtiesa, kas izveidota saskaņā ar 38.6. pantu;

d) “šķīrējtiesnesis” ir šķīrējtiesas loceklis; un

e) “atbildētāja puse” ir puse, par kuru tiek apgalvots, ka tā pārkāpusi kādu no aptvertajiem noteikumiem.

PUBLIC

B IEDAĻA

APSPRIEŠANĀS

38.4. PANTS

Apspriešanās

1. Puses cenšas atrisināt visus 38.2. pantā minētos strīdus, labā ticībā sākot apspriesties ar mērķi panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu.

2. Puse ierosina apspriešanos, iesniedzot otrai Pusei rakstisku pieprasījumu, kurā norāda izskatāmo pasākumu un aptvertos noteikumus, ko tā uzskata par piemērojamiem.

3. Puse, kurai iesniegts apspriešanās pieprasījums, atbild uz pieprasījumu nekavējoties, taču ne vēlāk kā 10 dienas pēc tā iesniegšanas dienas. Apspriešanos sarīko 30 dienu laikā pēc apspriešanās pieprasījuma iesniegšanas dienas, un tā notiek atbildētājas Puses teritorijā, ja vien Puses nevienojas citādi. Apspriešanos uzskata par pabeigtu 46 dienu laikā no apspriešanās pieprasījuma iesniegšanas dienas, ja vien abas Puses nevienojas to turpināt.

4. Apspriešanās steidzamos jautājumos, tostarp tādos, kas attiecas uz ātrbojīgām precēm vai sezonas precēm vai pakalpojumiem, notiek 15 dienu laikā pēc apspriešanas pieprasījuma iesniegšanas dienas. Apspriešanos uzskata par pabeigtu 23 dienu laikā pēc apspriešanās pieprasījuma iesniegšanas dienas, ja vien Puses nevienojas to turpināt.

5. Apspriešanās laikā katra Puse sniedz pietiekošu faktu materiālu, lai dotu iespēju pilnībā izvērtēt to, kādā veidā apspriežamais pasākums varētu ietekmēt šī nolīguma šīs daļas piemērošanu. Katra Puse cenšas nodrošināt to kompetento valsts iestāžu, kurām ir speciālās zināšanas apspriežamajā jautājumā, personāla dalību apspriedēs.

6. Apspriešanās un jo īpaši visa informācija, kas norādīta kā konfidenciāla, un katras Puses nostāja apspriešanas laikā ir konfidenciāla un neskar nevienas Puses tiesības jebkuros turpmākajos procesos.

PUBLIC

7. Ja atbildētāja Puse uz pieprasījumu rīkot apspriešanos nesniedz atbildi 10 dienās pēc tā iesniegšanas vai ja apspriešanās nenotiek 3. vai 4. punktā noteiktajos termiņos, ja Puses vienojas nerīkot apspriešanos, ja apspriešanās ir pabeigta, nepanākot vienošanos par savstarpēji saskaņotu risinājumu, tad Puse, kas pieprasīja rīkot apspriešanos, var izmantot 38.5. pantu.

PUBLIC

C IEDAĻA

ŠĶĪRĒJTIESAS PROCEDŪRAS

38.5. PANTS

Šķīrējtiesas procedūru uzsākšana

1. Ja Puses nav atrisinājušas jautājumu apspriežoties, kā paredzēts 38.4. pantā, apspriešanās pieprasītāja Puse var pieprasīt izveidot šķīrējtiesu.

2. Šķīrējtiesas izveidošanas pieprasījumu iesniedz rakstiski otrai Pusei. Prasītāja Puse pieprasījumā norāda aptverto noteikumu, kuru tā uzskata par piemērojamu, un paskaidro, kādā ziņā minētais pasākums pārkāpj aptvertos noteikumus, pietiekami skaidri izklāstot sūdzības juridisko pamatu.

38.6. PANTS

Šķīrējtiesas izveide

1. Šķīrējtiesā ir trīs šķīrējtiesneši.

2. Kad atbildētājai Pusei iesniegts rakstisks pieprasījums par šķīrējtiesas izveidi, Puses 14 dienu laikā savstarpēji apspriežas, lai vienotos par šķīrējtiesas sastāvu.

3. Ja Puses nevienojas par šķīrējtiesas sastāvu šā panta 2. punktā noteiktajā laikposmā, katra Puse ne vēlāk kā 10 dienās pēc šā panta 2. punktā noteiktā laikposma beigām var iecelt šķīrējtiesnesi, to izraugoties no minētās Puses kandidātu apakšsaraksta, kurš izveidots saskaņā ar 38.8. panta 1. punktu. Ja atbildētāja Puse minētajā laikposmā neieceļ šķīrējtiesnesi no sava apakšsaraksta, tad prasītāju Pusi pārstāvošais Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētājs piecu dienu laikā pēc minētā laikposma beigām lozējot izraugās šķīrējtiesnesi no minētās Puses apakšsaraksta. Prasītāju Pusi pārstāvošais Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētājs var deleģēt šķīrējtiesneša izlozes pienākumu.

4. Ja Puses šā panta 2. punktā noteiktajā laikposmā nevienojas par šķīrējtiesas priekšsēdētāju, prasītāju Pusi pārstāvošais Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētājs 10 dienu laikā pēc minētā laikposma beigām šķīrējtiesas priekšsēdētāju izraugās lozējot no priekšsēdētāju kandidātu apakšsaraksta, kas izveidots saskaņā ar 38.8. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Prasītāju Pusi pārstāvošais Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētājs var deleģēt šo šķīrējtiesas priekšsēdētāja izlozes pienākumu.

PUBLIC

5. Uzskata, ka šķīrējtiesa ir izveidota, kad pagājušas 15 dienas pēc dienas, kad trīs atlasītie šķīrējtiesneši ir paziņojuši Pusēm par savu piekrišanu saskaņā ar 38.-A pielikumu, ja vien Puses nevienojas citādi. Katra Puse nekavējoties publisko šķīrējtiesas izveides dienu.

6. Ja kāds no 38.8. pantā paredzētajiem sarakstiem vēl nav izveidots vai ja brīdī, kad tiek iesniegts pieprasījums saskaņā ar šā panta 3. vai 4. punktu, tajā nav pietiekami daudz kandidātu, tad šķīrējtiesnešus izvēlas lozējot no to personu loka, kuras oficiāli ierosinājusi viena Puse vai abas Puses saskaņā ar 38.-A pielikumu.

PUBLIC

38.7. PANTS

Foruma izvēle

1. Ja strīds rodas attiecībā uz konkrētu pasākumu, ar ko, iespējams, tiek pārkāpts šajā nolīguma daļā noteikts pienākums un praktiski līdzvērtīgs pienākums, kas paredzēts citā starptautiskā nolīgumā, kurā abas Puses ir dalībnieces, tostarp PTO līgumā, Puse, kas vēlas izmantot tiesisko aizsardzību, izvēlas forumu strīda atrisināšanai.

2. Kad Puse ir izvēlējusies forumu un attiecībā uz 1. punktā minēto konkrēto pasākumu sākusi strīdu izšķiršanas procedūru saskaņā ar šo iedaļu vai saskaņā ar citiem starptautiskiem nolīgumiem, minētā Puse nesāk strīdu izšķiršanas procedūru attiecīgi saskaņā ar citu starptautisku nolīgumu vai šo iedaļu, izņemot, ja sākotnēji izvēlētais forums juridisku vai procesuālu iemeslu dēļ nevar izdarīt konstatējumus.

3. Šajā pantā:

a) strīdu izšķiršanas procedūras, kas noris saskaņā ar šo iedaļu, uzskata par uzsāktām, kad viena Puse pieprasa izveidot šķīrējtiesu saskaņā ar 38.5. pantu;

b) strīdu izšķiršanas procedūras saskaņā ar PTO līgumu uzskata par uzsāktu, kad kāda Puse pieprasa izveidot komisiju saskaņā ar PTO Vienošanās par noteikumiem un procedūrām, kas reglamentē strīdu izšķiršanu, 6. pantu PTO līguma 2. pielikumā; un

c) strīdu izšķiršanas procedūras, kas noris saskaņā ar jebkuru citu nolīgumu, uzskata par uzsāktām saskaņā ar minētā nolīguma attiecīgajiem noteikumiem.

4. Neskarot 2. punktu, nekas šajā nolīguma daļā neliedz Pusei apturēt saistību izpildi, ja to atļāvusi PTO Strīdu izšķiršanas padome vai ja tas atļauts saskaņā ar cita starptautiska nolīguma, kurā Puses ir dalībnieces, strīdu izšķiršanas procedūrām. PTO līgumu vai jebkādu citu starptautisko nolīgumu starp Pusēm neizmanto par pamatojumu, lai liegtu Pusei apturēt saistību izpildi saskaņā ar šo iedaļu.

PUBLIC

38.8. PANTS

Šķīrējtiesnešu saraksti

1. Apvienotā komiteja ne vēlāk kā pēc tam, kad no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas ir pagājis viens gads, pieņem sarakstu ar vismaz 15 personām, kuras vēlas un ir spējīgas darboties kā šķīrējtiesneši. Sarakstam ir šādi trīs apakšsaraksti:

a) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz ES Puses priekšlikumiem;

b) viens kandidātu apakšsaraksts, kas izveidots, pamatojoties uz Čīles priekšlikumiem; un

c) viens tādu kandidātu apakšsaraksts, kuri nav nevienas Puses valstspiederīgie un būs šķīrējtiesas priekšsēdētāji.

2. Katrā apakšsarakstā ir vismaz piecas personas. Apvienotā komiteja nodrošina, lai sarakstā vienmēr būtu iekļauts minimālais personu skaits.

3. Apvienotā komiteja var izveidot papildu sarakstus ar personām, kam ir lietpratība konkrētās nozarēs, uz kurām attiecas šā nolīguma šī daļa. Ja Puses par to vienojas, šādus papildu sarakstus izmanto, lai izveidotu šķīrējtiesu saskaņā ar 38.6. pantā paredzēto procedūru.

PUBLIC

38.9. PANTS

Šķīrējtiesnešiem piemērojamās prasības

1. Katrs šķīrējtiesnesis:

a) ir apliecinājis speciālās zināšanas tieslietās, starptautiskajā tirdzniecībā un citos jautājumos, kas ietverti šā nolīguma šajā daļā;

b) ir neatkarīgs un nav saistīts ar nevienu Pusi, un nesaņem norādījumus no nevienas Puses;

c) rīkojas patstāvīgi un nesaņem norādījumus no nevienas organizācijas vai valdības jautājumos, kas attiecas uz strīdu; un

d) ievēro 38.-B pielikumu.

2. Priekšsēdētājam papildus 1. punktā noteikto prasību izpildei ir pieredze strīdu izšķiršanas procedūrās.

3. Ņemot vērā konkrētā strīda priekšmetu, Puses var vienoties atkāpties no 1. punkta a) apakšpunktā minētajām prasībām.

PUBLIC

38.10. PANTS

Šķīrējtiesas pienākumi

Šķīrējtiesa:

a) objektīvi izvērtē tai izskatīšanai iesniegto jautājumu, tostarp objektīvi izvērtē lietas faktus, aptverto noteikumu piemērojamību un ievērošanu;

b) savos lēmumos un ziņojumos izklāsta konstatētos faktus, aptverto noteikumu piemērojamību un izdarīto konstatējumu un secinājumu galveno pamatojumu; un

c) tai vajadzētu regulāri apspriesties ar Pusēm un sniegt pietiekamas iespējas nonākt pie savstarpēji saskaņota risinājuma.

38.11. PANTS

Darba uzdevums

1. Ja vien Puses piecās dienās no šķīrējtiesas izveides dienas nevienojas citādi, tās darba uzdevums ir šāds:

PUBLIC

“ņemot vērā III daļas attiecīgos noteikumus Uzlabotajā pamatnolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses, uz ko Puses atsaucas, izskatīt jautājumu, kas minēts pieprasījumā par šķīrējtiesas izveidi, izdarīt konstatējumus par attiecīgā pasākuma atbilstību minētā nolīguma III daļas aptvertajiem noteikumiem un sniegt ziņojumu saskaņā ar minētā nolīguma 38.13. pantu”.

2. Ja Puses vienojas par citu darba uzdevumu, nevis 1. punktā minēto, tās 1. punktā minētajā laikposmā paziņo šķīrējtiesai saskaņoto darba uzdevumu.

PUBLIC

38.12. PANTS

Lēmums par steidzamību

1. Ja to pieprasa viena Puse, šķīrējtiesa 10 dienu laikā pēc tās izveides dienas pieņem lēmumu par to, vai lieta attiecas uz steidzamu jautājumu.

2. Steidzamos gadījumos šajā iedaļā noteiktie piemērojamie termiņi ir puse no tajā noteiktā laika, izņemot 38.6. un 38.11. pantā minētos termiņus.

38.13. PANTS

Starpposma un galīgais ziņojums

1. Šķīrējtiesa 90 dienu laikā pēc tās izveides sniedz Pusēm starpposma ziņojumu. Ja šķīrējtiesa uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, šķīrējtiesas priekšsēdētājs par to paziņo Pusēm, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad šķīrējtiesa plāno sniegt starpposma ziņojumu. Šķīrējtiesa savu starpposma ziņojumu nekādā gadījumā nesniedz vēlāk kā 120 dienas pēc šķīrējtiesas izveides.

2. Katra Puse 10 dienu laikā pēc starpposma ziņojuma saņemšanas var iesniegt šķīrējtiesai rakstisku pieprasījumu pārskatīt konkrētus starpposma ziņojuma aspektus. Puse var sniegt piezīmes par otras Puses pieprasījumu sešu dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas.

3. Ja nav iesniegts pieprasījums saskaņā ar 2. punktu, starpposma ziņojums kļūst par galīgo ziņojumu.

4. Šķīrējtiesa 120 dienu laikā pēc šķīrējtiesas izveides sniedz Pusēm savu galīgo ziņojumu. Ja šķīrējtiesa uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, šķīrējtiesas priekšsēdētājs par to paziņo Pusēm, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad šķīrējtiesa plāno sniegt galīgo ziņojumu. Šķīrējtiesa savu galīgo ziņojumu nekādā gadījumā nesniedz vēlāk kā 150 dienas pēc šķīrējtiesas izveides.

5. Galīgais ziņojums ietver jebkura Pušu rakstiska pieprasījuma par starpposma ziņojumu apspriešanu un skaidri iztirzā Pušu piezīmes. Šķīrējtiesa starpposma un galīgajā ziņojumā iekļauj:

PUBLIC

a) aprakstošo daļu, kurā ietverts Pušu argumentu un 2. punktā minēto piezīmju kopsavilkums;

b) savus konstatējumus par lietas faktiem un attiecīgo aptverto noteikumu piemērojamību;

c) savus konstatējumus par to, vai attiecīgais pasākums atbilst vai neatbilst attiecīgajiem aptvertajiem noteikumiem; un

d) šā punkta b) un c) apakšpunktā minēto konstatējumu iemeslus.

6. Galīgais ziņojums ir galīgs un Pusēm saistošs.

PUBLIC

38.14. PANTS

Atbilstības pasākumi

1. Atbildētāja Puse veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nekavējoties izpildītu galīgo ziņojumu nolūkā panākt atbilstību aptvertajiem noteikumiem.

2. Atbildētāja Puse ne vēlāk kā 30 dienas pēc galīgā ziņojuma iesniegšanas dienas rakstiski paziņo prasītājai Pusei par visiem pasākumiem, kurus tā veikusi vai plāno veikt, lai izpildītu galīgo ziņojumu.

38.15. PANTS

Samērīgs laikposms

1. Ja tūlītēja atbilstība nav iespējama, atbildētāja Puse ne vēlāk kā 30 dienas pēc galīgā ziņojuma iesniegšanas dienas paziņo prasītājai Pusei, cik ilgs samērīgs laikposms tai būs vajadzīgs, lai panāktu šādu atbilstību. Puses cenšas vienoties par samērīgā laikposma ilgumu, lai izpildītu galīgo ziņojumu.

2. Ja Puses nav vienojušās par samērīgā laikposma ilgumu, prasītāja Puse ne agrāk kā 20 dienas pēc 1. punktā minētā paziņojuma iesniegšanas var rakstiski pieprasīt šķīrējtiesai sākotnējā sastāvā noteikt saprātīgā laikposma ilgumu. Šķīrējtiesa 20 dienu laikā pēc pieprasījuma sniegšanas iesniedz Pusēm savu lēmumu.

3. Atbildētāja Puse vismaz vienu mēnesi pirms samērīgā laikposma beigām prasītājai Pusei paziņo, kāds ir tās progress, lai panāktu atbilstību galīgajam ziņojumam.

4. Puses var vienoties par samērīgā laikposma pagarināšanu.

PUBLIC

38.16. PANTS

Izpildes pārbaude

1. Atbildētāja Puse ne vēlāk kā dienā, kad beidzas 38.15. pantā minētais samērīgais laikposms, paziņo prasītājai Pusei par visiem pasākumiem, kurus tā veikusi galīgā ziņojuma izpildei.

2. Ja Pusēm ir atšķirīgi viedokļi par jebkura pasākuma, kas veikts atbilstības panākšanai, pastāvēšanu vai atbilstību aptvertajiem noteikumiem, tad prasītāja Puse var šķīrējtiesai sākotnējā sastāvā iesniegt rakstisku pieprasījumu izlemt šo jautājumu. Pieprasījumā norāda visus aplūkojamos pasākumus un tādā veidā, kas pietiekami atspoguļo sūdzības juridisko pamatu, paskaidro, kādā ziņā minētais pasākums pārkāpj aptvertos noteikumus. Šķīrējtiesa 46 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas sniedz Pusēm savu lēmumu.

38.17. PANTS

Pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Pēc prasītājas Puses pieprasījuma un pēc apspriešanās ar to atbildētāja Puse iesniedz pagaidu kompensācijas piedāvājumu, ja:

a) atbildētāja Puse rakstiski paziņo prasītājai Pusei, ka nav iespējama galīgā ziņojuma izpilde;

PUBLIC

b) atbildētāja Puse 38.14. pantā minētajā laikposmā nepaziņo par pasākumiem, kas veikti vai ko tā plāno veikt, lai nodrošinātu atbilstību, vai nepaziņo par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību līdz 38.15. pantā minētā samērīgā laikposma beigām;

c) šķīrējtiesa saskaņā ar 38.16. pantu konstatē, ka nav veikti pasākumi atbilstības panākšanai, vai;

d) šķīrējtiesa saskaņā ar 38.16. pantu konstatē, ka pasākums, kas veikts atbilstības panākšanai, neatbilst aptvertajiem noteikumiem.

2. Jebkurā no 1. punkta a), b), c) vai d) apakšpunktā minētajām situācijām prasītāja Puse var paziņot atbildētājai Pusei, ka tā plāno apturēt to saistību izpildi, kuras ir paredzētas aptvertajos noteikumos, ja:

a) prasītāja Puse nolemj neiesniegt pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu; vai

b) prasītāja Puse ir iesniegusi pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu un Puses 20 dienu laikā pēc 38.15. pantā minētā samērīgā laikposma beigām vai pēc 38.16. pantā minētā šķīrējtiesas lēmuma pieņemšanas nevienojas par pagaidu kompensāciju.

3. Prasītāja Puse var apturēt saistību izpildi 10 dienas pēc 2. punktā minētā paziņojuma sniegšanas dienas, ja vien atbildētāja Puse neiesniedz pieprasījumu saskaņā ar 6. punktu.

PUBLIC

4. Saistību izpildes apturēšanas līmenis nepārsniedz apmēru, kas līdzvērtīgs pārkāpuma izraisītajam anulējumam vai kaitējumam. 2. punktā minētajā paziņojumā norāda paredzamās saistību izpildes apturēšanas līmeni.

5. Apsverot to, kādu saistību izpildi varētu apturēt, prasītājai Pusei vispirms būtu jācenšas apturēt saistību izpildi tajā nozarē vai nozarēs, ko nelabvēlīgi ietekmē pasākums, kuru šķīrējtiesa ir atzinusi par nesaderīgu ar aptvertajiem noteikumiem. Saistību apturēšanu var piemērot nozarei vai nozarēm, uz kurām attiecas šā nolīguma šī daļa, kas nav nozare vai nozares, kurās šķīrējtiesa ir konstatējusi anulējumu vai kaitējumu, jo īpaši, ja prasītāja Puse uzskata, ka šāda apturēšana citā nozarē vai nozarēs ir praktiski iespējama vai efektīva, lai veicinātu atbilstību.

6. Ja atbildētāja Puse uzskata, ka paziņotais iecerētās saistību apturēšanas līmenis pārsniedz pārkāpuma izraisītā anulējuma vai kaitējuma līmeni, tā var līdz 3. punktā minētā laikposma beigām rakstiski pieprasīt, lai šķīrējtiesa sākotnējā sastāvā lemj par šo jautājumu. Šķīrējtiesa 30 dienu laikā no pieprasījuma dienas paziņo Pusēm savu lēmumu par saistību izpildes apturēšanas līmeni. Prasītāja Puse neaptur saistību izpildi, kamēr šķīrējtiesa nav pieņēmusi lēmumu. Saistību izpildi aptur atbilstoši minētajam lēmumam.

7. Šajā pantā minētajai saistību izpildes apturēšanai vai kompensācijai ir pagaidu raksturs, un to nepiemēro pēc tam, kad:

a) Puses ir vienojušās par savstarpēji saskaņotu risinājumu saskaņā ar 38.32. pantu;

b) Puses ir vienojušās, ka pasākumi, kas veikti atbilstības panākšanai, nodrošina atbildētājas Puses atbilstību aptvertajiem noteikumiem; vai

c) katrs atbilstības panākšanai veiktais pasākums, ko šķīrējtiesa uzskata par nesaderīgu ar aptvertajiem noteikumiem, ir atsaukts vai grozīts tā, lai nodrošinātu atbildētājas Puses atbilstību minētajiem noteikumiem.

PUBLIC

38.18. PANTS

Pasākumu, kas veikti atbilstības nodrošināšanai, pārskatīšana pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieņemšanas

1. Atbildētāja Puse paziņo prasītājai Pusei par katru pasākumu, ko tā veikusi atbilstības nodrošināšanai attiecīgi pēc saistību izpildes apturēšanas vai pēc pagaidu kompensācijas piemērošanas. Izņemot 2. punktā minētos gadījumus, prasītāja Puse izbeidz saistību izpildes apturēšanu 30 dienu laikā pēc paziņojuma sniegšanas dienas. Gadījumos, kad ir piemērota kompensācija, un izņemot 2. punktā minētos gadījumus, atbildētāja Puse var izbeigt šādas kompensācijas piemērošanu 30 dienu laikā no dienas, kad sniegts paziņojums par to, ka tā ir nodrošinājusi atbilstību.

2. Ja Puses 30 dienu laikā pēc paziņojuma sniegšanas nevienojas par to, vai saskaņā ar 1. punktu paziņotais pasākums nodrošina atbildētājas Puses atbilstību aptvertajiem noteikumiem, tad prasītāja Puse iesniedz rakstisku pieprasījumu sākotnējai šķīrējtiesai lemt par šo jautājumu. Šķīrējtiesa 46 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas paziņo Pusēm savu lēmumu. Ja šķīrējtiesa lemj, ka atbilstības nodrošināšanai veiktais pasākums atbilst aptvertajiem noteikumiem, tiek izbeigta attiecīgi saistību izpildes apturēšana vai kompensācija. Vajadzības gadījumā prasītāja Puse, ņemot vērā šķīrējtiesas lēmumu, pielāgo saistību izpildes apturēšanas vai kompensācijas līmeni.

3. Ja atbildētāja Puse uzskata, ka prasītājas Puses īstenotais saistību apturēšanas līmenis pārsniedz līmeni, kas ir līdzvērtīgs pārkāpuma izraisītajam anulējumam vai kaitējumam, tad tā var iesniegt rakstisku pieprasījumu sākotnējai šķīrējtiesai, lai lemtu par šo jautājumu.

PUBLIC

38.19. PANTS

Šķīrējtiesnešu aizstāšana

Ja šajā iedaļā paredzēto šķīrējtiesas procedūru laikā kāds šķīrējtiesnesis nevar piedalīties, atkāpjas no amata vai ir jāaizstāj, jo šī persona neatbilst 38.-B pielikuma prasībām, saskaņā ar 38.6. pantu ieceļ jaunu šķīrējtiesnesi. Šajā iedaļā paredzētā ziņojuma iesniegšanai vai lēmuma pieņemšanai noteikto laikposmu pagarina par laikposmu, kas vajadzīgs jaunā šķīrējtiesneša iecelšanai.

38.20. PANTS

Reglaments

1. Šajā iedaļā paredzētās šķīrējtiesas procedūras reglamentē šī nodaļa un 38.-A pielikums.

2. Visas šķīrējtiesas sēdes ir atklātas, ja vien 38.-A pielikumā nav paredzēts citādi.

38.21. PANTS

Apturēšana un izbeigšana

1. Pēc abu Pušu kopēja pieprasījuma šķīrējtiesa aptur darbu jebkurā brīdī uz laikposmu, par ko Puses vienojušās un kas nepārsniedz 12 secīgus mēnešus.

2. Šķīrējtiesa atsāk darbu pirms minētā apturēšanas laikposma beigām, ja to rakstiski pieprasa abas Puses, vai apturēšanas laikposma beigās, ja to rakstiski pieprasījusi kāda no Pusēm. Prasītāja Puse par to paziņo otrai Pusei. Ja neviena no Pusēm apturēšanas perioda beigās nav pieprasījusi, lai šķīrējtiesa atsāk darbu, tad šķīrējtiesas pilnvaras zaudē spēku un strīdu izšķiršanas procedūra tiek izbeigta.

3. Ja šķīrējtiesas darbs saskaņā ar šo pantu ir apturēts, attiecīgos šajā iedaļā noteiktos laikposmus pagarina par tikpat ilgu laikposmu, par kādu bija apturēts šķīrējtiesas darbs.

38.22. PANTS

Tiesības prasīt informāciju

1. Šķīrējtiesa pēc Puses pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var prasīt Pusēm sniegt būtisku informāciju, ko tā uzskata par nepieciešamu un atbilstošu. Puses uz ikvienu šķīrējtiesas pieprasījumu sniegt informāciju atbild nekavējoties un pilnībā.

2. Šķīrējtiesa pēc Puses pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var pieprasīt no jebkura avota informāciju, ko tā uzskata par nepieciešamu un atbilstošu. Šķīrējtiesai ir arī tiesības pēc saviem ieskatiem lūgt ekspertu viedokli, tai skaitā informāciju un tehniskas konsultācijas, attiecīgā gadījumā ievērojot Pušu saskaņotos noteikumus.

3. Šķīrējtiesa izskata *amicus curiae* iesniegumus no Puses fiziskām personām vai Pusē iedibinātām juridiskām personām saskaņā ar 38.-A pielikumu.

4. Visu informāciju, ko šķīrējtiesa ieguvusi saskaņā ar šo pantu, dara zināmu Pusēm, un Puses par minēto informāciju var sniegt piezīmes.

PUBLIC

38.23. PANTS

Interpretācijas noteikumi

1. Šķīrējtiesa interpretē aptvertos noteikumus saskaņā ar parastajiem starptautisko publisko tiesību interpretācijas noteikumiem, tostarp tiem, kas kodificēti Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām.

2. Šķīrējtiesa arī ņem vērā attiecīgās interpretācijas PTO ekspertu grupu ziņojumos un Apelācijas institūcijas ziņojumos, ko pieņēmusi PTO Strīdu izšķiršanas padome.

3. Šķīrējtiesas ziņojumi un lēmumi nevar paplašināt vai sašaurināt šajā nolīguma daļā noteiktās Pušu tiesības un pienākumus.

PUBLIC

38.24. PANTS

Šķīrējtiesas ziņojumi un lēmumi

1. Šķīrējtiesnešu apspriedes notiek konfidenciāli. Šķīrējtiesa dara visu iespējamo, lai ziņojumus sagatavotu un lēmumus pieņemtu vienprātīgi. Ja tas nav iespējams, šķīrējtiesa lemj ar balsu vairākumu. Atšķirīgie šķīrējtiesnešu viedokļi nekādā gadījumā netiek izpausti.

2. Katra Puse sevis iesniegtos dokumentus un šķīrējtiesas nolēmumus un lēmumus publisko, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzības prasības.

3. Šķīrējtiesas ziņojumus un lēmumus Puses pieņem bez nosacījumiem. Personām tie nerada nekādas tiesības vai pienākumus.

4. Šķīrējtiesa un Puses uzskata par konfidenciālu visu informāciju, ko kāda Puse iesniegusi šķīrējtiesai saskaņā ar 38.-A pielikumu.

D IEDAĻA

MEDIĀCIJAS MEHĀNISMS

PUBLIC

38.25. PANTS

Mērķis

1. Mediācijas mehānisma mērķis ir veicināt savstarpēji saskaņota risinājuma atrašanu visaptverošā un paātrinātā procedūrā ar mediatora palīdzību.

2. Mediācijas procedūru var sākt, tikai Pusēm savstarpēji vienojoties, lai izpētītu savstarpēji saskaņotus risinājumus un apsvērtu visus mediatora piedāvātos padomus un ierosinātos risinājumus.

38.26. PANTS

Mediācijas procedūras sākšana

1. Puse (“pieprasījuma iesniedzēja Puse”) jebkurā laikā var rakstveidā pieprasīt otrai Pusei (“atbildētājai Pusei”) sākt mediācijas procedūru attiecībā uz jebkuru atbildētājas Puses pasākumu, kas, iespējams, nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus starp Pusēm.

2. Pieprasījuma iesniedzēja Puse 1. punktā minētajā pieprasījumā sniedz pietiekami sīku izklāstu, skaidri norādot savas bažas, un tajā ir:

a) norādīts izskatāmais pasākums;

b) norādīts, kādu nelabvēlīgu ietekmi uz tirdzniecību vai ieguldījumiem starp Pusēm, pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses domām, minētais pasākums rada vai radīs; un

c) izskaidrots, kā, pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses domām, šī ietekme ir saistīta ar pasākumu.

3. Atbildētāja Puse atsaucīgi izskata pieprasījumu un 10 dienu laikā pēc tā iesniegšanas rakstiski informē pieprasījuma iesniedzēju Pusi, vai šo pieprasījumu pieņem vai noraida. Pretējā gadījumā pieprasījumu uzskata par noraidītu.

38.27. PANTS

Mediatora izvēle

1. Puses 14 dienu laikā pēc mediācijas procedūras sākšanas dienas cenšas vienoties par mediatoru.

PUBLIC

2. Ja Puses šā panta 1. punktā noteiktajā laikposmā nespēj vienoties par mediatoru, jebkura Puse var lūgt Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētāju, kas pārstāv pieprasījuma iesniedzēju Pusi, piecu dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas izlozē izraudzīties mediatoru no priekšsēdētāju apakšsaraksta, kas izveidots saskaņā ar 38.8. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Pieprasījuma iesniedzēju Pusi pārstāvošais Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētājs var deleģēt mediatora izlozes pienākumu.

3. Ja brīdī, kad tiek iesniegts pieprasījums saskaņā ar 38.26. pantu, nav izveidots 38.8. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais priekšsēdētāju apakšsaraksts, tad mediatoru izraugās izlozē no personām, ko viena Puse vai abas Puses ir oficiāli ierosinājušas minētajam apakšsarakstam.

4. Ja vien Puses nevienojas citādi, mediators nav nevienas Puses valstspiederīgais un nav darba attiecībās ar nevienu no Pusēm.

5. Mediators atbilst 38.-B pielikumam.

PUBLIC

38.28. PANTS

Mediācijas procedūras noteikumi

1. Pieprasījuma iesniedzēja Puse 10 dienu laikā pēc mediatora iecelšanas dienas iesniedz mediatoram un atbildētājai Pusei detalizētu rakstveida problēmas aprakstu, jo īpaši attiecībā uz izskatāmā pasākuma darbību un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecību vai ieguldījumiem. Atbildētāja Puse 20 dienu laikā pēc minētā apraksta iesniegšanas dienas var rakstiski sniegt piezīmes par minēto aprakstu. Puse aprakstā vai piezīmēs var iekļaut visu informāciju, ko uzskata par būtisku.

2. Mediators pārredzamā veidā palīdz Pusēm noskaidrot ar izskatāmo pasākumu saistītos jautājumus un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecību vai ieguldījumiem. Mediators jo īpaši var rīkot sanāksmes starp Pusēm, apspriesties ar abām Pusēm kopā vai ar katru atsevišķi, vērsties pēc palīdzības vai apspriesties ar attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām un sniegt papildu atbalstu, ko lūgušas Puses. Pirms mediators vēršas pēc palīdzības vai apspriežas ar attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām, viņš apspriežas ar Pusēm.

3. Mediators Pusēm var piedāvāt padomu un ierosināt risinājumu. Puses var pieņemt vai noraidīt ierosināto risinājumu vai vienoties par citu risinājumu. Mediators nesniedz padomus un neizsaka piezīmes par izskatāmā pasākuma atbilstību šai nolīguma daļai.

PUBLIC

4. Mediācijas procedūra notiek atbildētājas Puses teritorijā vai, Pusēm savstarpēji vienojoties, citā vietā vai ar citiem līdzekļiem.

5. Puses cenšas panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 60 dienu laikā pēc mediatora iecelšanas dienas. Kamēr nav panākta galīgā vienošanās, Puses var apsvērt iespējamos pagaidu risinājumus, jo īpaši tad, ja pasākums attiecas uz ātrbojīgām precēm vai sezonas precēm vai pakalpojumiem.

6. Pēc jebkuras Puses pieprasījuma mediators iesniedz Pusēm faktu izklāsta projektu, kurā norāda:

a) konkrētā izskatāmā pasākuma īsu kopsavilkumu;

b) izmantotās procedūras; un

c) attiecīgā gadījumā visus savstarpēji saskaņotos risinājumus, tajā skaitā iespējamos pagaidu risinājumus.

7. Mediators ļauj Pusēm 15 dienu laikā pēc faktu izklāsta projekta iesniegšanas iesniegt piezīmes par faktu izklāsta projektu. Mediators izskata no Pusēm saņemtās piezīmes un 15 dienu laikā no šo piezīmju saņemšanas iesniedz Pusēm galīgo faktu izklāstu. Nedz faktu izklāsta projekts, nedz galīgais faktu izklāsts neietver nekādu šā nolīguma šīs daļas interpretāciju.

PUBLIC

8. Mediācijas procedūru izbeidz:

a) Pusēm pieņemot savstarpēji saskaņotu risinājumu – dienā, kad par to paziņots mediatoram;

b) Pusēm savstarpēji vienojoties jebkurā procedūras posmā – dienā, kad par minēto vienošanos paziņots mediatoram;

c) mediatoram pēc apspriešanās ar Pusēm sniedzot rakstisku paziņojumu par to, ka turpmāka mediācija ir nelietderīga, – dienā, kad Pusēm sniegts šāds paziņojums; vai

d) Pusei, kad tā ir izpētījusi mediācijas procedūrā piedāvātos savstarpēji saskaņotos risinājumus un izskatījusi visus mediatora piedāvātos padomus un ieteiktos risinājumus, sniedzot rakstisku paziņojumu, – dienā, kad Pusēm sniegts šāds paziņojums.

38.29. PANTS

Konfidencialitāte

Ja vien Puses nevienojas citādi, visi mediācijas procedūras posmi, tai skaitā padomi vai ierosinātie risinājumi, ir konfidenciāli. Puse var izpaust sabiedrībai faktu, ka norisinās mediācija.

PUBLIC

38.30. PANTS

Saistība ar strīdu izšķiršanas procedūrām

1. Mediācijas procedūra neskar Pušu tiesības un pienākumus saskaņā ar B un C iedaļu vai strīdu izšķiršanas procedūras, kas paredzētas citos starptautiskos nolīgumos.

2. Puse citās strīdu izšķiršanas procedūrās, kas norisinās saistībā ar šo vai citu nolīgumu, neizmanto vai neiesniedz par pamatojumu vai pierādījumu, un šķīrējtiesa neņem vērā:

a) otras Puses nostāju mediācijas procedūrā vai informāciju, kas iegūta vienīgi saskaņā ar 38.28. panta 2. punktu;

b) faktu, ka otra Puse ir paudusi vēlmi pieņemt risinājumu pasākumam, uz kuru attiecas mediācija; vai

c) mediatora padomus vai priekšlikumus.

3. Ja vien Puses nevienojas citādi, mediators nedarbojas kā šķīrējtiesnesis strīdu izšķiršanas procedūrās, kas paredzētas šajā vai jebkurā citā nolīgumā un skar to pašu jautājumu, kura izskatīšanā šī persona ir bijusi mediators.

PUBLIC

E IEDAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

PUBLIC

38.31. PANTS

Informācijas pieprasījums

1. Pirms tiek pieprasīta apspriešanās vai mediācija saskaņā ar attiecīgi 38.4. vai 38.26. pantu, Puse var pieprasīt no otras Puses informāciju par pasākumu, kas, iespējams, nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus starp Pusēm. Puse, kam iesniegts šāds pieprasījums, 20 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas sniedz rakstisku atbildi ar minētās Puses piezīmēm par pieprasīto informāciju.

2. Ja Puse, kam iesniegts pieprasījums, uzskata, ka tā nespēs sniegt atbildi 20 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas dienas, tā nekavējoties paziņo otrai Pusei par kavēšanos un tās iemesliem un norāda, kāds, pēc tās aplēsēm, ir īsākais termiņš, kurā tā spēs sniegt atbildi.

3. Parasti tiek sagaidīts, ka Puse pieprasa informāciju saskaņā ar šā panta 1. punktu, pirms tiek pieprasīta apspriešanās vai mediācija saskaņā ar attiecīgi 38.4. vai 38.26. pantu.

38.32. PANTS

Savstarpēji saskaņots risinājums

1. Puses jebkurā laikā var panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu attiecībā uz jebkuru strīdu, kas minēts 38.2. pantā.

2. Ja šķīrējtiesas vai mediācijas procedūrā tiek panākts savstarpēji saskaņots risinājums, Puses par minēto risinājumu kopīgi paziņo attiecīgi šķīrējtiesas priekšsēdētājam vai mediatoram. Pēc šāda paziņojuma šķīrējtiesas vai mediācijas procedūra tiek izbeigta.

3. Katra Puse veic vajadzīgos pasākumus, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu attiecīgi uzreiz vai laikposmā, par kuru tās vienojušās.

4. Pasākumus īstenojošā Puse ne vēlāk kā līdz Pušu norunātā laikposma beigām rakstiski informē otru Pusi par visiem pasākumiem, ko tā veikusi, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu.

38.33. PANTS

Laikposmi

1. Visus šajā nodaļā noteiktos laikposmus skaita no nākamās dienas pēc darbības, uz kuru tie attiecas.

PUBLIC

2. Jebkuru šajā nodaļā minēto laikposmu var pagarināt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

3. Šķīrējtiesa saskaņā ar C iedaļu jebkurā laikā var ierosināt Pusēm grozīt jebkuru šajā nodaļā minēto laikposmu, norādot šāda priekšlikuma iemeslus.

PUBLIC

38.34. PANTS

Izmaksas

1. Katra Puse sedz savas izmaksas, kas radušās, piedaloties šķīrējtiesā vai mediācijas procedūrā.

2. Puses kopīgi un vienādās daļās sedz izmaksas, kas rodas no organizatoriskiem jautājumiem, ieskaitot šķīrējtiesnešu un mediatora atalgojumu un izmaksas. Šķīrējtiesnešu atalgojumu nosaka saskaņā ar 38.-A pielikumu. 38.-A pielikumā izklāstītos noteikumus par šķīrējtiesnešu atalgojumu *mutatis mutandis* piemēro mediatoriem.

38.35. PANTS

Pielikumu grozījumi

Apvienotā padome var pieņemt lēmumu grozīt 38.-A un 38.-B pielikumu saskaņā ar 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

39. NODAĻA

IZŅĒMUMI

39.1. PANTS

Vispārēji izņēmumi

1. Šā nolīguma 9., 11., 15., 26. un 29. nodaļas un 17. nodaļas[1] B iedaļas izpildei *GATT* 1994 XX pants, tostarp tā piezīmes un papildnoteikumi, *mutatis mutandis* tiek iekļauti šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu.

2. Ievērojot prasību, ka šādus pasākumus nepiemēro tādā veidā, kas radītu patvaļīgu vai neattaisnojamu diskrimināciju starp Pusēm, kurās pastāv līdzīgi apstākļi, vai slēptus ierobežojumus ieguldījumu liberalizācijai vai pakalpojumu tirdzniecībai, nekas šā nolīguma 15., 18. līdz 27.[2], 29. nodaļā vai 17. nodaļas[3] B iedaļā nav interpretējams kā šķērslis, kas liedz kādai Pusei pieņemt vai īstenot pasākumus, kas:

a) nepieciešami sabiedriskās drošības vai sabiedrības morāles aizsardzībai vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai[4];

[1] Šis noteikums neattiecas uz 17.10. pantu.

[2] Lielākai noteiktībai – neko šajā pantā neinterpretē tā, ka tas ierobežo 17.-E pielikumā noteiktās tiesības.

[3] Šis noteikums neattiecas uz 17.10. pantu.

[4] Šajā apakšpunktā paredzētos izņēmumus var izmantot tikai tādā gadījumā, ja reāli un pietiekami nopietni tiek apdraudētas kādas no sabiedrības pamatinteresēm.

b) nepieciešami cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības vai veselības aizsardzībai;

c) nepieciešami, lai nodrošinātu to normatīvo aktu ievērošanu, kas nav pretrunā šai nolīguma daļai, ietverot tos, kuri attiecas uz:

i) krāpnieciskas vai maldinošas prakses novēršanu vai līgumsaistību neizpildes sekām;

ii) privātās dzīves aizsardzību saistībā ar persondatu apstrādi un izplatīšanu un privātā īpašumā esošas dokumentācijas un grāmatvedības konfidencialitātes aizsardzību; vai

iii) drošību.

3. Lielākai noteiktībai – Puses saprot, ka tādā mērā, ciktāl šādi pasākumi ir nesaderīgi ar šā panta 1. un 2. punktā minēto šīs nolīguma daļas nodaļu noteikumiem:

a) pasākumi, kas minēti *GATT* 1994 XX panta b) punktā un šā panta 2. punkta b) apakšpunktā, ietver vides pasākumus, kuri nepieciešami cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības vai veselības aizsardzībai;

PUBLIC

b) *GATT* 1994 XX panta g) punktu piemēro pasākumiem, kas saistīti ar dzīvo un nedzīvo izsmeļamo dabas resursu saglabāšanu; un

c) uz pasākumiem, kas pieņemti, lai īstenotu daudzpusējus nolīgumus vides jomā, var attiekties *GATT* 1994 XX panta b) vai g) punkts vai šā panta 2. punkta b) apakšpunkts.

4. Pirms Puse piemēro jebkādu pasākumu, kas paredzēts *GATT* 1994 XX panta i) un j) punktā, minētā Puse sniedz otrai Pusei visu attiecīgo informāciju nolūkā rast abām Pusēm pieņemamu risinājumu. Ja no attiecīgās informācijas sniegšanas brīža 30 dienu laikā nav panākta pieņemama vienošanās, Puse, kas grasās piemērot pasākumu, var to darīt. Ja ārkārtēji un kritiski apstākļi, kuros nepieciešama tūlītēja rīcība, traucē iepriekšēju informācijas sniegšanu vai izskatīšanu, Puse, kas grasās piemērot pasākumus, var nekavējoties piemērot piesardzības pasākumus, kuri vajadzīgi situācijas risināšanai. Minētā Puse nekavējoties informē otru Pusi par šādu pasākumu piemērošanu.

39.2. PANTS

Drošības izņēmumi

Šā nolīguma šai daļai piemēro 41.4. pantu.

39.3. PANTS

Nodokļu uzlikšana

PUBLIC

1. Šajā pantā:

a) “rezidences vieta” ir rezidences vieta nodokļu vajadzībām;

b) “nodokļu nolīgums” ir nolīgums par nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu vai ikviens cits starptautisks nolīgums vai vienošanās, kura pilnīgi vai galvenokārt attiecas uz nodokļu sistēmu un kuras dalībniece ir jebkura dalībvalsts, Eiropas Savienība vai Čīle; un

c) “nodokļu pasākums” ir pasākums, ar ko piemēro Eiropas Savienības, jebkuras dalībvalsts vai Čīles nodokļu tiesību aktus.

2. Šī nolīguma daļa attiecas uz nodokļu pasākumiem vienīgi tik, ciktāl to piemērošana ir vajadzīga, lai izpildītu šīs nolīguma daļas noteikumus.

3. Nekas šajā nolīguma daļā neietekmē Eiropas Savienības vai tās dalībvalstu, vai Čīles tiesības un pienākumus, kas izriet no ikviena nodokļu nolīguma. Ja šī nolīguma daļa nav saderīga ar kādu no nodokļu nolīgumiem, tad minētais nodokļu nolīgums prevalē, ciktāl pastāv nesaderība. Attiecībā uz nodokļu nolīgumu starp Eiropas Savienību vai tās dalībvalstīm un Čīli attiecīgās Eiropas Savienības vai tās dalībvalstu iestādes, no vienas puses, un Čīles iestādes, no otras puses, kuras ir kompetentās iestādes saskaņā ar šā nolīguma daļu un minēto nodokļu nolīgumu, kopā nosaka, vai pastāv neatbilstība starp šo nolīguma daļu un minēto nodokļu nolīgumu.

4. Šajā nolīguma daļā noteiktās lielākās labvēlības režīma saistības nepiemēro attiecībā uz priekšrocību, ko Eiropas Savienība, tās dalībvalstis vai Čīle ir piešķīrusi saskaņā ar nodokļu nolīgumu.

5. Ievērojot prasību, ka šādus pasākumus nepiemēro tādā veidā, kas radītu patvaļīgu vai neattaisnojamu diskrimināciju starp valstīm, kurās pastāv līdzīgi apstākļi, vai slēptus ierobežojumus tirdzniecībai un ieguldījumiem, nekas šajā nolīguma daļā nav interpretējams kā šķērslis, kas liedz Pusei pieņemt, paturēt spēkā vai īstenot jebkuru pasākumu, kura mērķis ir nodrošināt tiešo nodokļu taisnīgu vai iedarbīgu uzlikšanu vai iekasēšanu un:

a) ar kuru nošķir nodokļu maksātājus, kas nav vienādā situācijā, it īpaši saistībā ar viņu rezidences vietu vai vietu, kur ieguldīts viņu kapitāls; vai

b) kura mērķis ir novērst nodokļu apiešanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas saskaņā ar nodokļu nolīgumu vai minētās Puses fiskālajiem tiesību aktiem.

PUBLIC

39.4. PANTS

Informācijas izpaušana

1. Neko šajā nolīguma daļā neinterpretē kā prasību Pusei darīt pieejamu konfidenciālu informāciju, kuras izpaušana traucētu tiesībaizsardzībai vai kā citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, vai skartu konkrētu valsts vai privātu uzņēmumu likumīgas komerciālās intereses, izņemot gadījumus, kad šķīrējtiesa pieprasa sniegt šādu konfidenciālu informāciju strīdu izšķiršanas procedūrās saskaņā ar 38. nodaļu. Šādos gadījumos šķīrējtiesa nodrošina, ka tiek pilnībā aizsargāta konfidencialitāte.

2. Ja Puse Apvienotajai padomei, Apvienotajai komitejai, apakškomitejām vai citām struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar šo nolīgumu, iesniedz informāciju, kas saskaņā ar tās tiesību aktiem uzskatāma par konfidenciālu, otra Puse minēto informāciju uzskata par konfidenciālu, ja vien iesniedzēja Puse nevienojas citādi.

39.5. PANTS

PTO atbrīvojumi

Ja šā nolīguma šajā daļā noteikts pienākums pēc būtības ir līdzvērtīgs PTO līgumā noteiktam pienākumam, tad jebkurš pasākums, kurš atbilst atbrīvojumam, kas pieņemts saskaņā ar PTO līguma IX pantu, tiek uzskatīts par atbilstīgu pēc būtības līdzvērtīgajam šā nolīguma šīs daļas noteikumam.

IV DAĻA

VISPĀRĒJĀ INSTITUCIONĀLĀ STRUKTŪRA

PUBLIC

40. NODAĻA

INSTITUCIONĀLĀ STRUKTŪRA

40.1. PANTS

Apvienotā padome

1. Puses ar šo izveido Apvienoto padomi. Apvienotā padome pārrauga šā nolīguma mērķu izpildi un uzrauga tā īstenošanu. Tā izskata visus jautājumus saistībā ar šo nolīgumu un jebkādus citus abas Puses interesējošus divpusējus vai starptautiskus jautājumus.

2. Apvienotās padomes pirmā sanāksme notiek viena gada laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas un pēc tam reizi divos gados vai citādi, ja Puses par to ir vienojušās. Apvienotās padomes sanāksmes notiek klātienē vai ar jebkuriem tehnoloģiskajiem līdzekļiem saskaņā ar tās reglamentu. Sanāksmes, kas notiek klātienē, notiek pārmaiņus Briselē un Santjago.

3. Apvienotās padomes sastāvā no ES Puses ir pārstāvji ministru līmenī un no Čīles – ārlietu ministrs vai viņu norīkotās personas. Kad Apvienotā padome strādā tirdzniecības jautājumu sastāvā saskaņā ar 8.5. pantu, tās sastāvā ir Pušu pārstāvji, kas atbild par tirdzniecības un ieguldījumu jautājumiem.

4. Apvienotā padome ir pilnvarota pieņemt lēmumus šajā nolīgumā paredzētajos gadījumos un sniegt ieteikumus saskaņā ar savu reglamentu. Apvienotā padome pieņem lēmumus un sniedz ieteikumus, savstarpēji vienojoties. Lēmumi ir saistoši Pusēm, kas veic visus nepieciešamos pasākumus, lai šos lēmumus izpildītu. Ieteikumiem nav saistoša spēka.

5. Apvienoto padomi vada līdzpriekšsēdētāji – pa vienam pārstāvim no katras Puses – saskaņā ar tās reglamentu un ņemot vērā konkrētos jautājumus, kas risināmi katrā konkrētajā sanāksmē.

6. Apvienotā padome pirmajā sanāksmē pieņem savu reglamentu un Apvienotās komitejas reglamentu.

7. Apvienotā padome jebkuru no savām funkcijām var deleģēt Apvienotajai komitejai, tostarp pilnvaras pieņemt saistošus lēmumus un sniegt ieteikumus.

8. Ja Apvienotā padome darbojas īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai, papildus šim pantam piemēro 8.5. pantu.

PUBLIC

40.2. PANTS

Apvienotā komiteja

1. Puses ar šo izveido Apvienoto komiteju. Apvienotā komiteja palīdz Apvienotajai padomei veikt tās funkcijas.

2. Apvienotā komiteja atbild par šā nolīguma vispārēju īstenošanu. Tas, ka jautājumu izskata Apvienotā komiteja, neliedz to izskatīt arī Apvienotajai padomei.

3. Apvienotās komitejas pirmā sanāksme notiek viena gada laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas un pēc tam reizi gadā vai citādi, ja Puses par to ir vienojušās. Apvienotās komitejas sanāksmes notiek klātienē vai ar jebkuriem tehnoloģiskajiem līdzekļiem saskaņā ar tās reglamentu. Sanāksmes, kas notiek klātienē, notiek pārmaiņus Briselē un Santjago.

4. Apvienotās komitejas sastāvā ir Pušu pārstāvji, un to vada līdzpriekšsēdētāji – pa vienam pārstāvim no katras Puses – saskaņā ar tās reglamentu un ņemot vērā konkrētos jautājumus, kas risināmi katrā konkrētajā sanāksmē.

5. Kad Apvienotā komiteja darbojas tirdzniecības jautājumu sastāvā saskaņā ar 8.6. pantu, tās sastāvā ir Pušu pārstāvji, kas atbild par tirdzniecības un ieguldījumu jautājumiem.

6. Apvienotajai komitejai ir pilnvaras pieņemt lēmumus gadījumos, kas paredzēti šajā nolīgumā vai kad šādas pilnvaras tai deleģējusi Apvienotā padome saskaņā ar 40.1. panta 7. punktu. Apvienotajai komitejai ir arī pilnvaras sniegt ieteikumus, tostarp gadījumos, kad minētās pilnvaras tai ir deleģētas saskaņā ar 40.1. panta 7. punktu. Apvienotā komiteja pieņem lēmumus un sniedz ieteikumus, savstarpēji vienojoties un ievērojot savu reglamentu. Īstenojot deleģētās pilnvaras, Apvienotā komiteja pieņem lēmumus un sniedz ieteikumus saskaņā ar Apvienotās padomes reglamentu. Lēmumi ir saistoši Pusēm, kas veic visus nepieciešamos pasākumus, lai šos lēmumus izpildītu. Ieteikumiem nav saistoša spēka.

7. Ja Apvienotā komiteja darbojas īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai, papildus šim pantam piemēro 8.6. pantu.

40.3. PANTS

Apakškomitejas un citas struktūras

1. Ar šo tiek izveidota Attīstības un starptautiskās sadarbības apakškomiteja, lai koordinētu un uzraudzītu tādu sadarbības pasākumu īstenošanu, kas tiek veikti nolīguma II daļā minētajās jomās.

2. Apakškomitejas, kas attiecas tikai uz šā nolīguma III daļu, tiek izveidotas saskaņā ar 8.8. pantu.

3. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var pieņemt lēmumu izveidot vēl kādu apakškomiteju vai citu struktūru. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var saskaņā ar šo punktu izveidotajai apakškomitejai vai citai struktūrai uzticēt uzdevumus to attiecīgajā kompetences jomā, lai palīdzētu veikt to attiecīgās funkcijas un risinātu konkrētus uzdevumus vai jautājumus. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var mainīt uzdevumus, kas uzticēti apakškomitejai vai struktūrai, kas izveidota saskaņā ar šo punktu, vai likvidēt to.

4. Apakškomiteju un citu struktūru sastāvā ir Pušu pārstāvji, un tām ir līdzpriekšsēdētāji – pa vienam pārstāvim no katras Puses.

5. Apakškomiteju pirmā sanāksme notiek gada laikā pēc to izveidošanas un pēc tam – pēc jebkuras Puses vai Apvienotās padomes, vai Apvienotās komitejas pieprasījuma atbilstīgā līmenī, izņemot, ja šajā nolīgumā ir paredzēts kas cits vai ja Puses ir vienojušās citādi. Apakškomiteju sanāksmes var notikt arī pēc savas iniciatīvas, ievērojot to reglamentu. Apakškomiteju sanāksmes notiek klātienē vai ar jebkuriem tehnoloģiskajiem līdzekļiem saskaņā ar to reglamentu. Sanāksmes, kas notiek klātienē, notiek pārmaiņus Briselē un Santjago.

6. Apakškomitejas un citas struktūras regulāri, kā arī pēc Apvienotās komitejas pieprasījuma ziņo par savu darbību Apvienotajai komitejai, izņemot, ja šajā nolīgumā ir paredzēts kas cits.

PUBLIC

7. Tas, ka jautājumu izskata kāda apakškomiteja vai citas struktūras, neliedz to izskatīt arī Apvienotajai padomei vai Apvienotajai komitejai.

8. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var pieņemt apakškomiteju un citu struktūru reglamentu, ja tā uzskata to par vajadzīgu. Ja Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja nepieņem šādu reglamentu, *mutatis mutandis* piemēro Apvienotās komitejas reglamentu.

9. Apakškomitejas un citas struktūras var sniegt ieteikumus saskaņā ar savu attiecīgo reglamentu. Apakškomitejas un citas struktūras sniedz ieteikumus, savstarpēji vienojoties. Apakškomiteju un citu struktūru ieteikumi nav saistoši.

10. Pakalpojumu un ieguldījumu apakškomiteja, kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, var pieņemt lēmumus, lai veiktu konstatējumus saskaņā ar 17.39. pantu. Finanšu pakalpojumu apakškomiteja, kas izveidota saskaņā ar 8.8. panta 1. punktu, var pieņemt lēmumus, lai veiktu konstatējumus saskaņā ar 25.20. pantu. Minētās apakškomitejas pieņem lēmumus, savstarpēji vienojoties. Šādi lēmumi ir saistoši Pusēm.

PUBLIC

40.4. PANTS

Apvienotā parlamentārā komiteja

1. Ar šo izveido Apvienoto parlamentāro komiteju. Apvienotajā parlamentārajā komitejā ir Eiropas Parlamenta deputāti un Čīles Kongresa deputāti.

2. Apvienotā parlamentārā komiteja var pieņemt savu reglamentu.

3. Apvienotā parlamentārā komiteja ir forums, kurā notiek sanāksmes un viedokļu apmaiņa un tiek veicinātas ciešākas attiecības. Tās sanāksmes notiek reizi divos gados.

4. Apvienoto parlamentāro komiteju informē par Apvienotās padomes lēmumiem un ieteikumiem.

5. Apvienotā parlamentārā komiteja var sniegt ieteikumus Apvienotajai padomei par šā nolīguma īstenošanu.

PUBLIC

40.5. PANTS

Pilsoniskās sabiedrības iesaiste

Katra Puse veicina pilsoniskās sabiedrības līdzdalību šā nolīguma īstenošanā, jo īpaši sadarbojoties ar attiecīgo vietējo konsultantu grupu, kas minēta 40.6. pantā, un ar 40.7. pantā minēto Pilsoniskās sabiedrības forumu.

PUBLIC

40.6. PANTS

Vietējās konsultantu grupas

1. Katra Puse divu gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas izveido vai ieceļ vietējo konsultantu grupu. Katrā vietējā konsultantu grupā ir līdzsvaroti pārstāvētas neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp nevalstiskās organizācijas, arodbiedrības un uzņēmējdarbības un darba devēju organizācijas. Minētajā nolūkā katra Puse izstrādā savus iecelšanas noteikumus, lai noteiktu attiecīgās vietējās konsultantu grupas sastāvu, nodrošinot piekļuves iespējas dalībniekiem no dažādām nozarēm. Katras vietējās konsultantu grupas sastāvu periodiski atjauno saskaņā ar iecelšanas noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu.

2. Katra Puse vismaz reizi gadā tiekas ar savu vietējo konsultantu grupu, lai apspriestu šā nolīguma īstenošanu. Katra Puse var ņemt vērā viedokļus vai ieteikumus, ko iesniegusi tās attiecīgā vietējā konsultantu grupa.

3. Katra Puse, lai veicinātu sabiedrības informētību par savu vietējo konsultatīvo grupu, publicē to organizāciju sarakstu, kuras piedalās attiecīgās vietējās konsultantu grupas darbā, kā arī tās kontaktinformāciju.

4. Puses, izmantojot piemērotus līdzekļus, veicina vietējo konsultantu grupu sadarbību.

PUBLIC

40.7. PANTS

Pilsoniskās sabiedrības forums

1. Puses veicina Pilsoniskās sabiedrības foruma regulāru organizēšanu, lai risinātu dialogu par šā nolīguma īstenošanu.

2. Puses, savstarpēji vienojoties, sasauc Pilsoniskās sabiedrības foruma sanāksmes. Sasaucot Pilsoniskās sabiedrības foruma sanāksmi, katra Puse uzaicina savā teritorijā iedibinātas neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp 40.6. pantā minētās attiecīgās vietējās konsultantu grupas locekļus. Katra Puse veicina līdzsvarotu pārstāvību, dodot iespēju piedalīties nevalstiskām organizācijām, arodbiedrībām un uzņēmējdarbības un darba devēju organizācijām. Katra organizācija pati sedz izmaksas, kas saistītas ar tās dalību Pilsoniskās sabiedrības forumā.

3. Pušu pārstāvji, kas piedalās Apvienotajā padomē vai Apvienotajā komitejā, attiecīgā gadījumā piedalās Pilsoniskās sabiedrības foruma sanāksmēs. Puses kopīgi vai atsevišķi publicē visus oficiālos paziņojumus, kas sniegti Pilsoniskās sabiedrības forumā.

PUBLIC

41. NODAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

41.1. PANTS

Pušu definīcija

Šajā nolīgumā:

a) "Puse" ir:

i) Eiropas Savienība vai tās dalībvalstis vai Eiropas Savienība un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām ("ES Puse"); vai

ii) Čīle; un

b) "Puses" ir ES Puse un Čīle.

41.2. PANTS

Teritoriālā piemērošana

1. Šo nolīgumu piemēro:

a) attiecībā uz ES Pusi – teritorijās, kurās tiek piemērots Līgums par Eiropas Savienību un Līgums par Eiropas Savienības darbību, un ar minēto Līgumu nosacījumiem; un

b) attiecībā uz Čīli – tās suverenitātē esošajai sauszemes, jūras un gaisa telpā un ekskluzīvajā ekonomikas zonā un kontinentālajā šelfā, kurā tai ir suverēnas tiesības un jurisdikcija saskaņā ar starptautiskajām tiesībām[1] un Čīles tiesību aktiem[2].

Šajā nolīgumā jēdzienu "teritorija" saprot šajā punktā minētajā nozīmē, ja vien šajā nolīgumā nav skaidri norādīts kas cits.

[1] Lielākai noteiktībai – starptautiskās tiesības jo īpaši ietver Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, kas parakstīta Montegobejā 1982. gada 10. decembrī.

[2] Lielākai noteiktībai – ja pastāv neatbilstība starp Čīles tiesību aktiem un starptautiskajām tiesībām, noteicošās ir starptautiskās tiesības.

2. Attiecībā uz noteikumiem par tarifa režīmu precēm, tai skaitā izcelsmes noteikumiem un šāda režīma pagaidu apturēšanu, šo nolīgumu piemēro arī Savienības muitas teritorijas zonām Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013[1] 4. panta nozīmē, uz kurām neattiecas šā panta 1. punkta a) apakšpunkts.

PUBLIC

41.3. PANTS

Saistību izpilde

1. Katra Puse veic visus vispārīgos vai īpašos pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu savas saistības saskaņā ar šo nolīgumu.

2. Ja viena Puse uzskata, ka otra Puse nav izpildījusi kādu no šā nolīguma III daļā noteiktajiem pienākumiem, tad piemēro īpašos mehānismus, kas paredzēti minētajā daļā.

3. Ja viena Puse uzskata, ka otra Puse nav izpildījusi kādu no pienākumiem, kas 1.2. panta 2. punktā vai 2.2. panta 1. punktā ir aprakstīti kā būtiski šā nolīguma elementi, tā var veikt piemērotus pasākumus. Šajā punktā jēdziens "piemēroti pasākumi" var ietvert šā nolīguma darbības daļēju vai pilnīgu apturēšanu.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (ES OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

4. Ja kāda no Pusēm uzskata, ka otra Puse nav izpildījusi kādu no šajā nolīgumā noteiktajiem pienākumiem, izņemot tos, uz kuriem attiecas šā panta 2. un 3. punkts, tā paziņo par to otrai Pusei. Puses apspriežas Apvienotajā padomē ar nolūku panākt abpusēji pieņemamu risinājumu. Apvienotā padome cenšas pēc iespējas ātrāk panākt savstarpēji pieņemamu risinājumu. Ja Apvienotā padome 60 dienu laikā no paziņošanas dienas nav panākusi abpusēji pieņemamu risinājumu, paziņotāja Puse var veikt piemērotus pasākumus. Šajā punktā jēdziens "piemēroti pasākumi" var ietvert tikai šā nolīguma I, II un IV daļas darbības apturēšanu.

5. Šā panta 3. un 4. punktā minētos "piemērotos pasākumus" veic, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības, un tie ir samērīgi ar nolīguma saistību nepildīšanu. Priekšroka dodama tādiem pasākumiem, kas vismazāk traucē šā nolīguma darbību.

41.4. PANTS

Drošības izņēmumi

1. Neko šajā nolīgumā neinterpretē:

a) kā prasību Pusei sniegt jebkādu informāciju vai nodrošināt piekļuvi tai, ja Puse uzskata, ka šādas informācijas izpaušana ir pretrunā būtiskām Puses drošības interesēm; vai

PUBLIC

b) kā šķērsli, kas attur Pusi no jebkādas darbības, kuru tā uzskata par nepieciešamu savu būtisko drošības interešu aizsardzībai:

i) saistībā ar ieroču, munīcijas un militārā inventāra ražošanu vai nelikumīgu tirdzniecību un citu preču un materiālu, pakalpojumu un tehnoloģiju šādu nelikumīgu tirdzniecību un darījumiem ar tiem, un saimnieciskajām darbībām, ko tieši vai netieši veic ar nolūku apgādāt militāru formējumu;

ii) saistībā ar skaldmateriāliem un kodoltermiskajā sintēzē izmantojamiem materiāliem vai materiāliem, no kuriem tos iegūst; vai

iii) kara laikā vai citādā ārkārtas situācijā starptautiskajās attiecībās; vai

c) kā šķērsli, kas attur Pusi no jebkādas darbības tās saistību izpildei saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem starptautiskā miera un drošības saglabāšanai.

2. Puse, cik vien iespējams izsmeļoši, informē Apvienoto komiteju par darbībām, ko tā veic saskaņā ar 1. punkta b) un c) apakšpunktu, un par minēto darbību izbeigšanu.

PUBLIC

41.5. PANTS

Stāšanās spēkā un provizoriska piemērošana

1. Šis nolīgums stājas spēkā trešā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad saņemts pēdējais paziņojums, kurā Puses viena otru informē, ka ir pabeigtas to attiecīgās iekšējās procedūras, kas vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā.

2. Neatkarīgi no 1. punkta Puses var pilnībā vai daļēji provizoriski piemērot šo nolīgumu saskaņā ar to attiecīgajām iekšējām procedūrām.

3. Provizoriskā piemērošana sākas otrā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad Puses viena otrai paziņojušas, ka ir pabeigtas to attiecīgās iekšējās procedūras, kas nepieciešamas minētajam nolūkam, tostarp Čīles apstiprinājums, ka tā piekrīt provizoriski piemērot šā nolīguma daļas, kā to ierosinājusi ES Puse.

4. Katra Puse var rakstiski paziņot otrai Pusei par savu nodomu izbeigt šā nolīguma provizorisku piemērošanu. Provizoriskā piemērošana beidz darboties otrā mēneša pirmajā dienā pēc minētā paziņojuma.

5. Šā nolīguma provizoriskās piemērošanas laikā Apvienotā padome un citas struktūras, kas izveidotas saskaņā ar šo nolīgumu, var pildīt savas funkcijas saistībā ar noteikumiem, kurus piemēro provizoriski. Visi lēmumi, kas pieņemti, pildot šīs funkcijas, zaudē spēku no dienas, kad šā nolīguma provizoriskā piemērošana tiek izbeigta saskaņā ar 4. punktu. Tas neietekmē to lēmumu agrāk iestājušās sekas, kas pienācīgi īstenoti pirms minētās dienas.

PUBLIC

6. Ja saskaņā ar 2. un 3. punktu Puses kādus nolīguma noteikumus piemēro provizoriski, pirms šis nolīgums ir stājies spēkā, visas atsauces šādos noteikumos uz nolīguma spēkā stāšanās datumu saprot kā atsauces uz datumu, no kura Puses vienojušās piemērot minēto noteikumu saskaņā ar 3. punktu.

7. Paziņojumus, kas veikti saskaņā ar šo pantu, Eiropas Savienības Pusei adresē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāram un Čīlei – tās Ārlietu ministrijai.

PUBLIC

41.6. PANTS

Grozījumi

1. Puses var rakstveidā vienoties par šā nolīguma grozījumiem. Grozījumi stājas spēkā *mutatis mutandis* saskaņā ar 41.5. panta noteikumiem.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta Apvienotā padome var pieņemt lēmumus grozīt nolīgumu gadījumos, kas minēti 8.5. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 41.9. panta 5. punktā.

41.7. PANTS

Citi nolīgumi

1. Stājoties spēkā šim nolīgumam, asociācijas nolīgums, tostarp lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar tā institucionālo struktūru, zaudē spēku un tiek aizstāts ar šo nolīgumu.

2. Stājoties spēkā šim nolīgumam, pagaidu tirdzniecības nolīgums, tostarp lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar tā institucionālo struktūru, zaudē spēku un tiek aizstāts ar šo nolīgumu.

3. Atsauces uz asociācijas nolīgumu, tai skaitā uz visiem lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar tā institucionālo struktūru, vai uz pagaidu tirdzniecības nolīgumu visos citos nolīgumos un vienošanās starp Pusēm uzskata par atsaucēm uz šo nolīgumu.

4. Puses var papildināt šo nolīgumu, noslēdzot konkrētus nolīgumus jebkurā sadarbības jomā, kas ietilpst šā nolīguma II daļas tvērumā. Šādi konkrēti nolīgumi ietilpst vispārējās divpusējās attiecībās, ko reglamentē šis nolīgums, un uz tiem attiecas kopējā institucionālā struktūra.

5. Esošos divpusējos nolīgumus, kas attiecas uz konkrētām sadarbības jomām, kuras ietilpst šā nolīguma II daļas tvērumā, uzskata par vispārējo divpusējo attiecību, ko regulē šis nolīgums, un par kopējās institucionālās struktūras daļu.

PUBLIC

6. Esošie nolīgumi, kuri ietilpst šā nolīguma III daļas darbības jomā, zaudē spēku līdz ar šā nolīguma stāšanos spēkā.

7. Stājoties spēkā šim nolīgumam, visus ieteikumus vai lēmumus, ko pieņēmusi Tirdzniecības padome, kura izveidota ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu, uzskata par pieņemtiem Apvienotajā padomē, kas izveidota ar šā nolīguma 40.1. pantu. Visus ieteikumus vai lēmumus, ko pieņēmusi Tirdzniecības komiteja, kura izveidota pagaidu tirdzniecības nolīgumu, uzskata par pieņemtiem Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar šā nolīguma 40.2. pantu.

8. Neatkarīgi no šā panta 2. punkta:

a) pagaidu drošības pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīguma 20.5. pantu un kas darbojas šā nolīguma spēkā stāšanās dienā, turpina piemērot līdz to paredzētā termiņa beigām;

b) divpusējus aizsardzības pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīguma 5. nodaļas C iedaļu un kas darbojas šā nolīguma spēkā stāšanās dienā, turpina piemērot līdz to paredzētā termiņa beigām;

c) strīdu izšķiršanas procedūras, kas jau sāktas saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīguma 26.22. panta 1. punktu vai 31.5. pantu, pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas turpina līdz pabeigšanai; un

PUBLIC

d) saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīguma 26.22. panta 1. punktu vai 31.5. pantu sāktās strīdu izšķiršanas procedūrās panāktais saistošais iznākums Pusēm paliek saistošs arī pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.

9. Puses nevar sākt strīdu izšķiršanas procedūru saskaņā ar šo nolīgumu par jautājumiem, par kuriem saskaņā ar pagaidu brīvās tirdzniecības nolīguma 26. vai 31. nodaļu ir sagatavots galīgais šķīrējtiesas ziņojums.

10. Pārejas periodus, kas jau ir pilnībā vai daļēji pagājuši saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu, ņem vērā, aprēķinot pārejas periodus, kas paredzēti līdzvērtīgos šā nolīguma noteikumos. Šādus šajā nolīgumā paredzētus pārejas periodus aprēķina, sākot no pagaidu tirdzniecības nolīguma spēkā stāšanās dienas.

11. Procesuālos periodus, kas jau ir pilnībā vai daļēji pagājuši saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu, ņem vērā, aprēķinot procesuālos periodus, kas paredzēti līdzvērtīgos šā nolīguma noteikumos.

PUBLIC

12. Nolīgums par vīnu tirdzniecību Asociācijas nolīguma V pielikumā ("Vīnu nolīgums") un Nolīgums par stipro alkoholisko dzērienu un aromatizēto dzērienu tirdzniecību Asociācijas nolīguma VI pielikumā ("Stipro alkoholisko dzērienu nolīgums")[1], ieskaitot visus tā papildinājumus, *mutatis mutandis* tiek iekļauts šajā nolīgumā un kļūst par tā daļu, turklāt:

a) atsauces Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā uz strīdu izšķiršanas mehānismu, kas minēts Asociācijas nolīguma IV daļā, kā arī uz rīcības kodeksu, kas minēts Asociācijas nolīguma XVI pielikumā, ir interpretējamas kā atsauces uz strīdu izšķiršanas mehānismu, kas paredzēts šā nolīguma 38. nodaļā, un rīcības kodeksu, kas paredzēts attiecīgi tā 38.-B pielikumā;

b) Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā sniegtās atsauces uz Kopienu ir interpretējamas kā atsauces uz ES Pusi;

c) Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā sniegtās atsauces uz Asociācijas komiteju, kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu, ir interpretējamas kā atsauces uz Apvienoto komiteju, kas izveidota saskaņā ar šā nolīguma 40.2. pantu, savā tirdzniecības jautājumu risināšanas sastāvā;

d) Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā sniegtās atsauces uz Asociācijas nolīguma IV pielikumu ir interpretējamas kā atsauces uz šā nolīguma 13. nodaļu;

[1] Lielākai noteiktībai – Vīna nolīguma un Stipro alkoholisko dzērienu nolīguma parakstīšanas diena un spēkā stāšanās diena atbilst Asociācijas nolīguma parakstīšanas dienai un spēkā stāšanās dienai.

e) lielākai noteiktībai – Apvienotā komiteja, kas izveidota ar Vīna nolīguma 30. pantu, un Apvienotā komiteja, kas izveidota ar Stipro alkoholisko dzērienu nolīguma 17. pantu, turpina darboties un pildīt Vīna nolīguma 29. pantā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīguma 16. pantā norādītās funkcijas;

f) lielākai noteiktībai – šā nolīguma 41.11. panta 2. punktu piemēro Vīna nolīgumam un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumam; un

g) uzskata, ka šajā nolīgumā iekļautais Vīna nolīgums un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgums ietver visus grozījumus, kas izdarīti pagaidu tirdzniecības nolīgumā iekļautajā Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā.

13. Jebkuru lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Asociācijas nolīguma institucionālo struktūru attiecībā uz Vīna nolīgumu vai Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumu un kas ir spēkā šā nolīguma spēkā stāšanās brīdī, uzskata par pieņemtu Apvienotajā komitejā, kas izveidota saskaņā ar šā nolīguma 40.2. panta, savā tirdzniecības jautājumu risināšanas sastāvā.

14. Puses vēstuļu apmaiņas veidā var grozīt Vīna nolīgumā un Stipro alkoholisko dzērienu nolīgumā iekļautos papildinājumus[1].

[1] Lielākai noteiktībai – Čīle īstenos visus Vīna nolīguma un Stipro alkoholisko dzērienu nolīguma grozījumus, kas iekļauti šajā nolīgumā, izmantojot *acuerdos de ejecución* (izpildlīgumus) saskaņā ar Čīles tiesību aktiem.

41.8. PANTS

Pielikumi, papildinājumi, protokoli, piezīmes un zemsvītras piezīmes

Šā nolīguma pielikumi, papildinājumi, protokoli, piezīmes un zemsvītras piezīmes ir tā sastāvdaļa.

41.9. PANTS

Turpmāka pievienošanās Eiropas Savienībai

1. ES Puse paziņo Čīlei par ikvienu trešās valsts lūgumu pievienoties Eiropas Savienībai.

2. ES Puse paziņo Čīlei dienu, kad parakstīts un stājas spēkā līgums par jaunas dalībvalsts pievienošanos Eiropas Savienībai ("Pievienošanās līgums").

3. Jaunā dalībvalsts pievienojas šim nolīgumam saskaņā ar Apvienotās padomes pieņemtajiem noteikumiem. Minētā pievienošanās stājas spēkā dienā, kad jaunā dalībvalsts pievienojas Eiropas Savienībai.

PUBLIC

4. Neatkarīgi no šā panta 3. punkta šā nolīguma III daļu piemēro starp jauno dalībvalsti un Čīli no dienas, kad jaunā dalībvalsts pievienojas Eiropas Savienībai.

5. Lai atvieglotu šā panta 4. punkta īstenošanu, sākot no pievienošanās līguma parakstīšanas dienas, Apvienotā komiteja saskaņā ar 8.6. panta 1. punkta f) apakšpunktu izvērtē, vai jaunas dalībvalsts pievienošanās Eiropas Savienībai atstās ietekmi uz šo nolīgumu. Apvienotā padome pieņem lēmumu par visiem nepieciešamajiem šā nolīguma pielikumu grozījumiem un par visiem pārējiem nepieciešamajiem pielāgojumiem, tai skaitā pārejas posma pasākumiem. Visi Apvienotās padomes lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu, stājas spēkā dienā, kad jaunā dalībvalsts pievienojas Eiropas Savienībai.

PUBLIC

41.10. PANTS

Privātās tiesības

1. Nekas šajā nolīgumā nav interpretējams tā, ka tas tiešā veidā piešķirtu tiesības vai uzliktu pienākumus personām, izņemot tiesības vai pienākumus, kas Pušu starpā izveidoti saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām, vai atļautu uz šo nolīgumu tieši atsaukties Pušu tiesību sistēmās.

2. Puse savos tiesību aktos nenosaka prasījuma tiesības pret otru Pusi, kuru pamats ir otras Puses pasākuma nesaderība ar šo nolīgumu.

41.11. PANTS

Atsauces uz tiesību aktiem un citiem nolīgumiem

1. Ja šajā nolīgumā ir atsauce uz Puses normatīvajiem aktiem, minētie normatīvie akti ietver to grozījumus, ja vien nav norādīts citādi.

2. Ja vien šajā nolīgumā nav norādīts citādi, atsauce uz starptautiskiem nolīgumiem vai to pilnīga vai daļēja iekļaušana šajā nolīgumā ietver arī šo nolīgumu grozījumus vai pēctecīgus nolīgumus, kas stājas spēkā attiecībā uz abām Pusēm šā nolīguma parakstīšanas dienā vai pēc tam.

3. Ja kāda 2. punktā minētā grozījuma vai pēctecīga nolīguma rezultātā rodas jautājums par šā nolīguma īstenošanu vai piemērošanu, Puses pēc vienas Puses pieprasījuma var savstarpēji apspriesties nolūkā rast abpusēji apmierinošu šā jautājuma risinājumu.

41.12. PANTS

Nolīguma ilgums

Šis nolīgums paliek spēkā nenoteiktu laiku.

PUBLIC

41.13. PANTS

Nolīguma izbeigšana

Neraugoties uz 41.12. pantu, ikviena Puse var iesniegt otrai Pusei rakstisku paziņojumu par nodomu izbeigt šā nolīguma darbību. Šādu paziņojumu, kas paredzēts ES Pusei, adresē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāram un Čīlei – tās Ārlietu ministrijai. Izbeigšana stājas spēkā sešus mēnešus pēc paziņojuma datuma.

PUBLIC

41.14. PANTS

Tekstu autentiskums

Šis nolīgums ir sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, igauņu, itāliešu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski.

TO APLIECINOT, šo nolīgumu ir parakstījušas attiecīgi pilnvarotas personas.

..., ... gada ...